

54
Αὐτ. Ἀρ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΝΟΜΟΚΡΑΤ. ΒΕΡΟΙΑΣ

ΕΚ ΔΑΡΕΑΣ

ΙΑΤΡΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΟΥΓΓΕΛΗ

Ἐν Βερόια τῇ 19

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

+200 ΒΕΡΟΙΑΣ

Αριθ. είδ. 689

ΔΩΡΕΑ Αν. v. Βουδωκ

GRVLR-00199

Received 10/1/77
[Signature]

4054

ΜΑΞΙΜΟΥ ΤΡΙΟΥ
ΛΟΓΟΙ.

527

ΜΑΞΙΜΟΥ ΤΥΡΙΟΥ
Λ Ο Γ Ο Ι

Τεσσαράκοντα & εἴς.

Ἐπεξεργασθέντες καὶ Ἐκδοθέντες

παρὰ

ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΔΟΥΚΑ

ἔκδοσις ἀποστολῆς ἔργου Χρυσόλαδου

EN BIENNE, THS ΑΟΥΣΤΡΙΑΣ,
ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΕΝΔΩΤΟΥ.

1810.

Ἄν ἐξέλῃς τῇ βίῃ φιλοσοφίαν, ἐξεῖλῃς αὐτῇ τὸ ζώπυρον,
τὸ ἔμπνεν, τὸ ζωτικόν, τὸ μόνον εὐχεσθαι ἐπιστάμενον· ὡς
ψυχὴν σώματος εἰάν ἀφέλῃς, ἔπιξας τὸ σῶμα· ὡς καρπὸς
γῆς εἰάν ἀφέλῃς, τὴν γῆν ἐξέτεμες· ὡς ἥλιον ἡμέρας, τὴν
ἡμέραν ἔσβεσας.

Οὐ γάρ ἐστιν ἐκ ἑστίν ἄλλο ὄργανον, ᾧ κτητὸν ἀρετῇ, πλὴν
ἀληθὲς λόγος, ὑφ' ἧ παροξύνεται ἡ ψυχὴ καὶ ζωपुरεῖται, καὶ
ἐκ εἰδῶ μὲν μανθάνει, μαθεῖσα δὲ φυλάττει ἃ ἔμαθε, φυ-
λάττεσα δὲ χρῆται, χαρμένη δὲ ἐσφάλλεται. Τέτο ἡ δια-
τρεῖβῃ, τέτο ἡ χορῇ, ἀληθείας μελέτῃ, καὶ τέχνῃ βίῃ, καὶ
ῥώμῃ λόγῳ, καὶ παρασκευὴ ψυχῆς, καὶ ἄσκησις καλοκάγαθίας.

Μάξιμος λόγ. ια'. κα'.

Λ Ο Γ Ο Σ

περὶ καταστάσεως Σχολείων.

Τοῖς φιλοπάτρισι καὶ ἐρασταῖς τῶν καλῶν Μεσοβίταις
Νέοφυτος Δέκας εὖ πράττειν.

Πρὸ πολλῷ μὲν ὥρμησα εἰς τῆτον τὸν λόγον, ὦ ἄνδρες
Μεσοβίται, εἰς τὸ νὰ ἐκπληρώσω τὸ χρεωσμένον μοι
πρὸς τὴν πόλιν σας χρέος τῆς εὐεργεσίας ἐκείνης, τὴν ὁ-
ποίαν ἔλαβον πάλαι ποτὲ ἐν τῷ ὑμετέρῳ σχολείῳ· ἐν ᾧ
καὶ τὴν ὀλίγην μὲν ταύτην ἔλαβον προκοπὴν, καὶ φιλανθρω-
πειᾶς ἠξιώθην μεγίστης· αἱ πρὸς ἄλλα ὅμως ἀχολίχιμα
καθ' ἐκάστην, καὶ μάλιστα ἡ τῆς πραγμάτων συζολὴ εἰς τὸ
νὰ ἀναλάβω ἐν ἐμαυτῷ τοιαύτην ἐπίδειξιν, ὥστε νὰ κατέλ-
θω καὶ εἰς ἀγῶνα συμβεληῆς πρὸς ἄνδρας τοιούτους, οἵτινες
εἰσὶν ἱκανοὶ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν νὰ ἐννοήσωσι τὰ δέοντα, καὶ εὖ-
θὺς νὰ φέρωσιν εἰς ἑκάστω ἐντυχῇ τὰ συμφέροντα, τῷ-
το ἀνέκοπτό μὲν πάλιν μέχρι τῆδε τὸ πρόθυμον, καὶ πα-
ρέσαινέ μοι τὸ ἐπιχείρημα πολλὰ τολμηρόν. Ἀλλ' ὅσον ἐξ
ἐναντίας αὐθις ἐσοχαζόμεν καὶ τὸ ἐκ τῆς ἀχρηστίας μοι ἐ-
πιφυόμενον ὄνειδος, τασάτο συνευθανόμην ἐν ἐμαυτῷ καὶ
τὴν τύψιν τὸ συνειδίδος μοι σκληροτέραν καὶ ἀπαράγτητον.

καὶ διὰ τὸτο προκρίνω ἤδη τὸ μετριώτερον, νὰ φανῶ μᾶλλον τολμηρὸς καὶ θρασὺς, ἢ νὰ δώσω καὶ τῆς ἐλαχίστης ἀχαριστίας ὑπόνοιαν· τῆς ὁποίας ἡ καταδίκη γίνεταί τόσον βαρεῖα ἐφ' ὅσον ζωῆς εἰς τὸ σῆθος τῶν ἀχαρίστων, καὶ αὐτοὶ μὴ αἰδάνωνται, ὅσον ἐκ τέναντία τῆς εὐγνωμοσύνης ἡ ἔκτισις εὐφραίνει τὰς καρδίας τῶν εὐγνωμόνων καὶ μέχρι τῶν πυλῶν τῆ θανάτου. Ὁθεν χωρῶ θάρραλεώτερον εἰς τὸ χρέος μου, καὶ ἐκπληρῶ τὴν εὐγνωμοσύνην μου προθυμότερον πρὸς τὴν ὑμετέραν εὐεργεσίαν· τῆς ὁποίας ἡ μὲν ἀμοιβὴ προσφέρεται βέβαια ἐλάττω πολλὴ τῆς ἀξίας· ἡ δὲ μνημὴ ὅμως μένει καὶ μενεῖ ἐν ἐμοὶ ζωή· ῥα μέχρις ὅ εὐδοκεῖ ὁ θεὸς αὐτὸς ἔτι μικρὸν τὴν παράτασιν τῆς ζωῆς μου.

Δέν με λαιθάνει ὅμως, ὅτι ἔχετε ἄνδρας ἀρίστους ἐκ τῶν ἰδίων συμπολιτῶν καὶ εὐφρεσάτους εἰς τὸ νὰ νοήσωσι τῇ πατρίδι τὰ δεόντα, καὶ προθυμοτάτους εἰς τὸ νὰ προβλέψωσιν αὐτῇ τὰ συμφέροντα, καὶ ἀξιοτάτους νὰ φέρωσιν αὐτὰ παρευθὺς καὶ εἰς ἑκάστω· πλὴν ἐπειδὴ ὁ λόγος ἡδὴ ἐπαγγέλλεται ὑπόθεσιν ἰδιαίτεραν τὴν βελτίωσιν τῆ σχολείᾳ, ἐξ ὅ ἐφωτίδην καὶ γὰρ, καὶ περὶ ὅ ἔχω ἴσως καὶ ἐμπειρίαν περισσοτέραν, καὶ ἰδέαν ἐναρκεστέραν, συγχωρεῖδάς μοι νὰ ἐκθέσω περὶ τῆς τῆς γνώμης μου. Ἐπειτα δὲ θάρρῶ, ὅτι καὶ γὰρ δὲν εἶμαι ξένος παντάπασι, ἀλλὰ κατὰ τινα λόγον οἰκεῖος καὶ συμπολίτης σας μάλιστα· ἐπειδὴ καθὼς χρεωσῶ τὰ τροφεῖα τῆς πρώτης μου ἡλικίας εἰς τὴν καθ' αὐτό μου πατρίδα, ἐν ἣ ἐγεννήθην, ὅπως ὀφείλω καὶ τὰ διδασκάλια τῆς παιδείας εἰς ταύτην τὴν πόλιν, ἐν ἣ ἐπαιδεύθην· εἰς ἑκατέραν δηλονότι τὸ προσανήκον· εἰς ἐκείνην μὲν, ὡς ζῶσι με ἀπλῶς ἀναστήσασαν· εἰς ταύτην δὲ, ὡς ἀνθροπὸν με λογικόν

κατασῆσασαν· ὅθεν, ὅσον τὸ λογικὸν εἶναι κρείττον τῇ ζωτικῇ, τοσῶτο μᾶλλον ὀφείλω τὸ εὐγνωμον εἰς τὴν πόλιν σας· ἢ ἐντεῦθεν συμπεροθυμῆμαι νὰ συνεισφέρω εἰς τὸν κοινὸν αὐτῆς ἔρανον, ὡς εἰς καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἄλλαις ναμιζόμενος συμπολίτης, ὅπερ αἰδάνομαι, ὅτι δύναμαι· δύναμαι δὲ ὑδὲν ἄλλο παρ' ὃ ἔλαβον παρ' αὐτῆς· ἔλαβον δὲ τῆτ' αὐτὸ τὴν μεγίστην τῶν λόγων εὐεργεσίαν. Τί ἄλλο λοιπὸν νὰ ἀποδώσω τῇ εὐεργεσίᾳ δικαιοτέρον; ἢ ποῖον νὰ προσφέρω εἰς εὐγνωμοσύνης σημεῖον τῶν λόγων ἄρμοδιώτερον; ὑδὲν, ὑδὲ βεβλόμενος ἔχω, ὑδὲ ἔχων εὐρίσκω· διὸ ἢ ὁ λόγος θαρράλεώτερος ὡς ἐξ εὐγνωμοσύνης ὁρμώμενος, εὐελπὶς χωρῶν, πρὸς τάτῃ αὐτῇ τῇ χολείᾳ ἀποτείνεται τὴν βελτίωσιν· ὅπερ ἢ μᾶλλον συναιδάνομαι, ὅτι ἐπιθυμεῖτε νὰ ἀκέσητε· ἢ ἀκέσαντες νὰ τὸ φέρετε ἢ εἰς ἔκβασιν, ὅσον δύναμαι νὰ εἰκάσω ἐκ τῆς περὶ τὰ ἄλλα φιλοκαλίας ἢ βελτιώσεως.

Εἰς τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ὃ ἄνδρες Μεσοβίται, ἡ φήμη τῆς ὑμετέρας κωμοπόλεως, καίτοι μικρᾶς ὅσης ὡς πρὸς ἄλλας μεγαλητέρας παραβαλλομένης, διεδόθη ἱκανῶς ἔξω εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν ἀνθρώπων διὰ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀνθήσαιτας μάλιστα ἐκείνης σοφῆς ἄνδρας ἢ ἐπισήμονας, οἷον Νικολάους, Τρύφωνας, Τριανταφύλλους, καὶ Δημητρίους· οἵτινες ἢ εἰς ἄλλα μέρη ἐσπείραν εὐτυχῶς τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας τὰ σπέρματα, ἢ ἐν αὐτῇ τῇ ἰδίᾳ πατρίδι ἐσύνησαν τὸ σχολεῖον· ἐν ᾧ καὶ ἐκ τῶν ἐγχωρίων πολλοὶ εἰς τὰς μαθήσεις ἐπέδωκαν διὰ τὴν τῷ τότε καιρῷ εὐταξίαν, ἢ ἐξ αὐτῶν τῶν ξένων οὐκ ὀλίγοι αὐτῶν συνερχομένων πανταχόθεν αὐτόθι διὰ φιλανθρωπίαν· ἐπεὶ δὲ ἡ ἐν τῷ τότε ἀκμὴ τῇ σχολείᾳ εὐρεσὶ σύντροφον ἢ τὴν φιλανθρωπίαν τῶν ὑμετέρων πατέρων, εἴλκυε πολ-

λὺς πολλαχόθεν καὶ ἐκ τῶν γειτόνων καὶ ἐκ τῶν ἀπωτέρων, συγκαλῶσα τὰς φιλομέσας ἐλευθερίας ὡς ἐπὶ πρῶ-
πεξαν περιήσιον μεθ' ὑψηλῆς τῆς κηρύγματος· οἱ δὲ συνελ-
θόντες, καὶ ἀρυσάμενοι ὡς ἀπὸ πηγῆς πολυχέμονος,
ἐπότισαν ἐν μέρει ἑπειτα, καὶ ἤδη πολλοὶ ἐξ ἐκείνων ποτί-
ζουσι τὴν διψῶσαν Ἑλλάδα. Ἐντεῦθεν ἄρα πολὺς ὁ λό-
γος πανταχῶς μεταξὺ τῶν πεπαιδευμένων καὶ πάντων ἀ-
πλῶς περὶ τῆς ὑμετέρας πατρίδος διασαλπίζεται, καὶ ὁ
ἔπαινος ἀφθονος, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν εὐεργετηθέντων πρὸς
τὰς εὐεργέτας ὁμολογία τῶν χαρίτων λαμπρά, καὶ ἡ δό-
ξα πανταχόθεν μεγίστη· τὴν ὁποίαν σεῖς ἤδη ἀφείλετε
καὶ μόνον νὰ διασώσητε ἀπαραιμείωτον εἰς τὰς μεταγενε-
σέρας, ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν ἐπαυξήσητε εἰς αὐτὰς καὶ διὰ τὴν
μάθησιν τῶν ἡμῶν σας, καὶ διὰ τὴν τῶν ξένων εὐγνωμοσύ-
νην. Τέτοιο ὅμως νὰ κατορθωθῇ φαίνεται δύσκολον παν-
ταχόθεν, εἰὰν τὸ χολεῖον δὲν λάβῃ αὐξήσιν καὶ μεταδο-
λὴν εἰς τὸ κρεῖττον· τὴν ὁποίαν ὁ λόγος ἤδη ὑπόχεται
νὰ προβάλλῃ καὶ νὰ ζητήσῃ ἀκαραιτήτως παρὰ τῆς ὑμε-
τέρας φιλοτιμίας· ἀλλ' ἐπειδὴ προηγείται τίττε, καθὼς
καὶ ἄλλοι παντὸς ἀγαθοῦ, τῶν συμπολιτῶν ἢ ὁμοίων, ἀ-
ναγκάζομαι ἐντεῦθεν νὰ κάμω μικράν τινα τῶν λόγων πα-
ρέκβασιν, καὶ νὰ ὁμιλήσω ὀλίγα τινα περὶ τῆς πρὸς ἀλ-
λήλους συμφωνίας καὶ ὁμονοίας εἰς τὰ κοινὰ συμφέροντα
τῆς πατρίδος, καὶ ἔγω νὰ ἐπαιέλθω πάλιν εἰς τὸ προ-
κείμενον.

Εἶναι βέβαια εἰς ὅλους γνωστὸν, ὅτι ὅταν ὁ Θεὸς ἐ-
ποίησε τῆτον τὸν μέγαν κόσμον, εὐδόκησε νὰ σεβασθῇ
αὐτὸν καὶ μετὰ τὴν θείαν αὐτῆς παντοδυναμίαν, ἵνα μὴν
ἀνώλεθρος ἀφ' ἑαυτοῦ μὴδε ἕ αὐτὸς προσδράξῃτε τέτοιο
εἰς τὴν ἄλυσον τῶν θείων αὐτῆς κριμάτων· καὶ ἐνέθνηεν

εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ ποιήματα, ὅσον νόμον, μίαν τάξιν θαυμασίαν, τὴν τῶν μεγάλων τέτων σοιχείων ὁμόνοιαν καὶ ἁρμονίαν πρὸς ἄλληλα· δι' ἧς αὐτὰ τε ταῦτα ὁρῶνται διασωζόμενα, καὶ ἄλλα διασώζοντα καὶ τὸν ἅπαντα τούτου κόσμον ἀπὸ τῆ ἀκροτάτης ἑραῖς μέχρι τῶν λαγύρων τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τῆ μεγίστης τῶν ποιημάτων μέχρι τῶν ἐλαχίστων, θεῖατινι δυνάμει ἐξ ἀρχῆς κινούμενα ἔτω καὶ κυβερνώμενα, καθ' ὅς νόμος ἔλαβον ἅπαξ τῆς πρὸς ἄλληλα κοινωνίας καὶ ὁμοιοῦς. Ἐντεῦθεν ὁ ἥλιος ὁ ἀρχιφύλαξ ἔως εἰπεῖν τῆς θείας νομοθεσίας, διὰ παντός κινούμενος κύκλῳ ἐν τάξει καὶ ἀποτελῶν αἰώνως πάντα, ὅσων κρήδεσιν ἄνθρωποι, ποιῶν μὲν καὶ διακρίνων τὰς ὥρας, αὐξάνων δὲ καὶ τρέφων πάντα τὰ ζῶα, καὶ πάντα τὰ φυτὰ, χορηγῶν δὲ τὸ κάλλισον καὶ ἡδίστον πάντων τῶν θεσμάτων τὸ φῶς, χωρὶς τῆ ὁποῖα ἐδὲ τῶν ἄλλων καλλῶν ἐδένεσιν ὄφελος ἔτε ἑραινῶν, ἔτε ἐπιγεῖων· καὶ ταῦτα ἐργαζόμενος, τὰ μὲν ζωπυρεῖ καὶ θερμαίνει τῇ ἑαυτῇ παρυσίᾳ, τῆς γῆς τὴν καρποφορίαν προμυθεύμενος· τὰ δὲ συσέλλει καὶ συσφίγγει ἐξ ἐναντίας τῇ ἀπυσίᾳ, τὴν ἐξ ἀρχῆς αὐτοῖς δύναμιν αὐθις ἐπαγγελνόμενος· καὶ ἄλλοτε μὲν ἐπιπέμπων τοῖς ἀνθρώποις τὸ φῶς, κινεῖ αὐτὸς εἰς τὰς ἀναγκαίας ἐργασίας τῆ βίης· ἄλλοτε δὲ ἐπικρύπτων αὐτὸ, παραπέμπει αὐθις αὐτὸς εἰς αἰάπασιν· καὶ ταῦτα πάντα ἐν τεταγμένῃ ὥρᾳ αἰεὶ, καθ' ὅς νόμος τῆς πρὸς τὸ πᾶν ἁρμονίας καὶ ὁμοιοῦς διέταξε τοῖς αὐτῇ ποιήμασιν ὁ θεὸς ἐξ ἀρχῆς· τῷ μὲν αὐτῷ τέτῳ τῷ τῆς ἡμέρας φωτίζει τὴν κατὰ τὸν ζωδιακὸν κύκλον βαθυμυδὸν κατὰ ἀνάδασιν καὶ κατὰδασιν κυκλοφορίαν ἐξ ἀντιθέσεως τῇ δὲ γῇ πάλιν τὴν κάτω χώραν ἔχειν, καὶ θάλασσαν ὑπ' ἐκείνη, καὶ τὰ ζῶα πάντα αὐξάνειν καὶ τρέφειν·

λώτερον· ἕδεμία ἄλλη, εἰμὴ μόνῃ ἢ συνδεδεμένῃ μὲ τὴν
 ἐσωτερικὴν ὁμόνοιαν καὶ εἰρήνην. Ἐντεῦθεν ἄρα καὶ τοῖς πο-
 λίταις γίνεται αὕτη ποθεινότερα, καὶ τοῖς ξένοις τιμωτέ-
 ρα, καὶ τοῖς φίλοις χρησιμωτέρα, καὶ τοῖς κρατοῦσι πλέον
 αἰδέσιμος· καὶ ἐντεῦθεν συρρέουσι πάντα πανταχόθεν
 αὐτῇ κατὰ βύλησιν· ἐπειδὴ ὅσες πολίτας ἔχει ὅτως ὁ-
 μονοῦντας, τοσαύτης ἐπεται καὶ ἔχη καὶ ὀφθαλμὸς ὁρῶν-
 τας τὰ ἐκείνης συμφέροντα· ὁμοίως δὲ τοσαύτας μὲν ἀ-
 κοῶς ἀκούσας περὶ αὐτῆς· τοσαύτας δὲ γλαύσας λα-
 λήσας καὶ παραινέσας· τοσαύτας δὲ διανοίας ἐπιμελεμέ-
 νας καὶ ρεοντίζέσας περὶ τῶν αὐτῇ συμφερόντων· ἄλλως
 δὲ μὴ ὅσης ἐν αὐτῇ ὁμονοίας, ὅτε πολυανθρωπία δύναται
 καὶ τὴν ὠφελήσῃ, ὅτε πολυχρηματία· καθὼς καὶ σώμα
 τι ἀνθρώπου πολυσαρκον, μὴ ὄντων τῶν ἐσωθεν δυνατῶν,
 ἡδὲν ἐκ τούτου ὠφελιθῆσεται· ἐπειδὴ σύσασιν τὴν σάμα-
 τόσῃσιν ἡ ψυχὴ· ψυχὴ δὲ τῶν πόλεων δοκιμάζεται ἡ
 τῶν πολιτῶν πρὸς ἀλλήλης ὁμόνοια· ταύτης δὲ ἐκλιπέ-
 σης, ἀνάγκη καὶ πάθῃ, ὅπερ κατὰ φυσικὸν λόγον πά-
 χουσι καὶ τὰ σώματα, τῆς ψυχῆς ἐκλιπέσεως· ὅπερ γάρ
 ἐστὶ σωματι νόσος, τέτο διχόνοια καὶ σάσις τῇ πόλει· διὸ
 καὶ ὁ τῶν ἀπάντων σωτὴρ ἔλεγε πρὸς τὴν μαθητὰς, ὅ-
 ταν εἰδῶσθην αὐτὸς τὴν πρὸς ἀλλήλης ἀγάπην· πᾶσα
 πόλις, καὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία, ἐφ' ἑαυτὰ μεριζέμεντα, καὶ
 εἰσαθῆσονται· ἐπειδὴ καθὼς ἐκ τῆς πολέμου ἡδὲν καλὸν ὡς
 ἐπὶ τὸ πλεῖστον προέρχεται· ἐκ δὲ τῆς εἰρήνης αἰείποτε εὐ-
 τυχία πολλή καὶ βεβαία παντὶ τῷ λαῷ· ὅτω καὶ ἐκ τῆς
 ὁμονοίας καὶ διχονοίας καλὰ καὶ κακὰ συνεισάγονται εἰς τὰς
 πόλεις· τῆς μὲν, σωζέσεως καὶ φυλαττέσεως· τῆς δὲ,
 διαφθειρέσεως καὶ ἀπολλέσεως· πρὸς δὲ τούτοις τῆς μὲν ὁ-
 μονοίας καὶ ἀρεμονίας καὶ τὸ ὅσιμα αὐτὸ περιπόθητον, καὶ τὸ

πρᾶγμα σωτήριον· τῆς δὲ διχονοίας καὶ σάσεως καὶ ἡ προσήγορία αὐτὴ σκυθρωπὴ, καὶ τὰ ἔργα ὀλεθριώτερα.

Καὶ τί πρᾶγμα τῷ ὄντι γενήσεται ἀτοπώτερον ἀπὸ τὸ νὰ ἔλθῃ τις εἰς τὴν ἐκκλησίαν νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπὸ τῶν παθῶν τῆς ψυχῆς ἐλευθερίαν, καὶ νὰ ἀπολαύσῃ τὴν ἐκ τούτου προσγινομένην αὐτῷ εὐφροσύνην, καὶ ἐκεῖ βλέπων τὸν ἀντίπαλιν ἀντικρὺς νὰ ταράττεται; τί δὲ θέαμα λυπηρότερον ἀπὸ τὸ νὰ ἐξέλθῃ τις εἰς τὰς καινὰς διατριβὰς πρὸς διασκέδασιν τῶν ἰδιαιτέρων φροντίδων, καὶ ἐκεῖ νὰ περιπίπτῃ εὐθὺς εἰς ἔριδας καὶ φιλονικίας ὀλεθρίας καὶ ἐμπαδεῖς, αἱ ὁποῖαι καὶ ἰδίᾳ βλάπτουσιν αὐτὴ τὴν κατάστασιν, καὶ τὸ κοινὸν διαφθείρουσιν, ὡς ἐμποδίζεσθαι καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν τὴν περὶ τὰ καλὰ σπουδὴν καὶ προαίρεσιν; ἐπεὶ οἱ ἀνδρωποὶ ἐκ τῆ παρόντος πάθους ἐν τῷ πνευματικῷ ἐρεθιζόμενοι, εὐδα ὅροι τῆς ἰδίας κακίας προσδοκῶντες, εὐδὲ φροντίδα τιὰ τῆς κοινῆς ωφελείας, ἀλλ' ὅσον ὁ θυμὸς ἐσωθεν κινεῖ, καὶ ἡ δύναμις ἐξωθεν τὴν ἐκτέλεσιν ἐπαγγέλλεται, τοσῶτον κινῶσι τὴν κατὰ τῶν ἐναντίων ἐκδίκησιν καὶ ἐπιτυγχάνουσι τῇ σκοπῇ πολλάκις καὶ οἱ ἀδυνατώτατοι· καθότι εὐδα ἐγένετο πᾶποτε τοσῶτον ἀδυνεὺς καὶ ἀδύνατος, ὅς τις ἐκ ἐδυνήθη ἐπὶ καιρῷ ἢ λόγῳ ἢ ἔργῳ νὰ λυπήσῃ τὸν ἀντικείμενον, καὶ ἐκεῖνος φαίνεται ἰσχυρότατος· ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καλῶν, εἰς καὶ μόνος ὑπὸ τῆς μοχθηρίας καὶ φουλοσιότητος βοηθούμενος, καὶ εἰς ἀναισχυντίαν ἄκραν τραπεῖς, γίνεται ἱκανῶς νὰ τὰ ἐμποδίσῃ, καὶ νὰ ὑπερτερήσῃ τῶν ἀγαθῶν τὴν προαίρεσιν· καὶ ἔτι τῆς διχονοίας ὁ καρπὸς γίνεται πάντοτε καὶ εἰς τὸ κοινὸν ἀνέξαστος, καὶ κατ' ἰδίαν πικρότατος· ἐπεὶ καὶ τὰς εὐτυχίας αὕτη παρενοχλεῖ παρεισφρήσασα, καὶ τὰς δυσυχίας ἐξ ἐναντίας αὐ-

ζάνει, τὰς μὲν ἐλαττωσα τῇ ἑαυτῆς παρουσίᾳ, τὰς δὲ ἐκ τἀναντίης ἐρεθίζουσα πρὸς τὸ χεῖρον, ἂνω ἔκαστω παρὰ ττωσα ἔκαστω διασπῶσα τὰς ἔχοντας· τῆς δὲ ὁμοιοῦς ὁμοίως τὸ χεῖμα τὸ κάλλισον ἔκαστω συνάγει πάντας ἀνδράς πρὸς ἀνδράς, ἔκαστω ἰδιώτην ἔκαστον πρὸς πᾶσαν τὴν πόλιν καὶ εἰς τὰς βουλὰς τῶν πρακτέων, καὶ εἰς τὰς πράξεις τῶν συμφερόντων· ὅθεν ἔκαστω ἐν τοῖς ἀγαθοῖς εὐθυμῶσι, συγχαίροντων τῶν φίλων, ἔκαστω ἐν τοῖς λυπηροῖς γενναίωτερον φέρουσι, συναλγύντων κάκεινον· ἔκαστω τοιαύτη μὲν ἐστὶν ἡ ὁμοιοῦς, εἰρήνη λαῷ, εὐδαιμονία ἀνθρώπων, ψυχὴ πόλεως, εὐτυχία τῶν πολιτῶν, τὰ μὲν καλὰ συνεισάγουσα ἔκαστω τηρεῖσα, τὰ δὲ κακὰ ἔξω βάλλουσα, καὶ διώκουσα.

Εἰς αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἀρετὴν, ὣς φίλοι μὲν Μεσοβοῖται, προτρέπει ἡδὴ ὁ λόγος τὴν ὑμετέραν ἀγάπην· ἀρετὴν λέγω, ἥτις ἐστὶ ψυχὴ τῶν πόλεων ἔκαστω θεμέλιον· μεθ' ἧς ἔκαστω τὰ δεόντα ἐπινοήσετε εὐκολώτερον, ὥς πάντες συναμα περὶ τῆς αὐτῆς βουλευόμεναι· ἔκαστω τὰ συμφέροντα πράξετε προθυμώτερον, ὥς ἴδιον τὸ κοινὸν σοχαζόμεναι· μετ' ὅλον τῆτο δὲν σοχαζόμεναι πάλιν νὰ εἶδε ἐξερημένοι παντάπασι τῆς πολιτικῆς αὐτῆς ἀρμονίας· μὴ γένοιτο! ἐπειδὴ δὲν με λανθάνει, ὅσον δύναμαι νὰ κατανοήσω ἀπὸ τοσούτου μακρῆς διαστήματος, ὅτι ἐξ ἀρχῆς διασώζετε πρὸς ἀλλήλους ἄκραν ὁμοιοῦσαν, πλὴν ἐὰν ὅτε ὑπὸ τινων ἀδιδάκτων ἐρεθιζόμενοι, διαλύετε τὴν καλὴν τῶν γνωμῶν ἀρμονίαν, καὶ τρώγετε πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ τῆτο εὐθύς διορθῶντες μετ' ὅσον ὁρθὸν αὖθις λόγον, συνάπτετε πάλιν εὐαγγελικῶς ὥς τὸ πρότερον· ὅθεν ὁ λόγος σᾶς παρακινεῖ μόνον νὰ φυλάξτε ταύτην ἔκαστω εἰς τὸ ἐξῆς ἀσφαλέστερον, συνδεδεμένοι μετ' ὅσον ἱερὸν ἔρωτα τῆς πατρίδος.

ὅς τις εἶναι ἐγκεχαραγμένος εἰς τὴν καρδίαν σας, ἥτις δὲν γράσκει ποτέ· διὰ τὸ εἶναι ἡ πόλις σας ὡς ἐπὶ πέτρας τετραγώνῃ καὶ ἀρράγῃ θεμελιωμένη, ἄφοδος εἰς τὸ παντελὲς καὶ ἀκλόνητος ἀπὸ τῆς ἀνέμου τῆς τύχης, ὥσπερ ναὺς ἑσωθέντε καὶ ἔξωθεν ἰχυρὰ, εἰς τὴν ὁποίαν ἐδεῖς κίνδυνος ὑποπτεύεται ἐν χειμῶνι· ἵνα ἥτε πανταχῶς εὐπλοῶντες, μηδὲν ὑπὸ τῶν καιρικῶν κλονέμενοι περισάσεων· καθότι εἰν ἔχετε τὴν ὁμόνοιαν, δύναδε νὰ ἀπαντήσητε αὐτὰς γενναϊότατα, καὶ νὰ τὰς ὑπερβῆτε, ὡς τριπλοκα κύματα, ἐλαφρότατα· ἐπεὶ δὲ ὅπε σάζεται ἡ ὁμόνοια, ἐκεῖ παρέρχεται καὶ τῷ θεῷ ἡ βοήθεια, καθὼς αὐτὸς ὁ σωτὴρ ὑποχέσθαι τὸτο καὶ μεταξὺ τριῶν μόνων, πόσον μᾶλλον θέλει φυλάξῃ αὐτὸ εἰς τὸν σύνδεσμον μιᾶς ὅλης πόλεως; Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς πρὸς ἀλλήλης συμφωνίας· νῦν δὲ ἐπανελάθωμεν εἰς τὸ προκείμενον, καὶ σκεψάμεθα περὶ τῆς βελτιώσεως τῷ σχολεῖν, διὰ τὸ ὁπαῖον καὶ ὠμίλησα πρῶτον περὶ ὁμοιοῖας, ἵνα μὴ εὗρωμεν τινὰ τῶν σφυρινοτέρων καὶ αὐθεκάσων ἐναντιόμενον εἰς τὸ ζήτημα.

Βυλεύς μὲν βραδέως, πράττε δὲ ταχέως, εἶπέ τις τῶν ἀρχαίων ἐκείνων σοφῶν· γνώμη τῷ ὄντι αὕτη ἀσφαλέςατη ἐπεσηρηγμένη εἰς τῷ πράγματος τὴν ἀλήθειαν· καθότι, ὅσον ἕκαστος βυλεύεται περὶ τῶν πρακτέων ἀσφαλέσεων, τοσῶτον ἐπιτυχᾶνει τῶν πραγμάτων τὴν ἔκβασιν εὐτυχέσεων· καὶ ὅσον ἐνεργεῖ τὰς βελὰς το ταχύτερον, τοσῶτον κατορθοῖ τὴν ἰδίαν σκοπὸν εὐσυχότερον· ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν βελὴν ἐξετάζεται ἡ φύσις τῷ πράγματος· εἰς δὲ τὴν πράξιν ἀπαιτεῖται τέτῃ ἡ ἔκβασις· καὶ ἐκεῖ μὲν θεωρεῖται τῶν ἐπιχειρημάτων ἡ δύναμις, ἐνταῦθα δὲ τῶν αὐτῶν ἡ ἐκτέλεσις. Ἐντεῦθεν καὶ μοινομάχος,

προεξετάζει τὰς ἰδίαις βραχίαις, ὅταν θέλῃ νὰ ἀρκεύ-
σῃ ἀμέμπτως εἰς τὸ ἴδιον φιλοτήμημα· καὶ ὁ φρατιώτης
τὰς σωματικὰς τε δυνάμεις, διὰ νὰ αἰθέξῃ εἰς τὰς κα-
κῆρας καὶ κινδύνους τῆ ἐπαγγέλματος· καὶ ἐμπορικός ἐπι-
σηρίζεται εἰς τὸ χρηματικὸν τῆς ἐμπορίας κεφάλαιον, καὶ
ἄλλος ἄλλοτι, τὸ θεμέλιον δηλονότι τῆ ἔργου, εἰς τὸ
ὁποῖον προσδιαρρίξει τὸν ἴδιον βίον, τὴν μελέτην καὶ προσ-
εξετάζει· ἢ τελευτήσαν ἀφίλει νὰ ἐξετάσῃ, εἰάν θέλῃ νὰ
μὴ μείνῃ εἰς τὸ μέσον κατηχυμένος, ὡς ταχέως μὲν βε-
λευσάμενος, ταχύτερον δὲ παυσάμενος. Καὶ ταῦτα μὲν
ἰσως ἰδιωτικά, καὶ ὕδὲ τοσαύτης βολῆς τῷ ὄντι δεόμενα·
ὅταν ὅμως προέκνται λόγος περὶ δημοσίᾳ τινὸς καλῆς, εἰς
τὴν τῇ ἀληθείᾳ ἀπαιτεῖται ἢ μόνον βραδυτέρα, ἀλλὰ
καὶ ἀρεμνιτέρα ἢ σκέψις· καὶ τοσῶτο μᾶλλον, ὅσον καὶ τὸ
κατορθώμα, εἰάν κατορθωθῇ κατὰ βέλῃσιν, καὶ κατὰ
τὸ παρὸν κοινῶς γίνεται εἰς τὴν πόλιν ἐπωφελέστερον, καὶ
εἰς τὴν διαδοχὴν τῶν αἰώνων διαρκεῖ περισσότερον· ὅθεν
εἰς τῆς εὐνομίας τὰς πόλεις, ὅταν προέκνται σκέψις περὶ
τινὸς δημοσίᾳ καλῆς, ἢ σχολαίᾳ, ἢ νασοκομείᾳ, ἢ ὀρφα-
νοτροφείᾳ, ἢ ἄλλῃ τινὸς τῶν τοιούτων, εὐθύς προβάλλε-
ται τὸ θεμέλιον, ἐκεῖνο δηλονότι, εἰς τὸ ὁποῖον θέλει ἐ-
πιστηριχθῇ τὸ δημόσιον τὴν μελέτην, ὥστε νὰ μὴ φοβῇ-
ται εἰς τὰς περιστάσεις τῆ χρόνου τὰς ἐκ τῆς τύχης με-
ταβολάς· καὶ τὴν εἶναι βέβαια πρῶτον καὶ τελευταῖον τὸ
χρηματικὸν τῆ συνισαμένη κεφάλαιον, ἢ πηγὴν δηλονότι,
ὅθεν θέλει δυνηθῇ νὰ ἔχῃ κατ' ἔτος τὰ ἔξοδα χωρὶς νὰ
ἐνοχλῇ ἄλλοθεν τὸ κοινόν, ἢ τὸν ἰδιώτην καθ' ἕκασον
χωρὶς δὲ τούτου, καὶ ἡ προθυμία γίνεται μάταιος, καὶ αἱ
ἐλπίδες ἐξελέγχονται κῆφαι.

Εἰταῦθα λοιπὸν φθάσας ὁ λόγος ζητεῖ τὸ χρη-

ματικὸν κεφάλαιον τῆ χολείᾳ· ἐξ ἧς νὰ δίδωνται καὶ τοῖς
 διδασκάλοις μισθοί, καὶ τῇ χολείᾳ ἡ βιβλιοθήκη νὰ αὐξάνῃ
 κατὰ καιρὸς, καὶ ὅσα ἕτερα ἔξοδα τῆ αὐτῆς εἰσὶν ἀναγκασ-
 καῖα· ζητεῖ ὅμως τῆτο ἔχει ἀπὸ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως
 σύστημα, μήτε ἀπὸ τὸν ἀπαιδευτὸν ὄχλον, ἐν οἷς τυχὸν
 εὐρεθῇσονται καὶ τινες τοσούτων θρασεῖς καὶ μισόκαλοι,
 ὥστε ἢ μόνον τὴν συνδρομὴν ταύτην τῇ χολείᾳ νὰ ἐμποδί-
 σωσιν, ἀλλὰ καὶ εἴτι πρόσθεν αὐτῇ λείψανον, κάκεινο
 ζητῶσι νὰ ἀφαιρέσωσιν· ἐπεὶ δὲ τοιαύτη εἶναι τῆς κακίας
 καὶ ἀμαθείας ἡ φύσις· διὰ τῆτο ὁ λόγος ἀφίνει αὐτοὺς νὰ
 κιλῶνται εἰς τῆς ἀμαθείας τὸ σκότος, καὶ εἰς τῆς κακίας
 τὸν βόρβορον· καὶ προνοῶν μόνον τῶν παιδίων αὐτῶν τὴν βελ-
 τίωσιν, προσέρχεται μετ' ἐλπίδας χρησὰς εἰς τὴν φιλοτιμίαν
 καὶ γενναιότητα τῶν ἐμπόρων· τὲς ὁποῖες καὶ ἡ ἰδία ἀρετὴ
 καὶ φιλοτιμία ἐκίνησε καὶ κινεῖ πρὸς τῇ κοινῇ τὴν ὠφέλειαν,
 καὶ ἡ πρᾶξις τῆς ἐμπορίας ἐδίδαξε, πόσον ἀναγκαῖον εἶναι
 τῇ χολείᾳ ἢ εἰς τὸ κρεῖττον ἀποκατάσσεαι, καὶ ἡ πολ-
 λῶν τόπων καὶ ἡθῶν ξένων πολυπειρία ἐκλυροφόρησε, πᾶς
 πρέπει νὰ ἔχη ὁ τίμιος ἄνθρωπος τὴν βάσιν τῆς εὐτυ-
 χίας τῆς. Δέν με λανθάνει ὅμως, ὅτι ὑποφέρετε καὶ ἄλ-
 λα βάρη δυσβάστακτα ἐκ τῶν καιρικῶν περιστάσεων, καὶ
 ἐντεῦθεν εὐρεθῇσονται ἴσως τινὲς δυσχεραίνοντες πρὸς τὸ
 ζήτημα· ἀλλ' ὅταν σοχαδῇτε τὸ πρᾶγμα βαθυτέρον,
 εὐρήσετε, ὅτι τὸ ζητέμεον ἔσαι μετὰ καιρὸν ἀναμφισβό-
 λως τῶν χαλεπῶν ἀνακρίσεις· ἐπεὶ δὲ ἡ ἐκ τῆς εἰς τὸ
 κρεῖττον καταστάσεως τῇ χολείᾳ τῶν πτωχοτέρων ἐπίδο-
 σις θέλει κινήσῃ αὐτῶν τὴν φιλοτιμίαν εἰς ἐλευθερώτε-
 ρον βίον· ὥστε ἀμιλλώμενοι ἐντεῦθεν πρὸς τὲς πλεονε-
 χτερες, καὶ ἐπαυρόμενοι ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῶν βελτιώσεως,
 θέλωσι προσπαθήσῃ νὰ ἀποτινάξωσι τὴν ξυλοφόρον καὶ

χειροδύωτον διαίταν, ἢ ἀποδλεψοσιν εὐθύς εἰς ἐκεῖνο· τὸ ὁποῖον ἀποκαταστάνει τὴν εὐτυχίαν τῶν πόλεων ἔσωθεν, ἢ τὴν φήμην τῶν πολιτῶν ἔξωθεν εἰς τὰς ἀγοράς πανταχῆ τῶν ἐθνῶν· τὸ ὁποῖον μάλιστα ἀπαιτεῖ ἡ φύσις τῆς χώρας σας, ὡς ἐξεξημένης γεωργίας παντάπασι, ἢ ἡλιασμένης νὰ συνίσταται ἐκ τῆ ἐμπορίας ἢ τῶν τεχνῶν τῶν ὁποίων τὴν εἰσαγωγὴν ὑπόχεται μετ' ὀλίγον ἢ ἐκ τῆ αὐτῆς χολείας ἐπίδοσις.

Διὰ τῆτο λοιπὸν μὴ δυχεράνιτε πρὸς τὸν λόγον, φίλοιμε Μεσοδίται, ἀλλὰ δέξαδε αὐτὸν εἰλικρινῶς παρ' εἰλικρινῆς προσφερόμενον· ἢ συνεισφέρετε εἰς τὸ κοινὸν τῆτο καλὸν μεγαλοψύχως τὸ ἐπιβάλλον ἕκαστος κατὰ δύναμιν, μιμέμενοι κατὰ πάντα εἰς τῆτο τὸν σοφὸν ἢ φρόνιμον γεωργόν· ὅς τις ἢ βῆς ἀροτῆρας προετοιμῶζει, ἢ τὸ ἀροτῆρὸν τε κατασκευάζει, ἢ τέλος πάντων, ἐξ ὧν ἔχει καρπῶν εἰς τροφήν, τὸ καλῆτερον μέρος καταβάλλει εἰς τῆς γῆς τὰς ἀέρας, προνοούμενος ἐν τῇ μέλλοντι· ἐπεὶδὴ ἢ ἡ συνεισφορὰ αὕτη, τὴν ὁποῖαν ζητεῖ ὁ λόγος, δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ σπῶρος ἀγαθὸς παρ' ἀγαθῶν γεωργῶν εἰς ἀγαθὴν γῆν σπειρόμενος, ἢ ὑπαρχόμενος εἰς τὰς ὑμετέρας ἀπογόνους νὰ καρποφορήσῃ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἑκατονταπλασίονα.

Ἰκανὸν εἶναι, ὦ ἄνδρες Μεσοδίται, πρὸς πληροφориάν τῆς ἐκ τῆς περὶ τὰ καλὰ προθυμίας κοινῆς ὠφελείας, ἐξ ὧν ἔχετε ἤδη ὑπεροχὴν πρὸς ἄλλας εἰς τὴν εὐταξίαν τῆς Ἐκκλησίας. Πρὸ τεσσαράκοντα ἤδη ἐτῶν, συμπροθυμηθέντες οἱ αἰμίμησοι πατέρες ὑμῶν, ἔφερον ψῆλτην ἐξ Ἰωαννίνων τὸν μακαρίτην Διονύσιον, ἢ ἐντεύθεν ἢ ἡ εὐταξία τῆς Ἐκκλησίας ἔλαβε πολλὴν μεταβολὴν εἰς τὸ κρεῖττον, ἢ ἡ μουσικὴ μεταδοθεῖσα εἰς τὰς ἱερεῖς

ικανῶς, διαρκεῖ ἀκολούθως μέχρι τῆς σήμερον· ὥς ἡ καθ' ὑμᾶς ἱερατικὴ εὐταξία, ὅσον κατὰ τὸ τοιοῦτον εἶδος, ἀμιλλᾶται τῷ ὄντι ἀπὸ τῆ ἰσθ' πρὸς τὰς μητροπόλεις. Ἀλλὰ τίς ἐστὶν ἄλλος ὁ τῷ τοιούτῳ καλῶ γενόμενος αἴτιος; καὶ εἰς ποῖον ἀποδοθήσεται ἡ καλοσύνη αὐτῇ τῆς κοινῆς ὠφελείας; ὀφείλεται βέβαια πρῶτον μὲν εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος συνεπροθυμήθη νὰ εἰσάξῃ τὴν μουσικὴν εἰς τὴν πόλιν σας· καὶ ἔπειτα εἰς τὰς δεξαμένους τὴν γνώμην αὐτῆ φιλοκάλως καὶ φιλαρέτως· ἂν ὅμως ἐξ ἐναντίας εὐρίσκετο τις ἐν τῷ τότε νὰ ἐμποδίσῃ τὸ τοιούτον καλόν, πόσων καταρῶν θείων καὶ ἀνθρωπίνων ἐγένετο ἄξιός ὁ τοιούτος; ποῖα κόλασις ἦτον ἄξια τῆς μυαρίας τῷ τοιούτῳ καθάρματος; ποῖος ἀνθρώπος ἐδύνατο νὰ ὑποφέρῃ τοιοῦτον μυσαρότατον ἀνθρωπάριον; Οὕτω λοιπὸν καὶ οἱ αἴτιοι τῶν καλῶν εἶναι καταγεγραμμένοι εἰς τῆς ἀθανασίας τὴν βίβλον· καὶ οἱ δίδωται αὐτῶν ὑποκείμενοι εἰς τὰς ἀγὰς τῶν ἀνθρώπων· οἱ μὲν, δημοπόθητοι παρὰ πᾶσι γενόμενοι, καὶ παρὰ ἀνθρώπων μὲν εἰσαεὶ ἐπαινέμενοι καὶ εὐχαριστούμενοι, καὶ παρὰ θεῶν μετὰ ταῦτα τὸν μισθὸν τῆς ἰδίας ἀρετῆς ἀξίως ἀπολαμβάνοντες· οἱ δὲ μοχθηροί, καὶ ὀνυχοτρεῶνται, καὶ δίδωται τῶν κοινῇ συμφερόντων καὶ ἐνταῦθα μὲν εἰσι δημοκατάρατοι, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπολήφονται τῶν βεβιωμένων τὴν ἀνταπόδοσιν.

Αὐτὴν τὴν θυσίαν λοιπὸν δὲν ἀμφιβάλλω, ὡς γενναϊότατοι Μεσοβῆται, ὅτι θέλετε προσφέρει μετὰ προθυμίας εἰς τὴν προκοπὴν τῶν φιλοτάτων σας τέκνων καὶ εἰς τὴν φιλοσοργίαν σας μητέρα πατρίδα, διὰ τὰς ἐκ τῶν χρησὰς ἐλπίδας τῆς πόλεως· καὶ ἐδεῖς ἔσαι τοσούτον αὐθέκαστος καὶ σευφνός, ὥς νὰ ἀποσραφῇ τὸ ζητούμενον παντελῶς εἰς τὸ νὰ συνεισφέρῃ τὸν ὀφειλόμενον ἔρανον

μετὰ προθυμίας· ἀλλ' ὁ λόγος ἔτι ζητεῖ τὲτο καὶ ἀπρο-
φάσιτον, διὰ τὴν συγκροτηθῆναι μία ποσότης ἀδρεστέρα, ἡ
καὶ δηλονότι τὴν φέρει εἰς ἑκάστω τὰς ἐκ τῆς ἐλπίδας,
ἔσων καὶ ἡ τελειότης τῆ πράγματος ἀπαιτεῖ, καὶ ἡ γεν-
ναιότης τῶν Μεσοβιτῶν χρεώσεται· ὅθεν δὲν ἀρκεῖ τὴν προσ-
φέρει ἑκάστος τὸ κατὰ πρόφασιν δυνατόν, ἀλλ' ἐξ εἰλι-
κρινείας τὸ κατὰ ἀλήθειαν αὐτῷ ἐπιβάλλον εἰς τὴ σκο-
πεμένη τὴν ἑκάστω· ἐπεὶ δὲ ὅσον πλεονώτερον γίνεται
τὸ σχολεῖν, τοσούτον ἔξει περισσοτέρας πηγὰς εἰς τὸ
τὴν κόρη αἰδρας, τῶν ὁποιῶν ἡ φήμη τὴν ἐκτὴ εἰς ὅλας τὰς
ἀγορὰς τῶν ἐμπορικῶν πόλεων πανταχῶ, ἐν αἷς πραγ-
ματεύεσθαι· καθότι ὁ πεπαιδευμένος ἐμπόρος (περὶ τῆς
μοῖς ἡμῶν ἔστω ὁ λόγος ἐν τῇ παρόντι) ἔστι μόνον εἰς τὰ ἴ-
δια ἔχει πολλὴν διαφορὰν πρὸς τὰς ἄλλας, ὡς καὶ τὰς ὑ-
ποδείξεις τῆ ἐμπορίας διοικῶν καὶ διευθύνων ἀεθώτερον, καὶ
κατάσειχα εἰτακτότερα, καὶ γράμματα συντομώτερα, καὶ
ἐν πᾶσι τὰ πάντα κατὰ τὸ εἰκὸς εὐρυθμότερα· ἀλλὰ
καὶ ἐν ταῖς δαπάναις ὅπως ἐχόμενος τῇ μετρῇ, ὡς ἐκ
σάθους περιωσμένος ἐν ἅπασιν· τοσούτον μὲν ἑαυτῷ δα-
πανῶν, ὥστε μὴ δοκεῖν καὶ εἰς τὰ ἀναγκασιότατα φειδόμεναι·
τοσούτον δὲ φειδόμενος, ὡς μὴ φαίνεσθαι καὶ εἰς ἡδονὰς δα-
πανῶν, εἰδὼς ὅτι τὸ μέτρον ἐν ἅπασιν ἄριστον· εἰς δὲ τὸ
κοινὸν ὅμως καλὸν ἀπάντων φιλοτιμότερος καὶ μεταδοτι-
κώτερος κατ' εὐαγγελικὴν ἐντολήν· τὸ δὲ μέγιστον καὶ ἐν-
δοξότερον καὶ εἰς τὰς κοινὰς συνελύσεις προτιμᾶται ἀεί-
ποτε, εἰς μὲν τὰς κοινὰς συμβουλὰς καὶ γνώμας ζητούμε-
νος, εἰς δὲ τὰς ἀποφάσεις καὶ ψήφους περίτινος προκρινό-
μενος· καθότι τῷ πεπαιδευμένῳ ἡ γνώμη πηγάζει ἀεὶ ἀ-
πὸ βαθύτερας καὶ καθαρωτέρας πηγῆς διὰ τὴν ἐξ ἐκείνης
συνεχέως ἐκτατῆσιν πολλῶν ποτίμων ναμάτων, διὰ τὴν

καθαίρει μὲν τὴν παρακαλεθεῖσαν ἀπάτην καὶ πρόληψιν
 συντείνει δὲ ἑαυτὸν πρὸς μόνην τὴν εἰλικρίνειαν, καὶ τὴν
 πρὸς τὸ ἀληθὲς τιμιότητα, καὶ κολακεία ἠδόμενος, καὶ δώ-
 ροις δελεαζόμενος, καὶ φιλίας χαυιόμενος, καὶ ἔχθρα ἐρε-
 θιζόμενος, καὶ δέήσει μαλακισόμενος, καὶ φόβῳ καὶ ἀπειλῇ βια-
 ζόμενος ἀλλ' ὁ αὐτὸς αἰεὶ πρὸς πάντας φεινόμενος, κα-
 θότι ἔχει ἐν ἑαυτῷ συλλαβὴν ἕνα καὶ μόνον ὄρον νὰ ἐκτεί-
 νηται ἀδιαφόρως ἐν πᾶσι πρὸς τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ τίμιον,
 ἀπεχόμενος αἰεὶ ἀπὸ τοῦ νὰ πρᾶξῃ τι πρὸς βλάβην ἑτέρου,
 εἰδὼς ὅτι ἡδείς ἕτερον ἀδικεῖ, εἰμὴ ἕκαστος αὐτὸς ἑαυτὸν·
 ὁ δὲ ἄλλον τινὰ ὠφελήσας ἀπολαμβάνει τῆς ἰδίας ἀρετῆς
 βεβαίαν τὴν ἀνταπόδοσιν· διὸ καὶ μόνῳ τῷ ὀρθῷ λόγῳ ἐ-
 πόμενος, ἀποτείνεται αἰεὶ πρὸς τὴν ὠφελειαν τοῦ κοινῷ ὡς
 μέλος εἰλικρινὲς καὶ ὑπήκοον εἰς τὸ ὅλον· ὅταν δὲ πρόκη-
 ται λόγος καὶ περίτινος κοινῆς χορηγίας καὶ συνεισφορᾶς
 ὠφελίμης, πρῶτος αὐτὸς εὐθύς ἐν τῇ μέσῳ ὁ γενναιότε-
 ρος καὶ μεγαλοδωρότερος πάντων, εἰδὼς ὅτι ἐν τῇ κοινῇ
 ὠφελείᾳ συμμεθέξει καὶ αὐτὸς τὸ μέρος ὡς μέλος τοῦ ὅ-
 λου· καθότι αὐτὸς ὡς πεφωτισμένος ὠφείλει νὰ κἀμῃ
 μᾶλλον ἐπίδειξιν πρὸς τὰ καλὰ, κινῶν ἐκ τῆς καὶ ἄλ-
 λης πρὸς τὸ αὐτό· καὶ μάλιστα διὰ τὴν κοινὴν εὐτυχίαν
 τῆς πόλεως· τῆς ὁποίας τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν χρεω-
 σεῖ νὰ αὐξάνῃ ὡς μητὲρ καὶ τροφὴ· καὶ τοῦτο εἶναι ἡμῖν
 ὁ ἐκ τῆς χολαίης πεπαιδευμένος ἐμπορικός ἐν τῇ συμπερι-
 φορᾷ τῶν ἀνθρώπων, εἰλικρινής, ἀτάραχος, τίμιος πρὸς
 πάντας κοινωνοφελής, καὶ προσάτης τῆς πόλεως.

Ποία πόλις λοιπὸν δεῖν ἐπιθυμεῖ νὰ ἔχῃ τοιαύτης
 πολίτας; καὶ εἰς τί ἄλλο θέλει ἐπισηρίξῃ τὴν δόξαν της
 περισσότερον, εἰ μὴ εἰς τὸ νὰ βλέπῃ τὰ μέλη της προ-
 τιμώμενα μετὰ τῶν ἄλλων ἐν τοῖς συλλόγοις; ποῖος

δὲ πατὴρ δὲν εὐχεται νὰ ἔχη τοιούτους υἱὸς ἀξίους νὰ συμ-
 βελείωσι γέροντας· καὶ τίς δὲν προτιμᾷ νὰ ἐξαδεύσῃ τὸ
 πᾶν, καὶ νὰ τὸς κατασῇ τοιούτος, καὶ ἂν καθ' ὑπόθε-
 σιν εἶναι μισόπαῖς καὶ πάντων φιλαργυρώτατος· εἰς τὴν
 ἄλλο πρέπει νὰ καυχῶνται οἱ συμπολίται, εἰμὴ εἰς τὴν
 ἀρετὴν τῶν ἰδίων συμπολιτῶν· ἐπεὶδὴ μήτε τείχι ἰχυρὰ,
 μήτε πλέτη πολλά, μήτε πολυανθρωπία, μήτε ἄλλο
 εὐδαιμονία περιπαῖσσι τὴν σωτηρίαν τῶν πόλεων, ἀλλὰ
 γινώσκειν ὀρθοῦν, καὶ ὑπολήψεις καθαρὰς τῶν πεπαιδευμέ-
 νων καὶ φρονίμων ἀνδρῶν, τῶν ὁποίων ἡ αἰδοῦ πέφυκε νὰ
 καταδύσῃ καὶ αὐτὸς τὸς ἐχθρούς· καθότι φθάσαντες
 ἑκαθάρισαν ἑαυτοὺς ἀπὸ ὅλα τὰ πάθη μὲ τὴν καθαρτι-
 κὴν δύναμιν τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, καὶ ἐτελειοποίησαν τὸ
 ἑαυτῶν λογικὸν μὲ τὴν φιλοσοφίαν τῆς πολιτικῆς καὶ ἡθι-
 κῆς ἀρετῆς, λαβόντες πρὸ ὀφθαλμῶν παραλλήλως κα-
 λὰ καὶ κακὰ ἀναμίξ, καὶ τὰ ἐκ τέτων ἀποτελέσματα,
 εἰς ἐκλογὴν καὶ ἀποφυγὴν, τῶν μὲν, διὰ τὴν ἐκείθεν
 προσερχομένην ὠφέλειαν· τῶν δὲ, διὰ τὴν αὐτόθεν παρα-
 φουομένην ἀπώλειαν· ἐπεὶδὴ τοιαύτη ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας
 ἡ φύσις, νὰ διακρίνῃ τὸ καλὸν τῷ κακῷ, ὡς ἡ γεῦσις
 τὸ γλυκὺ τῷ πικρῷ· καὶ ἐκεῖνα μὲν νὰ ἐναγκαλίζεται ὡς
 ἡμερον καὶ σωτήριον· τὲτο δὲ, νὰ ἀποσρέφῃται, ὡς ἀ-
 γριον καὶ ἐλεθριον· διὰ καὶ λόγος κατέχει ἐκεῖνος, ὅτι εἶπεν
 ὁ Ἀπόλλων εἰς τὸς Ἀθηναίους, „εἰ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐ-
 θέλῃσι γεῖσθαι αὐτοῖς καὶ τὴν πόλιν εὐδαιμόνεια, τὸ κάλ-
 λιστον ἐμβάλεῖν τοῖς ὑσὶ τῶν παιδῶν.“ ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι
 τὸ πρῶτον χρυσὸν ἐκ τῶν ὥτων τῶν παιδῶν ἴσως κρεμῶν-
 τεσ· ἀποκαθίσασαν αὐτοὺς ἡδονικὰ καὶ ἐκλελυμένους ὡς τὰς
 γυναῖκας· ἀφ' οὗ ὅμως εἰσῆσαν ὀρθῶς τὴν συμβεβηκυῖαν
 θεῶν καὶ ἐδίδθησαν εἰς φιλοσοφίαν, εἰδομεν ἐντεῦθεν, πόσοι

ἔξ ὁποῖοι ἄνδρες ἐγένοντο· πόσοι Μιλτιάδαι, Θεμισοκλείς Περικλείς, Ἀρεῖς-Ἰδοί· πόσοι Κόδροι ἔξ Σόλωνες, ἔξ Σωκράται· ἔξ εἰάν θελήσω νὰ ἀπαριθμήσω ὅλα τὰ ἐκ τῆς φιλοσοφίας προερχόμενα ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τῷ σκοπῷ αὐτῷ ἀπαπλανηθῆσομαι, ἔξ ὁ χρόνος ἐπιλείψει με διηγόμενον· ὅθεν ἀφήμι ταῦτα μᾶλλον εἰς τὴν ὑμετέραν κρίσιν, αἵτινες ἔξ ἀφ' ἑαυτῶν μὲν συγκαίθευθε τὴν ἐκ τῆ συστηματικῆς χολείας προερχομένην ὠφέλειαν, ἔξ εἰς ἐμὲ ὡς ἐμπειρότερον ἴσως τῶν τοιούτων, ἔξ μάλιστα διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀγάπην, πειθεύετε· ὅς τις ἀπετόλμητα νὰ καταβῶ εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα χωρὶς νὰ ἀποδλέπω εἰς ἄλλοτι κέρδος, εἰμὶ τὸ καλὸν μόνον τῶν ἀγαπητῶν με Μεσοδίτων, ἐκ τῆς φιλανθρωπίας τῶν ὁποίων εὐεργετήθην ποτὲ τὴν μεγίστην ταύτην εὐεργεσίαν, δι' ἧς δύναμαι ἔξ νὰ συμβαλεῖω ἤδη τὴν εὐεργετησικῆς, ἵνα ἔχωσι ποτὲ ἔξ οἱ παῖδες αὐτῶν ἐν τῇ διὰδοχῇ τῷ χρόνῳ πολλὰς ἔξ κρείττονας τῶν καθηκόντων τὰς συμβαλάτορας.

Δὲν ἀμφιβάλλω λοιπόν, ὦ φίλοι με Μεσοδίται, ὅτι θέλει φιλοτιμιθῇ ἡδὴ ἕκαστος νὰ γένῃ ὁ πρῶτος τῆς συνδομῆς ἔξ εἰς τὴν καταγεγραφήν ἔξ εἰς τὴν ποσότητα, ἵνα δεῖξῃ ἐντεῦθεν ἐνθερμον ἐν ἑαυτῷ τῆς πατρίδος τὸν ἔρωτα, διὰ τῆς ὁποίας τὸ καλὸν δὲν φεῖδεται νὰ θυσιάσῃ μέρος τῆς ἰδίας περιουσίας· ἔξ ἐντεῦθεν νὰ λάβῃ ποτὲ τὴν ποθαιμένην μιδαποδοσίαν παρὰ θεοῦ· τὴν ὁποίαν οἱ καιροὶ ἄλλοτε ἄλλως ὑπόχονται, ἔξ ἄλλοτε ἄλλος ἀπαιτῶσι καὶ τῶν ἀνθρώπων τὴν ἀρετὴν· οἱ μὲν πρῶτοι χρόνοι ἐκεῖνοι μετὰ τὸ σωτήριον ἔτος ἀπῆταν τῆς πίσεως τὸ μαρτύριον πρὸς ἐρεῶσιν· νῦν δὲ ἀπαιτῶσι τὸ μαρτύριον τῆς πατρίδος πρὸς ἀναγέννησιν, τὴν θυσίαν ταύτην τῶν πλεονεκτημάτων, εἰς ἀνάρρωσιν τῆς ἡδὴ ἀδυνάστεως κοινῆς μητρὸς·

ἐξ ἧς ἐλάβομεν ὅ,τι ἔχομεν, καὶ ἐσμέν ὅ,τι εἴμεθα, καὶ εἰς ἣν ὀφείλομεν πάντα. Εἰς τὸτο λοιπὸν ἀπευθυνέτω ἑκάστος ἑαυτὸν ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, καὶ ἐξετάζετω τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν, ἂν εἴη αὕτη φιλόθεος καὶ φιλάρετος, ἢ ἄλλως σκληρὰ καὶ ἀπάνθρωπος· τὸτο βάσανος ἀρετῆς ἀληθοῦς, τὸτο δοκίμιον τῆς μελλέσης ἐπαγγελίας. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα τῆς μυθολογίας ἔτρεχον οἱ ἄνθρωποι εἰς χρεῖσμάς, ζητῶντες ἐκεῖθεν τῶν μελλόντων τὴν ἔκβασιν· νῦν δὲ πάρεσιν ἡμῖν χρεστήριον ἀψευδὲς τῆς συνειδήσεως ἡ ἐξέτασις πρὸς τῶν μελλόντων τὴν κρίσιν καὶ ἀνταπόδοσιν· καθότι εἰς τὴν περίοδον ταύτην τῷ χρεῖσι αὕτη ἔσται μάλιστα τῇ ἀδυνατίᾳ κριτὴ ἡ ἐξέτασις· ἐσάθης φιλόπατρις; συνεπροθυμήθης εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος; ἀπέδωκας τῇ πατρίδι τὸ χρεός σου; περιποιήθης αὐτὴν καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ; προσελιπάρησας; ἐθεράπευσας; προσέφερες τῇ ἀδυνατίᾳ αὐτῆς τὰ ἰάματα; καλῶς, δεῦρω εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τῇ κυρίῃ σου· ἀλλ' ἐφάνης ἀχάριςτος· ἐμέτησας τὸ συμφέρον σου πρόσκαιρον· περιώρισας αὐτὸ εἰς τὸν αἰκόν σου μόνον· ἔδωκά σοι τάλαντον, καὶ σὺ τὸ κατέρυξας· ἔδωκά σοι λόγον, καὶ ἐσιώπησας· ἔδωκά σοι πλῆτον, καὶ περιώρισας αὐτὸν μόνον εἰς τὴν κοιλίαν σου· ἔδωκά σοι δύναμιν νὰ ἀνάψῃς πᾶσι τῆς φιλογαθείας τὴν φλόγα, καὶ σὺ ἔσπευσας ἐξ ἐναντίας νὰ ἀποσβέσῃς καὶ τὸν μικρὸν σπινθῆρα εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀδυνάτων· ἀπελθε τοῖνον ἀπ' ἐμοῦ· ἀπελθε ἀφιλότιμε· ἀπελθε ἀφιλόκαλε· ἀπελθε μάταιε καὶ ἀνόητε· ὕπαγε μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ· χαίρει τὴν φιλαργυρίαν σου· ἀπολάμβανε τὸν φθόνον· λάτρευε τὸν μισάνθρωπον καὶ μισόκαλον· ὅτι ἔκ ἔχεις πλέον μέρος μετ' ἐμοῦ· καθότι ἡ μὲν ὁμολογία τῷ χρεῖσιανισμῷ ὅν ἀπέλειπει εἰς

τὸ σῶμα σὲ, τὰ δὲ ἔργα ὅμως αὐτῇ δὲν εὐρέθησαν ποτὲ εἰς τὴν καρδίαν σε, ἀλλ' ἦσαν παντάπασιν ἐθνηκὰ, παντάπασιν ἀκοινώνητα· προσέφερες μὲν διὰ τῆς γλώττης θυμίαμα, ἡ δὲ χεὶρ ὅμως ἀιέτεινε καὶ αὐθις τὸν κάλαμον, προσφέρουσα μοι τὸ ὄξος· αἰέμενον παρὰ σοῦ σαφυλὴν, καὶ ἐβλάσησας ἄκανθαν· ἐπέησας γὰρ καὶ ἔδωκας μοι ἀντὶ ἄρτε ὄφιν· ἐδίψησα, καὶ πρῆτενάς μοι χολὴν ἀντὶ ὕδατος· γυμνὸς προσῆλθον, καὶ κατεφρόνησας· ξένος, καὶ ἀπεδίωξας· ἀδειὴς, καὶ ἐξεμυκτήρισας· ἐν φυλακῇ, καὶ παρέδωκας· ταῦτα πάντα ἐξυβρίσας πρὸς τὴν κοινὴν σε τροφὸν καὶ μητέρα, ἐξύβρισας εἰ ἐμέ· καὶ ἐγὼ ὡς ἐπὶ τῇ σαυρῇ τὰ ὑπέφερον· ἀνέμεινα τὴν διαθήκην σε, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν ἐφάνης ἀχάριτος· ἐπεὶ δὲ ἠθέλησας νὰ ἀφήσης πλεσίους τῆς κληρονομίας σε· νὰ ἀφήσης μάχαιραν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν πρὸς ἀπώλειαν· εἰς δὲ τὴν κοινὴν ὠφέλειαν ἐσυνέδεαμες, ἔτε καὶ τὸ τέταρτον μέρος τῆς ὅλης περιουσίας σε· τὸ ὅποσον μόνον δύναται νὰ σε ὠφελήσῃ· ἤπελθε τοίνυν ἀπ' ἐμῆ, ὡς ἀιάξιος οἰκονόμος τῶν δώρων μου· ὕπαγε, χαίρε τὰς ἀπωλείας σε καὶ τὴν σκληρὰν καὶ ἀκοινώνητάν σε προαίρεσιν.

Ὡς λόγοι ἔτοι τῆς συνειδήσεως τότε! ὦ πῶς προμαντεύει ὁ καθαρὸς νῦν τὸ ἴδιον κρῆος πρὸς τὰ καθήκοντα τῇ πατρίδι! ἄρά γε σώζεται τις μεταξὺ τῶν πολλῶν, εἰς τὸν ὅποσον ὁ λόγος δὲν δίδει αἰδησιν; ἄρα εὐρίσκεται τις τῶν πλεσίων τοσῆτον ἀνάληγτος καὶ ἀμάλακτος, ὅταν συναϊδάνηται ἐνδοθεν τὴν θείαν ἐκείνου καὶ φοβεράν φωτὴν βοῶσαν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ; „Ἄφρων, ἄφρων, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἀπαιτῶσιν ἀπὸ σοῦ τὴν ψυχὴν· ἃ δὲ ἤτοίμασας τίνι ἔσαι;“ εὐρίσκεται τις κωφὸς πρὸς τοιαύτην βροντὴν; ἐγὼ δὲν πισεύω· ὅθεν περὶ τέτι πλέον δὲν

ἐκτείνωμαι περαιτέρω, εὐελπίς ὢν, ὅτι ἔ μόνον θέ^αετε
 συμπροθυμοποιηθῇ ὁμοθυμαδὸν ἀπαξάπαντες κατὰ τὸ
 ὀφειλόμενον εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ζητήματος, ἀλλὰ ἔ, περισ-
 σευδῆσεται ἡ προαίρεσις ἐκ μεγαλοψυχίας περαιτέρω
 τῆς ἀπαιτήσεως· ἐκεῖτο δὲ μόνον ἐν τῷ παρίντι παρα-
 καλῶ, νὰ καταξιώσητε καὶ με εἰς τῶν συνδρομητῶν τὸν κα-
 τάλογον, καταγραφάντες τῷτο δὴ τὸ ἐκ τῆς ὑπερημάτος
 με κατὰ τὸ δυνατόν εἰς βοήθειαν τῆς χολαίης, δεξαμένοι
 ταῦτα ἔχι ὡς ἐκπλήρωσιν τῆς χρέους με πρὸς αὐτὸ, ἀλλ'
 ὡς σημεῖον τῆς πρὸς τῆς εὐεργέτας εὐγνωμοσύνης με, ἔ
 τῆς προκίρσεώς με περὶ τέττα τεκμήριον· ἐντεῦθεν δὲ
 μεταδῶμεν εἰς τὰ ἐπόμενα.

Τὸ μὲν θεμέλιον λαιπὸν τῆς ζητημένης ἤδη θεία βοη-
 θεία κατεσχόμεν ἰχυρὸν, ὅεσι τὸ χρηματικὸν κεφάλαιον
 τῆς χολαίης· νῦν δὲ οἰκοδομήσωμεν ἐπ' αὐτῆς τὰ ἀ-
 κόλυστα, ὅσα συντείνουσιν εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῆς σκοπῆς· ἔ
 πρῶτον εἰπωμεν περὶ τῶν διδασκάλων, ὡς ὑποδεσέρετε
 τε τῶν ἄλλων· τὸ ὁποῖον εἶναι κατὰ τὸ πλεόν πολλὰ ἐλ-
 λιπές· ἔχι ὅτι δὲν ἔχετε ἀξίον, ἀλλ' ὅτι ἔχετε μόνον ἔ-
 να, ὡς τὰ μικρότατα ἔ, ὀλιγαυθροπότατα χωρία, καὶ
 διὰ τῷτο δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐπιμεληθῇ κατ' ἀξίαν τὸ ἔρ-
 γον, βιαζόμενος νὰ συνάψῃ εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν τῶν μα-
 θητῶν ἅμα ἀδυνάτους καὶ δυνατοὺς, τὸ ὁποῖον εἶναι κακόν
 καὶ εἰς τὰς πρώτας καὶ εἰς τὰς δευτέρας· καθότι τὸ ὅλον
 ἄθροισμα τῶν μαθητῶν αὐτῆς τῆς χολαίης πρέπει νὰ εἴ-
 ναι διηρημένον εἰς τέσσαρας τάξεις τολάχισον· εἰς δὲ δι-
 δάσκαλος ἔδὲ δύο τάξεις δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ διδάξῃ μετὰ
 τῆς ὠφελείας γραμματικῆς, ἀλλὰ μίαν καὶ μόνην· ἐπει-
 δὴ μία τάξις γραμματικὴ ἀπαιτεῖ τὴν παρυσίαν καὶ ἐπι-
 μελείαν τῆς διδασκαλίας τρεῖς ὅλως ὥρας· ὅθεν |πρέπει

κατὰ τὸ παρὸν νὰ ἔχετε καὶ δεύτερον· ἔπειτα δὲ αὐξανόμενα τῷ σχολεῖν, καὶ πληθυνομένων τῶν μαθητῶν, μὴ ἀμελήσητε νὰ προσδιορίσητε ἔτι καὶ τρίτον, διὰ νὰ ἔχητε τὸ πλήρες καὶ τέλειον εἰς ἓν πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ὑπὸχρεῖται νὰ φέρῃ ἀναμφισβόλως τῆς πόλεως τὴν εὐτυχίαν καὶ τελειότητα· τέτος δὲ δὲν ἔχετε χρεῖαν νὰ ζητῆτε ἕξωθεν ξένους, ἀλλ' ἔχετε ἰδίους σας συμπολίτας ἀξίους· οἱ ὅποιοι δι' ἀμέλειαν τῆς πατρίδος καὶ καταφρόνισιν πρὸς τὸ κοινὸν τῆτο ὄφελος διδάσκουσιν ἄλλας εἰς ἄλλας πόλεις, ἐν ᾧ ἔχει αὐτὴ πολλὴν χρεῖαν τῆς βοηθείας αὐτῶν· ὀφείλετε ὅμως νὰ ἐπχυζήσητε αὐτῶν τὰς μισθὰς καὶ τὰς τιμὰς κατ' ἀξίαν τῷ ἐπαγγέλματος αὐτῶν καὶ τῶν κόπων καὶ τῶν καιρῶν· διὰ νὰ εἶναι ἀναπαυμένοι ἐντεῦθεν, καὶ ἔτω νὰ καταγίνωνται χωρὶς ἄλλης φροντίδος εἰς μόνον αὐτὸ τὸ ἔργον· τὸ ὁποῖον ζητεῖ πολλὰς κόπας διὰ τὰς γραμματικὰς δυσκολίας, καὶ διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν νέων· διὰ νὰ ὑποχρεωθῶσι καθ' ὅλα νὰ ἐπιμελῶνται τὰς μαθητὰς ὡς μόνον ἀπλῶς ὡς διδάσκαλοι, ἀλλὰ καὶ ὡς συμπολίται διὰ τῆς πόλεως τὴν ὠφέλειαν, καὶ ὡς πατέρες κοινὸι τῆς νεότητος, τῆς ὁποίας τὴν προκοπὴν ἐπαγγέλλονται, καὶ ὑπὲρ ἧς ὀφείλουσιν νὰ δίδωσι λόγον εἰς τὸ κοινὸν καθ' ἑξάμηνον, ἀφ' ἧς προσδιορίσωσι τάξιν τῆς παραδόσεως, καὶ μεταδίδωσι τὴν ἀρχαίαν ἀμεθοδίαν εἰς τὸ εὐμέθοδον· τὸ ὁποῖον καὶ αὐτοὶ γενήσονται ἱκανοὶ νὰ τοῖσιν, καὶ ἄλλων γνώμας περὶ τέτου θέλωσιν εὔρη, ἐὰν ζητήσωσιν· ὁ δὲ λόγος ἐν τῷ παρόντι ἀναγκάζεται νὰ τὸ παραδράμῃ.

Μετὰ δὲ τῆτο ἀπαιτεῖ ὁ λόγος πρῶτον κατὰ τὸ εἶκος τῶν ἱερῶν τὴν προκοπὴν, τὰς ὁποίας ἀνωτέρω ἐπήνεσεν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς μεσιότητος· ἀλλ' ἐκεῖνη δὲν εἶναι ἰ-

κανὴν νὰ τῆς κάμῃ νὰ μὴ εἶναι τῷ ὄντι ἢ ξυλαπόσοιαι·
καθότι τῷ ἱερίῳ ὁ χαρακτηρὴ δὲν συνίσταται εἰς τὰ μου-
σικὰ μελωδήματα· τὸ ὁποῖον ἢ φύσις ἐχάρισε μάλιστα
ἢ αὐτοῖς τοῖς ἀλόγοις τῶν ζώων, ἢ ἡ χελιδὼν αὐτὴ καυ-
χάται μᾶλλον εἰς τῆτο ὡς λαλίσερα καὶ μουσικωτέρα·
ἀλλὰ γνώρισμά ἐστιν ἀληθὲς ἱερέως τὸ κηρύττειν ἐπ' Ἀμ-
βωσιος τῇ Εὐαγγελίῃ τὸν λόγον, τῆτο δὴ τὸ ἔργον τῶν
Ἀποστόλων ποιεῖν, τῶν ὁποίων εἰσι διάδοχοι· τὸ ἐξηγεῖν
τὰ θεῖα δόγματα, ἢ τὰ τῆς ἐκκλησίας μυστήρια· τὸ
διδάσκειν τὴν ἡθικὴν ἀρετὴν, ἢ ὅλως τὸ νὰ εἶναι λύχνος
φωτίζων τὸ περιέχον, ἐν ᾧ βαίνοντα τὰ λογικὰ αὐτῷ
πρόδοτα, ἢ προσκόψασιν· ἡ δὲ μουσικὴ ἐπισημῶδες τι τῷ
ὄντι ἐστὶ τῷ ἱερέως παρακολύθημα, τὴν μὲν ἀκοὴν καθη-
δύσει, ἢ τέττοι· τὸν δὲ νῦν αὐτὸν ἔδεν μεταβάλλον ἐδ'·
ὠφελεῖν· Ὡ! πόσον ἀναξιοπαθεῖτις, ὅταν βλέπῃ πολ-
λαχὴ ἱερεῖς ἰὰ τρέχασιν εἰς τὰς μαθητὰς τῶν χολεῖαν
νὰ ἐρωτῶσι καὶ αὐτὰ τὰ λεξιδια τῇ Εὐαγγελίῃ· ὁ
γεωργὸς δὲν ζητεῖ ποτὲ συμβουλὴν παρὰ τῷ τεχνίτῃ πῶς
ἰὰ διευθύνῃ τὸ ἴδιον ἄροτρον· ὁ στρατιωτικὸς δὲν ἔχει χρεῖαν
τῷ γεωργῷ εἰς τὸ νὰ ἐκτελέσῃ ἀμέμπτως τὸν ἔργον τε
εἰς τὴν μάχην· ὁ τεχνίτης δὲν συμβουλευέται παντελῶς
τὸν ἐμπορικὸν εἰς τὰς κανόνας τῆς τέχνης τε· ἀλλ' ἕκα-
στος τέττοι ἢ πολιτικὸς, ἢ στρατιωτικὸς, ἢ ἐμπορικὸς, ἢ
βαίαντος καὶ πᾶς ἰδιώτης, ἐν ᾧ ἕκαστος καταγίνεται, καὶ
ὁ ἐπαγγέλλεται, τῆτο οἶδε, τῆτο γινώσκει, καὶ δὲν πα-
ραλλάττει ποτὲ τὴν τάξιν· μόνοι δὲ οἱ ἱερεῖς, οἱ λύχνοι
τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ποιμένες τῶν λογικῶν προβάτων, ἔ-
χουσι χρεῖαν νὰ ἀνάψωσι τὸν ἴδιον λύχνον ἀπὸ τοῦ ἀμυ-
δρὸν φῶς τῶν κατοικημένων, καὶ νὰ ὀδηγῶνται ὑπὸ τῶν

προβάτων· ὥσε ἀγανακτῶντες οἱ ἄνθρωποι νὰ ἐκφωνώ-
σι δικαίως μετὰ τῆ ἐκ τῆς κωμωδίας Καρίωνος

„Ὡς ἀεγαλέον πρᾶγμ' ἐστὶν, ὦ Ζεῦ, κ' θεοί,

„Δῦλον γενέσθαι παραφρονέοντος δεσπότε

„

„Ὅς τις ἀκολουθεῖ κατόπιν ἀνδρώπε τυφλοῦ,

„Τ' ἰαντίον δρών, ἢ προσῆκεν αὐτᾷ ποιεῖν·

„Οἱ γὰρ βλέποντες τοῖς τυφλοῖς ἠγέμεθα·

„Οὗτος δ' ἀκολουθεῖ, καὶ μὲ προσβιάζεται.

Δὲν μένει λοιπὸν καιρὸς, ὦ ἄνδρες Μεσοδῖται, ἔτε εἶναι
αἷσιον πλέον τῆς ὑμετέρας ὑπολήψεως νὰ ἔχητε πλέον ὥς
κ' ἄλλοι τινὲς πολλαχῶ Προσφοροπαπάδας, ἀλλ' ἱερεῖς
πεπαιδευμένους κ' κεκοσμημένους μὲ τὴν Ἑλληνικὴν παι-
δείαν κ' μάθησιν, ἀξιὺς κοσμήτορας τῶν ἡθῶν τῆ λαῶ,
κ' ὁδηγὸς εἰς τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν· οἷος δύναιται νὰ ἀ-
ποκαταστήσῃ τὸ σχολεῖον αὐτὸ, ὅταν εὖρη συναντίλαμ-
βανομένην κ' τὴν ὑμετέραν προθυμίαν κ' προίσιαν· τῆτο
δὲ ἵνα λάβῃ τὴν δυνατὴν ἐν τῷ παρόντι βελτίωσιν, πρέ-
πει νὰ ἀποφασίσῃτε δύο πρᾶγματα· πρῶτον μὲν νὰ
προσδιορίσῃτε τελάχιστον τρεῖς ἱερεῖς ἐκ τῶν νεωτέρων τῆς
εὐφυσέρους νὰ λάβωσι κατ' αὐτὸ ἔργον τὴν σπεδὴν τῆς
Ἑλληνικῆς γλώσσης κ' πάσης τῆς ἐγκυκλίου καλυμμένης
παιδείσεως, βοηθῶντες αὐτοὺς, ἐὰν ἔχωσι κ' χρεῖαν τινὰ
βοηθείας, εἰς τὰ οἰκειακὰ αὐτῶν ἔξοδα ἀπὸ τοῦ κοινῆ εἰ-
σοδήματος τῆ σχολεῖν, μὲ ἐλπίδα κ' γνώμην νὰ μείνωσιν
οἱ αὐτοὶ μετὰ ταῦτα κ' τῆ σχολεῖν διάδοχοι ἐν ἐλλείψει
τῶν πρώτων· ἀπὸ τὸ ὁποῖον σεμνότερον ἄλλο κ' ὠφελι-
μώτερον δὲν μοι φαίνεται· τὸ νὰ εἶναι οἱ ἴδιοι συμπόλι-
ται καὶ ἱερεῖς, καὶ διδάσκαλοι, καὶ κήρυκες ἐν ταυτῷ τῷ
Εὐαγγελίῳ, τῆτο εἶναι ἄξιον τῆς ὑμετέρας ὑπολήψεως

ἡ φρονήσεως ἡ διὰ τὴν ὠφέλειαν ἡ σωτηρίαν τῶν ἑσῶ,
 ἡ διὰ τὴν ὑπόληψιν ἡ τιμὴν πρὸς τὰ ἔξω· ἡ, τῷτο μὲν
 πρῶτον ἡ ἄριτον· δεύτερον δὲ, νὰ μὴ χειροτονηθῇ πλέον
 ἱερεὺς, ἐὰν τέλαχισον δὲν εἶναι γραμματικός· ἀλλ' αἱ
 παῖδες τῶν ἱερέων μάλιστα νὰ σπουδάζωσι μετὰ πλείους
 ἐπιμελείας, ὡς πρὸς τῷτο αὐτὸ ἀποβλέποντες· ἡ ἔτω
 προκόψαντες, νὰ γίνωνται τῆς ἱερωσύνης τῶν πατέρων
 διάδοχοι. Τότε δὲ γενομένη, ἡ ἀμεταθέτως φυλαττο-
 μένη εἰς διάστημα μιᾶς γενεᾶς, κατὰ τὴν τῷ ὀρθῷ λόγῳ
 ὑπόχρεσιν, ἡ πόλις σας θέλει γένῃ πόλις σωῶν, ὑπὸ
 σοφῶν ἱερέων ἡ ποιμένων διδασκομένη καὶ ποιμαινομένη·
 ἀπὸ τὸ ὁποῖον τι καλῖτερον ἡ θεοφιλέστερον πρᾶγμα δύ-
 ναται νὰ γένῃ εἰς μίαν τοιαύτην κωμόπολιν; ποῖος θέλει
 μείνῃ εἰς τὸ ἔξῃς ἀπαίδευτος ἡ ἀφώτιστος, κυκλωμένος
 ὑπὸ τασύτων διδασκάλων τε ἡ φωστέρων; ποῖον σέβας θέ-
 λει λείψῃ ποτὲ μετὰ τῶν κηρύκων τῆς ἀρετῆς;
 πόση ἀμιλλα εἰς τὸ κοινὸν πρὸς τὴν εὐαγγελικὴν παλι-
 τεϊάν; πόση ὠφέλεια τῷ λαῷ πρὸς τὴν ἡθικὴν ἀρετὴν;
 πόση τιμὴ ἡ ὁμόνοια τῶν συμπολιτῶν πρὸς ἀλλήλους;
 πίσσι δόξα ἡ ὑπόληψις τῶν αὐτῶν πρὸς τὴν ξέναν; κα-
 θότι ἱερεὺς φιλόσοφος μετὰ τῶν ἀνθρώπων ἀναλογεῖ
 μὲ τὸν καθαρὸν ὀφθαλμὸν μετὰ τῶν ἄλλων μελῶν·
 ἐπειδὴ καθὼς ἐκεῖνος φωτίζει τὸ ὅλον, ὁδηγεῖ αὐτὸ ἀ-
 προσκόπτως πρὸς τὴν εὐθεΐαν, ἔτω καὶ ἐκεῖνος, συνετίζων
 τὸν ὄχλον, διευθύνει αὐτὸν ἀπαραπταίσιως πρὸς σωτη-
 ρίαν· τὴναντίον δὲ τότε ἐσὶν ἀληθῶς τὸ λεγόμενον, τυ-
 φλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖ, ἀμφοτέρω εἰς βάθυον πεσῦνται·
 διὰ τῷτο ἀναγκαῖόν ἐστιν εἰς τὴν ὑμετέραν ὑπόληψιν νὰ
 λάβετε τὴν προσήκουσαν πρόνοιαν περὶ τῷτο ἡ πρὸς ἀ-
 ποφυγὴν τῆς μέλει τῷδε τῷ πράγματι ἀμελείας ἡ κα-

ταχρίσεως. ἔ. πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ὠφελείας ἔ. βελτιώσεως. ἔ. τὸ δὴ μέγιστον νὰ δώσητε παρδείγμα τῆς ἀρετῆς ἔ. μεγαλοψυχίας ἔ. πρὸς τὰς ἄλλας. καθότι ἡ τοιαύτη κατάχρησις ἔ. ἀμέλεια κυριεύει πανταχῶς διὰ τῆς ἀρετῆς λόγου (δότε εἰπεῖν ἔ. τῷ μετὰ παρρησίας) τὴν ἔλλειψιν. ἔ. τοσαῦτα μὲν ἱκανὰ ἔ. περὶ τῆς τῶν ἱερῶν παιδείας ἔ. βελτιώσεως.

Νῦν δὲ ζητεῖ ὁ λόγος τὴν ὑμετέραν φιλανθρωπίαν, ὡς φίλοι μὲ Μεσοδίται, πρὸς τὰς ἔξωθεν ἐρχομένους τῶν μαθητῶν ἀπὸ ἄλλας χώρας γειτονικάς. οἱ ὅποιοι βίβλια, ἀφ' ἧς ἀποκατασταθῇ τὸ σχολεῖον ἄξιον τῶν ἐλπίδων ἔ. τῆς ὑμετέρας δόξης ἔ. ὑπολήψεως, θέλῃσι συνδράμῃ πανταχῶς χάριν μαθήσεως. Εἰς τάτης λοιπὸν πρέπει νὰ δεικνύητε γενναίως φιλανθρωπίαν, δεχόμενοι αὐτὰς εὐμενῶς ἔ. ἀδιαφόρως εἰς τὸ σχολεῖον. ἐπειδὴ τὸ ἔ. τὴν δόξαν αὐτῆς αὐξάνει διὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν καρπῶν τε, ἔ. τὴν πάλιν αὐτὴν ὠφελεῖ διὰ τὴν ἔξωθεν τῶν χρημάτων εἰσαγωγὴν. τὰ ὅποια οἱ ξένοι βιάζονται νὰ ἐξοδεύσωσιν εἰς τὸν τόπον, λαμβάνοντες ἐξ αὐτῆς τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα. ἔ. πρὸς τέτοις συγκινῶνται ἐντεῦθεν ἔ. οἱ ὑμέτεροι παῖδες μᾶλλον ἔ. μᾶλλον πρὸς τὰς μαθήσεις, συνδουλιζόμενοι ὑπὸ τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλοτιμίας. καθότι ἡ ἐξ ἀντιζηλίας πολλάκις ἀμύλλα φέρει τοῖς ἀγωνιζομένοις καλὰ ἔ. μεγάλα ἀποτελέσματα. ἔ. μάλιστα ὅταν οἱ διδάσκαλοι ἐν τοῖς ἐξαμῖνοις ἐμπνέωσι τῷτο εὐφυῶς εἰς τὰς τευφεράς τῶν νέων ψυχὰς πρὸς ὠφέλειαν. ὥς ἔ. τῷτο τὸ πρὸς τὰς ξένους φιλανθρωπον συντείνει ἔ. χ. ἥτιαν ἔ. πρὸς τὸ ἴδιον ὄφελος. τὸ ὅποιον ἔ. ἂν δὲν ἔλθῃ αὐτόματον, καλόν ἐστι νὰ τὸ ζητήσητε διὰ τῆς κηρύξεως τῆς πρὸς τὸ σχολεῖον τῶν ξένων

ἐλευθερίας· καὶ ἐκ τούτου προσυποχρεῖτε καὶ μάλλον τῆς
προσκαλεμένης, ἐξαρτῶντες ἐκείνης ἀφ' ἑαυτῶν διὰ τῆς
τοιαύτης φιλανθρωπίας, ὥς διδότε μάλιστα δόκησιν ἁ-
πασι, ὅτι καὶ ὡς χρέος ἀποτίθεσθε τοῖς δεομένοις τῶν
ξένων τὴν εὐεργεσίαν χωρὶς διαφορᾶς τῶν ἰδίων συμπολι-
τῶν· τὸ ὁποῖόν ἐστιν ὁ ἀκρότατος ὅρος τῆς ἀρετῆς, καὶ χα-
ρακτηρίζει τὴν γενναιοῦτητα τῆς ψυχῆς τῶν μεγάλων ἀν-
δρῶν· πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἐκεῖνο δὲν πρέπει νὰ σᾶς λαν-
θάνῃ, ὅτι τῶν μὲν ξένων ἡ προσκοπὴ γίνεται τῷ ὄντι ὑ-
μετέρα εὐεργεσία· τῶν δὲ συμπολιτῶν ὁμῶς νέων, φαί-
νεται χρέος τῇ κοινῇ πρὸς αὐτάς· ὅσον λοιπὸν ἡ μὲν εὐε-
ργεσία προκατατεθειμένη ἀπόκειται αἰδιῶς εἰς εὐγνωμο-
σύνης ἀνταμοιβήν, τὸ δὲ χρέος ἀποπληρῶμενον ἅμα καὶ
ἀπασθένειται, καὶ εἰς λήθην ἔρχεται παραχρῆμα, τοσού-
του φρονιμώτερον καὶ ὠφελιμώτερον εἶναι ἢ πρὸς τῆς
ξένης φιλανθρωπίας· ἐπειδὴ καθὰς ἕκαστος τῶν ἀν-
θρώπων, φρονίμος ὢν, προκατατίθεται αἰετὶ ἐφόδιοι εἰς
τὸ γῆρας· ἔτι καὶ αἱ πόλεις ὀφείλουσι νὰ ἀποθησαυρί-
ζωσιν εἰς τὰς ξένας τὰς εὐεργεσίας, ἵνα ἔχωσιν αἰετὴν τὴν
χάριν προσφειλομένην εἰς τὴν διαδοχὴν τῶν αἰώνων, ὡς
κτῆμά τι τῆς ἰδίας ἀρετῆς ἀναφαιρετον, κτῆμα χρυσῶ
τιμιώτερον, κτῆμα δόξης ἀσφαλέστερον, κτῆμα τιμῆς ἀ-
ληθέστερον, κτῆμα αὐθαίρετον, προαιρετικόν, αὐτεπάγ-
γελτον, κτῆμα βεβαίως ἐπαινετὸν, κτῆμα καὶ γενόμε-
νον εὐφραῖνον, καὶ ἀνταμειβόμενον καθιδύον, καὶ ἐν τῷ
μέλλοντι ἐπελπίζον, μὴνύον μὲν τὴν ὑπόχρεσιν, παρέχον
δὲ τὴν ἀπόλαυσιν· διότι ἔτε ἐχθρὸς εὐρεθήσεται τοσού-
του ἀνάξιος, ὥς νὰ μὴ δυνηθῇ ποτὲ ἢ λόγῳ ἢ ἔργῳ νὰ
λυπήσῃ τὸν ἀντικείμενον· ἔτε εὐγνώμων τοσούτον ταπει-
νός, ὥς νὰ σεσηθῇ καθόλου τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸ νὰ ἀπο-

δύση, ὅπως ἂν διυθῇ τὴν πρὸς τὸν εὐεργέτην εὐχαρί-
 σιαν. Ἐπειτα χαρακτηρισκὸν τῷ ἀνθρώπῳ πρὸς τὰ ἄλ-
 λα θηρία εἶναι μάλιστα καὶ τὸ κοινωνικόν· δι' ἧς σώζεται
 θαυμασία τις ἁρμονία μεταξύ τῶν ἐθνῶν συγκοινωνούν-
 των καὶ συναρμοσσομένων πρὸς ἄλληλα, καὶ δόσει καὶ λή-
 ψει ἀμοιβαδὸν ἀναπληρῶντων τὰς χρείας· τὸ ὁποῖον θεω-
 ρεῖται ὡς ψυχὴ τῆς πολιτικῆς τῷ κόσμῳ συστάσεως. Ἐν-
 τεῦθεν καὶ ὁ Δεσπότης πρὸς τὴν ἀγάπην ἡμᾶς συνεχέσει-
 ρον ἐντελλόμενος, πρῶτην ἀρετὴν αὐτὴν ἀποφαίνεται, ὡς
 συνδέσαν τῶν ἀπάντων τὰς γνώμας πρὸς τὸ καλόν. Δέ-
 χεσθε λοιπὸν φιλανθρωπῶς τὴν ξένην, ὣς φίλοι μὲ Με-
 σοβῆται· πολλαπλασιάζετε τὴν ὑπόθεσιν τῶν ἐπαίνων
 σας· αὐξάνετε τὴν δόξαν τῆς πόλεως· ἀποθησαυρίζετε τὰς
 ἀμοιβάς τῆς φιλανθρωπίας, καὶ ἐνταῦθα μὲν παρὰ τῶν
 εὐεργετημένων, καὶ μετὰ ταῦτα δὲ παρὰ τῷ ἀγαθῷ μι-
 दाποδότη, καθὼς ἀπαιτεῖται εἰς μίαν κομόπολιν φιλό-
 τιμον καὶ φιλάνθρωπον.

Νῦν δὲ ὡς τόσον προθεῖς ἔτι ἐν εἰς τὸν λόγον, εὐ-
 θὺς ἀποδώσω αὐτῷ καὶ τὸ τέλος· τῆτο ὅμως ὅσον εἶναι
 ἀναγκαιότερον, τοσῆτον θέλει φανῇ ἴσως καὶ δηκτικώτερον,
 καὶ ἐπομένως μὲ κάμνει ἐντεῦθεν πρὸς τὴν παρρησίαν τῷ
 λόγῳ δειλότερον, ἔχει διὰ τὴν φύσιν τῷ πρᾶγματός, ἀλ-
 λά διὰ τὰς ἀτόπας μάλιστα διανοίας ἐνίων· τῶν ὁποίων
 αἱ προληπτικαὶ φαντασίαι ὑπερβαίνουσι παραπολὺ τὴν ὁ-
 ρὴν τῷ ἀρεθῇ λόγῳ καὶ τῆς φρονήσεως· καὶ τοῖσιν εἰσὶν,
 ὅσοι ἰχυρογνωμῶντες ἀντέχονται τῶν συνήθων, καὶ πλη-
 ροφορηθῶσιν, ὅτι ἀνωφελῶν καὶ ματαίων ἢ μᾶλλον εἰπεῖν,
 ἐπιζημιῶν ἀντιποιῶνται· καθὼς τινὲς δηλονότι ἀνοηταί-
 νεσιν εἰς τὸ περὶ γλώσσης τῆς Βλαχικῆς ταύτης τῆς
 ῤυπαρᾶς καὶ ἀθλίας, εἰς συγχωρῆται νὰ ὀνομάζεται

γλώσσα ἢ πανταχόθεν χαλαίνεσα, ἀλλ' ἐχί γλώσσης
 ἐτέρας μᾶλλον ἀπόρροια, πόλιν ἔχουσα ἀνδρῶν καὶ θυμῶν
 ἀποφορὰν· καὶ ἐντεῦθεν συμβαίνεισι τόσαι ταραχαὶ με-
 τοξὺ ἀνδραπαρίων μαρεῶν ἐκατέρωθεν πρὸς ἀλλήλους·
 τῶν μὲν, μετὰ πολλῆς ἀγερῶς ἐπευκλιμένων καὶ ἀνείδι-
 ζομένων· τῶν δὲ αὐθις, ἰχυρογναμνῶς ἀντεχομένων, καὶ
 μὴ ἐνιδύονται· μετ' ὅλον ὅτι καὶ οἱ Γραικοὶ ἔτοι οἱ τοσούτων
 εἰς τὸτο καυχώμενοι δὲν ἔχουσι δίκαιον τόσον εἰς τὴν κα-
 ταγωγὴν τῇ Ἑλληνικῇ δικαίωματος, ὅσοι δὲν εἶναι κεκοσ-
 μιμένοι μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν καὶ ἀρετὴν, ἀλλ' εἶναι
 Ἑλλήνων ἀνάξιοι, Πέρσαι μᾶλλον καὶ Φοίνικες, χερσούφεις
 καὶ ἀργυρέπλοκοι θυλάκες· τῶν δὲ Ἑλλήνων τῶν ὄντι κα-
 θάρματα, Εἰλωτες, καὶ Περίοικοι· καθότι οἱ Ἕλληνες ἦ-
 σαν πεπαιδευμένοι καὶ φιλοπάτριοι, καὶ τὰ ἴδια ἀφ' ὧν
 εἰς τὸ κοινὸν καλὸν θυσιάζοντες· εἰς τὸ ὅποιον νῦν μὲν
 ὁ λόγος καὶ τὴν προθυμίαν τῆς ὑμετέρας ἀγάπης· με-
 τὰ ταῦτα δὲ ἡ πρᾶξις θέλει βεβαιώσῃ καὶ τὴν προαίρεσιν·
 ἣτις ἔσαι ἐγγέγγυος μάχης τῶν ἀλλοθῶν καὶ γησιῶν
 Ἑλλήνων· οἱ δὲ εἰς τὴν καταγωγὴν μόνον τὸ γένος καυ-
 χώμενοι, ματαίως καυχῶνται, καὶ αἰχυνθήσονται, ἀ-
 σύμφωνά πρᾶττοντες· καθότι ὁ Ἀνάχαρσις ἦτον Σκύ-
 θης, ἀλλ' ἐθαυμάζει διὰ σοφίαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλήνας· καὶ
 μετὰ ταῦτα πολλοὶ τῶν Ῥωμαίων, ὅσοι ἐκόσμησαν ἑαυ-
 τὰς μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν, ἐθαυμάζουσιν παρὰ πᾶ-
 σιν, καὶ ἤδη θαυμάζονται, καὶ θαυμαδιῶσονται κατὰ πᾶσαν
 τὴν διαδοχὴν τῶν αἰώνων. Οὕτω δὲν εἶναι ἱκανὸν, μήτι
 φρονίμων ἀνδρῶν νὰ καυχῶνται μόνον εἰς τὸ γένος τῆ
 φαντασίαν, ὅταν μὴ ἔχουσι καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς πρα-
 τερίσματα· καὶ ὅταν τὰ χολεῖα αὐτῶν δὲν εἶναι τῶν ὄν-
 τος χολεῖα, ἀλλὰ κολασήρια μάλιστα τῆς ἰεότητος, καὶ δεισι-

δαιμονίας ἀρχαίας ἐνσφακελιθείσης ἀνεξάλειπτος ψώ-
ρα· διὰ τὴν ἰσὺν τῆς ὁποίας ἔτε ἀφ' ἐαυτῶν λαμβάνουσιν
αἰῶσιν, ἔτε τὲς τῶν ἄλλων καταδέχονται λόγους.

Οἱ Βλάχοι ὁμῶς, ὡς βλέπομεν, φαίνονται πανταχῇ προ-
θυμότεροι εἰς τὰς πρὸς τὸ κρεῖττον μεταβολὰς, παντα-
χῇ βελτιούμενοι, καὶ κατὰ ἀναλογίαν τῷ ἀριθμῷ καὶ πλεί-
ονες τῶ ὄντι πεπαιδευμένοι· καὶ αὐτοὶ μόνοι ἐδέλγησαν, καὶ
θελήσαντες ἀποκατέστησαν τυπογραφίαν ποτὲ εἰς μίαν
ἀπὸ τὰς πόλεις Ἑλληνικὴν· τὸ ὅποσον οἱ Περσίζοντες καὶ
Φοινικίζοντες ἔτιοι Ἕλληνες ἔτε νὰ ἀκέσωσι θέλωσιν, ἔτε
νὰ κατορθώσωσι προαιρένται, ἀλλὰ καυχώμενοι μόνον
εἰς τὸ ὄνομα τῶν Ἑλλήνων, ὀνειδίζουσι τὲς Βλάχους εἰς γέ-
νος· οἱ ὅποιοι θέλωσι δεῖξαι τὰ Ἑλληνικῶν σχολεῖα ἄ-
ξια νὰ δέχωνται καὶ αὐτὲς τὲς ἀγερώχες καὶ ματαιόφρονες,
ὥστε νὰ διδάσκωνται εἰς αὐτὰ τὴν πατρίαν ἐκείνην ἀρε-
τὴν καὶ παιδείαν· καὶ τῆτο ἐσω πρὸς αἰχύνην καὶ ἐντροπὴν
αὐτῶν τῆς πολλῆς καὶ ματαίας καυχήσεως· καὶ μὴν ἀπο-
λογία τῶν Βλάχων εἰς τὴν κέρην ἐκείνων ἀγρωχίαν· καὶ
ἐντεῦθεν καὶ μόνοι ἱκανῶς συντρέψουσι τὸ φρόνημα αὐτῶν,
ἐκ τῆς ὑπεροχῆς δηλονότι τῶν μαθημάτων καὶ τῆς βελ-
τιώσεως τῶν σχολειῶν· ἄλλως δὲ νὰ καυχῶνται καὶ αὐτοὶ
εἰς τῶν Ρωμαίων τὸ γένος, ἐν ᾧ δὲν σώζουσιν ἐδὲν κοινὸν
πρὸς ἐκείνης, δὲν εἶναι φρόνιμον, μήτε ἔχει λόγον τὴν
εἰς τὰς ἀκοὰς ἀνεκτόν· ἐπεὶ δὲ ὅταν ἡ τύχη κατέταξεν
αὐτὲς ἐν τῷ μέσῳ τῆς Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας καὶ τὸ γένος
ἐθήλασαν καὶ τὸν καρπὸν τρώγοντες ἠύξησαν, καὶ τὰ ἄλλα
ἤθην καὶ ἔθην ἐδέχθησαν, καὶ τὴν περίτρενον γλῶσσαν ἐνη-
καλίωσαν, πῶς δὲν αἰχύνονται εἰς τῆς μογιλάλας τὰς
ἀνδραποδώδης τραυλίσματα; καὶ νὰ ἀναφέρωσι γένος κατα-
γωγὴν εἰς ἔθνος, ἐκ τῶ ὁποῖο ἐδ' αὐτοὶ γινώσκουσιν, ὅπως

ποτέ καλῶς ἢ κακῶς ἐ ἀίχερῶς ἐξέπεσον, καὶ τῷ ὁποίῳ τὴν γλῶσσαν παιτελῶς ἀγιοῦσι; ἐ μάλισα ἐν τῷ βα-
βαίμεδα, ὅτι ἕκαστος ὅπως γεννηθῇ, ἐ ἀνατραφῇ ἐ αὐ-
ξηθῇ, εὐδὺς εἰς τὸν τρόπον τῷ ἔθνεσ ἐκεῖν παιδεύεται,
κἂν πατρώδεν ἐ μητρόδεν τύχη νὰ εἶται ἀλλογενής. αὐ-
τοὶ δὲ μετὰ τούτων αἰῶνων καταγωγὴν νεανιεύονται Ῥω-
μαίων συγγείειαν· τῶν ὁποίων ἔδὲ τῆτομα σώζουσιν, ἐδ' αἵματος
ρανίδα εἰς τὰς φλέβας αὐτῶν· ἢ δεῖξάτωςαν βασιλικοὶ
χωρίζον, ἢ ἐπαρχίαν ὀλόκληρον, ἢ ἄλλο τι χαρακτηριστικὸν τῆς
πρὸς τὴν ἄλλης διαφορᾶς, καὶ τότε ἡμεῖς σιωπῶμεν·
νῦν δὲ μία σειρὰ ὁρίαν ἀκάρπων ἀξία διὰ ἐξορίσεις
ἐ πλάνητας ἀπὸ τῷ Δανάεωσ μέχρι σχεδὸν τῆς Πελοπο-
νήσου περιέχει ἅπασαν αὐτῶν τὴν ὄφρυν· πῶ
μητρόπολις; πῶ ἀρχιερεὺς; πῶ πόλις; πῶ κριτήριον;
πῶ ἐξουσία; πῶ εὐγένεια; πῶ ἱερεὺς; πῶ εὐαγγέλιον;
πῶ ψαλτήριον; πῶ ὅλας γράμματα; πῶ ὅιομα ἔθνεσ,
κἂν τοῖς πλησιεσάτοις γνωσόν; πῶ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον κατέταξεν
αὐτὲς ἡ γεωγραφία; ἔδαμῦ· εἰς τί λοιπὸν καυχῶνται
αὐτοὶ νὰ συστήσωσιν ἔθνος χωρὶς, ἐν ᾧ δὲν ἔχουσιν ἔδὲ
τόπον; ἐπειδὴ ἡ Ἑλλὰς δὲν θέλει καταδεχθῇ ποτὲ νὰ ὀ-
νομαθῇ κατ' ἐδένα τρόπον Βλαχία, ἀλλὰ θεωρήσει τὴν
τοιήτους ἀποσάτας ὡς ὑποβολιμαῖες ἐ μὴ γνησίους.

Τὸ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἔθνος, μετὰ τὸ ὁποῖον ἐ ἡ τύ-
χη ἐξ ἀμνημονεύτων αἰῶνων σᾶς ἦνωσε πρότερον, καὶ ἡ
προαίρεσις μετὰ ταῦτα διὰ τῆς συνηθείας προσήρμοσεν,
εἶναι γνωσὸν ἐ ἐνδοξον παρὰ πᾶσι, ἐ διὰ τῶν προπατό-
ρων τὰ κατορθώματα, καὶ διὰ τῶν μεταγενεσέων τὰ
προτερήματα· τὰ ὁποῖα καυχᾶται νὰ ἔχη τοσῶτον χα-
ρακτηριστικὰ τῷ ἔθνικῷ αὐτῷ δικαιώματος, ὥστε ἐδὲν τῶν
ἄλλων ἔθνων δύναται νὰ λάβῃ ἀμιλλαν εἰς τῆτο ἀπὸ τῷ

ἴσεν· εἰς δὲ ταῦτα μάλιστα πάντων ἡ γλῶσσα καὶ ἡ
 Θρησκεία· ἡ μὲν γλῶσσα, ὅτι προτιμότερα καὶ θειοτέ-
 ρα καὶ μήτηρ πασῶν τῶν γλωσσῶν, καὶ διὰ τῆτο καὶ θεῶν
 γλῶσσα παρὰ πᾶσιν ἀκέσσει· ἥς παρέσης, ἔδεις εὖ φρο-
 νῶν ὑδεμίαν ἐτέραν εἰς καταφρόνησιν αὐτῆς προτιμήσει,
 καὶν τύχη ἔτας νὰ εἶναι ἀλλογενής· γλῶσσα, τὴν ὁποίαν
 ἐπιθυμῶσι μὲν οἱ φιλόσοφοι τῆς Εὐρώπης νὰ εἰσάξωσιν
 εἰς τὰς ἀκαδημίας τῶν πόλεων, ἐπιθυμῶσι δὲ βασιλεῖς
 νὰ ἔχωσι τῶν θεόνων συμπάρεδρον· γλῶσσα, ἣτις ἐ-
 γέννησε τὴν φιλοσοφίαν· καὶ γεννήσασα ἐδίδαξεν αὐτὴν εἰς
 πάντα τὰ ἔθνη· καὶ διδάξασα, ἐξημέρωσε· καὶ ἡμερώσα-
 σα, ἔλαθεν εἰς ἀνταμοιβὴν ἐξ εὐγνωμοσύνης τὸ νὰ εἶναι
 μήτηρ γλωσσῶν, τροφὸς τῶν ἐπιστημῶν, καὶ τῆς φιλοσο-
 φίας διδάσκαλος. Ἡ δὲ Θρησκεία αὐτὴς χαρακτηρίζει
 μόνον αὐτὸ τὸ ἔθνος ἐκ τῆ ἐγγυτάτῃ καὶ πρώτῃ, τὸ ὁ-
 ποῖον σερεῖνται πάντα τὰ ἄλλα ἔθνη, ὅσα χαρακτηρί-
 ζονται μὲ τὸν χριστιανισμόν· ἐπειδὴ, ἂν ἐρωτηθῇ τις πε-
 ρὶ Βλάχων, ὁποῖαν Θρησκείαν ἔχουσιν, εὐθὺς ἀποκριθή-
 σεται ἀληθῶς, ὅτι ἔχουσι τῶν Γραικῶν· ὁμοίως ἂν ἐρω-
 τηθῇ περὶ τῶν Βελγάρων, πάλιν ἀποκριθήσεται τὸ αὐ-
 τό· ὡσαύτως καὶ περὶ τῶν Ρώσων καὶ τῶν ἄλλων ἀπάν-
 των, ὅσοι ἐνηγκαλίσθησαν τῶν Γραικῶν τὸ ῥητόν· τῆτο
 ὅμως δὲν δύναται νὰ λεχθῇ ἀντιερόφως καὶ πρὸς τὴς Ἑλ-
 ληνας, ὡς ἀμέσως καὶ πρώτῃς χαρακτηρίζον αὐτὰς.

Ἐν τοιούτῳ ἔθνει λοιπὸν τοιούτοις χαρακτηριζόμενον
 προτερήμασι πόση ἀνοησία νὰ ἀποσεφῶνται αὐτοὶ οἱ κῆ-
 φοι καὶ μάταιοι; καὶ νὰ μὴ θέλωσι νὰ ἐνωθῶσιν ὡς διὰ
 τῆς Θρησκείας, ἔτω κατ' ὀλίγον, καὶ διὰ τῆς γλώσσης;
 ἀλλὰ θέλωσι νὰ συστήσωσι γένος διαφορὰν πρὸς ἡμᾶς;
 καὶ λοιπὸν ἐχέτωσαν πάντα χωρὶς, καὶ ὁ παῖς αὐτῶν τὸ

ἀλφάβητον, καὶ ὁ ἐμπορικὸς αὐτῶν τὰ κατὰσιχα, καὶ ὁ ἱερεὺς αὐτῶν τὸ ψαλτήριον, καὶ ὁ φιλόσοφος αὐτῶν τὴν φιλοσοφίαν, καὶ τὰ ἄλλα ὡσαύτως· καὶ μὴ φιλονεικῆτωσαν διὰ τῶν Ἑλληνικῶν πρὸς τὰς Ἑλλήνας, ἐκ τῶν προτερημάτων ἐκείνων ὀρεσώμενοι ἐπ' αὐτές· ἀλλὰ πᾶς καὶ ἀλφάβητον, καὶ κατὰσιχα, καὶ ψαλτήριον, καὶ φιλοσοφία εἰς μίαν μεγαλόαν χωλόγλωσσαν, ἥτις βαρβαρίζουσα καὶ βαρβαρίζουσα δὲν τολμᾷ νὰ προκύψῃ ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐλήν διὰ τὰ ἐκ δελικῆς χαμερπείας ἐπιβριθὸν αὐτῇ αἶχος ἐπὶ τῷ προσώπῳ;

Μὴ πρὸς θεῶ! μὴ περισώζετε, μήτε τρέφετε πλέον τοῖτον οἰκίδος μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὅποιον καὶ μοῖον σᾶς διασπαράττει κακῶς ἀπὸ τὸν χορὸν τῶν Ἑλλήνων· μὴ ἐισαγκαλιζέσθε τὴν δελικὴν αὐτῆς ἰδιότητα, ὡς διδοὺν προσφύραν, ἀλλ' ἀπορίψατε μάλιστα ὡς ἐκ ῥάκης τὰ κηλῖνα· εἰδύσαδε δὲ ἀντ' αὐτῆς τὴν λαμπρὰν καὶ περιελεπτὴν· μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἐσέ, μεταξὺ ἐθνεῶν λαμπρῶ καὶ ἐνδοξῶ· ἐν τῇ πανηγύρει ἐσέ, ἐν τῷ γάμῳ ἐσέ· συνευφραίνεσθε, συνᾶδετε, συλλαμπροφορεῖτε, συνεισέχεσθε εἰς τὸν γάμον, ἐπὶ τράπεζαν περιέσιον ἐν λαμπρῇ καὶ περιόρεσῃ χλαμύδι· ἀπορρίψατε τὰ ῥάκη τῆς πεινχεᾶς, τῆς δελικῆς, τῆς ἀνελευθέρου· μὴ καταδέχεσθε πλέον αὐτὴν ἢτε ἔξω, ἢτε ἐντός· μήτε ἄνδρες, μήτε γυναῖκες, μήτε παιδιά· ἐξαλείψατε αὐτὴν κοινῶς ἀπὸ πάσης τῆς χώρας, καὶ μὴ δίδετε πλέον εἴσοδον εἰς αὐτὴν μήτε εἰς αὐτῶν τῶν πτωχῶν τὰς καλύδας· καθότι δὲν σᾶς κάμνει τιμὴν ἢτε ὄφελος φέρει, ζημίαν δὲ μάλιστα πολλήν, ἀνεπαίσχυντον μὲν εἰς τοὺς ἀναίδῆτες, φανεράν δὲ εἰς τοὺς φρονίμους· ἐπεὶ δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς δυσκολεύει πολλὰ καὶ τῶν νέων τὴν πρόσδοκον εἰς τὴν μάθη-

σιν τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων, ἐν οἷς μετρεῖτε τὴν εὐτυχίαν σας, καὶ ἐξ ὧν γίνονται ἄνδρες γενναῖοι καὶ μεγαλόφρονες· ἐκ δὲ ἐκείνης αὐτεργαί καὶ ἀνδράπαδα, ἄξιοι νὰ ὀνομάζωνται ἐχὶ Σπαρτιάται μεγάθυμοι, ἀλλ' εἰλωτες ταπεινόφρονες, καὶ θρήνηματα ἀμαθέστατα.

Καὶ ταῦτα μὲν παρ' ἐμῶς πρὸς ἡμᾶς, ὦ φίλοι με Μεσοβίται, φίλα μὲν παρὰ φίλους πρὸς φίλους, εὐγνώμονα δὲ παρ' εὐεργετηθέντος πρὸς εὐεργέτας· οἷσα ὅμως, ὅτι καὶ δικτικόν τι παρεισέφευσέ πη μεταξύ ἐν τῷ λόγῳ, ἀλλὰ καὶ τῆτο ἔσω σημεῖον τῆς πρὸς τὸς εὐεργέτας εὐληκειᾶς μου, ἵνα μὴ δώσω τινὰ κολακείας ὑπόνοιαν εἰς τὸς πέριξ ὀνυχωτέρωκτας με καὶ μορμολυφάγους· ἔπειτα, ὅταν ἡ θεραπεία τῷ πάθους ἀπαιτῇ, σφοδρότεραν ἐνέργειαν, τότε καὶ ὁ ἰατρός δὲν δύναται νὰ ὑποκριθῇ πλέον πρόφασιν, ἀλλὰ μεταχειρίζεται φανερώς τὴν ἀπὸ τῆς τέχνης βοήθειαν· καὶ ἐγὼ ἤδη κατὰ τινὰ καχεκτικὴν ἀδυναμίαν συμβάσαν μοι ἤδη εἰς τὸν σόμαχον καὶ τὸν πνεύμονα, ὑπὸ ἰατρὸν ὦν ταῦτα γράφω, ὑποφέρων ἅμα καὶ τῷ ἰατρῷ τὴν ἀδόλεχον παρρησίαν, καὶ τῶν ἰατρικῶν τὴν ἐκ τῆς πικρότητος ἀηδίαν, ἀποβλέπων μόνον πρὸς τῆς ἐρατεινῆς καὶ πρεσβύτης μακάρων ὑγιείας τὸ τέλος, εἰ θεὸς αὐτὸς εὐδοκήσῃ. ἐξ ἧς συνέδη μοι μάλιστα καὶ νὰ φιλοσοφῶ, τί περισσότερον περὶ τῆς βελτιώσεως τῷ χολεΐ· καθότι εἰς ταύτην με τὴν περίεασιν ἐξωμοίασα τὸν σόμαχον τῷ ἀνθρώπῳ με τὸ χολεΐον τῆς πόλεως· ἐπεὶ καθὼς ἐκ τῆς δυνάμεως καὶ ἐνεργείας ἐκεῖνα ἐξαρτῶνται ὅλα τὰ ἄλλα μέλη τῷ σώματι, ὡς καὶ νεῦρα ἐκεῖθεν ἐνδυναμύμενα, καὶ ὅσα γινόμενα ἰχυρὰ, καὶ σάρκες μάλιστα εὐτραφεῖς, καὶ αἷμα καθαρόν καὶ ζωηρόν, καὶ εὐκρασία ἐν πᾶσι, ἔτω καὶ ἐκ τῷ χολεΐ ἐνδυναμῶνται τὰ μέλη τῆς πό-

λεως, ὡς ἐκείθεν καὶ ἄνδρες γενόμενοι μεγαλόφρονες, καὶ
 γινῶμαι πηγάζεσθαι ὄρθαί καὶ ὠφέλιμοι, καὶ φιλοτιμία εἰς
 τὰ καλὰ, καὶ ἔρως πρὸς τὴν πατρίδα, καὶ πρὸ πάντων ὁ
 ὁρθὸς λόγος ὁ κοινὸς τῶν ἀνθρώπων παιδευτῆς καὶ διδά-
 σκαλος.

Καθὼς λοιπὸν ὁ ἄριστος ἰατρὸς φροντίζει πρὸ πάν-
 των διὰ τὴν τῆς σωματικῆς ἀνάρρωσιν, ἣν ἐντεῦθεν ἔχη εὐ-
 πειθῇ τὰ ἐπόμενα, καὶ δίδει ἰατρικὰ, ἐχὶ τὰ γαρ-
 γαλίζοντα τὸν λάρυγκα εἰς ἡδύτητα, ἀλλὰ τὰ πικρό-
 τата μάλιστα καὶ δρασικώτατα πρὸς ἀνάρρωσιν, ἔτω καὶ ὁ
 λόγος ὡς πρὸς τὸ κοινὸν ἀποτεινόμενος ὄφελος, ἔπρεπε
 καὶ μεταχειριζομένη μεταξὺ καὶ τὴν πικρίαν τῆς ἐπιπλή-
 ξεως, καὶ μάλιστα πρὸς ἄνδρας ἀποσβεφομένους μὲν τὴν
 ἀπὸ τῆς κολακείας ὀλεθρίαν ἡδύτητα, ἡδονομένους δὲ εἰς
 τὴν ἀπὸ τῆς λογικῆς σωτηριώδη πικρότητα· εἰ δέ τις μετα-
 ξὺ αὐδέκαστος ὢν καὶ ὁμφοκίας παντάπασι, δυσκόλως
 ἔχει πρὸς τῆς λογικῆς τὰ παραγγέλματα, χαίρετω μοι ὅ-
 τος, καὶ ἐδεμία φροντίς ἐμοὶ καχεκτύντος καὶ ἀπεγνωσμέ-
 νου· μέλει δέ μοι μάλιστα, καὶ μέλει μοι ἐπιπόνως τῶν ὑ-
 γιαινόντων καὶ εὖ φρονέειτων, ἢ τελάχισον ἐπιδεκτικῶν
 θεραπειῶν· ὢν καὶ τὴν ὑγιεῖαν ἐπιθυμῶ, καὶ τὴν δόξαν
 φαντάζομαι, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν σκοπῶ, καὶ τὴν φιλίαν
 ὁσπάζομαι.

Ἐρρώσθε.

Τοῖς Παισὶ τῶν Ἑλλήνων εὖ πράττειν.

Λόγων σοφῶν τοῖς τῶν λόγων ἐρασταῖς τό γε νῦν ἔχον
ἔδεν ἂν γένοιτο ἥδιον· τὸν γὰρ χροῖόν ἄλλοτε ἄλλο φέρειν
πιτυεύμενον τῷ βίῳ ὠφέλιμον, νῦν ἀμφὶ λόγῃς ἔχοντα
μάλιδ' ὀρώμεν, καὶ τὰ οἰκεῖα τῇ Ἑλλάδι, ἃ φθὰς ἀ-
φήρπασεν ἀκλεῶς, μετὰ κλέους μετακαλεῖν αὐθις φιλο-
τιμέμενον· ἔ γάρ ἔ λόγος σοφός πῃ ἀποφαινόμενος φέ-
ρεται, ὥς πάντ' ἐν καιρῷ χάριν ἔχει τευγώμενα. Ἐπεὶ
ἔν καμοὶ ἤδη κατὰ χειμῶνα ὅλον ἐπὶ τῷ μαλακῶς ἔχειν
ἀνάγκη ἐγένετο κατακλινόμενον οἰκερεῖν, ἔχ ὑπέμειν ἀε-
γῶς καὶ ἀπρόκτως διαγενέσθαι παντάπασι, τῷ ξυνεχεῖ
τῆς οἰκείας ἀποπνιγόμενος, ἔδ' εἶξαι ἰατρῆ σωτῆρι,
τῶν πόνων ἀναγκαιῶς ἀπείργοντι· ἀλλ' ὑποκλέπτων ἑμαυ-
τόν, ὅσον οἶόν τε κέφως, ἐπεξεργασάμην καὶ ταύτην
τὴν βίβλον, ὥς εἰκὸς ἦν, τὴν νόσον παραμυθέμενον· ἔ
τὸν τευγῆτόν ἔτως ἤδη τοῖς τῶν χαρίτων τευγῆταις ἐν
καιρῷ σὺν χάριτι παρατίθημι.

Δρέψαδε τοίνυν, ὦ Παῖδες Ἑλλήνων, ὃ ἂν βέλη-
ται ἕκαστος· πλετεῖ γὰρ ἡ βίβλος φιλοσοφίας Πλατω-
νικῆς τά γε μάλις, ἔ τῆς κατὰ ῥητορείαν χάριτος ἔ-
δεν τῶν πρωτείων παραχωροῖ· ἀλλὰ καδ' ἐκάτερον εὖ-

δοκιμάσα, τὸ πλεόν ἀπάντων ἔχει, δόγματα μὲν Ἑλλη-
νικά πρὸς τὰληθὲς ὑσκημένα, χάριτας δὲ ῥητορικάς,
ἐν ὑποπτέροις τοῖς λόγοις παρέχονσα· ὥσε θαυμάζειν
λίαν τὴν ἐν πείρᾳ τῶν τῷ φιλοσόφῳ ὠγκῶν γεγενημένης,
καὶ φιλοκαλῶς πρὸς τὰ τοιαῦτα διακειμένης.

Καὶ τοι γὰρ ὁ Συγγραφεὺς σοφιστικῇ τῇ τε λέξει
τὰ πολλὰ καὶ τῇ ὑποθέσει χρησάμενος φαίνεται, ἀλλ' ἐκ
τῆς Πλάτωνος Μύσης δηλὸς ἐστὶν ἀευσάμενος πολλαχῇ
τὴν διάνοιαν· φιλοσόφῳ γὰρ πρὸς σοφιστὴν τὸτ' ἂν εἴη
μάλιστα τὸ διάφορον, τὸ τὸν μὲν τὴν τῶν πραγμάτων ἐς
τ' ἀκριβοῦς θηρεύειν ἀλήθειαν, παρ' ἧδὲν τιθέμενον τὸ ἀ-
πὸ τῶν ὀνομάτων φυκλόν τῳ λόγῳ ἐπισταγόμενον· τὸν δὲ
ἀπὸ τῆς λέξεως καρυκεύειν τὴν φράσιν, πρὸς τὸ πιθα-
νὸν αἰεὶ κατασπᾶντα τὰ τῷ λόγῳ ἐπαγωγότερον· ἀλλ'
ἔτος καθ' ἑκάτερα εὐδοκίμησε, φιλοσόφῳ μὲν διανοίᾳ,
σοφιστῇ δὲ ιδέα χρησάμενος· ὅπερ καὶ Δίωνι τῳ τὴν γλῶτ-
ταν χρεῖσθαι ἐπιτετιθεῖσθαι δοκεῖ· ἀλλ' ἐκεῖνος γε μακρό-
τερόν ἢ εἰδὲ ἐν πολλοῖς τὰ προσήμια ὑπερτείνας, ὀχληρὸς
τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐδόξε· καὶ μακροσκελεσέρας ἐπενεγκῶν
ἐδ' ὅπως τὰς περιόδους ἀδολεχότερον, πρὸς τὸ σολοικο-
φανὲς ἀποκινδυνεύειν τὸν λόγον παραδιδάσκεται· ὁ δὲ Μά-
ξιμος πυκνότερος πανταχῇ, καὶ ὁμοίος ἑαυτῷ, οἶονεὶ πῆ-
χει διαθέμενος τάτε προσήμια καὶ τὰλλα τῷ λόγῳ οἰκονο-
μήσας κεφάλαια. Ἐπὶ δὲ τέτοις ἐκεῖνος μὲν ἐκ ἐν πᾶσι
τῇ ῥητορείᾳ χαίρειν δοκεῖ, ἀλλ' ἅμα τὴν Ῥωμαϊκὴν, φα-
σι, τυραννίδα τὴν τεως τῆς φιλοσόφους διώκουσας ἀποκλί-
νας, φιλοσοφία προσέχευε τὰ μάλιστα. Μάξιμος δὲ τῇ
αὐτῇ ιδέᾳ τῷ λόγῳ ἐχεύετο, πανταχῇ ἐπιμίξας τῆς
ῥητορείας τὸ ἐπαφροδίτον· καὶ οἷον γαινύμενος ἐπὶ ταῖς
ἀγλαΐαις τῷ λόγῳ, ὑπτιάζει καὶ ὠραίζεται, ὥς δῆθεν

πρὸς ἓν τῷ ὄρῳ, καὶ τέλος τὴν εὐφυνίαν τιθίμενος· ὥς περ ὁ Δίων ἐν πάλῳ ὀλίγοις χρησάμενος φαίνεται.

Τέως δ' ἔν ἀμφοτέροι φιλόσοφοι οἶτες, ἐκ ἂν δικαίως διὰ μελέτημα φωνῆς ἐς τὰς σοφιστὰς ἀριθμοῦτο, ἢ δ' ἂν παρέλθοιεν εἰς τὴν ἐπωνυμίαν αὐτὴν, μὴ ὄντες σοφισταὶ ἀλλὰ δόξαιτες ἐπὶ τῇ τῷ λόγῳ ἰδίᾳ· ὁ γὰρ ἱλεως πρὸς φιλοσοφίαν, καὶ δόξῃ πῃ παίζειν τὰ τῶν σοφιστῶν ἐν τῇ τῶν λόγων ποικίλῳ, συγγενασός ἐστιν εὐγνώμονι αἰαγνίᾳ, ἂν ἐν μηδενὶ ἐπηρεακὼς τὸ φιλόσοφον, μηδὲ κακὸν θές τι περὶ τῶν ἐνδεικνύμενος· ἔδὲ ἄλλως δικαίον τὴν τῆς φωνῆς ἐπιμέλειαν σοφιστικὸν ἀγώνισμα τίθεσθαι· καὶ γὰρ ὁ Μάξιμος ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἐνστάσεων ὀρμάμενος ἐν πολλοῖς, ὡς ἐν τοῖς περὶ ἡδονῆς καὶ περὶ ἔρωτος λόγοις μάλιστα ἐνσησάμενος φαίνεται, τῆς αὐτῆς κατασκευάζειν δοκεῖ, ἀλλ' ἐκ ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ ἐαυτῷ διαμάχεται· ἀλλ' ὡς περ ὁ ἀνδρῶπος αὐτός, ὥς τὰ πάθη ταῦτ' ἐνεῖσι, διττός ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς, ἔτω καὶ τῶν ὁνομάτων ἐκείνων ἡ δύναμις πρὸς ἑκάτερον ἑτέρως ἂν εἴη μεριζομένη, καὶ ἄλλως ἄλλοι ἐννοεῖν περὶ αὐτῶν τοῖς φιλοσόφοις παρέχευσα· καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἰδίας τῆς λόγῳ.

Τῷ δὲ ἡδε διενέγκαι ἂν σοφιστὴς, εἴτ' ἂν ἀντιφιλόσοφος πρὸς φιλόσοφον· ἢ ὁ μὲν πᾶν εἶδέναι μεγαλαυχῶν, ἀφῶρητος γίγνεται· ὁ δὲ μηδὲν εἶδέναι ὁμολογῶν, συνίστησι τὰς μαδιτιῶντας τοῖς περὶ Ἰππίαν Πῶλοντε καὶ Γοργίαν· ὁ μὲν, περιβλεπόμενος, καὶ ἐπηρεκὼς τὸν αὐχένα, ὡς ἐπὶ δαψιλείᾳ τῶν ἔξεων, αὐτοχεδίως νομοθετεῖ, καὶ δεσποτικῶς ἀπειλεῖ, δόξαν ἐκ τῶν προμνάμενος· ὁ δὲ, ἀπὸ τῆς ἀπλότητος πρὸς τὰς συζητήσεις ἀποτεινόμενος, ἀκριβῶς μεταλλά τὸ ζητούμενον, πανταχόθεν τὰ ληθῆς περιζή-

μενος· ὁ μὲν, ἐπληρμένος τῇ ἰδίᾳ δυνάμει, ὡς ἀπὸ τρέποδος χρησιμωδοτεῖ τοῖς ὑποδεσέροις τὰ δόγματα· ὁ δὲ ὑποπτεύων τῇ ἔξει, παραλαμβάνειν ἀξιοῖ ἐν τοῖς δεδομένοις καὶ ἐτέρων τὴν κρίσιν· διὸ ὁ μὲν λυπεῖται, εἶποτε τύχοι, ἐξελεγχόμενος· ὁ δὲ, χαίρει ἀπὸ τῆς ἀληθείας ὁρμώμενος· ὁ μὲν, ἐπιτείνει αἰεὶ καὶ ὑπὲλως, ὡς ὁ σκορπίος, τῆς συκοφαντίας τὸ κέντρον· ὁ δὲ, γελαῖ κωφεύων πρὸς ἅπαντα, εἰδὼς τῷ φθόνῳ τὸ αἴτιον· ὁ μὲν, τάλαιπῶρος νυκτομαχεῖ ταραττόμενος· ὁ δὲ, ἠδῶς ὑπνώτει ἀναπαυόμενος· ὁ μὲν, τὸ ἑαυτοῦ ἐθέλων νικᾷν παρὰ πᾶσι, κατορθώσας μὲν, ἐπῆρκεν εὐδύς τὴν ὁφρύν· ἀποδοκιμαδεῖς δὲ, ἀλύει, καὶ ἀμαθίαν τῶν ἄλλων καταγνώσκει· ἡ γὰρ τύραννος αἰήσις, μηδὲν ὄρεον λαβύσα, καὶ αὐτὴ τῷ ὀρθῷ λόγῳ κατεξανίσταται· ὁ δὲ, παραχωρῶν καὶ ἐτέροις, εἶποτε τύχοι ἐξευεγκῶν τι δόγμα φιλόσσοφον, εὐδοκιμήσας μὲν ἴδεται, τῆς ἀληθείας τυχών· ἐξελεγχθεῖς δὲ, ἥδιον ἔχει, τὰ μέγιστ' ἀποκερδάναι οἰόμενος· εἰ γὰρ μεγίστη ζημία τοῖς νῦν ἔχουσιν ἢ ἀπὸ τῆς ἀληθείας τῆς ψυχῆς ἀποπλάνησις, ταύτης ἢ εὐρεσις πῶς ἐκ αὐτῆς ἰομιθεῖν μέγιστος θησαυρός; διὸ ἐκεῖνω μὲν ἐξελεγχομένῳ ἐφῆδεσθαι, τῷ τῷ δὲ κατορθύνει συνειδεσθαι τῆς μετρίας τὸν τρόπον συμβαίνει, ἐπὶ τε ἀλαζονίᾳ καὶ μετριοφύᾳ ἀποσεφομένους τε, καὶ ἀποδεχομένους· ὁ γὰρ τῷ ἀμαρτάνειν τις βδελυρὸς, ἀλλὰ τῷ το παθῶν μὴ ὁμολογεῖν τὸ ἀμαρτήμα, θεῷ τε καὶ ἀνθρώποις ἀποτρόπαιος γίγνεται· καὶ γὰρ ἴσα θεῷ φρονεῖν, ἀνδραγαδιζόμενος τὸ Οἰμηρικὸν ἔπος ἐκεῖνο, ἐκ αὐτοῦ εἶναι ἀκίνδυνον·

„ — Οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, ἢ δ' ἀπατηλὸν

Οὐδ' ἀτελεύτητον γ' ὅ, τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω

ἢ δὲ μόνον αὐτῷ ἀξίον φαίνειν τὸν ἥλιον, καὶ τὸν Δία ὕειν,

καὶ τὴς ἀνέμους πνεῖν, μηδέν ἄλλον ἀπὸ τῶν αὐτῶν κρηνῶν
πιεῖν ἀνεχόμενον· φρενὸς γὰρ ταῦτα ἀλογίᾳ κεκρατημένης
καὶ δελευέσης πλεονεξία.

Ἀλλ' ἡμῖν γε ἔτε Δίῳ, ἔτε Μάξιμος φιλόσοφοι
ὄντες ταῖς ἀληθείαις τῷ πονηρῷ τέττε ἐγένοντο κόμματος·
ὁ μὲν γὰρ ἐν πᾶσι μικρὸν δεῖν τοῖς προσιμίσι τῶν λόγων
ἔξιν ἐπίπαν παραιτεῖται σοφίας· ὁ δὲ Μάξιμος, καὶ περ
τῶν ἄλλων τῶν περὶ τὸν λόγον πῶς ἀντιποιεῖται δυνά-
μεων, ἀλλά γε φιλοσοφίαν οἷον ἀποκνεῖ προσποιήσασθαι
διὰ μετριοφύτητα τρόπων, ὡς καὶ τῷ ἐξοδῷ μάλιστα λόγῳ
ὁ αὐτὸς ὁμολογητικῶς ὦν τυγχάνει.

Ταῦτ' ἄρ' ἀνέπεισέ με καὶ τῆτον ἐξῆς ἐκεῖθεν ἐκδύναι,
τοῖς φίλοις μοι νέοις καὶ πᾶσι τοῖς τῷ λόγῳ ἐρασταῖς χαρι-
ζόμενος· εἶδέ τι μεταξὺ παρ' ἐμῷ εἶη ἡμελημένον, ἢ ἔ
κατὰ τρόπον ἀπεξεσμένον, πᾶσα συγγνώμη παρ' ὑμῶν
καὶ διὰ τὰδεινὲς τῷ σαρκίῳ· ὀνυχοτρωκτῶν δὲ κατηχημέ-
νων ἀπέσω βέλος φθονερόν καὶ κακῆγον, ἐπὶ τὴς βάλ-
λοντας ἐκεῖνες εὐσόχως ἀντεκκερόμενον· ἐδὲν γὰρ ἔμοιγε
πρὸς αὐτές· ἀλλ' ἐμοὶ μὲν ἱκανὴ ἡ ἀπὸ τῆς νόσου τάλαι-
πωρία, αὐτοῖς δὲ ἡ ἀπὸ τῷ φθόνῳ ἐπήγεια· ὑμεῖς δ' ἔρ-
ρώδε τό γε συναμφοτέρον, ἀσπίδος καὶ δράκοντος ἐπιβαί-
νοντες, καὶ εὐτυχῶς πρὸς τὰ κρείττω καὶ ἀμείνω προά-
γοντες.

Πίναξ τῶν Λόγων.

	Σελ.
Α'. Περὶ ἡδονῆς, ὅτι εἰ καὶ ἀγαθόν, ἀλλ' ἔβέβαιον.	1
Β'. Περὶ ἡδονῆς, ὅτι εἰ καὶ ἀγαθόν, ἀλλ' ἔβέβαιον.	11
Γ'. Περὶ ἡδονῆς, ὅτι εἰ καὶ ἀγαθόν, ἀλλ' ἔβέβαιον.	17
Δ'. Τί τέλος φιλοσοφίας.	28
Ε'. Ὅτι ἔσι καὶ ἐκ τῶν περιστάσεων ὠφελεῖσθαι.	37
ς'. Πῶς ἄντις πρὸς φίλον παρασκευάσαιο.	46
Ζ'. Ὅτι πρὸς πᾶσαν ὑπόθεσιν ἀρμόσεται ὁ τῆ φιλοσόφου λόγος.	55
Η'. Εἰ θεοὶς ἀγάλματα ἰδρυτέον.	70
Θ'. Εἰ καλῶς ἐποίησε Σωκράτης μὴ ἀπολογησάμεν.	80
Ι'. Τίνες ἄμεινον περὶ θεῶν διέλαβον, ποιηταὶ ἢ φιλόσοφοι.	89
ΙΑ'. Εἰ δεῖ εὐχεσθαι.	99
ΙΒ'. Τί ἐστιν ἐπισήμη.	109
ΙΓ'. Πότερα χαλεπώτερα νοσήματα, τὰ τῆ σώ- ματος ἢ τὰ τῆς ψυχῆς;	118
ΙΔ'. Τί τὸ δαιμόνιον Σωκράτης.	127
ΙΕ'. Ἐστὶ περὶ τῆ Σωκράτης δαιμονίε.	139
Ις'. Εἰ αἱ μαθήσεις ἀναμνήσεις.	147

Π Ι Ν Α Ξ.

Σελ.

ΙΖ'. Τί ὁ Θεὸς κατὰ Πλάτωνα.	159
ΙΗ'. Εἰ τὸν ἀδικήσαντα ἀταδικητέον.	173
ΙΘ'. Εἰ μαντικῆς ἔσης, ἔσι τί ἐφ' ἡμῖν.	185
Κ'. Τίσι χειρισεὶν τὸν κόλακα τῷ φίλῳ.	195
ΚΑ'. Τίς ἀμείνων βίος, ὁ πρακτικὸς, ἢ ὁ θεωρητικὸς; ὅτι ὁ πρακτικὸς.	205
ΚΒ'. Ὅτι ὁ θεωρητικὸς βίος ἀμείνων τῷ πρακτικῷ.	216
ΚΓ'. Εἰ καλῶς Πλάτων Ὅμηρον τῆς πολιτείας παρητήσατο.	226
ΚΔ'. Τίς ἡ Σωκράτης ἐρωτική.	232
ΚΕ'. Ἐτι περὶ ἔρωτος.	248
Κς'. Ἐτι περὶ ἔρωτος τῷ Σωκράτης.	256
ΚΖ'. Ἐτι περὶ ἔρωτος.	265
ΚΗ'. Ὅτι πάσης τῆς διὰ λόγων εὐφροσύνης ἢ διὰ λόγων φιλοσόφων ἀμείνων.	275
ΚΘ'. Τίνες λυσιτελέεσσι πόλεις, οἱ προπολεμῦντες ἢ οἱ γεωργῶντες; ὅτι οἱ προπολεμῦντες.	284
Λ'. Ὅτι γεωργοὶ τῶν προπολεμῶντων λυσιτελέεσσι.	293
ΛΑ'. Ὅτι οἱ σύμφωνοι τοῖς ἔργοις λόγοι ἄριστοι.	300
ΛΒ'. Εἰ ἔσι καθ' Ὅμηρον αἵρεσις.	309
ΛΓ'. Εἰ τέχνη ἡ ἀρετή.	322
ΛΔ'. Πῶς ἂν τις ἄλυσπος εἴη.	333
ΛΕ'. Τί τέλος φιλοσοφίας.	338
Λς'. Εἰ προηγούμενος ὁ τῷ Κυνικῷ βίος.	348
ΛΖ'. Εἰ συμβάλλεται πρὸς ἀρετὴν τὰ ἐγκύκλια μαθήματα.	357
ΛΗ'. Εἰ γέναιτό τις θεία μοῖρα ἀγαθός.	362

Π Ι Ν Α Ξ.

Σελ.

ΛΘ'. Εἰ ἔστι ἀγαθὸν ἀγαθῷ μείζον· ἐν ᾧ ὅτι ἐκ ἔστιν.	378
Μ'. Εἰ ἔστιν ἀγαθὸν ἀγαθῷ μείζον· ἐν ᾧ, ὅτι ἔστιν.	388
ΜΑ'. Τῷ θεῷ τὰ ἀγαθὰ ποιῦντος, πόθεν τὰ κακά;	399

ΜΑΞΙΜΟΥ ΤΡΙΟΥ
ΛΟΓΟΙ.

ΛΟΓΟΣ Α΄.

Περὶ ἡδονῆς, ὅτι εἰ καὶ ἀγαθόν, ἀλλ' ἔβριχαιον.

- α. Χαλεπὸν ἐδλὸν ἔμμεναι, κατὰ παλαιὸν ἄσμα.
Πότερα δὲ ἐστὶν ἵππῳ χαλεπὸν ἐδλὸν ἔμμεναι τὴν ἵπ-
που ἀρετὴν, καὶ κυνὶ τὴν κυνός; ἢ ἵππῳ μὲν καὶ κυνὶ
καὶ χαλεπὸν τὸ οἰκεῖον ἀγαθόν, ἀλλὰ ῥαψῶνι τέτων
5 ἐκάσῳ ἐπιλαβέσθαι τῆς αὐτῆς ἀρετῆς, εἰ ὁ μὲν ἵππος
ὑπὸ τέχνης πωλευθεῖ καλῶς, ὁ δὲ κύων ἐν θήρῃ

(1) Χαλεπὸν ἐδλὸν ἔμμεναι κατὰ παλαιὸν ἄσμα] εἰς
Πιττακὸν ἀποδίδωσι τὴν Σειῖδας (ἴδε χαλεπόν). Πιττακὸν
γὰρ φησὶν ἀποτιδέμενον τὴν ἀρχὴν, πρὸς ἀκμαζοντας (ἴσ.
θαυμάζοντας) εἰπεῖν, χαλεπὸν ἐδλὸν ἔμμεναι. Σόλων δὲ
μαλακίαν αὐτῇ καταγνόντα φάναι, χαλεπὰ τὰ καλὰ· διὸ
καὶ ἐκάτερα παροικιασθῆναι· τὸ δὲ ἄσμα ἐκληφθῆτω ἀντὶ τῆς
ἀπόφθεγμα. (2) πότερα δὲ] προσέειπα τὸν Α΄, ἀπαιτῶ-
μένον πως ἐν τῷ τῷ λόγῳ ῥυθμῷ, καὶ τοὶ ἄμεινον ἦν γράφειν
μάλιστ' ἔγω· πότερον δὲ, ἵππῳ ἐστὶ χαλεπόν; καὶ τ. λ. π.
(4) ἀλλὰ ῥαψῶνι] ἀλλ' ἡδὺς ἂν ἐκάσον τέτων τῆς αὐτῆς

Α

σκυλακευθεῖν δεξιῶς· τῷ δὲ ἀνδρώπῳ μόνῳ δυση-
 ρατον τὸ ἀγαθὸν καὶ δίσληπτον καὶ ἀμφισβητήσιμον,
 καὶ ἑδεμία πω ἐξεύρηται τέχνη, ὑφ' ἧς παιδευθεῖν
 τετὶ τὸ γένος; ὃ γὰρ ἔξει τοῖς σοφισταῖς πρόφασιν
 5 λόγων καὶ διαγωνίας καὶ διδασκαλίας, ἑδὲ ἀφαιρήσει
 αὐτῷ τὴν ἐλπίδα τῷ τέλει, ἑδὲ προήσεται τὴν σω-
 τηρίαν, διὰ τὸ ἀσάφμητον τῶν λόγων ὑποτετμημέ-
 ιος ταῖς προσδοκίαις, ἑδ' ἀμελήσει τῷ μανθάνειν,

ἐπιλάβοιτο ἀρετῆς· τὸ δὲ, ἐκέκω, ἀντὶ τῆ ἀμφοτέρῳ· πλὴν
 ὁ λόγος συνειννοῖ καὶ τὰ ἄλλα εἶδη τῶν ζῶων. (3) ὑφ' ἧς
 παιδευθεῖν τετὶ τὸ γένος] τὸ χεῖρον τῷτο ἔκ ἀπιστίας διωφ-
 θαρμένον εἶναι δοκεῖ· καὶ ἄλλοι ἄλλως διακρίβδεν ἐπειράσθησαν,
 ἐν οἷς πιθανώτερον ὁ Ρ' εἰσκιος ἄνωσι μεταβάλλει· οἷον, ὑφ'
 ἧς παιδευθὲν τετὶ τὸ γένος, ὃ παρέξει πρόφασιν· καλῶς
 μὲν, ἀλλὰ τὸ ἐρωτηματικὸν ἡμᾶ παραταδὲν, γίνεται ἀ-
 νεπίδεκτον τῇ ἐπομένῃ περιόδῳ, τῇ, ἑδ' ἀφαιρήσει, καὶ τ.λ.π.
 διὸ ἔμοιγε δοκεῖ ἐννοητικόντι εἶναι ἀπὸ τῆ ἡδὲς ἐλλείπου·
 οἷον, ὑφ' ἧς παιδευθεῖν τετὶ τὸ γένος; (ἔκ ἂν εἰποῖς γε
 τῷτο) ὃ γὰρ ἔξει τοῖς σοφισταῖς πρόφασιν (ἦτοι γὰρ ἔγραψα
 ἀντὶ τῆ, πρόφασιν.) καὶ τὰ λοιπά· ὃ δὲ νῆς, οἶμαι, ἔτος·
 τί δὲ; τὰ μὲν ἄλλα ζῶα ὃ χαλεπὸν ἐσθλά ἔμμεναι, ἀλλ' ἐς
 τέχνη ὑφ' ἧς παιδευθέντα, ἐπιλαμβάνονται ἡδέως τῆς ἐαυ-
 τῶν ἀρετῆς, ὃ δὲ ἄνθρωπος ἔκ ἂν ἔχει ὑφ' ὅτε παιδευθεῖν;
 ἔκ ἂν εἰποῖς· ἑδὲ γὰρ παρέξει τοῖς σοφισταῖς πρόφασιν λόγων
 διαγωνίζεσθαι περὶ τέτα, καὶ διδάσκειν ἄλλοτε ἄλλα, ἑδ' ἀ-
 φαιρήσει τὸ ἐλπίζειν ἐφίξεσθαι τῷ τέλει, ἑδὲ προδώσει τὴν
 σωτηρίαν, ἀπεγνωκῶς τῇ πράγματι διὰ τὸ ἐπὶ πολλὰ βί-
 πειν τῆς λόγου τῶν φιλοσόφων· λέγει δὲ ταῦτα, ὅτι καὶ
 αὐτὸς ἐν ταῖς τρισὶ λόγοις ἐξῆς, καίτοι περὶ τῆ αὐτῆ λέ-
 γων, διαφόρως λέγει, αὐτὸς ἑαυτῷ κατασοφίζομενος. (8)
 προσδοκίαις] ἄμεινον γράφεσθαι, προσδοκίας εἰς Αἰτιατικὴν

- ἔδὲ πείσεται, ὅπερ τῶν πλεόντων οἱ δυσάντιδες καὶ
 θαλάττῃ πρῶτον ἐντετυχηκότες· ἔς ἐάν κ' σμικρὸς
 ὑπολάβῃ κλύδων, ἐκπλαγέντες τῇ ἀηθείᾳ, κ' κατα-
 λιπόντες τὴν ναῦν, καὶ ἀμελήσαντες τῆς σωζέσης
 5 τέχνης, παρέδωκαν ἑαυτὸς τῷ κύματι, κ' προαι-
 λώθησαν τῆς νεώς· τοιούτων τι γάρ μοι δοκῆσι δρᾶν κ'
 ὅσοι φιλοσοφίας ἐπιλαμβανόμενοι, ἐμπεσόντες αὐ-
 τῆς ταῖς πολυφωνίαις, ἔχ' ὑπομένεσι τὸν τῆς ψυ-
 χῆς σάλον· ἀλλ' ἀπεγνώκασιν τῷ λόγῳ ὡς σησομέ-
 10 να ποτὲ, κ' καθορμιῶντος αὐτὸς εἰς ἐδραίους λιμένας.
 β'. Ἡ ἀγνοεῖς, ὅτι ἀνθρώπων δόξαι κ' παθή-
 ματα, κ' αἱ τῶν αἰτίαι κ' γενέσεις, κ' ἐπαιορθώ-
 σεις, κ' σωτηρίαι, ὑπὲρ ὧν οἱ φιλόσοφοι ὁσημέραι
 πραγματεύονται, κ' λέγουσι, χρῆμα ἔσενόν, ἔδὲ
 15 ἀπλὴν, ἔδὲ εἰκὸς τοῖς εὐθυπόροις τῶν ποταμῶν,
 οἷς ἐς παραδόντα τὴν ναῦν ἀφεῖναι τῷ ρεύματι κα-
 τάγειν αὐτὴν ὡμολογημένας ὁδὸς; ὁλλ' ἔσι γὰρ καὶ
 ταῦθα πέλαγος πλατὺ κ' μέγα, παντὸς Σικελικῆ
 κ' Αἰγυπτίᾳ πολυπλάνεσεν· ἡ δὲ τέχνη οἶδε τὴν
 20 ὁδὸν, κ' πρὸς τὸν ἑρανὸν ἀφορᾷ, κ' τὰς λιμείας γνω-
 ρίζει. Πέπονθε δὲ αὐτὸ ἐκεῖνο, ὅπερ κ' τῶν κυβερνη-
 τῶν οἱ πολλοί· ἐφίεται μὲν γὰρ ἕκαστος τῷ εἰδέναι,

ὡς κατωτέρω §. β'. ἐκτετμημένως τὰ ὄργανα. (1) οἱ δυσάν-
 τιδες] εἰκότως διορθῶ ὁ Ρ' εἰσκιος εἰς τὸ, δυσέλπιδες· εἰδὲ
 μὴ, γραπτέον γέν, δυσάντις· ἔγω γὰρ ἔχει κλίσεως. (5)
 αἷς σησομένῃ] ἀφηγήκασιν ἑαυτῶν τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ λόγος
 αὐτοῖς γίγνεται.

(11) Ἡ ἀγνοεῖς;] ἄρα γε ἀγνοεῖς; κ' σ. λ. π. ἔγω γὰρ
 καὶ τοῖς ἐξῆς συνήθως μεταβάλλει τὸν Διασκευτικὸν Η' εἰς

ἀπολείπονται δὲ οἱ πολλοὶ τῷ ὁρθῶς εἶδέναι· καὶ τῶν
 μὲν λιμένων ἀσοχεῖσιν, ἐκφέρονται δ' οἱ μὲν ἐπὶ ῥα-
 χίας θυχερεῖς, οἱ δ' ἐπ' ἡϊόνας μαλθακάς, οἱ δὲ
 ἐπὶ τὰς Σειρῆνας, οἱ δὲ ἐπὶ τῆς Λωτοφάγους, καὶ
 5 ἄλλους ἀνδρας, ἢ διὰ μοχθηρίαν ἀξέμενους, ἢ δι' ἀμα-
 θίαν ἀδύμενους, ἢ ὑφ' ἡδονῆς διεφθαρμένους· εἰ δὲ περὶ τίς
 ἐσὶν ἀγαθὸς καὶ εὖσοχος κυβερνήτης, εὐδὺ τῶν λι-
 μένων χωρεῖ τῶν ἀσφαλεσάτων,

Εἴδ' ὃ χρεὼ πείσματός ἐστιν,

- 10 Οὐτ' εὐνάς βαλέειν, ὅτε περὶ νηυσὶ ἀνάψαι.
 Τίς ἔνεστιν ὁ κυβερνήτης ἔτος; καὶ τίμιν φέροντες ἑαυ-
 τὰς ἐπιτρέψομεν; Μὴ πῶ με τῷτο, ὃ τάν, ἔρη, πρὶν
 ἂν τὰς ἄλλους ἴδῃς καὶ ἐξετάσῃς, καὶ πρῶτόν γε αὐτῶν
 τὸν ἀβρόν τῷτον καὶ ἡδίστον κυβερνήτην ἡδίστης μὲν νεῶς,
 15 ὅσον ἐκ γῆς ἰδεῖν, ἐν δὲ τῷ πλῶ ἀχειριστάτης καὶ
 πονηρᾶς αἰεὶ, καὶ δυσέργε ταῖς ὑπηρεσίαις, καὶ ἐκτετ-
 μημένης τὰ ὄργανα, καὶ πρὸς τὰς τῷ χειμῶνος ἐμ-
 βολὰς ἀδυνεστάτης καὶ ἐνδοσίμης.

- γ'. Εἰπεὶ δὲ ὁ λόγος ἐκ οὗδ' ὅπως εἰκόνας θα-
 20 λαττίας ἐπελάβετο, μὴ ἀφῶμεν αὐτὸν ἀπελθεῖν
 ἡμῖν, πρὶν ἐξεργάσῃται σαφῶς τὴν γεγραφὴν, εἰκά-

τὸν Ἑρωτικὸν Ἡ. (9) εὐνα ἢ χρεῖω.] ἐκ τῶν τῷ Οὐ-
 μέρῳ. Οὐδ. Ι'. 136. πείσμα δὲ τὰ ἀγκύρια χοινία, παρὰ
 τὸ πείσασθαι τὴν ναῦν δι' αὐτῶν· Στίδας. (14) τὸν ἀβρόν τῷ-
 τον... κυβερνήτην] τὸν Ἐπίκερον ἐννοεῖ· τὸ δὲ, ἡδίστης
 μὲν νεῶς, ὅσον ἐκ γῆς ἰδεῖν, ἥτας ἔγραψα γνώμη καὶ Ρ' εἰσ-
 κίε, ἀντὶ τῆς, ἡδίστης τῆς νεῶς ἔσης ἐκ γῆς ἰδεῖν. (16) ταῖς
 ἐπηρεσίαις] τοῖς ὑπηρεταῖς· ἴδε Ἀρριανὸν ἱς. Ἀλεξ. βιβλ.
 2. 4, 2. ἐν ὑπόσημ. ἢ μὴ ἐκδόσει.

- ζων τὴν Ἐπικέρε φιλοσοφίαν βασιλικὴν ὀλκάδι Αἰήτε βασιλέως. Λέγω δὲ ἢ μῦθον πλαττων, ἀλλὰ οὐ πολὺς χρόνος, ὅτε ἐξ Αἰγύπτου εἰς Τροίαν ἔπλει βασιλεὺς τῶν ὑπὲρ Φοινίκης βαρβάρων ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οἱ ἔκ ἴσασι θάλατταν, οὐδὲ ἀλέγεσι τῇ Αἰγίόχῃ Διός, ἔδὲ θεῶν μακάρων. Παρεσκευάσατο δὴ μέλλων πλεῖν ὁ ἄθεος ἕτας καὶ ἀθάλαττος βασιλεὺς μεγάλην καὶ εὐρύχωρον ναῦν, ἵνα αὐτῷ παῖσαι αἱ ἡδοναὶ συμπλέωσι· τὸ μὲν γὰρ αὐτῆς βασιλεια ἦν οἷα κάλλιπα, πασάδες, καὶ εὐναί, καὶ δρόμοι·
- Ἐκτοθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυραίων Τετραγυος, καὶ δένδρα ἐμπεφύκεσαν, ῥοιαί, καὶ ὄγχυαι, καὶ μηλέαι, καὶ ἄμπελοι· τὸ δ' αὐτῆς λυτρὸν ἦν, καὶ γυμνάσιον· τὸ δὲ, ὁψοποιοῖς χώρα· τὸ δὲ, θάλαμοι παλλακίσι· τὸ δὲ συμπόσιον· τὸ δὲ, ἄλλο τί μέρος τρυφῶτης πόλεως· περιεβέβλητο δὲ ἡ ναὺς πολλὰς μὲν χροῶς ἡδίστας ἰδεῖν, πολὺν δὲ χρυσὸν καὶ ἄργυρον· καὶ διέφερεν ἕδεν ἀνδρὸς δειλῆ κεκοσμημένε ὅπλοις χρυσοῖς. Εὐθαύμαζον οἷον τὸ θέαμα οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ τὸν ἐπιβᾶτην ἐμακάριζον, καὶ περὶ τίς εὖξάτο ναύ-

(1) Αἰήτε βασιλέως] Αἰγυπτίῃ βασιλέως ἀξιοῖ Ρ' εἰσκιος γράφεσθαι· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ, Τροίαν εἰς τὸ, Τύρον τὴν πατρίδα τῇ συγγραφῇ πιθανώτερον μεταβάλλουσι. (5) ἔδὲ ἀλέγεσι τῇ Αἰγίόχῃ Διός] ἐκ τῆς Οἰδυσσεύς Ομήρου. Α'. 121. καὶ Ψ'. 269. (10) πασάδες καὶ εὐναὶ καὶ δρόμοι.] εἰκότως τὸ, δρόμοι εἰς τὸ, δρόμοι μεταβάλλειν ἀξιοῖ ὁ Μαρκιανδός, εἰμὴ τι ἱπποδρόμιον βύλεται πλαττεῖν ὁ συγγραφεύς· ἀλλὰ καὶ τῷτο ἐναντίον τῇ φύσει τῆς ἡδονῆς· τὸ δὲ

της γενέσθαι ἡδίστης νεώς· ἐπεὶ δὲ ὥρα ἀνάγεσθαι ἦν,
 ἐξέπλει μὲν ἡ μεγάλη αὕτη ναὺς καὶ πολυτελής, καὶ
 ἀπεσάλευε τῶν λιμένων, καθάπερ νῆσος πλωτή.
 Ἐξέπλεον δὲ καὶ αἱ ἄλλαι ὀλκάδες αἱ δημοτικαί, εὐ-
 5 ζῶναι καὶ πρὸς τὴν χρεῖαν παρεσκευασμένοι. Μέχρι
 μὲν ὅν ἦν τὸ πνεῦμα πρᾶον, ἐκράτει ταῖς ἡδοναῖς ἡ
 βασιλικὴ ναὺς, καὶ κνίσσης ἦν πάντα μεσὰ,
 Αὐλῶν, συρίγγων τ' ἐνοπῆς, ὁμάδου τ' αἰθρώπων.
 Ἐπεὶ δὲ ἐξ αἰθρίας ἄφνω χειμῶν ἐπετάραξε τὸν
 10 αἰθέρα, καὶ πνεῦμα κάτεισι λάβρον σὺν πολλῇ πα-
 τάγῳ, ἔγνωσαν τότε, τίς μὲν ἡδονῆς χρεῖα, τίς
 δὲ τέχνης. Αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι ὀλκάδες ξυνενεικάμε-
 ναι τὰ ἰσία πρὸς τὸν κλύδωνα ἡμιλλῶντο, καὶ τὸ
 πνεῦμα ἔφερον, καὶ τὴν ἐμβολὴν τῇ κακῇ ἀπεμάχον-
 15 το· ἡ δὲ κακοδαίμων ἐκείνη ναὺς περιεφέρετο, κα-
 θάπερ ἀνδρὸς σῶμα μέγα καρηδαρὲν καὶ ὑπὸ μέθης
 σφαλλόμενον· καὶ ὅτε ὁ κυβερνήτης ὅ,τι χεῖσαιτο τῇ
 τέχνῃ εἶχεν, ὅ,τε ἄβρὸς ἐκείνος ὄχλος ἐκείτο ἐκ-
 πλαγεῖς καὶ σένων· κατήρειπε δὲ ὁ χειμῶν τὰ θαυ-
 20 μασὰ ἐκεῖνα πάντα,

Πολλὰ δ' ὅγε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δῦρατα μακρὰ.

ἐπόμενον ἔπος ἐκ τῆς Οὔδυσσεϊας· *Η'*. 112. (5) μέχρι
 μὲν ὅν ἦν] προσέθηκε τὸ, ὅν, γνώμη καὶ *Ρ'εῖσκικ'*· ὁ δὲ λό-
 γος δῆλος· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος ἐκ τῆς *Ιλιάδος Κ'*. 13.
 (14) καὶ τὴν ἐμβολὴν τῇ κακῇ ἀπεμάχοντο] ἀπαιτεῖν δοκεῖ
 ὁ λόγος τὴν, Πρὸς· ἀλλ' ἐρῶμαι πως καὶ μεταβατικῶς ἔ-
 τως, ὡς καὶ παρὰ Ξενοφῶντι (*Ε'λ. βιβλ. ζ'. ε', 34.*) ὑπομιμ-
 νήσκοντες μὲν, ὡς τὸν βάρβαρον κοινῇ ἀπεμαχέσαντο· καὶ παρὰ
 Πολυαίνῳ (*στρατ. Ζ'. 6.*) ἡ δὲ στρατιὰ τῇ Κροίσῳ ἀτομαχα-
 μίην τὰς τῇ Κύρῳ προσβολάς. (21) πολλὰ δ' ὅγε προθέ-

διελύετο δὲ καὶ τὰ βασίλεια, καὶ οἱ θάλαμοι, καὶ τὰ
 λυτρά, καὶ ἐξέπιπτεν εἰς γῆν πόλεως ναυάγια·

Οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι περὶ νῆα μέλαιναν.

Κύμασιν ἐμφορέοντο.

- 5 Τῆτο τέλος ἀνοήτε ἐπίβατε, καὶ ἀχρήστε νεώς, καὶ
 ἀκαίρεσ τευφῆς.

- δ΄. Ἐπανάγωμεν δὲ αὖθις ἐπὶ τὸν λόγον, ᾧ τὴν
 εἰκόνα ταύτην παρελάβομεν. Ἔοικε γὰρ ἀμέλει καὶ
 ἔτος ἐ πλεον βραχὺν, ἔδὲ ἡμερῶν ὀλίγων δρόμον ἡ-
 10 μῖν διαγωνισμένοις, ἀλλὰ τὸν τῷ ζῆν ξύμπαντα χερό-
 νον νομοθετεῖν ἡδονάς, ἔδὲν τῶν θαλαττίων ἐκείνων
 ἀσφαλεσέρας· μήπω γάρ τις ἡμᾶς πειθέτω λόγος
 ὡς ἀγαθὸν ἡδονή, ἀλλὰ ἀγωνιζέσθω, εἰάν σῆσαι αὐ-
 τὴν δυνηθῇ, μὴ δὲ μεταβάλλειν. τῆτο δὲ εἰάν δυνηθῇ,
 15 ἀνέξομαι ἡδόμενος τὸν πάντα χρόνον, καὶ ἀμελήσω
 τῆς ἀρετῆς, εἰάν μοι δείξης ἡδονὴν ἀσφαλὴ καὶ λύπης
 ἀμιγῇ, ἡδονὴν ἀμετάγνωστον, ἡδονὴν ἐπαινεμένην.
 Δείξεις δὲ πῶς; οὐ μᾶλλον ἢ λύπην· ἔδὲν γὰρ ὑγιές

λυμνα] ἐκ τῆς Ἰλιάδος· ἰ. 537. τὰ δὲ ἐπόμενα αὖθις ἐκ
 τῆς Ὀδυσσεύας. Μ'. 418.

(12) Μήπω γάρ τις ἡμᾶς πειθέτω λόγος, ὡς ἐκ ἀγα-
 θὸν ἢ ἡδονή, ἀλλὰ ἀγωνιζέσθω εἰάν πεῖσαι δυνηθῇ· εἰ δὲ με-
 ταβάλλειν μὴ δυνηθῇ,] ἔτω γὰρ ἔχον τὸ κείμενον πρότερον,
 μετέβαλον ἔτως, ὡς ὁρᾷς, τολμηρότερον μὲν, ἀναγκαίως δὲ
 διὰ τὸ ἀσυνάρτητον, καὶ πάντῃ ἀδιανοήτου· εἰ δὲ μὴ ἐπέτυ-
 χον πάντῃ, τάχ' αὖριον ἔσσεγ' ἄμεινον· καὶ ἄλλοι γὰρ ἄλ-
 λως ἐπειράθησαν διωρᾶσθαι, ἀλλὰ ἀκροσφαλῶς γε καὶ κατὰ
 πολλὴν ἀποπλάνησιν ἔτι· ἀπεῖλον δὲ καὶ τὸ, ἐκ· διότι τῷ-
 το εἴληπται ὡς ὁμολογούμενον τῷ συγγραφεῖ ἐν ἀρχῇ τῆ
 λόγ· ἐν δὲ τῷ ἐπομένῳ αὖθις, ἔδὲν, φησιν, ἀγαθόν, ὃ
 μὴ βέβαιον· ἴδε αὐτόστι ἐν τῇ ἀρχῇ. (18) ὃ μᾶλλον ἢ λύ-

ἔδὲ εἰλικρινὲς τέτων κατεσῆσατο τοῖς ἀνθρώποις ἢ φύσις, ἀλλὰ διαμέμικται πανταχῶς τὰ λυπηρὰ τοῖς ἡδέσι, ἐκάτερον ἐκατέρῳ φερόμενον. Ἀνάγκη δὲ αἰετρεμειον θάτερον καὶ τῷ ἄλλῳ μετέχειν εὐθύς· ἅτε
 5 γὰρ ἀλλήλοισι συμπεφυκότα τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ ἐπιρρεῖ, καὶ αἰτικαταλλάττεται τὰς γενέσεις, καὶ ἀμειβεῖ τὰς συκασίας. Ὑπὸ δὲ τῆς παλιρρόιας ταύτης ψυχὴ κυκωμένη, πῶς ἂν ποτὲ ἐπιλάβοιτο ἀλυπίας. συῖσα ἀγαθοῖς [ἀσφαλείας] ἐσερημένοις;
 10 Ἐγὼ καὶ θαλάττῃ διὰ τῆτο ἀπισῶ, καὶ νῆεμος ἦ, καὶ γαλήνην ἔχῃ· ὑποπτεύω γὰρ αὐτῆς τὴν ἡσυχίαν· εἰ δέ με βύλει πισεῦσαι γαλήνην, ἄγε λαβὼν εἰς πέλαγος ἀσφαλὲς,

Ἐῖθ' ἔκ ἔς' ἔτ' ἄρ' χειμῶν πολὺς,

15

ἔτε ποτ' ὄμβρω

Δεύεται· — — — — ἀλλὰ μάλ' αἰθρη

Πέπταται ἀννέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδωμεν αἴγλη.
 Συγκεκλήρωται δὲ καὶ ἡ ψυχὴ τοιούτῳ πάθει· καὶ
 μέγχεις ἂν αὐτῇ ἀπὴ μὲν ὁ κυδερνήτης· ἀπὴ δὲ καὶ
 20 ἡ τέχνη, καὶ γαλήνην ἰδῇ, χειμῶνα δέδιε· καὶ χειμῶν ἐντύχῃ, γαλήνην παθεῖ· ἀνδρὸς γὰρ βίας πρὸς

την] ἔδὲ ἡδονὴν λύπης ἀμιγῇ, ἔδὲ λύπην ἁμοῖρου ἡδονῆς δύνασαι δεῖξαι· ἐννοεῖται δ' ἐν ἐκατέροις κατὰ τὸ διαρκές· ἔσσαν. (9) ἀσφαλείας ἐσερημένοις] προσέβηκα τὸ, ἀσφαλείας, γνώμη καὶ τῷ Μαρκιανῷ· ἄλλως γὰρ χωλαίνει τὰ τῇ λόγῳ. (14) ἐνθ' ἔκ ἔσι — αἴγλη.] Ὀμηρικὰ μὲν τὰ ἔστιν, ἀλλ' ἔκ τῇ αὐτῇ χωρεῖ· τὸ μὲν γὰρ ἐκ τῷ Δ'. τῆς Ὀδυσσεύς 566. τὰ δὲ ἐκ τῷ Ζ'. 43. χρῆται δὲ τῷ αὐτῷ καὶ λόγῳ. 12. 10.

ἡδονὴν νενευκότος, καὶ λύπην ἐπτοημένον, κῆφος καὶ
ψοφοδῆς καὶ ἄπιστος καὶ θαλάσσης πάσης ἀδολότερος.

Ε. Οὐχ ὁρᾷς τὴν μνηστῆρας νεανικαῖς ἡδοναῖς συγ-
γινόμενης, πόνους αἰγας κατέδοντας, καὶ ἀπαλῶν ἐ-
5 ριφῶν ἐμπιπλαμένους, καὶ αὐλῶν ἀκρόντας, καὶ οἶον
ἀπομισγομένους, καὶ δίσκαις τερπομένους, καὶ αἰγανίας
ἰέντας; Τίς ἐκ αὐτῶν αὐτὴς τῆς ἡδονῆς ταύτης ἐμακάρι-
σεν; ἀλλὰ ὁ μαϊτικὸς, καὶ γνωριεῖκός τῃ μέλλοντος
λέγει,

10 Αἱ δειλοὶ, τί κακὸν τόδε πάχετε; νυκτὶ μὲν ὤμων
Εἰλύσεται κεφαλαί.

Παρὰ πόδας τὸ κακὸν καὶ ἐγγύς. Παρὰ πόδας τὸ κα-
κὸν ἦν καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ τὴν θαυμαστὴν ἐκείνην ἡδο-
νὴν ἐκ Πελοποννήσου ἐκκλέψαντι· ταχὺ γὰρ ἐπὶ αὐτῇ

15 σόλος ἐξηρτύθη Ἑλληνικός, μυρίας μὲν οδύνας αὐ-
τῷ τῷ τῆς ἡδονῆς ἐραστῇ ἄγων, μυρίας δὲ τῇ συμπα-
σῇ πόλει. Τὰς δὲ Ἀσσυρίους ἡδονὰς ἐ λέγω, ἃς κα-
τέλαβεν εὐθύς πῦρ αὐτῷ χρυσῷ, καὶ αὐταῖς παλ-
λακίσιν· οὐδὲ τὰς Πολυκράτης τὰς Ἰωνικὰς ἐ λέ-

(10) Αἱ δειλοὶ, τί κακὸν τόδε πάχετε;] πρὸς τὴν τῆς
Πηνελόπης μνηστῆρας ταῦτα εἴρηται Ὀμήρῳ. Ὀδ. Γ'. 351.
(18) πῦρ αὐτῷ χρυσῷ] τὰ τῇ Σαρδαναπάλῃ ἐννοεῖ· ἴδε κα-
τωτέρῳ λόγῳ 19. 2. καὶ Κτησίαν παρὰ Δ' Ἰωναίῳ· βιβλ. 1β'.
529. καὶ 185. α. 3. (19) οὐδὲ τὰς τῇ Πολυκράτης.] τήν τε
μέμνηται καὶ τοῖς ἐξῆς πολλαχῇ· διὸ προσθεῖναι ἐνταῦθα
τὴν ἱστορίαν, παρὰ Νεοφύτῃ τῇ Κausοκαλυβήτῃ ἐν Ἐπιστο-
λῇ Σινεσίᾳ 46 ἐκδοθεῖσαν, ἀναγκαῖόν μοι ἔδοξε. „Ἀμασις
Αἰγύπτου βασιλεὺς φίλος ὦν Πολυκράτῃ τῷ Σαμίων τυράν-
νῳ, ἐπεὶ μάθοι, ὡς εἴη πάντα εὐτυχῶς προχωρῶν, οἷς αὐ-
τῷ ἐπιστρατεύσῃ, τὸ σφαλερὸν τῆς ἐς ἄκρον εὐτυχίας ὑπορῶν·

γω, ἃς κατέλαβεν ἡδὲ εὐχήμεων θάνατος. Πλήρης

μενος, ἐπέσειλεν οἱ τὸ πλεῖστον παρ αὐτῷ ἄξιον κειμήλιον, ἐφ' ᾧ αὖ ἀπολλομένῳ μάστιγα τὴν ψυχὴν ἀλγύσειεν, ἀποβαλεῖν ἠκας, ἃς μηκέτι ἦξει ἐς ἀνθρώπους, ἢ ἡ καί τι προσπαίῳ ἐν τῷ εὐτυχεῖν· ὁ δὲ Πολυκράτης συνεῖς, ὡς συμφορὰ οἱ ὁ ἄμασις εἴη ὑποτιθέμενος, ἦν ἐφόρει χρυσένδετον, καὶ χρυσοτεκτον σφραγίδα λίθου σμαράγδου, ἐς πέλαγος ἐν πεντηκοντόσῳ ἀναχθεὶς πόρρω τῆς νῆσε, καθῆκεν εἰς τὸ πηλαγὸς ἐπ' ᾧ ὤφειτο πάντων τῶν συμπελεύτων, καὶ ἐπαυλθευοῖσθε περικληγῆσθαι· πέμπτη δὲ ἡ ἕκτη ἡμέρα ἀλιεύς τινὸς, ὃν ἠλείουσεν μέγαυτε καὶ καλὸν ἰχθύν δῶρον αὐτῷ προσκομίσαντος, ἐκεῖνον μὲν δώροισι ἡμεῖψατο, ὡς καὶ ἐπὶ δεῖπνον καλέσαι· τὸν δὲ ἰχθύν διὰ τῶν θηραπόντων ἀνατεμὼν, εὗρεν ἐν αὐτῷ, ἣν ἀπέβαλε σφραγίδα· συνιδὼν δὲ, ὡς θεῶν εἴη τὸ πρᾶγμα, ἀναγγέλλει τὰ πάντα δι' ἐπιστολῆς τῷ ἄμασιδι· ὁ δὲ γυνὴ, ἐξ ᾧ ἀνέγνω, ὡς ἀδυνάτως ἔχει ἀθροῖος ῥύσασθαι ἀνθρώπου, ἐξ ᾧ θεοθεν μέλλει πάχειν· καὶ ὡς ἡ αὖ μέλλει πολιτεύσειν Πολυκράτης ἄκρας εὐτυχῶν, κήρυκα οἱ πέμψας ἐς Σάμον, τὴν φιλίαν διέλυσεν, ἵνα μή, ὡσι, μεγάλων δεινῶν τινῶν τὸν Πολυκράτη καταλαβόντων, ὥσπερ καὶ κατέλαβεν, αὐτὸς τὴν ψυχὴν ὡς ἐπὶ φίλῳ ἀλγύσειεν. Οὐροίτης (ἄλλοι δὲ, ὡς καὶ Δίων λόγῳ ἰζ'. 8. Οὐρόντης) ἀνὴρ Περσῆς, Σαρδίῳ ὑπαρχος ὑπὸ Κύρκῃ κατασθεῖς, ἐδέν τι παθὼν, ἢ ἀκέσας πρὸς Πολυκράτη, ἔτε ἰδὼν πρότερον, ἐπεθύμησε λαβὼν αὐτὸν ἀπολέσαι, κατὰ μέντινας, ἀνθ' ᾧ ὦν ὠνειδίθη ὑπὸ Μιθριδάτῃ, ὡς δι' ἀνανδρίαν μὴ προσκτιθεσάμενος τῷ βασιλεῖ τὴν πρὸς τῷ ἰδίῳ νομῷ εὐχέρωτον νῆσον Σάμον, ἥς τῶν τις ἐπιχωρίων πεντεκαίδεκα ὀπλίταις ἐπαναστὰς, νῦν τυραννεῖ (ἐφ' οἷς δέον τίσασθαι, εἴπερ ἄρα, τὸν ὠνειδίσαντα, ὁ δὲ τῷ Πολυκράτῃ ἐνεκότησε)· κατὰ δὲ ἄλλης, ἐφ' οἷς ὁ Πολυκράτης, ὃν ἐς Σάμον ἐπεμψεν ὁ Οὐροίτης κατὰ τινα χρεῖαν κήρυκα, ἡδεὺς λόγῳ ἢ

ἦν Σύβαρις ἡδονῶν, ἀλλὰ ἀπώλοντο μετὰ τῶν χρη-
σαμένων αἱ ἡδοναί. Εὐδοκίμην κὶ παρὰ Συρακυσίοις
ἡδοναί, ἀλλ' ἐσωφρόνισαν αὐτὰς μετ' ἐκείνας αἱ
συμφοραί. Ἀλλ' ἐδὲ Κορινθίοις.

Λ Ο Γ Ο Σ Β΄.

Περὶ ἡδονῆς, ὅτι εἰ καὶ ἀγαθόν, ἀλλ' ἔ βέβαιον.

α. Εἰ πεχεῖρει ἐχθρὸς λόγος τις παρελθὼν πείθειν
ἡμᾶς ὡς αἰρετέαν ἡδονήν, εἰάν προσγένηται αὐτῇ τὸ

εἶπω· καὶ δῆτα ὑποχρόμενος αὐτῷ δι' ἀγγέλου, παραγενόμε-
νος δώσειν χρήματα, δι' ἃν ἄρξει πάσης τῆς Ἑλλάδος (ἦν
γὰρ ἄκρως ἐρασιχρήματος) ἀρικόμενος ἐς Μαγνησίαν ἀπ-
κτεινέτε καὶ ἀνεσαύρωσε· παρ' Ἡρόδοτῳ Θαλεία· (1) Σύ-
βαρις πόλις τῆς Ἰταλίας, τὸ Θῆριον ἐν τῷ Ταραντικῷ κόλ-
πῳ· ἦς οἱ κάτοικοι ἦσαν ἐπιβόητοι ἐν ἡδοναῖς καὶ ὀρχήσεσιν·
ὅρα Μιλ. ποικ. ἱστορ. Θ'. καὶ τὰς δὲ τῶν Συρακυσίων ἡδονὰς
διεδέχθησαν τῶν Διονυσίων αἱ τυραννίαι. (4) ἀλλ' ἐδὲ
Κορινθίοις.] συνήνεγκαν αἱ ἡδοναί· τί γὰρ ἂν ἄλλοτις ἐν-
νοήσῃεν; ἐλλείπει τι, ὥς ἔοικε, ἐκ διαφθορᾶς· εἰμὴ τις διορ-
θώσῃεν ἥτω κατὰ τὸν Λαβίσιον· ἀλλ' ἔ δὴ Κορινθίους, ἐ-
σωφρόνιζαν δηλονότι ἀλλ' ἔ τιθάνῃς· ἴδε τὰ αὐτὰ κατατί-
ρω λόγῳ Γ'. γ'. καὶ δ'.

(1) Περὶ ἡδονῆς, ὅτι εἰ καὶ ἀγαθόν ἀλλ' ἔ βέβαιον] ἡ
ἐπιγραφὴ αὕτη ἦν ἀρμόζουσα τῷ πρώτῳ λόγῳ· ἐνταῦθα δὲ
θεωρεῖ ἡμεῖς, ὅτι ἀγαθόν μόνον τὸ βέβαιον· ἡ δὲ ἡδονὴ ἐν
ἀγαθόν, ἀβέβαιον ὄν. (1) ἐχθρὸς λόγος] ἐχθρὸς λόγος,
βέλεται ὁ Εὐνισίος γράφεσθαι, ἐκ ἀναγκαίως· ἐννοεῖται γὰρ

- ἀσφαλές. Σοφιστὴς λόγος καὶ ἀπατεῶν δειπῶς, ὅς,
 ἐξόν σκοπεῖν τὴν ἡδονῆς φύσιν, καθόσον ἡδονὴ πε-
 τάττεται ἐν ἀγαθοῖς ἢ κακοῖς, ἐν ποτέρῳ χορῶ πα-
 ρεῖς τὸ σκέμμα, ὡς ἀγαθὸν τῆς ἡδονῆς ἔσσης, ἐσκο-
 5 πείτω εἰ βέβαιον τὸ ἀγαθὸν τέτο. Καὶ ποῖον ἄν τις
 ἐπινοήσται ἀγαθὸν σαλευθῶν καὶ κερδαινόμενον; Ὡς περ
 γὰρ, οἶμαι, καὶ τῆς ὅλης γῆς εἰ ἀφέλοι τις τῷ λό-
 γῳ τὴν ἐδραν καὶ τὴν μονήν, συναφείλεν αὐτῆς καὶ τὸ
 εἶναι· καὶ τῷ ἡλίῳ εἰ ἀφέλοι τις τὴν κίνησιν καὶ τὸν
 10 δρόμον, συναφείλεν αὐτῷ τὴν ἐσίαν· ἔτω καὶ τῷ ἀ-
 γαθῷ εἴ τις ἀφέλοι τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὴν εἰσίν, συ-
 ναφείλεν αὐτῷ καὶ τὴν φύσιν· ἐ γὰρ χροῖω τὸ ἀγα-
 θὸν ἀνθεῖ, ὡς ὥρα σώματος. Πῶς ἂν ἔν τις περὶ
 ἡδονῆς σκοποῖ, τὸ μὲν ἀγαθὸν αὐτῇ προδείς, ἀφε-
 15 λὼν δὲ τὸ βέβαιον; εἰ γὰρ ἀνάγκη ἀγαθὸν ὂν βέ-
 βαιον εἶναι, τῇ τῷ βεβαίῳ ἀπυσία καὶ τὸ ἀγαθὸν τῆς
 ἡδονῆς συναπέρχεται. Καὶ πότερος τέτων τῷ πιθα-
 νῷ πλησιαίτερος; ὁ λέγων τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι,
 καὶ μὴ βέβαιον· ἢ ὁ ἀγαθὸν λέγων μὴ εἶναι, ἂν μὴ
 20 ὡς βέβαιον ᾖ; Ἐγὼ μὲν οἶμαι θάτερον, τὸ δεύτε-
 ρον κρεῖττον γὰρ ἀφελεῖν ἡδονὴν ἀγαθῷ, προδέντας
 τὸ βέβαιον αὐτῷ, ἢ προδεῖναι ἡδονῇ τὰγαθὸν, ἀφε-
 λόντας αὐτῆς τὸ ἀσφαλές.

β. Ἐπεὶ τοίνυν τὸ μὲν ἀγαθὸν ἐκ ἡδὺ πάντως,
 25 βέβαιον δὲ πάντως· τὸ δὲ ἡδὺ ἐ πάντως ἀγαθὸν,

καὶ ἔτω ὁ πρῶτος λόγος ἐχθρὸς καὶ σοφιστὴς καὶ ἀπατεῶν. (20)
 ἐγὼ μὲν οἶμαι θάτερον, τὸ δεύτερον] προσέδηκα τὸ, δεύ-
 τερον ὡς ἑλλείπον· ἔτω γὰρ χρῆται τῷ κήματι καὶ λόγῳ
 Α', 2. οἶον· ἐγὼ μὲν οἶμαι θάτερον, τὸ πρότερον.

- ἀβ΄βαιον δὲ πάντως· λείπεται δυσὶν θάτερον, ἢ τὴν
 ἡσυχίαν διώκοντας ἀμελεῖν τὰγαθῶν, ἢ τὸ ἀγαθὸν αἰ-
 ρεμένους μὴ διώκειν ἡδονήν. Οὐδὲν δὲ οἶμαι διωκτὸν
 ὅ,τι μὴ ἀγαθόν· ἀλλ', ἀγαθῶ φαντασίᾳ, τὸ μὴ
 5 ἀγαθὸν διώκεται ἐν χάρι ἀγαθῶ· καθάπερ ὑπὸ
 τῶν χρηματιστῶν τὰ κιβδηλα τῶν νομισμάτων, οὐ
 διότι κιβδηλα, αἰρετὰ ὄντα, ἀλλὰ τῇ πρὸς τὸ ἀλη-
 θεῖς ὁμοιότητι τὴν τῷ κιβδηλῇ φύσιν ἐπικρυπτόμενα.
 Αἱ ἐνταῦθα μὲν οἱ ἀργυρογνώμονες τῇ τέχνῃ διε-
 10 κρίναιτο τὰληθῆς τὸ μὴ δόκιμον· ἐν δὲ τῇ τῶν ἀ-
 γαθῶν νομῇ ἡ διακρίνει ὁ λόγος ἀπὸ τῶν ὄντων ἀ-
 γαθῶν τὰ φαινόμενα μὲν, ἐκ ὧντα δὲ· ἀλλὰ λησό-
 μεθα, ὥσπερ οἱ μοχθηροὶ χρηματισταί, θησαυροὺς
 ταμιευόμενοι κιβδηλῶν ἀγαθῶν;
 15 γ'. Τίς ἂν ἐν ἡ γενέαιτο ἡ σκέψις ἡμῶν, ἡ τίς
 ὁ τῆς δοκιμασίας τρόπος ἔστος; φέρε, εἴ τις ἐπεχεί-
 ρει, τὸν βῆν ὑπολύσας τῶν ἀρέτρων, καὶ τὸν ἵππον
 τῶν ἀεμάτων, ὑπαλλάξας ἐκατέρω τὴν ἐργασίαν,
 ὑπαγαγεῖν τὸν μὲν βῆν τῷ ἄεματι, τὸν δὲ ἵππον
 20 τῷ ἀρίστῳ, ἃρ' ἐκ ἂν ἦν πρὸς μὲν τὴν φύσιν πα-
 ράνομος, πρὸς δὲ τὰ ζῶα αὐτὰ ὑβρισις, πρὸς δὲ
 τὰς τέχνας ἀμαθής, πρὸς δὲ τὴν χρεῖαν ἀκερδής,
 πρὸς δὲ τὴν ὑπηρεσίαν καταγέλαστος; Τί δὲ τὰ τέ-
 των ἔτι ἀτοπώτερα; εἰ τῶν μὲν ὀρενίδων ἀφελὼν τὰ
 25 πτερὰ, βαδισικὰ ἐκ πτηνῶν εἶναι σοι θέλης, τὸν
 δὲ ἀνθρώπον πτερώσας παραδῶς τῷ αἰθέρι φέρεσθαι

(11) Νομῇ ἡ διακρίνει] ἥτως ἔγραψα ἀντὶ τῆς, νομῇ
 διακρίνει, γνῶμη καὶ εἴησις· ἐν δὲ τῷ τέλει μετέβαλον τὴν
 προσωδίαν εἰς τὸ ἐρωτηματικόν.

οὐ αὐτῷ, ὄρνιθος δίκην, ἐκ ἔσθῃ καταγέλαστος τῆς
 ἀλλαγῆς· ὅποτε μὴδὲ ὁ μῦθος τὸν Δαίδαλον ἠνέ-
 χετο ἀτόπως ἔτω τέχνας πραγματευόμενον, ἀλλ'
 ἀπέρριψεν αὐτῷ τὸν παῖδα τῷ αἰθέρος εἰς γῆν κάτω
 5 αὐτοῖς πτεροῖς; Φασὶ δὲ καὶ Καρχηδόνιον νεανίαν ἀ-
 γρεῦσαι λέοντα ἄρτι ἐκ γάλακτος, καὶ ἡμερῶσαι
 τῆτον παρανόμῳ τροφῇ, καὶ τὸν θυμὸν αὐτῷ ἐξελεῖν
 διαίτη νόθῳ· ὥσε ἐπιθεῖς αὐτῷ φορτίον ἤλαυνε δι'
 ἄσσεος, ὅνε δίκην· ἀλλ' ἀπέκτενάν γε αὐτὸν Καρχη-
 10 δόνιοι μισήσαντες τῆς παλαιομίας, ὡς τυραννὸν μὲν
 τῇ φύσει, ιδιώτην δὲ τῇ δυσυχίᾳ.

δ'. Ὡς περ ἐν τῷ ἵππων γένει συγκεκλήρωται
 πρὸς σωτηρίαν δρόμος, καὶ τῷ βοῶν πόνοι, καὶ ὄρνισι
 πτερὰ, καὶ λέεσιν ἀλκή, καὶ ἄλλοις ἄλλοτι· ἔτως ἀ-
 15 μέλει καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει δύναμις συμφορῆς δια-
 σωσικῇ τῷ γένει· ταύτην δὲ ἑτέραν εἶναι δεῖ παρ'
 ἑκάστων τῶν ἄλλων, εἰ μέλλει ἀνθρώπος ὢν μὴ ὑπὸ
 ἀλκῆς σωθῆσεσθαι, ὥσπερ οἱ λέοντες, μὴδὲ ὑπὸ
 δρόμῳ, ὥσπερ οἱ ἵπποι, μὴδὲ ἀχθοφόρεῖν ὅνε δίκην,
 20 μὴδὲ ἄρτι βοὸς δίκην, μὴδὲ πέτεσθαι κατὰ ὄρνιθας,
 μὴδὲ νήχεσθαι κατὰ ἰχθύας. Ἀλλ' ἐστὶ τί καὶ τέτῳ
 ἔργον ἴδιον, διγνωστικὸν τῷ βίῳ, εἰνεύμενται τὰ ζῶα

(4) Εἰς γῆν] καὶ γὰρ γραπτὸν μᾶλλον, Αἰγαῖον; ἐς γὰρ
 τὸ πέλαγος τῆτο κατέπεσε· ἀλλ' ἐδὲν πρὸς τῷ λόγῳ τὸν
 νῦν διαφέρει. (5) Καρχηδόνιον νεανίαν] Ἀντων ἐν λέοντα
 εἶχε σκευαγωγὸν Αἰλιανὸς Η'. Α', 39. ὁ δὲ Πλάταρχος
 Πολιτ. Παραγγέλ. ἔτω ψισίν· Ἀνωνα λέοντι χρώμενον
 σκευοφόρῳ παρὰ τὰς στρατείας, αἰτιασάμενοι τυραννικὰ φρο-
 νεῖν, ἐξέλασαν· ἄλλοι δὲ ἀντιτιθέμεσι τὸν Ἀσδρήβαν.

τὰς δυνάμεις, ἑκάστην ἑκαστον κατὰ τὴν χρείαν τῷ
 βίῃ, καὶ τὰ ἔργα κατὰ τὰς δυνάμεις, καὶ τὰ ὄργανα
 κατὰ τὰ ἔργα καὶ τὰ ἀγαθὰ· καὶ ξυνελόντι εἰπεῖν,
 τὸ ἑκάστου ἀγαθὸν ἐν τῷ ἐπιχαίρει τῶν ἔργων μένει,
 5 τὰ δὲ ἔργα ἐν τῷ τῆς χρείας ἀναγκαίῳ, ἡ δὲ χρεία
 ἐν τῷ τῆς δυνάμεως εὐπόρῳ, ἡ δὲ δύναμις ἐν τῷ τῶν
 ὀργάνων εὐμηχαίῳ, τὰ δὲ ὄργανα ἐν τῷ φύσεως
 ποικίλῳ. Παντοδαπὴ γὰρ ἡ φύσις, καὶ διὰ τῆτο πε-
 ρέβαλε καὶ διεκόσμησε τὰ ζῶα ἕκαστα ἐπὶ σωτηρίᾳ
 10 τῷ βίῃ, ἄλλα ἄλλοις ὄπλοις· τὰ μὲν οὐνύχων ἀκ-
 μαῖς, τὰ δὲ ὀδόντων βάρμη, τὰ δὲ κεράτων ὀξύτητι,
 τὰ δὲ ποδῶν τάχει, τὰ δὲ θυμῷ, τὰ δὲ ἰσχύϊ· τὸν δὲ
 αἰθρωπον ἀποδύσασα τούτων τῶν περιελημάτων,
 ἀπέφηνε γυμνὸν [καὶ ἀδενῆ] καὶ ἄτριχον, καὶ βάρμη

(3) Καὶ ξυνελόντι εἰπεῖν] παραφρασεῖον τὰ ἐξῆς ὅτι
 πρὸς σαφήνειαν· ὅσον τὸ ἑκάστου ἀγαθὸν μένει ἐν τῷ ἐπιχαίρει
 τῶν ἔργων, εἴτ' ἐν, ἐν τῷ ἰδίῳ φυσικῷ ἔργῳ· ὅσον, λέον-
 τος μὲν ἀγαθὸν τὸ θηρᾶν, τὸ κρατεῖν τῶν ἄλλων· τῆτο δὲ
 κεῖται ἐν τῇ χρείᾳ· ἀναγκάζεται γὰρ πρὸς τῆτω ὑπὸ τῆς
 φύσεως· ἡ δὲ χρεία συμπληρῆται ἐν τῇ δυνάμει· δύναται
 γὰρ ὁ λέων πρὸς ταύτην τὴν χρείαν· ἡ δὲ δύναμις ἐν τῇ
 ὀξύτητι τῶν οὐνύχων· ἐκείθεν γὰρ αὐτῷ ἐκ τῶν ὀργάνων ἡ
 δύναμις· τὰ δὲ ὄργανα ποικίλα, ἄλλοις ἄλλα, ὡς ἐν τοῖς
 ἐξῆς ἐπάγει· ἴδε ταῦτα καὶ κατωτέρω §. ε'. καὶ μάλις λόγῳ
 Δ'. ζ'. Καὶ Ἀνακρέων αὐτὰ κάλλιπα ἐν τῇ Β'. περιγράφει
 ὡδῇ. (11) τὰ δὲ ὀδόντων βάρμη, τὰ δὲ κεράτων ὀξύτητι.]
 ἄμεινον αὐταλλάξαι τὰ ὀνόματα, ἀποδόντας, τὸ μὲν βω-
 μαλέον τοῖς κέρασι, τὸ δὲ ὀξύ τοῖς ὀδῶσι. (14) ἀπέφηνε
 γυμνὸν καὶ ἀδενῆ καὶ ἄτριχον] τὸ, ἀδενῆ, ἀκτὺς ἂν εἴη, ὡς
 καὶ κατωτέρω ἐπαναλήφθῃ τὸ αὐτό.

ἀδενῇ, καὶ θείν βράδισον, καὶ αἰύπτασθαι ἀμήχανον,
 καὶ νύχειν ἀμβλύτατον· ἐνέφυσε δέ τι αὐτῷ ζώπυρον
 ἀφανές πρὸς σωτηρίαν βίβ, ὃ καλεῖσιν οἱ ἄνθρωποι
 νῆν, ᾧ διατελεῖ σωζόμενον καὶ τὰς ἀπορίας ἐξιώμε-
 5 νον τῇ βίβ, καὶ θεραπεῦον τὴν ἔνδειαν τῶν σωμάτων,
 καὶ ἀντιτεχνώμενον ταῖς τῶν ἄλλων ζώων πλεονεξίαις,
 καὶ πάντων κρατῆν, καὶ ὑπάγον τῷ τῇ δὲ νόμῳ καὶ
 λόγῳ.

Ε. Ἐκε δὴ με καὶ περὶ τῷ ἀνθρώπῳ· σκεπτέον
 10 τὰ τέττε ἀγαθὸν πᾶ καὶ τίνα τρόπον; Ἀποκρινέμαι
 σοι ὡς περὶ τῷ λέοντος, ὡς περὶ τῷ ὄρνιθος, ὡς
 περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀπεκρινάμην· ἐνταῦθα ζή-
 τει τὸ ἀνθρώπῳ ἀγαθόν, ὅπερ τὸ ἀνθρώπῳ ἔργον.
 Πᾶ δὲ εὖρω τὸ ἔργον; ὅπερ τὸ ὄργανον. Πᾶ δὲ εὖρω
 15 τὸ ὄργανον; ὅπερ τὸ διασῶζον· ἐντεῦθεν ἄρξαι. Τί
 ἀνθρώπῳ διασωσικόν; ἡδονή. Πρᾶγμα μοι κοινὸν λέ-
 γεις, ἐπὶ πάσας φύσεις ἐξικινύμενον, καὶ διὰ τῆτο
 αὐτῷ τὴν προτιμίαν ἐκ ἀνέχομαι· ἡδεῖται καὶ βῆς καὶ
 ὄνος καὶ σὺς καὶ πίθηκος. Ὅρα πᾶ τάττεις τῶν ἀν-
 20 θρώπων τὸ γένος, τίνας αὐτῷ κοινωνὸς τῶν ἀγαθῶν
 δίδως. Εἰ δὲ ἡδονὴ τὸ σῶζον, ζητεῖ μετὰ τῆτο, τί
 ἡδοῖς ὄργανον, ἐντεῦξεν δὲ πολλοῖς καὶ παντοδαποῖς·
 καὶ μέχρι μὲν ὀφθαλμῶν καὶ ὠτων τίμα τὰ ὅργανα·
 εἰάν δὲ προσέλθῃς περαιτέρω ἐπὶ τὰς ἡδοῖς ὁδὸς, ὅρα

(15) Ὅπερ τὸ διασῶζον] ἕως ἔγραφα αὐτὴ τῇ, διῶκον,
 καὶ ἐκ τῆς ἐπαμένης λέξεως, Διασωσικόν, κινύμενος, καὶ ἐξ αὐ-
 λέγει τὰ αὐτὰ κατωτέρω λόγῳ Δ'. Ζ' ὅπερ εὐρήσεις αὐτὸν
 καὶ τῇ λόγῳ τὴν ἔννοιαν μᾶλλον σαφηνίζοντα. (15) τί ἀν-
 θρώπῳ διασωσικόν; ἡδονή· μὴ γένοιτο· τῆτο γὰρ κοινὸν καὶ
 τοῖς ἄλλοις τῶν ζώων· ἴδε αὐτόθι. (24) εἰάν δὲ προσέλθῃς

τίσιν ὀργάνοις ἀνατίθης τὴν σωτηρίαν. Εὗρες τὰ ὄργανα, ζῆτει τὰ ἔργα. Λιχνεύτω ἡ γλῶττα, τηκέτωσαν οἱ ὀφθαλμοί, ἐκλυέτω ἡ ἀκοή, πληρέτω ἡ γαστήρ, ὑβρίζειτω τὰ ὑβρίζειν πεφυκότα. Εὗρες
5 τὰ ἔργα, ἐντετύχηκας τὰ ἀγαθῶ. Τέτο ἡ σωτηρία; τέτο ἡ εὐδαιμονία;

Λ Ο Γ Ο Σ Γ΄.

Περὶ ἡδονῆς, ὅτι εἰ καὶ ἀγαθόν, ἀλλ' ἐ βέβαιον.

α. Αἰσώπῳ τῷ Φρυγί πεποιήνται διάλογοί τε θηρίων καὶ ζυνεσία· διαλέγεται δὲ αὐτῷ καὶ τὰ δέδρα, καὶ οἱ ἰχθύες, ἄλλο ἄλλω, καὶ ἀνθρώποις ἀναμίξ· κατ-
μέμικται δὲ ἐν τοῖς λόγοις τέτοις νῆς βραχύς, αἰ-
5 νιτόμενός τι τῶν ἀληθῶν. Ἄδεται δέ τις αὐτῷ καὶ τοιοῦτος μῦθος. Ἐλαφὸν διώκει λέων· ἡ δὲ φεύγουσα ὑπεξάγει, καὶ καταδύεται εἰς θρυμὸν βαθύν· ὁ δὲ λέων (ὅσα γὰρ ἀλκὴ πρᾶχει, τάχει λείπεται) ἐπι-
σὰς τῷ θρυμῷ ἐρωτᾷ ποιμένα, εἶπε εἶδε πτήξασθαι
10 τὴν ἔλαφον. Οὗ δὲ ποιμὴν ἐκ ἔφῃ εἶδεναι· καὶ ὁμῶ λέ-

καὶ περαιτέρω] ἐπὶ τὰ ἀφροδίσια δηλονότι· τῆτ' ἐννοεῖ καὶ τῷ, ὑβρίζειτω τὰ ὑβρίζειν πεφυκότα.

(1) Περὶ ἡδονῆς, ὅτι εἰ καὶ ἀγαθόν, ἀλλ' ἐ βέβαιον] καὶ τέτο τῇ ἐννοίᾳ τῇ λόγῳ ἐ προσαρμόζεται· ὁ γὰρ νῆς μᾶλλον τῇ λόγῳ ἐκείνῳ ἂν εἴη, ὅτι πάντα τὰ ἀγαθὰ ἡδονῇ εἰσιν ἀγαθὰ, καὶ ἔδεν τέγων ἄμοιρον ἡδονῆς. (10) ἐκ ἔφῃ εἶδεναι] ἴσως, ἰδεῖν.

γων, τὴν χεῖρα ἀποτείνας, ἔδειξε τὸ χαρίον. Ὡς-
 το ὁ λέων ἐπὶ τὴν δειλαίαν ἐλαφον· ἡ δὲ ἀλωπύξ
 (σοφὴ γάρ τις αὕτη τῇ Αἰσώπῳ ἐστὶ) πρὸς τὸν παι-
 μένα λέγει, Ὡς δειλὸς ἄρα καὶ ποιηρὸς ἦδ' α· δειλὸς
 5 μὲν πρὸς λέοντας, ποιηρὸς δὲ ἐς ἐλάφους.

β'. Δοκεῖ μοι δὴ χεῖρσασθαι ἂν καὶ ἡ Ἐπίκυρος τῇ
 Φρυγίῳ τέτῳ αἰνύματι πρὸς τὸν τῆς ἡδονῆς κατή-
 γορον, τῇ μὲν φωνῇ αἰδριζόμενον, τῇ δὲ γνώμῃ, κα-
 θάρταπερ τῇ χειρὶ, ἐκτεινόμενον ἐφ' ἡδονῇ. Τίς γάρ
 10 ἔτω πολεμήσαιοτο ἑαυτῷ, ὥς το μῶιον δὴ πραγμά-
 των τῇ αὐτῇ φύσει ἐπαγωγότατον ἀποσεΐσασθαι ἐ-
 κών; Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα, ἃ ὑπ' ἀνθρώπων διώκε-
 ται, ἢ πειρὰ γνωριζέμεντα παρεδέχθη, ἢ τέχνη δο-
 κιμαζέμεντα ἐτιμήθη, ἢ λόγῳ ἐξεταζέμεντα ἐπίσεύ-
 15 θη, ἢ χρόνῳ βασανιζέμεντα ἠγαπήθη· ἡδονὴ δὲ καὶ
 λογε ἀδείης, καὶ τέχνης πρεσβύτερα, καὶ τὴν πείραν
 φθάσει, καὶ ἐκ ἀναμένει χρόνον, ἀλλ' ὑπερφυῖς ἢ
 πρὸς αὐτὴν φιλία καὶ ἡλικιωτὶς τῶν σωματίων, ὥς περ

(8) Τῇ μὲν φωνῇ αἰδριζόμενον] τῇ μὲν φωνῇ πρὸς φιλο-
 σοφίαν ὡς αὐτὴ γενναῖος ἀποτεινόμενος· τῇ δὲ γνώμῃ, εὐά-
 λωτος ὡς τῷ πάθει, πρὸς ἡδονὴν ἐκτεινόμενος. - (17) ἀλλ'
 ὑπερφυῖς] πιθανῶς ὁ Μαρχλάνδος μεταβαλεῖν ἀξιοῖ εἰς τὸ,
 συμφυῖς, ἢ αὐτοφυῖς· ἔτω γὰρ καὶ ἐκ τῶν ἐπομένων εἰκά-
 σαι ἐστὶ, καὶ ἐξ ὧν λέγει παρακατιῶν τὴν ἡδονὴν αὐτοδίδακ-
 τον· καὶ λόγῳ Ζ'. ε. ε. γὰρ αὐτοφυῖς αἱ τῆς ψυχῆς ἀρεταί,
 ὅδ' αὐτόματοι· ἐντεῦθεν ἄρα καὶ Σέξτος ὁ Ἐμπειρικὸς (Γ'.
 24) φησι ταῦτα. Ὅθεν καὶ οἱ Ἐπικυρεῖοι δεικνύουσι νομίζουσι
 φύσει ἀρετὴν εἶναι τὴν ἡδονὴν· τὰ γὰρ ζῷα, φασί, ἅμα τὸ
 γενέσθαι διάστροφα ὄντα, ὁρμῶν μὲν ἐπὶ τὴν ἡδονὴν, ἐκλίειν
 καὶ τὰς ἀλγηδόνας.

κρηπίς, τῇ σωτηρίᾳ τῷ ζῶν ὑποδίδεται· ἢν εἴ τις
 ἀφέλοι, τὸ γινόμενον εὐθύς οἴχεσθαι δεῖ. Ἐπισήμην
 μὲν γάρ, καὶ λόγον, καὶ τὸτο δὴ τὸ θρυλλέμενον τὸν
 νῦν αὐτὸν, προϊὼν τῷ χρόνῳ ὁ ἄνθρωπος, τῇ κατὰ
 5 βραχὺ ἐντεύξει τῶν αἰδήσεων διὰ τῆς πείρας συνε-
 νεγκάμενος, ἤθροισεν ἐφ' ἑαυτῷ· ἡδοιὴν δὲ αὐτοδι-
 δακτος παρὰ τῆς φύσεως λαδὼν ἔχει ἐξ ἀρχῆς εὐ-
 θύς· καὶ ταύτην μὲν ἀγαπᾷ, πολεμεῖ δὲ τῷ ἀλγει-
 νῷ· καὶ ὑπὸ μὲν τῆς ἡδονῆς σώζεται, ὑπὸ δὲ τῷ ἀλ-
 10 γεῖν φθείρεται.

γ'. Φαῦλόν τι χρῆμα ἡδοιή; ἐκ ἂν ἦν ξύμφυτον,
 εἰς τῶν σωζόντων ἡμᾶς τὸ πρεσβύτατον. Τὰ δὲ ὑ-
 πὸ τῶν σοφιστῶν θρυλλέμενα εἰς αὐτὴν, ἡ Σαρδάνα-
 πάλη τρυφή, καὶ ἡ Μινδικὴ χλιδή, καὶ ἡ Ἰωνικὴ ἀβρο-
 15 τῆς, καὶ τρέπεζαι Σικελικαί, καὶ ὀρχήσεις Συδαριτι-
 καί, καὶ ἐταῖραι Κορίνθιαι, ταῦτα ἀθρόα, καὶ ὅσα
 τέτων ποικιλώτερα, ἐκ ἡδονῆς ἔργα, ἀλλὰ τέχνης
 καὶ λόγου, παρανομησάντων τῶν ἀνθρώπων εἰς ἡδονὰς
 οἱ εὐπορίαν τῶν τεχνῶν ὀψέ τῷ χρόνῳ. Ὡς περ ἐν ὁ-
 20 δεις λαιδορεῖται τῷ λόγῳ, ὡς ἐκ ἔστι καλὸν τῇ φύ-
 σει, καὶ ἀπάγητις αὐτῷ τὴν χρεῖαν ἐπὶ τὸ μὴ φύ-
 σει καλόν· ὅτως εἰς τῇ ἡδονῇ λαιδορεῖται, ἀλλὰ
 τοῖς χρωμένοις ἡδονῇ κακῶς. Δύο δὲ ὄντων τέτων ἐν
 ἀνθρώπῳ ψυχῇ, ἡδονῆς καὶ λόγου, λόγῳ μὲν ἡδοιή
 25 κεραιθεῖσα, μηδὲν ἀφελῶσα τῷ ἀναγκαίῳ, προσέθη-

(17) Ἀλλὰ τέχνης καὶ λόγου] ὁ αὐτὸς παρακατιὰν ἐξη-
 γεῖται· ὁ γὰρ λόγος, φησι, ἡδοναῖς προσγενομενος, αὐξή-
 σας αὐτῶν οἱ εὐπορίας τὸ μέτριον, ἀφείλε τῷ φύσει τερπνῇ
 τὸ ἀναγκαῖον.

κεν αὐτῷ τὸ ἀγαγότερον· λόγος δὲ ἡδοναῖς προσγε-
νόμενος, αὐξήσας αὐτῶν δι' εὐπορίας τὸ μέτριον,
ἀφείλε τῷ φύσει τερπνῆ τὸ ἀναγκαῖον.

- δ'. Α'λλ' ἐκ ἰδίου ἀνθρώπου ἡδονή, κοινὸν δὲ τῶν
5 ἄλλων ζώων. Τέτο λέγεις τὸ ἐχεγγυώτατον ἡδονῆς
πρὸς σωτηρίαν, τὸ παντὶς τῷ πεφυκότος ζῆν διασω-
σικόν, ἢ διὰ τὴν κοινότητά σε εἰσχλεῖ; Ὡς τῆς πλεο-
νείας. Σύ μοι δοκεῖς εἶδέν τῷ ἡλίῳ ἀγαπᾶν τὸ φῶς,
ὅτι εἰς κοινὸν ὀφθαλμῶν πάντων· ἀλλὰ εἶδει γὰρ
10 τὸν ἀνθρώπον μόνον ὁρᾶν, καὶ διὰ τέτο ἐκ ἀγαθὸν
ἀνθρώπου τὸ φῶς· εἶδεν γὰρ ὁ ἄνθρωπος, εἰσπνεόμενος καὶ
οικοισμῶν τὰ σώματα ταῖς αὐτῷ ὁδοῖς· καὶ ποταμῶν
ἰάματα· καὶ γῆς καρποὶ· πέρα γὰρ τῶν ἀναγκαίων
εἶναι προέλθης, πάντα κοινὰ, ἰδίον δὲ εἶδεν εἰδώς.
15 Εἰταῦτά μοι τάττε καὶ τὴν ἡδονὴν, ἐν κοινότητι ἀ-
γαθῷ σώζοντος πᾶσαν αἰσθητικὴν φύσιν.

- ε'. Εἰπεὶ δὲ ἀρετῆς πρὸς ἡδονὴν ἡ ἐξέτασις γίγ-
νεται, καὶ λοιδορήσομαι μὲν τῇ ἀρετῇ (καὶ γὰρ πικρὸς,
καὶ βλάσφημος ὁ κατ' ἡδονὴν λόγος) τοσούτον δὲ λέ-
20 γω, ὥς εἰ τῆς ἀρετῆς ἀφαιρήσει τις τὸ ἡδὺ, καὶ τὸ
δυνατὸν αὐτῆς προσάφησεν· εἶδεν γὰρ τῶν καλῶν

(7) Ε' διὰ τὴν κοινότητά σε εἰσχλεῖ:] ἔτρεψα τὸ, ἢ,
ἄρδρον εἰς τὸν διαζευκτικὸν ἢ· καί τοι ὁ συγγραφεὺς τὸ
ταῦτο, ἢ, γράφει ὡς ἐπὶ τὰ πολλά· ὡς καὶ λόγῳ Α'. β'.
προέδηκα δὲ καὶ τὸ ἐρωτηματικόν· ὁ δὲ νῦν ἐναντίος, ὡς ὁ
αὐτὸς εἶπεν ἀνωτέρω λόγῳ Β'. ε'. (13) πέρα τῶν ἀναγκαίων]
ἐν ἄλλοις κεῖται, μέρη αὐτῇ τῇ, πέρα· εἰς δὲ τις, μέχρι,
αὐτῇ τῇ, πέρα, γράφειν φησι· ἀλλ' ἴσως ἀναγκαῖά φησι τὰ
οἰκιακά προσόντα ἰδία ἐκάσῃ.

αἰρετὸν, ἀπογενομένης ἡδονῆς· ἔ γάρ ὁ κατ' ἀρε-
τὴν πονῶν ἐκὼν, φιλίᾳ ἡδονῆς πονεῖ, παρόσης ἢ προσ-
δοκωμένης. Ὡς περ γὰρ ἐν τοῖς χρηματισμοῖς ἔδεις
ἐκὼν ἀντικαταλλάττεται δραχμὴν ταλάντου, εἰ δὲ

5 χρυσὸν χαλκόν,

ἢ μὴ φρένας ἐξέλετο Ζεὺς·

ἀλλὰ δεῖ τὰς ἀμοιβὰς, καὶ ἰσοσάτιαι ὥσι, λυπιτε-
λεῖν τῇ ἀλλαττομένῳ κατὰ τὴν χρεῖαν τῇ λαδόντος·
ἔτως ἀμέλει καὶ ταῖς τῶν πόνων ὁμιλίαις ἔδεις πο-
10 νεῖ πόνῳ ἐρῶν (ἢ γὰρ ἂν ἦτος εἴη δυσσεραστότατος)
ἀλλάττεται δὲ τὴς παρόντας πόνους, ὥς μὲν εἴποι
ἄν τις τῶν ἀγροικωτέρων, τῷ καλῷ· ὥς δέ τις τῶν
ἀληθεσέρων, ἡδονῆς· καὶ γὰρ τὸ καλὸν εἴπης, ἡδο-
νὴν λέγεις· χολῇ γὰρ ἂν εἴη τὸ κάλλος κάλλος, εἰ
15 μὴ ἡδίσον εἴη.

ς'. Εἴ γὰρ δὲ οἶμαι ἔ ἀυτὸ τέναντίον, διὰ τέτων
ἀπαφαίνεσθαι τὴν ἡδονὴν πάντων χρημάτων αἰρετωτέ-
ραν, ἧς εἵνεκα ἄν τις καὶ θάνατον ἀλλάξαιτο, καὶ
τεχύματα, ἔ πόνους, ἔ ἄλλα μυρία δυχερῇ· Καὶ
20 γὰρ ἄλλο ἄλλῳ ἐπιτιθῆς ὄνομα τῆς τέτων αἰτίας,
Ἀχιλλεῖ μὲν ἀποθνήσκοντι ἐκόντι, ἔ τιμωρῶντι ἀ-
ποθανόντι τῷ Πατρόκλῳ, φιλίαν. Ἀγαμέμνονι δὲ
ἀγρυπνῶντι ἔ προδουλομένῳ ἔ προπολεμῶντι, βα-

(6) Ὡς μὴ φρένας ἐξέλετο Ζεὺς] ἐκ τῆς Ἰλιάδος. Ζ'.
234. (10) ἢ γὰρ ἂν ἦτος εἴη δυσσεραστότατος] ἦτω διώρ-
σωταί μοι γνώμη ἔ ἑτέρῃ ἀντὶ τῷ, ἢ γὰρ ἂν εἴη ὁ δυσσερα-
στότερος. (14) χολῇ γὰρ ἂν εἴη τὸ κάλλος κάλλος] ἴσως
γραφτέον, τὸ κάλλος καλόν, καὶ τοι εἰς ταύτῳ ἡκεῖ εὐνοίας
ἐκώτερα.

σιλείαν· τῷ δὲ Ἑκτορι ἐξηγεμένῳ καὶ προμαχομείω
καὶ ἀρισεύοντι, σωτηρίαν πατρίδος· πάντα ταῦτα ἐ-
ρεῖς ἡδονῶν ὀνόματα. Ὅσπερ γὰρ ἐν ταῖς τῶν σω-
μάτων νόσοις ἀγαπᾷ ὁ κάμνων τεμνόμενος καὶ ἐμπι-
5 πρέμενος, καὶ διψῶν καὶ λιμώττων, καὶ τὰ δυσχερῆ τῇ
φύσει προσιέμενος ἐκὼν, ἀντικαταλλαττόμενος ταῦ-
τα τῆς προσδοκίας τῆς ὑγιεινῆς· εἰ δὲ ἀφέλοις τὴν ἐλ-
πίδα τοῦ μέλλοντος ἀγαθοῦ, ἀφαιρήσεις τὴν αἵρεσιν
τῶν παρόντων κακῶν· ἔτω καὶ ταῖς πράξεσιν ἀντί-
10 δοσις γίνεται πρὸς ἡδονὰς πόαν, ἣν σὺ μὲν ἀρετὴν
καλεῖς, ἐγὼ δὲ τὴν μὲν ἀρετὴν δίδωμι, ἐρήσομαι δὲ
σε· εἰ ἄνευ τῆς πρὸς αὐτὴν φιλίας τὴν ἀρετὴν ἢ
ψυχὴν εἴλετο· ἐὰν γὰρ τὴν φιλίαν δῶς, ἡδονὴν δίδως.
ζ' Καὶ ὑπαλλάξῃς τὸνομα, καὶ χαρὰν τὴν ἡδονὴν
15 καλῇς, ἐν μεσῷ τῆς ἀφθορίας τῶν ὀνομάτων, τὸ
δὲ πρᾶγμα ἐρῶ, καὶ τὴν ἡδονὴν γνωρίζω· ἢ ποιεῖ τὸν
Ἡρακλέα ἐκεῖνον τὸν τῶν πολλῶν καὶ θαυμασῶν πό-
ων ὁμιλητὴν καὶ ἀγωνιστὴν καὶ ἐδάδα, τὸν πρὸς τὰ
θεῖα παραβαλλόμενον, τὸν τοῖς πανταχῇ δυνάσαις
20 προσφερόμενον, τὸν πρὸς τὰς ἀγέλης φιλονεικῶντα,

(6) Ἀντικαταλλαττόμενος τῆς προσδοκίας τῆς ὑγιεινῆς]
ἔτος ἔγραφα γνώμην καὶ ἑτέρῃ, ὑγιεινῇ, αὐτὴ ὕπν· ὅπερ
ἢ πάντῃ ἀλιανόγον· κοῆται δὲ τῇ λέξει ὁ αὐτὸς καὶ λόγῳ
ΛΖ'. ζ' (8) ἀφαιρήσεις τὴν αἵρεσιν τῶν παρόντων κακῶν]
τῶν παρόντων πόων, ἧς αἰρῶνται οἱ ἄνθρωποι, πρὸς τὴν μέλ-
λασαν ἡδονὴν τὴν ἐκ τῆτων ἀποτευνόμενοι· καὶ ἐν ταῖς πρά-
ξεσιν γίνονται ἀντιδόσεις, ἵνα ἔχωσιν ἡδονὴν αὐτῆς πόων·
τῆτες πρὸς τὸ πονεῖν. (11) ἐγὼ μὲν τὴν ἀρετὴν δίδωμι]
δέχομαι τὸτο δηλονότι.

τὸν ἡμερωτὴν τῆς γῆς, τὸν καθάρτην, τὸν ἐπὶ τὴν
Οἶτην ἰόντα, τὸν ἐπὶ πύρ παρκαγγνόμενον, ἐκ ἄλ-
λω τινὶ ἢ μεγάλαις καὶ θαυμασταῖς καὶ ἀνέροις ἡδο-
ναῖς χειρκαγωγόμενον, ταῖς μὲν παρόσαις ὁμῶς τοῖς
5 πόνοις, ταῖς δὲ μελλήσαις μετὰ τὰς πόνας· ἐπὶ ταῦ-
τα ἵεναι ἐκόντα. Ἀλλὰ σὺ μὲν τὰς τότε πόνας ὁ-
ρᾷς, τὰς δὲ Ἡρακλέους ἡδονὰς οὐκ ὁρᾷς, αἷς ἔχαιρεν.
Ἐχαιρε καὶ ὁ Ἡρακλῆς ταῦτα δρών, καὶ διὰ τῶτο ἔ-
δεα· καὶ ἐκ αὐτῶν εἰ μὴ δρών εἰχαιρεν. Αἱ μὲν γὰρ
10 Διόνυσος ἡδοναὶ καὶ τελετῆς χάραν ἔχεσι, κοῖμαι ἐ-
κείνοι καὶ θάλασσοι καὶ χοροὶ καὶ αὐλοὶ καὶ αἶσματα· πάντα
ταῦτα Διόνυσος ἡδονῶν σχήματα ἐν μυσηρίαις ὀργια-
ζόμενα.

η. Τί λέγω Διόνυσον καὶ Ἡρακλέα; μῦθοι ταῦ-
15 τα, ἡρωικά ταῦτα. Τὸν Σωκράτην λέγω. Ἐρᾷς,
ὦ Σώκρατες, Ἀλκιβιάδης, καὶ μετὰ τῶτον Φαίδης,
καὶ μετ' ἐκεῖνον Χαρμίδης· ἐρᾷς, ὦ Σώκρατες, καὶ σὺ
ἐλανθάνει κάλλος Ἀττικόν. Ἀλλ' ὁμολόγησον αὐ-
τῷ τὴν αἰτίαν, καὶ μὴ φοβηθῇς τὴν ἀδοξίαν· ἔξεσι
20 καὶ μεθ' ἡδονῆς σωφρόνως ἐρᾷν, ὡς ἔξεσι καὶ μετὰ
λύπης ἀκολάσως ἐρᾷν. Εἰ δὲ καὶ χωρὶς ἡδονῆς ἐρᾷς,
καὶ τῆς ψυχῆς μόνης, καὶ σώματος ἐκ ἐρᾷς, ἐρά-
διτι Θεαιγίτη· ἀλλ' ἐκ ἐρᾷς, σιμὸς γὰρ ἦν. Ἐρά-
διτι Χαίρεφώντος· ἀλλ' ἐκ ἐρᾷς, ὡχρὸς γὰρ ἦν.
25 Ἐράδιτι Ἀριστοδήμου· ἀλλ' ἐκ ἐρᾷς· αἰχρὸς γὰρ ἦν.
Ἀλλὰ τίπων ἐρᾷς; εἴπε τις εὐκόμης, εἴπε τις ὠ-
ραῖος, εἴπε αἰσρός, εἴπε καλός. Καὶ πιεῖν μὲν
τῇ ἀρετῇ, ὅτι δικαίως ἐρᾷς, ἐκ ἀπιστῶ δὲ τῇ ψυ-
χῇ, ὅτι δὲ ἡδονὴν ἐρᾷς· ἡδὲ γὰρ σώματι ἀπιστῶ ὅ-
30 τὸ πρὸς θερμαινομένῳ, ἡδὲ ὀφθαλμοῖς ὑπὸ ἡλίου

φωτιζομένοις, ἐδὲ ἀκοαῖς ὑπὸ αὐλῶν γαννυμέναις,
ἐδὲ Ἡσιόδῳ ὑπὸ Μεσῶν διδασκομένῳ, ἐδὲ Ομήρῳ
ὑπὸ Καλλιόπης λιγαινομένῳ, ἐ Πλάτῳ ὑπὸ Ομή-
ρου μεγαλυνομένῳ· πάντα ταῦτα ὑφ' ἡδονῆς ἔλκεται,

5 καὶ ὀφθαλμοί, καὶ ἀκοαί, καὶ σάματα, καὶ λόγοι.

Ζ'. Ἀλλὰ καὶ τὸν Διογένην ἐκεῖνον εἰς τὸν πίθον
ἡδονὴν εἰσάγει· εἰ δὲ καὶ ἡ ἀρετὴ αὐτῷ συνεισέβαλλε,
τί τὴν ἡδονὴν ἐξοικίζει τῇ λόγῳ; Ἦδετο ὁ Διογέ-
νης τῇ πίστῳ, ὡς Βαθυλῶν· Ξέρξης· Ἦδετο τῇ μάχῃ

10 ὁ Διογένης, ὡς ὁ Σμινδυρίδης τῇ καρέκλῃ· Ἦδετο ταῖς
κρίναις πανταχῶ, ὡς ὁ Καμβύσης Χαόσπῃ μόνῳ·
Ἦδετο τῇ ἡλίῳ, ὡς Σαρδανάπαλος ταῖς πορφύραις·
Ἦδετο τῇ βακτηρίᾳ, ὡς Ἀλέξανδρος τῷ δόρατι· Ἦδε-
το τῇ θυλάκῳ, ὡς ὁ Κροῖστος τοῖς θησαυροῖς. Καὶ

15 παραβάλης ἡδονὰς ἡδοναῖς, τὰ Διογένης κρατεῖ· τὰ
γὰρ ἐκείνων μεσὰ μὲν ἡδονῆς, ἀλλὰ αἰαμέμικται
λύπη πανταχῶ· οὐδέσται Ξέρξης ἡττώμενος, φένει
Καμβύσης τιτρωσκόμενος, οἰμῶζει Σαρδανάπαλος
ἐμπιμπράμενος, ἀνιάται Σμινδυρίδης ἀπελαυνόμενος,

20 δακρύει Κροῖστος λαμβανόμενος, λυπεῖται Ἀλέξαν-

(11) Χαόσπης ποταμὸς τῆς Περσίδος· ἐξ ἧς μόνῃ ἐκομί-
ζετο ὕδωρ τοῖς τῶν Περσῶν βασιλεῦσιν, ὡς ὁ Ἡρόδοτος.

(19) Ἀνιάται Σμινδυρίδης ἀπελαυνόμενος] Συβαρίτης ἦν ἡ-
τος εἰς ἄκρον ἐκκεῖλας τρυφῆς, ὥς χιλίης μὲν μαγεύρης,
χιλίας δὲ ὀρνιθευτῆς, καὶ τοσάκτες ἀλιεῖς ἐπάγεσθαι, ὅτε ἡλ-
θεν εἰς Συκιῶνα τῆς Κλειομένης Ἀγαρίνης μικρῆς, ἀλλ' ἀ-
πέτυχεν αὐτῆς, καὶ διὰ τῆτο ἴσως ἀπεληλύθει αὐτὸν λέγει
ὁ Μάξιμος· ὅρ. Ἡρόδ. Ἐρατοῦ· καὶ Αἰλ. ποικιλ. Γέωρ. βιβλ.
Θ'. κδ'. καὶ βιβλ. ΙΒ', κδ', καὶ Ἀθήναιον.

δρος μὴ μαχόμενος· αἱ δὲ Διογένης ἡδοναὶ οἰμωγῆς
ἀπειροί, ἄστοι, ἀδάκρυτοι, ἄλυποι. Σὺ δὲ τὰς ἡ-
δονὰς αὐτὰς πόνης καλεῖς· μετρεῖς γὰρ τὰ Διογένης
τῇ σαυτὲ φύσει, πονηρῶς μέτρω· σὺ μὲν γὰρ ἀλ-

5 γήσεις ταῦτα δρῶν, Διογένης δὲ ἤδετο. Ἐπιτολμή-
σαιμι δ' ἂν ἐγώ γε εἰπεῖν, ὡς ἐδὲ ἡδονῆς Διογένης
ἦν ἐρχεῖς ἀκριδέστερος. Οὐχ ἐσίαν ἐνεμεν, ἐπιλυτοὺς
γὰρ οἰκονομία· ἐ πολιτείας ἐφύψατο, ἀνιστὰς γὰρ
τὸ χρεμα· ἐκ ἐπειράθη γάμψαι, ἦκε γὰρ τὴν Ξαν-

10 θίππῃ· ἐκ ἐπειράθη παιδοτροφίας, ἐώρα γὰρ τὰ
δεινὰ· ἀλλὰ ἄρετος παντὸς τῷ δεινῷ, ἐλευθερος, ἄ-
φροιτις, ἀδεις, ἄλυπος ἐνέμετο τὴν πᾶσαν γῆν,
ὡς οἶκον ἕνα, μόνος ἀνθρώπων ἡδοναῖς συνῶν ἀφρη-
μιτοῖς καὶ ἀταμιεύτοις καὶ ἀφθόνοις.

15 Γ'. Τὸν Διογένην ἐώμεν, καὶ μετίωμεν τῆς νομοθέ-
της, καὶ πολιτείας σκεψώμεθα. Μὴ με οἰσθῆς ἐπὶ
Συβαρίν ἤξειν, μηδὲ Συρακυσίων μνηδῆσέσθαι τῶν
ἀδοσάτων, μηδὲ Κορινθίων τῶν φιληδόνων, μηδὲ
Χίων τῶν πλεσίων, μηδὲ Λεσβίων τῶν εὐοινοτάτων,
20 μηδὲ Μιλησίων τῶν εὐειμωνωτάτων· ἀλλ' ἐπὶ τῆς
ἡγεμόνας ἔρχομαι, ἐπὶ Ἀθηναίους ἔρχομαι, καὶ τὰ
Λακεδαιμονίων ἐξετάζω. Μάσιγες αὐταὶ καὶ πληγαὶ

(22) Μάσιγες αὐταὶ καὶ πληγαὶ Λακωνικαί] δόγμα ἦν παρὰ
Λακεδαιμονίοις μασίγην τὰς παῖδας, εἰς τὰς πόνης αὐτοτρο-
φιέτας γυμνάζοντας· ὡς καὶ Συνέσιος πρὸς Ἀνδρόνικον· ποῖοι
Ταυροσκόζαι; τίνες Λακεδαιμόνιοι τοσάτω τῷ διὰ μασίγων
αἵματι τὴν παρ' αὐτοῖς ἐτίμησαν Ἄρτεμιν; Ἐορτὴν δὲ ἔχον
Λακεδαιμόνιοι Ὀρθεῖα Ἀρτέμιδι· ἐν ἣ ἔτος ἦν κατὰ τῆς νό-
μης Λυκέρως τὰς παῖδας περὶ τὸν βωμὸν ἀγοντας τῆς θεᾶς

- Λακωνικαί, καὶ Θῆραι, καὶ δρόμοι, καὶ δεῖπνα λιτὰ, καὶ
 σιδάρδες εὐτελεῖς· ἀλλ' ὁρῶ καὶ ἐστὶν τὰ τεσπινά.
 Εὖγε, ὦ Λυκῆργε, σμικρῶν πόνων μεγάλας ἡδονὰς
 ἀντεισάγεις· ὀλίγα δὲς, μεγάλα ἔλαδες· ἐφημέρους
 5 δὲς πίνες, ἡδονὰς διηκεῖς ἀντέλαδες. Τινες, λέ-
 ξεις, Σπαρτιατικαὶ ἡδοναί; Πόλις ἀτείχιστος, ἄφο-
 βος, ἄπειρος πυρῆς, ἀθέατος πολεμίων, ἀθεατος
 ξενικῶν ἀσπιδων, αἰήκοος ἐόνων, ἀνήκοος ἀπειλῆς.
 Τί δ' ἂν εἴη φρόδι λυπρότερον; τί δὲ δαλείας ἀνια-
 10 ρώτερον; τί δὲ ἀνάγκης ἐπιπονώτερον; ὅταν δὲ ταῦ-
 τα ἀπαλλάξης πόλεως, πολλὰς αὐτῇ ἡδονὰς ἀντει-
 σάγεις. Ἐκείνης τῆς ἡδονῆς θεῆρμα ἦν ὁ Λεωνίδας,
 ἐκείνης ὁ Ὁθρυάδας, ἐκείνης ὁ Καλλικρατίδας. Ἀλ-
 λά ἀπέθνησκον ἔτοι. Ἀπέθνησκον καλῶς. Ὅτι περ
 15 ποίων ἡδονῶν; καὶ γὰρ τῶν σαμάτων ἐκκόπτεται
 μέρος ὑπὲρ βραζώνης τε ὅλη. Μέρους ἦν καὶ ὁ Λεωνίδας
 τῆς Σπάρτης, ἀλλὰ ἀπέθνησκεν ὑπὲρ τῆς Σπάρ-
 τῆς· μέρος Ὁθρυάδας, Καλλικρατίδας μέρος· τοι-

μαχίγυν· καὶ κοῦρη· ἦν τῆτο τοῖς παῖσι παιομένης ἀποθα-
 νεῖν μᾶλλον, ἢ ἀπαγορεῦσαι, καὶ τοῖς σώμασιν εἶχει· ὁ δὲ
 Πλητάρχος καὶ αὐτὸς ἐωρακέναι φησὶ πολλῆς παιομένης ἀπο-
 θανεῖν· ἐποῦν δὲ τῆτο οἱ Λακεδαιμόνιοι· τὸ μὲν, ἡγεῖσθαι
 τῆτω οἰόμενοι τὴν θεόν· τὸ δ', καὶ τῆς παιδας καρτερικω-
 τάτης, καὶ πρυτὸς ἀλγεινῆς κρείττης ποιεῖν ἀξίοντες. Πανσ.
 Λακ. Πλητ. ἐς Λυκῆρ. Λακ. γυμ. Ἀρρίαν. ἐς Ἐπίκτ. βιβλ.
 Α'. β', 2. (18) Ὁθρυάδας, Καλλικρατίδας. — Σικίρροφό-
 ρια, Ἀλῶα, Ἀπατίρια. — Τυρρήνῃ σάλπιξε.] Ὁθρυάδας μὲν
 ὁ τῶν τριακοσίων πρὸς τριακοσίους τῶν Ἀργείων μαχεσαμέ-
 νων περὶ τῆς Θυρέας μόνος περιγεγνόμενος· ὅρα Ἡρόδ. Κλειού.
 82. Καλλικρατίδας δὲ ὁ πρῶτος διαδεχόμενος τὸν Λύσανδρον

γαρὲν ἀφαιρεμένων σμικρῶν μερῶν, ἐσώζοντο αἱ οἰ-
 κοι ἡδοναί. Τὰ δὲ Ἀθηναίων τί χρὴ λέγειν; πάντα
 μεσὰ ἐορτῆς τὰ Ἀττικά, πάντα θυμηδίας· καὶ διέ-
 λαχον αὐτοῖς ὥραι τὰς ἡδονὰς, ἥρος Διονύσια, με-
 5 τοπῶρα μυθήρια· καὶ ἄλλην ὥραν ἔχει ἄλλος θεός,
 Παναθήναια, Σκιρρόφορια, Ἀΐλῳα, Ἀπατέρια. Ναυ-
 μαχῶσιν ἐν θαλάττῃ, οἱ δὲ οἴκοι ἐορτάζουσι· πολε-
 μῶσιν ἐν γῇ· οἱ δὲ ἐν Διονύσει γελῶσιν. Ἀλλ' ἐπεὶ οἱ
 πόλεμοι, τὸ σκυθρωπότατον, ἡδονῶν ἐρημοί· ἄλ-
 10 λὰ συντάττεται τέτοις ἡ Τυρρηνὴ σάλπιγξ, ἡ αὐ-
 λὸς τριηρικός, ἡ ψῶν ἐμβατήριος. Ὅρθας τὴν ἀφθο-
 νίαν τῶν ἡδονῶν.

ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ ναύαρχος· ὃς πρὸς τὸν εἰ-
 πόντα φύλαξαι τὸν κίνδυνον, ἀπεκρίνατο, ἡ Σπάρτη ἑδὲν
 χεῖρον ἔξει, ἐμὲ ἀποθανόντος· φεύγειν δ' αἰσχρὸν. Ξενοφῶν
 Ε' λ. 15. Α'. 5. Σκιρρόφορια ἐορτὴ εἰς Ἀθηναῖν Σκιρράδα, ἡ
 κατ' ἄλλας, Δήμητραν καὶ Κόριν, Σκιρρόφοριῶνος δεκάτῃ τε-
 λεμένη. Μεύριος. Ε' λ. ἐορ. Ἀΐλῳα δὲ ἐορτὴ Ἀθηναῖς, ἡ Δή-
 μιτρος τῆς Ἀλφειᾶδος, μηνὶ Ποσειδεῶνι τελεμένη. Ἀπατέ-
 ρια· τριήμερος ἐορτὴ τῇ κηροτρόφῳ θεᾷ τελεμένη· Σκίδας·
 Τυρρηνὴ δὲ σάλπιγξ, ἡ π' Ἀρχόντε πρῶτον εἰς Ἑλλάδα ἐ-
 κομίσθη. Σχολ. Σοφοκλῆος Αἴαντι. Μας. σίχ. 18. ἐξαίρετον
 δὲ ἔχει μέλος, ὥς ἐμόνον ἀκέσαντα γινῶναι Τυρρηνικὴν εἶναι
 τὴν σάλπιγγα.

Λ Ο Γ Ο Σ Δ'.

Τί τέλος φιλοσοφίας.

- α. Χαλεπόν εὐρεῖν λόγον ἀληθῆ· κινδυνεύει γάρ ἡ
 τῷ ἀνθρώπῳ ψυχὴ, δι' εὐπορίαν τῷ φρονεῖν, τῷ κρί-
 νειν ἀπορεῖν. Καὶ αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι, πρόσω ἴσ-
 σαι, κατὰ τὴν εὐρεσιν εὐσχωώτεραι γίνονται, ἐ-
 5 κάσῃ περὶ τὰ αὐτῆς ἔργα· φιλοσοφία δὲ, ἐπειδὴν
 αὐτῆς εὐπορώτατα ἔχη, τότε μάλιστα ἐμπίμπλα-
 ται λόγων ἀντιστάσιον καὶ ἰσορρόπων· καὶ ἔοικε γεωρ-
 γῶν, ἐπειδὴν ἐν περισσίᾳ γένηται ὀργάνων πολλῶν,
 ἀκαρποτέρα τῇ γῇ χραιμέω. Τὰς μὲν ἔν πολιτικὰς
 10 διαδικασίας εὐθύνει ψῆφος καὶ ἀριθμὸς δικασῶν, καὶ
 γνώμη ῥήτορος, καὶ δῆμος χειρὶς· ἐνταῦθα δὲ τίς ἡ-
 μῖν παρέσαι δικασῆς, καὶ τίνι ψήφῳ τὰ ληθῆς κρινῶ-
 μεν; Λόγῳ; ἀλλ' ἔκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν λόγον, ὅτῳ
 ἔκ ἂν ἐξεύροις τὸν ἐναντίον. Πάθει; ἀλλ' ἄπιστος ὁ
 15 δικασῆς. Πλήθει; ἀλλὰ πλείους οἱ ἀμαθέστεροι. Δό-
 ξῃ; ἀλλὰ τὰ χεῖρῳ ἐνδοξότερα.

(1) Τί τέλος φιλοσοφίας] λέγε δὲ μᾶλλον, ὅτι ἡδονὴ
 ἔκ ἐστι τέλος φιλοσοφίας, ἀλλ' ἐναντία μάλιστα. (11) καὶ δῆ-
 μος χειρὶς] διὰ τῆς χειροτονείας δηλονότι. (13) ἀλλ' ἔκ ἂν
 ἔχοις εἰπεῖν λόγον, ὅτῳ ἔκ ἂν ἐξεύροις τὸν ἐναντίον] ὁ ἐ-
 ρειν, πῶς ὁ περὶ τίνος λόγος ἔξει ἕτερον λόγον τὰν ἐναντία πεί-
 θοντα· ὡς καὶ τῷ ἡμετέρῳ συγγραφεῖ ἐν πολλοῖς σεσόφισαι
 τὸ τοῖατον· γίνεται δὲ τὸ τοῖατον ἐν τοῖς ἡθικοῖς μάλιστα,
 καὶ τοῖς μεταφυσικοῖς.

- β'. Αὐτίκα ἐν τῷ παρόντι τέτρω σκέμματι, καὶ ἡδονῆς καὶ ἀρετῆς ἀμιλλωμένων καὶ ἀντεξεταζομένων, ἢ παρωσαμένη τὴν ἀρετὴν ἡδονή, καὶ δόξῃ κρατεῖ, καὶ πληθύνει μαρτύρων ὑπερβάλλεται, καὶ κατὰ πάθος
- 5 δυναστεύει. Ὁ δὲ μόνον ὑπόλοιπον ἦν τῇ ἀρετῇ συμμαχικόν, ὁ λόγος, καὶ τῷτο σχίζεται καὶ διαιρεῖται· καὶ ἐξευρηταί τις καὶ παρ' αὐτῇ ἐπικηρία ἡδοναῖς. Καὶ λέγει τις καλῶς, ὑπὲρ ἡδονῆς λέγων, καὶ τὴν ἀρετὴν φαυλίζει, καὶ μετατίθῃσι τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς
- 10 ἀνδρωνιτιδος ἐπὶ τὴν γυναικωνίτιν· καὶ τὸ μὲν σχῆμα τῷ φιλοσόφῃ μετενδύεται, τῷ δὲ ὀνόματος ἀξιοῖ κρατῆν. Ἄφες, ἀνδρῶπε, καὶ τένομα μετὰ τῷ λόγῃ. Παρανομεῖς περὶ τῆς θεμένης· ἔδεν φιλοσοφία καὶ ἡδονὴ κοινάν· ἄλλος μὲν ὁ φιλήδονος, ἄλλος δὲ ὁ φι-
- 15 λόσοφος· διακέκριται τὰ ὀνόματα, διακέκεται τὰ ἔργα· διήρηται τὰ γένη, ὡς τὰ Λακωνικά τῶν Αἰτ-

(2) Ἡδονῆς καὶ ἀρετῆς ἀμιλλωμένων καὶ ἀντεξεταζομένων] ἡτας ἔγραψα εἰς τὸ καταλληλότερον αὐτὴ τῇ, ἡδονῆς ἀρετῇ ἀμιλλωμένης καὶ ἀντεξεταζομένης. (9) ἀπὸ τῆς ἀνδρωνιτιδος ἐπὶ τὴν γυναικωνίτιν] ἀπὸ τῆς φιλοσοφίας τῆς ἀνδρικής δηλονοτι εἰς τὴν ἡδονὴν τὴν γυναικῶδη καὶ μαλακῇ· λαμβάνεται δὲ ὡς παροιμιώδης ὁ λόγος· ἦτω γὰρ καὶ Σκίδας ἐν λέξει Ἀνδρωνίτις· καὶ τὸ λεγόμενον ἐκνεύσας τὴν ἀνδρωνίτιν εἰς τὴν γυναικωνίτιν καμᾶσαι· ὁ δὲ Πλάταρχος περὶ ἀοργήτων, φησὶν ἕως ἐκ τῆ ἐναντίας· οἱ τοῦ θυμὸν ἐκ τῆς γυναικωνιτιδος εἰς τὴν ἀνδρωνίτιν ἐκ· εὖ μετοικίζουσι. (10) τὸ μὲν σχῆμα τῷ φιλοσόφῃ μετενδύεται] ἀλλάττει, ἀποβάλλει, λαμβάνων τὸ τῆς ἡδονῆς· τὸ δὲ ὄνομα θέλει καλεῖσθαι φιλόσοφος· Ἐπικῆρη δὲ δοκεῖ καθάπτειν. (13) περὶ τῆς θεμένης] τὸ ὄνομα τῆς φιλοσοφίας.

τικῶν, ὡς τὰ βαρβαρικά τῶν Ἑλλήνων. Ἐὰν δὲ
 Σπαρτιάτης εἶναι λέγων καὶ Ἑλληνα καὶ Δαρειὺς καὶ Ἡ-
 ρακλείδης, θαυμάζης τιάραν Μηδικὴν καὶ τρέπεζαν
 βαρβαρικὴν καὶ ἀρεμάμαξαν Περσικὴν, περσίζεις, βαρ-
 5 βαρίζεις, ἀπολώλεκας τὸν Παισανίαν· Μῆδος εἶ,
 Μακρόνιος εἶ. Ἀπόθεν τὸνομα μετὰ τῷ γένει;

γ'. Τὲς μὲν ἐν πολλὰς ἡδονὴν ὑμνῶντας φέρω·
 βάναισος γὰρ ψυχὴ καὶ ἀπεληλαμένη λόγῳ, ἐλεεινὴ
 μὲν τῷ πάθει, σύγγνωστος δὲ τῆς ἀγιοσίας. Ἐπίκν-
 10 ρον δὲ διὰ τὸνομα ὃ φέρω, ὅδε ἀνέχομαι φιλοσοφίας
 ὑβριζέσης. Οὐδὲ γὰρ στρατηγῷ ἀνέχομαι τὴν τάξιν
 ἀπολείποντος καὶ ἐξηγεμένῃ τῆς φυγῆς, ὅδε γεωργῷ
 ἀνέχομαι ἐμπικρεάντος τὰ λήϊα, ὅδε κυβερνήτῃ ἀνέ-
 χομαι ἀποδειλιῶντος πρὸς τὴν θάλατταν· πλείν
 15 σε δεῖ, στρατηγεῖν σε δεῖ, γεωργεῖν σε δεῖ, πόινων
 ταῦτα μεσά· ἀλλ' ὅδεν καλὸν ὑπὸ βρασώτης γίγνε-
 ται. Εἰ δὲ ἔπεται ἡδονὴ τοῖς καλοῖς· δίδωμι τῷτο·
 ἐπεῖδω, ἀλλ' ἡγείδω τὸ καλὸν πανταχῶ.

Εἰς κοίρανος ἔσω,

20 Εἰς βασιλεὺς,

ὃ ἔδωκεν ἄρχειν ὁ Ζεὺς. Ἐὰν δὲ μεταθῇς τὴν τά-
 ξιν, καὶ ἄρχῃ μὲν ἡδονή, ἔπεται δὲ λόγος· δίδως τῇ
 ψυχῇ τύραννον πικρὸν καὶ ἀπαραίτητον, ὃ θαλείειν
 ἀνάγκη, καὶ ὑπηρετεῖν ὑπηρεσίας ἀνεπιτιμήτης καὶ

(5) ἀπολώλεκας τὸν Παισανίαν] καθὼς ὁ Παισανίας δη-
 λονότι, Σπαρτιάτης ὢν, μηδίσας καὶ παραισιόσας περὶ τὴν
 δαιταν, ἀπώλεσε τὸν Σπαρτιάτην Παισανίαν, ἑαυτὸν δηλο-
 νότι, μηδέτι ὢν Σπαρτιάτης, ἀλλὰ Μῆδος δορυφορέμενος·
 ἴδε Θάλ. ἐν τῇ πρώτῃ §. ρκή.

(19) Εἰς κοίρανος ἔσω] Γ' λ. Β'. 204. (24) ὑπηρεσίας ἀ.

παντοδαπὰς, καὶ αἰχρὰ προσάττη, καὶ ἄδικα προσ-
 αάττη· τί γὰρ ἂν εἴη μέτρον ἡδονῆς ἐπιλαβομένης
 ἐξουσίας ἐπιθυμιμάτων; Ἀκόρετος γὰρ ὁ τύραννος
 ἔτος, καὶ τῶν παρόιτων ὑπέροπτικός, καὶ τῶν μὴ πα-
 5 ρόντων ὀρεκτικός, καὶ διὰ περισσίαν ἐξαπτόμενος, καὶ
 ὑπὸ ἐλπίδος κεφιζόμενος, καὶ δι' εὐπορίαν ἐξυβρίζων.
 Οὗτος ὁ τύραννος ἐπανεύρησε τὰ αἰχρὰ τοῖς καλοῖς,
 ἔτος ἐφώπλισεν ἀδικίαν δικαιοσύνη, ἔτος μέτρῳ ἀ-
 μετρίαν· ὥς ἦγε χρεῖα τῶν σσιμάτων τὰς αὐτῆς ὁ-
 10 ρέξεις καὶ χαλεπῶς ἀνατίμπλησι. Διψῇ τις; κρῆναι
 πανταχῶ· πενή τις; φηγοῖ πανταχῶ. Ἡλιος ἔτος,
 χλανιδαν ἀλεινότερος· λειμῶνες ἔτοι, θεαμάτων
 τὰ ποικιλώτατα· αἰθὴ ταῦτα, εὐωδιαί φυσικαί.
 Καὶ μέχρι μὲν τούτων ἐστὶ λαθεῖν ὅρεσι ἡδονῶν, τὴν
 15 χρεῖαν αὐτὴν· ἐὰν δὲ ταῦτα ὑπερβῇ, καὶ προσέλθῃς
 περαιτέρω, δίδως ταῖς ἡδοναῖς δρόμον ἄπαυσον, καὶ
 τὰς ὀρετὰς ἀποτευχίζεις.

δ'. Τὴτο γινῶ τὴς πλεονεξίας, τὴτο ποιεῖ τὰς
 τυραννίδας· καὶ γὰρ ἱκανὸν τῷ βασιλεῖ τῷ Περσῶν
 20 χωρίον Πασαργάδαι, καὶ τὸ Κύρε κάρδαμον, ἀλλ' ἢ

νεπιτιμύτης] ἀπαραιτήτως καὶ βαρείας· ὥς ἂν ἔσιν ἐπιτιμῆ-
 σαι, καὶ ἀποσυγεῖν· οἷον ἀνεξελέγκτης· ἴδε καὶ λόγῳ ιγ'. ζ'.
 (2) τί γὰρ ἂν εἴη μέτρον ἡδονῆς ἐπιλαβομένης ἐξουσίας ἐ-
 πιθυμιμάτων;] ποῖον ὅρον ἔχει ἡ ἡδονὴ ἐπιλαβομένη ἀδείας
 ἐπιθυμιῶν; ἐγγύς δὲ τούτων καὶ τὸ Λακκιάνειον ἐν τῷ Τυραννι-
 κῷ. Ὅταν γὰρ αἱ τῆς γνώμης ἐπιθυμίαι τὴν ἐκ τῆς ἀρχῆς
 ἐξουσίαν προσλάβωσιν, καὶ οὕτως ὅρον τοιοῦται τῶν ἀδικημάτων
 ὥς καὶ λόγῳ ιγ'. ζ'. ἐν τῷ τέλει.

(20) Καὶ τὸ τῷ Κύρε κάρδαμον· ἴδε Ξενοφ. περὶ Κυρ.

- Ἀσία ἅπασα διέλαχε χρηγεῖν ἡδοναῖς ἀνδρὸς ἑνός.
 Τρέφει μὲν αὐτῷ Μηδία Νισαῖον ἵππον, πέμπει δὲ
 Ἰωνία παλλακίδας Ἑλληνικάς, τρέφει δὲ Βαθυλῶν
 εὐνέχως βαρβάρους, πέμπει δὲ Αἴγυπτος παιτοδα-
 5 πὰς τέχνας, ἐλέφαντα Ἰνδοί, Ἀραβες εὐωδίαν· χο-
 ρηγῶσι δὲ καὶ οἱ ποταμοὶ ταῖς βασιλέως ἡδοναῖς,
 Πικτωλὸς χρυσόν, Νεῖλος πυρὸν, Χοχσπὴς ὕδωρ·
 τῶ δὲ ἐδὲ ταῦτα ἱκανά, ἀλλ' ἐπιθυμεῖ ξένης ἡδονῆς,
 καὶ διὰ τὸτο ἐπὶ τὴν Εὐρώπην ἔρχεται, διώκει Σκύ-
 10 θας· ἀνίσχισι Παίονας, Ἐρετρίαν λαμβάνει. Μαξα-
 θῶν ἐπιπλεῖ, καὶ πλανᾶται πανταχῶ. Ὡς τῆς πε-
 νίας δυσυχέσατος. Τί γὰρ ἂν εἴη πεινέσσειον ἀνδρὸς ἐ-
 πιθυμῆντος διηνεκῶς; Ἐπειδὴν γὰρ ἅπαξ ψυχὴ γεύ-
 σιται ἡδονῶν ὑπὲρ τὴν αὐτῆς χρεῖαν, κόρος αὐτὴν
 15 τῶν πρότερον ἔχει, καὶ ἑτέρων ἐρεῖ. Καὶ τὸ τῷ Ταν-
 τάλῳ αἰνιγμα τὸτο ἦν ἄρα, δίψα διηνεκῆς ἀνδρὸς φι-
 ληδόνε, καὶ ἡδονῆς νάματα προσιόντα καὶ ἀπιόντα αὐ-
 θις, καὶ παλὶρροία ἐπιθυμιῶν, καὶ λύπαι πικραὶ
 ταύταις ἀνακεκραμέναι, καὶ ταραχαί, καὶ φόβοι. Φο-
 20 βερὸν μὲν γὰρ παρεῖσα ἡδονὴ μὴ ἀπέλθῃ, ἀναερὸν
 δὲ μὴ παρεῖσα μὴ ἐκ ἔλθῃ· ὥστε αἰάγκη τὸν διωκον-
 τα ἡδονὴν λεπέμενον μὲν μὴ παύσασθαι, ἡδόμενον δὲ
 μὴ αἰδάνεσθαι, ἀλλὰ συγκεχυμένον ζῆν ἐν ἀσαφείᾳ
 πολλῇ.
 25 ἔ. Ὅρα τίνα καὶ ποῖον τύραννον τῇ ψυχῇ δίδως·
 ὡς Ἀθηναίοις Κριτίαν, παρωσάμενος τὸν Σόλωνα·
 ὡς Λακεδαιμονίοις Πausανίαν, παρωσάμενος τὸν Λυ-

Παιδ. ἐν ἀρχῇ· τὸ δὲ, Νισαῖον ἵππον· ἴδε Ἀρρίαν. Ἰσορ.
 Ἀντ. 2. γγ.

- κῆργον· ἐγὼ δὲ ἐλευθερίαν ποθῶ, νόμῳ δεόμαι, λό-
 γῳ δεσμαι. Οὗτος μοι φυλάξει τὴν εὐδαιμονίαν ὁρῶν
 καὶ ἄσσειον καὶ ἄδει καὶ αὐτάρχῃ, καὶ ταπεινὴν δὲ, ἐδὲ
 ὑποβεβλημένην ἀνδραπόδων τέχναις· ὑφ' ὧν ἐρανίζο-
 5 μενος ἀθροίσω τὸ μέγα τῶτο ὄφελος, ἡδονὴν, αἰτί-
 ζουν ἐκ ἀκόλως, μὰ Δία, κατὰ τὸν Ὀμήρεω πτω-
 χεύοντα, ἐδὲ ἄσρας καὶ λιβητάς μοιον, ἀλλὰ τὰ τέ-
 των ἔτι ἀτοπώτερα· παρὰ μὲν Μιθραῖκου ὄψον, πα-
 ρὰ δὲ Σαράμβου οἶνον, παρὰ δὲ Κόνως ἐταίραν, πα-
 10 ρὰ δὲ Μιλησίῃ ὥδην. Καὶ τί τέτων ἔσαι μέτρον;
 τίς τῆς ἐξ ἡδονῶν εὐδαιμονίας ὅρος; πῶς σησόμεθα;
 τίνοι δώμεν τὰ νικητήρια φέροντες; τίς ὁ μακάριος ἀ-
 νήρ; ἔτος καὶ ἄγρευτος καὶ ἐπίπονος, ὃν ἐκ ἐλαθεν
 ἐδὲ ἐξέφυγεν ἡδεμία ἡδονή, καὶ νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέ-
 15 ραν· ἀλλὰ ἀποτείνασα αὐτῷ ἡ ψυχὴ τὰς αἰδησίαις

(1) Ἐγὼ δὲ ἐλευθερίαν ποθῶ.] ἔγω μετέβαλον εἰς Ὀ-
 ριστικὴν τὸ, ποθῶν, ἢ ὅμοιον τὸ ὄχημα τοῖς ἐξῆς ἀσύνδε-
 τον· ὁμοίως δὲ καὶ μικρὸν κατωτέρω αὐτὴ τῇ, καὶ ταπεινὴν ὑ-
 ποβεβλημένην, ἔγραψα, ἑταπεινὴν, ἐδὲ ὑποβεβλημένην·
 τὸ δὲ ἀκόλως καὶ ἄσρας καὶ λιβητάς· ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς. Π'.
 222. (2) παρὰ Μιθραῖκου ὄψον, παρὰ Σαράμβου οἶνον.] Μι-
 θραῖκος κατὰ Στῆβαν γραμματικὸς· ἔγραψεν ὀφάρτυτικά καὶ
 κυνηγετικά καὶ ἄλλα· Σάραμβον δὲ ἐκάλεον οἱ Ἀθηναῖοι τῶν
 κατήλων τινά· ὃν Δίαν ὁ χρυσόστομος Σάραβον ὀνομάζει λόγ.
 δ'. 5. κθ'. ἐμὴ ἐκδόσει· καὶ Ἰηλίου λόγῳ Β'. 85. ἔγω. Ὁ-
 θεν αὐτῷ (Δαρείῳ) τὸ κλεινὸν (Κάπηλος) ὄνομα γέγονε κα-
 τὰ πάντας ἀνθρώπους ἐμφανές· ἐκάλεον γὰρ αὐτὸν Περσῶν οἱ
 γνώριμοι, ὅ,τι περ Ἀθηναῖοι τὸν Σάραμβον· ὁ δὲ Κόννος λυ-
 ρωδός, κατὰ Στῆβαν, ἡ κισσαρωδός ἦν· διὸ καὶ Ἐῖνσιος αὐτὴν
 τῇ Ἐτίραν, Κισσάραν ἀξιοῖ γράφεσθαι.

πάσας, καθάπερ ὁ θαλάττιος πολύπες τὰς πολ-
λὰς κόμας, διὰ τέτων πάντοθεν τὰς ἡδονὰς ἐπά-
ξεται πάσας ὁμῆ;

- 5 5. Πλάττωμεν, εἰ δυνατόν, τοιαύτην εἰκόνα, ἂν
δρα εὐδαίμονα τὴν ἐξ ἡδονῶν εὐδαιμονίαν· ὁρῶντα μὲν
τὰ ἡδίστα τῶν χρωμάτων, ἀκούοντα δὲ ἡδίστων ψόφων,
ὁσφραϊνομεῖον ὁσμῶν τερπνοτάτων, γευόμενον χυ-
μῶν ποικιλωτάτων, χλιαρόμενον, ἀφροδισιάζοντα
ὁμῆ· ἐὰν γὰρ ὥς χερόν, καὶ διασίσσης τὰς ἡδονὰς,
10 καὶ τὰς αἰσθήσεις διέλῃς, κολέσεις τὴν εὐδαιμονίαν·
πᾶν γὰρ, ὃ παρὸν εὐφραίνει, ἀφαιγεθὲν λυπεῖ. Καὶ
τίς ἀνάγκητο ψυχὴν ἡδονῶν τοσούτων ὄχλον ἐπιρρέον-
τα αὐτῇ καὶ ἐπιφερόμενον, καὶ μηδεμίαν ἀνακωχὴν μη-
δὲ ἀναψυχὴν παρεχόμενον; ἀλλ' ἐκ ἀθλιώτατα εἰ-
15 κὸς διάγειν, καὶ ἐπιθυμεῖν ἀναβολῆς, καὶ ἀναπαύλης
ἐρεᾶν; χρονίζεσα γὰρ ἡδονὴ λύπην γενεᾶ. Τί ἂν ἔν
γένοιτο ἀπιστότερον εὐδαιμονίας; Ὡς Ζεὺ καὶ θεοί, πα-
τέρες καὶ πσιπταὶ γῆς καὶ θαλάττης, καὶ ὅσα γῆς καὶ
θαλάττης θρέμματα, οἷον τὸτο ζῶον τῷ δεῦρο τό-
20 πω καὶ βίω ἐγκατεστήσατε; ὥς θρασὺ καὶ ἰταμόν καὶ
λάλον, ἀγαθῶ ἄπορον, ἔργῳ ἔρημον, ἡδοναῖς βοσ-
κόμενον καὶ δημαγωγέμενον;

Αἰς ὅφελεν ἄγονόν τ' ἔμεναι, ἀγαμόν τ' ἀπο-
λέσθαι

(8) Χλιαρόμενον] ἄμεινον ἢ γράφεσθαι λεαινόμενον, ὡς
ὁ Μαρκελλανδός· ἔτι γὰρ καὶ λόγῳ ἰγ'. ζ'. εὐτρίβεται ὁ δύ-
σητος (Σαρδανάπαλος) καὶ λεαίνεται. (23) Αἰς ὅφελεν] ἐκ
τῆς Γ' κλάδος, Γ'. 40.

τὸ γένος τέτο πᾶν, εἰ μὴδὲν ἔξει παρ' ὑμῶν ἡδονῆς
κρείττον.

Ζ'. Καὶ πῶς ἔκ ἔχει; ἀποκρινώμεθα γὰρ καθ'
Ὁμήρου ὑπὲρ τοῦ Διός. Ἐχει μὲν γὰρ, ἔχει νῦν καὶ
5 λόγον· συγκέκρται δὲ αὐτῷ ὁ βίος ἐξ ἀθανάτων
καὶ θνητῶν πραγμάτων, ὡς ζῶντι ἐν μεθορίῳ τε-
ταγμένῳ, καὶ παρὰ μὲν θνητῆς πλημμελείας τὸ σώ-
μα ἔχοντι, ἐκ δὲ τῆς ἀθανάτου ἀπορροῆς τὸν νῦν
λαμβάνοντι· ἴδιον δὲ σαρκῶν μὲν ἡδοναί, νῦν δὲ λό-
10 γος· καὶ κοινὸν μὲν αὐτῷ αἱ σάρκες πρὸς τὰ θνητά,
ἴδιον δὲ νῦν. Ἐνταῦθα τοίνυν ζήτηι τὸ ἀνθρώπου ἀ-
γαθόν, ὅπερ τὸ ἔργον· ἐνταῦθα τὸ ἔργον, ὅπερ τὸ
ὄργανον· ἐνταῦθα τὸ ὄργανον, ὅπερ τὸ σῶζον. Α'-
πὸ τοῦ σώζοντος ἀρξαι. Πότερον ποτέρου διασωσικόν,
15 σῶμα ψυχῆς, ἢ ψυχὴ σώματος; εὖρες τὸ σῶζον.
Τί ψυχῆς ὄργανον; νῦν. Ζήτηι τὸ ἔργον. Τί νῦν ἔρ-
γον; φρόνησις· εὖρες τὸ ἀγαθόν. Εἰ δέ τις τάνθρω-
πον τὴν μοῖραν ταύτην τὴν φρονέσαν καὶ θεωρίῃ ἀτι-
μάσας, τὸ ἀτιμον ἐκεῖνο μόνον θρέμμα, τὰς σάρ-
20 κας λέγω, τὸ ἀκόλασον, τὸ ἀδιφάγον, τὸ ἡδοναῖς
φίλον εὐωχεῖν ἐθέλοι, τίνοι ἂν εἰκάσασιμι τὴν τοιαύ-
την τροφήν; Ἡ' τὰ μύθῳ, νῦν Δία.

ἢ. Γενέσθαι φασὶν αἱ ποιηταὶ ἄνδρας ἐν Πηλῳ
Θετταλικὸν γένος, ἀτόπης τα σώματα, ἐξ ὁμρα-
25 λῶ ἐπίσυρομένους ἵππων φύσιν. Ἐν δὲ τῇ τῆς τοιαύ-

(7) Παρὰ μὲν θνητῆς πλημμελείας] πλημύρες αὐτὴ
πλημμελείας Μακρυλόδος προκρίνει γράφεσθαι· ἔμοιγε δὲ
ὁρθῶς ἔχσει δοκεῖ τὸ κεῖμενον· πρὸς γὰρ τὴν ἀσάτατον φύ-
σιν ἡ θνητὴ πλημμελεία ἐστὶ καὶ ἐλαττωμα ὅλας.

της ξυνουσίας ἀμμοῖα πᾶσάπε ἀνάγκη βόσκειν ὁ-
 μὲ τὴν θηριώδη φύσιν· φθέγγεσθαι μὲν ὡς ἄνθρω-
 πον, σιτεῖσθαι δὲ ὡς θηρίον· ὅς᾽ ἂν ὡς ἄνθρωπος,
 ὀχεύειν δὲ ὡς θηρίον. Εἶγε, ὦ ποιηταί, καὶ ποιητῶν
 5 παῖδας, πατέρες παλαιᾶς καὶ γυναικας μύθους, ὡς ἐ-
 ιαργῶς ἄρα ἡμῖν τὴν πρὸς τὰς ἡδοικὰς δεσμὸν ἡνί-
 ξασθε. Ἐπειδὴν ψυχῆς θηριώδεις κρατήσασιν ἐπὶ
 θυμίαι, φυλάττεσαι τὴν αἰδεωπίην ἐπιφάνειαν,
 τῇ τῶν ἔργων ὑπερσία ἀπέφηναν τὴν χρομεῖον ἔξ
 10 ἀνθρώπου θηρίον. Τέτο οἱ Κένταυροι, τέτο αἱ Γε-
 γόιες, τέτο αἱ Χίμαιραι, ὁ Γηρσίος, ὁ Κέρκωψ.
 Ἀφελε τὴν γαστὸς ἐπιθυμίαν, καὶ ἀφείλες τῷ ἄν-
 θρώπῳ τὸ θηρίον· ἀφελε τὴν αἰδοίαν ἐπιθυμίαν,
 καὶ διέκοψας τὸ θηρίον. Μέχρι δὲ ταῦτά τῳ συζῇ καὶ

(3) Ὅς ἂν ὡς ἄνθρωπον] ἔργον διορθῶσιν τινες· ἴν' ἡ φασὶ
 κριτικῶς ἀποδιόρμενον πρὸς τὸ ὀχεύειν· ἀλλ' ἐκ ἀναγκαίως
 ἀναφέρεται γὰρ κριτικῶς εἰς τὴν ἀνθρώπῳ τὴν αἰδοίαν κατὰ
 τὸ φθέγγεσθαι ἀνατέρω· ὥσπερ αὖ καὶ τὸ ὀχεύειν εἰς τὸ σι-
 τεῖσθαι· ἅπερ εἰσι τῶν ἀλόγων μᾶλλον γνωρίσματα. (11)
 χίμαιραι.] Ὁ μῦθος Γ' λ. Ζ'. 180.

„ . . . ἡδ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, ἐδ' ἀνθρώπων·

„ Πρὸς δὲ λέων, ὅπιθεν δὲ δράκων, μέση δὲ χίμαιρα,

„ Δεινὸν ἀποπνεύσασα πυρὸς μένος αἰδομένοιο.

ὁ δὲ Γηρσίος τρικέφαλος ἄν, κατάγνε Σεῖδαν, πολὺν δὲ
 γῶνα παρέχε τῷ Ἡρακλεῖ· ἴδε Ἀρρίανδον μᾶλλον Γ' λ. Α'-
 λεξ. βιβλ. Β'. 15, 7, 8. περὶ δὲ τῷ Κέρκωπος ἔτι Σεῖδαν.
 Κέρκωπος ἀδελφοὶ ἦσαν ἐπὶ γῆς, πᾶσαν ἀδικίαν ἐπιδεικνύ-
 μενοι· ἄν ὁ μὲν πάσσαλος· ὁ δὲ, ἄκμαν ἐγένετο· μεταμορ-
 φωθῆναι δὲ αὐτὸς κατὰ Ξεναγόραν εἰς τιθήνης διὰ κακοῦθειας·
 γὰρ δὲ ὀνόματα αὐτῶν Κάνδυλος καὶ Ἀτλας· καὶ τ. λ. π.

συντρέφεται, καὶ πρὸς αὐτὰ τῇ θεραπείᾳ νέμεται,
ἀνάγκη τὰς ἐκείνων ὀρέξεις κρατεῖν, καὶ βοᾶν τὴν
ψυχὴν τὰς ἐκείνων φωνάς.

Λ Ο Γ Ο Σ Ε΄.

Ὅτι ἐστὶ καὶ ἐκ τῶν περιστάσεων ὠφελεῖσθαι.

- α. **Δ**εινόν γε, εἰ οἱ μὲν θεοὶ διέκριναν τοῖς ἀνθρώποις
τάγαθὰ ἐκ τῆς τῶν κακῶν ὁμιλίας, ἀνεπίμικτον
ἐκάτερον ἐκατέρῳ εἶναι θέμενοι, καὶ διασήσαντες αὐ-
τῶν τὰς φύσεις, καθάπερ ἡμέρας πρὸς νύκτα, καὶ
5 φωτὸς πρὸς ζόφον, καὶ πρὸς ὕδωρ πυρὸς (ὧν ἕκαστον εἰ
ἐθελήσας πρὸς τὴν ἀντικείμενὴν ἀγαγεῖν, καὶ ἀνακεράσαι
αὐτῶν τὴν διαφορὰν εἰς κοινὴν φύσιν, διαφθερεῖς τὸ
ἐκαστὸν ἴδιον) οἱ δὲ ἀνθρώποι αὐτοὶ ἐκόντες εὐδαί-
μονα διάκοντες βίον, καταμιγνύουσιν αὐτῷ δυσυχίας·
10 καὶ τὶς θεῶν αὐτοῖς συγχωρεῖται ζῆν δι' ἡμέρας ἐν
φωτὶ λαμπρῷ καὶ διηγεῖται, αὐπνῶ καὶ ἀδεεῖ τῆς ἐν νυκ-
τὶ ἀναπαύλης, ἄχθονται τῷ ἡλίῳ, μηδέποτε ἐξι-
σαμένῳ, μηδὲ εἰς τὸ παλίσκιον παραχωρεῖν. Ἔχε
δὲ αὐτόθι, μὴ ἀποκρινέμεθά σοι ποικίλον. Ὡς εἰ

(11) Αὐπνῶ καὶ ἀδεεῖ] ἐν ἄλλοις, ἀνευδρεῖ· συνεφάνησε
δὲ ταῦτα πρὸς τὸ φῶς καινοπρεπέστερον, δεῖον πρὸς τὸ, αὐ-
τοῖς, ὡς εἰκός. (13) ἔχε δὲ αὐτόθι, μὴ ἀποκρινέμεθά σοι
ποικίλον] ἔχε δὲ σεαυτὸν, ἔχε ἀτρέμας, (ἴδε καὶ §. 3.) καὶ
ἀποκρινέμεθά σοι ποικίλον· ὥς, ἢ τὸ, μὴ, τρεπτεῖν εἰς

- μέν πε τις ἐσὶν ἀνθρώπων ὄψις ἀνέχεσθαι φωτὸς διη-
 νεκῆς, καὶ εἴπερ τις μηχανὴ εἶσαι τὸν ἥλιον τῷ κύκ-
 λῳ δρόμῳ, ὥς ἀνέχειν ὑπὲρ γῆς αἰεὶ, καθάπερ
 πυρσὸν ἐκ κορυφῆς ὑψηλῆς ἐκπέμποντα ἐφ' ἡμᾶς
 5 τὸ παρ' ἑαυτῷ φῶς· εἰ ταῦτα ὑπάρχοι, καὶ σαίη μὲν
 ὁ ἥλιος, ἀνέχοντο δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ πρὸς αὐτὸν διη-
 νεκῶς δεδοκότες· τίς ἔτις ἀνόντος καὶ ἐπιμανῆς καὶ
 κακοδαίμων τῷ ἔρωτος, ὥς ποθῆσαι νύκτα καὶ σκό-
 τος, καὶ ὀφθαλμῶν ἀργίαν, καὶ σώματος ῥίψιν ἐγ-
 10 γύτατα νεκρῷ; Εἰ δὲ θάττον μὲν ἀνάχοντο οἱ ὀφ-
 θαλμοὶ ἀϋπνίας, ἢ σαίη ὁ ἥλιος, θάττον δ' ἀν-
 σαίη ὁ ἥλιος, ἢ ἀνάχοντο οἱ ὀφθαλμοὶ ἀϋπνίας,
 ἐκ εὐχῆς ἔργον ἢ πρὸς τὸ φῶς φιλία, ἀλλὰ ἀνάγκη
 ἢ πρὸς νύκτα συνεσία.
 15 β'. Ταύτητοι καὶ ὁ πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἔρως ἔχει.
 Ἐφίεται μὲν γὰρ αὐτῷ ἡ ψυχὴ· τί δὲ ἢ μέλλει; καὶ
 πολεμεῖ τῷ κακῷ· τί δὲ ἢ μέλλει; ἀλλ' ἐκ ἐσιν
 αὐτῇ ἔτε ὧν ἐφίεται καθαρῶς τυχεῖν, ἢ θ' οἷς πολε-
 μεῖ μὴ περιπεσεῖν ἐξ ἀνάγκης. Οὕτω λέγω τὴν
 20 μοχθηρὰν ψυχὴν (αὕτη μὲν γὰρ πάγκακός τις, καὶ
 ἀγαθῶν ἁμοίρος, καὶ ἐν ἐλπίσιν ἄπιστος, καὶ ἐν εὐτυ-
 χίᾳ ἀκροσφαλής) ἀλλὰ τὴν ἐπεικὴ καὶ φρονήσεως
 ἐπίβολον. Φέρε ἰδὼ πότερα καὶ ταύτην φῶμεν ἐπιλα-
 βομένην τῆς ἀρετῆς εὐροῖα τινὶ βίῃ καὶ εὐτυχημάτων
 25 ἀκμῇ συγκρίνεσθαι αἰεὶ, ἢ τῷτο μὲν ἀμύχανον ἐν
 ἀνθρωπίνῃ φύσει· πολλὰ γὰρ τὰ ἐν ποσὶ, καθά-
 περ αἰδρὶ κέφως θέοντι ὀρύγματα καὶ κρηνοὶ καὶ βά-

τὸ, καὶ ἢ τὸ Ὀριστικὸν εἰς Ἰ' ποτακτικόν, ἢ γέν. Εὐκτικόν.
 (1) τίς ὄψις (οἷα) ἀνέχεσθαι.

ραθρα ἔς τειχία, ἐν οἷς ὁ μὲν ἀμαθὴς τῆς ὁδοῦ, ἔς
 μαλθακὸς θεῖν, ἔς διαπηδᾶν ἀδενὴς, ἔς παραθεῖν
 ἀκροσφαλὴς, πταίει ἔς σφάλλεται ἔς ἀποδειλιά· ὁ
 δὲ ἀγαθὸς ἔς δρομικὸς ἀνὴρ ἔς ἐπισήμων τῆς ὁδοῦ,
 5 κατὰ μὲν τὴν ῥώμην ὀξέως θεῖ, κατὰ δὲ τὴν ἐμ-
 πειρίαν ἀπλανῶς, κατὰ δὲ τὴν τέχνην ἀσφαλῶς,
 οἶδε μὲν, τίς μὲν τῆς ὁδοῦ ἡ λεία ἔς ἄπταισος, τίς
 δὲ ἡ δισκαμμένη, ἔς ἀναγκαία μὲν διελθεῖν, ἀπροκί-
 ρετος δὲ τῷ θεόντι.

- 10 γ'. Τὺτό μοι ἔς περὶ τὸν βίον Ὀμηρος ἠνίξατο·
 Δοιοὶ γάρ τε πίθαι κατακείαται ἐν Διὸς ὄδει,
 φησὶν· ὁ μὲν πλήρης κακῶν, ἀγαθῶν ἀνεπίμικτος·
 ὁ δὲ ἐξ ἀμφοῖν κεκραμένος· τείταν γὰρ πίθον ἔδρα-
 μῆ ἐν Διὸς εἶναι λέγει, ἀγαθῶν ἀκρεάτων. Νέμει
 15 δὲ Ζεὺς τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει, κατὰ τὴν Ὀμήρου
 ὥδην, ἐκ τοῖν πίθοιν τέτοιον ἀευτόμενος, ἐκ μὲν τῶ,
 κακῶν ἀενάων ῥεῦμα ἰχυρὸν ἔς βίαιον, μεσὸν ἐρίδων
 ἔς ξεινύων, ἔς πτοίας ἔς φόβου, ἔς ἄλλων μυρίων δυ-
 σταντήτωντε ἔς ἀκρεάτων κακῶν· ἐκ δὲ τῶ νέμει, ὡς
 20 μὲν ἂν Ὀμηρος εἴποι, ῥεῦμα μικτὸν ἀγαθῶν ἔς κα-
 κῶν· ἐγὼ δὲ ὁρῶ μὲν τὴν μίξιν, ἔς πείθομαι τῷ
 λόγῳ, εὐφημότερον δὲ ὀνομάζειν θέλω τὴν βελτίω
 παρὰ Διὸς νομήν· ἔχει γὰρ δὴ ὥδε.

(8) Ἀπροκίρετος δὲ τῷ θεόντι] ἢ ἄλλοις, ἀπροόρατος
 κεῖται· ἔρρωται ἀλλ' ἢ ἔγω μᾶλλον· ὁ γὰρ νῦν· οἶδε μὲν,
 τίς μὲν ἡ λεία ἔς ἄπταισος· τίς δὲ ἡ δισκαμμένη ἔς ἀνύ-
 κτατος, ἢν ὁ θεὸς ἡ-προκίρεται μὲν, ἀναγκάζεται ὁμοίως
 διελθεῖν.

(10) Ὀμηρος ἠνίξατο] Γ' λ. Ω'. 527. (14) ἀγαθῶν ἀκρη-
 μά-ων] ἐν ἄλλοις, ἀκρεάτων κεῖται.

- δ'. Ἀρετὴ ψυχῆς καὶ μοχθηρία αὐταὶ πηγαὶ τῶν
 Διὸς πίθων· ὣν ἡ μὲν μοχθηρία λάδρον καὶ ἐμπλη-
 κτον ὀχετὸν ἐξιείσα, συγχέει τὸν βίον καὶ ταράττει,
 καθάπερ ἐμβολὴ χειμερὶς ἰάματος ἐπὶ λήϊα καὶ
 5 φυτεργίας ὀρμηθεῖσα, ἐχθρὰ μὲν γεωργοῖς, ἐχ-
 θρὰ καὶ ποιμέσιν, ἐχθρὰ καὶ ὁδοιπόροις, ἄκαρπος,
 ἄγονος, ἀνόητος, ἐπισφαλὴς· αἱ δὲ ἀρετῆς πηγαὶ,
 ὅτῳ ἂν ἐν ψυχῇ διαφαιώσι, πάντα τέτῳ ποιεῖσι τὸν
 βίον ἑγκαρπον καὶ ἀρόσιμον καὶ τελεσφόρον. Ἀλλὰ ἰ-
 10 δεῶτος δεῖ τῷ γεωργῷ, καὶ πόνε δεῖ, καὶ ταλαιπωρίας
 δεῖ. Οὐδὲ γὰρ ὁ Αἰγύπτιος τῷ Νεῖλῳ θάρρει μόνῳ,
 εὐδὲ παραδίδωσιν αὐτῷ τὰ σπέρματα, πρὶν ἢ τῷ ἀ-
 ερότερω ζεύξει βῆν. πρὶν τέμνη αἰλακα, πρὶν ποίησιν
 μακρά· καὶ μετὰ τέτο ἡδὴ καλεῖ τὸν ποταμον ἐπὶ
 15 τὰ αὐτὰ ἔργα. Αὕτη μίξις ποταμῶ πρὸς γεωργίαν,
 καὶ ἐλπίδων πρὸς πόνους, καὶ καρπῶν πρὸς ταλαιπω-
 ρίαν· ἔτις ἀγαθοῖς κακὰ κεραυνυτέον. Εἰ δὲ βέ-
 λει, ἄφελε μὲν τὴν δυσφημίαν, ἰδοὶ δὲ αὐτῶν τὴν
 ἕσιν ἐκ αὐθαίρετον ἔσαν τοῖς πονέσιν. Καὶ ἐπὶ τῆς

(17) Εἰ δὲ βέλει] προσέβηκα τὸν, Δὲ διὰ τὸ εὐσύντα-
 κτον· ὁ δὲ νῆς, εἰδὲ βέλει, ποιήσων ἔγω μάλλον, μὴ λέγε
 εὐδὲν κακόν, ἄφελε τὴν δυσφημίαν αὐτήν· καὶ ἴδοι, ὅτι ἡ ἡ-
 σία αὐτῶν τῶν κακῶν ἐκ ἔρχεται αὐθαίρετος τοῖς πονέσιν,
 ἀλλὰ ζητεμένη μάστις· καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὴν λήξιν· ὁ δὲ
 Δαρίσιος βέλεται γράφειν ἔγω· ἴδοι δὲ ἀγαθῶν τὴν ἔκθεσιν
 — τοῖς ποθέσι· πιθανώτερον δ' ἔστι, ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, διορ-
 θεῖ ὁ Ρ' εἰσκιος ἔγω· αὐτῶν (τῶν κακῶν) τὴν ἀπεσίαν· ἐν
 τοιαύτῃ ἐννοίᾳ· ἴδοι, ὅτι οἱ πονέοντες ἐξέλεσιν ἀπίεσαι ἀπ'
 αὐτῶν τὰ κακὰ· ἐκ γὰρ τούτων γίνονται ἐμπειρότεροι, οἷς
 ἂν ἐπιχειρῶσι· μεταβλητέον ἔν ἢ τὸ, ἔσιν εἰς τὸ, ἀπεσίαν,

λιμένας ἔλθης, κυδερνήτην λήψῃ, ὃ τὸν ἄπειρον
 χειμῶνος, ὃδὲ οἷσις ἀθέατος κλύδωνος, ἀλλ' ἐκ πολ-
 λῶν σφαλμάτων ἀθροίσαντα τὴν τέχνην, ἐκ πείρας
 κακῶν. Ἐγὼ ἔ, στρατηγῶ διαπισῶ πάντα εὐτυχί-
 5 σαντι οἷος ἂν ἦν Ἀθηναίοις στρατηγὸς Νικίας, σω-
 θεῖς ἐκ Σικελίας· ἢ οἷος ἂν ἦν σωφρονέστερος δημα-
 γωγὸς Κλέων, ἐπανελθὼν ἐξ Ἀμφιπόλεως. Ὅταν
 δὲ ἰδῶ πάντα εὐτυχέεντα ἔ, κυδερνήτην ἔ, στρατηγόν,
 ἔ, ἰδιώτην ἔ, ἀρχοντα, ἔ, ἄνδρα ἔ, πόλιν, διαπισῶ
 10 ταῖς εὐτυχίαις· ὥς Σόλων Κροίσῳ, ὥς Ἀμασις Πο-
 λυκράτει.

ε. Κροῖσος μὲν εἶχεν εὐκτονον γῆν, Πολυκράτης
 δὲ εὐνεων θάλατταν· ἀλλ' ἐδὲν τῶτων βέβαιον, ἔχ
 ἡ γῆ Κροίσῳ, ἔχ ἡ θάλαττα Πολυκράτει· ἀλλ' ἐ-
 15 λάμβανεν Ὀρέοντις μὲν Πολυκράτην, Κροῖσον δὲ Κυ-
 ρος· ἔ, διαδοχὴ μετ' εὐτυχίαν μακρὰν ἀθρόων κα-
 κῶν. Διὰ τῶτο Σόλων ἐκ εὐδαιμόνισσε Κροῖσον, σο-
 φὸς γάρ ἦν. Διὰ τῶτο Ἀμασις ἀπείπατο Πολυκρά-
 την, ἀσφαλὴς γάρ ἦν. Διὰ τῶτ' ἐγὼ ἐπανῶ βίον
 20 γευόμεισιν κακῶν, ἀλλὰ γευόμενον μόνον,
 Χεῖλεα μὲν τ' ἐδίην, ὑπερφίην δ' ἐκ ἐδίηνεν·

ἢ ἐξαλειπτέον τὸ, ἐκ· ὃ ἔ, μᾶλλον. (5) οἷος ἂν ἦν — ἐκ
 Σικελίας! ἔτρεψα εἰς θαυμαστικὸν ᾄσμα, ἀτελῶς παρ' ἔχον
 τὸ πρότερον· περὶ δὲ τῇ Νικίᾳ ἔ, Κλέωνος ἴδε Θεκυδίδην,
 τῷ μὲν, Ζ'. πέ. τῷ δὲ, Ε'. ι. ἔ, πρὸ τῶτων, περὶ δὲ Πολυ-
 κράτη ἔ, Ἀμασιδος ἴδε ἀνωτέρω λόγῳ Α'. ε.

(18) Ἀπείπατο Πολυκράτην] ἀπείπατο Πολυκράτη τὴν
 φιλίαν· ὥς ἔ, Συνέσιος Ἐπίς. 46. (21) Χεῖλεα μὲν τ' ἐδίην-
 νο] ἐκ τῆς Ἰλιάδος Χ'. 596.

ἔχοντα μὲν τὴν ἀρετὴν, χρώμενον δὲ αὐτῇ καὶ πρὸς
 ἀκυσίαις τύχαις. Καὶ γὰρ ὀφθαλμοῖς φίλον μὲν χρω-
 μάτων τὸ λαμπρότατον, ἀλλ' ἐὰν μὴ παραθῇς τὸ
 φαιὸν, ἐλύπησας αὐτὸ τὴν ἡδονήν· ἐὰν δὲ μίξῃς ταῖς
 5 εὐτυχίαις τὰ δυσχερῆ, μᾶλλον αἰδήσῃ τῆς ἀρετῆς,
 καὶ συνήσεις τῆς εὐτυχίας.

ζ'. Ἡ δίψα μὲν σώματι παρασκευάζει ἡδονὴν
 ποτῆ, καὶ λιμὸς σώματι παρασκευάζει ἡδονὴν βρωτῆ,
 καὶ νύξ ὀφθαλμοῖς παρασκευάζει ἡδονὴν ἡλίου· ποθεῖ
 10 ἄνθρωπος καὶ νύκτα μεθ' ἡλίου, καὶ λιμὸν μετὰ κό-
 ρον, καὶ δίψαν μετὰ μέθην· καὶ ἀφέλης αὐτὴ τὴν
 μεταβολὴν, λύπην τὴν ἡδονὴν ποιεῖς. Οὕτω λέγεται
 καὶ Ἀρταξέρξεσι ὁ Περσῶν βασιλεὺς, τέως μὲν ὑπ'
 εἰρήνης μακρὰς καὶ ἡδονῆς διηνεκὲς μὴ συνιέναι τῆς εὐ-
 15 τυχίας· ὅτι παρασκευάζε μὲν ἡ Ἀσία τὸ δεῖπνον, ἔ-
 πεμπον δὲ πόμα ποταμῶν οἱ κάλλινοι, ἐμμηχανωντο
 δὲ αὐτῷ τὴν διαίταν τέχναι μυρίαί. Ἀλλ' ἐπεὶ πό-
 λεμος αὐτῷ ἐκ θαλάττης ἦλθε, καὶ Ἕλληνες μύριοι,
 καὶ στρατηγοὶ δεινοὶ, ἡττηθεῖς ἔφευγεν ἐπὶ ψιλὸν λό-
 20 φον, ὅπερ τῆς νυκτὸς ἀναπαυσάμενος ἐδίψησεν ὁ δύ-
 σσηος πρῶτον τότε, ἔνθα ἦν ὁ Χασσπης, ὁ Τίγρις,
 ὁ Νεῖλος, ἐκ ἐκπώματα, ἐκ οἰνοχοοί· καὶ ὑγάπησε
 παρὰ ἀνδρὸς Μάρδε λαβὼν ἐν ἀσκήῳ ὁδωδὸς ὕδαρ· καὶ
 τότε ἄρα ὁ δαίλαιος ἔγνω, τίς μὲν δίψης χρεῖα, τίς
 25 δὲ ἡδονὴ ποτῆ.

ζ'. Εἴτα ἡδονῆς μὲν ἔσαι κόρος, εὐτυχημάτων δὲ

(23) Τ' π' ἀνδρὸς Μάρδε] Βενουρῶν μὲν καὶ μένεται τέταρτον
 ἐν τῇ Κυρ. Ἀναβ. Πλέταρχος δὲ, ἐξ βίου Ἀρταξέρξεω.

ἐκ ἔσαι κόρος ; Εἷς μὲν , οἶμαι , σιτίων καὶ μέθης ἀ-
 νιαρότερος . Οὐ γὰρ ἀναχέτον εἶναι ἔτε τῷ Ἀχιλλεῖ
 τὴν σχολὴν , ἔτε τῷ Νέστορι τὴν σιωπὴν , ἔτε τῷ
 Ὀδυσσεὶ τὴν ἀσφάλειαν . Εἰς γὰρ καὶ τῷ Ἀχιλ-
 5 λεῖ ζῆν καὶ βασιλεύειν Μυρμιδόνων , καὶ γεωργεῖν τὴν
 Θετταλῶν γῆν , καὶ γηρωκομεῖν τὸν Πηλεῖα . καὶ τῷ
 Νέστορι ἐν Πύλῳ ἐν εἰρήνῃ ἄρχειν , καὶ γηράσκειν καθ'
 ἡσυχίαν . καὶ τῷ Ὀδυσσεὶ οἶκοι μένειν περὶ τὸ Νῆρι-
 ταν τὸ εὐφυλλον ἐν τῇ γῇ τῇ κροτοτρόφῳ , ἢ τὸ τε-
 10 λευταῖον παρὰ Καλυψοῖ ἐν ἄντρῳ καταρρύττω καὶ
 κατασκίω , ὑπὸ νυμφῶν θεραπευομένῳ , ἀγήρῳ ὄντι
 καὶ ἀθανάτῳ . Ἀλλ' ἔχ' εἵλετο ἀθάνατος εἶναι , ἀε-
 γὸς ὢν , καὶ μηδὲν χρώμενος τῇ ἀρετῇ . Ἀνάγκη δὲ
 τὸν ταύτην μεταχειριζόμενον , ἀνδρωπίνοις συμπτώ-
 15 μασι παραβαλλόμενον , πολλάκις βοᾷν ,
 Τέτλαθι δὴ , κραδίη , καὶ κύντερον ἄλλα ποτ'
 ἔτλης .

ἦ . Τίς δ' ἂν μνήμη τῷ Ὀδυσσεύς , ἐὰν ἀφέλῃς
 αὐτῷ τὰ θυχερῆ ; τίς δὲ τῷ Ἀχιλλεύς , ἐὰν ἀφέλῃς
 20 αὐτῷ τὸν Ἔκτορα , καὶ τὸν Σκάμανδρον , καὶ τὰς
 Δώδεκα μὲν σὺν νηυσὶ πόλεις ,

(1) Εἷς μὲν , οἶμαι . . . ἀνιαιρότερος] ἐν ἄλλοις , ἐκ ἔ-
 σαι , κόρος ἢ μὲν , οἶμαι , καὶ τ. λ. π. ἄμεινον δ' ἢν εἰπεῖν .
 ἔστιν , οἶμαι , ὅς καὶ τ. λ. π. ὅπως γὰρ καὶ Ἀχιλλεὺς μὴ ἀνεχό-
 μενον ἡσυχάζειν ἐν εὐτυχίᾳ διηγεσθῇ , καὶ τ. λ. π. (8) περὶ
 τὸ Νῆριτον τὸ εὐφυλλον] ἴδε Ὀμῆρ. Ὀδ. ι. 22. 27. ὁμοίως
 δὲ καὶ τὸ ἐπόμενον ἔπος . Ὀδ. γ'. 18.

(21) Δώδεκα μὲν] Ἰλ. ι. 328.

„ Δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἅλ' ἀπαξ' ἀνδρώπων ,
 „ Πεζὸς δ' ἑνδεκά , νηυσὶ , κατὰ Τροίαν ἐρίβωλον .

ένδεκα δὲ ὑπειρώτιδας ; Τὸν μὲν γὰρ Ἡρακλέα ὑδὲ
 ἄλλοθεν οἱ ἄνθρωποι προσέθεσαν φέροντες τῷ Διὶ,
 εἰ μὴ μέσης πρὸς κακὰ ὁμιλίας ἀνταγωνισαμένης
 αὐτοῖς. Ἐὰν ἀφέλῃς αὐτῷ τὰ θνητὰ, καὶ τὰς δυνά-
 5 σας, καὶ τὰς ἄνω καὶ κάτω ὁδούς, καὶ τὰ δεινὰ ἐκεῖνα
 πάντα, ἡκρωτηρίασας τὴν ἀρετὴν τῷ Ἡρακλεῖ. Ἡ
 Οὐλυμπιάσι μὲν καὶ Πυθοῖ ἐκ ἑνεσι κότινον λαβεῖν,
 ὑδὲ μύλων τυχεῖν, αὐτὸν ἐφ' ἑαυτῷ κομισάμενον·
 ἀλλὰ ἀνταγωνισῶν δεῖ τῷ κηρύγματι· ἐν δὲ τῷ τῷ
 10 βίῳ σάδιω, καὶ τῇ δευρὸ ἀγωνίᾳ, τίς ἂν γένοιτο ἀντα-
 γωνισὴς ἀνδρὶ ἀγαθῷ, πλὴν τῆς πείρας τῶν δυ-
 χερῶν;

Θ'. Φέρε, τὴν ἀγωνιστὴν παρακαλῶμεν ἐπὶ τὸ
 σάδιον. Ἔχε· τίνας μὲν Ἀθηναίων ; Σωκράτης ἀγω-
 15 νόμενος πρὸς τὸν Μέλιτον, καὶ πρὸς τὰ δεσμά, καὶ
 τὸ φάρμακον. Ἐκ δὲ Ἀκαδημίας ; Πλάταν ἀγωνιέ-
 μενος πρὸς τυράννη ὀργήν, καὶ θάλατταν πολλήν,

(3) εἰ μὴ μέσης πρὸς τὰ κακὰ ὁμιλίας.] διέφθαρται τὸ
 κείμενον, φασὶν· ὁ ἄλλοι ἄλλως πειρῶνται διορθῆναι· τὸ δὲ
 πιθανώτερον ἔμοιγ' ἐκεῖνο. Εἰ μὴ τῆς πρὸς τὰ κακὰ ὁμι-
 λίας, ἀνταγωνισαμένης αὐτοῖς τῆς ἀρετῆς. (8) ὑδὲ μύλων
 τυχεῖν] ἴδε κατωτέρω λόγῳ Ζ' δ'.

(17) Πρὸς τυράννη ὀργήν] τὴν τῷ Διονυσίῳ ἐν Συρακῆ-
 σαις· ὃς καὶ πωλῆσαι αὐτὸν ἐπέταξεν, ὡς ὁ Νέπος φησὶν ἐς
 βίον Δίωνα καὶ Μενάχ. εἰς λαέρτ. Γ'. τὸν δὲ Ἀττικὸν ἐπο-
 μένως τὸν Ξενοφῶντα ἐνοεῖ· ἴδε ταῦτα ἐν Ἀναβάσει Κύρη-
 τὸν δὲ ἐκ τῆ Πόντι, τὸν ἐκ Σινάπης φυγάδα Διογένην· τὸ
 δὲ ἀκόλεθον ἔπος ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς. Δ'. 244. Κυναίγειρος
 δὲ, κατὰ Σκίδαν, ὁ Εὐφορίωνος, Διόχου ἀδελφός, τῆς τρα-
 τηγίδος τῶν Περσῶν ἐπελάβετο νηὸς, ἥδη φευγόντος, καὶ τὴν

καὶ κινδύνους μεγάλας. Ἡκέτω καὶ ἄλλος ἀγωνιστὴς Ἀτ-
 τικὸς, ἀγωνισμένος πρὸς Τισσαφέρην ἐπισηκῶντα,
 καὶ Ἀριαῖον ἐπιβελούοντα, καὶ Μείωνα προσιδόντα,
 καὶ βασιλεία ἐπιτιθέμενον. Καὶ δεῖμοι καὶ τὸν ἐκ τῷ
 5 Πόντι ἀθλητὴν ἀγωνίζεσθαι· καὶ ἔτος ἀγῶνα ἰσχυρὸν
 πρὸς αἰταγωνιστὰς πικρὰς, πενίαν καὶ ἀδοξίαν καὶ λι-
 μὸν καὶ κρύος· ἐγὼ δὲ αὐτῷ καὶ τὰ γυμνάσια ἐπαίνω.

Αὐτὸν μὲν πληγῇσιν ἀεικέλῃσι δαμάσας,

Σπείρα καὶ ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν,

10 ὁ χαλεπῶς διὰ τῷτο ἐκέρτει. Τοιγαρὲν σεφανῶ τὴν
 ἄνδρα, καὶ ἀνακηρύττω νικηφόρος τῆς ἀρετῆς· ἐὰν
 δὲ ἀφέλῃς αὐτῶν τὴν πρὸς τὰ κακὰ ἀγωνίαν, ἀπο-
 σεφανοῖς τὴν ἄνδρα, καὶ ἀποκηρύττεις. Ἀφ' ἐλε Ἀ-
 θηναίων τὸν ἐπὶ Μαραθῶνα δρόμον, καὶ τὸν ἐκεῖ θά-
 15 νατον, καὶ τὴν Κυναίγειρον χεῖρα, καὶ τὴν Πολυζήλη
 συμφορὰν, καὶ τὰ Καλλιμάχε τραύματα· καὶ ἔδεν
 Ἀθηναίοις καταλείπειν σεμνόν, πλὴν τῷ Ἐριχθονίῳ
 καὶ τῷ Κίερος, μύθων ἀπιστεμένων. Διὰ τῷτο ἡ
 Σπάρτη ἐπὶ πλείστον ἐλευθέρα, ὅτι ὑδὲ ἐν εἰρήνῃ
 20 σχολὴν ἄγει. Μάστιγες αὐταὶ καὶ πληγαὶ Λακωνικαί,
 καὶ ἔδη κακῶν ταῖς ἀρεταῖς ἀναμιγνύμενα.

δεξιὰν ἀποκοπίς, ἐπέβαλε τὴν ἀριστεράν· ἥ καὶ αὐτῆς ἀπο-
 κοπίσης, ἐτελεύτα πεισῶν· ὁ δὲ Πολυζήλος, κατὰ τὸν αὐ-
 τόν, πηρωθεὶς τῆς ὀφθαλμῶν ἱκτικῆς φασματικῆς μεθόδου, ἡ
 ὥστε ἐνεργεῖν τὰς ὀφθαλμοὺς, ὡς ἄν τῶν πολεμικῶν ἱκανοῖτο,
 τῇ φωνῇ διακρίνων αὐτὴν· ὁ δὲ Καλλιμάχος εὐρέθη ἐν τῇ
 μάχῃ ἐπὶ δοράτων ἱσάμενος νεκρός· περὶ δὲ τῶν μαρτυριῶν ἴδε
 κατωτέρω λόγῳ Γ'.

Λ Ο Γ Ο Σ ε΄.

Πῶς ἄν τις πρὸς φίλον παρασκευάσαιο.

- α. Εἴχοις εἰπεῖν, τίνας ποτὲ Ὀμήρου ὀνομάζων χαίρει θεοῖς εἰκέλεις, καὶ δῖες, καὶ μῆτιν ἀταλάντες Διὶ; Τίνας γὰρ ἄλλ' ἢ τὲς ἀρίστους, Ἀγαμέμνονά τε καὶ Ἀχιλλεῖα καὶ Ὀδυσσεά, καὶ ὅσις ἄλλος συνετέλει αὐτῷ εἰς ἐπαινὸν μοῖραν; Τί δὲ, εἰ μὴ τῷ Διὶ εἰκάζεν αὐτὸς, ἄλλ' ἢ Μαχάονι τῷ ἰατρῷ, ἢ Κάλχαντι τῷ μαντικῷ, ἢ Νέστορι τῷ ἱππικῷ, ἢ Μενεδαίῳ τῷ τακτικῷ, ἢ Ἐπειῷ τῷ τέκτονι, ἢ Νιρεΐ τῷ καλῷ; ἄρ' ἐκ ἂν εἴχες ἀποκρίνασθαι μοι τῆς εἰκόνης τὴν αἰτίαν; ἢ ἐκεῖ μὲν γνωρίζεις τὴν ὁμοιότητα, ἐνταῦθα δὲ ὅτι μὲν ὅμοιοι τῷ Διὶ οἶδα, καὶ ἐπακροῖς τὸν εἰκάσαντα τῆς γνωρίσεως, τὸ δὲ γνῶρισμα αὐτὸ ἀγνοεῖς; Φέρε ἔν, ἐγώ σοι ὑπὲρ τῆς Ὀμήρου διηγέσομαι, ὡς περὶ τῷ λόγῳ, ἐ γάρ εἰμι ποιητικός. Πατέρα γάρ περ θεῶν καὶ ἀνθρώπων εἶναι λέγει τὸν Δία· ἔτι περ διότι ὑπεκδύς τῷ ἕρην, νῦν μὲν ὄρνυθι εἰκαδείς, νῦν δὲ χρυσῷ, καὶ ἄλλοτε ἄλλῳ, γυναῖξί θνηταῖς ἐπλησίαζε,

(2) Θεοῖς εἰκέλεις καὶ Δίεις] πολλαχῇ δὲ ταῦτα ἠχεῖται ἐν τοῖς ἔτεσι· ἴδε καὶ λόγῳ κή. α. καὶ Δίωνα τὰ Χρυσόσομου λόγῳ Δ'. §. 18'. εἰμὴ ἐκδόσει. (6) Μαχάον] μὲν Ἰατρός ἐν ὧς καὶ ὁ Χείρων ὁ αὐτὸν διδάξας ἀρχαῖος, ὑὸς Ἀσκληπιῆ, φασίν, αὐτὸς τε καὶ ὁ Ποδαλείριος· ἴδε λόγῳ ι. β'. ὁ δὲ Ἐπειὸς ὁ τὸν Δερείον ἵππον, ἐν Τροίᾳ κατασκευάσας· τὰ δὲ

Σπερμαίνων τὰ πρῶτα γένος κυδρῶν βασιλῆων,
ἔτω γὰρ ἂν εἴη ὁ Ζεὺς ὀλιγοτεκνóτατος· ἀλλὰ τὴν
αἰτίαν ἀναθεῖς αὐτῷ τῷ εἶναι τὰ γένη ταῦτα, καὶ
σώζεσθαι, προσεῖπεν πατέρα, τῶν ἐν φιλίᾳ ὀνομά-
5 των τὸ πρεσβύτατον.

β'. Εἶεν· ἔτω σοι τὰ τῷ Διὶ ἔχει. Τὰ δὲ τῶν
ὁμοίων τῷ Διὶ ἂρ' ἡγῇ ἄλληλη ἔχειν; Ἡ' ἔχ' ὁρᾶς,
ὥς ἔδδ' τὸν Σαλμωνέα εἴκασαν οἱ ποιηταὶ αὐτῷ, καί-
τοι κεραυνὸς ἀφιέντα, ὥς ᾤετο, καὶ μιμέμενον τὸν
10 βροντῶν κτύπον, καὶ τὸ ἀεραπῆς φῶς; ἀλλὰ ταῦτά
γε ὁ Σαλμωνεὺς δρῶν, ὅμοιος ἦν Θερσίτῃ μιμεμένῳ
τὸν Νέστορα. Πῶς ἐν γένοιτ' ἂν ὅμοιοι ἀνδρωποὶ Διὶ;
Μιμέμενοι αὐτῷ τὸ σωσικὸν καὶ φιλητικὸν καὶ πατρι-
κὸν δὴ τῷτο. Αὕτη θνητὴ πρὸς θεῖαν ἀρετὴν ὁμοί-
15 τος, ἡ παρὰ μὲν θεοῖς καλεῖται θέμις καὶ δίκη, καὶ
ἀλλ' ἅττα μυθικὰ καὶ θεοπρεπῆ ὀνόματα· παρὰ δὲ
ἀνθρώποις, φιλία καὶ χάρις, καὶ ἀλλ' ἅττα προσηνῇ
καὶ ἀνθρωπικῇ ὀνόματα. Εὐδέςερον δὲ δὴ τὸ ἀνθρώ-
πειον τῆς θείας ἀρετῆς, τά τε ἄλλα, καὶ κατὰ φι-
20 λίας ἔκτασιν· ἐ γὰρ ἐξικνέεται ἡ θνητὴ φύσις ἐπὶ

ἄλλα γνωστὰ τοῖς πᾶσι παρ' Οἰμῶν. (1) σπερμαίνων τὰ
πρῶτα γένος κυδρῶν βασιλῆων] ἔτω καὶ Μοχ. εἰδύλ. Β. 156.
φέρει τὸν Δία πρὸς τὴν Εὐρώπην λέγοντα

„..... ἐξ ἐμέθεν δὲ κλυτὰς φύσσαι ἦας·

„οἱ σκηπτῆχοι ἅπαντες ἐπιχθονίοισιν ἔσονται.

(11) Σαλμωνεὺς, Διόλε υἱός, βασιλεὺς Σεπταλῶν· ἀ-
σεβήσας δὲ κατεθανισάμενος τῷ Διὶ, ἤσραπτε διὰ μι-
χανῆς καὶ ἐβρόντα, καὶ ἔτω συνεκύα τῶν ὑπὸ κούρῃ τῆς ψυ-
χῆς· ὅθεν καὶ δίκην ἔδωκε τῆς ἀσεβείας, θεόθεν βληθεὶς κα-

τὸ ὅμοιον πᾶν, ἀλλ' ὥσπερ αἱ τῶν βοσκημάτων ἀ-
γέλαι, οἰκείηται τῷ ξυννόμῳ μόνον· ἀγαπητὸν δὲ
εἰ καὶ τὲτο παντί. Νῦν δὲ ἴδοις ἂν ἐν ἀγέλῃ μιᾷ, ὑ-
πὸ ποιμένι ἐνί, σάσεις πολλὰς καὶ διαφωνίας κυρι-
5 τούτων ἀλλήλων καὶ διαδακνόντων, μόγις οἷτα πε ζώ-
πυρα εἰς βραχὺν ἀριθμὸν φιλίας σαφῶς ξυνεληλα-
μένα. Σιτία μὲν καὶ ποτὰ καὶ ἀμπεχόιας, καὶ ὅση
ἄλλη χρεῖα σωμάτων, πορίζονται οἱ ἄνθρωποι ἀ-
μοιβῇ καὶ ἀντιδόσει ἐκ χαλκῆ καὶ σιδήρε, καὶ τὰ
10 σεμνὰ δὴ ταῦτα, χευσθεὶς καὶ ἀργύρε· ἐξόν, χαί-
ρειν τῇ τῶν μετάλλων φεάσαντας τέχνῃ, λαμβά-
νουν παρ' ἀλλήλων ταῦτα ἀπονητὶ, μετρεμένους μέ-
τρω τῷ πάντων ἰσαιοτάτῳ, τὸν μὲν εἶδεα τὴν
χερεῖαν λαβόντα παρὰ τῷ ἔχοντος, τὸν δὲ ἐν πε-
15 ρισυσίᾳ ἀφείναι, κτησάμενον παρὰ τοῦ λαβόντος,
ὧν ἡ ἀντιδοσις ἐχ' ἔξει αἰτίαν.

γ'. Τῷ μὲν Λυκίῳ Γλαύκῳ χρυσὸν δόντι καὶ
λαβόντι χαλκόν, καὶ ἑκατόμβοι εἰνεαβοίων ἀλλα-

ραυνῷ· Σκίδας. (2) ἀγαπητὸν δὲ, εἰ καὶ τὲτο παντί.] ἀ-
γαπητὸν δέ ἐστι τῇ ἀγέλῃ, εἰ καὶ παντὶ τῷ συννόμῳ εἴτ' ἢ
τῷ συντρόφῳ ἔχει τὴν οἰκειότητα ταύτην. (16) ὧν ἡ ἀν-
τιδοσις ἐχ' ἔξει αἰτίαν] τὸν δὲ πλεσιόν, φησι, ἀφείναι, δι-
δόναι, ἀνταλλαξάμενον παρὰ τῇ λαβόντος· ἔνδεός ἐκεῖνα,
ὧν ἡ ἀμοιβὴ καὶ ἐπαίσει τινὰ αἰτίαν, εἴτ' ἢ ἐν κατηγορίᾳ
τῷ δεξαμένῳ πλεσίῳ· τοιαῦτα δ' ἂν εἴη ἡ εὐγνωμοσύνη τῇ
λαβόντος, ἡ εὐνοία· καὶ εἴ τινας ἄλλῃ οὐ πλεσιός δέοιτο, οἷον
ὑπηρεσίας.

(17) Τῷ μὲν Λυκίῳ Γλαύκῳ χρυσὸν δόντι] ἴδε Ὁμ.
Ιλ. Ζ'. 224.

ξαμένῳ, ὀνειδίζει Ὀμηρος· εἰ δὲ παρυσάμενοι τὴν
τέτων ἀξίαν, τῇ γνώμῃ τὰς ἀντιδόσεις διεμετρῶν-
το, ἦν ἂν δὴ πε τὸ χρεῖμα ἰσόρροπον. Νῦν δὲ κα-
πιλείας πάντα μετὰ καὶ ἐμπορίας, καὶ συμβολαίων
5 πικρῶν, ἀγοραίων τε καὶ θαλαττίων καὶ ὑπειρωτικῶν,
ξενικῶν τε καὶ ἀσικῶν, καὶ ἐπιχωρίων καὶ διαποντίων,
αἶω καὶ κάτω σρεφομένης τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάττης,
τὰ ἀθήραττα ἐκθηρεωμένων, καὶ τὰ ἀφανῆ μεταλλευ-
των, καὶ τὰ πόρρω διωκόντων, καὶ τὰ σπάνια πορι-
10 ζομένων, καὶ θησαυρὸς κατοχυρτόντων, καὶ κατώρυ-
χας ἐμπιμπλάντων, καὶ ταμεῖα σωρευόντων. Τὸ δὲ
τέτων αἴτιον, ἀπισία φιλίας, καὶ πλεονεξίας ἔρως,
καὶ ἀπορίας δέος, καὶ μοχθηρίας ἔθος, καὶ ἡδονῆς πό-
θος· ὑφ' ὧν τὸ φιλεῖν ἐλαυνόμενον, καὶ κατοχυρτό-
15 μενον, καὶ βαπτισζόμενον, μόγις πε σώζει ἀμαυρὰ
ἰχθυὶ καὶ ἀδυνῇ. Καὶ τὸ κοινότατον καὶ ἀταμίευτον καὶ
ἀφθονώτατον, διὰ τὴν τῶν χρωμένων σπάνην, εἴπε
καὶ γένοιτο τῆς Ἑλλάδος ἢ τῆς βαρβάρου γῆς, ἀδεταί
τέτο, καὶ μύθε σχῆμα ἔχει, καὶ ἀπιστεῖται αὐτῇ ἢ ἀ-
20 κρίβεια. Καὶ μάλα οἰκώτως.

δ'. Ἦλθεν ἐπὶ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνικὸς σόλος νεῖον
χιλίων, πληθὺς ἀνδρῶν τὸ καλλιστεῖον τῆς Ἑλλάδος,
ὁμόσκηνον καὶ ὁμοδίατον, δεκαστεῖ χρεῖων ἀντικαθη-
μένων αὐτοῖς ἐχθρῶν βαρβάρων. Ἡ δὲ φήμη τῶν
25 ἔργων τέτων εἰσπεσῶσα εἰς τὴν Ὀμήρε ὥτην, ἐκ ἔ-
χεν ἡμῖν ἐταιρείαν εἰπεῖν ἀκριβῆ ἐν τοσούτῳ σόλῳ καὶ

„Εἴν' αὐτὲ Γλαύκῳ Κρονίδῃς φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,

„Ὅς πρὸς Τυδείδῃν Διοκλῆδεα τευχέ' ἀμείβεν,

„Ἐνείσα χαλκείων ἑκατόμβοι' εἰνεαβοίων.

- χρόνῳ, πλὴν μιᾶς, Θετταλικῇ μεираκίῃ πρὸς Λο-
 κρὸν ἄνδρα· ἧς ἔδεν Ὀμήρου διηγήσατο ἔτε πρὸς ἡ-
 δονὴν τερπνότερον, ἔτε πρὸς ἀρετὴν ἀγαυότερον, ἔ-
 τε πρὸς μνήμην ἐπικυδέσερον. Τὰ δὲ ἄλλα τῇ Ο΄
 5 μῆρε εἰ σκοποῖης, πόλεμοι πάντα, καὶ θυμοί, καὶ ἀ-
 πειλαὶ καὶ μῆνις, καὶ τὰ τέτων τέλη, οἰμωγαί, καὶ
 εἶνοι, καὶ θάνατοι, καὶ φθοραὶ, καὶ ὀλεσθροί. Ἀδεταί
 πε καὶ διήγημα Ἀττικὸν ὑπὸ φιλίας σεμνυνόμενον· ἐν
 πολλοῖς τοῖς Ἀθηναίων λόγοις ἐν τῷτο ἄξιον τῆς
 10 Ἀθηνᾶς, ἄξιον τῇ Θησέως, φιλία καλὴ καὶ δικαία
 ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ἣ παρέδωκεν ἀμφοτέροις ἐπὶ τυράν-
 νῳ κοινὸν ξίφος, καὶ σύνθημα κοινόν, καὶ κοινὸν θά-
 νατον· μετ' ἣν ἔκ ἔτι ὄφελος φιλίας Ἀττικῆς, ἀλ-
 λά πάντα ὑπελα, καὶ σαθεὰ, καὶ ἄπισα, καὶ διαβε-
 15 βρωμένα, μετὰ φθόνα, καὶ ὀργῆς, καὶ ἀπεισοκαλίας,
 καὶ φιλοσχηματίας, καὶ φιλοδοξίας.
 ἐ. Καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα ἐπίης, ἀφ' ὅσων ὄψει
 σκυθρωπῶν διηγημάτων, ἄνδρα ἀνδρὶ συμπεπτωκό-
 τα, καὶ πόλιν πόλει, καὶ γένος γένει· ἐ τὸ Δωρι-
 20 κὸν τῷ Ἰωνικῷ μόνον, ἐδὲ τὸ Βοιωτικὸν τῷ Ἀττικῷ,

(1) Θετταλικῇ μεираκίῃ πρὸς ἄνδρα Λοκρὸν] τῇ Α΄
 χιλλέως πρὸς Πάτροκλον· ὅρα δὲ καὶ λόγῳ κδ'. ή. καὶ Ὀμή-
 ρου σχολιαστέον, Γ' λ. Π'. 14. καὶ Δίχινον κατὰ Τιμάρχου.
 (7) ἄδεταί πε καὶ διήγημα Ἀττικὸν ὑπὸ φιλίας σεμνυνόμε-
 νον] τὴν φιλίαν τῇ Ἀριστογείτοιοις καὶ τῇ Ἀρμόδιῃ βέλεται
 λέγειν· ἴδε καὶ λόγῳ κδ'. β'. καὶ μάλιστα Θεκυδίδῃ ἐν μὲν τῇ
 πρώτῃ ζ. κ'. ἐν δὲ τῇ ἑκτῇ ζ. νδ'. (13) ἔκετι ὄφελος φι-
 λίας Ἀττικῆς] ἔκετι ἐφάνη φιλία, ὑφ' ἧς ἀφελοῖτό τις·
 τὸ δὲ, μετὰ φθόνα, κατωτέρω, μετὰ φθόνα δεῖν γράφεσθαι
 εἰκάζει Μαρκελλάνδος· ὥς καὶ κατέρω. ζ'.

- ἀλλὰ καὶ Ἰωνας Ἰωσι, καὶ Δωριέας Δωριεῦσι, καὶ Βοιω-
 τὰς Βοιωτοῖς συμπύπτοιτας, καὶ Ἀθηναίους Ἀθη-
 ναίοις, καὶ Θηβαίους Θηβαίοις, καὶ Κορινθίους Κοριν-
 θίοις, συγγενεῖς καὶ συνεσίους πολεμίους, πάντας πᾶ-
 5 σιν ἐπιτιθεμένους, τὰς ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἥλιον καὶ τὸν
 αὐτὸν αἰθέρα καὶ τὸν αὐτὸν νόμον, καὶ τὴν αὐτὴν φω-
 νὴν ἰέντας, καὶ τὴν αὐτὴν γῆν νεμεζόμενος, καὶ καρπὸς
 τὰς αὐτὰς σιτεμένους, καὶ μυθήσια τὰ αὐτὰ τελεμέ-
 νους· ὅς περιβάλλει τείχος ἐν καὶ πόλις μία, πολε-
 10 μῶντας σπειδομένους, ὁμνύοντας ἐπισκεύοντας, συντι-
 θεμένους μετατιθεμένους, καὶ προφάσεις μικρὰς με-
 γίστων κακῶν. Οἷς γὰρ ἂν τὸ φιλεῖν τῆς γνώμης ἐκ-
 πέση, πάντα ἤδη ἀξιοχρεὰ κινεῖν ὀργὴν καὶ τρεάτ-
 τειν· καθάπερ κοίλῃν ναῦν ἀφαιρεθεῖσαν τῷ ἔρμα-
 15 τος βραχεῖται ῥοπαὶ σαλευνσῖτε καὶ περιτρέψουσι.

5'. Τίς ἂν ἐν παρασκευῇ γένοιτο ἀνδρὶ φιλίας ἐ-
 ρασῇ πρὸς τὸ κτῆμα τῷτο; Χαλεπὸν μὲν εἰπεῖν,
 ῥητέον δὲ ὅμως,

- Ὡς ἐκ ἑσσι λέεσι καὶ ἀνδράσιν ὄρεκτα πιστὰ,
 20 Οὐδὲ λύκοιτε καὶ ἄρνες ὁμόφροντα θυμὸν ἔχουσιν·
 ἐκ ἑσιν ἡδὲ ἀνδρὶ πρὸς ἄνδρα φιλίας ὀλκή, μέχεις
 ἂν αὐτῷ οἱ ὀφθαλμοὶ φαντάζωνται χερσὸν καὶ ἄρ-
 γυρον. Καὶν τέτων ἀπαγάγῃ τὴν ὄψιν, ἐκ ἀπόχρη
 πρὸς φιλίαν ἢ κατετερία, ἀλλ' ἐνοχλεῖ αὐτοῖς ἢ παι-
 25 δικῶν ὥρα, ἢ γυναικὸς κάλλος· καὶν καταμύσῃ πρὸς
 ταῦτα, εὐπρόσωπος ὁ τῷ „μεγαλήτορος Ἐρεχθέως

(19) Ὡς ἐκ ἑσσι λέεσι] ἴδε Οἷμ. Γ' λ. Χ'. 262. (26)
 εὐπρόσωπος ὁ τῷ μεγαλήτορος Ἐρεχθέως δῆμος] εὐκολος ὁ
 δῆμος τῶν Ἀθηναίων κινήσαι τὸν φόβον, τὴν ἀντιζηλίαν,

- δῆμος,“ καὶ τὰ ἐν ἐκκλησίαις κηρύγματα, καὶ ἡ ἀπ’ αὐτῶν δόξα, καθὼν χρῆμα, καὶ πᾶσαν γῆν ὁξέως ὑπεριπτάμενον· καὶ ὑπερίδης ταύτης, ἔχ ὑπερόψει δικαστηρίῳ· καὶ ὑπερίδης τέττε, ἔχ ὑπερόψει δεσμω-
 5 τηρίῳ· καὶ ἐνέγκης δεσμὰ ἔχ ὑπερόψει πρεσβύοντος τῷ θανάτῳ. Πολλὰς δὲ δεῖ ἡδονὰς παρὰδραμεῖν, καὶ πολλοῖς πόνοις ἀντιβλέψαι, ἵνα κτήσῃ κτῆμα ἡδοναῖς πάσαις ἰσοςάσιον, καὶ πόνοις πᾶσιν ἀντίρροπον, κτῆμα χρυσοῦ τιμιώτερον, κτῆμα ἄρας βεβαίωτερον,
 10 κτῆμα δόξης ἀσφαλέςερον, κτῆμα τιμῆς ἀληθέσερον, κτῆμα αὐθαίρετον, αὐτεπάγγελτον, κτῆμα ἀδεκάσως ἐπαινέμενον, κτῆμα, καὶ λύπην καὶ πρᾶξιν φέρῃ, εὐφραῖνον τὸν δρῶντα κατὰ τὴν μνήμην τῆς αἰτίας.
 15 ζ’. Σπάνιον δὲ τὸ κτῆμα τῷτο· τὸ δὲ εἰδῶλον αὐτῷ πρόχειρον καὶ παντοδαπὸν, κολάκων ἐσμοὶ καὶ θίασοι, σεσηρότων, καὶ σαινόντων, καὶ ἐπ’ ἅκρῃ τῇ γλώττῃ τὸ φιλεῖν ἐχόντων· ἔχ ὑπ’ εὐνοίας ἀγομέων, ἀλλ’ ὑπὸ τῆς χρείας ἡναγασμένων· καὶ μισο-
 20 φόρων, ἀλλ’ ἔ φίλων· καὶ ἐκ ἑσιν ἀπαλλαγὴ τῷ κακῷ, μέχρι τὸ φιλεῖν νομίζωσι τὴν ἀντίδοσιν. Τὸ δὲ,

καὶ τὰς ἐρίδας πρὸς ἀλλήλους· οἱ λόγοι δὲ εἰσι Σακρατικοὶ παρὰ Πλάτανον ἐν Ληκυβιάδῃ Δ'. (13) εὐφραῖνον τὸν δρῶντα κατὰ τὴν μνήμην τῆς αἰτίας.] ὁ διὰ φιλίαν παθῶντι, ὅτι ποτ' αὖ πάσῃ, ἐνδομέμενος τὴν αἰτίαν τῷ πάθῃ, ὅτι διὰ φιλίαν, εὐφραίνεται.

(21) Μέχρι τὸ φιλεῖν νομίζωσι τὴν ἀντίδοσιν] ἐν τινι δὲ τῶν καδίκων, φασίν, ἔχει ἔτι τὸ κείμενον· μέχρις αὖτε τὸ φιλεῖν νομίζωσι· τὸ δὲ, ἔσι μὲν, ἀλλ' ἐκ ὁρῶσιν οἱ πολλοὶ

- ἔσι μὲν, ἀλλ' ἐχ' ὀρεῶσιν οἱ πολλοί, ἔτε ἰδίᾳ, ἔτε
κατὰ πόλιν· ἥ γὰρ ἂν αὐτὸς ἐξοπλίσαντες, καὶ
χαίρειν φράσαντες, στρατηγῶν τέχναις, καὶ ὀπλοποιῶν
δημιουργίαις, καὶ μισθοφόρων ἀθροισμῶ, καὶ συνθημά-
5 των παραδόσει, καὶ φρεσίν ἐπιτεγχίσει, καὶ στρατοπέ-
δων, πάλαι ἐδέξαντο ἂν τὰς σπονδὰς ἐκόντες παρ'
αὐτῷ τῷ Διὸς, ἐκ ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἐδὲ ἀπὸ Ἰῶμυ τὴν
ἐκεχειρίαν κηρύττοντος, ἀλλ' ἐξ' ἑραῶν μέγα βοῶντος,
Σχέδετε, φίλοι, καὶ μ' οἷον εἰάσατε, κηδόμενόν περ,
10 σῶζειν ὑμᾶς, καὶ μὴ περιορᾶν ὑπ' ἀλλήλων κακωμέ-
νες. Νῦν δὲ ἐφημέρης σπονδὰς σπενδόμενοι, τριακον-
τάτιδας, ἀνάπαυλαν κακῶν ἐπορίζοντο ἀμυδρὰν, καὶ
ἐ πάντῃ ἀσφαλῇ, μέχρις ἂν ἄλλη πρόφασις ἐπιπε-
σῇσα πάντα ἄνω καὶ κάτω ἐπιταράξῃ αὐτοῖς. Ἀλλὰ
15 καὶ τὰ ὅπλα ἀποδύσωνται, καὶ εἰρήνην ἄγωσιν,
ἄλλος αὖ πόλεμος ἐμπεσὼν τῇ ψυχῇ, ἐ δημόσιος,
ἀλλ' ἰδιωτικὸς, ἐ σιδηροφόρων, ἐδὲ πυρφόρων, ἐδὲ
νηϊτὴν ἄγων στρατὸν, ἐδὲ ἵππικόν, ἀλλὰ γυμνὸς ὀ-
πλων, ἀσίδηρος, ἄπυρος, λυμαίνεται τῇ ψυχῇ, καὶ
20 πολιορκεῖ αὐτήν, ἐμπιπλὰς φθόνης, καὶ ὀργῆς, καὶ
θυμῶ, καὶ προπηλακισμῶ, καὶ ἄλλων μυρίων κακῶν.
ἦ. Ποίτις τράπηται, καὶ τίνα εὖροι ἐκεχειρίαν;

τὴν ἀντίδοσιν, ἔτε ἰδίᾳ, ἔτε κατὰ πόλιν· ἀλλὰ καὶ ἥτως
ἐκ ἑρῶνται· καὶ ἄλλος ἄλλως πειράται διορθεῖν· ἐμοὶ δὲ ἔτι
δικεῖ ἀναπληρωτέον εἶναι· μέχρις (ἂν ᾖ) τὸ φιλεῖν (παρέ-
χειν) νομίζωσι τὴν ἀντίδοσιν· ὅπερ καὶ ἔστιν αὐτοῖς ὡς ἐκ τῶν
ἑβῆς δῆλον γίγνεται. (6) πάλαι ἐδέξαντο αὖ] ἔγραφα τὸ,
πάλιν εἰς τὸ, πάλαι, διὰ τὸ καταλληλότερον· τὸ δὲ ἐκ
μετὰ ἔπος ἐκ τῆς Ἰλιάδος Χ'. 416.

- ποῖαν Ὀλυμπίαν; τίνα Νεμέαν; Καλὰ μὲν τὰ Ἀθῆνῃσι Διονύσια καὶ Παναθηναῖα· ἀλλὰ ἐορτάζεσι μισῶντες καὶ μισέμενοι· πόλεμόν μοι λέγεις, ἔχ' ἐορτήν. Καλαὶ καὶ ἐν Λακεδαίμονι αἱ Γυμνοπαιδαίαι, καὶ τὰ Τάκινθια, καὶ οἱ χοροὶ· ἀλλὰ καὶ Ἀγυσίλαος Λυσάνδρῳ φθορεῖ, καὶ Ἀγυσίπολις Ἀγνί μισεῖ, καὶ Κινάδων τοῖς βασιλεῦσιν ἐπιβελεύει, καὶ Φάλαγος τοῖς ἐφόροις, καὶ Παρθενίαι Σπαρτιάταις· ἐπίσεύω τῇ ἐορτῇ, πρὶν τὴν ἐορτασὰς ἰδὼ φίλος. Οὗτος ἀληθινῆς ἐκεχειρίας νόμος καὶ τρόπος, ὑπὸ νομοθέτῃ τῷ θεῷ τεταγμένος, ὃν ἔκ' ἐστὶ μὴ κτησάμενον φιλίαν ἰδεῖν, ἐδ' ἂν πολλάκις τις σπείσῃται, ἐδ' ἂν πολλάκις ἀναγράφῃται τὰ Ὀλυμπιάσι, καὶ Ἰσμοῖ, καὶ Νεμέᾳ. Εἶσω δὲ ἐπὶ τὴν ψυχὴν τὸ κήρυγμα ἐλθεῖν, εἶσω τὴν ἐκεχειρίαν· ἕως δὲ ἄσπονδος καὶ ἀκήρυκτος ὁ ἐν ψυχῇ πόλεμος, ἄφίλος ἡ ψυχὴ μένει, ἐχθρὰ, σκυθρωπή. Ταῦτα αἱ Ποιναί, ταῦτα αἱ Ἑρρινύες, τὰ δράματα, αἱ τραγωδίαι. Διῶκω μὲν τὴν ἐκεχειρίαν, παρακαλῶ μὲν φιλοσοφίαν· ἡκέτω, σπειδέτω, κηρυττέτω.

(4) Γυμνοπαιδαίαι] παλαίστρα, κατὰ Σκίδαν, ἥ τῆς ἐφύβης Λυκέργος ἀναγκαζέ δια πάντος μὴ ἔχοντας χλαυδίαι γυμνασίαις προσκεῖσθαι· ἦν δὲ τῆς ἐορτῆς ἡς μέμνηται καὶ Θεκυδίδης· Ε'. πρ', καὶ Ξενοφῶν Ἀπομν. Ε'. β', 61. (8) καὶ Παρθενίαι Σπαρτιάταις] ὅρα Δίωνα Χρυσόμ. λόγ. Ζ'. μς'. ἐμὴ ἐκδόσει. (17) Ποιναί] θεαὶ καὶ αὗται ὡς αἱ Ἑρρινύες· Δεκ. νεκυομ. δαίμονας ἐπεβοᾶτο, Ποινὰς καὶ Ἑρρινύες, καὶ νυχίαν Ἐκάτην.

Λ Ο Γ Ο Σ Ζ΄.

Ὅτι πρὸς πᾶσαν ὑπόθεσιν ἀερόσεται ὁ τῷ φιλοσόφῳ
λόγος.

- Α. Τί δήποτε οἱ ἐν Διονύσῃ τὰ δράματα ὑποκρινό-
μενοι, νῦν μὲν τὰς τῷ Ἀγαμέμνονος ἰέντες φωνάς,
νῦν δὲ τὰς τῷ Ἀχιλλέως, καὶ αὖθις Τηλεφόντινα ὑ-
ποδύμενοι, ἢ Παλαμίδην, ἢ ἄλλ' ὅ,τι περ ἂν τὸ
5 δρᾶμα ἐθέλῃ, ἑδὲν πλημμελές, ἑδὲ ἐξω τρόπῳ νο-
μίζονται ποιεῖν, ἄλλοτε ἄλλοι φαινόμενοι οἱ αὐτοί;
Εἰ δέ τις τὰ μὲν τῷ Διονύσῃ φυλάττει τῇ παιδιᾷ
καὶ τῷ θεάτρῳ, ἡγεῖται δέ τι εἶναι αὐτῷ δρᾶμα πο-
λιτικόν, ἐκ ἱαμβείων τῶν, μὰ Δία, πρὸς ἓνα ἐορ-
10 τῆς καιρὸν ὑπὸ ποιητῷ τέχνης συντεθέντων, ἑδὲ ἀσ-
μάτων χορῶ ἐς ἀρμονίαν συνταχθέντων, ἀλλὰ τῆς
περὶ τὸν βίον πραγματείας, ὅπερ ἂν εἴη τῷ φιλοσό-
φῳ δρᾶμα, ἀληθέστερον μὲν τῇ ὑποθέσει, διηνεκές
δὲ τῷ χρέοντι, διδασκομενον δὲ ὑπὸ ποιητῇ τῷ θεῷ,
15 κατὰ τις τὸ δρᾶμα τῷτο ὑποδύμενος, καὶ τάξας
ἑαυτὸν πρωταγωνιστὴν τῷ χορῷ, φυλάττοι μὲν τὸ
τῶν ποιημάτων ἀξίωμα, σχηματίζοιτο δὲ τῷ ἡθεῖ
τῷ λόγῳ πρὸς τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων, ὧν δρα-
ματουργεῖ ὁ θεός; ἄρ' αὖ τις ἡγήσαιο τῷτον πλημ-
20 μελῇ καὶ πολύφωνον, καὶ οἷον τὸν Πρωτέα διηγείται Ὁ-

(7) Εἰ δέ τις τὰ μὲν τῷ Διονύσῃ φυλάττει τῇ παιδιᾷ
καὶ τῷ θεάτρῳ] παιδιᾷ ἔγραψα ἀντὶ τῷ, παιδιᾷ ἀκαταλλή-

μηρος, ἥρω θαλάττιον, πολύμορφόν τινα καὶ παντο-
δαπὸν τὴν φύσιν; ἢ καθάπερ εἰ μεσικῆς τέχνης καὶ
δυνάμεως τοῖς ἀνθρώποις ἔδει πρὸς εὐδαιμονίαν, ἔδει
αὖ δὴ πῦρ λόγος ἦν ἀνδρὸς πρὸς μὲν τὸν Δῶριον τρέ-
5 πον ἡγεσμένῳ καλῶς, εἰ δέ πῦρ ἐδέησεν ἰάσιον ἀρμό-
σασι κατὰ τὸ Αἰόλιον ἦθος ἀφῶν γιγνόμενῳ, ἐν
τῇ πολυφωνίᾳ τῆς τέχνης;

β'. Ἀλλ' ἐπεὶ ὥδης μὲν καὶ τῆς ἐκ μελῶν ψυχα-
γωγίας ὀλίγη τοῖς ἀνθρώποις χρεία, δεῖ δέ τις αἰ-
10 λης μέσης ἀνδρικωτέρας, ἣν Ὀμηρος μὲν Καλλιόπην
ὀνομάζων χαίρει, ὁ Πυθαγόρας δὲ φιλοσοφίαν, ἄλ-
λοι δὲ ἴσως ἄλλοι τὸν τῇ μέσῃ ταύτῃ κάτοχον
ἄνδρα, καὶ λόγον, ἄρα ἦττον ἐκείνων τῶν ὠδικῶν ἡρ-
μόσαι δεῖ πολυφώνως καὶ πολυτρόπως, σώζοντα μὲν
15 αἰεὶ τὸ τῶν ποιημάτων κάλλος, μηδέποτε δὲ ὑπ' ἀ-
φανίας ἐκπληττόμενον; Εἰ μὲν γὰρ εἰς τις χρεῖας
βίη ἐν τῷ μακρῷ τέτῳ καὶ διηνεκῇ αἰῶνι ἀδείης φιλο-
σόφῃ λόγῳ, ἔθεν δεῖ τῆς πολυμερὲς ταύτης καὶ πο-
λυτρόπῃ μέσης τε καὶ ἀρμονίας· ἢ εἴπερ τὰ ἀνδρώ-
20 πια εἰς ἓν χῆμα συνταχθέντα ὁμοίως πρέουσιν,

αλ. (6) κατὰ τὸ Αἰόλιον ἦθος] ὑποσημειῶσι τινὲς περὶ
τέτῃ, ταυτὶ εἰς μαρτυρίαν συνεισάγοντες. Αὐτοὶ τῶνοι δύο,
ὀξύτερος καὶ βαρύτερος, ὅς καὶ Αἰόλιος καλεῖται· φρύγιοι δύο,
ὁ μὲν βαρὺς, ὁ καὶ Ἰάσιος, ὁ δὲ ὀξύς.

(10) Ἡν Ὀμηρος Καλλιόπην ὀνομάζων χαίρει] ἄμεινον
ἦν, ἔμοιγε δοκεῖ, ὀνομάζειν εἰς Ἀπαρέμφατον γράψασθαι,
ἢ ἢ τὸ χαίρει ἀντὶ τῆ φιλεῖ· εἰ δὲ μὴ, βέλτιον μετα-
λάξαι ἐκείνοισι· ὀνομάζει χαίρων ἄλλ' ἐχρήσατο καὶ ἐξῆς ἔ-
τι πολλὰ καὶ· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς· Σ'.
139, τὸ δὲ μετ' αὐτὸ I, 9.

ἔτε εἰς λύπας ἐξ ἡδονῆς, ἔτε εἰς ἡδονὴν ἐκ λύπης
μεθιστάμενα, ἔτε πάθος ἀμείδοντα ἐκ πάθους, ἔτε
ἄνω καὶ κάτω σρέφοντα καὶ μεταβάλλοντα τὴν ἐκάστη
γνώμην.

5 Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,

Οἷον ἐπ' ἡμᾶρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
ἀντίστροφα γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀνθρωπίνων βυλεύεται τὸ
δαιμόνιον, καὶ ἐστὶν αὐτῶν ἐφήμερος ἢ φύσις. Ὡς περ
ἐν τῶν ποταμῶν, ὅς ἀφιάσιν αἱ ἀέναοι πηγαί, τὸ
10 μὲν ὄνομα ἐν, Σπερχεῖος, ἢ Ἀλφειός, ἢ ἄλλο τί·
ἀμείδουσα δὲ ἢ γένεσις τὸ ἐπὶ πρὸς τὸ οἰχόμενον
ἐξαπατᾷ τὴν ὄψιν τῇ συνεχείᾳ τῆς φορᾶς, ὥς ἐνός
ὄντος ποταμῷ διηνεκῶς καὶ ἡνωμένῳ· ἔτω καὶ τῶν ἀν-
θρωπίνων πραγμάτων ὥσπερ ἐκ πηγῆς ἀεὶ ἀνὰ ρεῖ ἢ
15 γένεσις καὶ ἢ χορηγία, ὁξέως μὲν καὶ μετὰ ἀμνηστῆ-
τάχης, ἀνεπαίδητος δὲ ἢ φορὰ, καὶ ἐξαπατᾶται ὁ
λογισμὸς, ὥσπερ ἐπὶ τῇ ποταμῷ ἢ ὄψις, καλεῖ
βίον ἓνα καὶ τὸν αὐτόν. Τὸ δὲ εἰς χρεῖμα πολύμορφον
καὶ παντοδαπὸν, πολλαῖς μὲν τύχαις, πολλοῖς δὲ
20 πράγμασι, πολλοῖς δὲ καιροῖς ἀλλοιέμενον. Ἐπιτέ-
τακται δὲ αὐτῷ ὁ λόγος, σχηματιζόμενος αἰεὶ τοῖς
παρῶσιν· ὥσπερ ἰατρὸς τέχνη ἐπὶ σώματι ἐκ ἐσῶτι,
ἀλλὰ φερομένῳ ἄνω καὶ κάτω, καὶ ὑπὸ κενώσεως καὶ
πλησμονῆς κυκλωμένῳ, οἰκονομῶσα αὐτῇ τὴν ἐνδεῖαν
25 καὶ τὸν κόρον. Τέτο καὶ τῇ τῶν ἀνθρώπων βίῳ ὁ τῶν
φιλοσόφων δύναται λόγος, ζυγαρμοζόμενος τοῖς πά-
θεσι, καὶ πεπαίων μὲν τὰ σκυθρωπά, συνευφημῶν
δὲ τοῖς φαιδρотеροις.

γ'. Εἰ δὲ διὰ βίη τάξις μία καὶ εἶδος ἓν, ἐνός ἔδει
30 λόγῳ καὶ ἡθους ἐνός· νῦν δὲ αἰοδῶ μὲν πρὸς κινδύαν

μινυρίζοντος καιρὸς εἰς, ἐπειδὴν πλήθωσιν αἱ τρεῖς
πεζαί

Σίτε κ' κρειῶν, μέθυ δὲ κρητῆρος ἀφύσσω
Οἰνοχόος προχέησι·

- 5 κ' ῥήτορος καιρὸς εἰς, ἐπειδὴν ἀθροισθῇ τὰ δικασή-
ρια· καὶ ποιητῆ καιρὸς ἐν Διονυσίοις, ἐπειδὴν χορῶ
δέη· τῷ δὲ φιλοσόφῳ λόγῳ ἑδείς-ἀποτέτμηται και-
ρὸς ἴδιος, ἀλλὰ συμπέφυκεν ἀτεχνῶς τῷ βίῳ, καὶ
ἀιακέκρται, καθ' ἅπερ τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ φῶς.
10 Τί γὰρ ἂν ἐπινοήσαις ὀφθαλμῷ ἔργον, ἀφελὼν τὸ
φῶς; Ἀλλ' ὅψις μὲν ἤδη κ' ἐν νυκτὶ θαρσεῖ, ἀμβλὺ
μὲν ὄρεῶσα, εἰκάρεσα δὲ ἐν τῷ ἀφανεῖ τὴν χειραγω-
γίαν· τῷ δὲ τῶν ἀνθρώπων βίῳ ἂν ἀφέλης λόγον,
οἰχήσεται κατὰ κρημνῶν τινῶν ποιητῆς κ' ἀσαφεῖς
15 ὁδὸς κ' τραχείας· οἷας ὁδὸς κ' τὸ βαρβαρικὸν ἔρχε-
ται, ὅσον αὐτῷ μὴ μετέχε λόγῳ, τὸ μὲν ληϊζόμε-
νον, τὸ δὲ μένον, τὸ δὲ μωδοφορῶν, τὸ δὲ παιώμε-
νον. Ἀλλ' αἰπόλιε μὲν ἂν ἀποσῆσας τὸν ποιμένα,
κ' ἀφελὼν τὴν σύριγγα, διέλυσας τὸ αἰπόλιον· τῆς
20 δὲ τῶν ἀνθρώπων ἀγέλης ἂν ἀποσῆσας τὸν ἡγεμόνα
τῆτον κ' συναγωγέα λόγον, τί ἄλλο δράσεις; λυ-
μαίνῃ κ' διαλύεις ἀγέλην, ἡμερον μὲν τὴν φύσιν,
δυσπειθῇ δὲ ἀπὸ ποιητῆς τροφῆς, κ' δεομένην ποι-
μείος μεσικῷ, μὴ μάστιγι μηδὲ κέντρῳ κολάζοντος
25 αὐτῶν τὴν ἀπέθειαν. Παραπλήσιόν μοι γὰρ δοκεῖ
δρᾶν, ὅσις ἔκ ἀξιοῦ τὸν φιλόσοφον μηδένα παρῆναι
καιρὸν λόγῳ, οἷον εἴ τις καὶ αἰδεῖ δεινῶς τὰ πολέμια,

(23) Δυσπειθῇ] ἔτις ἔγραψα ἀντὶ τῆς, δυσπασθῇ ἐξ εἰ-
κασίας κ' ἑτέρας· τὰ γὰρ ἐπόμενα ἔτις ἀπαιτῆσι.

ἀγαθῷ μὲν ὀπλιτεύειν, ἀγαθῷ καὶ ἐκηβολεῖν, καὶ ἐφ' ἵππε καὶ ξὺν ἄρματι, ἀποκρίναι καιρὸν ἓνα, ἐξελόμενος τῆς ὅλης τῆς πολέμου χρείας καὶ τύχης, πρᾶγμα τοῦ ἐχέσματος ἐδ' ὁμολογημένον.

- 5 δ'. Ἀθλητῇ μὲν γάρ ἐστιν, Ὀλυμπιάσιν ἀγωνισαμένῳ, ἀμελεῖσθαι τῇ ἰατρικῇ· καί τοι κἀνταῦθα ἐπονείδιστος ἢ ῥαθυμία, καὶ ἐκ ἀνέχεται ἡ φιλότιμος ψυχὴ ῥαψώνης πόθῳ τὸ μὴ διὰ πάντων ἐλθεῖν, καὶ μεταρχεῖν μὴ κοτίνῃ μόνον Ὀλυμπιάσιν, ἀλλὰ καὶ
- 10 πίτυος ἰατρικῆς, καὶ σελίνῃ Ἀργολικῇ, καὶ μήλων Πυθικῶν· καὶ ταῦτα, ἐκ αὐτῇ ἔχουσα ἡ ψυχὴ τὴν αἰτίαν τῆς ἀγωνίας, ἀλλὰ διὰ τὴν συνοίκησίν τε, καὶ πρὸς τὸ σῶμα ὁμιλίαν, συναπολαύουσα τῆς νίκης αὐτῇ καὶ τῶν κηρυγμάτων· ὅπερ δὲ καὶ ὁ κόπος τῆς
- 15 ψυχῆς αὐτῆς, καὶ τὸ ἀγώνισμα τῆς ψυχῆς μόνης, καὶ νίκη μόνης, ἐνταῦθα παρόψεται τινὰ ἀγῶνος καιρὸν, καὶ ῥαθυμήσει ἐκῆσα, ὅπερ μῆτε μῆλα μῆτε κόπος τὸ ἄθλον, ἀλλ' ἀντὶ τέτων ὠραιότερον μὲν πρὸς φιλοτιμίαν, ἀνυσιμώτερον δὲ ταῖς θεαταῖς πρὸς
- 20 ὠφέλειαν, εὐδρομώτερον δὲ τῶν λέγοντι πρὸς πίσιν

(10) Καὶ μήλων Πυθικῶν] αὐτὰς τε ἐξηγεῖται τίνα ἐν πίσιν τῶν ἀγῶνων τὰ βραβεῖα ἦν· καὶ Ἀρχίας ἐχέοντες ἐν Ἐπιγραμμάτι.

„Ἀθλα δὲ τῶν, κότινος, μῆλα, σελίνα, πίτυς.

(20) Εὐδρομώτερον] καθάπερ τοῖς ἀγωνιζομένοις κατὰ τεύχεσι πρὸς τὴν νύσσαν τῆς σαρδίας, ἔτω καὶ τῷ φιλοστόφῳ πρὸς πίσιν (μῆτι γραπτέον, φύσιν, ἢ τοιῆτό τις) βίη. (2) καὶ ἀπορίσαντες πλὴν Ἑλληνικόν] ὁ μὲν Ρ' εἰσικός, πᾶν αὐτὴ τῆς πλὴν· ἄλλος δὲ, πλῆθος ἐθέλει γράφειν· καὶ ἄλλος αὖ, Πανελλήνιον· προσέβημι ἔν κἀγὰ τὴν ἐς τὸ, Πολύ, διόρ.

βίη· Οἱ δὲ καιροὶ τῆς ἀγωνίας καὶ οἱ τόποι ἄλλοτε
 ἄλλοι ἄφνω κηρυττόμενοι, καὶ ἀφροδίζοντες πλὴν Ἑλ-
 ληνικὸν αὐτόκλητον, καὶ αὐτεπάγγελτον, καὶ ξυνίον
 ἐκ ἐφ' ἡδονῇ ὀφθαλμῶν, ἀλλὰ ἀρετῆς ἐλπίδι· ὅπερ
 5 οἶμαι τῇ τῷ ἀνθρώπῳ ψυχῇ ἡδονῆς συγγενέσερον. Ἰ-
 δεῖν γὰρ ἐστὶν ἐπὶ μὲν τὰς ἄλλας θείας, ὅποσαι ῥώμης
 ἢ τέχνης σωμάτων, ἀφικνεμένους σπῆδῃ ἑδένα τῶν
 θεατῶν, ὡς τὸ θέαμα ζηλώσονται ἢ μιμησόμενον·
 ἀλλ' ἐκεῖ μὲν ἐξ ἁλλοτρίων πόνων τὰς ἡδονὰς τοῖς
 10 ὀφθαλμοῖς ἐρανίζομεθα, καὶ ἐκ μυρίων θεατῶν ἑδείς
 ἂν εὖξαιτο εἰς εἶναι τῶν ἐν μέσῳ τῷ σαδῷ κοινωμέ-
 νων, ἢ θεόντων, ἢ ἀγχόντων, ἢ ἀγχομένων, ἢ τυπ-
 τομένων, πλὴν εἴπερ τις ἀνδραποδώδης ψυχὴ· ἐνταῦ-
 θα δὲ τοσῶτον οἶμαι καὶ τὴν ἀγωνίαν τήνδε ἐκείνης τῆς
 15 ἀγωνίας φιλοτιμοτέραν εἶναι, καὶ τὰς πόνας τῶν πόνων
 αἰσυμιωτέρας, καὶ τὸ θέατρον τῷ θεάτρῳ συμπα-
 θέσερον, ὥς ἐδείς τῶν παρόντων, νῦν ἔχων, ἐκ ἂν
 εὖξαιτο ἀποθέμειος τὸν θεατὴν ἀγωνιστῆς γενέσθαι.

Ε. Τὶ δὴ ποτ' ἐν τὸ τέταν αἴτιον· Ὅτι τὰς μὲν
 20 τῶν σωμάτων τέχνας, καὶ τὰς ἐπὶ ταύταις ταλαι-
 πωρίας, ἢ πᾶσα ἀνέχεται σαρκῶν φύσις, ἐδέεσι τὸ
 χεῖμα κομιδῇ ἐκέσιον, ἀλλ' αὐτοφύεις, καὶ αὐτόμα-
 τον, καὶ εἰς ὀλίγες ἐκ πολλῶν ἦκον· ἢ γὰρ κατὰ μέ-
 γεθος φῦναι δεῖ Τιτόρμῳ ὅμοιον, ἢ κατὰ καρτερίαν

θῶσιον· (7) ἀφικνεμένους σπῆδῃ ἑδένα τῶν θεατῶν] ἀτελῶς
 πως ἔχει ὁ λόγος· διό ἂν εἴη ἡ τῶν ἀνταγωνιστῶν· ἀφικ-
 νεμένους μὲν πολλὰς, ἑδένα αὐτῶν.

(24) Τιτόρμῳ ὅμοιον] περὶ μὲν τῇ Τιτόρμῳ τέτῃ τῇ με-
 γάλῃ καὶ τῇ Μίλωνος τῇ καρτερικῇ ἴδε Αἰλιανόν Ε. Η'. 2.

Μίλωνι, ἢ κατὰ ῥώμην Πολυδάματι, ἢ κατὰ τά-
 χος Λαδῶνι· εἰ δέ τις ἀδενέσερος μὲν ὢν τῷ Ἐπειῷ,
 αἰχίων δὲ τῷ Θερίτῃ, μικρότερος δὲ τῷ Τυδέως,
 βραδυτέρος δὲ τῷ Αἰάντῳ, καὶ πάσας τὰς τῷ σώ-
 5 ματος ἐλαττώσεις ἡφροισμένας ἔχων, ζηλώσει τὴν
 ἀγωνίαν, ἢ ἔρωτα ἡράδῃ κενὸν καὶ ἀτελεύτητον. Τὰ
 δὲ τῆς ψυχῆς ἀγωνίσματα ἔμπαλιν ἔχει τοῖς ἐκεῖ·
 ὀλίγον γὰρ καὶ σπάνιον ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων γένει
 τὸ μὴ πεφυκὸς· ἐ γὰρ αὐτοφύεις αἱ τῆς ψυχῆς ἀ-
 10 ρεταί, καὶ γὰρ αὐτόματοι, ἀλλὰ προσεξεργάζεται
 μέντι καὶ ἡ φύσις, ὅσον ὑποβάλλειν κρηπίδα ὀλίγην
 μεγάλῳ τειχίῳ, ἢ τρόπῳ μικρὰν ὑψηλῇ ὀλκάδι·
 συγκατάκισε δὲ ὁ θεὸς τοῖς λογισμοῖς ἔρωτα καὶ ἐλ-
 15 πίδα, τὸν μὲν ὥσπερ εἰ πτέρωμά τι κῆφον καὶ μετάρ-
 σιον, ἐπαῖρόν τε καὶ ἀνακνεφίζον τὴν ψυχὴν, καὶ παρέ-
 χον αὐτῇ δρόμον ἐπὶ τὰς αὐτῆς ὀρέξεις (καλῶσι δὲ
 οἱ φιλοσόφοι τὸ πτέρωμα τέτο δρομὴν ἀνθρωπίνην)
 αἱ δὲ ἐλπίδες συγκατακτισμέναι τῇ ψυχῇ παραμύ-
 20 θιον ταῖς ἐκάσθῃ ὁρμαῖς, οὐ κατὰ τὸν Ἀττικὸν ποιη-
 τὴν τυφλαί, ἀλλὰ ὀξυωπεῖς πάνυ, ἐκ ἐῶσαι αὐτὴν
 ἀπαγορεύσαι πονῆσαν, ὡς τευξομένην πάντως ὢν ἐ-
 ρῶ. Πάλαι γὰρ ἂν, ἐκ ἔσσης ἐλπίδος, καὶ ὁ κρημα-

12. περὶ δὲ τῇ Πολυδάμαντος τῇ Ρωμαλαιοτάτῃ, ἴδε τὸν
 Σεΐδαν· καὶ ἐπὶ περὶ τῇ αὐτῇ καὶ τῇ Μίλωνος ἴδε Τζέτζην Χιλ.
 Β'. 455. ὁ δὲ Λαοφάνης Θηβαῖος ἦν καὶ ἐνίκησε σαδῖον· ἴδε
 Πλάτωνα Πολιτ. Γ'. 414. ὁ δὲ Ἐπειὸς ἦν ὁ τὸν Δέριον
 ἵππον κατασκευάσας. (19) καὶ κατὰ τὸν Ἀττικὸν ποιητὴν τυ-
 φλαί] Αἰχίλος ἐν Προμηθεΐ· σίχ. 250.

,Τυφλάς δ' ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας κατῴκισε.

- τισὴς ἐπαύσατο χρηματιζόμενος, καὶ ὁ μιθοφόρος
 στρατευόμενος, καὶ ὁ ἐμπόρος πλέων, καὶ ὁ ληστὴς ληϊ-
 ζόμενος, καὶ ὁ ἀκόλαστος μοιχεύων· ἀλλ' ἔκ ἐῷσι αἱ
 ἐλπίδες προσάττεσαι τέτρες ἀνήνυτα πονεῖν καὶ ἀτε-
 5 λεύτητα, τὸν μὲν χρηματιστὴν ὡς πλατύνοντα, τὸν
 δὲ πολεμῆντα ὡς νικῆτοντα, τὸν δὲ πλέοντα ὡς σω-
 θησόμενον, τὸν δὲ ληϊζόμενον ὡς κερδανῶντα, τὸν
 δὲ μοιχεύοντα ὡς λησόμενον· κατὰ τις ἕκασον ὑπο-
 λαβῆσα αἰφνιδίως συμφορὰ, ἐσύλησε μὲν τὸν χρε-
 10 ματιστὴν, ἀπέκτεινε δὲ τὸν μιθοφόρον, κατέδυσσε δὲ
 τὸν ἐμπόρον, ἔλαβε δὲ τὸν ληστὴν, ἐφώρασε δὲ καὶ τὸν
 μοιχόν, καὶ ἀπολώλασιν αὐτοῖς αἱ ὀρέξεις αὐταῖς
 ἐλπίσιν. Οὐδὲν γὰρ τούτων περιέλαβε μέτρω ἢ δὲ ὥρι-
 σεν ὁ θεός, ἔτε πλῆτον, ἔτε ἡδονάς, ἔτε ἄλλο τι
 15 τῶν ἀνθρωπίνων ἐπιθυμημάτων· ἀλλ' ἔστιν αὐτῶν
 ἁπείρος ἡ ἔσχατος, ἔνθεν περ καὶ οἱ διώκοντες ταῦτα,
 ἐμπληθεύοντες αὐτῶν, διψᾷσι μᾶλλον· ἔλαττον γὰρ
 τὸ ληφθὲν τῷ προσδοκώμενῳ. Οὔποτε δὲ ἦξη ψυ-
 χὴ ἐπὶ πρᾶγμα ἐσὼς καὶ ὁμολογημένον, καὶ πεπε-
 20 ρασμένον, καὶ ὥρισμένον, καὶ καλὸν μὲν τῇ φύσει,
 ἀνυσὸν δὲ τῷ πόνῳ, ληπτὸν δὲ τῷ λογισμῷ, διωκ-
 τὸν δὲ τῷ ἔρωτι, καταληπτὸν δὲ τῇ ἐλπίδι· τότε
 γίνεται ἡ τῆς ψυχῆς ἀγωνία ἐπιτυχῆς καὶ τελεσιτε-
 γὸς καὶ νικηφόρος. Ἐστὶ δὲ τούτο ἐκ ἄλλο τί, ἢ ἔπερ
 25 εἵνεκα ταυτὶ τὰ θεάτρα οἱ φιλοσοφῶντες ἀθροίζουσι.
 ε'. Πάλιν αὖ μοι δεῖ τῆς ἀθλητῶν εἰκότος. Ἐκεί-
 νων μὲν γε εὐξαίτ' ἂν ἕκαστος μηδένα ἀγωνιστὴν ἄλλον
 παρελθεῖν ἐπὶ τὸ σάδιον, ἀλλ' ἀκοντὶ νικᾶν αὐτὸς,

(28) Ἀκοντὶ νικᾶν αὐτὸς] ἔτριψα τὸ, αὐτὸς εἰς τὸ

δεῖ γὰρ νικᾶν ἐκ πολλῶν ἓνα· ἐνταῦθα δ' ἔτος μά-
 λιστα τῶν ἀγωνιστῶν νικηφόρος, ὅς ἂν πολλὰς ἐπὶ τὴν
 ἀγωνίαν παρακαλέσῃ. Εἰ γὰρ, ὦ θεοί, ἐμῶν θεα-
 τῶν γένοιτό τις συναγωνισὴς ἐμοί, ἐπὶ ταύτῃσι τῆς
 5 ἔδρας συγκονιόμενος καὶ συμπονῶν, ἐγὼ τότε εὐδο-
 κιμῶ, σεφανῆμαι τότε, κηρύττομαι τότε ἐν τοῖς Πα-
 νέλλησιν· ἕως δὲ νῦν ἀσεφάνωτος εἶναι ὁμολογῶ καὶ
 ἀκήρυκτος, καὶ ὑμεῖς βοᾶτε. Τί γὰρ ἐμοί ὄφελος
 τῶν πολλῶν λόγων, καὶ τῆς συνεχῆς ταύτης ἀγω-
 10 νίας; ἔπαινοι; ἄλλος τέτων ἔχω· δόξα; διακορὴς εἰμι
 τῷ χεῖματι. Τὸ δὲ ὅλον· ἐπαινέτις λόγος, καὶ ὃ
 λέγει, φωνὴν ἔχων, ἀκοὴν ἔχων; ἐπαινέτις φιλο-
 σοφίαν, καὶ ὃ λαμβάνει, ψυχὴν ἔχων, διδάσκαλον
 ἔχων; γέγονε ταῖνυν τὸ χεῖμα, οἷον αὐλύματα, ἢ
 15 κιθαρίσματα, ἢ εἴ τις ἄλλη ἐν Διονύσει μῦσα τρα-
 γικὴ τις καὶ κωμωδική· ἐπαινῶσι μὲν πάντες, μιμεῖ-
 ται δὲ ὀδείς.

ζ'. Ἡ καὶ ἐνταῦθα πόμμηκες διαφέρει ἔπαινος ἡδο-
 νῆς· ἡδοναὶ μὲν γὰρ πάντες ἀκροώμενοι, ὅς δ' ἂν

αὐτός· ἄλλως γὰρ σολοικοφανές· ἢ γραπτέον, Αὐτοῖς, πλη-
 θυντικῶς· (8) καὶ ὑμεῖς βοᾶτε] καὶ ὑμεῖς οἱ θεαταὶ βοᾶ-
 τε καὶ κροῦτε τὰς χεῖρας, ὡς νικήσαντος ἐμῆ. (12) φωνὴν
 ἔχων, ἀκοὴν ἔχων] ἀκοὴν μὲν εἰς τὸ μαθαίνειν, λόγον δὲ
 εἰς τὸ διδάσκειν, ἃ μάθοι· ἔτι καὶ ψυχὴν μὲν εἰς τὸ λαμ-
 βάνειν, διδάσκαλον δὲ εἰς τὸ μαθαίνειν παρ' αὐτῇ, ἃ διδά-
 σκοι· ἵνα μὴ εἴη ἡ φιλοσοφία πάρεργος ἡδονὴ τοῖς ἀνθρώ-
 ποις, ὥσπερ αὐλῆματα. ἀλλ' ἐσιῶδες διασωσικόν, καθάπερ
 ἀναπνοὴ σώματι· διὰ τῆτο καὶ Κράτης ἔγραψε τοῖς ἐταίροις·
 φιλοσοφεῖτε πολλάκις ἢ ἀναπνεῖτε· αἰρετώτερον γὰρ τὸ εὖ
 ζῆν, ὃ ποιεῖ φιλοσοφία, τῷ ζῆν, ὃ ποιεῖ ἀναπνοή.

- τῷ ὄντι ἐπαινέσῃ, καὶ μιμήσεται· μέχρι δέ τις μὴ
 ζηλοῖ, ἐκ ἐπήνεσεν. Ἡ δὲ τις καὶ ὑπὸ αὐλημάτων ἀ-
 νὴρ ἄμβρος διετέθη μουσικῶς, καὶ τὰ ὦτα ἑναυλος
 ὧν διαμέμνεται τῷ μέλῃ, καὶ μυριζοῖ πρὸς αὐτόν.
- 5 Καὶ τῷ τοῖς ὕμῳ τὸ πάθος ζηλωσάτω· τάχα
 γάρ πε ἐραδῆσεται καὶ τῶν αὐλῶν αὐτῶν. Ἀνὴρ φι-
 λοθρέμων ὄρνιδας εἶχε τῶν ἡδὺ μὲν φθεγγαγμένων
 τὸ ὄρεθρον δὲ τῷ, ἄσημον δέ, καὶ οἷον ὄρνιδας εἰ-
 κός. Ἦν αὐτῷ γείτων αὐλητικός· ἀκρωμένοι δὲ οἱ
- 10 ὄρνιδες διαμελετωμένοι τῷ αὐλητῷ, καὶ ἀντάδοντες
 αὐτῷ ὀσημέραι, ἐτυπώθησαν τῇ ἀκοῇ πρὸς τὰ αὐ-
 λήματα, καὶ τελευτῶντες ἀεζαμένοι αὐλεῖν συνεπή-
 χον πρὸς τὸ ἐνδόσιμον δίκην χορῶν. Ἀνδραποὶ δὲ ὄν-
 τες ἔδὲ κατὰ ὄρνιδας ζυνάσσονται ἡμῖν, ἀκρόντες θα-
- 15 μὰ ἐκ ἀσήμεων αὐλημάτων, ἀλλὰ ιεροῶν λόγων καὶ
 διηθερωμένων καὶ γονίμων καὶ πρὸς μίμησιν εὖ πεφυ-
 κότες; Ὡς ἐγώ γε τέως καὶ πρὸς ἅπαντας ὑπὲρ τῶν
 ἡμετέρων σιγὴν ἔχων, καὶ μηδὲν σεμνόν, μηδὲ ὑπέ-
 ραυχον, μήτε ἰδίᾳ, μήτε εἰς κοινὸν εἰπὼν, νῦν μοι
- 20 δοκῶ ὕμῳ εἵνεκεν γαυρότατα ἂν καὶ μεγαλαυχότατα

(5) Καὶ τῷ τοῖς ὕμῳ τὸ πάθος ζηλωσάτω.] ὁ Καὶ
 μειωτικός παρὰ λόγον ἀνδρὶ ἀγτικίζοντι· καὶ ἐντεῦθεν ἄρα
 φαίνεται τῆς γλώσσης ἡ παρακμή. (5) τάχα γάρ πε ἐρα-
 δῆσεται καὶ τῶν αὐλῶν] ὥστε, φησὶν, ὁ διατεθεὶς πρὸς τι
 αὐλήμα, καὶ μυριζοῖ τῷ κατ' ἑαυτόν, γίνοιτ' αὐποτε καὶ
 τῶν αὐλῶν ἐραδῆς καὶ τῆς τέχνης ἐγκρατής, ἔτω καὶ ἡμῖν ἐν-
 τυπωθήτω τις τοῦ νῦν πρὸς τὴν τῆς φιλοσοφίας ἡμῶν· τάχα
 γὰρ ἂν καὶ τῷ πράγματι τῷ χρόνῳ ἐραδῆσεται, καὶ ἐπὶ τοῦ
 ἀγαθῷ εἰμὶ συναγωνιόμενος καταβήσεται, ἀθλητὴς αὐτῷ θα-
 τῷ γεγενημένος.

- εἰπεῖν. Παρελήλυθεν εἰς ὑμᾶς, ὦ νέοι, παρασκευὴ
 λόγων αὐτὴ πολύχης, καὶ πολυμερὴς, καὶ πάμφορος,
 καὶ ἐπὶ πάσας ἐξικινωμένη ἀκοᾶς, καὶ πάσας φύσεις,
 καὶ πάσας ζηλώσεις λόγων, καὶ πάσας παιδευμάτων
 5 ἰδέας, ἀταμίευτος, καὶ ἄμιδος, καὶ ἀπροφάσιτος, καὶ
 ἀφθονος, ἐν μέσῳ κειμένη τοῖς δυναμένοις λαβεῖν.
 Εἴτε τις ῥητορείας ἐρᾷ· ὅτος αὐτῷ δρόμος λόγου πρό-
 χειρος, καὶ πολυαρκῆς, καὶ εὐπορος, καὶ ὑψηλός, καὶ
 ἐκπληκτικός, καὶ ἄρρηκτος, καὶ ἰχυρὸς, καὶ ἄκμητος.
 10 Εἴτε τις παιητικῆς ἐρᾷ· ἡκέτω, πορισάμενος ἄλλο-
 θεν τὰ μέτρα μόνον, τὴν δὲ ἄλλην χορηγίαν λαμ-
 βανέτω ἐντεῦθεν, τὸ σοβαρὸν, τὸ ἐπιφανές, τὸ λαμ-
 πρὸν, τὸ γόνιμον, τὸ ἔνθεον, τὴν οἰκοομίαν, τὴν
 δραματουργίαν, τὸ κατὰ τὰς φανὰς ἀταμίευτον, τὰ
 15 κατὰ τὴν ἁρμονίαν ἅπταισιν. Ἀλλὰ πολιτικῆς καὶ
 τῆς περὶ δῆμους καὶ βουλευτήρια παρασκευῆς ἡκεῖς ἐν-
 δεῖς ὦν; σὺ μὲν καὶ πεφώρακας τὸ ἔργον, ὄρας τὸν
 δῆμον, ὄρας τὸ βουλευτήριον, τὸν λέγοντα, τὴν πει-
 θῶ, τὸ κράτος. Ἀλλὰ τέτων μὲν τις ὑπερορᾷ, φι-
 20 λосоφίαν δὲ ἀσπάζεται, καὶ ἀληθείαν τιμᾷ; ἐνταῦ-
 θα ὑφαιρῶ τῆς μεγαλαυχίας, ὑφίεμαι, ἔχῃ ὁ αὐτός
 εἰμι· μέγα τὸ χεῖμα καὶ θεόμενον προσάτε, ὃ δημο-
 τικῶ, μὰ Δία, ὃδὲ ἐρχομένῃ χαμαί, ὃδὲ ἀνακεκρα-
 μένε τᾷ τῶν πολλῶν τρόπῳ.
- 25 ἢ. Εἰ μὲν ἔν τις τῶν εἶναι φιλοσοφίαν λέγει, ῥή-
 ματα καὶ ὀνόματα, ἢ τέχνας λόγων, ἢ ἐλέγχους καὶ
 ἐριδας καὶ σοφίσματα, καὶ τὰς ἐν τέταις διατρεῖδας, ὃ
 χαλεπὸν εὐρεῖν τὸν διδάσκαλον. Πάντα ὑμῖν μεσὰ
 ποιήτων σοφιστῶν, εὐπορον τὸ χεῖμα, καὶ ταχὺ ἀνα-
 30 φαίνόμενον· θαρρήσαιοι δ' ἂν ἐγώ γε εἰπεῖν, ὅτι τῆς

τοιαύτης φιλοσοφίας πλείους οἱ διδάσκαλοι τῶν μα-
 θητῶν. Εἰ δὲ ταῦτα μὲν ὀλίγη τῇ φιλοσοφεῖν μοί-
 ρα, καὶ τοσαύτη, ὅσῃν αἰχρὸν μὲν μὴ εἶδεναι, ἔσεμ-
 νὸν δὲ εἶδεναι, διαφεύγωμεν τὸ αἰχρὸν, καὶ ταῦτα εἰ-
 5 δότες, μὴ καλωπιζώμεθα δὲ ἐπ' αὐτοῖς. ἡ γὰρ ἂν
 πολλῷ ἄξιοι καὶ οἱ γραμματισαὶ εἶεν, πραγματευό-
 μενοι περὶ τὰς συλλαβὰς, καὶ συμψηφίζοντες ἔθνη
 παιδῶν ἀνοητοτάτῳ. Τὸ δὲ ἐν φιλοσοφίᾳ κεφάλαιον,
 καὶ ἡ ἐπ' αὐτὸ ὁδὸς, δεῖται διδασκάλου τὰς τῶν νέων
 10 ψυχὰς συνεπαίροντος, καὶ διαπαιδαγωγῆντος αὐτῶν
 τὰς φιλοτιμίας, καὶ ἐδὲν ἄλλ' ἢ λύπαις καὶ ἡδοναῖς τὰς
 ὀρέξεις αὐτῶν συμμετρεμένῃ· οἷον περὶ καὶ οἱ πολεῦται
 δεῶσι, μήτε ἀποσθεννύντες τὸν θυμὸν τῶν πωλεу-
 μάτων, μήτε ἐφίεντες αὐτοῖς ἀνέδῃν χρεῖδαι τῇ γεν-
 15 ναιότητι. Οἰκονομεῖ δεῖ πῶς μὲν θυμὸν χαλινὸς,
 καὶ ρυτῆρες, καὶ ἵππέως καὶ ἡνιόχε τέχνη· ψυχὴν δὲ
 ἀνδρὸς λόγος, ἐκ ἀργὸς, ἐδὲ ρυπῶν, ἐδὲ ἡμελημέ-
 νος, ἀλλὰ ἀνακεκραμένος ἡθελὶ καὶ πάθει, καὶ μὴ πα-
 ρέχων σχολὴν τοῖς ἀκρωμένοις τὰς φωνὰς ἐξετά-
 20 ζειν καὶ τὰς ἐν αὐταῖς ἡδονὰς, ἀλλ' ἀνίστασθαι προσα-
 ναγκάζει καὶ συνενθουσιᾶν ὥσπερ ὑπὸ σάλπιγγι, νῦν
 μὲν τὸ ἐφορητικὸν φθεγγομένη, νῦν δὲ τὸ ἀνακλη-
 τικόν.

Θ'. Εἰ τοιούτῳ δεῖ λόγῳ τοῖς φιλοσοφίας ἐπιειμέ-
 25 νοις, τὸν ἔχοντα ἀθρητέον καὶ δοκιμασέον καὶ αἵρετέον,
 εἴαν τε πρεσβύτης ἦτορ ἢ, εἴαν τε νέος, εἴαν τε πένης,
 εἴαν τε πλούσιος, εἴαν τε ἄδοξος, εἴαν τε ἐνδοξος· ἀδε-
 κέσερον δὲ, αἶμαι, καὶ νεότητος γῆρας, καὶ πλεῖτε πε-
 νία, καὶ δόξης ἀδοξία. Οἷς δ' ἂν τὰ ἐλαττώματα
 30 ταῦτα προσῇ, ῥᾶον ἐπ' αὐτὲς οἱ ἄνθρωποι παραγί-

νουνται, ἡ γεγόνασιν αἱ παρὰ τῆς τύχης συμφοραὶ
 πρὸς φιλοσοφίαν ἐφόδια· ἡ ὅτι μὲν πένης ἦν ὁ Σω-
 κράτης, ὁ πένης εὐθὺς μιμῆσεται τὸν Σωκράτην·
 ὡς ἀνάμεθα, ὅτι μὴ καὶ οἱ σιμοὶ καὶ οἱ προγάρσορες
 5 ἀμφισβητῶσι φιλοσοφίας. Ὅτι δὲ Σωκράτης ἔκ ἐπὶ
 τῆς πένητος ὠθεῖτο μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς πλυσίας,
 καὶ τῆς ἐνδόξεως, καὶ τῆς εὐγενεστάτης, διαμέμνεται ἄ-
 δεῖς. Ἡ γείτο γὰρ, αἶμαι, ὁ Σωκράτης, Αἰχίνω μὲν
 φιλοσοφῆσαντος καὶ Ἀντιθένης; ὄνασαι ἂν ὀλίγα τὴν
 10 Ἀθηναίων πόλιν, μᾶλλον δὲ μῆδ' ἕνα τῶν τότε, πλὴν
 ἡμῶν τῶν ἔπειτα κατὰ τὴν μνήμην τῶν λόγων· εἰ

(4) Ὡς ἀνάμεθα ὅτι μὴ καὶ οἱ σιμοὶ καὶ προγάρσορες ἀμ-
 φισβητῶσι φιλοσοφίας] ἀμφισβητεῖν τινὸς ἴσον ἐστὶ τῷ ἀντι-
 ποιῆταί τινος ὡς ἰδίᾳ κτήματος· ὁ ἄλλως ἢ νῦν συνήθεια
 τερκικῶς, Πρετυδέρειν, προφέρει· ἐπεὶ γὰρ ὁ Σωκράτης σι-
 μὸς ὢν καὶ προγάρσων ἦν καὶ φιλόσοφος, τύχη ἀγαθὴ ὅτι ἐκ
 ἀμφισβητῶσιν φιλοσοφίας καὶ πάντες οἱ τοῖετοί σιμοὶ καὶ προ-
 γάρσορες· εἰρωνικῶς δὲ ὠρμήθη αὐτῷ ὁ λόγος· ὅρα δὲ περὶ
 τῆς σιμότητος καὶ προγάρσότητος Σωκράτης κατωτέρω λέ-
 γω λθ'. εἰ. Ἰκλ. ἐς Καισ. Ξενοφ. συμπ. Δ'. 19. Πλατ. συμ-
 σχολιασθὲν Ἀριστοφ. Νεφέλ. στίχ. 223. (5) ὅτι δὲ Σωκρά-
 τος ἐκ ἐπὶ τῆς πένητος ὠθεῖτο μόνον, ἀλλὰ καὶ... διαμέμ-
 νεται ἄδεῖς] τὸ τελευταῖον ἀριητικὸν ἀνατρέπει τῷ λόγῳ τὴν
 ἔννοιαν· διαμέμνεται γὰρ Ξενοφῶν (Ἀπομν. Γ'. Β', 12) ἔγω·
 ἀλλ' ἔφη ὁ κατήγορος, Σωκράτει ὁμιλητὰ γενομένῳ Κριτίας
 τε καὶ Ἀλκιβιάδης, πλείστα κακὰ τὴν πόλιν ἐποίησάν· ἴδε
 δὲ καὶ αὐτὸν τῆτον Μάξιμον λόγῳ καδ. ζ'. διεσθαρμένον ἄρ
 ὄν τὸ κείμενον ὁ μὲν Δαβίσιος ἔταπας διορθοῖ· ὅτι δὲ Σω-
 κράτης ἐπὶ τῆς πένητος ὠθεῖτο μόνον, ἀλλ' ἔκ καὶ ἐπὶ τῆς
 πλυσίας· ἄλλως δὲ τις ἀντὶ τῆς, διαμέμνεται, διαμέμφεται

δὲ Ἀλκιβιάδης ἐφιλοσόφει ἢ Κριτίας ἢ Κριτόβελος ἢ
 Καλλίας, ἑδὲν ἂν τῶν δεινῶν τοῖς τότε Ἀθηναίοις
 συνέπεσεν. Οὐδὲ γὰρ ἡ Διογένης ζήλωσις, θυλά-
 κιον καὶ βακτηρία, ἀλλ' ἐξέσιπτε καὶ ταῦτα περιβεβλη-
 5 μένον Σαρδαναπάλλῃ εἶναι κακοδαιμονέσσερον. Ὁ Ἀ-
 ρίστιππος ἐκεῖνος πορφυρίδι ἀμπιχόμενος, καὶ μύροις
 χρίόμενος, ἐχ' ἥττον τῷ Διογένης ἐσωφρόνει. Ὡς περ
 γὰρ, εἴ τις δύναμιν σώματος παρασκευάσαιτο ἑδὲν
 ὑπὸ πυρὸς λυμαινομένην, ἐθάρρει ἂν, αἶμαι, καὶ τῇ
 10 Αἴτῃ αὐτῇ παραδὼς τὸ σῶμα· ἔτω καὶ ὅσις πρὸς

γράφειν κελεύει. (1) Ἀλκιβιάδης, Κριτίας (ὁ πρῶτος τῶν
 τριάκοντα τυράννων) Κριτόβελος, Καλλίας οἱ πλησιέτατοι
 ἐν τῷ τότε Ἀθήνῃσι καὶ Δημοαγωγότατοι. (3) Ἡ Διογένης
 ζήλωσις] ἀναφέρεται δὲ ταῦτ' ἀνατέρω εἰς τὸ, αἱ παρὰ τῆς
 τύχης συμφοραὶ πρὸς φιλοσοφίαν ἀφοδία· ὅπερ ὁ συγγρα-
 φεὺς διασύρει· βέλεται γὰρ λέγειν, ὅτι ἐκ ἐκ τῶν ἔξω κρι-
 νεται φιλοσοφία, εἴ τις τὰ τῆς τύχης τῷ Διογένης ἑαυτοῦ
 προσαρτήσαιτο, θυλάκιον ἀμέλειται καὶ πήραν καὶ βακτηρίαν.
 (7) Οὐχ ἥττον τῷ Διογένης ἐσωφρόνει] ἐκ οὗδ' ὅπως ἐσω-
 φρόνει ὁ ἡδονικώτατος ἕτος Ἀρίστιππος, ὁ παρὰ Διογυσίῳ
 τῷ Συσσικκσίῳ ἐσθῆτα ἐνδύς ἀλεργῇ, καὶ ἐν τῷ πίνειν τὰς
 ἄλλης νικῶν· ἴδε Σειδαν· ἀλλ' ὡς εἴκοι καὶ τοὶ πίνων καὶ ἡ-
 δοναῖς προσκείμενος, ἐκ ἐβολῆτο τὸν νῦν, ὡς εἰκάσαι ἐξ ὧν
 πρὸς Πλάτωνα ἀπεκρίνατο· προσκομιθεῖσθαι γὰρ Πλάτωνα
 τῆς ἀλεργίδος, καὶ ἐδέξατο, εἰπὼν τὸ Εὐριπιδίῳ

„ἐκ ἂν δυναίμην θῆλυν ἐνδύσαι σολὴν,

„Ἀρρὺν πεφυκῶς καὶ γένους ἐξ ἄρρηνος,

ὁ δὲ Ἀρίστιππος δεξιόμενος καὶ γελάσας, εἶπεν, ἐκ τῶν αὐτῶν
 ἀντιτοξεύσας· Καὶ γὰρ ἐν βακχεύμασιν ὁ νῦν ὁ σώφρων
 καὶ διαφθαρήσεται.

ἡδονὴν παρεσκευάσαι καλῶς, ἡδὲ ἐν αὐταῖς ὧν θάλλεται, ἡδὲ ἐμπίπεται, ἡδὲ ἐκτίηεται.

1. Ἐξετασέον δὴ τὸν φιλόσοφον ἐ σχήματι, ἔχ ἡλικία, ἐ τύχη, ἀλλὰ γνώμη, ἐ λόγῳ, ἐ παρασκευῇ ψυχῆς, ὑφ' ὧν μόνων χειροτονεῖται φιλόσοφος· τὰ δὲ ἄλλα ταυτὶ παρὰ τῆς τύχης σχήματα εἰσὶ τοῖς ἐν Διούσιν περιβλήμασι. Τὸ μὲν γὰρ τῶν ποιημάτων κάλλος ἐν ἐ ταύτῳ, εἴαν τε δυνάσης ὁ λέγων ἢ, εἴαν τε οἰκέτης· αἱ δὲ χρεῖαι τῶν δραμάτων
 10 μεταποιῶσι τὰ σχήματα. Ὁ Ἀγαμέμνων τὸ σκηπτρον φέρει, ὁ βεκόλος διφθέραν, ὁ Ἀχιλλεὺς ὄπλα, Τηλέφος ῥακία ἐ θύλακον· ἀκροῶνται δὲ οἱ θεώμενοι ἡδὲν μᾶλλον τῷ Ἀγαμέμνονος, ἢ τῷ Τηλέφῳ· ἀποτείνεται γὰρ ἡ ψυχὴ ἐπὶ τὰ ποιήματα
 15 αὐτὰ, ἐ τὰς τύχας τῶν λεγόντων. Νόμιζε δὴ καὶ τοῖς τῶν φιλοσόφων λόγοις, τὸ μὲν καλὸν ἐκ εἶναι πνυτοδαπὸν, ἡδὲ ἀκαπεφορημένον, ἀλλ' ἐν, ἐ αὐτὸ αὐτῷ παραπλήσιον· τὰς δὲ ἀγωνισὰς αὐτὰς ἄλλου ἄλλῳ σχήματι ὑπὸ τῆς τύχης περιβεβλημένον εἰσ-
 20 πέμπεσθαι ἐπὶ τὴν σκηνὴν τῷ βίῳ, Πυθαγόραν μὲν πορφύρα ἀμπιχόμενον, τρέβωνι δὲ Σωκράτην, Ξενοφῶντα δὲ Θώρακι ἐ ἀσπίδι, τὸν δὲ ἐκ τῆς Σινώπης ἀγωνιστὴν, κατὰ τὸν Τηλέφον ἐκείνον, βακτηρίᾳ ἐ θυλάκῳ. Συνετέλει δὲ αὐτοῖς ἐ τὰ σχήματα αὐτὰ

(12) Τηλέφος ῥακία ἐ θύλακον] βακτηρίαν ἐ θύλακον εἰ-
 κάζει Μαρκιανὸς· ἐξ ὧν εἴρηται ἀνωτέρω, ἡ Διογένης Ζή-
 λασις θυλάκιον ἐ βακτηρίαν· ἐ κατωτέρω αὖτις μικρὸν ὁμοίως·
 ἢ γὰρ γραφέσθω, ῥακία ἀντὶ τῷ, ῥακία· καὶ τοι ὁ αὐτὸς
 ἡμεῖς γράφει ἐ κατωτέρω λόγῳ· 1 γ'. ε'.

πρὸς τὴν δερματρυγίαν· καὶ διὰ τοῦτο ὁ μὲν Πυθα-
γόρας ἐξέπληττεν, ὁ δὲ Σωκράτης ἤλεγχεν, ὁ δὲ
Ξενοφῶν ἐπειθεν, ὁ δὲ Διογένης ἀνείδιζεν. Ὡς μα-
κάριοι μὲν τῶν δερμάτων οἱ ὑποκρίται, μακάριοι δὲ
5 τῶν ἀκεσμάτων οἱ θεαταί. Τίς ἂν ἡμῖν καὶ νῦν ποιη-
τὴς καὶ ἀγωνιστὴς γένοιτο, ἐκ ἀχρήμων, ἐδὲ ἄφρωνος,
ἀλλ' ὁμιλεῖν ὀξυόχρεως θεάτροις Ἑλληνικοῖς; Ζητώ-
μεν τὸν ἄνδρα· τάχα πε φανήσεται, καὶ φανείς ἐκ
ἀτιμαδῆσεται.

Λ Ο Γ Ο Σ Η'.

Εἰ θεοῖς ἀγάλματα ἰδευτέον.

- α. Ἀγεωγοὶ ἀνδρώποισ θεοί, πάντες μὲν πᾶσιν, ἄλ-
λοι δὲ ἄλλοις ἐιομίδησαν, κατὰ τὴν φήμην τῶν ὀνο-
μάτων, καὶ δέειμιν αὐτοῖς οἱ ἀνδρωποὶ τιμὰς καὶ ἀ-
γάλματα, οἱ ἐς τὰ ἴδια ἕκαστοι ὠφελήθεντες. Οὐ-
5 τω μὲν ναῦται ἐπὶ ἀκλύσει πέτρας ἀνέθηκαν οἶακας
θαλαττίαις· ἔτι δέ τις ποιμένων τὸν Πᾶνα τιμᾷ, ἐ-
λάτῃν αὐτῷ ὑψηλὴν ἐξελόμενος, ἢ ἄντρον βαθυ-
καὶ γεωργοὶ Διόνυσον τιμῶσι, πύξαντες ἐν ὀρχάτῳ
αὐτοφυεῖς πρέμνον, ἀγροικικὸν ἄγαλμα· ἱερὰ δὲ Ἀρ-
10 τέμιδος πηγὰς ἰαμάτων, καὶ κοῖλαι νάπαι, καὶ εὐθη-
ροὶ λειμῶνες· ἐπεφήμισαν δὲ καὶ Διὶ ἀγάλματα οἱ
πεῦλοι ἀνδρωποὶ, κορυφαῖς ὄρεων, Ὀλυμπον, καὶ Ἴ-
δην, καὶ εἴ τι ἄλλο ὄρος πλησιάζει τῷ ἑσπέρῳ· ἐσι περ
καὶ ποταμῶν τιμῇ, ἢ κατ' ὠφέλειαν ὥσπερ Αἴγυπ-

(14) Κατ' ὠφέλειαν μὲν πρὸς τὸν Νεῖλον διὰ τὸ ἐπι-

τίοις πρὸς τὸν Νεῖλον, ἢ κατὰ κάλλος ὡς Θεττα-
λοῖς πρὸς τὸν Πηνειὸν, ἢ κατὰ μέγεθος ὡς Σκύθαις
πρὸς τὸν Ἰξρον, ἢ κατὰ μῦθον ὡς Αἰτωλοῖς πρὸς
Α' χελῶν, ἢ κατὰ νόμον ὡς Σπαρτιάταις πρὸς τὸν
5 Εὐρώταν, ἢ κατὰ τελετὴν ὡς Α'θηναίοις πρὸς Ἰ-
λισσόν. Εἴτα ποταμοὶ μὲν διέλαχον τὰς τιμὰς κα-
τὰ τὴν χρεῖαν τῶν ὠφελυμένων, καὶ αἱ τέχναι τι-
μῆς θεῶν, ἐκάστης ὑπ' ὅρος ἄλλο ἄλλης προσισαμέ-
νης ἄγαλμα· εἰ δὲ πῃ τί γένος ἀνθρώπων ἐστίν, οὐ

κλύζειν κατ' ἐνιαυτὸν τὰς ἀρέσας, καὶ γεωργεῖν ἕτω πᾶσαν
τὴν Αἴγυπτον· κατὰ κάλλος δὲ πρὸς τὸν Πηνειὸν διὰ τὰ
Θεοκρίτη καλὰ Τέμπεα· κατὰ μέγεθος δὲ πρὸς τὸν Ἰξρον,
ὅτι ὁ μέγιστος ἐν Εὐρώπῃ, καὶ ἀπλῶς τῶν τότε γνωστῶν ποτα-
μῶν· κατὰ μῦθον δὲ πρὸς τὸν Α' χελῶν, ὅτι ἐπολέμησεν ὁ
ποταμὸς ἦτος πρὸς τὸν Ἡρακλεῖα περὶ τῆς Μηλιανείρας. (7)
καὶ αἱ τέχναι τιμῆς (ἐνεκα) θεῶν, ἐκάστης ὑπ' ὅρος ἄλλο ἄλ-
λης προσισαμένης ἄγαλμα] τέχνης μὲν λέγει τὰ ἐπιτηδεύ-
ματα τῶν ἀνθρώπων ὡς ἐκ τῶν ἡγεμένων εἰκάσται, τῆς καύ-
τας, τῆς ποιμένης, τῆς γεωργίας· καὶ ἀπλῶς τῆς τὸν ἀγροῖ-
κον βίον προκρίμενης· τὸ δὲ, ὑπ' ὅρος, εἰληπταί, ὅτι ὡς
ἐπὶ τὸ πολὺ ὑπὸ τὰς ὑποδείας πῃ τὰ τοιαῦτα ἰσᾶσιν· ὅθεν
καὶ ἀορίστως ἐξήνεγκεν ἀνευ ἄρθου· (τὸ γὰρ, ἄλλο, συμρω-
νητέον τῷ ἄγαλμα·) ὁ δὲ Δαβίσιος αὐτὴ τῇ, ὑπ' ὅρος ἄλ-
λο, ἐφόρων ἄλλῃ, ἀξιοῖ γράφεσθαι· ὁ δὲ Μαρκιάνδος αὐ-
θις, ὡς· καὶ αἱ τέχναι τιμῶσι θεῶν ἐκάστης ἐφόρον, ἄλλο
ἄλλῃ προσισαμένη ἄγαλμα· ἀλλ' ἔμοιγ' ὕδαμίᾳ ἀνάγκῃ δο-
κεῖ ταραῖαι τοσούτον τὸ κείμενον· ἔρρωται γὰρ ἀναπληρω-
θὲν τὰ ἐλλείποντα ἕτωςί· οἷον, καὶ αἱ τέχναι (διέλαχον τὰς
τιμὰς) τιμῆς θεῶν (ἐνεκα) ἐκάστης ὑπ' ὅρος (τι), ἄλλο ἄλ-
λης προσισαμένης ἄγαλμα· ὁ δὲ Ρ'εῖσκιος αὐθις μετὰ τὸ,
τέχναι προσίθισι τὸ, μετρί.

θαλάττιον, ἡδὲ γεωργικόν, ἀλλ' αὐτοπολὺν καὶ ἀνα-
 κεκραμένον κοινῶν πολιτικῇ νόμῳ καὶ λόγῳ, ἄρα τό-
 τοις ἀγέραςον ἔσαι τὸ θεῖον καὶ ἀτίμητον; ἢ τιμή-
 σθαι μὲν, τῇ δὲ φήμῃ μόνῃ, ἀγαλμάτων δὲ καὶ ἰ-
 5 δευμάτων ἐκ οἷσονται δεῖν τοῖς θεοῖς; ἔδεν γὰρ δεῖ
 τοῖς θεοῖς ἀγαλμάτων ἡδὲ ἰδευμάτων μᾶλλον, ἢ
 εἰκότων ἀγαθοῖ, ἀνδράσιν.

β'. Ὡς περ δὲ, οἶμαι, τῷ κατὰ τὰς φωνὰς λό-
 γῳ ἔδεν δεῖ πρὸς σύσασιν χαρακτήρων Φοινικίων τι-
 10 νῶν, ἢ Ἰωνικῶν, ἢ Αἰττικῶν, ἢ Ἀσσυρίων, ἢ Αἰ-
 γυπτίων, ἀλλ' ἢ ἀνθρωπίνῃ ἀδένεια ἐξεῦρε σημεῖα
 ταῦτα, ἐν οἷς ἀποτιθεμένη τὴν αὐτῆς ἀμδλύτητα,
 ἐξ αὐτῶν ἀναμάττεται τὴν αὐτῆς μνήμην· ὅτως ἀ-
 μέλει καὶ τῇ τῷ θεῷ φύσει δεῖ μὲν ἔδεν ἀγαλμά-
 15 των, ἡδὲ ἰδευμάτων, ἀλλὰ ἀδένεις ὅν κομιδῇ τὸ
 ἀνθρώπειον, καὶ διεσὸς τῷ θεῷ ὅσον ἔρανε γῇ, ση-
 μεῖα ταῦτα ἐμνηχανήσατο, ἐν οἷς ἀπελήσεται τὰ
 τῶν θεῶν ὀνόματα καὶ τὰς φήμας αὐτῶν. Οἷς μὲν
 ἔν ἡ μνήμῃ ἔρρωται, καὶ δύνανται εὐθύ τῷ ἔρανε ἀ-
 20 ιατεπόμενοι τῇ ψυχῇ τῷ θεῷ ἐντυγχάνειν, ἡδὲν ἰ-
 σως δεῖ τέτοις ἀγαλμάτων. Σπάνιον δὲ ἐν ἀνθρώ-
 ποῖς τὸ τοιοῦτο γένος, καὶ ἐκ αὐτῶν ἐντύχοις δῆμῳ ἀ-
 θεώ τῷ θεῷ μνήμονι καὶ μὴ δεομένῳ τοιαύτης ἐπι-
 κηρίας· οἷον καὶ τοῖς παισὶν οἱ γραμματισαὶ μνηχα-
 25 νῶνται, ὑποχαραττοντες αὐτοῖς σημεῖα ἀμυδρὰ, οἷς
 ἐπάγοντες τὴν χειρουργίαν, ἐδίξονται τῇ μνήμῃ πρὸς
 τὴν τέχνην. Δοκῆσι δὲ μοι καὶ οἱ νομοθέται, καθά-
 περ τινὶ παιδὶν ἐγγέλη, ἐξευρεῖν τοῖς ἀνθρώποις ταυ-
 τί τὰ ἀγάλματα, σημεῖα τῆς πρὸς τὸ θεῖον τιμῆς,
 30 καὶ ὥς περ χειραγωγίαν τινὰ καὶ ὁδὸν πρὸς ἀνάμνησιν.

- γ'. Ἀγαλμάτων δὲ ἔχ' εἰς νόμος, ἔδὲ εἰς τρόπος,
 ἔδὲ τέχνη μία, ἔδὲ ὕλη μία. Ἀλλὰ τὸ μὲν Ἑλληνι-
 κὸν τιμᾶν τὰς θεὰς ἐνόμισα τῶν ἐν γῇ τοῖς καλλι-
 σοῖς, ὕλη μὲν καθαρά, μορφῇ δὲ ἀνθρωπίνη, τέχνη
 5 δὲ ἀκριβεῖ· καὶ ἐκ ἄλογος ἢ ἀξίωσις τῶν τὰ ἀγαλ-
 ματα εἰς ἀνθρωπίνην ὁμοιότητα κατασησαμένων. Εἰ
 γὰρ ἀνθρώπου ψυχὴ ἐγγύτατον θεῷ καὶ ἐμφερέσα-
 τον, καὶ δῆπερ εἰκὸς τὸ ὁμοιότατον αὐτῷ περιβαλεῖν
 τὸν θεὸν σκῆναι ἀτοπωτάτῳ, ἀλλ' ὅπερ ἔμελλε ψυ-
 10 χιῖς ἀθανάτοισι εὐφροδόν τε ἔσεσθαι καὶ κῆφον καὶ εὐπί-
 νητον. Μῖνον τῆτο τῶν ἐν γῇ σωμάτων ἀνατεῖνον τὴν
 καρπὴν ὕψι, σοδερὸν, καὶ γαῦρον, καὶ σύμμετρον,
 ἕτε διὰ μέγεθος ἐκπληκτικόν, ἕτε διὰ χαίτην φοδε-
 ρὸν, ἕτε διὰ βῆρος δυσκίνητον, ἕτε διὰ λειότητα ὀ-
 15 λιθηρὸν, ἕτε διὰ τραχύτητα ἀντίτυπον, ἕτε διὰ ψυ-
 χροῖτητα ἐρπυστικόν, ἕτε ἰταμόν διὰ θερμότητα, ἕτε
 νηκτὸν διὰ μανότητα, καὶ ὠμοφάγον δι' ἀγριότητα,
 καὶ ποιμφάγον δι' ἀδένειαν· ἀλλὰ κεκραμένον μισικῶς
 πρὸς τὰ αὐτῷ ἔργα, φοδερόν μὲν δειλοῖς, ἡμέρον δὲ
 20 ἀγαθοῖς, βαδισικόν μὲν τῇ φύσει, πτηνὸν δὲ τῷ
 λόγῳ, νηκτὸν δὲ τῇ τέχνῃ, σιτοφάγον, καὶ γεωπό-
 νον, καὶ καρποφάγον, καὶ εὐχερον, καὶ εὐσαθές, καὶ εὐω-
 πόν, καὶ εὐγένειον. Διὰ τοιούτε σώματος τύπων τὰς
 θεὰς τιμᾶν ἐνόμισαν οἱ Ἕλληνες.
- 25 δ'. Τὰ δὲ βαρβαρικόν, ὁμοίως ἅπαντες μὲν ζυνε-
 τοῖ τῷ θεῷ, κατεσήσαντο δὲ αὐτοῖς σημεῖα ἄλλοι
 ἄλλα. Πέρσαι μὲν πῦρ, ἄγαλμα ἐφήμερον, ἀκό-
 ρεσον καὶ ἀδηφάγον· καὶ θύοσι Πέρσαι πυρὶ, ἐπιφορεῖν-
 τες αὐτῷ τὴν πυρὸς τροφήν, ἐπιλέγοντες, Πῦρ δέ-
 30 σποτα, ἔδειε. Ἀἷον δὲ πρὸς τὰς Πέρσας εἰπεῖν, ὦ

πάντων γενῶν ἀνοητότατοι, οἱ τοσέτων καὶ τηλικέτων ἀγαλμάτων ἀμελήσαντες, γῆς ἡμέρας, καὶ ἡλίου λαμπρῆς, καὶ θαλάττης πλωίμου, καὶ ποταμῶν γοιμῶν, καὶ ἀέρος τροφίμου, καὶ αὐτῷ ἑρᾶν, περὶ ἐν μάλισα ἀ-
 5 χολεῖσθε τὸ ἀγριώτατον καὶ ὀξύτατον, ἐξ ἑλῶν αὐτῶ τροφὴν χορηγῶντες μόνον, ἐδὲ ἱερείων, ἐδὲ θυμιαμάτων· ἀλλὰ τέτῳ τῷ ἀγαλματι καὶ τέτῳ τῷ θεῷ καὶ τὴν Ἑρετρίαν ἀναλῶσαι δεδώκατε, καὶ τὰς Ἀθήνας αὐτάς, καὶ τὰ Ἰώνων ἱερὰ, καὶ τὰ Ἑλλήνων ἀ-
 10 γάλματα.

εἰ. Μέμφομαι καὶ τὸν Αἰγυπτίων νόμον. Βὲν ἐκεῖνοι τιμᾷσι καὶ ὄρεϊν καὶ τράγων καὶ τῷ ποταμῷ τῷ Νείλῳ τὰ θρέμματα, ὧν θνητὰ μὲν τὰ σώματα, δειλοὶ δὲ οἱ βιοί, ταπεινὴ δὲ ἡ ὄψις, ἀγενεὶς δὲ ἡ θεία-
 15 πεία, αἰχρὰ δὲ ἡ τιμή. Ἀποθνήσκει θεὸς Αἰγυπτίσις, καὶ πενθεῖται θεός, καὶ δένυται παρ' αὐτοῖς ἱερὸν θεῶν, καὶ τάφος θεῶν. Καὶ Ἕλληνες μὲν δύουσι

(17) Καὶ Ἕλληνες μὲν δύουσι] ἐκ ἐγκρίνει τὸτο Δαβίδ· οἷον, ἀλλ' ἢ νομισέον, φησὶ, ἀγαθὸς ἐνταῦθα τὸς Ἡρώας· οἷον, Διονύσιον καὶ Ἡρακλέα καὶ τὸς Διοσκῆρας· ἢ μεταβλητέον τὸ, μὲν δύουσι (ὡς ἐκδιαφορῶς) εἰς τὸ, πενθεῖσι· ἀλλ' ἔτι τὸ μὲν πρῶτον ἐξελέγχεται ἐκ τῶν ἐπομένων· φησὶ γὰρ συμφορὰς ἀμνημονομένας, τῆτό δ' ἐστὶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἔτι ἡρώων· τὸ δὲ δεύτερον αὖτις, ἐκ τῆς συντάξεως· τὸ γὰρ πενθεῖν πρὸς Αἰτιατικὴν αἰεὶ ἔχει τὴν σύνταξιν· οἷον, ἐπέδυσεν αὐτὸν, ὡς περὶ τὸς οἰκείους νόμος ἐστὶ· ὁ δὲ νῦν τῇ συγγραφῇ μάλιστά ἐστιν, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐ μόνον θεὸς ἐ πενθεῖσι, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπων τῆτ' ἀπελαύνειν πειρῶνται, ἵνα τιμῶνται μὲν αὐτῶν ἀρεταί, δυσίας προσδεχομένων, ἀμνημονῶνται δὲ συμφοραί, ἐξαιρημένῃ τῇ πένθει· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι, ἀποθα-

καὶ ἀνθρώποις ἀγαθοῖς, καὶ τιμῶνται μὲν αὐτῶν αἱ ἀρεταί, ἀμνημονῶνται δὲ αἱ συμφοραί· παρὰ δὲ Αἰγυπτίοις, ἰσοτιμίαν ἔχει τὸ θεῖον τιμῆς καὶ δακρυῶν. Γυναικὶ Αἰγυπτία θρέμμα ἦν κροκοδείλῳ σκύλαξ·
 5 ἐμακάριζον αἱ Αἰγύπτιοι τὴν γυναῖκα, ὡς τιθηνήμενιν θεόν· τινὲς δὲ αὐτῶν καὶ προσεδρεύοντο καὶ αὐτὴν καὶ τὸν τροφίμον. Ἦν αὐτῇ παῖς ἀρτι ἡδασκων, ἡλικιώτης τῷ θεῷ, συναθύρων αὐτῷ καὶ συντροφόμενος· ὁ δὲ τέως μὲν ὑπὸ ἀδυναθείας ἦν τιθασσός, προσελ-
 10 θὼν δὲ εἰς μέγεθος ἤλεγξε τὴν φύσιν, καὶ διέφθειρε τὸν παῖδα. Ἡ δὲ δύσησις Αἰγυπτία ἐμακάριζε τὸν ἰὸν τῷ θανάτῳ, ὡς γενόμενον δῶρον ἐφελίῳ θεῷ. Τὰ μὲν Αἰγυπτίων τοιαῦτα.

ς. Ἀλέξανδρος δὲ ἐκεῖνος Πέσας ἑλὼν, καὶ Βα-
 15 βυλῶνος κρατήσας, καὶ Δαρεῖον χειρωσάμενος, ἤλθεν εἰς τὴν Ἰνδῶν γῆν, ἄδατον ἔσαν τέως σρατιᾷ ξένη, ὡς Ἰνδοὶ ἔλεγον, πλήν γε Διονύσου καὶ Ἀλεξάνδρου. Ἐσασίαζον Ἰνδοὶ βασιλεῖς Πῶρος καὶ Ταξιλῆς.

νόντος τῷ θεῷ, τύπτονται τὰ σῆμα ἐν τοῖς ἱεροῖς· ἐντεῦθεν ἄρα Ξενοφάνης ἐκεῖνης διαμέμφεται λέγων· εἰ θνητὸν νομίζουσιν Ὀσίριον, μὴ τιμᾶν ὡς θεόν· εἰ δὲ θεὸν ἡγῶνται, μὴ θρηνεῖν. (6) προσεδρεύοντο] ἄτοπον δοκεῖ ἐνταῦθα τὸ θρύπτεσθαι πρὸς Αἰτιατικὴν μάλιν· ἀποδιδομένον· εἰ γὰρ ἦν πρὸς Δοτικὴν, ἐσήμεν· ἂν τὸ, καλλωπίζεσθαι, καυχᾶσθαι (ἐπ') αὐτοῖς· εἰ μὴ τις προσετικὴν εἴποι τὴν Αἰτιατικὴν δύναμει· ὁ δὲ Δαβίδος γραπτέον εἶναί φησι, προσεπτάσσοντο, ὅ ἐστι προσεχύνον.

(18) Πῶρος καὶ Ταξιλῆς] ἴδε Ἀβρίανον ἱς. Ἀλεξ. Δ'. ββ'. καὶ Ε'. ἢ, τὸν δὲ Πῶρον ἀλλ' ἐν ἡ λαμβάνει Ἀλέξανδρος, ὅτι μὴ ἐκόντα ἔλθοντα· ἴδε αὐτόν· Ε'. ιβ'.

Πῶρον μὲν λαμβάνει ὁ Ἀλέξανδρος, Ταξιλήν δὲ κα-
τὰ φιλίαν παρεσήσατο. Ἐπεδείκνυν Ἀλεξάνδρῳ Τα-
ξιλῆς τὰ θαυμασὰ τῆς Ἰνδῶν γῆς, ποταμὸς μεγί-
στος, καὶ ὄρεϊδας ποικίλης, καὶ εὐώδη φυτὰ, καὶ εἴτι
5 ἄλλο ξένον ὀφθαλμοῖς Ἑλληνικοῖς. Ἐν δὲ τοῖς ἐδείξε
καὶ ζῶων ὑπερφυῆς, Διονύσου ἄγαλμα, ᾧ Ἰνδοὶ ἔδουον·
δράκων ἦν μήκος πεντάπλεθρον, ἐτρέφετο δὲ ἐν χω-
ρίῳ κοίλῳ, ἐν κρημνῷ βαθεῖ, τείχει ὑψηλῷ ὑπὲρ
τῶν ἀκρῶν περιβεβλημένος· καὶ ἀνῆλiske τὰς Ἰνδῶν
10 ἀγέλας, χορηγόντων αὐτῷ τροφήν, βῆς καὶ οἶς, κα-
θάπερ τυράννῳ μᾶλλον ἢ θεῷ.

Ζ'. Οἱ ἐσπέριοι Λιβύες οἰκοῦσι γῆς αὐχένα ξενὸν
καὶ ἐπιμήκη καὶ ἀμφιθάλαττον· σχιζομένη γάρ κατὰ
κορυφὴν τῆ αὐχένος ἢ ἔξω θάλαττα, περιλαμβάνει
15 τὴν γῆν κύματι πολλῷ καὶ πελαγίῳ· τοῖς ἀνθρώποις
τέτοις ἱερὸν ἐστὶ καὶ ἄγαλμα ὁ Ἄτλας. Ἔστι δὲ ὁ Ἄτ-
λας ὄρος κοῖλον, ἐπιεικῶς ὑψηλόν, ἀνεωγὸς πρὸς
τὸ πέλαγος, ὥσπερ τὰ θέατρα πρὸς τὸν ἄερα·
τὸ δὲ ἐν μέσῳ τῆ ὄρος χωρίον, αὐλὼν βραχὺς εὐ-
20 γεως καὶ εὐδαιμόνιος· καὶ ἰδοὺς αὐτὸ καὶ κατὰ ἐπὶ τῶν δέν-
δρων, καὶ ὀπτευσείας ἐκ τῆς κορυφῆς, ὥσπερ εἰς φρεα-
τείας, ἔδαφος· κατελθεῖν δὲ ἔτε δυνατόν· κρημνῶδες
γάρ· ἔτε ἄλλως θέμις. Τὸ δὲ ἐν τῷ χωρίῳ θαῦμα,
ὁ Ὠκεανὸς πλημμυρῶν ἐμπίπτει νύκτι, καὶ τῇ μὲν ἄλ-
25 λῇ ἀναχεῖται ἐπὶ τὰ πεδία, κατὰ δὲ τὸν Ἄτλαντα
αὐτὸν κορυφῆται τὸ κύμα· καὶ ἰδοὺς αὐτὸ τὸ ὕδωρ ἀνε-
σηκὸς ἐφ' ἑαυτῆς, ὥσπερ τειχίον, ἔτε εἰσρέον ἐπὶ
τὰ κοῖλα, ἔτε ὑπὸ γῆς ἐρειδόμενον, ἀλλ' ἐκ μέσου
τῆ ὄρος καὶ τῆ ὕδατος ἀνέε πολλὸς, κοῖλον ἄλσος. Τῆ-
30 το Λιβύων καὶ ἱερὸν, καὶ θεὸς, καὶ ὄρος, καὶ ἄγαλμα.

ἢ. Κελτοὶ σέβουσι μὲν Δία, ἄγαλμα δὲ Διὸς Κελ-
τικὸν ὑψηλὴ δρυὶς. Παῖνες σέβουσι μὲν ἥλιον, ἄγαλ-
μα δὲ ἥλιος Παιονικὸν δίσκος βραχὺς ὑπὲρ μακρῷ
ξύλῳ. Ἀράβιοι σέβουσι μὲν, ὅτινα δὲ ἐκ οἶδα· τὸ
5 δὲ ἄγαλμα εἶδον, λίθος ἦν τετραγώνος. Παφίοις ἡ
μὲν Ἀφροδίτη τὰς τιμὰς ἔχει· τὸ δὲ ἄγαλμα ἐκ αὐ-
εἰκάσαις ἄλλῳ τῷ ἢ πυραμίδι λευκῇ, ἡ δὲ ὕλη ἀγ-
νοεῖται. Λυκίοις ὁ Ὀλυμπος πῦρ ἐκδίδοι, ἔχ' ὅμοιον
τῷ Αἰτναίῳ, ἀλλ' εἰρημικὸν καὶ σύμμετρον· καὶ ἐστὶν
10 αὐτοῖς τὸ πῦρ τῆτο καὶ ἱερὸν καὶ ἄγαλμα. Φρύγες οἱ
περὶ Κελαινὰς νεμόμενοι τιμῶσι ποταμὸς δύο, Μαρ-
σύαν καὶ Μαϊάνδρον, εἶδον τὸς ποταμὸς· ἀφίησιν αὐ-
τὸς πηγὴ μία, ἡ προσελθῆσα ἐπὶ τὸ ὄρος ἀφανί-
ζεται κατὰ νύκτι τῆς πόλεως, καὶ οὐδὲς ἐκδίδοι ἐκ τῆ
15 ἄερος διελθῆσα τοῖς ποταμοῖς καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὰ ὀνό-
ματα· ὁ μὲν ἐπὶ Λυδίας ρεῖ ὁ Μαϊάνδρος, ὁ δὲ αὐ-
τῆ περὶ τὰ πεδία ἀναλίσκεται. Θύβησι Φρύγες τοῖς
ποταμοῖς, οἱ μὲν ἀμφοτέροις, οἱ δὲ τῷ Μαϊάνδρῳ,
οἱ δὲ τῷ Μαρσίῳ· καὶ ἐμβάλλουσι τὰ μηρία εἰς τὰς
20 πηγὰς, ἐπιφηνόμεντες τένοντα τῷ ποταμῷ ὁποτέρῳ
ἔδουσιν· ἀπενεχθέντα δὲ ἐπὶ τὸ ὄρος, καὶ ὑποδύντα
τῷ ὕδατι, ἔτ' αὐτὸ ἐπὶ τὸν Μαρσύαν ἐκδοθεῖν τὰ τῷ
Μαϊάνδρῳ, ἔτ' ἐπὶ τὸν Μαϊάνδρον τὰ τῷ Μαρσίῳ·
εἰ δὲ ἀμφοῖν εἴη, διαιρῶνται τὸ δῶρον. Ὄρος Καππα-

(4) Ἀράβιοι μὲν σέβουσι μὲν, ὅτινα δὲ ἐκ οἶδα.] τὸν
λίθον, φασὶν, ἔτοι ἐσέβοντο. ἢ ἄγαλμα, κατὰ τὸν Σεΐδαν,
λίθος μέγας τετραγώνος, ἀτύπτος, ὕψος ποδῶν τεσσα-
ρων, εὖρος δύο. (8) Ὀλυμπος] ἄλλο τῆτο ὄρος παρὰ τὸ
ἐν Θετταλίᾳ. (24) ὄρος Καππαδοκαίης καὶ θεὸς καὶ ἄγαλμα]

- Ι. Ὁ μὲν γὰρ θεὸς, ὁ τῶν ὄντων πατήρ καὶ δημιουργός, ὁ πρεσβύτερος μὲν ἡλίου, πρεσβύτερος δὲ ἡρανοῦ, κρείττων δὲ χρόνου καὶ αἰῶνος καὶ πάσης ρέσεως φύσεως, ἀνώνυμος νομοθέτης, καὶ ἄρρητος φωνῇ, καὶ ἀόρατος ὀφθαλμοῖς· ἔκ ἔχοντες δὲ αὐτῷ λαβεῖν τὴν ἑστίαν, ἐπερειδόμεθα φωναῖς, καὶ ὀνόμασι, καὶ ζώοις καὶ τύποις χρυσῷ καὶ ἐλέφαντος καὶ ἀργύρου, καὶ φυτοῖς καὶ ποταμοῖς, καὶ κορυφαῖς καὶ νάμασιν· ἐπιθυμῶντες μὲν αὐτῷ τῆς νοήσεως, ὑπὸ δὲ
- 10 ἀδενείας τὰ παρ' ἡμῶν καλὰ τῇ ἐκείνῃ φύσει ἐπονομάζοντες· αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ τῶν ἐρώντων πάθος, οἷς ἡδίστον μὲν εἰς θεάμα οἱ τῶν παιδικῶν τύποι, ἡδὺ δὲ εἰς ἀνάμνησιν καὶ λύρα, καὶ ἀκόντιον, καὶ θῶκός πε, καὶ δρόμος, καὶ πᾶν ἀπλῶς τὸ ἐπεγεῖρον τὴν μνή-
- 15 μιν τῷ ἐρωμένῃ. Τί μοι τὸ λοιπὸν ἐξετάζειν, καὶ νομοθετεῖν ὑπὲρ ἀγαλμάτων; Θεῖον εἰς γνώμην ἔσω μόνον. Εἰ δὲ Ἕλληνας μὲν ἐπεγεῖρει πρὸς τὴν μνήμην τῷ θεῷ ἢ Φειδίῃ τέχνη, Αἰγυπτίους δὲ ἢ πρὸς τὰ ζῶα τιμὴ, καὶ ποταμὸς ἄλλος, καὶ πῦρ ἄλλος, ἐ
- 20 νεμεσῶ τῆς διαφωνίας· ἴσωςαν μόνον, ἐράτωσαν μόνον, μνημονευέτωσαν μόνον.

(16) Θεῖον εἰς γνώμην ἔσω μόνον] το Θεῖον τῷ μόνῳ καὶ γνώμῃ προσκυνεῖται· τῆτο δὲ τοῖς τελειοτέροις ἀρμόδιον· πρὸς δὲ τῆς ἀπαιδεύτης εἰρήσῳ τὰ ἐξῆς, ὅσοις φιλόσοφος νῆς διεγείρειν μνημὴν θεῷ ἢ ἰσχύει, ἀλλὰ τέχνη καὶ αἰσθησις.

ΛΟΓΟΣ Θ΄

Εἰ καλῶς ἐποίησε Σωκράτης μὴ ἀπολογισάμενος.

α. Δεινόν γε τὰς μὲν ἄλλας τέχνας ἀπηνάχθαι ἐκαστὴν τῶν πολλῶν δικαστῆς, καὶ μῦτε τὸν κυβερνήτην ἐπιλαβόμενον τῆς νεὸς, καὶ χερόμενον τῇ τέχνῃ κατὰ τὰς αὐτῆς λόγους, εὐθύμεναι πρὸς τῶν
5 ἀτέχνων, μῦτε τὸν ἰατρὸν ἀνέχεσθαι τὰς κάμνοντας, τὰ προσάγματα αὐτῆ καὶ τὰ ἰάματα καὶ τὰ διαιτήματα ἐπισκοπεῖντας καὶ βασαιζόντας, ἀλλ' ἐδὲ κεραμέας, ἐδὲ σκυτοτόμους, ἐδὲ τὰς τὰ ἐτι τέτων ἀτιμότερα μεταχειριζομένους, ἄλλον τινὰ ἔχον δικα-
10 σὴν τῶν ἔργων, πλὴν τῆς τέχνης· Σωκράτην δὲ τὸν μηδὲ τῷ Ἀπόλλωνι παραχόντα ἀμαθίας αἰτίαν, τῷ τὰς ψάμμες εἰδότη, καὶ καταμαντευσαμένῳ τῆς

(11) Μηδὲ τῷ Ἀπόλλωνι παραχόντι ἀμαθίας αἰτίαν] χρησαμένῳ γὰρ Χαιρέφῳντι ὁ Ἀπόλλων ἀπικρίνατο ἐκεῖνα
„ Ἀνδρῶν ἀπάντων Σωκράτης σοφώτατος.

Ἰδε δὲ περὶ τέτων καὶ κατατέρω λόγῳ 12'. δ. 5'. καὶ 13'. γ'. καὶ 13'. ε. Διογ. Λαερ. Β'. καὶ ὁολίας. Ἄρις. Νεφέλ. 144.

(12) Τῷ τὰς ψάμμες εἰδότη] Κροῖσος βυλόμενος ἀποπειράσθαι τῷ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος, εἰ ἀληθεύοι ἐν ταῖς μαντείαις, μίξας κρέα ἄρνηα σὺν χελώνῃ, ἔφειν ἐν λέβητι ἐκέλευσεν ἐν βίτῃ· πέμψας δὲ ἅμια καὶ πρέσβεις ἐρησομένους κατὰ τὴν αὐτὴν τὸ ματεῖον, τίποτε Κροῖσος ποιεῖ, ἤκουσεν ταῦτα παρὰ τῆς Πυθίας

„ Οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμη τ' ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης,

„ Καὶ κωφὴ συνήμι, καὶ ἐφικνύοντος ἄκμῃ.

θαλάττης, ἔπω καὶ νῦν πεπαῦσαι συκοφαντέμενον καὶ εὐθύνομενον, ἀλλὰ πικροτέρως αὐτῷ εἶναι τὰς ἐπιγιγνομένους αἰεὶ καὶ τὰς συκοφάντας Ἀνύτη καὶ Μελίτη, καὶ τὰς δικαστὰς Ἀθηναίων τῶν τότε. Καὶ εἰ
5 μὲν γραφεὺς ἦν ἡ δημιουργὸς ἀγαλμάτων, οἷον Ζεῦξις ἢ Πολύκλειτος ἢ Φειδίας, παρέπεμπεν ἂν τὰ ἔργα αὐτῶν μετ' εὐφημίας ἢ τῆς τέχνης δόξα· ὁρῶντες γὰρ ἐκεῖνα οἱ ἄνθρωποι, μὴ ὅτι αἰτιάσθαι, ἀλλ' ἐδὲ ἐξετάζειν τολμῶσιν, ἀλλ' εἰσὶν αὐτεπάγγελτοι
10 ἐπαινέται θαμάτων ἐνδόξων. Εἰ δέ τις μὴ κατὰ γραφεὺς, μηδὲ κατ' ἀγαλμάτων δημιουργὸς ἀγαθὸς ἦν τὴν χειρῶν τέχνην, ἀλλὰ τὸν αὐτῆ βίον συμμέτρως, καὶ πρὸς τὸ ἀκριβέστατον, λόγῳ καὶ πόνῳ καὶ ἐπισμῇ καὶ εὐτελείᾳ καὶ καρτερίᾳ καὶ σωφροσύνῃ καὶ ταῖς
15 ἄλλαις ἀρεταῖς ἡμέροσατο, τῷτον μὴ τυγχάνειν βεβαίας δόξης, μηδὲ ἐπαινῶν ὡμολογημένων, μηδὲ ὁμοφώνων δικασῶν, ἀλλὰ ἄλλον ἄλλοι διατελεῖν ὑπὲρ αὐτῆ λέγοντας.

β. Ὅποιόντι καὶ τὸ παρὸν ἡμῖν νυνὶ σκέμμα, Σωκράτην τῷτον Μέλitos μὲν ἐνγράψατο, Ἀνυτος δὲ εἰσήγαγε, Λύκων δὲ ἐδίωκε, κατεδίκασαν δὲ Ἀθηναῖοι, ἐδῆσαν δὲ οἱ ἑνδεκα, ἀπέκτεινε δὲ ὁ ὑπηρέτης.

„ Οἷμ' δ' ἐς φρένας ἦλθε κραταιόνοιο χελώνης,

„ Εὐφομένης ἐν χαλκῷ ἅμ' ἀρνείοισι κρέσσιν.

Ἰδε Ἡρόδοτον βιβλ. Α'. 47. (6) τὰ ἔργα αὐτῶν.] ἐν ἄλλοις κείμενα, αὐτὰ, αὐτὴ τῇ, αὐτῶν· ὅτις διαρθεῖν βέλεται εἰς τὸ, αὐτῇ· ἀλλὰ καὶ ὅπως ἔρρωται τὸ κείμενον, πρὸς τὰς τεχνήτας ἀναφερόμενον ἐν πληθυντικῷ ἀριθμῷ.

(22) Ἐδῆσαν δὲ οἱ ἑνδεκα] Ἀρχὴ ἐν Ἀθήναις, κατὰ τὸν

- Καὶ Μελίτῃ γραφομένῃ ὑπερεώρα, καὶ Αὐτῇ εἰσα-
 γοντος κατεφρόνει, καὶ Λύκιος λέγοντος κατεγέλα,
 καὶ ψηφίζομένων Αῤῥηναίων ἀντεψηφίζετο, καὶ τιμωμέ-
 νων ἀντετιμᾶτο· καὶ δεόντων αὐτὸν τῶν ἑνδεκα, τὸ
 5 μὲν σῶμα παρεῖχεν· ἀδενέεερον γὰρ ἦν πολλῶν σω-
 μάτων· τὴν δὲ ψυχὴν ἔπαρεῖχε· κρείττων γὰρ ἦν
 Αῤῥηναίων ἀπάντων· ἑδὲ τῷ ὑπηρέτῃ ἐχαλέπαινε,
 ἑδὲ πρὸς τὸ φάρμακον ἐδυχέβαινε, ἀλλ' Αῤῥηναῖοι
 μὲν αὐτὸν ἐχ' ἐκόντες κατεδίκασαν, ὁ δὲ ἀπέθνησκεν
 10 ἐκὼν. Ἐλέγχει δὲ τῷ μὲν τὸ ἐκέσιον, ὅτι ἐξὸν αὐτῷ
 καὶ χερμάτων τιμῆσθαι, καὶ φεύγειν ἐκκλαπέντι,
 προσέλετο ἀποθανεῖν· τῶν δὲ τὸ ἀκέσιον, μετέγνω-
 σαν γὰρ εὐθύς· ἔτι ἂν εἴη πάθος δικασαῖς κατα-
 γελαστότερον;
- 15 γ'. Ἐτι ἔν ποθεῖς σκέψασθαι περὶ Σακεράτες,
 εἰ ὀρθῶς ταῦτα ἔδρα, ἢ μή; Τί ἔν εἴτις σοι παρελ-
 θὼν δικαίετο, ὅτι ἀνὴρ Αῤῥηναῖος, γέρων τὴν ἡλι-
 κίαν, φιλόσοφος τὴν ἐπιτιμήδουσιν, πένης τὴν τύχην,
 δεινὸς τὴν φύσιν, ἀγαθὸς εἰπεῖν, συνετὸς νοῆσαι,
 20 ἄγρυπνος καὶ νηφάλιος, καὶ οἷος μηδὲν εἰκὴ μῆτε ἔργον

Σκίδαν, ἐπιμελημένη τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ κατακρίτων· ἑα-
 ῖν ἀνήγοντο κλέπται καὶ ἀνδραποδισαί· ὅρα δὲ καὶ Πολυδεύκην
 βιβλ. Η'. §. 102. καὶ Χολίας. Ἀριστοφ. (σφικ. στίχ. 1103)
 (3) Καὶ τιμωμένων ἀντετιμᾶτο] τῶν γὰρ δικαστῶν διασκε-
 πτομένων, ὅπως χρήμασι ζημιώσασιν αὐτὸν, αὐτὸς ἀπεκρί-
 σθαι, Ἐνεκα τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων τιμᾶμαι τὴν δίκην τῆς ἐν
 Πρυτανίῳ σιτήσεως· ἴδε Πλατ. Ἀπολογ. 17'. περὶ δὲ τῆς
 ἐν Πρυτανίῳ σιτήσεως ἴδε Σκίδαν Πρυτανέον· τὸ δὲ ἐπὶ-
 μειον τὸ, δεόντων αὐτὸν, ὅπως ἔγραψα ἀπὸ τῆς, αὐτῶν.

πρᾶξαι, μήτε εἰπεῖν λόγον, βεβιωκώς μὲν πόρρω ἡ-
 λικίας, ἐπαινέτας δὲ σχῶν τῇ τρέψει Ἑλλήνων μὲν
 ἡ τῆς φαυλοτάτης τὴν φύσιν, θεῶν δὲ τὸν Ἀπολ-
 λωνα ὕτος, ἐπανασάντων αὐτῷ φθόνῳ καὶ ἀπεχθεῖα
 5 καὶ τῇ πρὸς τὰ καλὰ ὀργῇ ἐκ μὲν τῆς θεάτρης Ἀρισο-
 φάνης, ἐκ δὲ τῶν σοφιστῶν Ἀνύτης, ἐκ δὲ τῶν συκο-
 φαντῶν Μελίτης, ἐκ δὲ τῶν ρητόρων Λύκωνος, καὶ τῆ
 μὲν κωμωδούντος, τῆ δὲ γραφομένου, τῷ δὲ εἰσάγον-
 τος, τῷ δὲ λέγοντος, τῶν δὲ δικαζόντων, ἐχάλεπαινε
 10 πρῶτα μὲν τῷ Ἀρισοφάνει, καὶ κατασὰς ἐν Ἀθηναίοις
 ἀντεκωμῶδει τὸν ἄνδρα ἐν Διονυσίοις, ἔτι μεθυύντων
 τῶν δικαστῶν ἔπειτα εἰς τὸ δικαστήριον παρελθὼν ἀντερ-
 ρητόρευσεν τοῖς λέγουσι, καὶ λόγους διεξήκει μακροὺς, ἀ-
 πολογίαν εὖ μάλα εἰς ἐπαγωγὴν δικαστῶν συγκει-
 15 μένην, ἐξευμενιζόμενος μὲν τὸ δικαστήριον τοῖς προσι-
 μίοις, πείθων δὲ τοῖς διηγήμασιν, ἀποδεικνύς δὲ τεκ-
 μηρίοις καὶ πίψεσι καὶ εἰκάσμασιν, ἀναδιδαζόμενος δὲ
 καὶ μάρτυρας τῶν πλησίων τινὰς καὶ ἀξιόχρεων ἐν
 Ἀθηναίοις δικαστῆς, καὶ τοῖς ἐπιλόγοις ἱκετεύων καὶ
 20 ἀντιδολῶν καὶ δεόμενος καί περ καὶ δάκρυα ἐν καιρῷ ἀ-
 φιεῖς· καὶ μετὰ τούτοις τελευτῶν τὴν Ξανθίππην ἀνα-
 βιβασάμενος κωκύεσαν, καὶ τὰ παῖδια κλαυθμουρίζο-
 μενα, διὰ τέτων ἀπάντων μετεχειρίσατο τῆς δικα-
 σᾶς, καὶ ἀπεψηφίσαντο αὐτῇ, καὶ ἔκτειραν, καὶ ἀ-
 25 φήκαν.

δ'. Ω' καλῶς τῇ νικηφόρῃ· ἥ περ εἰς Λύκειον ὥσα-

(26) Ἡ περ εἰς Λύκειον ὥσατο ἂν ἐκεῖθεν] ὥσατο, ἐπο-
 ρεύσῃ· ἔτι γὰρ ἐχρήσατο τῷ ῥήματι καὶ λόγῳ· Ζ'. Σ'. καὶ
 ΚΕ'. β'.

το ἂν ἐκεῖθεν, καὶ εἰς Ἀκαδημίαν αὖθις, καὶ τὰς ἄλλας διατριβὰς παιδρὸς, ὥσπερ οἱ ἐκ χειμερίου θαλάττης σεσωσμένοι. Καὶ πῶς ἂν ἠνέχετο φιλοσοφία ἐκανόντα πρὸς ἑαυτὴν τέτον τὸν ἄνδρα; Οὐ μᾶλλον ἢ παιδοτερίβης ἐκ σαδὶς ἀγωνιστὴν μύρω κε-
 5 χρισμένον, ἀνιδρωτὶ καὶ ἀκονιτὶ σεφαινωθέντα, ἅπληκτον, καὶ ἄτρωπον, καὶ μηδὲν ἰχνος ἀρετῆς ἔχοντα; Τίος δ' ἂν καὶ εἵνεκα ἀπελογήσατο Σωκράτης ἐπὶ ἐκείνῳ τῶν Ἀθηναίων; ὥς ἐπὶ δικασῶν; ἀλλὰ ἀδι-
 10 κοί· ὥς ἐπὶ φρονίμων; ἀλλὰ ἀνόητοι· ὥς ἐπὶ ἀγαθῶν; ἀλλὰ μοχθηροί· ὥς ἐπὶ εὐμενῶν; ἀλλὰ ὠργίζοντο· ὥς ἐπὶ ὁμοίων; ἀλλὰ ἀνομοιάτατοι· ὥς ἐπὶ κρείττωνων; ἀλλὰ χείρους ἦσαν· ὥς ἐπὶ χειρόνων; καὶ τίς κρείττων χειρόνι ἀπελογήσατο; Τί δ' ἂν καὶ
 15 εἶπεν ἀπολογέμενος; ἄρα ὥς ἐκ ἐφιλοσόφει; ἀλλὰ ἐψεύδετο ἂν· ἢ ὅτι ἐφιλοσόφει; ἀλλ' ἐπὶ τέτῳ ἔχαλεπαινον.

Ε. Ἀλλὰ καὶ Δία τέτων μὲν ἔδεν, ἀπολύεσθαι δ' ἔχεῖν τὴν αἰτίαν, ὥς μήτε διέφθειρε τὸς ἰεῖς, μήτε
 20 καινὰ δαιμόνια ἐπεισέφερε. Καὶ τίς τεχνίτης τὸν ἄτεχνον πείθει ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν τέχνην; Πῶ γὰρ Ἀθηναίσις συνιέναι, τί μὲν διαφθορὰ νέων, τί δὲ ἀρετὴ; καὶ τί μὲν τὸ δαιμόνιον, πῶς δὲ τιμητέον; Οὐ γὰρ τῷ κυάμῳ λαχόντες δικασαὶ χίλιοι ταῦτα ἐξε-
 25 τάξουσιν, ἔδὲ Σόλωντι ὑπὲρ αὐτῶν γέγραφε, ἔδὲ οἱ Δεῖκαϊτος σεμνοὶ νόμοι· ἀλλὰ κλίσεις μὲν, καὶ φάσεις, καὶ γραφαί, καὶ εὐθύνας, καὶ ἀντωμοσῖαι, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ἐν Ἡλιάῳ εὐθύνεται· ὥσπερ ἐν

(28) Ἐν Ἡλιάῳ εὐθύνεται] δικαστήριον ἐν Ἀθήναις ἢ Ἡ-

ταῖς τῶν παίδων ἀγέλαις αἱ περὶ τῶν ἀσεραγάλων διαμάχαι καὶ ῥητορεῖαι, ἀφαιρεμένων ἀλλήλης, καὶ ἀδικούντων καὶ ἀδικουμένων. Ἀλήθεια δὲ καὶ ἀρετὴ καὶ βίος ὁρθὸς ἐτέρων δικασῶν δέτται, καὶ νόμων ἐτέρων, καὶ
 5 ῥητόρων ἐτέρων, ἐν οἷς Σωκράτης ἐκράτει, καὶ ἐσεφάνετο, καὶ εὐδοκίμει.

Σ'. Πῶς ἔν ἑκ ἂν ἦν καταγέλαστος γέρων ἄνθρωπος φιλόσοφος συνασεραγαλίζων τοῖς παισίν; ἢ τίς πώποτε ἰατρός ἔπεισε τὸς πυρέττοντας, ὅτι ἀγαθὸν
 10 τὸ διψῆν καὶ λιμώττειν; ἢ τίς τὸν ἀκόλασον, ὅτι πονηρὸν ἡδονή; ἢ τίς τὸν χερματιστὴν, ὅτι ἔδενος ἀγαθὸν ἐφίεται; Ἡ γὰρ ἂν καὶ τὸτο Σωκράτης ἐχάλεπῶς ἔπεισε τὸς Ἀθηναίους, ὥς ἐκ ἐξὶ διαφθορὰ νέων ἀρετῆς ἐπιτήδευσις, ἔδὲ ἢ τῷ θεῷ γνώσις περὶ δαί-
 15 μονας παρανομία. Καὶ γὰρ ἦτοι συνηπίζαντο ταῦτα τῷ Σωκράτει, ἢ ὁ μὲν ἠπίζατο, οἱ δὲ ἠγνόων. Καὶ εἰ μὲν ἠπίζαντο, τί ἔδει λόγων πρὸς τὸς εἰδότας; εἰ δὲ ἠγνόουν, ἐκ ἀπολογίας αὐτοῖς, ἀλλ' ἐπισήμης ἔδει. Τὰς μὲν γὰρ ἄλλας ἀπολογίας μάστιγες ἀποφαί-
 20 νουσι, καὶ πίσεις, καὶ ἔλεγχοι, καὶ τεκμήρια, καὶ βάσα-

λίσια ἀπὸ τῆ ἐν Ἡλίῳ καὶ ὑπαίθρῳ γίνεσθαι, λεγόμενον· ἴδε Σκίδαν ἐν λείῃ Ἡλιάῳ· ἦν δὲ τὸ δικαστήριον τὸτο ἐκ χιλίων δικασῶν· τὸ δὲ Ἀνταμοσία τοῖσιν τῶν ἡν· κατὰ τὸν Ἀριστοκρατίαν· γραμματὰ τινὰ γράψαντες ἀποφέρουσι πρὸς τὴν ἀρχὴν οἷτε κατηγοροῦντες καὶ οἱ κατηγορούμενοι περὶ ὧν ἔστι ἡδίκη ἢ καλεῖται δὲ ἔτος, ἐπειδὴ αὐτῶν οἷτε διώκοντες καὶ οἱ φεύγοντες· οἱ μὲν, ἀληθῆ κατηγορήσειν· οἱ δὲ, ἀληθῆ ἀπολογήσεσθαι· ὅρα δὲ καὶ Σκίδαν. (2) διαμάχαι καὶ ῥητορεῖαι] ἥτως ἔγραφα γνώμη καὶ ἕτερον τι πρὸς ἀντὶ τῆ ῥητορικῆς ἐπιθέτε, μόνον κειμένον.

νοι, ἢ ἄλλα τοιαῦτα, ἵνα τὸ ἀφανὲς τῶς ἐπὶ δικασίῃ φαεσθῇ· ἀρετῆς δὲ ἢ καλοκάγαθίας ὁ ἔλεγχος εἰς ἡ πρὸς ταῦτα αἰδῶς, ἧς ἐξεληλαμένης τότε Ἀθηνίδεν, τί ἔδει τῷ Σωκράτει λόγος;

- 5 ζ'. Νῆ Δία, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ. Ἀλλ' εἰ τῆτο ἐξ ἅπαντος εὐλαβητέον τῷ ἀγαθῷ αἰδέει, ὥρα ἦν Σωκράτει μὴ τοῖς Ἀθηναίων δικασαῖς ἀπολογεῖσθαι, ἀλλὰ μῆτε Μελίτῳ ἀπεχθάνεσθαι, μῆτε ἐλέγχειν Ἀῦτου, μῆτε παρέχειν πρᾶγματα τοῖς ἀμαρτάνουσιν Ἀθηναίων, μὴδὲ περιίεναι τὴν πόλιν, ἐντυγχά-
10 ιοντα πάσαις ἀνδρῶν ἢ τύχαις ἢ τέχναις ἢ ἐπιτηδεύμασι ἢ ἐπιθυμίαις, σωφρονιστὴν κοινὸν πικρὸν ἢ ἀπαραίτητον, μὴδὲν ταπεινόν, μὴδὲ θωπικόν, μὴδὲ ἀνδραποδῶδες, μὴδὲ ὑφειμένον πρὸς μηδένα λέγοντα.
15 Εἰ δὲ θανάτε μὲν ἤδη τις ἢ ἐν πολέμῳ κατεφρόνησε, ἢ κυβερνήτης ἐν θαλάττῃ, ὀρέγονται δὲ ἕκασοι τῶν ἐν ταῖς τέχναις ἀποθνήσκουσιν καλῶς σὺν τῇ τέχνῃ, ἢ περὶ τὸν φιλόσοφον ἔδει λειποτάκτην γενέσθαι, ἢ λειπόμενον, ἢ φιλόψυχον, ῥίψαντα τὴν ἀ-
20 ρετὴν, ὥς ἐν πολέμῳ ἀσπίδα; Καὶ ταῦτα δεῶντα τίς ἂν αὐτὸν δικαστὴς ἐπὶνέσεν; ἢ τίς ἂν ἠνέχετο τὸν Σωκράτην ἐσῶτα ἐν δικασίῃ ταπεινόν ἢ ἐπτηχότα, ἢ τὴν ἐλπίδα τῷ ζῆν ἐρανίζομενον παρ' ἄλλων; τῆτο γὰρ περὶ τῆς ἀπολογίας τὸ σχῆμα ἦν. Ἡ λέ-
25 γειν ἔχεν, ταπεινὸν μὲν ἔδεν, ὅτε ἐπτηχός, ὅτε ὑφειμένον, ἀλλ' ἐλεύθερόν τι, ἢ ἄξιον φιλοσοφίας; ἐκ ἀπολογίας μοι λέγεις, ἀλλ' ὀργῆς ζωπύρεσιν ἢ φλεγμονήν. Πῶς γὰρ ἂν ἠνεγκε τοιαύτην ἀπολογίαν δικαστήριον πονηρὸν, ἢ δημοκρατικόν, ἢ ἐκδεδιγημέ-
30 νον ὑπ' ἐξουσίας, ἢ ἀνήκουον παρρησίας, ἢ κολακείας

διννεκεῖ κεκρημένον; ἢ μᾶλλον ἢ ἀκολάσων συμπτῶσιον νύφοντα ἀνδρα ἀφαιρέμενον μὲν τὸν κρατῆρα, ἀπάγοντα δὲ τὴν αὐλητρίδα, καθαιρέντα δὲ τὸς σεφάνης, παύοντα δὲ τὴν μέδην. Τοιγαρὲν ἐσιώπησεν ὁ Σωκράτης ἀσφαλῶς, ὅπως λέγειν ἐκ ἐξῆν καλῶς, φυλάξας μὲν τὴν ἀρετὴν, φυλαξάμενος δὲ τὴν ὀργήν, ἢ παραχῶν τῆνιδος αὐτοῖς πικρὸν, ὅτι ἢ σιωπῶντος αὐτῷ κατεδικασαν.

- ἢ. Πάνυ γὰρ ἔδει τοῖς τότε Ἀθηναίων δικασαῖς λόγων. Σωκράτει γὰρ ἐδόμοικοντα μὲν ἐτῶν χρό-
10 νος, ἢ ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ ἢ ἀρετῇ δινηκῆς, ἢ ἀπταιστος βίος ἢ υγιής, ἢ διαίτα εἰλικρινής, ἢ ὁμιλίαι χρησαί, ἢ ἐντεύξεις ὠφέλιμοι, ἢ συνουσίαι ἀγαθαῖ· ταῦτα μὲν αὐτὸν ἐκ ἐξείλετο ἐκ τῶ δικαστηρίου, ἢ τῷ
15 δεσποτικῇ, καὶ τῷ θανάτῳ, ἀμφοτέρους δὲ ἔμελλε διαμετρηθεῖς πρὸς ῥητορείας καιρὸν βραχὺν ῥύσεσθαι τὸν Σωκράτην; Ἀλλ' ὅτε ἠδύνατο, ὅτε δυνάμενον ἐδέξατο ἂν ὁ Σωκράτης. Ἀπαγε, ὦ Ζεῦ ἢ θεοί, ὁμοῖον ὡς εἰ ἢ Λεωνίδα τὸν Σπαρτιάτην ἐκείνον ἠξιώ-
20 σεν ἄν τις παρὰ τὸς τοῦτο σύμβουλος ὑποχωρῆσαι βραχὺ, ἢ ἐνδυναμῇ τῇ Ξέρξῃ ἐμβολῇ ὡς συκοφάντης ὠπλισμένῳ· ὁ δὲ ἐκ ἐδέξατο, ἀλλ' αὐτῷ κείσθαι σὺν τῇ ἀρετῇ ἢ τοῖς ὅπλοις μᾶλλον, ἢ ζῶν δεῖξαι τὰ νῶτα βασιλεῖ βαρβάρῳ. Τί τοῖνυν ἦν ἄλλο ἢ
25 Σωκράτης ἀπολογία, ἢ νῶτων ἀποστροφῇ, καὶ φυγῇ βλημάτων, καὶ εὐπρεπῆς δειλία; Τοιγαρὲν ἔμεινε,

(15) Ἀμφοτέρους] τὴν Κλεψύδραν νοεῖ, ἀγγεῖτον ἐν ᾧ ἦν τὸ ὕδωρ μέτρον τῇ λόγῃ· μικροτάτην γὰρ ὅπην ἔχοντος παρὰ τὸ πνεῦμα, ἔρρει κατ' ὀλίγου ἐκείθεν τὸ ὕδωρ· πρὸς

- καὶ τὴν ἐμβολὴν ἐδέξατο, καὶ ἠείρευσεν· Ἀθηναῖοι
 δὲ ὥντο αὐτὴ καταψηφίζεσθαι. Καὶ γὰρ Εἰρένης ᾤε-
 το νικᾶν Λεωνίδα, ἀλλὰ Λεωνίδας μὲν ἀπέθνησκε,
 Εἰρένης δὲ ἡττᾶτο καὶ Σωκράτης μὲν ἀπέθνησκεν,
 5 Ἀθηναῖοι δὲ κατεδικάζοντο, δίκης δὲ ἦν αὐτοῖς θεὸς
 καὶ ἀλήθεια. Ἡ δὲ Σωκράτης κατὰ Ἀθηναίων γρα-
 φή· Ἀδικεῖ ὁ Ἀθηναίων δῆμος, ἔς μὲν Σωκράτης
 νομίζει θεὸς, ὁ νομίζων, ἕτερα δὲ κατὰ δαιμόνια ἐ-
 πεισφέρων· Σωκράτης μὲν γὰρ νομίζει Ὀλύμπιον
 10 τὸν Δία, Ἀθηναῖοι δὲ Περικλέα· καὶ Σωκράτης μὲν
 πιεῦει τῷ Ἀπόλλωνι, Ἀθηναῖοι δὲ αὐτῷ ἀντιψη-
 φίζονται. Ἀδικεῖ δὲ ὁ δῆμος καὶ τὸς νέας διαφθεῖρων
 ἕτος καὶ Ἀλκιβιάδην διέφθειρε, καὶ Ἰππόνικον, καὶ
 Κριτίαν, καὶ ἄλλας μυρίας. Ὡς γραφῆς ἀληθῆς, καὶ
 15 δίκαις δικαστηρίοις, καὶ καταδίκης πικρᾶς. Τίτρε μὲν
 Διὸς ἀσεβημένους λοιμοὶ ἤλθε καὶ ἐκ Πελοποννήσου
 πόλεμος· ὑπὲρ δὲ νέων διαφθειρομένων Δεκέλεια,
 καὶ ἡ ἐν Σικελίᾳ τύχη, καὶ αἱ ἐν Ἑλλησπόντῳ

Ὅ οἱ ῥήτορες ἐλεγόν (10) Ἀθηναῖοι δὲ Περικλέα] ὅτι ἐκί-
 νει τῆς Ἀθηναίας ὁ Περικλῆς εἰς πόλεμον κατὰ Λακεδαιμο-
 νίαν, ἐποίησεν Ἀριστοφάνης Ἀχαρν. 529 ἐκείνῃ

„Εὐτεῦθεν ὄργη Περικλῆς Ὀλύμπιος

„Εὐσεπτ' ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα.

Ἰδε δὲ καὶ Πλάταρχον εἰς Περικλέα· Διηκ. Εἰκ. (15) ὑπὲρ
 Διὸς ἀσεβημένῃ] ὅτι ὑπέβρισαν περὶ τὸν Δία, τὸ ἐπάνυμον
 αὐτῇ τὸ, Ὀλύμπιος, τῷ Περικλεῖ ἀποδόντες, ἐπῆλθον οἱ
 ἄνθρωποι ἐκ Πελοποννήσου, μέχρι τῶν τειχῶν κἀντεῦθεν καὶ ὁ
 λοιμός (Ἰδε Θουκ. Β'. μζ'). ὑπὸ δὲ τῆς διαφθορᾶς τῶν ἡδῶν
 τῶν νέων Ἀλκιβιάδης, ἐκτίσθη Δεκέλεια· καὶ τὰ ἑξῆς· αὐτόσι.
 ε'. πζ'. καὶ ἑξῆς πάντα.

συμφεραί. Οὕτω δικάζει θεός, οὕτω καταψηφίζεται.

Λ Ο Γ Ο Σ Ι'.

Τίνες ἄμεινον περὶ θεῶν διέλαβον, ποιηταὶ ἢ φιλόσοφοι.

- α. Δεινὸς γε οἱ ἄνθρωποι τασιαστικοὶ ἐ μέχει πολι-
 τείας μόνον, ἐδὲ ἀρχῆς, ἐδὲ τῶν ἐν μέσῳ κακῶν,
 ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὰ εἰρηνικώτατα τῶν ὄντων προσελιύ-
 θασι, ποιητικὴν καὶ φιλοσοφίαν. Χρῆμα διττὸν μὲν
 β κατὰ τὸ ὄνομα, ἀπλὴν δὲ κατὰ τὴν ἔσιν, καὶ δια-
 φέρον ἐ δι' ἑαυτῶ. Οἷον εἴ τις ἢ τὴν ἡμέραν ἄλλο τι
 ἠγύσαιο πλὴν ἡλίου φῶς πίπτον εἰς γῆν, ἢ τὸν ἡ-
 λιον ὑπὲρ γῆς θέοντα ἄλλο τι ἢ ἡμέραν· ἔτωτοι καὶ
 τὰ ποιητικῆς πρὸς φιλοσοφίαν ἔχει. Καὶ γὰρ ποιη-
 10 τικὴ τί ἄλλο ἢ φιλοσοφία, τῇ μὲν χρόνῳ παλαιά,
 τῇ δὲ ἀεμονία ἑμμετερος, τῇ δὲ γνώμῃ μυθολογική;
 καὶ φιλοσοφία τί ἄλλο ἢ ποιητικὴ, τῇ μὲν χρόνῳ νεω-
 τέρα, τῇ δὲ ἀεμονία εὐζωνότερα, τῇ δὲ γνώμῃ σα-
 φερέρα; Δύο τοίνυν πραγμάτων χρόνῳ μόνον καὶ χή-
 15 ματι ἀλλήλοις διαφερομένων, πῶς ἄν τις δαιτήσαι
 τὴν διαφορὰν, ἐν οἷς τι περὶ τῶ θεοῦ ἐκότεροι λέγυσσι
 καὶ οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ φιλόσοφοι;

(5) Καὶ διαφέρον ἐ δι' ἑαυτῶ] ἄμεινον γράφεται, καὶ ἐ διαφέρον αὐτὸ ἑαυτῶ· ὁ δὲ Ρ' εἰσκιος γράφει, καὶ διαφέρον ἐδὲν ἑαυτῶ, πιθανώτερον.

- β'. Ἡ τὸ σκέμμα τῷ εἰκέναι φῶμεν τοιῶδε, οἷον εἴ τις καὶ ἰατρικὴν ἐνθυμηθεὶς τὴν πρῶτην ἐκείνην πρὸς τὴν νέαν δὴ καὶ ταῖς νῦν σώμασιν ἐπιτεταγμένην, σκοποῖ τὸ ἐν ἑκατέρᾳ βέλτιον καὶ χεῖρον; Ἀποκρίναι-
 5 το γὰρ ἂν αὐτῷ ὁ Ἀσκληπιὸς, ὅτι τὰς μὲν ἄλλας τέχνας ἢ μεταποιῶσιν οἱ χρόνοι (ὧν γὰρ ἡ αὐτὴ χρεία, αἰεὶ τέτων παραπλήσια καὶ τὰ ἔξτρα) ἰατρικὴν δὲ ἂν ἀρκοίῃ ἐπομένῃ τῇ κράσει τῶν σωμάτων, πράγματι ἔχῃ ἐσῶτι καὶ ὁμολογημένῳ, ἀλλὰ ταῖς κατὰ τὴν
 10 διαίταν τροφαῖς ἀλλοικμένῳ καὶ μεταπίπτοντι, ἰάματα καὶ διαίτας αὐτῶν ἐξευρίσκειν, ἄλλοτε ἄλλας, προσφέρει τῇ παρέσῃ τροφῇ. Μηδὲν ἔν ἡγρὲ τὰς ἡμέας τὰς ἐμὰς τὸν Μαχάονα ἐκείνον, καὶ τὸν Ποδαλείριον, ἥττον τι εἶναι δεξιωτέρους ἰᾶσθαι τῶν αὐθις
 15 ἐπιτιθεμένων τῇ τέχνῃ, καὶ τὰ σοφὰ ταῦτα καὶ παντοδαπὰ ἰάματα ἐξευρηκότων· ἀλλὰ τότε μὲν ἡ τέχνη σώμασιν ὁμιλεῖσα ἢ τρεπτικοῖς, καὶ ποικίλοις, καὶ ἐκλελυμένοις παντάπασι, ῥαδίως αὐτὰ μετεχειρίζετο, καὶ ἦν αὐτοῖς ἔργον τί ἀπλὴν
 20 Ἰὺς τ' ἐκτάμνειν, ἐπὶ τ' ἥπια φάρμακα πάσσειν. τελευτῶσα δὲ νῦν, ὑπολιθαιπόντων αὐτῇ τῶν σωμάτων εἰς διαίταν ποικιλωτέραν καὶ κρᾶσιν πονηράν, ἐξεποικιλθῇ τε αὐτῇ, καὶ μετέβαλεν ἐκ τῆς πρόδεν ἀπλότητος εἰς παντοδαπὸν σχῆμα.

(7) Ἰατρικὴν δὲ ἂν ἀρκοίῃ ἐπομένῃ] ἔτι, ἔγραφα ἀντὶ τῆς ἀρκῆς, ὑποτακτικῆς· ὁ δὲ Ρ' εἰστικός, ἂν εὐρὺς, ἢ εὐρήσης ἀξιοῖ γραφεῖσθαι· ἀλλ' ἔκ ἔρρωται· μένει γὰρ αὖτις τὸ ὑποθετικὸν ἀναπόδοτον· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος τὸ, Ἰὺς τ' ἐκτάμνειν... ἐκ τῆς Ἰλιάδος. Δ'. 515.

γ'. Φέρε εἰ ὁ ποιητικὸς ἄμειν καὶ ὁ φιλόσοφος ἀπο-
κρινάσθω κατὰ τὸν Ἀσκληπιδίον ὑπὲρ τῶν ἐπιτηδευ-
μάτων· ἔτος μὲν καὶ ἄγαν δεινοπαθῶν, εἴ τις ἠγή-
σαιτο Ὅμηρον, καὶ Ἡσίοδον, ἢ, νῆ Δία, Ὀρφέα, ἢ
5 ἄλλον τινὰ τῶν τότε ἀνδρῶν, ἥττον τι εἶναι σοφώτε-
ρον Ἀξιοτέλους τῷ Σταγειρίτῃ, ἢ Χρυσίππῃ τῷ Κί-
λικος, ἢ Κλειτομάχῃ τῷ Λίδυος, ἢ τῶν τὰ πολλὰ
καὶ σαρὰ ταῦτα ἡμῖν ἐξευρηκότων· ἀλλ' ἔχι καὶ τέττες
ὁμοίαι μὲν καὶ τὰ αὐτὰ δεινές, εἰ μὴ καὶ μάλλον. Κτ-
10 θάπερ δὲ ἐπὶ τῶν σωμάτων, τὰ μὲν ἀρχαῖα ὑπὸ
διαίτης χρηστῆς εὐμεταχείριστα ἦν τῇ τέχνῃ, τὰ δὲ
αὐθις ἐδείκθη ἰατρικῆς ἀλλοιοτέρας· ἔτω καὶ ἡ ψυχὴ
πρότερον μὲν δι' ἀπλότητα, καὶ τὴν καλεμένην ταύτην
εὐθυδεῖαν, ἐδεῖτο φιλοσοφίας μεσικῆς τινος καὶ πρᾶ-
15 τέρας, ἢ διὰ μίθων δημαγωγῇσει αὐτὴν καὶ μετα-
χειριεῖται, καθάπερ αἱ τίτθαι τὰς παῖδας διὰ μυ-
θολογίας βεβηλῶσι· προϊῶσα δὲ εἰς δεινότητα, καὶ
ἀνδρίζομένη, καὶ ὑποπιμπλαμένη ἀπιστίας καὶ πανε-
γίας, καὶ τὰς μύθους διερευνομένη, καὶ ἐκ ἀνεχομένη
20 τῶν αἰνιγμάτων, ἐξεκάλυψέ τε καὶ ἀπέδυσε φιλοσο-
φίαν τῷ αὐτῆς κόσμῳ, καὶ ἐχρήσατο γυμνοῖς τοῖς λό-
γοις· οἱ δ' εἰσὶν ἑδὲν ἀλλοιότεροι τῶν προτέρων οἱ ἔ-
πειτα, πλὴν τῷ σχήματι τῆς ἀρμονίας, ἀλλ' αἱ
περὶ θεῶν δόξαι ἀρξάμεναι ἄνωθεν διὰ πάσης φιλο-
25 σοφίας ἤλθον.

δ'. Ἐπὶ κερὸν δὲ ἐξελῶ λόγῳ καὶ ποιητικῷ καὶ φι-
λοσόφῳ, τοῖς δὲ ἄλλοις ἡ πραγματεία ἴση καὶ ἡ αὐ-
τή· πλὴν εἰ μὴ νομίζεις Ὅμηρον ἐντετυχηκέναι τοῖς
θεοῖς τοξεύουσιν, ἢ διαλεγομένοις, ἢ θύουσιν, ἥτι

(29) Θυεσκῖν] ἢ μεθύσκῖν, κατὰ τὸν Εὐνυσίου, ἢ πίνεσκῖν

ἄλλο δρῶσιν, οἷα περὶ αὐτῶν ἐκεῖνος ἄδει. Οὐδὲ γὰρ
 Πλάτων ἀγνέον ἐντετυχηκέναι τῷ Διὶ ἡνοχῶντι καὶ
 φερομένῳ ἐπὶ πτηνῷ ἄρματος, στρατῷ θεῶν κατὰ
 ἑνδεκά λόχῳ κεκοσμημένη, ἐδὲ γε δαινυμένοις τοῖς
 5 θεοῖς ἐν Διὶ τῆς Ἀφροδίτης γάμῳ, ὅτε Πόρος καὶ
 Πενία λαθόντε ζυνηλθέτην τε καὶ Ἔρωτα ἐξ αὐτῶν

κατὰ τὸν Δαρβίσιον· ἴδε Ὅμηρον *Ιλ.* Α'. 597. καὶ Δ'. 3.
 ὕοντα δὲ τῆς θεῆς ἐκ ἐποίησεν. (3) στρατῷ θεῶν] Πλά-
 των ἐν Φαίδῳ ὅσα φησὶν· ὁ μὲν δὲ μέγας ἡγεμὼν ἐν ἑρα-
 νῷ Ζεὺς, πτηνὸν ἄρμα ἐλαύνων, πρῶτος πορεύεται διακοσ-
 μῶν πάντα καὶ ἐπιμελόμενος· τῷ δὲ ἔπεται στρατῷ θεῶν τε καὶ
 δαιμόνων κατὰ ἑνδεκά μέρη κεκοσμημένη. (4) Δαινυμένοις
 τοῖς θεοῖς ἐν Διὶ τῆς Ἀφροδίτης γάμῳ] Ὅμηρος μὲν *Οδ.*
 Δ'. 3.

„Τὸν δ' εὖρον δαινύοντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν.
 Εὐριπίδης δὲ *Ιφίγ.* ἐν Αὐλίδι· στίχ. 123.

„Παῖδός δαῖσομεν ὕμνησας·
 κατωτέρω· στίχ. 707.

„Εὐταῦς ἔδαισαν Πηλέως γάμῳ θεοί.
 ὁ δὲ Πόρος ἦς ἦν Μήτιδος (ὡς Πλάτων ἐν συμποσίῳ· ὅτι
 γὰρ ἐγένετο ἡ Ἀφροδίτη ἐξῴωντο οἱ θεοὶ, οἷτε ἄλλοι καὶ οἱ
 τῆς Μήτιδος ἦς Πόρος) ἕτος, κατὰ τὸν Θεμισίον (λόγῳ
 γὰρ) πατὴρ ἦν τῷ ἔρωτος· λέγει γὰρ ἔτι· Ἀποταίνεις μα-
 κρόν καὶ πάγκαλον λόγον, γενέσθαι τε Ἀφροδίτης διεξιῶν
 καὶ δεῖπνον διεξιῶν. καὶ Πόρε μέθην καὶ ὕπνον, καὶ ἐπιβελὴν τῆς
 Πενίας, καὶ κατακοίμησιν παρὰ τῷ Πόρῳ, καὶ ἐντεῦθεν γενέ-
 σιν ἔρωτος· τὰ δὲ, θεατὴν γενέσθαι Πυριφλεγέδοντος πα-
 ρώδηται ἐκ τῶν τῷ Πλάτωνος ἐν Φαίδῳ· κεφ. μδ'. μέ. καὶ το-
 λοιπὰ πάντα ἐκ τῆς πολιτείας αὐτῇ· Συρίκ δὲ ποιήσας (Σύ-
 ρα δὲ νῆσος πλησίον τῆς Δήλε) ἡ Φερεκύδης Θεογονία ἐστιν
 ἔγραψε δὲ καὶ ἄλλα, κατὰ τὸν Στρίδαν, ἐπτάμυχον, καὶ θεο-

ἐγεννησάτην· ἐδὲ γε θεατὴν γενέσθαι Πυριφλεγέθον-
 τός τε, καὶ Ἀχέροντος, καὶ Κωκυτῆ, καὶ τῶν ἄνω καὶ
 κάτω ποταμῶν ρεόντων ὕδατι καὶ πυρὶ· ἐδὲ τὴν Κλω-
 θῶ ἰδεῖν καὶ τὴν Ἀΐτροπον, ὅτε ἐντετυχηκέναι ἐλιτ-
 5 τομένῳ τῷ ἀτρεάκτῳ ἑπτὰ καὶ διαφόρους ἐλιγμύς.
 Ἀλλὰ καὶ τῇ Συρίει τὴν ποιήσιν σκόπει, καὶ τὸν Ζῆνα,
 καὶ τὴν Χθονίην, καὶ τὸν ἐν τέτοις Ἑρώτα, καὶ τὴν
 Οἰφινέως γένεσιν, καὶ τὴν θεῶν μάχην, καὶ τὸ δέν-
 δρον, καὶ τὸν πέπλον. Σκόπει καὶ τὸν Ἡράκλειτον,
 10 θεοὶ θνητοὶ, ἄνθρωποι ἀθάνατοι.

ἐ. Πάντα μεσὰ αἰνιγμάτων, καὶ παρὰ ποιηταῖς,
 καὶ παρὰ φιλοσόφοις· ὧν ἐγὼ τὴν πρὸς τὸ ἀληθές
 αἰδῶ ἀγαπῶ μᾶλλον, ἢ τὴν παρρησίαν τῶν νεωτέ-
 ρων· πραγμάτων γὰρ ὑπ' ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας οὐ

κρισίαν ἢ θεογονίαν, ἥτοι θεολογίαν ἐν βιβλίοις δέκα· ταῦ-
 τα ὅμως ἐ σώζονται· μαρτυρίαι δὲ περὶ αὐτῆ, ὅσον ἡμῖν ἐν-
 ταῦθα ἀνήκει, παρὰ μὲν Φαβρίκιῳ βιβλιοθ. Ε' λ. Ι'. Γ'. 2.
 τὴν δὲ τῆ συγγράμματος αὐτῆ ἀρχὴν ἔσως ἡμῖν παραδίδωσι
 Λαέρτιος. Ζεὺς μὲν καὶ Κρόνος εἰσαεὶ καὶ Χθών ἦν· χθονὶ δὲ
 ὄνομα ἐγένετο γῆ· ἐπεὶ αὐτῇ ὁ Ζεὺς γέρας διδοί. Κέλ-
 σος δὲ παρὰ Ὀρίγινει βιβλ. ε'. πρὸς Φερεκύδην ἀποτεινόμε-
 νος λέγει περὶ Οἰφινέως· στρατεῖαν στρατεία παραταττο-
 μένην· καὶ τῆς μὲν ἡγεμόνα Κρόνον διδόναι· τῆς δὲ ἐτέρας
 Οἰφινέας, παρακλήσεις, καὶ ἀμιλλὰς αὐτῶν ἰσορεῖν· περὶ δὲ
 τῆ πέπλου καὶ τῆ δένδρου, Κλήμης Ἀλεξ. Στρωμ. ε'. 741.
 ἔτω· Φερεκύδης ὁ Σύριος λέγει, Ζεὺς ποιεῖ φᾶρος μέγα τε
 καὶ καλόν· καὶ ἐν αὐτῷ ποικίλει γῆν καὶ Ὠγῆνον καὶ τὰ Ὠγῆνε
 δώματα· Γασίδωρος δὲ 767. μάθασι τί ἐστὶν ἡ ὑπόπτερος δρῶς
 καὶ τὸ ἐπ' αὐτῇ πεποικιλμένον φᾶρος, πάντα ὅσα Φερεκύδης
 ἀλληγορήσας, ἐξολόγησε.

- καθορωμένων σαφῶς, εὐχημονέσερος ἑρμηνεύς ὁ μῦ-
 θος. Ἐγὼ δὲ εἰ μὲν τι πλέον ἐθεάσαντο τῶν προ-
 τέρων οἱ ἔπειτα, μακαρίζω τῆς ἀνδρας τῆς θεάς·
 εἰ δὲ μηδενὶ πλεονεκτῦντες κατὰ τὴν γνῶσιν, μετέ-
 5 βαλον αὐτῶν τὰ αἰνίγματα εἰς μύθους σαφεῖς, δέδια
 μήτις αὐτῶν ἐπιλάσθεται ὡς ἐξαγορευόντων ἀπορρή-
 τες λόγους. Τί γὰρ ἂν ἄλλο εἴη μύθεο χρεῖα, ἢ λό-
 γος περισχεπῆς ἐτέρῳ κόσμῳ; καθάπερ τὰ ἰδεύ-
 10 ρον καὶ πέπλους, τέτοις ἀποσεμνύοντες αὐτῶν τὴν
 προσδοκίαν. Θρασεῖα γὰρ ἔσα ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ,
 τὰ μὲν ἐν ποσὶν ἦσσον τιμᾷ, τῷ δὲ ἀπόντος θαυ-
 μασικῶς ἔχει· καταμαντευομένη δὲ τῶν ἐχ ὀρωμέ-
 νων, καὶ θεγεύουσα ταῦτα τοῖς λογισμοῖς, μὴ τυχεύ-
 15 σα μὲν σπεύδει ἀνευρεῖν, τυχεύουσα δὲ ἀγαπᾷ ὡς
 ἑαυτῆς ἔργον.

- ς'. Τέτοιοί τινες οἱ ποιηταὶ κατανοήσαντες, ἐξευ-
 ρον ἐπ' αὐτῇ μηχανῇ ἐν τοῖς θεοῖς λόγοις, μύθους
 λόγους μὲν ἀφανεσέρες, αἰνίγματος δὲ σαφεσέρες, διὰ
 20 μέσθ' ὄντας ἐπισήμης πρὸς ἁγιοίαν· κατὰ μὲν τὸ
 ἡδὺ πιεσουμένους, κατὰ δὲ τὸ παραδόξον ἀπιστημένους,
 καὶ χειραγωγῶντας τὴν ψυχὴν ἐπὶ τὸ ζητεῖν τὰ ὄν-
 τα, καὶ διερευνᾶσαι περαιτέρω. Ἐλᾶθον μέχρι πλεί-
 σθ' οἱ ἄνδρες ἔτσι, ἐπίδωλεύσαντες ἡμῶν ταῖς ἀκοαῖς,
 25 φιλόσοφοι μὲν ὄντες, ποιηταὶ δὲ καλέμενοι, ἀλλα-
 ξάμενοι κρήματος ἐπιφθόνῃ δημοτερεπῇ τέχνῃ. Οἱ
 μὲν γὰρ φιλόσοφος βαρὺ καὶ πρόσαντες τοῖς πολλοῖς
 ἄκυσμα, ὡς ἐν πένησιν ὁ πλέσιος θεάμα βαρὺ, καὶ
 ἐν ἀκολάσοις ὁ σῶφρων, καὶ ἐν δειλοῖς ἀρεῖσευς, καὶ γὰρ
 30 ἀνέχονται αἱ πονηρίαι ταῖς ἀρεταῖς ἐν αὐταῖς καλῶ-

πιζομένας· ὁ δὲ ποιητὴς ἄκυσμα ἄβρον καὶ δῆμῳ φί-
λον, ἀγαπώμενον μὲν καθ' ἡδονήν, ἀγνοούμενον δὲ
κατὰ τὴν ἀρετὴν. Καθάπερ δὲ οἱ ἰατροὶ τοῖς κακο-
σίτοις τῶν καμνόντων τὰ πικρὰ τῶν φαρμάκων ἀνα-
5 δέυσαντες προσηγεῖ τροφῇ, ἀπέκρυψαν τὴν τῷ ὠφε-
λῆντος ἀηδίαν· ἔτω καὶ ἡ παλαιὰ φιλοσοφία κατα-
θεμένη τὴν ἑαυτῆς γνώμην εἰς μύθους καὶ μέτρα καὶ
σχῆμα ὥδης, ἔλαθε τῇ περιβολῇ τῆς ψυχαγωγίας
κεράσασα τὴν ἀηδίαν τῶν διδασμάτων.

- 10 Ζ'. Μὴ τοίνυν ἔρη, πότεροι κρείττον περὶ θεῶν
διελίφασι, ποιηταὶ ἢ φιλόσοφοι· ἀλλὰ σπαιδὰς καὶ
ἐκεχειρίαν τοῖς ἐπιτιθεύμασι ποιησάμενος, ὥς περὶ
μίας καὶ ὁμοφώνως τέχνης σκόπει· καὶ γὰρ ποιητὴν
καλῆς, φιλόσοφον λέγεις· καὶ φιλόσοφον καλῆς,
15 ποιητὴν λέγεις. Καὶ γὰρ ἀριεῖς καλεῖς ὁμοίως μὲν
τὸν Ἀχιλλεῖα μετὰ χρυτῆς καὶ ποιητικῆς ἀσπίδος
ερατευόμενον, ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Αἴαντα, καὶ ἐκ
βύρσης φέρει σάκκος· ἀμφοτέρω δὲ ἀριερευτικά καὶ ἐκ-
πληκτικά ὁμοίως ἡ ἀρετὴ ποιεῖ, καὶ ἕδεν ἐνταῦθα ὁ
20 χερσὸς πρὸς τὴν βύρσαν. Εἰκάζε δὴ καὶ ταῦτα τὰ
μὲν μέτρα καὶ ὥδην χερσὶ, τὸν δὲ ψιλὸν λόγον ὕλη
δημοτικῇ· σκόπει δὲ μήτε τὸν χρυσόν, μήτε τὴν
βύρσαν, ἀλλὰ τὴν ἀρετὴν τῷ χρωμένῳ. Ἀληθεῖ λε-
γέτω, καὶ ποιητὴς λέγει [καὶ αἰνίγματα λέγει] καὶ
25 μῦθον λέγει, καὶ ἄδων λέγει, ἔψομαι τοῖς αἰνίγμα-

(24) Καὶ αἰνίγματα λέγει] προσέθηκε τῷτο γνώμη Μαρ-
κλάου· ἀρμόζει γὰρ ὡς ἐκ τῶν ἐπομένων εἰκάσαι· τὸ δὲ,
ἀληθεῖ λεγέτω, καὶ ψιλῶς (εἴτ' ἐν περὶ λόγῳ) εἰσαείδω
ὁ φιλόσοφος.

σι, καὶ διερευνήσομαι τὸν μῦθον, καὶ ἐκ ἐκνήσει με
 ἡ ἑδὴ· ἀληθεῖ λεγέτω, καὶ ψιλῶς λέγη, δεξομαι
 καὶ βρασώνην τῶν ἀκροσμάτων· ἐὰν δὲ ἀφέλης ἐκα-
 τέρε τοῦ ἀληθές, καὶ τῷ ποιητῇ καὶ τῷ φιλοσόφῳ,
 5 ἄμυσον μὲν τὴν ἑδὴν ποιεῖς, μῦθον δὲ τὸν λόγον·
 ἄνευ δὲ τοῦ ἀληθούς μήτε μύθῳ ποιητῇ διαπισεύσης
 τὸ πᾶν, μήτε φιλοσόφῳ λόγῳ.

ἦ. Καὶ γὰρ Ἐπίκερος λέγει μὲν λόγους, ἀλλὰ
 μύθων ἀτοπωτέρους· ὥς ἐγωγε πισεύω μᾶλλον ὁ-
 10 μῆρῳ περὶ Διὸς λέγοντι, ὅτι ψυχὰς δυοῖν ἀριεῖσιν
 ἐπὶ πλάσιν γῆς χρυσῆς ἐταλάντευε,

Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος, τὴν δ' Ἑκτορος ἀνδροφόνου,
 ἀνατείνας τὰ ζυγὰ τῇ δεξιᾷ· ὁρῶ γὰρ τὴν εἰμαρμέ-
 νην τῶν ἀνδρῶν συναπονεύσαν τῇ Διὸς δεξιᾷ·

15 ἢ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, ἢ δ' ἀπατηλόν,

Οὐδ' ἀτελεύτητον, ὅ, τί κεν κεφαλῇ κατανεύσω.

Αἰδάνομαι τῶν Διὸς νευμάτων· διὰ τέτων γῆ μένει,
 καὶ ἀναχεῖται θάλαττα, καὶ αἷς διαρρεῖ, καὶ πῦρ
 ἄνω θεῖ, καὶ ἕρως περιφέρεται, καὶ ζῶα γίνεται,
 20 καὶ δένδρα φύεται· τῶν Διὸς νευμάτων ἔργα καὶ ἀν-

(12) Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος] ἐκ τῆς Ἰλιάδος· Χ'. 211. τὸ
 δὲ μετ' αὐτὸ ἐκ τῆς αὐτῆς. Α'. 526. τὸ δὲ σώσις ὀπίσω
 κατωτέρω, ὑποπτύει Μαρκιανὸς μήτι γραπτέον, εἰσις·
 λέγει γὰρ Ὀμηρος (Ἰλ. Α'. 197.) Στῇ δ' Ὀπίσθεν· τὸ δὲ,
 ἐν πάντεσσι πόνοισιν, εἴληπται ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς· εἴχ.
 302. τὸ δὲ τέλειον ἔτω·

„ ἢ δὲ σύγ' ἔγνως

„ Παλλὰ δ' Ἀθηναίην, κέρην Διὸς, ἥτε τοὶ αἰὲν

„ Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι, ἡδὲ φυλάσσω;

θρόνῳ ἀρετῇ, καὶ εὐδαιμονία. Συνίημι δὲ καὶ Ἀθηναῖς, νῦν μὲν τῷ Ἀχιλλεῖ ξυνισαμένης, καὶ ἀπαγέσης τῷ θυμῷ τὸν ἄνδρα, καὶ σπώσης ὀπίσω· νῦν δὲ τῷ Ὀδυσσεὶ παρισταμένης

5 Ἐν πάντεσσι πόνοισι.

Ευνίημι καὶ τῷ Ἀπόλλωνος, τοξότης ὁ θεὸς καὶ μιστικός· καὶ φιλῶ μὲν αὐτῷ τὴν ἁρμονίαν, φοβεῖμαι δὲ τὴν τοξείαν. Σείει δὲ καὶ Ποσειδῶν γῆν τριζόμῳ δόρατι, συνάγει καὶ Ἄρης στρατοπέδων τάξεις, καὶ ὁ Ἡ-

10 φαισος χαλκεύει· ἀλλ' ἐκ Ἀχιλλεῖ μόνῳ, πάσῃ διαπύρῳ χρεῖα συντάττεται καὶ συνεργάζεται. Ταῦτα μὲν οἱ ποιηταὶ λέγουσι, ταῦτα δὲ καὶ οἱ φιλόσοφοι λέγουσιν· ὧν ἂν μεταβάλης τὰ ὀνόματα, εὐρήσεις τὴν ὁμοιότητα, καὶ γνωριεῖς τὸ διήγημα. Κάλει τὸν μὲν

15 Δία νῦν πρεσβύτατον καὶ ἀρχικώτατον, ὃ πάντα ἔπεται καὶ πειθαρχεῖ· τὴν δὲ Ἀθηναῖν, φρόνησιν· τὸν δὲ Ἀπόλλω, ἥλιον· τὸν δὲ Ποσειδῶν, πνεῦμα διὰ γῆς καὶ θαλάττης ἰόν, οἰκονομῶν αὐτῶν τὴν εἴσιν καὶ ἁρμονίαν.

20 Δ'. Καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλα ἴης, εὐρήσεις πάντα μεσὰ, παρὰ μὲν τοῖς ποιηταῖς ὀνομάτων, παρὰ δὲ τοῖς φιλοσόφοις λόγων. Τὰ δὲ Ἐπικύρε τίμη μῦθῳ εἰκάσω; τίς ἔτῳ ποιητῆς ἀργός, καὶ ἐκλελυμένος, καὶ θεῶν ἄπειρος; Τὸ ἀθάνατον ἔτε αὐτὸ πράγματα

25 ἔχει, ἔτε ἄλλῳ παρέχει. Τίς μοι γένηται τοιοῦτος μῦθος; πῶς ἀναπλάσω τὸν Δία; τί δρωῖντα, καὶ τί βελευόμενον, καὶ ποίαις ἡδοναῖς συνόντα· Πίνει μὲν καὶ παρ' Ὀμήρῳ ὁ Ζεὺς, ἀλλὰ καὶ δημηγορεῖ, καὶ βελεύεται, ὡς ἡ τῶν περὶ τὴν Ἀσίαν πραγμάτων χορηγία

30 ἐκ βασιλείως ρεῖ, καὶ ἡ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων

χορηγία ἐκ τῆς Ἀθηναίων ἐκκλησίας· ῥεῖ· βελεύε-
 ται γὰρ ὑπὲρ μὲν τῆς Ἀσίας ὁ μέγας βασιλεὺς,
 περὶ δὲ τῆς Ἑλλάδος ὁ Ἀθηναίων δῆμος· βελεύεται
 καὶ περὶ νηὸς κυβερνήτης, καὶ περὶ στρατοπέδου στρατι-
 5 γός, καὶ περὶ πόλεως νομοθέτης. Καὶ ἵνα σωθῇ ναὺς,
 καὶ στρατόπεδον, καὶ γῆ, καὶ οἶκος, πράγματα μὲν ὁ
 κυβερνήτης ἔχει, πράγματα δὲ ἔχει ὁ στρατιγός,
 πράγματα δὲ ὁ νομοθέτης· ὑπὲρ δὲ ἑαυτοῦ καὶ γῆς καὶ
 θαλάττης καὶ τῶν ἄλλων μερῶν τις, ὡς Ἐπίκλες,
 10 βελεύεται; τίς κυβερνήτης; τίς στρατιγός; τίς νομο-
 θέτης; τίς γεωργός; τίς οἰκονόμος; Ἀλλ' ἐδὲ ὁ
 Σαρδανάπαλος ἀπράγμων ἦν, ἀλλ' ἐντὸς θυρῶν κα-
 τακεκλεισμένος, ἐπὶ σφυρηλάτῃ κλίνῃ κείμενος, ἐν
 γυναικῶν χορᾷ, ἐβελεύετο ὅμως, πῶς σωθῇ Νῆος,
 15 καὶ πῶς Ἀσσύριοι εὐδαιμονῶσι· σοὶ δὲ ἡ Διὸς ἡδονὴ
 καὶ τῆς Σαρδανάπαλε ἐκείνῃ ἀργότερα. Ὡς μυστῶν ἀ-
 πίζων, καὶ μηδεμιᾶ ποιητικῇ ἀρμονία πρεπόντων.

(5) Καὶ περὶ πόλεως νομοθέτης] ὅσον ἐκ τῶν ἐπομένων
 εἰκάσαι ἐλλιπές ἐστὶ τὸ χωρίον τετὶ, εἰμὶ τι ἐπίτηδες ὁ συγ-
 γραφεὺς παρέλιπεν αὐτὸ συνεξακρίβησαι ἐκ τῶν ἐπομένων·
 τὸ γὰρ ἐντελές ἔστω· βελεύεται καὶ περὶ νηὸς κυβερνήτης,
 καὶ περὶ στρατοπέδου στρατιγός, καὶ περὶ πόλεως νομοθέτης (καὶ
 περὶ γῆς γεωργός καὶ περὶ οἴκου οἰκονόμος) καὶ ἵνα σωθῇ ναὺς,
 καὶ στρατόπεδον, (καὶ πόλις) καὶ γῆ, καὶ οἶκος, πράγματα μὲν
 ὁ κυβερνήτης ἔχει, πράγματα δὲ ἔχει ὁ στρατιγός, πράγ-
 ματα δὲ ὁ νομοθέτης (καὶ ὁ γεωργός, καὶ ὁ οἰκονόμος.) ὑπὲρ
 δὲ ἑαυτοῦ καὶ γῆς, καὶ θαλάσσης, καὶ τῶν ἄλλων μερῶν, τις, ὡς
 Ἐπίκλες, βελεύεται; τίς κυβερνήτης; τίς στρατιγός; τίς
 νομοθέτης; τίς γεωργός; τίς οἰκονόμος; ἀλλ' ἐδὲ ὁ Σαρδα-
 νάπαλος καὶ τ. λ. π. Μαρχελάνδος.

Λ Ο Γ Ο Σ Ι Α΄

Εἰ δεῖ εὐχεσθαι.

- α. Ἀνὴρ Φρύξ, ἀργὸς τὸν βίον, ἐραστὴς χερμαμάτων,
 λαμβάνει τὸν Σάτυρον, ὡς φησὶν ὁ μῦθος, δαίμονα
 φίλοινον, κεράσας οἴῳ κρήνην, εἰς ἣν φοιτῶν διψήσας
 ἔπινεν. Εὐχεται ὁ ἀνόητος Φρύξ δαίμονι αἰχμαλώ-
 5 τῳ, εὐχεται δὲ εὐχὴν, οἷαν εἰκὸς ἦν καὶ τῶτον αἰτεῖν,
 καὶ ἐκεῖνον τελεσιθεγεῖν, γενέσθαι αὐτῷ τὴν γῆν χρυ-
 σῆν, καὶ τὰ δένδρα χρυσᾶ, καὶ τὰ λήϊα, καὶ τὰς λει-
 μῶνας, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἄνθη. Δίδωσι ταῦτα ὁ Σά-
 τυρος. Ἐπεὶ δὴ αὐτῷ ἐκεχερύνωτο ἡ γῆ, λιμὸς εἶχε
 10 Φρύγας· καὶ ὁ Μίδας ὁδύρεται τὸν πλῆτον, καὶ ποιεῖ-
 ται παλινωδίαν τῆς εὐχῆς, καὶ εὐχεται Σατύρῳ μὲν
 ἐκ ἔτι, θεοῖς δὲ καὶ θεαῖς, ἐλθεῖν αὐτῷ τὴν ἀρχαίαν

(1) Ἀργὸς τὸν βίον] τὸ, Ἀργὸς ἢ συμφωνεῖ τοῖς ἐπο-
 μένοις, φησὶν ὁ Δαβίσσιος, καὶ γραπτέον εἶναι, ἀγροῖκος· ἐ-
 πιφέρει γὰρ, πενίαν ἔφορον καὶ πᾶμφορον καὶ καρποτρόφον·
 προσέτι δὲ, γῆν καὶ δένδρα καὶ λήϊα καὶ λειμῶνας· ἃ πάντα κεῖ-
 ται τῇ τῷ ἀγροῖκῳ ἐπιμελείᾳ· καὶ ἔτως ἂν εἴη καὶ ἡ πενία εὐ-
 φορος καὶ πᾶμφορος καὶ καρποτρόφος· περὶ δὲ τῆς θήρας τῷ Σα-
 τύρῳ συνάδει καὶ Ξενοφῶν (Ἀναβ. Κυρ. 1'. Γ'. Β'). ἔτῳσι λέ-
 γων· ἦν παρὰ τὴν Ὀδὸν κρήνη ἡ Μίδε καλεμένη τῷ Φρυ-
 γῶν βασιλέως· ἐφ' ἣ λέγεται Μίδας τὸν Σάτυρον θηρεῦσαι
 οἷνι κεράσας αὐτήν. Ἀλλὰ πῶς ἂν εἴη ἀγροῖκος ὁ βασιλεὺς,
 ὡς εἰκάζει Δαβίσσιος, εἰ μὴ τὸν πρὸ τῆς βασιλείας αὐτῆς βίον
 μαντεύεται; ἦν γὰρ πρότερον ἀνὴρ πένης· ἴδε Ἀρρίανόν·

- πενίαν, τὴν εὐφορον ἐκείνην καὶ πάλμπορον καὶ καρπο-
 τρόφον, τὸν δὲ χρυσὸν ἀπελθεῖν εἰς ἐχθρῶν κεφα-
 λὰς. Ὁ μὲν ταῦτα εὐχετο ποτινιάμενος, ἐτελείτο
 δὲ ἔδεν μάλλον. Ἐπαυὼ τὸν μῦθον τῆς χάριτος,
 5 καὶ τῆς πρὸς τάληθές ὁδῶ. Τί γὰρ δὴ ἄλλο αἰνίττε-
 ται, ἢ ἀνοήτῃ ἀνδρὸς εὐχὴν ἐπ' ἔδενι χρεῖσθαι, εὐχο-
 μένους μὲν ἵνα τύχη, μεταγινώσκοντος δὲ ἐπειδὴν τύ-
 χῃ; Τὴν δὲ θήραν τῷ Σατύρῃ, καὶ τὰ δεσμά, καὶ τὸν
 οἶνον ἠνίξατο ὁ μῦθος· ὅτι οἱ μὲν ἀπατήσαντες, οἱ
 10 δὲ καὶ βιασάμενοι, τυχόντες ὧν ἐπεθύμουν, ὧν εὕξαν-
 το, ἀνατιθέασιν θεοῖς τὴν δωρεάν, ἢ παρ' ἐκείνων
 λαβόντες. Οὐδὲν γὰρ τῶν μὴ καλῶν δίδωσι θεός·
 ἀλλ' ἐστὶ ταῦτα δωρεὰ τύχης, ἄλογος ἀλόγῃ, οἶαι
 καὶ αἱ παρὰ τῶν μεθυόντων φιλοσφροσύναι.
 15 β'. Τί δὲ Λυδός, ὁ τῷ Φρυγὸς ἀνοητότερος; ἐκ
 εὕξατο μὲν τῷ Ἀπόλλωνι ἐλεῖν τὴν Περσῶν ἀρχήν,
 καὶ ἐθεράπευε χρυσῷ πολλῷ τὸν θεόν, ὥσπερ δωρο-
 δόκον δυνάστην; ἀνέων δὲ αὐτῷ θάμα ἐκ Δελφῶν ἐ-
 πισέλλοντος,
 20 Κροῖστος Ἀλὺν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει,
 ἐκδεχόμενος πρὸς ἡδονὴν τὸν χρησμὸν διέβη Ἀλὺν,
 καὶ κατέλυσε τὴν Λυδῶν μεγάλην ἀρχήν. Ἀπὼ δὲ
 καὶ παρ' Ομήρῳ εὐχομένη Ἑλλήνος ἀνδρὸς,

Α' ναβ. Α' λεξ. Β'. γ'. (13) οἶαι καὶ (αἱ) παρὰ τῶν... φιλο-
 σφροσύναι] προσέθεται μοι τὸ, Αἱ, ὡς ἀπαιτούμενον ἐν τῷ
 λόγῳ.

(15) Τί δὲ ὁ Λυδός] ὁ Κροῖστος· τὸ δὲ, ὁ τῷ Φρυγὸς
 ἀνοητοτερος; ἐν ἄλλοις κεῖται, ἢ τῷ Φρυγὸς ἀνοητότερος;

- Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν, ἢ Τυδέος υἱόν,
 ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρῆστοιο Μυκηνῆς·
 καὶ δηλαδὴ ὁ Ζεὺς ἐπιτελεῖ τὴν εὐχὴν,
 Εἰ δ' ἔθαρε κληῖρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοί,
 5 Αἴαντος.
 Καὶ τῷ μὲν Πριάμῳ εὐχομένῳ ὑπὲρ τῆς οἰκείας γῆς,
 βῆς καὶ οἷς ὁσημέραι τῷ Διὶ καταθύουσι, ἀτελῇ τὴν
 εὐχὴν τίθῃσι· τῷ δὲ Ἀγαμέμνονι ὑπέχετο καὶ κα-
 τένευσεν, ἐπὶ τὴν Ἀλκιον εἰσέλθοντι,
 10 Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεων ἀπονέεσθαι.
 Καὶ ὁ Ἀπόλλων πρότερον μὲν ἐκ ἐπαμύνει τῷ Χρῦ-
 σῇ ἀδικεμένῳ, ἐπεὶ δὲ πρὸς αὐτὸν ἐπαρρησιάσατο,
 καὶ ἀνέμνησε τῆς κνίσσης τῶν μηρίων, τότε τῆς ἱᾶς
 ἀφίησιν εἰς τὸ Ἑλληνικόν, ἐνῆμαρ ἐποιοχόμενος αὐ-
 15 τῆς ἡῆας καὶ οἷς καὶ κύνας.
 γ'. Τί ταῦτα ὦ ποιητῶν ἄριστε; λίχνον καὶ δωρο-
 δόκον τὸ θεῖον, καὶ μηδὲν διαφέρων τῶν πολλῶν ἀν-
 θρώπων; καί σε τὸ ἔπος τῆτο ἀποδεξόμεθα,
 σρεπταὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί;
 20 ἢ τέναντίον, ἄσρεπτον τὸ θεῖον, καὶ ἀτενές, καὶ ἀπα-

ἄπερ καὶ ἄμεινον. (1) Ζεῦ πάτερ·] ἐκ τῆς Ἰλιάδος· Η'.
 179. καὶ κατωτέρω τὰ δευτέρω· 182. τὰ δὲ τρίτα· ἐκ τῆς
 Β'. 113. πεπαρωδῆται δὲ αὐτῷ ἔτι καὶ τὰ ἑξῆς ἐκ τῆς Ἰ-
 λιάδος· Α'. 50. ἃ ἔχει ἡ τῷ.

„Οὐρήας μὲν πρῶτον ἐπώχετο καὶ κύνας ἀργάς·
 „Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχέπευκές ἀφίς·
 „Βάλλ'· ἀεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θάμναι·
 „Εὐνῆμαρ μὲν ἀνὰ σρεπτόν ὤχετο κῆλα θεοῖο.

(10) Στρεπτοὶ τε καὶ θεοὶ αὐτοί] ἐκ τῆς Ἰλιάδος· Ι'. 493

- ραίτητον· Μετατίθεσθαι γὰρ ἔ μεταγινώσκειν προ-
 σήκει μὴ ὅτι θεῶ, ἀλλ' ἐδὲ ἀνδρὶ ἀγαθῷ· ὁ γὰρ
 ερεπτός ἀνὴρ ἔ μετανοητικός, εἰ μὲν εἰς τὸ βέλτιον
 ἐκ τῷ φαυλοτέρῳ μετατίθεται, πονηρῶς ἐβελεύσα-
 5 το· εἰ δὲ εἰς τὸ χεῖρον ἐκ τῷ βελτίῳ, πονηρῶς με-
 τέθετο· τὸ δὲ θεῖον ἔξω ποιηρίας. Καὶ γὰρ ἦτοι ὁ
 εὐχόμενος ἄξιός τυχεῖν ὧν ἠύξαστο, ἢ ἐκ ἄξιος· εἰ
 μὲν ἦν ἄξιός, τεύχεται ἔ μὴ εὐξάμενος· εἰ δὲ ἐκ ἄ-
 ξιός, ἔ τεύχεται ἐδὲ εὐξάμενος. Οὔτε γὰρ ὁ ἄξιός
 10 μὲν, παραλείπων δὲ τὴν εὐχὴν, διὰ τῆτο ἐκ ἄξιός,
 ὅτι ἐκ ἠύξαστο· ἔτε ὁ μὴ ἄξιός μὲν τυχεῖν, λαβεῖν
 δὲ εὐχόμενος, διὰ τῆτο ἄξιός, ὅτι ἠύξαστο· ἀλλ' αὐ-
 τὸ τὴναντίον, ὁ μὲν ἄξιός λαβεῖν, μὴ ἐνοχλῶν, τυ-
 χεῖν ἀξιώτερος· ὁ δὲ ἐκ ἄξιός, ἐνοχλῶν. ἔ διὰ τῷ-
 15 το ἐκ ἄξιός. Καὶ τῷ μὲν ἀναθήσομεν αἰδῶ ἔ θάρ-
 σος, διὰ μὲν τὸ θάρρειν πιεεύοντι ὡς τευξομένῳ,
 διὰ δὲ τὴν αἰδῶ ἡσυχάζοντι, καὶ μὴ τύχη· τῷ δὲ
 ἀμαθίαν ἔ μοχθηρίαν, διὰ μὲν ἀμαθίαν εὐχομέ-
 νῳ, διὰ δὲ μοχθηρίαν ἐκ ἀξιωμένῳ. Τί δέ; εἰ ερα-
 20 τηγός ἦν ὁ θεός, κατὰ ὁ μὲν σκευοφορεῖν ἄξιός ἦται
 τὸν ερατηγόν ὀπλίτῃ χώραν, ὁ δὲ ὀπλιτεύειν ἐπι-
 τίδειος τὴν ἡσυχίαν ἦγεν· ἄρα ἔ κατὰ τὴν χρείαν
 τῆς τάξεως τὸν μὲν ἀχθοφορεῖν εἶα, τὸν δὲ εἰς τῆς
 ὀπλίτας ἔταπτεν· Ἀλλὰ ερατηγός μὲν, καὶ ἀγνοή-
 25 σαι, καὶ δωροδοκήσαι, καὶ ἐξαπατηθεῖν· τὸ δὲ θεῖον
 ἔ τοιούτον· ἔτε ἔν εὐχομένοις δώσει παρὰ τὴν ἀξίαν,
 ἔτε ἐκ εὐχομένοις ἔ δώσει κατὰ τὴν ἀξίαν.
 δ'. Καὶ μὴν τῶν ὅσα οἱ ἀνδρωποὶ εὐχόνται γε-
 νέσθαι σφίσι, τὰ μὲν ἢ πρόνοια ἐφορεῖ, τὰ δὲ εἰμαρ-
 30 μένη καταναγκάζει, τὰ δὲ μεταβάλλει ἢ τύχη, τὰ

δὲ οἰκονομεῖ ἡ τέχνη. Καὶ ἡ μὲν πρόνοια θεῶν ἔργον,
 ἡ δὲ εἰμαρμένη ἀνάγκη, ἡ δὲ τέχνη ἀνθρώπου ἡ δὲ
 τύχη τῷ αὐτομάτῃ· διακεκληρώονται δὲ τέττων ἕκαστον
 αἱ ὕλαι τῷ βίῃ· ἃ τοίνυν εὐχόμεθα, ἡ εἰς πρόνοιαν
 5 συντελεῖ θεῶν, ἡ εἰς εἰμαρμένης ἀνάγκην, ἡ εἰς ἀν-
 θρώπου τέχνην, ἡ εἰς τύχης φορὰν. Καὶ εἰ μὲν εἰς
 πρόνοιαν συντελεῖ, τί δεῖ εὐχῆς; Εἰ γάρ τοι προνοεῖ
 ὁ θεός, ἥτοι προνοεῖ τῷ ὅλῳ, τῶν δὲ κατὰ μέρος ὁ
 φροντίζει (ὥσπερ οἱ βασιλεῖς σῴζεισι τὰς πόλεις νό-
 10 μῳ καὶ δίκῃ, ὁ διατείνοντες ἐφ' ἕκαστον τῇ φροντίδι) ἡ
 καὶ τοῖς ἐπὶ μέρος ἡ πρόνοια ἐξετάζεται. Τί δὴ φῶ-
 μεν; βέλει τῷ ὅλῳ προνοεῖν τὸν θεόν; Οὐκ ἐσχαλη-
 τέον ἄρα τῷ θεῷ· ὁ γὰρ πείσεται, ἥντι παρὰ τὴν
 σωτηρίαν αἰτῆς τῷ ὅλῳ. Τί γάρ εἰ καὶ τὰ μόρια τῷ
 15 σώματος φωνὴν λαβόντα, ἐπειδὴν κάμνῃ τί αὐτῶν
 ὑπὸ τῷ ἱατρῷ τεμνόμενον ἐπὶ σωτηρίᾳ τῷ ὅλῳ, εὐ-
 ξαίτα τῇ τέχνῃ μὴ φθαρῆναι; ἔκ ἀποκρινεῖται ὁ
 Ἀσκληπιὸς αὐτοῖς, ὡς ἐχ' ὑμῶν ἕνεκα, ὦ δειλαῖα,
 χρεὶ οἴχεσθαι τὸ πᾶν σῶμα, ἀλλ' ἐκεῖνο σωζέσθω,
 20 ὑμῶν ἀπολλυμένων; Τέτο καὶ τῷ σύμπαντι τέτρω
 γίνεσθαι φιλεῖ. Ἀθηναῖοι λοιμώττεσι, σείονται Λα-
 κεδαιμόνιοι, ἡ Θετταλία ἐπικλύζεται, ἡ Αἰτνὴ φλέ-
 γεται· ὧν σὺ μὲν τὴν διάλυσιν φθορὰν καλεῖς· ὁ δὲ

(21) Ἀθηναῖοι λοιμώττεσι (ἐπὶ τῷ Πελοποννησιακῷ πολέ-
 μι ἴδου κατωτέρω λόγῳ γγ'. δ'. καὶ Θεοκ. Β'. §. μζ'.) σείονται
 Λακεδαιμόνιοι (ἐν τῇ ἀποστασίᾳ τῶν Εἰλωτῶν εἰς τὴν Ἰθάκην.
 Θεοκ. Α'. ρα') ἡ Θετταλία ἐπικλύζεται (ἐπὶ Δευκαλίωνος,
 διαχιθέντων τῶν Τεμπῶν) ἡ δὲ Αἰτνὴ ὄρος ἡφαίστιον καὶ πυ-
 ροβόλον ἐν Σικελίᾳ.

ιατρός οἶδε τὴν αἰτίαν, καὶ ἀμελεῖ εὐχομένων τῶν
μερῶν, σώζει δὲ τὸ πᾶν, φροντίζει γὰρ τῷ ὅλῳ. Ἀλ-
λὰ καὶ τῶν κατὰ μέρος προση ὁ Θεός, ἡδὲ ἐνταῦ-
θα τοῖνυν εὐκτέον. Ὅμοιον ὡς εἰ καὶ ἰατρὸν ἦται ὁ
5 κάμνων φάρμακον ἢ σιτίον· τὲτο γὰρ, εἰ μὲν ἀνύ-
σιμον, καὶ μὴ αἰτῆντι δώσει· εἰ δὲ ἐπισφαλές, ἡδὲ
αἰτῆντι δώσει. Τῶν μὲν δὲ κατὰ τὴν πρόνοιαν ἔδεν
ἔτε αἰτητέον, ἔτε εὐκτέον.

Εἰ. Τί δὲ τῶν κατὰ τὴν εἰμαρμένην; ἢ κἀνταῦθα
10 ἡ εὐχή γελοιότατον· θάττον γὰρ ἄν τις βασιλέα
ἐπεισεν, ἢ τύραννον· τυραννικὸν δὲ ἡ εἰμαρμένη, καὶ
ἀδέσποτον, καὶ ἀμετάσρεπτον· ἢ, καθάπερ ψάλιον
ἐμβάλλουσα ταῖς τῶν ἀνθρώπων ἀγέλαις, βία σπᾶ,
καὶ προσαναγκάζει συναπονεύειν ταῖς αὐτῆς ἀγωγαῖς·
15 ὡς Συρακοσὶς Διονύσιος, ὡς Πεισίστρατος Ἀθη-
ναίης, καὶ Περίανδρος Κορινθίος, καὶ Θερασύδεος Μι-
λησίου. Ἐν μὲν γὰρ δημοκρατία δύναται τι καὶ πει-
σθῶ, καὶ εὐχή, καὶ θεραπεία, καὶ λιταί· ἐν δὲ τυραννί-
δι ἡ βία κρατεῖ, ὡς ἐν πολέμῳ.

20 Ζώγρει Ἀτρεὺς ἦε, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα.
Τίνα τοῖνυν ἄποινα δόντες τῇ εἰμαρμένῃ ἐκλυσόμεθα
ἑαυτὸς τῆς ἀνάγκης καὶ τῷ δεσμῷ; τίνα χρυσόν; τίνα
θεραπείαν; τίνα θυσίαν; τίνα εὐχήν; ἀλλ' ἡδὲ ὁ
Zeὺς αὐτὸς εὖρατο παρ' ἐκείνης ἀποτροπὴν, ἀλλ' ὁ-
25 δὲρεται·

(20) Ζώγρει Ἀτρεὺς ἦε] ἐκ τῆς Ἰλιάδος τὸ ἔπος. Ζ'.
46. τὸ δὲ δεύτερον· ἐκ τῆς Π'. 432. τὸ δὲ τρίτον ἐκ τῆς
Σ'. 54.

Ὅμοι ἐγὼν, ὅτε μοι Σαρπηδόνα φίλτατον ἀνδρῶν
Μοῖρ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενoitιάδαο δαμῆναι.
Τίνι θεῶν εὐχεται ὁ Ζεὺς ὑπὲρ τῆ παιδός; Καὶ ἡ
Θέτις βοᾷ·

5 Ὅμοι ἐγὼ δειλὴ, ὥμοι δυσαρξιστόκεια.
Τοῖτο χρεῖμα ἡ εἰμαρμένη, Ἀτρεὺς, καὶ ἡ Κλω-
θῶ, καὶ ἡ Λάχεσις, ἄτρεπτον, καὶ ἐπικεκλωσμένον,
καὶ διειληχὸς τῆς ἀνδρωπίνης βίης. Πῶς ἂν ἔν τις
εὐξαιτο ἀπαραιτήτῳ εἰμαρμένῃ;
10 Εἰ. Ἀλλ' ἡδὲ ἐν τοῖς κατὰ τύχην εὐκτέον, καὶ πα-
λὺ μᾶλλον ἐνταῦθα ἐκ εὐκτέου· ἡδὲ γὰρ ἀνοήτῳ
δυσίῃ διαλεκτέον, εἴθ' αὖ βέλεμα, ἡδὲ κείσις,
ἡδὲ ὁρμὴ σάφον οἰκονομεῖ τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ὁρμὴ, καὶ
φορὰ, καὶ ἄλογοι ἔξεις, καὶ ἐμπληκτοὶ ὁρμαί, καὶ
15 ἐπιθυμιῶν διαδοχαί. Τοῖτον ἡ τύχη, ἄλογον, ἐμ-
πληκτον, ἀπροόρατον, ἀνήκον, ἀμάντευτον, Εὐρί-
πυ δίκην μεταρρῆον, περιφερόμενον, καὶ ἡδεμιάς ἀνε-
χόμενον κυδερνῆτε τέχνης. Τί ἂν ἔν τις εὐξαιτο ἀ-
σάτῳ, χρεῖματι, καὶ ἀνοήτῳ, καὶ ἀσαθμήτῳ, καὶ ἀ-
20 μίκτῳ; Λοιπὸν δὲ μετὰ τὴν τύχην ἡ τέχνη. Καὶ
τίς τέκτων εὐξεται περὶ κάλλος ἀρότερον, τὴν τέχ-
νην ἔχων; ἢ τίς ὑφάντης περὶ κάλλος χλανίδος, τὴν
τέχνην ἔχων; ἢ τίς χαλκεὺς περὶ κάλλος ἀσπίδος, τὴν
τέχνην ἔχων; ἢ τίς ἀριεὺς περὶ εὐτολμίας, τὴν

(14) Καὶ ἄλογοι ἔξεις] ἄλογοι ὁρέξεις γράφεσθαι δεῖν εἰ-
κάσει Μαρκιάνδος· ὡς κεῖται καὶ λόγῳ λέ. οἶον, ἐκ ἐπίθυ-
μίας διημάδος μόνον, ἡδ' ὁρέξεις ἄλογοι. (16) Εὐρίπυ δίκην
μεταρρῆον] ὡς ἐν τῇ Εὐβοίᾳ κατὰ τὸ σενὸν τῆς Εὐρίπυ πα-
λάρροιαι, εἴτ' ἢ ἀμπατίδης.

ἀνδρίαν ἔχων ; ἢ τις ἀγαθὸς περὶ εὐδαιμονίας, τὴν ἀρετὴν ἔχων ;

Ζ'. Τί τοίνυν ἐστὶν, ὑπὲρ ὅτε καὶ εὐξαιτο ἄν τις τοῖς θεοῖς, ἃ μὴ προνοίας ἔχεται, ἢ εἰμαρμένης, ἢ
5 τέχνης, ἢ τύχης ; Χρήματα αἰτεῖς ; μὴ ἐνόχλει θεοῖς, ἔδεν αἰτεῖς τῶν καλῶν· μὴ ἐνόχλει τῇ εἰμαρμένῃ, ἔδεν αἰτεῖς τῶν ἀιαγκαίων· μὴ ἐνόχλει τῇ τύχῃ, ἔ γάρ τε τοῖς δεομένοις δίδωσι· μὴ ἐνόχλει τῇ τέχνῃ, ἀκχείεις γὰρ Μενάνδρην λέγοντος,

10 Οὐ πάντι γηράσκουσιν αἱ τέχναι καλῶς,

Ἄν μὴ λάβωσι προσάτην φιλόργουον.

Οὐκ ἔχει δὲ ᾧδε ; Χρησὸς εἶ ; μετὰ θεὸν τρόπον, εὐξαιο μοχθηρίας, ἐπιτηδεύσον τὸ πρᾶγμα. καὶ πλῆτον λάμβανε, πορνοδοσκῶν, ἢ καπηλεύων, ἢ ληϊζόμενος, ἢ παινεγῶν, ἢ ψευδομαρτυρῶν, ἢ συκοφαν-
15 των, ἢ δωροδοκῶν. Νίκην αἰτεῖς ; ἢν δύναιτο λαβεῖν, ἐν πολέμῳ μὲν παρὰ μισθοφόρον, ἐν δικαστηρίῳ δὲ παρὰ συκοφάντη. Ἐμπορίαν αἰτεῖς ; ἢν δίδωσι ναῦς, καὶ θάλαττα, καὶ πνευμάτων φορά· ἀγορὰ πρόκειται,
20 ὥπιον τὸ χρεῖμα. Τί τοῖς θεοῖς ἐνόχλεις ; μὴ ἐν τὸ παρὰ τὴν ἀξίαν φοβηθῆς, καὶ πλετῆσεις, καὶ ἰπ-

(12) Οὐκ ἔχει δὲ ᾧδε ; χρησὸς εἶ ;] σκοτεινὸν τεγὲ, δοκεῖ μοι, ἐκ τῆς ἐλλείψεως· ἀναπληρωτέον τοίνυν κατ' ἐμὲ ἔγω ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν· ἔκ ἔχει δὲ ᾧδε ; — ᾧδε μὲν ἔχει, ἀλλ' ἐγὼ βέλομαι τυχεῖν τῶν ἐφετῶν, καὶ δεῖ με ζητεῖν ταῦτα παρά τε· — χρησὸς εἶ ; — ναί· μετὰ θεὸν τρόπον, ἀντιποῖν τῆς κακίας, καὶ ἐπιτεύξῃ τῇ ποσειδέει. (21) καὶ πλετῆσεις καὶ ἰππώνικος ἔς] πλείονον λέγουσι γενέσθαι ἰππόνικον· ὡς καὶ ἄγαλμα βεβηθῆναι ἀναστῆσαι τῇ πατρίδι ἀνά-

πόνικος ἦς· νικήσεις, καὶ Κλέων ἦς· αἰρήσεις, καὶ
 Μέλιτος ἦς. Ἐὰν δὲ εἰς τὰς πρὸς τὸς θεὸς παρέλ-
 θης εὐχάς, εἰς δικαστήριον παρελήλυθας ἀκροῦς καὶ
 ἀπαραίτητον· ὅδεις ἀνέξεταί σε θεὸς εὐχομένε τὰ
 5 μὴ εὐκτά, ὅδὲ δώσει τὰ μήσαι δοτά. Ἐξετασὴς καὶ
 λογισὴς ἐφύσηκε ταῖς ἐκάσθι εὐχαῖς πικρὸς, εὐθύ-
 νων τῷ τῷ συμφέροντος μέτρῳ τὰ σά· ὅδὲ αὐτὸν
 μεταχειρῇ ἀναδιδασάμενος ὥσπερ εἰς δικαστήριον τὰς
 ὀρέξεις τὰς σὰς ἐλεεινὰ φθεγγομένας, οἰκτεῖρον
 10 βώσας, πολλὴν τὴν κόνιν καταχεομένης τῆς κεφα-
 λῆς, εἰ δὲ ἔτω τύχει, καὶ ὀνειδίζοντας τῷ θεῷ,

Εἰ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα.

ἀλλ' ὁ θεὸς λέγει, εἰ ἀγαθὰ ἐπὶ ἀγαθῷ αἰτεῖς,
 λάμβανε, εἰ ἄξιός ὢν αἰτεῖς· Ταῦτα ἔχοντί σοι ὅδεν
 15 εὐχῆς δεῖ, λήψῃ καὶ σιωπῶν.

ἢ. Ἀλλὰ Σωκράτης εἰς Πειραιᾶ κατῆει προσευ-
 ζόμενος τῇ θεῷ, καὶ τὸς ἄλλους προετρέπετο, καὶ ἦν ὁ

θημα, εἰ ἥτος ὁ Ἰππόνικος· καὶ Αἴλ. ποικιλ. Ἰσορ. ΙΔ΄.
 15 μέμνηται· ὁ γὰρ νῦν ἐθέλει αὐτὸν πτωχὸν μάλιστα, ἵν'
 ὁ λόγος ὡς ἐξ ἀντιθέτων χωρῇ, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἐπομένων δῆ-
 λον· νικήσεις γὰρ φυσί, καὶ Κλέων ἦς ὁ δειλότατος τῶν
 Ἀθηναίων· ὃν Θεκυδίδης (Δ΄. κη.) διακωμῶδει ἐς κεφολο-
 γίαν· καὶ νικήσεις, καὶ Μέλιτος ἦς, συκοφάντης καὶ ψεύτης,
 καὶ μηδὲν δίκαιον ἔχων ἐν τῇ πρὸς Σωκράτην κατηγορίᾳ. (12)
 εἰ ποτέ σοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα. Οἷμ. Ἰλ. Δ΄. 39.

(16) Κατῆει προσευζόμενος τῇ θεῷ] εἴτ' ἔν τῇ Ἀρτέ-
 μιδι· ὡς ὁ Ἀΐγιος Ἀθανάσιος φησιν ἄλλοι· ὁ Πλάτων εἰς τὸν
 Πειραιᾶ μετὰ Σωκράτους κατέρχεται τὴν ἀνθρώπιν τέχνην πλα-
 σθεῖσαν Ἀρτεμιν προσκυνήσων· εἰληπται δὲ ἐκ τῆς πολι-
 τείας τῇ Πλάτωνα· βιβλ. Ι΄.

βίος Σωκράτει μεσὸς εὐχῆς· ἡ γὰρ Πυθαγόρας ἤ-
 ξατο, ἡ Πλάτων, ἡ ὅσις ἄλλος θεοῖς προσήγορος.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν ἡγῇ τὴν τῷ φιλοσόφῳ εὐχὴν αἰτησιν
 εἶναι τῶν ἐ παρόντων· ἐγὼ δὲ ὁμιλίαν ἡ διάλεκτον
 5 πρὸς τὸς θεοὺς περὶ τῶν παρόντων, ἡ ἐπίδειξιν τῆς
 ἀρετῆς. Ἡ, οἷσι, τὸτο εὐχετο ὁ Σωκράτης, ὅπως
 αὐτῷ χεῖματα γένοιτο, ἡ ὅπως ἄρξῃ Ἀθηναίων;
 πολλὰ γε ἡ δει. Ἀλλ' εὐχετο μὲν τοῖς θεοῖς, ἐλάμ-
 βανε δὲ παρ' ἑαυτῇ, συνεπνευσάντων ἐκείνων, ἀρετὴν
 10 ψυχῆς, ἡ ὑσυχίαν βίῃ, ἡ ζοὴν ἄμεμπτον, ἡ εὐελ-
 πιν θάνατον, τὰ θαυμαστὰ δῶρα, τὰ θεοῖς δοτά.
 Ἐὰν δὲ τις παρὰ μὲν τῆς γῆς εὐπλοῖαν αἰτῇ, παρὰ
 δὲ τῆς θαλάττης εὐκαρπίαν, ἡ παρὰ μὲν ὑφάντε
 ἄροτρον, παρὰ δὲ τέκτονος χλανίδα, ἄπεισιν ἀτε-
 15 λῆς, ἡ ἄδωρος, ἡ ἄτευκτος. Ὡ Ζεῦ, καὶ Ἀθηνᾶ,
 καὶ Ἀπολλων, ἐθᾶν ἀνθρωπίνων ἐπίσκοποι, φιλο-
 σόφων ὑμῖν μαθητῶν δεῖ, οἱ τὴν ὑμετέραν τέχνην
 ἐρρωμέναις ψυχαῖς ὑποδεξάμενοι ἄμικτον βίην καλὸν
 καὶ εὐδαίμονα ἐκκαρπώσονται· ἀλλ' ἐστὶ σπάνιον μὲν
 20 τὸ τῆς φεωρητίας ταύτης χεῖμα, μόλις δὲ ἡ ὀψὲ
 παραγινώμενον. Δεῖ γε μὴν τῷ σπανίῳ τέτε ἡ ὀλί-
 γῳ ἐναύσματος τῷ βίῳ ἄλλοτε ἐν ἄλλοις σώμασι
 φανταζομένη, ὡς ἐν νυκτὶ πολλῇ δεῖ φωτὸς ὀλίγῳ·
 τὸ γὰρ καλὸν ἐν ἀνθρωπίνῃ φύσει ἐ πολὺ, φιλεῖ γε
 25 μὴν πρὸς τῷ ὀλίγῳ τέτε σώζεσθαι τὰ πάντα. Ἀν
 δ' ἐξέλῃς τῷ βίῳ φιλοσοφίαν, ἐξεῖλες αὐτῷ τὸ ζώ-
 πτεον, τὸ ἔμπνεον, τὸ ζωτικόν, τὸ μόνον εὐχεσθαι
 ἐπισάμενον· ὡς ψυχὴν σώματος ἐὰν ἀφέλῃς, ἔπη-
 ξας τὸ σῶμα· ὡς καρπὸς γῆς ἐὰν ἀφέλῃς, τὴν γῆν
 30 ἐξέταμες· ὡς ἥλιον ἡμέρας, τὴν ἡμέραν ἔσδεσας.

Λ Ο Γ Ο Σ Ι Β'.

Τί ἐπισήμη.

α'. Τί ποτ' ἐστὶ τὸτο, ὃ διαφέρει ἀνθρώπος θηρίῳ;
 ἡ τί ποτέ ἐστιν, ὃ διαφέρει ἀνθρώπου θεός; Ἐγὼ
 μὲν οἶμαι θηρίων μὲν ἀνθρώπου ἐπισήμη κρατεῖν,
 θεῶν δὲ ἐλαττεῖσθαι μοχθηρίᾳ· θεὸς μὲν γὰρ ἀν-
 5 θρώπου σοφώτερον, ἀνθρώπος δὲ θηρίῳ ἐπισημονέ-
 σερον. Ἀλλοτι ἐν ἐπισήμῳ σοφίας ἡγῇ; Οὐ μὰ
 τὸν Δία, ἐ μάλλον ἢ ζοὴν ζωῆς· ἀλλὰ κοινὸν ὑ-
 πάρχον τὸ τῆς ζωῆς θνητῇ φύσει πρὸς τὸ ἀθάνα-
 τον, κατὰ μὲν τὴν ποιότητα ἰσομοιεῖ, κατὰ δὲ
 10 τὴν βραχύτητα τῷ βίῳ χρίζεται· θεὸς μὲν γὰρ ζωὴ
 αἰώνιος, ἀνθρώπου δὲ ἐφήμερος. Ὅσπερ ἐν εἴτις ἦν
 δύναμις ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν αἰεὶ, ἡ ἀποτείνειν δυνεκῶς
 τὴν ὄψιν, ἡ δέχεσθαι τὴν προσβολὴν τῷ φωτὸς, ἡ
 μὴδὲν αὐτῷ δεῖν καλυπτόντων βλεφάρων, μὴδὲ ὑ-
 15 πνε πρὸς ἀνάπαυλαν, μὴδὲ νυκτὸς πρὸς ἡρεμίαν·
 κοινὸν μὲν ἦν τὸ ὁρᾶν ἐκείνοις τοῖς ὀφθαλμοῖς πρὸς
 ταύτην τὴν τῶν πολλῶν ὄψιν, διέφερε δὲ τῷ δυνε-
 κεί· ἔτως ἀμέλει ἡ ἐπισήμη, κοινόν τι ἔσα,
 διαφορὰν ὅμως ἔχει ἡ θεία πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην.
 20 Καί τινι μὲν θείαν τάχα ἡ αὐθις εἰσόμεθα· νῦν

(4) Θεῶν δὲ ἐλαττεῖσθαι μοχθηρίᾳ] ὁ μὲν Δαρίσσιος
 διορθοῖ ἀντὶ, τῷ μοχθηρίᾳ μαρία ἡ ἀμαθία γράφει. Οἱ δὲ
 Μαρκλαύδρος, σοφία, εἰκάζειν γράφεται· ὁ ἡ μάλλον,
 ὅσον ἐκ τῶν ἐπομένων εἰκάσαι.

δὲ δὴ ἐπὶ τὰ γνωρίσματα ἴωμεν, τί ποτ' ἐστὶ τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἐπίσταναι, καὶ εἰδέναι, καὶ μανθάνειν, καὶ ὅσα τοιαυτὰ λέγοντες ἔξιν τινὰ θεωρίας τῇ ψυχῇ προσίδεμεν.

- 5 β'. Ἄρα πᾶν ὅπερ ἂν ἡ αἰσθησις ἀθροίσασα τῇ κατὰ βραχὺ θεωρίᾳ, ἐμπειρίαν τῷτο ὀνομάζε-
σα, προσαγάγῃ τῇ ψυχῇ, καὶ μετὰ τῷτο ἐπι-
σφραγίσθῃ ὁ λογισμὸς τῇ ἐμπειρίᾳ, τῷτο φῶ-
μεν ἐπισήμην εἶναι· Οἷον τὸ τοιόνδε λέγω. Οἱ πρῶ-
10 τοι ἄνθρωποι ἔπω ναῦν εἰδότες, ἐρῶντες ἐπιμιξίας,
ἀγόμενοι μὲν ὑπὸ τῆς χειρίας, εἰργόμενοι δὲ ὑπὸ
τῆς θαλάττης, εἶδον ὅρην ἐξ ἀέρος καταπτάντα νη-
χόμενον, εἶδον δὲ καὶ φόρτον φερόμενον κέως ὑπὲρ
τῆ κύματος, ἦδη δὲ περὶ καὶ δένδρον ἀπενεχθὲν ἐκ πο-
15 ταμῆ εἰς κλύδωνα· καὶ τάχα μέν τις καὶ ἄκων κα-
τενεχθεὶς, κινῶν τὰ ἄρθρα, ἐξενήξατο, τάχα δὲ
καὶ ἐκὼν ἐν παιδιᾷ μέρει· ἀθροίσασα δὲ ἡ πείρα τὴν
ἐννοίαν τῷ πλεῖν σχεδὸν τινὰ φαύλην τὸ πρῶτον ἐξει-
γάζατο, ὕλην κέφην ξυνδεόντων, αὐτοσχέδιον ναῦν·
20 κατὰ βραχὺ δὲ προίεσα ἡ αἰσθησις ὁμῶς τῷ λογι-
σμῷ ἐσοφίσατο καὶ ἐξεῦρεν ὄχιμα κοῖλον, ἐρεσσό-
μενόν τε, καὶ ἐξ ἰσίων πλέον, καὶ ὑπὸ ἀνέμων φερό-
μενον, καὶ ὑπὸ οἰάκων εὐθυνομένον, καὶ ἐπέτρεψεν

(13) Εἶδον καὶ φόρτον] γραπτέον μάλλου φορυτόν, ὡς
εἴκασαι καλῶς καὶ Μαρκιανῶν· ἵνα ἡ, συρφετός τις ξύλων
ὑπὸ τῆς κλύδονος ἐκβραζόμενος. (19) ὕλην κέφην ξυν-
δεόντων (τινῶν ἀνθρώπων) αὐτοσχέδιον ναῦν] ἐν ἄλλοις δὲ
ξύλων δεόντων ἀντὶ τῆς ξυνδεόντων ἐκαλῶς κεῖται· εἰ δὲ
μή, γραπτέον ἔδει· ὕλην κέφην ξύλων, δεόντων τινῶν καὶ

- αὐτῇ τὴν σωτηρίαν ἐπισήμην μὲν τῇ κυβερνητικῇ. Φα-
σι δὲ καὶ ἱατρικὴν εὐρῆσθαι τὸ ἀρχαῖον ὥδι. Κομίζον-
τες οἱ οἰκίσαι τὸν κάμνοντα εἰς τῶν ἀγῶν τὴν ἐν
τρίβῃ, κατετίθεντο· ἐφισάμενοι δὲ οἱ ἄνθρωποι,
5 καὶ ἀνερωτῶντες τὸ ἄλγος ὅτῳ τὸ αὐτὸ συμπεσόν,
ἔπειτα ὥϊατο ἢ ἐδωδῇ τι, ἢ καύσας, ἢ τεμῶν, ἢ
διψήσας, παρετίθεντο ἕκαστοι ταῦτα κάμνοντι οἱ πε-
πονθότες πρότερον καὶ ὠφελήμενοι· ἡ δὲ ὁμοίότης τῆς
πάθους συναθροίσασα τὴν τῷ ὠφελήσαντος μνήμην
10 τῇ κατ' ὀλίγον ἐντεῖξει ἐπισήμην ἐποίησε τὸ πᾶν.
Οὕτω καὶ τεκτονικὴ συνῆση, καὶ χαλκευτικὴ, καὶ ὕφαν-
τικὴ, καὶ γραφικὴ, ὑπὸ τῆς πείρας ἐκάστη χειρα-
γωγημένη.

γ'. Εἶεν· τῷτο ἐπισήμην φῶμεν, ἐδισμόν ψυ-
15 χῆς πρὸς ὅτιον τῶν ἀνθρωπίνων ἔργων καὶ ἐπιτηδευ-
μάτων· ἡ τῷτο μὲν διατείνει καὶ ἐπὶ τὰ θεωρία· Καὶ
αἰσθησις γὰρ καὶ πείρα ἐκ ἀνθρώπου ἴδιον· ἀλλὰ καὶ

τ. λ. π. (3) εἰς τῶν ἀγῶν τὴν ἐν τρίβῃ] εἰς τὴν ἀγῶν
ἐκείνην· ἥ τις ἦν ἐν πλείονι ἀνθρώπων διατρίβῃ· τὴν μάλ-
λον τετριμμένην τῶν ἄλλων. (5) καὶ ἀνερωτῶντες τὸ ἄλ-
γος, ὅτῳ τὸ αὐτὸ συμπεσον·] Θεκυδίδης τῶν ὀνομάτων
καὶ πυκνωσίς· ὅθεν διερχομένην ἔγω· καὶ ἀνερωτῶντες, εἴτ'
ἢ μαζόντες, τίμι αὐτῶν τῶν ἀρρώγων ἐνέπεσε τὸ αὐτὸ πά-
θος, ὃ κακεῖνος ἐνόησε πρότερον· εἴτα ἀναμνηθεὶς ἕκα-
στος, ὅτι ὠφελήθη ἢ ἐδωδῇ τι, ἢ καύσας τὸ μέλος τὸ
νοσῆν, ἢ τεμῶν, ἢ ἄλλως διαψήσας (ἔγω γὰρ Ρ' εἰσικος
ἀξιοῖ γράφειν) εἴτ' ἂν ἐντρέψας, παρετίθετο τὸ αὐτὸ
πῶ κάμνοντι φαρμακόν.

(16) Ἡ τῷτο μὲν διατείνει] τῷ ἡ, ἄλλοι μὲν, ἢ, δια-
ζευκτικῶς χρῶνται· ὁ δὲ Μάξιμος πανταχῇ ἐν ταῖς ἐρωσὶ.

τὰ θηρία αἰδάνεται, καὶ ἐκμανθάνειτι ὑπὸ τῆς
 πείρας, ὥς καὶ τέτοις ὥρα μεταποιεῖσθαι σοφίας.
 Αἱ γέραναι ἐξ Αἰγύπτου ὥρα θέρους ἀνισάμεναι, ἐκ
 ἀνεχόμεναι τὸ θάλλπος, τείνασαι τὰς πτέρυγας
 5 ὥσπερ ἰσία, φέρονται διὰ τῆ ἀέρος εὐθὺ τῶν Σκυ-
 θῶν γῆς· ἅτε δὲ ἐκ ἐν ῥυθμῷ ὄν τὸ ζῶον, ἀλλ' ἐμ-
 βριθὲς μὲν τὰ μέσα, μακρὸν δὲ κατὰ τὸν αὐχένα,
 κεφον δὲ κατὰ τὸ ὕψος, ἀραιὸν δὲ κατὰ τὰς πτε-
 ρυγας, ἐσχισμένον δὲ κατὰ τὰ κῶλα, κλυθάζεται
 10 τὴν πτῆσιν, ὥσπερ ναὺς χειμαζομένη, Τῆτο γυν-
 σα ἢ γέρανος, ἢ αἰδανομένη ἢ πειραθεῖσα, ὃ πρό-
 τερον ἀνίσταται, πρὶν ξυλλάβῃ λίθον τῷ σώματι
 ἔρμα εἶναι αὐτῇ πρὸς τὴν πτῆσιν. Ἐλαφοὶ ἐκ Σικε-
 λίας ἐπὶ Ῥηγίῳ περαιῶνται, νηχόμεναι ὥρα θέρους
 15 ἐπιθυμία καρπῶν· ἅτε δὲ ἐν μακρῷ πλῶ, ἐξαδε-
 νεῖ ἢ ἔλαφος ἀνέχεσθαι τὴν κορυφὴν ὑπὲρ τῆ ὕδατος.
 Κρυφίζονται δὲ τὸν κάματον ὡδὲ πως· νήχονται ἐπὶ
 μίας τεταγμέναι, ἀλλήλαις ἐπόμεναι, ὥσπερ στρα-
 τάπεδον ἐπὶ κέρως βαδίζον· νήχονται δὲ, ἐπιθεῖσα
 20 ἐκάσῃ τὴν κορυφὴν τῇ τῆς ἡγεμένης ἰξύϊ. Ἡ δὲ στρα-
 τηγῶσα τῆς τάξεως, ἐπειδὴν κάμῃ, ἐπὶ ὑραῖον με-
 θίσταται, καὶ ἡγεῖται ἄλλη, καὶ ὑραγεῖ ἄλλη· ὥς
 ἐν τοῖς στρατοπέδοις Ξενοφῶν μὲν ὑραγεῖ, ἡγεῖται
 ἢ δὲ Χειρίσοφος· ὥς καὶ στρατηγίας τακτικῆς μετα-
 25 ποιεῖται ταυτὶ τὰ θηρία.

δ. Μὴ ποτε ἐν αἰσθήσεσι μὲν καὶ πείρα ἐκ ἀνθρώ-

οῦσιν, ἀπορηματικῶς. (23) Ξενοφῶν μὲν ὑραγεῖ, ἡγεῖται
 δὲ Χειρίσοφος·] ἴδε Ξενοφῶντα Κύρ. Διαβ. βιβλ. γ'. κεφ.
 β'. 25, 26.

πινον, λόγος δὲ ἀνθρώπου ἴδιον· καὶ ἔδεν εἴη ἄλλο ἐ-
 πισήμη πλὴν βεβαιότης λόγου οἰκονομίας κατὰ τὰ
 αὐτὰ, ἐκθρησκόμενα τὰ συγγενῇ τῶν πραγμάτων,
 καὶ διακρίνοντας τὰ ἀνόμοια, καὶ τὰ ὅμοια συγκρίνον-
 5 τος, καὶ τὰ οἰκεῖα συντιθέοντας, καὶ τὰ συγκεχυ-
 μένα διαῖρυντος, καὶ τὰ ἀλλότρια χωρίζοντος, καὶ
 τὰ ἄτακτα συντάττοντος, καὶ τὰ ἀνάεμοσα ἀεμο-
 ζομένους. Τοῦτον γὰρ ἀμέλει καὶ ἀριθμητική, καὶ
 γεωμετρία, καὶ μεσική, καὶ ὅσαι ἄλλαι χειρουργίας
 10 ἀδεεῖς τῇ τῆ λόγου ῥύμῃ ἐπεξήλθον τοῖς ἀνθρώπων
 νοήμασι, καὶ ἐξεργάσαντο. Καὶ μὴν Ὀμήρου ἐ ταύ-
 τας πρεσβυτάτας ἐπιστημῶν λέγει, παλαιὸς ἀνὴρ,
 καὶ ἀξιόχρεως δῆπερ πισεύεσθαι, ἀλλὰ θαυμάζει τέ-
 τες μόνους, ὥς σοφούς,
 15 Μάντιν, ἢ ἱήτηρα κακῶν, ἢ τέκτονα δέρων,
 Ἡ καὶ θέσπιν αἰοδόν.
 Ὡς τῆς ἰσοτιμίας. Ὁ μάντις σοφός, καὶ ὁ τέκτων
 σοφός, καὶ ὁ Ἀπόλλων δῆπερ, καὶ ὁ ἰατρός, καὶ ὁ Ἀ-
 σκληπιὸς δῆπερ ὁμοίως τίμιος, καὶ ὁ Φήμιος. Μὴ
 20 ποτ' ἐν Ὀμήρῳ μὲν ταῖς ἐπισήμαις τὰς τιμὰς νέ-
 μει κατὰ τὴν εὕρεσιν μᾶλλον, ἢ κατὰ τὴν χρεῖαν
 αὐτῶν; Ἡ μὲν δὲ ἐ ταύτῃ θρησκειᾷ, ἀλλὰ ὡς λέ-
 γομεν. Ὅτι ἢ τῆ ἀνθρώπου ψυχῇ τὸ εὐκνητότατον
 ἔσα τῶν ὄντων καὶ ὀξύτατον, κεκραμένη ἐκ θνητῆς
 25 καὶ ἀθανάτης φύσεως, κατὰ μὲν τὸ θνητὸν αὐτῆς

(15) Μάντιν ἢ ἱήτηρα κακῶν] ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς. Ρ'.
 385. (17) ὡς τῆς ἰσοτιμίας;] ἔγω γράφει τὸ τοῦτον θαυ-
 ματικὸν περισπώμενον πανταχῶς, καὶ τοὶ μετέβαλον ἐγὼ

H

ζυντάττεται τῇ θηριώδει φύσει· καὶ γὰρ τρέφει αὐτὴν καὶ αὖξει, καὶ κινεῖ, καὶ αἰδάνεται· κατὰ δὲ τὸ ἀθάνατον τῷ θείῳ ζυγιάσκει, καὶ γὰρ νοεῖ, καὶ λογίζεται, καὶ μανθάνει, καὶ ἐπίσεται· καθὸ δὲ ζυμβάλλουσιν αὐτῇ αἱ θηταὶ φύσεις τῷ αἰθανάτῳ, 5 τὺτο πᾶν καλεῖται φρόνησις, διὰ μέσθ' ὅσα ἐπισήμης πρὸς αἰσθήσιν. Καὶ ἔστιν ἔργον ψυχῆς, ὡς μὲν ἀλογε, αἰσθήσιν· ὡς δὲ θείας, νῆς· ὡς δὲ ἀνθρωπίνης, φρόνησις· ἀθροίζει δὲ αἰσθήσεις μὲν 10 ἐμπειρίαν, φρόνησις δὲ λόγον, νῆς δὲ βεβαιότητα· τὴν δὲ ἐξ ἀπάντων ἀρμονίαν, ἐπισήμην καλῶ. Εἰ δέ τι δεῖ καὶ εἰκόνας τῷ λόγῳ, ἔσω ἢ μὲν αἰσθήσεις κατὰ τὴν ἐν τεκτονικῇ χειρουργίᾳ, ὁ δὲ νῆς κατὰ γεωμετρίαν, ἡ δὲ φρόνησις οἷα καὶ τῶν ἀρχιτεκτόνων· 15 ἡ δὲ τέχνη διὰ μέσθ' ὅσα γεωμετρίας καὶ τεκτονικῆς, πρὸς μὲν τὴν χειρουργίαν ἐπισήμητις ὅσα, πρὸς δὲ γεωμετρίαν ἐλαττεμένη κατὰ τὴν βεβαιότητα.

Ἔ. Διείληχε δὴ καὶ τὰς τῶν ἀνθρώπων δυνάμεις ἐπισήμην, καὶ φρόνησιν, καὶ ἐμπειρίαν. Καὶ ἡ μὲν ἐμπειρία περὶ πῦρ, καὶ σίδηρον, καὶ ἄλλας ὕλας πραγματευομένη παντοδαπὰς ἐραρίζει τὰς χερεῖας τῷ βίῃ 20 ταῖς εὐπορίαις τῶν τεχνῶν. Ἡ δὲ φρόνησις ἐπιτεταγμένη τοῖς τῆς ψυχῆς παθήμασι, καὶ οἰκονομεῖσα ταῦτα τῷ λογισμῷ, πρὸς μὲν ἐμπειρίαν ἐπισήμης 25 ἔχει λόγον, ἀπολείπεται δὲ ἐπισήμης, καθόσον

πολλαχῇ τὴν περὶ τὴν (1) καὶ γὰρ τρέφει αὐτὴν] προσέχεται μοι τὸ, αὐτὴν, ἵνα μὴ ἔχωμεν πράγματα, μεταβάλλοντες τὰ ἐπόμενα εἰς σημασίαν παθητικὴν· δῆλον δὲ τῷ καὶ μικρὸν ἐπισήσαντι.

περὶ πρᾶγμα καὶ ἐς ὧς ἀδὲ ὠμολογημένον πραγματευομένη σχηματίζεται τῇ τέτῃ φύσει. Ὁ δὲ νῆς τὸ τιμιώτατον ἐν ψυχῇ καὶ ἀρχικώτατον, καθάπερ ἐν πόλει νόμος, ἐκ ἐπ' ἀξίων γεγεραμμένος, ἔδδ' ἐπὶ 5 σήλης ἐγκεχαραγμένος, ἔδδ' ὑπὸ ψηφισμάτων κεκυρωμένος, ἔδδ' ὑπ' ἐκκλησίας κεχειροτονημένος, ἔδδ' ὑπὸ δήμῳ ἐπηνημένος, ἔδδ' ὑπὸ δικαστηρίου δεδοκιμασμένος, ἔδδ' ὑπὸ Σόλωνος ἢ Λυκάργου τεθείς· ἀλλὰ θεὸς μὲν ὁ νομοθέτης, ἀγραφὸς δὲ ὁ νόμος, 10 ἀχειροτόνητος δὲ ἡ τιμὴ, ἀνυπεύθυνος δὲ ἡ ἐξουσία. Καὶ μόνος ἂν εἴη ὁ νόμος· οἱ δὲ ἄλλως καλέμενοι, δόξαι ψευδεῖς καὶ διμαρτημένοι καὶ σφαλλόμενοι. Κατ' ἐκείνους τὸς νόμους καὶ Ἀριστείδης ἔφευγε, καὶ Περικλῆς ἐζημιῶτο, καὶ Σωκράτης ἀπέθνησκε· κατὰ 15 δὲ τὸν θεῖον τῦτον νόμον καὶ Ἀριστείδης δίκαιος ἦν, καὶ Περικλῆς ἀγαθὸς ἦν, καὶ Σωκράτης φιλόσοφος. Ἐκείνων τῶν νόμων ἔργον δημοκρατία, καὶ δικαστήρια, καὶ ἐκκλησίαι, καὶ δήμῳ ὁρμαὶ, καὶ δημαγωγῶν δωροδοκίαι, καὶ τύχαι παντοδαπαὶ, καὶ συμφοραὶ ποικίλαι· 20 τέτῃ τῷ νόμῳ ἔργον ἐλευθερία, καὶ ἀρετὴ, καὶ βίος ἄλυπος, καὶ ἀσφαλὴς εὐδαιμονία. Ὅτι ἐκείνων τῶν νόμων ἀθροίζεται μὲν τὰ δικαστήρια, πληρῶνται δὲ αἱ τριήρεις, ἐκπέμπονται δὲ οἱ στόλοι, τέμνεται γῆ, πολεμεῖται θάλαττα, Αἴγινα ἀνίσταται, Δεκέλεια 25 τειχίζεται, Μῆλος ἀπόλλυται, Πλαταιαὶ ἀλίσκονται, Σκιώνη ἀνδραποδίζεται, Δῆλος καθαιρεται· ὑπὸ τέτῳ τῶν νόμων ἀρετὴ ἀθροίζεται, πληρῶνται ψυχὴ μαθημάτων, οἰκεῖται οἶκος καλῶς,

(24) Αἴγινα. Δεκέλεια. Μῆλος. Πλαταιαί. Σκιώνη. Δῆ-

εὐνομεῖται πόλις, εἰρήνην ἄγει γῇ καὶ θάλαττα, ἔδεν σκαῖον, ἔδεν ἀπάνθρωπον, ἔδεν βαρβαρικόν, πάντα εἰρήνης μεσά, καὶ ἐνεχειρίας, καὶ ἐπισήμης, καὶ φιλοσοφίας, καὶ λόγων μεσικῶν.

- 5 ζ'. Ὡς νόμοι νόμων πρεσβύτεροι, καὶ νομοθετῶν νομοθετῶν ἡμερώτεροι· οἷς ὁ μὲν ἐκὼν ὑποβρίψας ἑαυτὸν, ἐλεύθερος, καὶ εὐπορος, καὶ ἀδελὸς ἐφημέρων νόμων, καὶ ἀνοήτων δικασῶν· εἰ δέ τινες παρὰ νόμοι ἐν τέτοις καὶ ὑβρίζαι ἄνδρες, ἔχουσι τὴν δίκην, ἐκ
10 Ἀθηναίων καταψηφισομένων, ἔδεν τῶν ἑνδεκά ἀπαγόντων, ἔδεν τῇ δημῷ προσφέροντος τὸ φάρμακον, ἀλλ' αὐτόθεν ἐξ αὐτοφύεως καὶ ἐκείσε μοχθηρίας.

Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.

- Τῆτον παραδὰς τὸν νόμον Ἀλκιβιάδης, ἐδύσχει, ἐχ
15 ὅποτε αὐτὸν Ἀθηναῖοι ἐκ Σικελίας ἐκάλυν, ἔδ' ὅποτε ἐπηρεάσαντο αὐτῷ κήρυκες καὶ Εὐμολπίδαι. ἔδ' ὅποτε ἐφευγεν ἔξω τῆς Ἀττικῆς· μικρὰ ταῦτα, καὶ καταδίκη εὐκαταφρόνιτος (κρείττων γὰρ ἦν καὶ φεύγων Ἀλκιβιάδης τῶν οἰκοι μενόντων, ἔτος παρὰ Λα-
20 κεδαίμονις φεύγων εὐδοκίμει, ἔτος Δεκέλειαν ἐπετείχιζεν, ἔτος Τισσαφέρην φίλος, καὶ Πελοποννησίων ἡγεῖτο) ἀλλ' ἡ ἀληθὴς Ἀλκιβιάδου δίκη πρεσβυτέρα μακρῇ, πρεσβυτέρα νόμῳ, καὶ πρεσβυτέρων δικασῶν· Ἡνίκα ἐξῆλθε Λυκαῖν, καὶ ὑπὸ Σωκράτους

λος. πάντα ταῦτα γεγόμενα ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, εὐρήσεις παρὰ Θεκυδίδου.

(13) Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν] Ὀδυσ. Α'. 7. (16) ἐπηρεάσαντο] κατηράσαντο· ἴδε Θεκυδ. ζ'. ξα'. καὶ τὰ ἐξῆς πάντα αὐτόφει διὰ πολλῶν.

κατεγινώσκειτο, καὶ ὑπὸ φιλοσοφίας ἐξεκηρύττετο· τότε φεύγει Ἀλκιβιάδης, τότε ἀλίσκεται. Ὡς καταδίκης πικρᾶς, καὶ ἀμειλίκτης ἀρεᾶς, καὶ ἐλεεινῆς πλάνης. Τοιγαρὲν Ἀθηναῖοι μὲν αὐτὸν καὶ δειθύντες κα-
5 τεδέξαντο· φιλοσοφία δὲ, καὶ ἐπισήμη, καὶ ἀρετὴ τοῖς ἅπασι φεύγουσιν ἀδίκτος μένει καὶ ἀδιάλλακτος. Τοῖσιν ἡ ἀμαθία.

- ζ'. Εἰγὼ δὲ καὶ τὰς Μῖναι νόμους ἐπισήμην καλῶ, ἣν ἐδίδασκε μὲν ὁ Ζεὺς ἐν ἐνναεταίῳ χρόνῳ, ἐμάνθανε δὲ ὁ Μῖνως, εὐδαιμόνει δὲ τὸ Κρητῶν γένος. Καὶ τὴν Κύρην ἐπισήμην ἀρετὴν καλῶ βασιλικήν, ἣν ἐδίδασκε μὲν Κύρως, Καμδύσης δὲ ἐκ ἐμάνθανεν, ἔδεν Ξέρξης ἐμάνθανε. Κύρως μὲν γὰρ ἡγεῖτο Περσῶν, ὡς ποιμὴν θρεμμάτων, σώζων τὰ αἰπόλιον καὶ
15 τρέφων, καὶ Μήδοις πολεμῶν, καὶ Βαβυλωνίους λαμβάνων, καὶ μηδενὶ ἐφίει· λύκῳ βαρβαρῶν καὶ ἀρπαγὴ ἀναμιχθῆναι τῇ ἀγέλῃ. Καμδύσης δ' ἦν καὶ αὐτὸς Ξέρξης ἐκ ποιμένων ἀγαθῶν ποιητοὶ λύκοι, κείροντες τὴν ἀγέλην, καὶ τῆς ἐπισήμης ἀπεληλαμένοι. Εἰγὼ
20 καὶ τὰς Λυκαίους νόμους ἐπισήμην καλῶ μεσικὴν.

(9) Εἰδίδασκε μὲν ὁ Ζεὺς] ἴδε λόγῳ λή. β'. καὶ Δίωνα Χρυσ. λόγῳ Α'. §. ια'. (20) ἐπισήμην καλῶ μεσικὴν] ἐπισήμην εὐδαιμονίου δηλονότι τῇ ἀρετῇ καὶ τοῖς ἡδέσι τῶν ἀνθρώπων συμπόρῳ, καὶ καλῶς, ὡς φιλοσοφία, τὸν ἀνθρώπινον βίον ἀρμόζουσαν.

Λ Ο Γ Ο Σ ΙΓ'.

Πότερα χαλεπώτερα νοσήματα, τὰ τῷ σώματος,
ἢ τὰ τῆς ψυχῆς.

α. **Α**ῖνεται τι ἐξ ἀρχαίης ἄσμα ἐν εὐχῆς μέρει,
Υγεία πρεσβίσα μακάρων,
Μετά σεῦ ναίοιμι
Τὸ λειπόμενον βιοτᾶς.

5 Εἰρωτῶ δὴ τὸν ποιητὴν τῷ ἄσματος, τίνα καὶ ἔσαν
τὴν υγείαν ταύτην ζύνοικον αὐτῷ ἐλθεῖν παρακαλεῖ
κατὰ τὴν εὐχὴν; Εἰγὼ μὲν γὰρ ὑποπτεύω δαιμό-
νιον τι εἶναι χρῆμα καὶ εὐχῆς ἄξιον· ἢ γὰρ ἂν εἰκῇ,
ἐδὲ ἐκ τῷ προσυχόντος κατηξιώθη ῥῆσος, καὶ ἔμεινεν
10 ἄδόμενον. Εἰ δὲ καὶ τοιούτων ἔσιν, ὁποῖον αὐτὸ ὑποπτεύω
εἶναι, ἀποκρινάμην ἡμῖν ὑπὲρ τῆ ποιητῆ ὁ λόγος αὐ-
τός· δύο γὰρ ὄντων ἐν τῇ τῷ ἀνθρώπῳ ἁρμονία,
ψυχῆς καὶ σώματος, εἰ μὲν ἢ πέφυκε ψυχὴ νοσεῖν,
ἢν ἂν δὴ περὶ τὸ ἄσμα τῷτο εὐχὴ σώματος, τῷ καὶ
15 πεφυκότος νοσεῖν καὶ υγεία ῥάονος. Εἰ δὲ ἀμφοῖν ὁ-
μοίως συγκεκραμένων μὲν πρὸς τὸ κάλλιστον ὑπὸ τῆς
φύσεως, ταρattoμένων δὲ ὑπὸ τῆς παρουσίας τῶν

(2) Υγεία πρεσβίσα μακάρων·] οἷον θεὰ τῶν μακάρων,
ἔντιμος· παλαιὸν δὲ τὸ ἄσμα, εἰς Ἀρύφρονα, τὸν Συκιώ-
νιον ἦκον, ἔπαιον υγιείας ποιήσαντος. (15) καὶ υγεία ῥάο-
νος] πρόδες τὸ, γενέσθαι, καὶ ἔχ' ἐξείς πράγματα· οἷον καὶ
υγεία ῥάονος (πεφυκότος) γίνεσθαι· εἰδὲ μὴ τρεπτέον τὸ,
υγεία εἰς τὸ, υγιαίνειν· ὃ καὶ μᾶλλον.

μερῶν, ἐπειδὴν πλεονεκτήσῃ τί ἐν αὐτοῖς, ὥς ἐν πό-
λει δῆμος ἢ τύραννος, κωλύει τὰ ἄλλα καὶ λυμαίνε-
ται αὐτῶν τῇ συμμετρίας, καλεῖται δὲ ἑκατέραν πλεο-
νεξίαν, τὴν μὲν ψυχῆς, τὴν δὲ σώματος, καὶ πρὸς
5 μὲν αὐτὸ ἑκάτερον ὁμοίως υγιείας ἐνδεές, πρὸς δὲ τὸ
πλησίον ἢ κατ' ἰσχυροῖαν τάττεται· τὴν ποτέρην αὐ-
τοῖν συμμετρίαν καὶ σωτηρίαν πρεσβίσαν μακάρων ὁ-
νομάζωμεν; ἵνα δὴ καὶ τὴν ἑκατέρην νόσον ἐκ τῷ ἐναν-
τίῳ θεασώμεθα, ποτέρα τῷ ἀνθρώπῳ μείζον κα-
10 κόν, φέρε δὴ ἔτωσί τὸ πᾶν διαιτησώμαι.

β. Ψυχὴ καὶ σῶμα ὁ ἄνθρωπος, τὸ μὲν αὐτὸ
ἄρχον, τὸ δὲ ἀρχόμενον, ὥς ἐν πόλει ἀρχῶν καὶ ἀρ-
χόμενος· καὶ ἐστὶ καὶ ὁ ἀρχὼν πόλεως μέρος, καὶ οἱ ἀρ-
χόμενοι παραπλησίως· ποτέρον δὴ τῶν μερῶν τέτων
15 πράττον κακῶς λυμαίνεται τῇ πόλει; Νοσεῖτω δῆ-
μος ἐν δημοκρατίᾳ, ἀλλὰ Περικλῆς υγιαίνων, ἀρχὼν
ἀγαθός, ἐπανορθοῖ τὴν τῷ δήμῳ νόσον· νοσεῖτω Συ-
ρακεστίοις Διονύσιος τυραννικὴν νόσον, ἀλλ' ὁ δῆμος
υγιαίνων ἐξαδενεῖ πρὸς τὴν σωτηρίαν. Βάλλει δὴ τὸ
20 μὲν σῶμα εἶναισαι οἷον δῆμον, τὴν δὲ ψυχὴν ὥσπερ
δυναστέα; Θέασθαι τοῖνον, καὶ παρὰβαλλε τὴν εἰκόνα.
Ὁ δῆμος πλέον ἢ ὁ ἀρχὼν, καὶ τὸ σῶμα πλέον ἢ ἡ
ψυχὴ· δῆμος ἐμπληκτικὸν, καὶ τὸ σῶμα ὁμοῖον· δῆμος
πολυμερές, καὶ πολύφωνον, καὶ πολυπαθές, δῆμος
25 ἐξ ἀνομοίων πολλῶν καὶ παντοδαπῶν, καὶ τὸ σῶμα ἐξ
ἀνομοίων πολλῶν, καὶ παντοδαπῶν συγκεκραμένον·
δῆμος χρῆμα ὅξυ ἐν ὀρεγαῖς, ἰχυρὸν ἐν ἐπιθυμίαις,
υγρὸν ἐν ἡδοναῖς, δύδυμον ἐν λύπαις, χαλεπὸν ἐν
θυμοῖς, ταῦτα καὶ σώματος πάθη· καὶ γὰρ ἐπιθυ-

μητικόν, καὶ αἰτητικόν, καὶ φιλήδονον, καὶ ὀρμητι-
κόν. Φέρε καὶ τὸν ἄρχοντα τῷ ἄρχοντι εἰκάζωμεν.
Ἀρχὼν ἐν πόλει πρῶτον πάντων, καὶ τιμιώτατον,
καὶ ἰσχυρότατον, ψυχὴ ἀνθρώπων πρῶτον πάντων,
5 καὶ τιμιώτατον, καὶ ἰσχυρότατον· ἄρχων τῇ φύσει
φροντιστικώτατον, καὶ λογιστικώτατον· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ
ἡ ψυχὴ· ὁ ἄρχων αὐτεξέστης, καὶ ἡ ψυχὴ. Τέτων
τοῖσι ἕτοιμοι ἔχοντες, τὴν ποτέρη νόσον χαλεπωτέραν
φύσσει, καὶ ἐν ἀνθρώπῳ, καὶ ἐν πόλει; Οὐ τὸ κρείτ-
10 τον νοσῶν ἀνιαιρότερον τῷ ὅλῳ; ἄλλος μὲν γὰρ κάμ-
νων, ὑγιαίνοντος ἄρχοντος, ἐν ἐλευθέρῃ τῇ πόλει
νοσεῖ· ἄρχοντος δὲ νοσούντος, δαλεία πόλεως· συνε-
λάνθι δ' εἰπεῖν, ψυχὴ σώματος τιμιώτερον. Τὸ δὲ
τῇ τιμιωτέρῃ ἀγαθὸν μείζον· τὸ δὲ τῷ μείζονι ἀ-
15 γαθὼ ἐναντίον, μείζον κακόν· ἀγαθὸν δὲ μείζον ὑ-
γεία ψυχῆς, ὑγείας σώματος· μείζον ἢ κακὸν νό-
σος ψυχῆς, νόσος σώματος. Ὑγεία μὲν σώματος
τέχνης ἔργον, ὑγεία δὲ ψυχῆς ἀρετῆς ἔργον· νόσος
ψυχῆς μοχθηρία, νόσος σώματος δυσυχία· ἐκείσιν
20 ἡ μοχθηρία, ἀκύνειον ἡ δυσυχία· ἐλεεῖται τὰ ἀκύν-
εια, μισεῖται τὰ ἐκύνεια· τὰ ἐλεούμενα βοηθεῖται,
τὰ μισούμενα κολάζεται· τὰ βοηθούμενα μέτρια, τὰ
κολαζόμενα χεῖρω.

γ'. Πάλιν αὖ τὴν ὑγείαν ἐφ' ἑκατέρῃ σκόπει.
25 Ἡ μὲν πάντων ἀδείης, ἡ δὲ πάντων ἐνδείης· ἡ μὲν
εὐδαιμονίαν χορηγεῖ, ἡ δὲ κακοδαιμονίαν πορίζεται·

(1) Αἰτητικόν.] ὁ μὲν Δαβίδος ὑποπτεύει, ὅτι δεῖ
γράφειν, ἰτητικόν· ὁ δὲ Ρ' εἰσικός, λυπητικόν, ἢ ὀρμη-
τικόν.

ἡ μὲν ἄμοιρος κακῶ, ἡ δὲ ἐπισφαλὴς εἰς μοχθηρίαν·
τῇ μὲν αἰεὶς ὑγεία, τῇ δὲ ἐφήμερος· τῇ μὲν βέ-
βαιος, τῇ δὲ ἄστατος· τῇ μὲν ἀθάνατος, τῇ δὲ
θνητή. Σκόπει καὶ τὰς νόσους. Νόσος σώματος εὐα-
5 πάντως τῇ τέχνῃ, νόσος ψυχῆς δεσμευτάδολτος
τῷ νόμῳ· ἡ μὲν τὸν ἔχοντα ἀνιώτα παθεῖ πρὸς τὴν
ἰάσιν εἰκτικώτερον, ἡ δὲ ἐξαναλῶσα τὸν ἔχοντα, ὑ-
περορᾷ τῶν νόμων παρασκευάζει· τῇ μὲν βοηθεῖσι
θεοὶ, τὴν δὲ μισοῦσιν· πόλεμον ἔδει κινεῖ δια νόσον
10 σώματος, διὰ δὲ ψυχῆς νόσον οἱ πολλοὶ πόλεμοι·
ἔδει νοσῶν τὸ σῶμα συκοφαντεῖ, ἢ τυμωρουχεῖ, ἢ
ληΐζεται, ἢ τι ἄλλο δὲ κακὸν μέγα· νόσος σώμα-
τος ἀνιαιρόν τῷ ἔχοντι, νόσος ψυχῆς ἀνιαιρόν καὶ τῷ
πλησίον.
15 δ'. Θεᾶσαι τὸ λεγόμενον ὡς σαφέστερον ἐπὶ πο-
λιτικῆς εἰκόνας. Ἀθήνητι ἐν δημοκρατεμένῃ πόλει,
καὶ ἀκμαζέσῃ πλήθει ἀνδρῶν, καὶ μεγάλῃ ἀρχῇ, καὶ
δυνάμει χρημάτων, καὶ εὐπορίᾳ στρατηγῶν, ὑπὸ Πε-
ρικλῆϊ δυναστεύοντι, λοιμὸς ἐμπεσὼν, ἐξ Αἰθιοπίας
20 ἀρξάμενος, καὶ καταβὰς διὰ τῆς βασιλείας γῆς, καὶ
τελευτήσας ἐκεῖ, καὶ ἰδρυθεὶς αὐτόθι, ἐφθειρε τὴν
πόλιν· συνεπελάμβανε δὲ τῇ τῷ κακῷ ἐπιδημίᾳ καὶ
ἐκ Πελοποννήσου πόλεμος. Δημεμένης δὲ τῆς γῆς, καὶ
φθειρομένης τῆς πόλεως, καὶ ἀναλισκομένων τῶν σω-
25 μάτων, καὶ μαραινομένης τῆς δυνάμεως, καὶ ἀπαγο-
ρεύοντος τῇ πόλει τῷ σώματος, εἰς ἀνὴρ, οἷον ψυ-
χὴ πόλεως, ὁ Περικλῆς ἐκεῖνος, ἄνατος καὶ ὑγιὴς
μένων, ἐξώρθε τὴν πόλιν, καὶ ἀνίστη, καὶ ἀνεζωπύρει,
καὶ ἀντετάττετο τῷ λοιμῷ καὶ τῷ πολέμῳ. Θεᾶσαι δὲ
30 καὶ τὴν δευτέραν εἰκόνα. Ὅτε μὲν ὁ λοιμὸς ἐπέπαυτο,

ἔ τὸ πλῆθος ἐρρώτο, ἔ ἡ δύναμις ἤκμαζε· τότε δὴ τὸ ἀρχικὸν μέρος τῆς πόλεως ἐνόσει νόσον δεινὴν, ἔ ἐγγύτατα μανίας, ἔ κατελάμβανε τὸ πλῆθος, ἔ τὸν δῆμον συνοσεῖν προσηνάγκαζε. Ἡ γὰρ ἐχ ἔτος

5 ὁ δῆμος ἔ Κλέωνι συνεμαινέτο, ἔ Ὑπερβόλῳ συνένοσει, ἔ Ἀλκιβιάδῃ συνεφλέγετο, ἔ τελευτῶν τοῖς δημαγωγοῖς συνετήκετο, ἔ συνεσφάλλετο, ἔ συναπώλλετο, ἄλλῃ ἄλλοτε τὴν δειλαίαν καλῆντος,

Δεῦρ ἴδι νύμφα φίλῃ, ἵνα θέσκειλα ἔργα ἴδιαι;

10 Καὶ δείκνυσι μὲν Ἀλκιβιάδῃς Σικελίαν, δείκνυσι δὲ Κλέων Σφακτηρίαν, ἔ ἄλλος ἄλλην γῆν ἢ θάλατταν, ὡς πυρέττοντι πηγὰς ἔ φρεατα. Ταῦτά ἐστιν ὑμῶν, ὦ πονηροί, τὰ θέσκειλα ἔργα, φθορὰ, καὶ ἀνάσσεις, ἔ κακῶν ἀκμή, ἔ φλεγμονὴ νόσου. Τέ-

15 το δύναται ἔ ψυχῆς νόσος πρὸς σώματος νόσον παραβαλλομένη. Νοσεῖ σῶμα, ἔ ταράττεται, ἔ φθείρεται· ἀλλ' ἂν ἐπισήσης αὐτῷ ψυχὴν ἐρρώμενιν, ἀμελεῖ τῆς νόσου, ἔ ὑπερφερονεῖ τὴ κακῇ. Ὡς Φερεικῆς ὑπερφερονεῖ ἐν Σύρῳ κείμενος, τῶν μὲν σαρ-

20 κῶν αὐτῷ φθειρομένων, τῆς δὲ ψυχῆς ἐσώσης ὀρθῆς, ἔ παραδοκῆς τὴν ἀπαλλαγὴν τῇ δυσχρήσει τέτε περιβλήματος.

ἔ. Φαίην δ' ἂν ἔγωγε, ἔδὲ ἀκέρση εἶναι τῇ γεν-

(9) Δεῦρ ἴδι νύμφα φίλῃ] ἐκ τῆς Ἰλιάδος Γ'. 130. τὸ δὲ, Δειλαία ἀνωτέρω συνεκκέει το. πόλιν· τὸ δὲ, ἀνάσσεις, κατωτέρω ἐκληφθῆτω ἀντὶ τῆς, ἀιασάτωσις. (19) τῶν σαρκῶν αὐτῷ φθειρομένων] φθειριάσας γὰρ ἀπέθανε, πῶθος δεινὸν ἔ ἀνύποιον· ἴδε Σειδαν ἐν τῷ· χρῶς, ἢ χρῶς δῆλα.

ναία ψυχῇ φθορὰν σώματος· οἷον εἰ ἔ δεσμώτην ἐνοήσαις ὀρώντα σηπόμενον ἔ διαρρέον τὸ τειχίον τῷ δεσμοτηρίῳ, ἀναμένοντα τὴν ἐκδυσιν ἔ τὴν ἐλευθερίαν τῷ εἴργμῳ, ἵνα ἐκ πολλῷ ἔ ἀφεγγὺς ζῶμε, ἔ

5 τέως καταρώεκτο, ἀναδλέψῃ πρὸς τὸν αἰθέρα, ἔ ἐμπληθῇ λαμπρῷ φωτός. Ἡ οἶε ἀνδρα ἡσκημένον καλῶς ἔ διαπεποιημένον τῷ σώματι ταραχθῆναι ἂν τῶν χλανιδίων αὐτῷ διαρρήγνυμένων· ἀλλ' ἐκ ἂν ἀπορρίψῃ αὐτὰ ἄσμενον, ἔ παραδῶναι τὸ σῶμα τῷ

10 ἄερι, γυμνὸν γυμνῷ, φίλον φίλῳ, ἐλεύθερον ἐλευθέρῳ; Τί ἐν ἄλλο ἡγῇ τῇ ψυχῇ εἶναι τὸ δέσμα τῷτο ἔ τὰ ὅσα ἔ τὰς σάρκας, ἢ χλανιδία ἐφήμερα, ἔ ρακία ἀδενῇ ἔ τεύχηνα; Ταῦτα ἔ σίδηρος διαρρήγνυσι, ἔ πῦρ τήκει, ἔ ἔλκη ἐπινέμεται. Ἡ μὲν

15 ἐν ἀγαθῇ ψυχῇ ἔ διαπεποιημένη ἔ ἡσκημένη ἀμελεῖ, ἔ ὡς τάχιστα ἐφίεται γυμνωθῆναι· ὥς κὰν ἐπιφθέγγαιτό τις τῷ γενναίῳ ἀνδρὶ, νοσῶντα τῷ σώματι θεασάμενος, τὸ τῷ Ὀδυσσεὺς ἐκεῖνο,

Οἷον ἐκ ρακῶν ὁ γέρων ἐπιγυμνίδα φαίνει.

20 Ἡ δὲ δειλὴ ψυχὴ κατορωρυγμένη ἐν σώματι, ὡς ἐρπετὸν νωθὲς εἰς φωλεὸν, φιλεῖ τὸν φωλεὸν, ἔ ἔδε-πώποτε θέλει ἀπαλλαγῆναι αὐτῷ, ἔδὲ ἐξεργύσαι, ἀλλὰ καιομένην συγκαίεται, καὶ σπαραττομένην συ-

(19) Οἷον ἐκ ρακῶν] ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς Σ'. 73. τὸ δὲ ἐπόμενον „ὡς πῶς ἀφίσσασε;“ ἐκ ἀλόγως μοι δοκεῖ Εὐνισίος ἐκ τῆς Αἰσχ. Φιλοκτ. εἰληφθῆναι νομίζειν· ὅρ. Στοβ. Παῖαν δὲ ὁ Θάνατος παρ' Εὐριπ. Ἰππολ. ἀκέρ. σίχ. 1373.

„Καί μοι θάνατος παῖαν ἔλθοι.

σπαράττεται, καὶ ἀλγύνει τῷ σώματι συναλγεῖ, καὶ
βοῶντι συμβοᾷ.

Ω πῆρ, ἀφίσω σε;

ὁ Φιλοκτήτης λέγει. Ἄνδρωπε, ἄφες, καὶ μὴ βόα,
5 μηδὲ λοιδορεῖ τοῖς φιλτάτοις, μηδὲ ἐνόχλει τὴν Λη-
μνίων γῆν.

Ω θάνατε παιᾶν.

Εἰ μὲν ταῦτα λέγεις ἀλλαττόμενος κακὸν κακῷ, ἐκ
ἀποδέχομαι τῆς εὐχῆς. Εἰ δὲ ἡγῇ τῷ ὄντι τὸν θά-
10 νατον παιᾶνα εἶναι, καὶ ἀπαλακτὴν κακῷ καὶ ἀπλήσει
καὶ νοσερεῖ θρέμματος, ἡγῇ καλῶς· εἶχε, καὶ καλεῖ
τὸν παιᾶνα.

ζ'. Καὶ δὴ φέρων με ὁ λόγος εἰς παράδειγμα ἐμ-
βέβληκε σαφέστερον, ἢ πάσαι ποθῶ ἐνδείξασθαι ὑ-
15 μῖν. Ἐν γὰρ τοῖς Ἀχαιοῖς τότε ἦν που σώματα
μυρία,

Ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ἄρρη,

ὑγιῇ πάντα, ἄνοσα, καὶ ἰχυρὰ, καὶ ἄρτια, τῷ τῶν
πολεμίων τείχει περιχεόμενα ἐν δεκαέτει χρόνῳ ἐ-
20 πέβαινεν ἔδεν, ἔχ' ὁ Ἀχιλλεὺς διώκων, ἔχ' ὁ Αἴας
μένων, ἔχ' ὁ Διομήδης ἀναιρῶν, ἔχ' ὁ Τεῦκρος το-
ξεύων, ἔχ' ὁ Ἀγαμέμνων βυλευόμενος, ἔχ' ὁ Νέστωρ
λέγων, ἔχ' ὁ Κάλχας μαντεύμενος, ἔχ' ὁ Ὀδυσ-
σεὺς σοφίζόμενος. Ἀλλ' ὁ Θεὸς λέγει. Ω καλὰ καὶ
25 γενναῖα γῆς Ἑλλάδος θρέμματα, μάτην πονεῖτε,

(17) Ὅσσα τε φύλλα] ἐκ τῆς Ἰλιάδος· Β'. 468.

μάτην διώκετε, κενὰ τοξεύετε, κενὰ βυλεύετε· οὐ
γὰρ ἂν ἄλλως ἔλοιτε ταῖς τῷ τείχεος, πρὶν ὑμῖν ἐ-
πίκτερος ἔλθῃ ψυχὴ μὲν ἐρρωμένη, σῶμα δὲ νοσῶν,
ὁδωδὸς, καὶ χωλεῦον, καὶ διαβεβρωμένον ὑπὸ τῆς νόσου.

5 Οἱ δὲ ἐπέδωσαν τῷ θῷ, καὶ ἤγαγον ἐκ Λήμνης σύμ-
μαχον, ψυχὴν μὲν ὑγιᾶ, σῶμα δὲ νοσῶν.

ζ'. Εἰ δὲ βύλει, σκῆψαι, μεταλαβὼν τῆς ψυχῆς
νόσον ἐν σώματι ὑγιεινῷ. Νοσεῖ ψυχὴ τὴν ἡδονῆς νό-
σον, τήκεται, καὶ μαραίνεται. Τί χεῖρη τῷ νοσῶντι;
10 τίς ὄνησις σώματος τοιαύτῃ ψυχῇ; Σαρδανάπαλος
νοσεῖ· ἔχ' ὁρᾷς ὡς καὶ ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτῷ τὸ κακὸν
ἔρχεται; ἐντρίβεται ὁ δύνους, καὶ λεαίνεται, καὶ τῷ
ὀφθαλμῷ συντίκεται, καὶ ἐκ ἀνεχόμενος τὴν νόσον,
ἐπὶ πῦρ ἦλθεν. Νοσεῖ Ἀλκιβιάδης· πῦρ αὐτὸν ἐπι-
15 νέμεται πολὺ καὶ ἄγριον, καὶ τὰς λογισμὰς ἐπιτα-
ράττει ἐγγύτατα μανίας, καὶ περιφέρει πανταχῶ,
ἀπὸ μὲν Λυκείας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, ἀπὸ δὲ τῆς ἐκ-
κλησίας ἐπὶ τὴν θάλατταν, ἀπὸ δὲ τῆς θαλάττης

(2) πρὶν ὑμῖν ἐπίκτερος ἔλθῃ] ὁ Φιλοκτήτης ἐκ Λήμνης· ἴδε Οἶμ.
Γ' λ. Β'. 721. καὶ Τ' ἔγνω μυσ. 102. χρησμὸν γὰρ εἶχον οἱ
Ἕλληνας μὴ εἶναι τὰ Τροίας Πέργαμα ἀλυστὰ, ἄνευ τῆς Λεο-
πολέμου καὶ τῶν Ἑρακλέους τόξων, ὧν ἦν ὁ φιλοκτήτης κύ-
ριος· δι' ὃ καὶ τὸν Ὀδυσσεὺς ἐπεμψαν, ἵνα αὐτὸν εἰς Τροίαν ἐκ
Λήμνης ἀγάγοι ἐπίκτερος.

(14) Ἐπὶ πῦρ ἦλθεν.] πολιορκιθεὶς γὰρ ὑπὸ τῶν ἀπο-
στατῶν ἐς Νινεβῆ πόλιν, καὶ τῇ Τίγριτος ποταμῷ περιελόντος
τῇ τείχεος, μεγάλην πυρὸν νήσας ἐν τῷ βασιλικῷ οἴκῳ ἐβ-
ρίψεν αὐτὸν σὺν ταῖς γυναῖκεσσι καὶ εὐνέχοις εἰς τὸ πῦρ καὶ ἔ-
τι κατέσρεψε· ὡς ἴσορ. Διοδ. τὸ δὲ καταναυγόμενον πῦρ τὸν
Ἀλκιβιάδην ἐκ τῶν φοιτητῶν τῆς ἐκείνου (καὶ περ κακῶν) ἐν

ἐπὶ Σικελίαν, καὶ κεῖθεν εἰς Λακεδαιμόνα, εἴτα παρὰ
 τὰς Πέρσας, καὶ ἀπὸ Περσῶν ἐπὶ Σάμον, καὶ ἀπὸ
 Σάμου ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, καὶ ἐπὶ τὸν Ἑλλησπόντον
 αὐθις, καὶ πανταχῶς. Νοσεῖ Κριτίας νόσον πικρὰν καὶ
 5 παντοδαπὴν, καὶ ἐκ ἰάσιμον, ἔδὲ ἀναχετὴν τῇ πάσῃ
 πόλει. Καίτοι τέτοις τὰ σώματα ὑγιὴ καὶ ἄρτια·
 ἄλλος μὲν γὰρ ὁ Σαρδανάπαλος, καλὸς δὲ ὁ Ἀλκι-
 βιάδης, ἰχυρὸς δὲ ὁ Κριτίας· ἀλλὰ τὴν ὑγίαν ἐπὶ
 τέτων μισῶ. Νοσείτω Κριτίας, ἵνα μὴ τυραννῇ· νο-
 10 σείτω Ἀλκιβιάδης, ἵνα μὴ ἐπὶ Σικελίαν Ἀθηναίους
 ἄγῃ· νοσείτω Σαρδανάπαλος (βέλτιον γὰρ αὐτῷ διὰ
 νόσον κεῖσθαι μᾶλλον, ἢ διὰ ἡδονήν) μᾶλλον δὲ φθει-
 ρέστω πᾶς, ὅτῳ ἐπιρρεῖ ἀένας πονηρία. Ὅσπερ γὰρ
 τὰ ἐρπυσικά τῶν ἐλκῶν τοῖς σώμασιν ἐμπεσόντα
 15 πρὸς ὧν νέμεται, καὶ τῇ ὑγιαίνοντός τι αἰεὶ προσάπολ-
 λυσι, καὶ πρὸς τὰς ἰάσεις ἀγριαίνει, ἕως ἂν ἡ τέχνη
 τὴν κρηπίδα καὶ τὴν ἔδραν τῆ νοσήματος ἐκτέμῃ· ὥς
 δὲ καὶ ὅτῳ ὑπελὸς καὶ διαβεβρωμένη καὶ σαθεὰ ἔσα ἡ
 ψυχὴ ἐπινέμεται πρὸς ὧν τε καὶ τὰ πλοσίον αἰεὶ κατα-
 20 λαμβάνει· ἐκτμητέον δὴ αὐτῆς καὶ ἀφαιρετέον τὰς
 δυνάμεις τῶν σωμάτων, ὡς ληστὴ χεῖρας, ὡς ἀκολά-
 σε ὀφθαλμοὺς, ὡς λίχνη γαστέρα. Καὶ γὰρ ἐπισή-
 σης τῇ νόσῳ δικασὰς καὶ δεσποτικήα καὶ δημίς, τὸ
 κακὸν φθάνει, καὶ ἔρπει, καὶ προλαμβάνει· ἀμύχα-
 25 νος γὰρ ἡ πονηρίας ὀξύτης ἐπειδὰν ἅπαξ ἡθεὶ ψυ-
 χῆς ἐμπεσῶσα ἐπιλάβηται ὕλης πονηρίας, καὶ ἐξ-
 σίας ἀδεῆς, καὶ ἀνεπιτιμῆτε τὸ λῆμν.

Ἀσία πῦρ κατηνάλωσεν ὕστερον) ἀλλὰ τὸ τῆς ψυχῆς μάλι-
 κα. (25) ἐπειδὰν... ἐπιλάβηται... καὶ ἐξουσίας ἀδεῆς.] ἴδε
 καὶ ἀνωτέρω λόγῳ δ'. γ'.

ΛΟΓΟΣ ΙΔ'.

Τί τὸ δαιμόνιον Σωκράτους.

α. Θ. αὐμάξεις εἰ Σωκράτει συνῆν δαιμόνιον, φίλον,
 μαντικόν, αἰεὶ παρεπόμενον, καὶ μόνον ἐν τῇ γνώμῃ
 αὐτῇ ἀνακεκραμένον, ἀνδρὶ καθεαυτῷ μὲν τὸ σῶμα,
 ἀγαθῷ δὲ τὴν ψυχὴν, ἀκριβεῖ δὲ τὴν δίαιταν, δεινῷ
 5 δὲ φρονεῖν, μεσικῷ δὲ εἰπεῖν, εἰς δὲ τὸ θεῖον εὐσε-
 βεῖ, ὁσίῳ δὲ τὰ ἀνθρώπινα; Τί δὴ ποτε ἐν τῷ
 μὲν θαυμάξεις· γύναιον δὲ τὸ τυχόν Δελφικὸν Πυ-
 θοῖ, ἢ Θεσπρωτὸν ἄνδρα ἐν Δωδώνῃ, ἢ Λίβυι ἐν
 Ἀμμωνος, ἢ Ἰῶνα ἐν Κλάρῳ, ἢ Λύκιον ἐν Ξάν-
 10 θῳ, ἢ Βοιωτὸν ἐν Ἰσμηνί, τέττες ἅπαντας ἐ θαυ-
 μάξεις τῷ δαιμονίῳ ὁσημέραι συγγιγνομένους, καὶ ἐ
 τὰ σφίσι μόνον πρακτέα ἢ μὴ γινώσκοντας, ἀλ-
 λά καὶ τοῖς ἄλλοις χρησμοδῶντας καὶ ἰδία καὶ δημοσίᾳ;
 Ἡ' διότι ἡ μὲν πρόμαντις καθίζεσσα ἐπὶ τρίποδος,
 15 ἐμπιμπλαμένη δαιμονίῳ πνεύματος, χρησμοδεῖ· ὁ

(14) Ἡ' διότι ἡ πρόμαντις καθίζεσσα ἐπὶ τρίποδος —
 χρησμοδεῖ.] περὶ μὲν τῆ τρίποδος ἴδε ἡροδωτῆς Ἀριστοφάν-
 νος ἐν Πλάτ. ζήχ. 9. ὁ δὲ Ὀριγένης εἰς Κέλσον βιβλ. γ'.
 125 ἔτω. Διὰ τῆ Πυθίᾳ σομῆς περικαθεζομένη τῇ καλε-
 μένῃ προφῆτιδι πνεῦμα διὰ τῶν γυναικείων ὑπείσσεσθαι
 τὸ μαντικόν· ὁ αὐτὸς αὖ βιβλ. ζ'. 333. ἰσορεῖται περὶ τῆς
 Πυθίᾳς, ὅτι καθεζομένη τὸ τῆς Κασαλίας σομῆς ἢ τῆς Ἀ-
 πόλλωνος προφῆτις, δέχεται πνεῦμα διὰ τῶν γυναικείων
 κόλπων. Οὗ δὲ Χρυσόστομος αὖτις Εἰς. Α'. πρὸς Κορινθ.

δὲ ἐν Ἰωνίᾳ ὑποφῆτης, ὕδωρ ἐκ πηγῶν ἀρυσάμενος
 καὶ πῶν, μαντικῶς ἔχει· οἱ δὲ χαμεῦναι, καὶ ἀνι-
 πτόποδες, ἐν Δωδώνῃ θεραπεύοντες δρῦν, παρ' ἐκεί-
 νης, ὡς ὁ Θεσπρωτῶν λόγος, μαθόντες χρησμο-
 5 δέσιν;

β'. Ἐν τροφώνῃ γε μὴν (καὶ γὰρ τῆτο μαντεῖον

Τόμ. γ'. 430. λέγεται τοίνυν αὕτη ἡ Πυθία γυνή τις ἦ-
 σα, διαιρῶσα τὰ σκέλη, εἰδ' ἔτω πνεῦμα πονηρὸν κάτωθεν
 ἀναδιδόμενον, καὶ διὰ τῶν γεννητικῶν αὐτῆς διαδύομενον μο-
 ρίαν, πληρὴν τὴν γυναῖκα τῆς μανίας· ταῦτα Δαβίσιος·
 (1) ὕδωρ ἐκ πηγῶν ἀρυσάμενος] Ἀνακρέων ἐν Ωδῇ ιγ'.

„Οἱ δὲ Κλάρε παρ' ὄχθαις

„Δαφνηφόροιο Φοῖβε

„Δάλον πίνοντες ὕδωρ,

„Μεμνηότες βοῶσιν.

(2) Χαμεῦναι καὶ ἀνιπτόποδες] ἴδε Ὅμηρον Ἰλ. Π'. 235.

„Ζεῦ ἄνα, Δωδωναίε, Πελασγικέ, τηλόδι ναίων,

„Σοὶ ναίεισ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες, χαμαιεῦναι.

καὶ αὖτις ἐν Ὀδυσσεΐᾳ. Ε'. 327 ταῦτα περὶ Δρυός.

„Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὅφρα θεοῖο

„Ἐκ Δρυός ὑψικόμοιο Διὸς βαλὴν ἐπακέσῃ.

ὁ δὲ Πλάτων ἐν Φαίδρῳ. Οἱ δέ γ' ἐν τῷ Διὸς τῷ Δωδωναίῳ
 ἱερῷ, δρυὸς λόγους ἔφασαν μαντικὰς πρώτης γενέσθαι· ὁ δὲ
 Κανσαντίνος ὁ Πορφυρογεννήτης, Δωδώνη, ἐφ' ἧς ἡ δρυὶς ἡ
 φθγγαμένη τὰ τῶν Δαιμόνων μυθήρια, ὅσον μνημονεύει καὶ
 ὁ θεολόγος Γρηγόριος (λόγ. λθ'). ἔτω λέγων· ἡ Δωδω-
 ναίας δρυὸς ληρήματα, ἡ Κασαλίας μαντικώτατον πῶμα·
 τῷ δὲ Αἰχίλῃ ὁ χολιασὴς ἐν Προμ. δεσμ. σίχ. 659. ἔτω
 λέγει. Δωδώνη πόλις ἔνθα ἱερὸν Διὸς ἦν, ἔχον δρῦν λα-
 λῆσαι καὶ μαντευομένην. Οἱ δὲ Αἰχίλος αὐτόθι.

ἐσιν ἐν Βαιωτίᾳ ἦρως Τροφώνιε περὶ Λεβαδίαν πό-
 λιν) ὁ δέομενος συγγενέσθαι τῷ δαιμονίῳ, ἐνσκευα-
 σάμενος ὁθόνη ποδῆρει καὶ φοινικίδι, μάζας τε ἐν χε-
 ροῖν ἔχων, εἰσδύεται ὑπτιος κατὰ σομίε σεῖο· καὶ
 5 τὰ μὲν ἰδὼν, τὰ δὲ ἀκέσας, ἀνείσιν αὖτις ὑποφῆ-
 τῆς αὐτάγγελος. Ἦν δὲ πε τῆς Ἰταλίας κατὰ τὴν
 μεγάλην Ἑλλάδα περὶ λίμνην Ἀόρνον ἔτω καλυμέ-

„ Ἀμφὶ Δωδώνην, ἴνα

„ Μαντεῖα θάκῃς τ' ἐς Θεσπρωτῆ Διὸς

„ Τέρας τ' ἄπιστον, αἱ προσήγοροι δρῦες.

(2) Ἐνσκευασάμενος ὁθόνη ποδῆρει καὶ φοινικίδι, μά-
 ζας ἐν χεροῖν ἔχων.] Πausanias μὲν ἐν Βοιωτ. κεφ. λθ'.
 ἔτω φησὶν· αὐτόπτης γράφω, ἢ ἀκοήν, ἀλλ' ἑτέρας τε
 ἰδὼν καὶ αὐτὸς τῷ Τροφώνῳ χρησάμενος. Δικαιανὸς δὲ διαλ.
 Μένιπ. Ἀμφιλ. καὶ Τροφώνιος. Εἰ μὴ ἐς Λιβάνθειαν γὰρ πα-
 ρέλθω, καὶ ἐσαλμένος τοῖς ὁθόναϊς, γυλοῖας μάζαν ἐν ταῖν
 χεροῖν ἔχων, εἰσερπίσω διὰ τῆς σομῆς ταπεινῆς ὄντος εἰς
 τὸ σπήλαιον, ἐκ ἧν ἐδυνάμην εἰδέναι, ὅτι νεκρὸς εἶ; ὁ δὲ
 Φιλόστρατος ἐν βίῳ Ἀπολ. Η'. Δευκὴ δ' ἐδήμι ἐσαλμένοι
 πέμπονται, μελιττήτας ἐπάγοντες ἐν ταῖν χεροῖν μελίγ-
 ματα ἔρπετῶν, ἃ τοῖς κατῆσιν ἐγχρίπτει· ἴδε δὲ ἔτι καὶ
 χολιασὴν Ἀρικοφάνης. Νεφ. σίχ. 508. καὶ Σκίδαν ἐν λέξ.
 Τροφώνιος· καὶ Ἡσύχιον ἐν Μαγίδες. (7) περὶ λίμνην Ἀόρ-
 νον] ἴδε Βιρόνλιον Διν. ε'. 239. ἦν δὲ τῆτο τὸ νεκυομαν-
 τεῖον· εἰς ὃ ἀφικέσθαι καὶ τὸν Ὀδυσσεῖα, ὡς ὁ Στράβων
 βιβλ. Ε'. 374 καὶ ἄλλοι οἴονται, Ὅμηρος ἐν Ὀδυσσεΐᾳ Κ'.
 512 πεποίηκε λέγων.

„ Αὐτὸς δ' εἰς Ἀΐδεω ἰέναι δόμον εὐρώεντα.

„ Ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέωντα βέβησι.

„ Κκυτὸς δ', ὅς δ' ἂν Στυγὸς ὕδατος ἐσὶν ἀποβῶξ,

„ Πέτρῃ τέ, ξύνεσσις τε δύο ποταμῶν ἐριδύπων.

ων μαντείον ἄντρον, καὶ θεραπευτῆρες τῷ ἄντρον
 ψυχαγωγοί, ἕως ὀνομαζόμενοι ἐκ τῆ ἐξευγῆ. Ἐν-
 ταῦθα ὁ δέομενος, ἀφικόμενος, εἰζάμενος, ἐντε-
 μὼν σφάγια, χεάμενος χοάς, ἀνεκαλεῖτο ψυχὴν
 5 ὁπερὶ τῶν πατέρων ἢ φίλων· καὶ αὐτῷ ἀπῆντα εἰδω-
 λαί, ἀμυδρὸν μὲν καὶ ἰδεῖν ἀμφισβητήσιμοι, φθεγγ-
 κτικὸν δὲ καὶ μαντικόν, καὶ συγγεγόμενον, ὑπὲρ ὧν ἐδεῖ-
 το, ἀπηλλάττετο. Τετό μοι δοκεῖ τὸ μαντεῖον καὶ
 Οἶμος γνῆς, προδούς τῷ Οἶσσει τὴν ἐπ' αὐτῷ
 10 ὁδὸν, ἐκτοπίσαι τὸ χερίον ποιητικῶς μάλα τῆς
 κατ' ἡμᾶς θαλάττης.

γ'. Ὅτι δὲ ταῦτα ἀληθῆ, ὥσπερ ἐστὶ, καὶ σώζε-
 ται καὶ νῦν, τὰ μὲν αὐτὰ ἐκεῖνα οἷα ἦν, τῶν δὲ ἰχνη
 σαφῆ ἐκλείπεται τῆς περὶ αὐτὸ θεραπείας τε καὶ
 15 κομιδῆς· θαυμάσιον δὲ εἰ ταῦτα μὲν ἐδεῖς ἡγεῖται
 ἄτοκά τε εἶναι καὶ ἔξω τρόπε, ἐδὲ ἀμφισβητεῖ περὶ
 αὐτῶν, ἀλλὰ τὴν πίσιν παραδὸς τῷ χερίῳ, εἰσεῖσιν
 ἕκαστος μαντευσόμενος, καὶ ἀκῆσας διαπισεύει, καὶ πι-
 σεύσας χεῖται, καὶ χρυσάμενος τιμᾷ. Εἰ δὲ ἀνὴρ φύ-

(12) Ὅτι δὲ ταῦτα ἀληθῆ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐκδόσει, ἔ-
 τι, ἀντὶ τῆ, ὅτι, φέρεται· ὁ δὲ νῦν ἕως ἂν ἔχοι ἐξ
 ἀναπληρώσεως τῆ κειμένη, εἰμὴ τι ἄλλως διέφθαρται· οἷον,
 ὅτι δὲ ταῦτα εἰσὶν ἀληθῆ, ὡς καὶ ἐστὶ, δηλον· καὶ γὰρ σώ-
 ζονται μέχρις εἰς ἡμᾶς, τὰ μὲν ὡς εἶχεν ἐξ ἀρχῆς· τῶν
 δὲ ἰχνη τιμᾶ, ἀπερ δεικνύουσιν, ὅτι ἦσαν ἐκεῖνα· ἄλλως
 γὰρ, δεδεδειγμένον τῆ, ὅτι, καὶ ἐξεί οὗ λόγος τῆ βεβαιωτι-
 κῆ τὴν ἀπόδοσιν· ὅτι τὸ κείμενον δοκεῖ διεφθάρθαι· εἰδὲ
 γε διορθώσεσιν τὸ, Ὅτι, εἰς τὸ, ἔτι· ἢ μεταβάλοι, ὡς
 ὁ Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ, Εἰ· ἄλλο τι αὐδὶ, ἔσαι τῷ λόγῳ ἐ-
 λάττωμα (15) θαυμάσιον δὲ εἰ] προσέειπται μοι ὁ Δὲ ἐκ

σεῖτε κεχημένους γεννασιότητι, καὶ παιδείᾳ σωφρονε-
 σάτῃ, καὶ φιλοσοφίᾳ ἀληθεσάτῃ, καὶ τύχῃ δεξιώτα-
 τη, συγγίνεσθαι τῷ δαιμονίῳ ἡξιώθη πρὸς τῆ θεῆ,
 θαυμάσιον δοκεῖ καὶ ἄπισον, καὶ τέτο, ὅσον αὐτῷ ἰ-
 5 κανὸν εἶναι, χρησμοδεῖν· ἐκ Ἀθηναίων, μὰ Δία,
 περὶ τῶν Ἑλληνικῶν κακῶν βουλευμένοις, ἐδὲ Λακε-
 δαιμονίοις περὶ στρατείας μαντευσόμενοις, ἐδὲ εἴ τις Ὀ-
 λυμπίαζε ἀγωνιόμενος περὶ νίκης ἡρώτα, ἐδ' εἴ τις
 εἰς δικαστήριον καθιστάμενος, εἰ αἰρήσει, διεπυνθάνε-
 10 το, ἐδ' εἴ τις ἦρα χερμάτων, εἰ πλεκτήσει, ἐδὲ ἄλ-
 λο τί τῶν ἐπὶ μυδεμῖα προφάσει ἀξίόχρεω πραγμα-
 τευσόμενων, ὑπὲρ ὧν ὀσημέραι ἐνοχλεῖσιν οἱ ἄνθρωποι
 τὲς θεάς. Τάχα μὲν γὰρ καὶ ταῦτα ἦν ἰκανὸν
 καὶ τὸ Σωκράτης δαιμόνιον διειδέναι, εἴπερ ἦν μαντι-
 15 κόν· καὶ γὰρ ἱατρῶν ἄριστος, ὅσις αὐτῷ ἰκανὸς καὶ
 ἄλλω, ὁ αὐτὸς καὶ τεκτόνων καὶ σκυτοτόμων καὶ
 τῶν ἄλλων ἐξῆς καὶ ἐπιστημῶν καὶ δυνάμεων. Ἀλ-
 λά ταύτη γε ὁ Σωκράτης ἐπλεονέκτει, τῷ καὶ ταῖς
 τῶν θεῶν φωναῖς συγγινόμενος, ὅτι τὰ αὐτῷ ἐν
 20 καλῇ διατιθέμενος τῇ πρὸς τὸ δαιμόνιον συνουσίᾳ,

τῆς ἀρχαίας ἐκδόσεως. (17) ἀλλὰ ταῦτα γ' ὁ Σωκράτης
 ἐπλεονέκτει, ὅτι προσεφέρετο·] ἀδικονήτως πῶς
 ἔχει τὸ, ὅτι πρὸς τὸ, προσεφέρετο ἀποδιδόμενον, ὃ ἐστὶ
 τὸ αἰτιατόν, δέον ἀποδεδοῦναι πρὸς τὸ, ἐπλεονέκτει, ὃ
 ἐστὶ τὸ αἴτιον· ὁ γὰρ νῦν, οἶμαι, εὐδοκίᾳ ἂν ἐτασί μάλ-
 λον· ὅτι ἐπλεονέκτει ταύτῃ Σωκράτης, ἀντιφθονοῖς προ-
 σεφέρετο καὶ τοῖς ἄλλοις ἄλλως δὲ ἐκ τῶν ὑστέρων ἔσαι ἢ
 δεῖξαι, ὅπως καὶ τέτο ἔρρωται ἐν τοιαύτῃ ἐννοίᾳ· ἀλλὰ ταύ-
 τη γε ἐπλεονέκτει Σωκράτης, ὅτι καὶ ἄλλως ἐδίδασκεν· εἰ
 γὰρ μὴ ἐκεῖνο, καὶ δὲ τέτο.

τοῖς ἄλλοις ἀνεπιφθόνως τε καὶ ὅσα ἀνάγκη προσε-
φέρειτο.

- δ'. Εἶεν, τὸτο μὲν, φύσει τις, πείθομαι, ὅτι
κατ' ἀρετὴν τρόπον, καὶ φύσεως γεναιότητά, ἡξιώ-
5 θη ὁ Σωκράτης δαιμονίᾳ συνεστίας· τί δὲ καὶ ἦν τὸ
δαιμόνιον, ποθὼ μαθεῖν. Ἐὰν πρῶτοι, ὧ τὰν, ἀ-
ποκρίθημι, πότερον ἡγήτι εἶναι δαιμόνιον γένος ἐν
τῇ φύσει, ὡς θεῶν, ὡς ἀνδρείων, ὡς θηρίων,
ἢ μὴ· γελοῖον γὰρ ἀνθρώπων, τί ἦν τὸ δαιμόνιον
10 Σωκράτης, τὸ πᾶν ἀγνοεῖται. Οἷον εἰ καὶ νησιώτης ἀ-
νὴρ, ἀθέατος τῶ ἵππων γένος καὶ ἀμαθέατος, ἀ-
κίμων ὅτι ἦν Μακεδόνι βασιλεῖ κτήμα ὁ Βουκεφάλας,
ὄχημα ἐκεῖν μὲν τιθασσόν, τοῖς δὲ ἄλλοις ἄβα-
τον, ἔπειτα ἀν' ἐρωτῶν, τί ἦν πρῶγμα ὁ Βουκεφά-
15 λας. Ἡ πόρσις γὰρ ἀν' ὁ διηγέμενος, πρὸς ἄνδρα
ἀθέατον τῆς ἵππων φύσεως, εἰκόνας σαφές.

- ε'. Τί δὴ νῦν ἀπορῶντες περὶ τῶ δαιμονίᾳ τῷ Σω-
κράτης, Ὁμήρῳ συνεγένοντο διηγέμεν αὐτῷ ἐκεῖν
ἀ διηγείτο; Περὶ μὲν τῷ Ἀχιλλέως, ὅτι ἐν ἐκκλη-
20 σίᾳ στρατιωτικῇ δημηγορῶν, διενεχθεὶς πρὸς τὸν Ἀ-
γαμέμνονα, σπῶμενος τὸ ξίφος, ὡς παίον, κω-
λίεται ὑπὸ δαιμονίᾳ. Ἀθηνᾶν καλεῖ τὸ δαιμόνιον.
Αὕτη γὰρ, φησὶν, ἀγγιζομένῳ αὐτῷ παρεγένετο,
Στῇ δ' ὀπίθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἔλε Πηλεΐωνα.

(17) Τί δὴ νῦν ἀπορῶντες . . . συνεγένοντο;] ἔτις ἔγρα-
ψα κατὰ τὴν, τί δὴ νῦν; ἀπορῶντες· ἄμεινον δὲ ἦν προ-
σθεῖναι καὶ τὸ, καὶ, πρὸ τῆς, συνεγένοντο· ἔτι, τί δὴ; νῦν
ἀπορῶντες Ὁμήρῳ καὶ συναγείοντο; (24) καὶ δ' ὀ-
πίθεν] ἐκ τῆς Ἰλιάδος. Α'. 197. τὸ δὲ δεύτερον· ἐκ Ε'.

τὴν δὲ αὐτὴν ταύτην Ἀθηνᾶν λέγει, καὶ τῷ Διο-
μήδεϊ φησὶ.

- Ἀχλὺν δ' αὖτοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἔλον, ἢ πρὶν ἐπῆεν,
Ὅφρ' εὖ γινώσκεις ἢ μὲν θεῶν, ἢ δὲ καὶ ἄνδρα.
5 Πάλιν αὖ τῷ Τηλεμάχῳ, μέλλοντι συγγίνεσθαι
βασιλεῖ πρεσβυτέρῳ, αἰδεμένῳ καὶ ἀπορῶμένῳ ὁ
ἐταῖρος λέγει.
Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νοήσεις,
Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται.
10 Καὶ προσθήσεται τὴν αἰτίαν τῆς παρὰ τῷ δαιμονίᾳ ἐλ-
πίδος·

Οὐ γὰρ οἶω

- Οὐδέ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε, τραφέμεν τε.
Καὶ ἐπ' ἄλλῃ αὖθις.
15 Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Καὶ ἐπ' ἄλλῃ.
Τυδείδῃ Διομίδει Παλλὰς Ἀθήνη
Δῶκε μένος καὶ θάρσος.
Καὶ ἐπ' ἄλλῃ.
20 Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεῖν.
Ὅρᾳς τὸ πλῆθος τῶν συγγινομένων τῷ δαιμονίῳ.
ς'. Βούλει τοῖνον, τὸν Σωκράτην ἑάσας, Ὁ-
μήρου πυθέσθαι; τίσοι ταυτὶ ἐθέλει, ὧ πω-
τῶν γενναϊότατε; Τὸ μὲν γὰρ Σωκράτης δαιμό-
25 νιον ἐν, καὶ ἀπλοῦν, καὶ ἰδιωτικόν, καὶ δημοτικόν,

127. τὰ δὲ τρίτον καὶ τέταρτον, ἐκ τῆς Ὀδυσσεΐας. Γ'. 29,
τὸ δὲ πέμπτον, ἐκ τῆς Ἰλιάδος. Α'. 55 τὸ δὲ ἕκτον,
ἐκ τῆς Ε'. 1. τὸ δὲ ἑβδόμου, Ε'. 122.

(25) Ἰδιωτικόν, καὶ δημοτικόν·] καὶ δημοτικόν φησὶν ὁ

ἡ ποταμὸν διαβαίνοντα ἀνακαλέμενον, ἡ Ἀλκιβιά-
 δε ἔρωτα ἀναβαλλόμενον, ἡ ἀπολογεῖσθαι βελλόμε-
 νον, ἡ ἀποθνήσκειν προαιρέμενον ἢ κωλύον. Οἱ μὲν
 δὲ τὸ δαιμόνιον συνίσταται, ἔτε ἐνί, ἔτε ἐφ' ἐνί, ἔτε
 5 ἐν, ἔτε ἐπὶ σμικροῖς· ἀλλὰ καὶ παντοδαπὸν, καὶ
 πολλάκις, καὶ ἐν πολλοῖς οἰόμασι, καὶ ἐν πολλοῖς
 φαντάσμασι, καὶ ἐν παιτοδαπαῖς φωναῖς. Ἀρ' ἔν καὶ
 ἀποδ' ἡ τι τέτων, καὶ ἡ γῆ τι εἶναι τὴν Ἀθηνᾶν, καὶ
 τὴν Ἡραν, καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ Ἑρην, καὶ ὅσους ἄλ-
 10 λος δαιμον Ὀμηρικός; Μὴ με οἷε πυνθάνεσθαι εἰ
 τοιαύτην ἡγῆ τὴν Ἀθηνᾶν, οἷαν Φειδίας ἐδημιέρεγν-
 σεν, εἶεν τῶν Ὀμήρων ἐπῶν φαυλοτέρων, παρεθόνον
 καλῆν, γλαυκάπιν, ὑψηλὴν, αἰγίδας ἀνεξωσμένην,
 κόρυν φέρεσαν, δόρυ ἔχουσαν, ἀσπίδα ἔχουσαν· μηδὲ
 15 αὐτὴν Ἡραν, οἷαν Πολύκλειτος Ἀργείοις ἔδειξε,
 λευκάλειον ἐλεφαντόπην, εὐώπιν, εὐείμονα, βα-
 σιλικὴν, ἰδρυμένην ἐπὶ χρυσοῦ θρόνῳ· μηδὲ γε αὐτὸν

Μαρκελῆδος ἐναντίον γὰρ ἐκάτερον ἐκάτ' ὡς· καὶ εἰ μὲν
 δημοτικόν, ἢ ἂν εἴη ἐν καὶ ἄλλῳ· τῆσι γὰρ καὶ λόγῳ δ'.
 2'. ἄλλος αὖ ἦτος πόλεμος ἡμετέρων τῇ ψυχῇ, ἢ δημοσίας,
 ἀλλ' ἰδιωτικός. (1) ἡ ποταμὸν διαβαίνοντα ἀνακαλέμενον]
 ἴδε Πλάτ. ἐν Φαιδ. ἡ Ἀλκιβιάδου ἔρωτα ἀναβαλλόμενον]
 ὅφ. Πλάτ. Ἀλκ. Α'. ἡ ἀπολογεῖσθαι βελλόμενον, ἡ ἀποθνή-
 σκειν προαιρέμενον ἢ κωλύον] μετὰ τὸ, βελλόμενον, προ-
 ρητέον κατὰ τὸν Ἑνσίον τὸ, ἢ εἶναι ἢ ἡ γῆν ἐννοητέον
 αὐτῆς τὸ, κωλύον· ὁ γὰρ Σωκράτης παρὰ Ξενοφῶντι (Ἀ-
 πολ. §. 4) φησὶν ἔτσι· τίς ἐπιχειροῦσάντός γε σκοπεῖν
 περὶ τῆς Ἀπολογίας, ἐναντιῶνταί μοι τὸ δαιμόνιον· ὅπως
 δὲ προηρῆτο ἀποδείκναι, ἴδε Πλάτωνα ἐν Ἀπολ. Σωκρ.
 (9) καὶ τὴν Ε' (10) ἴδε Ὁμ. Γλ. Δ'. 440.

Ἀπόλλωνα, οἷον γραφεῖς καὶ διμυροὶ εἰκάζουσι, μει-
 εράκιον γυμνὸν ἐκ χλαμύδων, τοξότην, διαδεδυκῶτα
 τοῖς ποσὶν ὥσπερ θεόντα. Οὐ τῶτο ἐρωτῶ, εἰδὲ ἡ-
 γῆμαίσε φαῦλον εἶναι τάληθ' εἰκάζειν, ὥς μὴ
 5 μεταβάλλειν τὸ αἶνιγμα εἰς λόγον. ἀλλ' εἰ τῶ ὄντι
 ἡγῆ ταυτὶ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ σώματα αἰνίττεσθαι
 τινὰς δαιμονίους δυνάμεις, καὶ συνιστάμενας τῶν ἀνθρώ-
 πων τοῖς εὐμοιροτάτοις καὶ ὑπαρ καὶ ὄναρ. Εἰ γὰρ ἐ-
 δεμῖν ἡγῆ, ὥρα σοι καὶ Ὀμήρῳ πολεμεῖν, καὶ τὰ
 10 μαντεῖα ἀναιρεῖν, καὶ ταῖς φήμασι ἀπιστεῖν, καὶ τὰ
 ὀνειράτα φεύγειν, καὶ Σωκράτην δὲ ἔαν. Εἰ δὲ ταῦτα
 μὲν ἔτε ἄπιστα ἡγῆ, ἔτε ἀδύνατα, ἀπορεῖς δὲ περὶ
 Σωκράτους, μεταλαβὼν ἐρηστομαίσε, πότερα ἢ ἄ-
 ξιον ἡγῆ τὸν Σωκράτην μοίρας δαιμονίε, ἢ τὸ δυνα-
 15 τὸν ἄλλοθι, ἐνταῦθα ἐξαδνεῖ; Ἀλλὰ τὸ μὲν δυνα-
 τὸν διδὼς, κἀνταῦθα δώσεις, τὸ δὲ ἄξιον ἢ ἄ-
 φαιρήσεις τῷ Σωκράτει. Εἰ τοίνυν καὶ δυνατόν τὸ
 πρᾶγμα, καὶ ἄξιον Σωκράτους, λείπεται σοι μὴ πε-

(6) τὰ ὀνόματα καὶ τὰ σώματα] ὑποπτον καὶ ἀδιανοήτων τὸ
 δευτέρου ὄνομα· ὁ δὲ Μαρκελῆδος μεταβάλλειν ἀξιοῖ εἰς τὸ,
 φαντάσματα· εἰκότως· καὶ ἀντικρὺ γὰρ μικρόν· καὶ ἐν πολλοῖς
 φησὶν, ὀνόμασι, καὶ ἐν πολλοῖς φαντάσμασιν· ἔπειτα, τὸ
 μὲν σῶμα πῶς ἂν αἰνίττοιο δαιμόνιον δυνάμιν; τὸ δὲ γε
 φάντασμα, μάστις. (14) ἡ τὸ δυνατόν ἄλλοθι ἐνταῦθα
 ἐξαδνεῖ.] ἐν ἄλλοις, ἐξαδνεῖς· ὁ δὲ λόγος ἢ πῶς ὅπως
 ἀτελῶς ἔχει· ἴσως δὲ ἀναπληρωτέον ἔγω· ἢ τὸ δυνατόν
 ἄλλοθι μὲν διδως, ἐνταῦθα δὲ (εἰτὶ τῷ Σωκράτει) νομίσεις
 ἀδύνατον; ἀλλ' ἂν διδως καὶ ἄλλοις τὸ δυνατόν, κἀνταῦθα
 δώσεις· ἔτι δ' οὐκαὶ κινούμενος καὶ ἄξιον ὁ Σωκράτης, ἄρα μὴ
 ἀρεστότερον περὶ τῆς δαιμονίε.

ἐν Σωκράτους ἀμφισβητεῖν, ἀλλὰ καθόλου σκοπεῖν, τίς ἢ τὸ δαιμονίον φύσις.

- ζ'. Καὶ τὸτο μέντοι παρ' ἐμῆς καὶ αὐτοῖς λελέξε-
ται· νῦν δὲ ἰδοὺ αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἐκκαθαράμενος
5 ταυτηνὴν τὴν δόξαν, ἵνα σοὶ καὶ προτέλεια γένηται ταῦ-
τα τῷ μέλλοντος λόγου, ὅτι θεοὶ ἀνθρώποις ἀρετὴν
καὶ κακίαν ἐνεῖμαν, ὥσπερ ἐν σαρδίῳ ἀγωνισαῖς, τὴν
μὲν ἄθλον μοχθηρὰς φύσεως καὶ γνώμης ποιησάς,
τὴν δὲ ἐπινικίον γνώμης ἀγαθῆς καὶ φύσεως ἐρρωμέ-
10 νης, ὅταν κερτῶσι καλοκάγαθία. Τέτοις καὶ τὸ
θεῖον ἐθέλει ζυγίσασθαι τε καὶ συνεπιλαμβάνειν τοῦ
βίου, ὑπερέχον χεῖρα καὶ κηδόμενον· τὸν μὲν φήμας
σώζει, τὸν δὲ οἰωνοῖς, τὸν δὲ οὐρανοῖς, τὸν δὲ φω-
ναῖς, τὸν δὲ θυσίαις. Ἀδελφὸς γὰρ ἡ ἀνθρωπίνῃ ψυ-
15 χῇ πρὸς πάντα ἐξικνεῖσθαι τοῖς λογισμοῖς, ἅτε πε-
ριβεδωμένη ἐν τῷ δευτέρῳ βίῳ πολλὴν καὶ σκοτεινὴν
ἀχλὺν, καὶ ἐν πολλῷ ψόφῳ καὶ θορύβῳ τῶν δευτέρων κα-
κῶν διατρέχουσα, καὶ ταραττομένη ὑπὸ αὐτῶν. Τίς γὰρ
ἔτι ταχὺς καὶ ἀσφαλὴς ὁδοιπόρων, ὥς μὴ ἐπιτυχεῖν
20 βαδίζων χαραδρὰ ἀφανεῖ, ἢ χάρακι ἀδήλῳ, ἢ κρη-
μνῷ, ἢ τάφῳ; τίς δὲ ἔτι κυβερνήτης ἀγαθὸς καὶ
εὖσοχος, ὥς ἀπειράτος διελθεῖν κλύδανος, καὶ ζά-
λης, καὶ πνευμάτων ἐμβολῆς, καὶ αἰέρος τεταραγμέ-
νης; τίς δὲ ἔτι ιατρός τεχνικός, ὥς μὴ ἐπιταραχ-
25 θῆναι ἀφανεῖ καὶ ἀνελπίστῳ νοσήματι, ἄλλῃ ἄλλοθεν
ὑποφουομένη καὶ ὑποτεμνομένη τὴς τῆς τέχνης λόγους;
τίς δὲ ἀνὴρ ἔτι ἀγαθός, ὥς διελθεῖν βίον ἀπται-
σως καὶ ἀσφαλῶς, ὥς σῶμα νοσερὸν, ὥς πλεν ἀδή-
λον, ὥς ὁδὸν διεσκαμμένην, καὶ μὴ δευθῆναι ἐν τέτοις
30 κυβερνήτῃ καὶ ἱατρῷ καὶ χειραγωγῷ θεῷ; Καλὸν μὲν

- γὰρ ἡ ἀρετὴ, καὶ εὐπορώτατον, καὶ δεκτικώτατον·
ἀλλὰ ἀνακείμενα ὕλη ποιηρᾶ, καὶ ἀσφαεῖ, καὶ με-
ση πολλῇ τῷ ἀδήλῳ, ἣν δὲ καλέσιν οἱ ἀνθρώποι τύ-
χην, χεῖμα τυφλὸν καὶ ἀσάφην. Ἀντιφιλοτι-
5 μεῖται δὲ τῇ ἀρετῇ, καὶ ἀντισταεῖ, καὶ ἀνταγωνί-
ζεται, καὶ πολλάκις αὐτὴν ἀντιταράττει. Ὡς νέφη
αἰθέρια ὑποθαλάμους τὴν ἡλίου ἀκτῖνα ἀπέκρυψεν
αὐτῷ τὸ φῶς, καὶ ἔσι μὲν καὶ τότε ἥλιος καλός,
ἀλλὰ ἡμῖν ἀδήλος· ἔτι καὶ ἀρετὴν ὑποτέμνεται τύ-
10 χης ἐμβολή, καὶ καλὴ μὲν ἡ ἀρετὴ τάγε ἄλλα,
ἐμπροσθέντα δὲ εἰς νεφέλην ἀδήλων, ἐπισκιάζεται καὶ
διατετεριχίζεται. Ἐνθα δὲ αὐτῇ θεῷ δεῖ συλλήπτα-
ρος, καὶ συναγωνιστῶν, καὶ παραστάτη.

- ἡ Θεὸς μὲν ἐν αὐτὸς κατὰ χώραν ἰδρυμένος οἶκο-
15 μεῖ τὸν ἑρμῆν καὶ τὴν ἐν ἑρμῇ τάξιν. Εἰσὶ δ' αὐτῷ
φύσεις ἀθάνατοι δεύτεραι, θεοὶ καλέμενοι δεύτεροι,
ἐν μεθορίῳ γῆς καὶ ἑρμῆς τεταγμένοι· θεῶν μὲν ἀδε-
νέεροι, ἀνθρώπων δὲ ἰχυρότεροι· θεῶν μὲν ὑπηρεταί,
ἀνθρώπων δὲ ἐπιστάται· θεῶν μὲν πλησιαίτατοι, ἀν-
20 θρώπων δὲ ἐπιμελέστατοι. Ἡ γὰρ ἂν τῷ διὰ μέσθ
πολλῷ τὸ θινεὶν πρὸς τὸ ἀθάνατον διετειχίδῃ τῆς
ἑρμῆς ἐπόψεώς τε καὶ ὁμιλίας, ὅτι μὴ τῆς δαιμονί-
αυτῆς φύσεως, οἷον ἀρμονίας, κατὰ τὴν πρὸς ἐκά-
τερον συγγένειαν καταλαβόντος δόξῃ τὴν ἀνθρωπίν-
25 ῃν ἀδένειαν πρὸς τὸ θεῖον κάλλος. Καθ' ἅπας γὰρ,
αἶμαι, τὸ βαρβαρικὸν τῷ Ἑλληνικῷ διήρηται φωνῆς
συνέσει, ἀλλὰ τὸ τῶν ἑρμηνέων γένος τὰς παρ' ἐ-
κατέρω φωνὰς ὑποδεχόμενον, καὶ διαπορθεῖν πρὸς
30 λίας· ἔτι δ' αὖ καὶ τὸ δαιμονίων γένος ἐπίμικτον νοεῖται

Θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις. Τὸτο γάρ ἐστι τὸ ἀνθρώποις
φανταζόμενον, καὶ προσφθεγγόμενον, καὶ εἰλέμενον ἐν
μέσῃ τῇ θνητῇ φύσει, καὶ ἀπωφελεῖ ὅσα ἀνάγκη
δεῖσθαι θεῶν τὸ θνητὸν γένος. Πολλὴ δὲ ἡ δαιμόνων
5 ἀγέλη.

Τρεῖς γὰρ μύριοι εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ πελυβοτείρῃ
Ἀθάνατοι, Ζηνὸς πρόπολοι.

Οἱ μὲν ἰατροὶ νοσημάτων, οἱ δὲ τῶν ἀπόρων σύμβου-
λοι, οἱ δὲ τῶν ἀφανῶν ἄγγελοι, οἱ δὲ τέχνης συνε-
10 γάται, οἱ δὲ ὁδοὺ συνέμποροι· οἱ μὲν ἀστικοί, οἱ δὲ ἀ-
γροικικοί, οἱ δὲ θαλάττιοι, οἱ δὲ ὑπειρωτικοί· εἴληχε
δὲ ἄλλος ἄλλην ἐσίαν σώματος, ὁ μὲν Σωκράτην, ὁ
δὲ Πλάτωνα, ὁ δὲ Πυθαγόραν, ὁ δὲ Ζήνωννα, ὁ δὲ
Διογένην· ὁ μὲν φοβερός, ὁ δὲ φιλάνθρωπος, ὁ δὲ
15 πολιτικός, ὁ δὲ τακτικός· ὅσαι φύσεις ἀνδρῶν, το-
σαυταὶ καὶ δαιμόνων·

Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι,
Παντοῖσι τελέθοντες, ἐπισεωφῶσι πόλιν.

Ἐὰν δὲ περ μοχθηρὰν δείξῃς ψυχὴν, ἀνέσιος αὕτη καὶ
20 ἀνεπισιότητος.

(6) Τρεῖς γὰρ μύριοι εἰσὶν] Ἡσίοδος. Εἶργ. καὶ Ἡμερ.
252 τὰ δὲ ἐπόμενα ἔπη ἐκ τῆς Ὀδυσσίας. Ρ'. 485.

Λ Ο Γ Ο Σ Ι Ε'.

Ἔτι περὶ τῶ Σωκράτους δαιμονίου.

α. Φέρε, ἐρώμεθα τὸ δαιμόνιον (φιλάνθρωπον γὰρ,
καὶ εἰωθὸς ἀποκρίνεσθαι διὰ σωμάτων ἀνθρωπίνων,
ὡς ἡ Ἰσμηνίς τέχνη διὰ τῶν αὐλῶν) ἐρώμεθα δὲ ὥ-
δέ πως, κατὰ τὸν Ὀμήρου Ὀδυσσεά·

5 Θεὸς νύ τις, ἢ βροτὸς ἐσσί;

Εἰ μὲν τις θεὸς ἐσσί, τοὶ ἑρᾶν ἐὺρὺν ἔχουσιν,
ἔδην δὲ λόγων, ἴσμεν γὰρ τὰ σά·

Εἰ δέ τις ἐσσί βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσιν.
ἄρα τοῖσιν χεῖμα, οἷον ὁμοπαθεῖς τε εἶναι ἡμῖν καὶ
10 ὁμόφωνον, καὶ ὁμογενὲς καὶ σύγχρονον· ἢ κατὰ μὲν
τὴν δαίταν ἐφέςιον τῇ γῇ, κατὰ δὲ τὴν ἐσίαν κρείτ-
τον αὐτῆς; Οὐ γὰρ σφόδρες αἱ δαιμόνων φύσεις (ἀ-
ποκρεῖτον γὰρ τοὶ ὑπὲρ αὐτῶν, κελεύεσι γὰρ) ἔδῃ
ὅσα, ἔδῃ αἷμα, ἔδῃ ἄλλο τι σκεδασόν, ἢ λυόμενον,
15 ἢ τηρόμενον, ἢ διαρρέον. Ἀλλὰ τί μὲν; Οὕτως
πρῶτον θεασώμεθα τὸ ἀναγκαῖον τῆς δαιμόνων ἐ-
σίας. Τὸ ἀπαθεῖς τῷ ἐμπαθεῖ ἐναντίον, καὶ τὸ θνη-

(2) Διὰ σωμάτων ἀνθρωπίνων] γραπτέον ἴσως διὰ σώμα-
των, ὡς εἰκάζει Μαρκιανδὸς, ὡς λέγομεν, ὅτι ὁ θεὸς δια-
λέγεται τοῖς ἀνθρώποις διὰ σώματος τῶν προφητῶν· δικαιοῦ
δὲ τὸτο καὶ τὸ ἐπόμενον τὸ, διὰ τῶν αὐλῶν· περὶ δὲ Ἰσ-
μηνίς ἴδε Εὐστάθιον Γ' λ. Β'. σελ. 203. καὶ Διογ. Λαέρ. Δ'.
22. καὶ ε'. 125. τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς Ζ'.
149. καὶ 153.

τὸν τῷ ἀθανάτῳ, καὶ τὸ ἄλογον τῷ λογικῷ, καὶ τὸ
 ἀναισθητὸν τῷ αἰσθητικῷ, καὶ τὸ ἐμψυχον τῷ ἀψύχῳ.
 Πᾶν τοῖνυν τὸ ψυχὴν ἔχον ἐξ ἐκατέρου συγκεκραμέ-
 νον· ἢ γὰρ ἀπαθὲς τὸ ἀθάνατον, ἢ ἀθάνατον ἐμ-
 5 παθὲς, ἢ ἐμπαθὲς θνητὸν, ἢ ἄλογον αἰσθητικόν,
 ἢ ἐμψυχον ἀπαθὲς· καὶ διὰ τούτων ὁδεύει ἡ φύσις
 κατὰ βραχὺ, ἀπὸ τῶν τιμιωτάτων ἐπὶ τὰ ἀτιμώ-
 τατα καταβαίνουσα ἐξῆς. Εἴαν δέ τι τούτων ἐξέλῃς,
 δέκοφας τὴν φύσιν· ὥσπερ ἐν ἁρμονίᾳ φθόγγων
 10 τὴν πρὸς τὰ ἄκρα ὁμολογίαν ἢ μέσῃ ποιεῖ, ἀπὸ
 γὰρ τῆ ἑξυτάτης φθόγγου ἐπὶ τὸν βαρυτάτον ταῖς
 διὰ μέσων φωναῖς ἐπεραιομένην τὴν μεταβολὴν ἐμμε-
 λῇ ποιεῖ καὶ τῇ ἀκοῇ καὶ τῇ χειρουργίᾳ.

β'. Τέτοιο τοῖνυν νόμιζε γίγνεσθαι καὶ ἐν τῇ φύσει,
 15 ὅπερ ἐν ἁρμονίᾳ τελεωτάτῃ· καὶ τίθεσο θεὸν μὲν
 κατὰ τὸ ἀπαθὲς καὶ ἀθάνατον, δαίμονα δὲ κατὰ τὸ
 ἀθάνατον καὶ ἐμπαθὲς, ἄνθρωπον δὲ κατὰ τὸ ἐμ-
 παθὲς καὶ θνητὸν, θνητὸν δὲ κατὰ τὸ ἄλογον καὶ αἰ-
 σθητικόν, φυτὸν δὲ κατὰ τὸ ἐμψυχον καὶ ἀπαθὲς. Καὶ
 20 τὰ μὲν ἄλλα ἡμῖν, τὸ νῦν ἔχον, κατὰ χάραν ἔσω,
 ἐπὶ δὲ τῆς δαιμονίων φύσεως περισκοπώμεθα, ἣν φα-
 μέν μεσότητα εἶναι πρὸς ἄνθρωπον καὶ θεόν· ἰδῶμεν
 εἴ πῃ δυνατὸν ἐξελέσθαι αὐτήν, καὶ διασωσαί τὰ ἄκρα.
 Ἄρ' ἐν ὁ θεὸς ἀθάνατον μὲν, ἐμπαθὲς δέ; ἔδραμ' ὡς·
 25 ἀλλ' ἀθάνατον μὲν, ἀπαθὲς δέ. Τί δὲ ἄνθρωπος,
 θνητὸν μὲν, ἀπαθὲς δέ; ἔδε τέτοιο· ἀλλὰ θνητὸν
 μὲν, καὶ μὴν ἀπαθὲς. Πῶ τοῖνυν ἡμῖν οἰχίσεται τὸ
 ἀθάνατον ὁμῶς καὶ ἐμπαθὲς; δεῖ γὰρ συστῆναι ἐξ ἀμ-
 φοῦν ἑσῖαν κοινὴν, κρείττονα μὲν ἀνθρώπου, θεῷ δὲ
 30 ἐλάττονα, εἰ μέλλει ἔσεσθαι τῶν ἄκρων πρὸς ἄλλη-

λα ἀναλογία· δύο γὰρ πραγμάτων κεχωρισμένων
 τῇ φύσει χωριζήσεται καὶ ἡ ἐπιμιξία παντάπασιν,
 εἴαν μή τις κοινὸς ὅρος ἀμφοτέρω υποδέχεται.

γ'. Οἷον τὸ τοιοῦτον λέγει· καλεῖται τι πῦρ ξηρόν
 5 τε καὶ θερμόν· ἐναντίον δὲ θερμῷ μὲν ψυχρόν, ξηρῷ
 δὲ ὑγρόν· ἀδύνατον δὲ μεταβάλλειν πῦρ εἰς ὕδωρ, καὶ
 ὕδωρ εἰς πῦρ· ὅτε γὰρ ψυχρόν εἰς θερμότητα, ὅτε
 ὑγρόν εἰς ξηρότητα μεταβάλλοι ἂν. Οὕτω δὲ τὸν
 10 τούτων πόλεμον μετεχειρίσατο ἡ φύσις. Ἐδρακεν αὖ-
 τοῖς ὥσπερ ἐκ χειροφθορῶν τὸν αἶρα, ὃς λαβὼν παρὰ
 μὲν τῆ πυρὸς τὴν θερμότητα, παρὰ δὲ τῆ ὕδατος
 τὴν ὑγρότητα, συνεκράσεν αὐτῶν καὶ συνῆψε τὰς ὁ-
 μιλίας, καὶ γίνεται μεταβολὴ καὶ πρόσθασις, ἀπὸ
 μὲν τῆ πυρὸς εἰς αἶρα κατὰ θερμότητα, ἀπὸ δὲ τῆ
 15 αἰερος εἰς ὕδωρ κατὰ ὑγρότητα. Πάλιν αὖ αἶψα θερ-
 μότε καὶ ὑγρόν, γῇ δὲ ψυχρότερον καὶ ξηρόν· ἐναντίον
 δὲ ξηρότης μὲν ὑγρότητι, ψυχρότης δὲ θερμότητι·
 ἐκ ἂν ἔν μεταβάλλεσθε, αἶψα εἰς γῆν, ὅτι μὴ τῆς
 φύσεως καὶ τέτοις δέσης τὴν τῆ ὕδατος ἑσῖαν διαιτῶ-
 20 σάν τε αὐτὰ καὶ ξυνάγεσθαι, παρὰ μὲν αἰερος λαβῶ-
 σαν τὴν ὑγρότητα, παρὰ δὲ γῆς τὴν ψυχρότητα.
 Σκόπει δὲ τὸ πᾶν ὅπως συγκεφαλαιωσάμενος βρα-
 χεῖ λόγῳ· ἐπεὶ ἔκασον τούτων ἐκ δύο συνέστηκε φύ-
 σεων ἐναντίων, ἂν αἰετὴν τὴν ἐτέραν ἀφαιρῶν μοῖραν,
 25 προσιθίης τῶν ἑπειτα τῇ ἐτέρᾳ, καθ' ἡμισυ μὲν
 χωρίζεις ἑκάτερον ἐκάτερον, καθ' ἡμισυ δὲ συνιτάτ-
 τεις ἑκατέρω ἐκάτερον, τέτον τὸν τρόπον τὰ ἐναντία
 ἀλλήλοις ἀμικτα ὄντα κοινῶς ὅμως καὶ ἀναμιγνύονται,
 καὶ πῦρ αἰετὴ κατὰ θερμότητα, καὶ ὕδωρ κατὰ
 30 ὑγρότητα, καὶ ὕδωρ γῇ κατὰ ψυχρότητα, καὶ γῇ πυ-

εἰ κατὰ ξηρότητα· ἔτω κἀνταῦθα κοινωνεῖ θεὸς μὲν δαίμονι κατὰ τὸ ἀθάνατον, δαίμων δὲ ἀνθρώπῳ κατὰ τὸ ἐμπαθές, ἄνθρωπος δὲ θνητῷ κατὰ τὸ αἰδητικόν, θνητὸν δὲ φυτῷ κατὰ τὸ ἐμψυχον.

- 5 δ'. Εἰ δὲ βύλει, καὶ τὴν οἰκονομίαν τῷ σώματος θείασαι, ὡς ἐδὲ ἐνταῦθα ἡ φύσις μεταπηδᾷ ἀθρώως, ἀλλὰ καὶ ταύτῃ μεσότητων τινῶν δεῖ πρὸς τὴν χειραγωγίαν τῆς κράσεως τῶν σωμάτων· θρεῖξ γάρ πε καὶ ὄνυξ ὅς τε μαλακώτερον, καὶ νεῦρε ἀραιότερον, καὶ αἵματος ξηρότερον, καὶ σαρκὸς τραχύτερον· συνελόντι δὲ εἰπεῖν, παντὶ χεῖματι, ἐν ᾧ τὸ ἡμεροσμένον καὶ τεταγμένον, μεσότητος δεῖ, ἐν φωναῖς, ἐν χυμοῖς, ἐν σώμασιν, ἐν ῥυθμοῖς, ἐν σχήμασιν, ἐν πάθεσιν, ἐν λόγοις. Εἶεν· ἔτω τέτων ἐχόντων, εἰ ὁ μὲν
- 10 θεὸς ἀπαθὴς καὶ ἀθάνατος, ὁ δὲ ἀνθρώπος θνητός τε καὶ ἐμπαθὴς, ἀνάγκη τὸ διὰ μέσση τέτων, ἢ ἀπαθὲς θνητὸν εἶναι, ἢ ἀθάνατον ἐμπαθές· ὦν τὸ μὲν ἀδύνατον, καὶ γὰρ ἂν ξυνέλθοι ποτὲ ἐδὲ ὁμολογῆσαι τῷ θνητῷ τὸ ἀπαθές· λείπεται δὴ, τὴν δαιμόνων φύσιν ἐμπαθῆτε εἶναι καὶ ἀθάνατον, ἵνα τῷ μὲν ἀθανάτῳ κοινωνῇ τῷ θεῷ, τῷ δὲ ἐμπαθεῖ τῷ ἀνθρώπῳ.

- ε. Πῶς ἔν καὶ ἐμπαθὲς καὶ ἀθάνατον τὸ δαιμόνιον γένος, ὥρα λέγειν· καὶ πρῶτόν γε περὶ τῷ ἀθανάτῳ.
- 25 Τὸ φθειρόμενον πᾶν ἢ διαλύεται, ἢ τήκεται, ἢ κόπτεται, ἢ ῥήγνυται, ἢ μεταβάλλει καὶ τρέπεται· ἢ διαλύεται γὰρ ὡς πηλὸς ὑπὸ ὕδατος· ἢ ῥήγνυται, ὡς ὑπὸ ἀρότρου γῆ· ἢ τήκεται, ὡς ὑπὸ ἡλίου κηρός· ἢ κόπτεται, ὡς ὑπὸ σιδήρεος φυτὸν· ἢ μεταβάλλει καὶ
- 30 τρέπεται, ὡς ὕδωρ εἰς ἀέρα, καὶ ἀὴρ εἰς πῦρ. Δεῖ δὲ

- τὴν ἐσῖαν τῷ δαιμόνι, εἰ μέλλει ἔσεσθαι ἀθάνατος, μὴ διαλύεσθαι, μὴ σκεδάνυθαι, μὴ τρέπεσθαι, μὴ ῥήγνυθαι καὶ μεταβάλλειν, μὴ κόπτεσθαι· εἰ γὰρ πεῖσεται τι τέτων, ἀπολεῖ τὸ ἀθάνατον. Πῶς δ' ἂν καὶ
- 5 πάθοι, εἴπερ ἐστὶ τὸ δαιμόνιον αὐτὸ, ψυχὴ ἀποδυσσμένη τὸ σῶμα; Εἰ γὰρ τῷ σώματι τῷ φύσει φθειρομένῳ παρέχει τὸ μὴ φθειρεσθαι, ἡνίκ' ἂν αὐτῷ συνῇ· πολλὸν γε δεῖ φθαρῆναι αὐτήν. Ἐν γὰρ τῇ συστάσει τὸ μὲν σῶμα συνεχεται, ἡ δὲ ψυχὴ συνεχεῖ. Εἰ
- 10 δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἑτερόν τι συνεχεῖ, ἀλλὰ μὴ αὐτὴ αὐτήν, τί τέτο ἔσαι, καὶ τίς ἂν ἐπινοήσῃ ψυχὴν ψυχῆς; Ὅταν γὰρ ἕτερον ὑφ' ἑτέρου σώζῃται συνεχόμενον, ἀνάγκη πε παύσασθαι τὴν συνοχὴν ἐπὶ πρᾶγμα προελθῶσαν συνεχὸν μὲν ἄλλο, συνεχόμενον δὲ
- 15 ὑφ' ἑαυτῆ· εἰ δὲ μὴ, ποῦ εἴσεται ὁ λογισμὸς προΐων εἰς ἄπειρον; Οἷον εἰ ξυνή τις ὀλκάδα ἐν κλύδωνι ἐκ πέτρας ποθὲν καθωρμισμένην διὰ πολλῶν κάλων, ὦν ἕτερον ἐξ ἑτέρου συνεχόμενον τῇ ξυνδέσει τελευτᾷ ἐπὶ τὴν πέτραν, χεῖμα ἐσὸς καὶ ἐδραῖον.
- 20 5'. Τοιῦτον ἡ ψυχὴ· σῶμα ἐν σάλῳ αἰεὶ καὶ κλύδωνι νηχόμενον καὶ κραδαινόμενον καὶ σειόμενον συνεχεῖ αὐτὴ, καὶ καθορμίζει, καὶ ἴσησιν· ἐπειδὴν δὲ ἀποκάμῃ τὰ νεῦρα ταυτί, καὶ τὸ πνεῦμα, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὥσπερ καλῶδια, ἐξ ὧν τέως προσώρμιστο τῇ ψυχῇ
- 25 τὸ σῶμα, τὸ μὲν ἐφθάρη καὶ κατὰ βυθὸν ὥχετο, αὐτὴ δὲ ἐφ' ἑαυτῆς ἐκνηξαμένη συνεχεῖ τε αὐτήν καὶ

(4) Πῶς ἂν καὶ πάθοι] πάχει μὲν, ὅτι καὶ ἐμπαθὲς κατὰ τὰ εἰρημένα, ἐκ ἀποδυσσάκει δὲ· ὅθεν γραπτίον ἴσως, πῶς δ' ἂν ἀποθάτοι;

ἴδρυται. Καὶ καλεῖται ἡ τοιαύτη ψυχὴ δαίμων ἥδη,
 θρέμμα αἰθέριον μετοικιδέν ἐκ γῆς ἐκεῖ· ὥσπερ
 ἐκ βασιλέων εἰς Ἑλλήνας, καὶ ἐξ ἀνέμων καὶ τυραννε-
 μένης καὶ σασσιωτικῆς πόλεως εἰς εὐνομεμένην καὶ βασι-
 5 λευσμένην καὶ εἰρημικὴν πόλιν. Ἐγγύτατα γάρ μοι
 δοκεῖ ἔχειν τὸ γιγνόμενον Ὀμηρικῇ εἰκόνι. Οἷον φη-
 σὶν ἐκεῖνος χαλκεῦσαι τὸν Ἡφαιστον ἐπὶ χρυσῆς ἀ-
 σπίδος πόλεις δύο.

Ἐν τῇ μὲν βὰ γάμοι τ' ἔσαν, εἰλαπίναι τε,
 10 καὶ χοροὶ, καὶ παιᾶνες, καὶ δαδελχίαι· ἐν δὲ τῇ πόλεμοι,
 καὶ σάσεις, καὶ ἄρπαγαί, καὶ μάχαι, καὶ ὀλολυγαί,
 καὶ οἰμωγαί, καὶ σόνοι. Τέτο δύνатаι καὶ γῇ πρὸς αἰ-
 θέρα· ὁ μὲν γάρ, εἰρηναῖόν τι χεῖμα, καὶ παιάνων
 μεσόν, καὶ θεῶν χορῶν· ἡ δὲ πολυφωνίας, καὶ πο-
 15 λυεργίας, καὶ διαφωνίας. Ἐπειδὴν γὰρ ἀπαλλαγὴν
 ψυχὴ ἐνδένθε ἐκείσε, ἀποδυσάμενη τὸ σῶμα, καὶ
 καταλιπῶσα αὐτὸ τῇ γῇ φθαρησόμενον, τῷ αὐτῷ
 χρόνῳ καὶ νόμῳ δαίμων ἀντ' ἀνθρώπου, ἐποπτεύει
 μὲν αὕτη τὰ οἰκεῖα θεάματα καθαρῶς τοῖς ὀφθαλ-
 20 μοῖς, μήτε ὑπὸ σαρκῶν ἐπιπροσδεμένη, μήτε ὑπὸ

(1) Ἡ τοιαύτη ψυχὴ δαίμων ἥδη.] δόξα τῶν παλαιῶν
 φησὶ Δαβύσιος· ἔτω γὰρ καὶ Ἡσίοδος. Ἐργ. καὶ Ἡμερ. σίχ. 121
 „Αὐτὰς ἐπέεικεν τέτο γένος κατὰ γὰρ κάλυψε,
 „Τοὶ μὲν Δαίμονες εἰσι Διὸς μεγάλα δια βελίας.
 ὅπερ καὶ Πλάτων ἐν Κρατύλῳ ἀποδέχεται εἰπὼν ἔτωσί. Λέ-
 γει ἢν καλῶς καὶ ἔτος (ὁ Ἡσίοδος) καὶ ἄλλοι ποιεῖται πολλοί,
 ὅσοι λέγουσιν, ὡς ἐπειδὴν τις ἀγαθὸς ἢν τελευτήσῃ, μεγά-
 λην μοῖραν καὶ τιμὴν ἔχει, καὶ γίνεται δαίμων. (9) ἐν τῇ μὲν
 βὰ γάμοι τε ἔσαν] Γ. λ. Σ'. 491.

χευμάτων ἐπιταραττομένη, μήτε ὑπὸ σχημάτων
 παντοδαπῶν συγχεομένη, μήτε ὑπὸ αἰέρος θολεῶν
 διατειχιζομένη, ἀλλὰ αὐτὸ κάλλος αὐτοῖς ὀφθαλ-
 μοῖς ὁρῶσα, καὶ γανυμένη· οἰκτεῖρσα μὲν αὐτὴν τῇ
 5 πρόδιν βίῃ, μακαρίζουσα δὲ τῇ παρόντος· οἰκτεῖρ-
 σα δὲ καὶ τὰς συγγενεῖς ψυχὰς, αἱ περὶ γῆν σρέφον-
 ται ἔτι, καὶ ὑπὸ φιλανθρωπίας ἐθέλουσά αὐταῖς
 συναγελάζεσθαι, καὶ ἐπανορθῶν σφαλλομένης. Προσε-
 τακταὶ δὲ αὐτῇ ὑπὸ τῆ θεῆ ἐπιφοιτῶν τῇ γῇ, καὶ ἀ-
 10 ναμίγνυνθαι πάσῃ μὲν ἀνδρῶν φύσει, πάσῃ δὲ ἀν-
 θρώπων τύχῃ καὶ γνώμῃ καὶ τέχνῃ· καὶ τοῖς μὲν χρε-
 σοῖς συνεπιλαμβάνειν, τοῖς δὲ ἀδίκουμένοις τιμωρεῖν,
 τοῖς δὲ ἀδικοῦσι προσιθέειν τὴν δίκην!

Ζ'. Αἰὲν ἐχὶ δαιμόνων πᾶς πάντα δεῖ, ἀλλ' αὐ-
 15 τοῖς διακρίνεται καὶ τὰ ἔργα, ἄλλο ἄλλω. Καὶ
 τῆτό ἐστιν ἀμέλει τὸ ἐμπαθές, ὃ ἐλαττεῖται δαίμων
 θεῶν. Ὡς γὰρ εἶχον φύσεως, ὅτε περὶ γῆν ἦσαν,
 ἐκ ἐθέλουσι ταύτης παντάπασιν ἀπαλλάττεσθαι·
 ἀλλὰ καὶ Ἀσκληπιὸς λατρεῖ νῦν, καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἰχυ-
 20 ρίζεται, καὶ Διόνυσος βακχεύει, καὶ Ἀμφίλοχος μαν-
 τεύεται, καὶ οἱ Διόσκυροι ναυτίλλονται, καὶ Μίνως δι-
 κάζει, καὶ Ἀχιλλεὺς ὀπλίζεται. Ἀχιλλεὺς νῆσον αἰ-

(22) Ἀχιλλεὺς νῆσον οἰκεῖ] τὴν Λεύκην μεταξὺ τῶν τῆ
 Ἰσθμοῦ κομάτων· ἴδε Ἀρρίανδρον Περίπλ. Εὐξ. Πόντ. καὶ Δίωνα
 Χρυσ. λογ. λς. δ'. καὶ Εὐριπ. ἐν Ἀνδρομ. 1260. τὴν Θέτιν
 εἰσάγοντα πρὸς τὸν Πηλεῖα λίσσασθαι ταῦτα.

„Τὸν φίλτατόν σοι παῖδ' ἐμοῖ τ' Ἀχιλλεῖα
 „Ὅ φει δόμους ναίοντα νησιωτικῆς,
 „Λεύκην ἐπ' ἀκτὴν ἐντὸς Εὐξείνου Πόντος.

K

- κεῖ εὐθὺ ἴσεν κατὰ τὴν Ποντικὴν θάλατταν, Ἀχιλλέως ναὸς, καὶ βωμοὶ Ἀχιλλέως· καὶ ἐκὼν μὲν ἐκ ἄντις προσέλθοι, ὅτι μὴ θύσων· θύσας δὲ ἐπιβαίνει τῆς νεώς. Εἶδον ἤδη ναῦται πολλάκις ἄνδρα ἠΐθεον,
- 5 ξανθὸν τὴν κόμην, πηδῶντα ἐν ὅπλοις· τὰ ὅπλα χερσὶ· οἱ δὲ εἶδον μὲν ἑδαμῶς, ἤκεσαν δὲ παιανίζοντες· οἱ δὲ καὶ εἶδον, καὶ ἤκεσαν. Ἦδη δέ τις κατέδαρξεν ἄκαν ἐν τῇ νήσῳ, καὶ αὐτὸν Ἀχιλλεὺς ἀνίστησι, καὶ ἐπὶ σκηνὴν ἄγει, καὶ εὐωχεῖ· ὁ Πάτροκλος ὦνο-
- 10 χόει, Ἀχιλλεὺς ἐκιδάριζεν, παρεῖναι δὲ ἔφη καὶ τὴν Θέτιν, καὶ ἄλλων δαιμόνων χορόν. Οἱ δὲ Ἔκτωρ κατὰ χάραν μένει, ὡς ὁ Ἰλίου λόγος, καὶ φαντάζεται πηδῶν αἰὰ τὸ πεδῖον, καὶ ἀσεράπτων. Ἐγὼ δὲ τὸν μὲν Ἀχιλλεὺς ἐκ εἶδον, ἐδὲ τὸν Ἔκτορα· εἶδον δὲ καὶ
- 15 Διοσκῆρες ἐπὶ νεώς, ἀσέρας λαμπρῆς, ἰδύοντες τὴν ναῦν χειμαζομένην· εἶδον καὶ τὸν Ἀσκληπιόν, ἀλλ' ἔχι ὅιας εἶδον· καὶ τὸν Ἡρακλέα, ἀλλ' ὕπαρ.

(3) Θύσας δὲ ἐπιβαίνει τῆς νεώς] ἐν ἄλλοις, τῆς νήσε, ἀλλ' ἐκ ἑρβῶται· οἱ γὰρ Θεοὶ αἱ ἐλδόντες, καὶ θύσαντες, ὡφελον ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὴν ναῦν παραχρῆμα· ἡ γὰρ ἔξην αὐτοῖς ἐγχρονίζειν τῇ νήσῳ. (10) καὶ Ἀχιλλεὺς ἐκιδάριζεν] ἔτω γὰρ ζῶντες διετέλεον ποιεῖντες· ἴδε Ὀμηρον. Ἰλ. Γ'. 186, 202. (15) Διοσκῆρες] ἴδε Ἀρρίανον ἐν Περίπλῳ ἔτω λέγοντα. Οἱ μὲν Διοσκῆροι τοῖς πανταχῇ πλοιοῖζομένοις ναυαργεῖς φαίνονται, καὶ φανέντες σωτήρες γίνονται. (17) ἀλλ' ἔχι ὅιας εἶδον· καὶ τὸν Ἡρακλέα] ἔτως ἔσιξα (ἄμεινον γὰρ) κατὰ τὴν ἀρχαιοτέραν ἐκδοσιν· ἡ δὲ νεωτάτη ἔχει ἔτως ἐκ τιος κωδίκος· οἷον, ἀλλ' ἔχι ὅιας· εἶδον καὶ τὸν Ἡρακλέα.

Λ Ο Γ Ο Σ Ι Σ'.

Εἰ αἱ μαθήσεις ἀναμνήσεις.

- α. Ἀφίκετό ποτε Ἀθήναζε Κρής ἀνὴρ, ὄνομα Ἐπιμενίδης, κομίζων λόγον, ἔτῳσι ρηθέντα, πισεύεσθαι χαλεπὸν· Ἐν τῷ Διὸς τῷ Δικταίῳ τῷ ἄντρῳ κείμενος ἔπιβη βαθεῖ ἔτη συχνά, ὅναρ ἔφη ἐντυχεῖν
- 5 αὐτὸς θεοῖς καὶ θεῶν λόγοις, καὶ ἀληθείᾳ, καὶ δίκῃ. Τοιαῦτα ἅττα διαμυθολογῶν ἠνίττετο, οἶμαι, ὁ Ἐπιμενίδης, ὡς ἄρα ὁ ἐν γῇ βίος ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχαῖς ὀνειράτι ἔοικε μακρῷ καὶ πολυετῇ. Πιθανώτερος δ' ἂν ἦν καὶ τὰ Ὀμήρου ἔπη προσιθεῖς τῷ αὐτῷ
- 10 λόγῳ, ἃ περὶ ὀνείρων ἐκείνος. Λέγει γάρ πε Ὀμηρος δύο εἶναι πύλας ἀμνηνῶν ὀνείρων, τὴν μὲν ἐξ ἐλέφαντος, τὴν δὲ ἐκ κεράτων· τὰς μὲν ὅν διὰ κεράτων ἰόντας ἀτρεκέις τε εἶναι, καὶ πιθανὸς πισεύεσθαι·

(1) Ἐπιμενίδης] ὁ μὲν Διογένης ὁ Λαέρτιος ἔτω φησὶ περὶ τούτου· ἔτος ποτε πεμφθεὶς παρὰ τῷ πατρὶς εἰς ἀγρόν ἐπὶ πρόβατον, τῆς οὐδὲ κατὰ μεσημβρίαν ἐκκλίνας, ὑπ' αὐτῷ τινὶ κατεκοιμήθη ἐπὶ τὰ καὶ πεντήκοντα ἔτη· ὁ δὲ χολιάσης τῷ Ἀγκιανῷ ἐν Τίμανι ἔτω· λέγουσιν ἐξήκοντα ἔτη τὸν Ἐπιμενίδην ὑπνῶσαι· Σηΐδας δὲ ἔτως ἐν Ἐπιμενίδης· ἔτος ἔζησεν ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἔτη· τὰ δὲ ἔ· (ἔτω γὰρ γραπτέον αὐτὴ τῷ ἔξ·) ἐκαθεύδῃσε. (11) δύο εἶναι πύλας.] Ὁδ. Γ. 562.

„Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμνηνῶν εἰσὶν ὀνείρων·

„Αἱ μὲν γὰρ κεράσσαι τετεύχονται, αἱ δὲ ἐλέφαντι.

Κ 2

τὰς δὲ ἑτέρας σφαλερὰς, καὶ ἀπατεώνας, καὶ μηδὲν ὑπαρῆν ἐπὶ τὴν ψυχὴν φέροντας. Ταύτην τοι ἔτεινε καὶ ὁ Ἐπιμενίδης εἴτε μῦθος, εἴτε καὶ ἀληθὴς λόγος. Ἐνύπμιον γάρ τι εἶναι ἀτεχνῶς ἔπος ὁ δεῦρο βίος, καθ' ὃν ἡ ψυχὴ κατορεωρυσμένη ἐν σώματι ὑπὸ κόρου καὶ πλησμονῆς, μόλις πως ὀνειρώττει τὰ ὄντα, ἔρχονται δὲ ταῖς μὲν τῶν πολλῶν ψυχαῖς ὄνειροι δι' ἐλεφαντίνων πυλῶν· εἰ δὲ πῦρ τίς ἐστι καθαρὰ ψυχὴ καὶ ἰσχυρὰ, καὶ ὀλίγα ὑπὸ τῆς δεῦρο κόρου καὶ τῆς πλησμονῆς ἐπιταραττομένη, εἰκὸς πῦρ ταύτην δι' ἑτέρων ἰόντα ἀπαντᾶν ὀνειράτα σαφῆ, καὶ διακεκριμένα, καὶ ἐγγύτατα τῷ ἀληθεῖ. Οὗτος ἦν ὁ Ἐπιμενίδης ὕπιος.

β'. Πυθαγόρας δὲ ὁ Σάμιος πρῶτος ἐν τοῖς Ἑλλησιν ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ὅτι αὐτῷ τὸ μὲν σῶμα τεθνήσκει, ἡ δὲ ψυχὴ ἀναπτᾶσα οἰκίσσεται ἀθανάτης καὶ ἀγήραος· καὶ γὰρ εἶναι αὐτὴν, πρὶν ἔκκειν δεῦρο. Ἐπίστευον δὲ αὐτῷ οἱ ἄνθρωποι ταῦτα λέγοντι, καὶ ὅτι ἡδὴ πρότερον γένοιτο ἐν γῇ ἐν ἄλλῳ σώματι, Εὐφορβὸς δὲ εἶναι ὁ Τρώας τότε. Ἐπίστευον δὲ ὡς· ἀφίκετο εἰς Ἀθηνᾶς νεῶν, ὃ πολλὰ μὲν ἦν καὶ παντοδαπὰ ἀναθήματα, ἐν δὲ τοῖς καὶ ἀσπίς, τὸ μὲν σχῆμα Φρυγία, ἀπὸ δὲ χρόνῳ ἐξίτηλος· εἶπεν ἔν, ὅτι γνωρίζω τὴν ἀσπίδα, ἀφείλετο δὲ με, ὅσπερ καὶ

(13) Πυθαγόρας... πρῶτος... ἐτόλμησε·] ὅρα Πορφύριον ἐν βίῳ Πυθαγόρου· ἄλλοι δ' ἄλλοις τῶν ἀποδιδόσαιν, οἱ μὲν Φερεκύδῃ· οἱ δὲ, τῷ Θαλῇ. (19) Εὐφορβὸς δ' ἦν ὁ Τρώας τότε] μέτιζι τὸν Ἀλεκτροῦνα τῷ Λεκλιανῇ. (20) εἰς Ἀθηνᾶς νεῶν] ἴδε Ὁβιδ. μεταμορφ. β'. 164. καὶ Πορφύρεα ἐν βίῳ Πυθαγ. β. 20. Γάβριλινον· β. 63. Πausan. Β'. 12', 148.

ἀπέκτεινε τότε ἐν Ἰλῳ ἐν τῇ μάχῃ. Θαυμάσαντες οἱ ἐπιχώριοι τὸν λόγον, καθείλον τὸ ἀνάθημα, καὶ ἦν ἐπίγραμμα· ΠΑΛΛΑΔΙ ΑΘΗΝΑΙ ΜΕΝΕΛΕΩΣ ΑΠΟ ΕΤΦΟΡΒΟΥ. Εἰ δὲ βέλει, καὶ ἄλλον αὖ λόγον διέξειμί σοι. Προκονησίῳ ἀνδρὶ τὸ μὲν σῶμα ἔκειτο ἔμπνην μὲν, ἀλλ' ἀμυδρῶς καὶ ἐγγύτατα θανάτῳ· ἡ δὲ ψυχὴ ἐκδύσα τὸ σῶματος, ἐπλανᾶτο ἐν τῷ αἰθέρι, ὀρενίδος δίκην, πάντα ἄποπτα θεωμένη, γῆν, καὶ θάλατταν, καὶ ποταμούς, καὶ πόλεις, καὶ ἔθνη ἀνδρῶν, καὶ παθήματα, καὶ φύσεις παντοίας· καὶ αὐθις εἰσδυομένη τὸ σῶμα καὶ ἀναστήσασα, ὥσπερ ὀργάνῳ χρωμένη, διηγείτο ἅττα εἶδε τε καὶ ἤκουσε, παρ' ἄλλοις ἄλλῃ.

γ'. Τί δή ποτ' ἔν Ἐπιμενίδης καὶ Πυθαγόρας καὶ Ἀριστέας ἐθέλουσιν αἰνίττεσθαι; ἄλλο τί, ἢ τὴν χολὴν τῆς ψυχῆς τῷ ἀγαθῷ ἀνδρὶ ἀπὸ τῶν τῷ σώματος ἡδονῶν καὶ παθημάτων, ὅταν ἀπαλλαχθεὶς τῷ περὶ ἐκείνο ταραχῇ, καὶ ἐπιστρέψας εἰς ἐκυτὴν τὸν νῦν, ἐμπαλιν ἐντυγχάνῃ τῷ ἀληθεῖ αὐτῷ, ἀφελόμεν τῶν εἰδώλων; Τῆτο ἔοικε μὲν ὑπὸ καλῷ, καὶ μεσφ' ἐναργῶν ὀνειράτων· ἔοικε δὲ ψυχῆς πτήσει με-

ἐν Κορινθ. (5) Προκονησίῳ ἀνδρὶ] ὅς ἦν Ἀριστέας· ἴδε καὶ λόγῳ λή. 3. καὶ Ἡρόδοτον Δ'. 13, 14, 15. καὶ Σκίδαν ἐν Ἀριστέας. (8) πάντα ἄποπτα θεωμένη] ὡς ἐγγράφα αὐτὴ τῇ, ὑποπτα, ἐκδιόρ- θώσεως Μαρκιανῆ· καὶ γὰρ καὶ τῇ συντάξει ἀρμόζει, καὶ τῇ ἐννοίᾳ τῷ λόγῳ· τὸ μὲν, ἵνα μὴ δις τὸ βλέπειν (ἐν τῷ ὑπόπτα θεωμένη) λαμβάνοιτο, καὶ ἐν ἀσυνδέτῳ μάλιστα κήματι· τὸ δὲ, ὅτι ἄποπτον λέγεται τὸ πόρρωθεν ὁρώμενον· τὰ δὲ τῆς ἐννοίας ἴδε καὶ λόγῳ κβ'. ε'. καὶ κη. ε'. καὶ λβ'. α'.

- ταρσίῳ, ἔχ' ὑπὲρ ἄκρων φερομένης τῶν ὁρῶν ἐν ἀ-
 χλυώδει καὶ ταραττομένῳ τῷ αἵρι, ἀλλ' ὑπὲρ τῶ-
 του ὕψους ἐν σαφερῇ αἰδέει, γαλήνης καὶ ἡρεμίας αὐ-
 τὴν παραπεμπέσης ἀλύπας ἐπὶ τὸ ἀληθὲς ἐπὶ τὴν
 5 ὄψιν. Τίς δὲ ὁ τῆς παραπομπῆς τρόπος, καὶ τί αὐ-
 τὴν ἐμμελῶς ὀνομάζωμεν; ἄρα γε μάθισιν, ἢ
 Πλάτῳ ὁμοφώνως ἀνάμνησιν; ἢ δύο θησόμεθα ὀ-
 νόματα πράγματι ἐνί, μάθισιν καὶ ἀνάμνησιν; Τὸ
 δέξει τοιούτον, οἷον τὸ περὶ τὸν ὀφθαλμὸν πάθος·
 10 σύνοσι μὲν γὰρ αὐτῷ ἡ ὄψις αἰεὶ, ἡ δὲ περὶ ὑπὸ συμ-
 φορᾶς ἐπιχυθεῖσα ἀχλὺς, καὶ ἀμφέσασα τὸ ὄρα-
 νον, διετείχισεν αὐτῷ τὴν πρὸς τὰ ὁράμενα ὁμίλιαν·
 ἡ δὲ τέχνη παρελθούσα ὄψιν μὲν ἐκ ἐνεπαύησε τῷ
 ὀφθαλμῷ, τὸ δὲ ὀνοχλὲν παραγαγούσα ἀπεκάλυ-
 15 ψεν αὐτῷ τὸν ἔξω δρόμον. Νόμιζε δὲ καὶ τὴν ψυ-
 χὴν ὄψιν τινα εἶναι διορατικὴν τῶν ὄντων φύσει καὶ
 ἐπισήμονα· ὑπὸ δὲ τῆς τῶν σωμάτων συμφορᾶς ὑ-
 ποκεχυδαὶ αὐτῇ πολλὴν ἀχλὺν, καὶ συγχεῖν τὴν
 θέαν, καὶ ἀφαιρεῖσθαι τὴν ἀκρίβειαν, καὶ ἀποσβεν-
 20 νῦναι τὸ οἰκεῖον φῶς· προσιόντα δὲ αὐτῇ τεχνίτην
 λόγον, ὥσπερ ἰατρὸν, ἔπρως θέναι αὐτῇ φέροντα
 ἐπισήμην, πρᾶγμα ὃ μὴπω ἔχει, ἀλλ' ἐπεγεῖρειν
 ἣν ἔχει μὲν, ἀμυδρὰν δὲ καὶ ξυνδεδεμένην καὶ κατη-
 βαρῦσαν.
- 25 δ'. Ὅνπερ ἐν τρόπῳ καὶ ταῖς κύσεσιν προσά-
 γουσα ἡ μαιευτικὴ τὰς χεῖρας σὺν τῇ τέχνῃ ὑ-

(4) Ἐπὶ τὴν ὄψιν] ἐπὶ τὴν θέαν τῶν ὄντων· ὅτω μι-
 κρόν κατωτέρω νόμιζε δὲ (ἴσως δι) καὶ τὴν ψυχὴν ὄψιν τινα
 εἶναι διορατικὴν τῶν ὄντων φύσει καὶ ἐπισήμονα.

- ποδέχεται τὸ κύμενον, καὶ θεραπεύει τὰς ὀδύνας,
 καὶ ἐξάγει τὸ τελεσφορηθὲν εἰς φῶς, καὶ ἀπαλλάτ-
 τει τῆς ὀδύνης τὴν φέρονταν· τῶτον τὸν τρόπον καὶ
 λόγος μαιεύεται ψυχὴν κύεσαν καὶ ὠδίνων μεσίν·
 5 ἀλλὰ πολλὰ ἀμβλισκάνουσιν, ἡ δὲ ἀτεχνίαν τῶν
 μαιεμένων, ἡ διὰ σφοδρότητα τῶν ὠδίνων, ἡ διὰ ἀμ-
 βλύτητα τῶν σπερμάτων· ὀλίγοι δὲ περὶ καὶ σπάνια
 ψυχαὶ τελεσφόροι, ὧν τὰ ἔκγονα σαφῇ καὶ διη-
 θεωμένα καὶ γνήσια τῶν πρώτων πατέρων. Ὅνομα
 10 δὲ τῇ μὲν ψυχῇ κυήσει νῆς, τῇ δὲ ὠδίνι αἰσθη-
 σις, τῇ δὲ ἀποτέξει ἀνάμνησις· κύσει δὲ πᾶσαι μὲν
 ψυχαὶ φύσει, ὠδίνεσι δὲ ἔδει, τίκτεσι δὲ λόγῳ.
 Ὅσπερ ἔν ἀδύνατον φῦναί τι ἄνευ σπέρματος, καὶ
 ἄλλοθεν ἢ οἷα τὰ σπέρματα, ἀνθρωπὸν μὲν ἐξ ἀν-
 15 θρώπου, βῦν δὲ ἐκ βοῦς, καὶ ἐξ ἐλαίας ἐλαῖον, καὶ ἐξ
 ἀμπέλου ἀμπέλον· ὅτω καὶ εἴτι ἀληθὲς ἡ ψυχὴ ξυ-
 νήσι, ἀνάγκη ἀληθῆ εἶναι ταυτὶ τὰ σπέρματα
 ἐμπεφυτευμένα τῇ ψυχῇ· εἰ δὲ ἦν, καὶ αἰεὶ ἦν· αἰεὶ δὲ
 ὄντα, καὶ ἀθάνατα ἦν. Καὶ τούτοις ἀμέλει τὸ περὶ
 20 τὰς ἐπισήμας γιγνόμενον σπερμάτων ψυχῆς ἀνδρός

(1) Τὰς ὀδύνας] ἄμεινον γράφειν ὠδύνας· τὸ μὲν γὰρ
 ἐπὶ πείνης ἀλγυδόνος· τὸ δὲ ταῖς τίκτεσιν κυριολεκτεῖται.
 (11) κύσει δὲ πᾶσαι αἱ ψυχαὶ μὲν φύσει] ἴδε Πλάτωνος
 συμπόσιον, ἐξ ἧς ὁ Μάξιμος ταῦτα ἀρύσατο. (16) ἡ ψυ-
 χὴ συνήσι] διορθωτέον τῶτο κατὰ Μαρκιανδον εἰς τὸ, ἀ-
 νήσι· ὁ γὰρ λόγος τὸ παρὰ τῆς ψυχῆς προκύπτον δηλοῖ,
 ὥσπερ τῆς χώρας τὰ σπέρματα· ἡ δὲ χώρα ἡ συνήσι ταύ-
 τα ἀλλ' ἀνίησι μέλιτα λεγόμεν, εἰ μὴ τι τὸ συνήσιον ἐκ
 λαμβάνοιτο ἀντὶ τοῦ, κύειν εἶτι, ὅπερ καὶ ὡς ἀπίθανον.

καὶ τελεσφόρησις. Ὅ δὲ καλῶσιν οἱ ἀνθρώποι ἀγνοῖαν,
τί ἂν εἴη ἄλλο, ἢ ἀργία τῶν σπερμάτων;

- Ε. Εἰ μὲν ἔν τοιούτοις ἐστὶν ἡ ψυχὴ, οἷον καὶ τὸ σῶ-
μα, θνητὸν καὶ φθειρόμενον, καὶ λυόμενον, καὶ σὴν-
5 μενον, ἔδεν ἔχω περὶ αὐτῆς σεμνὸν εἰπεῖν· ἐδὲ γὰρ
περὶ σώματος σεμνὸν ἔδεν εἰπεῖν ἔχω, ἐφήμερον
γὰρ τὸ θρέμμα, καὶ ἀκροσφαλὲς φερόμενον, ἀπιστον,
ἀσαφὲς, καὶ ἐμπληκτον. Εἰ τοῦτον ἡ ψυχὴ, ἔτε τι
οἶδεν· ἐδὲ ἀναμιμνήσκεται, ἔτε μαθάνει. Θᾶπτον
10 γὰρ ἂν φυλάξαι σφραγίδος τύπῃς κηρὸς ὑπὸ ἡλίου
τικόμενος, ἢ ψυχὴ μάθημα, εἰπέρεσι σῶμα· πᾶν
γὰρ σῶμα ρεῖ, καὶ φέρεται ὁξέως, Εὐρίπτε δίκην, ἄ-
νω καὶ κάτω, νῦν μὲν ἐκ νηπιότητος εἰς ἡδὴν οἰδαῖνον,
νῦν δὲ ἐξ ἡδὴς εἰς γῆρας ὑπονάσεν καὶ ὑποφερόμενον.
15 Ἀλλ' ἢ τοῦτον χεῖμα εἶναι τὴν ψυχὴν μαντεύεται
ἔτε Πυθαγόρας, ἔτε Πλάτων· ἀλλ' ἐδὲ ὁ πρὸ τέ-
των Ὀμηρος, ὅ καὶ ἐν ᾧδε διαλέγονται αἱ ψυχαὶ καὶ
εἰσι μαντικαὶ τότε. Λέγει δὲ περ αὐτῶ καὶ αἰοδὸς ἀνὴρ,
Αὐτοδιδάκτος δ' εἰμί, θεοὶ δέ μοι ὥπασαν ὁμφν.
20 Καὶ ἀληθῆ λέγει· αὐτοδιδάκτον γάρ τι χεῖμα ἀ-
τεχνῶς ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ εἰδέναι παρὰ θεῶν τῇ φύ-
σει εὐ ἔχον. Ἡ τὰ μὲν ἄλλα ζῶα αὐτοδιδάκτα πρὸς

- τὰ αὐτῶν ἔργα καὶ οὐδεὶς εἰπεῖν ἔχει διδασκάλους, ἢ
λεόντων πρὸς ἀλκὴν, ἢ ἐλάφων πρὸς φυγὴν, ἢ χ-
ῖππων πρὸς δρόμον· ἀλλὰ καὶ ὀρενίθων γένος αὐτοδί-
δακτον ἐπ' ἄκρων φυτῶν ἐμνηχανήσατο καλῶς αὐ-
5 τηργῶ τέχνην, καὶ ἀράχων αὐτοφυεῖ μίτῳ θήρατρα
ἐν ἄερί, καὶ ἐρεπετὰ φωλεὰς, καὶ ἰχθύες χιραμάς, καὶ
ὅσαι ἄλλων ζῶων τέχναι πρὸς σωτηρίαν ἐκάσῃ γέ-
νει σύμφυτοι, ἀνθρώπῳ δὲ ἄρα τῷ νοσηρώτατ' τῶν
ὄντων ἐπικτήτων ἤξει τὸ εἰδέναι; Οὐκὲν ἤξει ποτέ·
10 ἀνάγκη γὰρ ἢ εὐράντα εἰδέναι, ἢ μαθόντα, ὧν ἐκά-
τερον ἀσθενές, ἢ ὑπάσις ἐπισήμης φύσει. Ὅ, τε
γὰρ εὐρών, πῶς ἂν χεῖσται τῇ εὐρεθέντι, μὴ
γνωρίσας αὐτὴ τὴν χρεῖαν; καὶ γὰρ ἡπειρώτης ἀνὴρ
καθ' Ὀμηρον οἶασι ἐντύχη, φήσει,
15 Ἀθρηνηλοῖγόν ἔχει ἀνὰ παιδίμῳ ὦμῳ.
Ὅ, τε μαθὼν, παρὰ μὲν τῷ ἐκ εἰδότης ἐκ ἂν μά-
θοι· παρὰ δὲ τῷ εἰδότης καὶ μάθη, ἐρήσομαι τὸν
διδάξαντα, πῶς καὶ ἔτος ἔγνω; Οὐκὲν καὶ ἔτος ἢ εὐ-
ρεν, ἢ ἐμαθεν· καὶ εἰ μὲν εὔρε, τὰ αὐτὰ ἐρήσομαι, πῶς
20 ἐχεῖντα τῇ εὐρεθέντι, μὴ γνωρίσας; εἰ δὲ ἐμα-
θε παρ' ἄλλου, πάλιν ἡδὲ ἐκεῖνον διέρεσθαι. Καὶ ποῖ

(17) Καὶ εἰσι μαντικαὶ τότε] ἐκ τῆς Ὀδυσσεΐας (Α'.
46.) ἠρύσατο ταῦτα· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος ἐκ τῆς Ὀδυσ-
σεΐας Χ'. 347. ἀντὶ δ' ἐν τῇ ὁμφν, οἶμας φέρεται ἐν τῷ
ἔπει· καὶ τῇ, Δημοδόκος, ὃν ὀνομάζει τὸν αἰοδὸν Μάξιμος
λόγῳ λή. α. Φήμιος φέρεται παρ' Ὀμήρῳ· μνήμης ἔν δια-
μαρτία δοκεῖ Μάξιμος τὰ ὀνόματα μεταλαβεῖν. (21) καὶ τὸ
εἰδέναι — εὐ ἔχον] ἢ τοι τὸ εἰδέναι τρεπτέον εἰς γενικὴν,

ἢ τὸ εὐ ἐξοβελισέον· ἢ καὶ τρίτον, ὃ καὶ μάλλον, τρεπτέον
τὸ, ἔχον εἰς τὸ, ἔχον· ἵνα ἢ εὐθεῖα ἐν ἐπιθετικῇ συντά-
ξει· μικρὸν γὰρ κατωτέρῳ ἐπιφέρει, ἐπικτήτων ἤξει τὸ εἰ-
εἰδέναι, (14) καθ' Ὀμηρον] Ὀδυσ. Α' 127 ὁ τε μαθὼν]
διώρωμαι μοι ἔπος ἀντὶ τῷ, Ὁδυσ. μαθὼν, ὁ δὲ Ρεῖσκιος
ἔτω βέλεται γράφειν· ὁ μὲν γὰρ εὐρών, ὁ δὲ μαθὼν, διώρ-
ωμαι μοι ἐτι καὶ τὸ, μάθη (τὸ δεύτερον) ἀντὶ τῷ, μάθοι,
ἐκ τῆς ἀρχαιοτέρας ἐκδόσεως.

σησόμεθα, ἄλλον ἄλλε διδάσκαλον ἀνερωτῶντες;
 Ἀφίξεται γάρ ποτε λογισμὸς προΐων ἐπὶ τὸν ἑμα-
 θόντα, ἀλλ' εὐρόντα· πρὸς ὃν τὰ αὐτὰ ἐκεῖνα ρη-
 τέον.

- 5 ζ'. Ἦκει ταῖνυν ἡμᾶς ὁ λόγος φέρων ἐπὶ τὸ ζη-
 τούμενον. Ἦ δὴ γὰρ ψυχῆς εὗρεσις, αὐτογενὴς τις ἔ-
 σα, καὶ αὐτοφυὴς, καὶ ξύμφυτος, τί ἄλλο ἐστὶν ἢ δό-
 ξαι ἀληθεῖς ἐπεγεγρόμεναι, ὧν τῇ ἐπεγέρσει τε καὶ
 10 συντάξει ἐπισήμη ὄνομα; Εἰ δὲ βάλει, καὶ ταύτης εἰ-
 καζεῖ μοι τὸ γινόμενον στρατιώτῃ πλανωμένῳ καὶ δια-
 κεχυμένῳ· ἢ καθ' Ὁμήρου μᾶλλον, νύξ μὲν ἔσω καὶ
 ἡσυχία πολλή κατὰ τὸ στρατόπεδον, καὶ ὕπνος βαθυὺς
 τῶν ἄλλων ἀπάντων κειμένων ἐξῆς.

- Ἀλλ' ἐκ Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
 15 ὕπνος ἔχεν· ἀλλ' ἐπιὼν καὶ ἐξανιστὰς ἕκασον καὶ συν-
 τάττων.

- Ἰππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν,
 Περσέες δ' ἐξόπιθεν σῆσεν πολέας τε καὶ ἑδλῆς,
 Ἐρξος ἔμεν πολέμοιο, κακὸς δ' ἐς μέσσον ἔλασσε
 20 Τοιῶτον ἡγεῖ καὶ περὶ τὴν ψυχὴν γίνεσθαι, νύκτα πολ-
 λήν, καὶ ὕπνον βαθυὺν τῶν τῆς ψυχῆς νοσημάτων· τὸν
 δὲ λόγον αὐτόν, τὸν στρατηγὸν ὄντα, ἢ βασιλέα,
 ἢ ὅτι περ ὀνομάζων χαίρεις, ἐπιόντα τέτων ἕκασον
 καὶ ἐπεγείροντα καὶ συντάτοντα. Κάλει δὲ τὸν μὲν
 25 ὕπνον λήθην, τὴν δὲ ἀνάσασιν αὐτῶν ἀνάμνησιν,
 μνήμην δὲ τὴν φυλακὴν καὶ τὴν σωτηρίαν τῶν συν-
 ταχθέντων. Γίνεται δὲ ἡ ἀνάμνησις κατὰ βραχὺ,

(14) Ἀλλ' ἐκ Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα·] ἐκ τῆς Ἰλιά-
 δος· Κ'. τὰ δὲ ἐπόμενα αὐτόθι. Δ'. 297.

ἕτερον ἐξ ἑτέρου θηρεύσεως τῆς ψυχῆς, καὶ χειρα-
 γωγημένης ὑπὸ τοῦ παρόντος ἐπὶ τὸ μέλλον· ὅποιον
 ἀμέλει περὶ τὰς τῶν δεῦρο πραγμάτων ἀναμνήσεις
 γίνονται.

- 5 ζ'. Ἄδει ὁ Δημόδοκος ἐν τῇ Φαίαικῳ διατὶ,
 Νεῖκος Ὀδυσσεὺς καὶ Πηλεΐδην Ἀχιλλεύς.

- Ὀδυσσεὺς παρῶν, ἀκῶν τῆς ὥδης, γνωρίσας δα-
 κρύει. Ἀρ' ἔν ἐκ εἰκός, ἐπιλαβομένης αὐτῷ τῆς ψυ-
 χῆς τοιαύτης ἀρχῆς, ὁδεύειν ἐπὶ τὰ ἐκεῖ ἔργα, καὶ
 10 τὸ μὲν σῶμα αὐτῷ συμπίνειν τοῖς Φαίαιξιν, αὐτῷ
 μένον· τὴν δὲ ψυχὴν γίνεσθαι ἐκεῖ ἐν Ἰλίῳ, τῆς μνή-
 μης ἀναπεμπασσομένης ἕκασον, ὧν εἶδε τέως, καὶ ἰδ-
 σαν ἐπὶ πολλὰ τῶν ἐαυτῆς θαμάτων, ἀπὸ μικρᾶς
 ἀρχῆς; Ἦ δὴ τις καὶ λῦσαν ἰδὼν, ἐμνήσθη τῶν παι-
 15 δικῶν τῶν χερσαμένων τῇ λύρᾳ· κῆφον γάρ τι χερῶ-
 μα ἀνάμνησις καὶ εὐκολον. Καὶ ὥσπερ τὰ εὐκίνητα
 τῶν σωμάτων τοῦ χειρὶ προάγοντος δέχεται, καὶ πα-
 ραλαβόντα τὴν ἐξ ἐκείνου ἀρχὴν φυλάττει ἐπὶ πολὺ
 τὴν κίνησιν· ἔτω καὶ ὁ νῦν ἐπιλαβόμενος πρὸς μνήμην
 20 βραχέας ἀρχῆς, ἣν ἡ αἰσθησις αὐτῷ ὁρᾷ, ἐπὶ
 πολλὰ χωρεῖ προΐων κατὰ ἀνάμνησιν. ἕκασον γὰρ
 οἶμαι τῶν ὄντων ἢ γεγυότων, οἷς ἡ ψυχὴ ἐπέτυχεν,
 ἀκολοθεῖαν ἔχει, ἢ κατὰ χρόνον, ὡς ἐπὶ ἡμέρᾳ νύξ,
 καὶ ἐπὶ νεότητι γῆρας, καὶ ἐπὶ χειμῶνι ἔαρ· ἢ κατὰ

(6) Νεῖκος Ὀδυσσεύς] ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς· Θ'. 75.
 (11) γίνεσθαι ἐκεῖ ἐν Ἰλίῳ, τῆς μνήμης·] ἔτω μετέθικτα
 τὰ ὀνόματα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐκδόσεως· ἡ γὰρ νεωτέρα ἔ-
 χει ὥδε· γίνεσθαι τῆς μνήμης ἐκεῖ ἐν Ἰλίῳ καὶ τ. λ. π.
 τὸ δὲ κατωτέρω τὸ, χειρὶ προάγονται, χειραγωγῶντος

πάθος, ὡς κάλλει ἔρως ἐπιγίγνεται, καὶ προπιλα-
κισμῷ ὀργῇ, καὶ ἰδὸν ἑυτυχίας, καὶ λύπη συμφο-
ραῖς· ἢ κατὰ τόπον,

Φάριντε, Σπάρτηντε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην·
5 ἢ κατὰ νόμον,

Βοιωτῶν μὲν Πινέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον,

Ἀρκεσίλαός, Προδοήνωρ τε, Κλονιός τε·

ἢ κατὰ δύναμιν,

Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν, ἢ Τυδέος υἱόν,

10 ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκίνης.

ἢ Ἄτε ἐν ἐν προθύρῃς τῆς ψυχῆς αἰαῖδι· σεις ἰδρυ-
μέναι, ἐπειδὴν τινος ἐφάψονται ἀρχῆς, καὶ παραδῶσι
τῷ νῷ, ἐπιλαβόμενος ταύτης, δορᾷ τὰ λοιπὰ, καὶ
διεξέρεχεται ἐπὶ τὰ ἀκόλῳθα, ἢ χερσὶν, ἢ φύσει,

15 ἢ νόμῳ, ἢ τόπῳ, ἢ τιμῇ ἢ δυνάμει. Ὡς περ γὰρ
ἐπὶ τῶν μακρῶν καὶ λεπτῶν δοράτων, ὁ τὸν σύρακα
κλονήσας παρέπεμψε τὴν κίνησιν διὰ παντὸς τῷ δό-
ρατος μέχρι τῆς αἰχμῆς· καὶ ὥς περ τῶν μακρῶν καὶ
διατεταμένων κάλων ὁ διασείσας τὴν ἀρχὴν, παρα-
20 δίδωσι τὴν κίνησιν τῷ ὅλῳ, βαδίζουσαν ἐπὶ τὸ πέρας·
ἔτω καὶ τῷ νῷ βραχείας ἀρχῆς δεῖ πρὸς ἔννοιαν τῶν

προάγοντος, κεῖται ἐν τῇ ἀρχαίᾳ. (4) Φάριντε, Σπάρ-
τηντε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην] Οἶμ. Ἰλ. Β'. 582. ἀλλ'
ἐκεῖσε τὰ ἔπι ἔχει ὧδε.

.. Φάριντε Σπάρτηντε, πολυτρήρωνά τε Μίσσην.
εἴχω δὲ 502 ἀνωτέρω ἔτω.

.. Κώπας, Εὐτρησίην τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην.
τὸ δὲ δεῦτερον ἔπος ἐκ τῆς Ἰλιάδος. Β'. 404. τὸ δὲ τρί-
του ἐκ τῆς Η'. 179.

πραγμάτων ὅλων. Οἱ μὲν δὲ εὖ πεφυκὼς ἀνὴρ, καὶ
πρὸς ὀρετὴν εὐδρομάτατος, αὐτὸς παρ' αὐτῇ τὴν
ἀρχὴν λαβὼν, πορεύεται, καὶ ἐφοδεύει, καὶ ξυλλαμβά-
νει, καὶ ἀναπεμπάζεται τῇ μνήμῃ τὰ τῷ νῷ θεάμα-

5 τα· ὁ δὲ ἦττον δεινός, δείται τῷ Σακράτης, αὐτῷ
μὲν διδάσκοντος ἑδὲν, διερωτῶντος δὲ καὶ διαπυθι-
νομένῳ, ὁ δὲ ἀποκρίνεται τὰ ληθῆ αὐτά. Τίς ἂν ἐν
ἀποκρίνῃται, ἂ μίπω οἶδε; πλὴν εἰ μὴ καὶ τὸν βα-
δίζοντα, χειραγωγῶντος ἑτέρου, φήσει τίς μὴ βαδί-
10 ζειν αὐτόν. Τί τοίνυν διαφέρει ὁ χειραγωγῶν τῷ ἀ-
νερωτῶντος, καὶ τί διαφέρει ὁ βαδίζων τῷ ἀποκρινόμενῳ;
ὁ μὲν γὰρ ἑαυτῷ παρέχει τὴν ἐνέργειαν, ὁ δὲ ἐκεί-
νῳ τὴν ἀσφάλειαν. Ἀλλ' ἔτε ὁ χειραγωγούμενος μαν-
θάει βαδίζειν, ἔτε ὁ ἀνερωτώμενος ἀποκρίνεσθαι.
15 μανθάνει· ἀλλ' ἐκότερος, ὁ μὲν βαδίζει, δύναται
γάρ· ὁ δὲ ἀποκρίνεται, οἶδε γάρ· ξυνεπιλαμβάνεσθαι
δὲ πρὸς ἀσφάλειαν ἐκατέρω ἐκότερος.

Δ'. Σῶμα μὲν βαδισικὸν τῇ φύσει, ψυχὴ δὲ λο-
γισικὴ τῇ φύσει· εἰ δ' ἔστιν ἀθάνατος, ὥς περ ἐστίν,
20 ἀνάγκη περ αὐτῇ τῷτο ἐξ αἰδὶς ἐνεῖναι, τὰς νοήσεις τε
καὶ ἐπισήμας τῶν πραγμάτων. Ἄτε δὲ, οἶμαι, διτ-
τῷ βίῳ ἡ ψυχὴ συνεχομένη, τῷ μὲν καθεστῇ καὶ
διανγεῖ, καὶ ὑπὸ μηδεμιᾶς συμφορᾶς ἐνοχλημένῳ, τῷ
δὲ θολερῷ, καὶ τεταραγμένῳ, καὶ ἐν παντοίοις τύ-
25 χαις φερομένῳ, ἐνταῦθα μὲν ἀσφαλείας ἐμπέπλη-
σαι, καὶ καθεσταρεῖ, αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ τῶν μεθύνοντων
πάθος. Τέτοις γὰρ πε φλεγμαίνεσθαι ἡ ψυχὴ ὑπὸ
τῷ ἀνέδῳ πότῳ, ἐγγύτατα μὲν τείνει μανίας· ἥδη
δέπῃ ἀνακαλεῖται αὐτὴν, καὶ ἔτε ἀκριβῶς σφάλλε-
30 ται, ἔτε σαφῶς λογίζεται, ἀλλ' ἐν μεθορίῳ μένει

ἀγνοίας καὶ λογισμῶ. Ἐπειδὴν δὲ ἀπαλλαγὴ ἡ ψυ-
 χὴ ἐνθύνει ἐκείσε, ὥσπερ ἐκ τῆς Κιμμερίων γῆς ἐ-
 πὶ λαμπρὸν αἰθέρα ἐξελεῖσθαι, ἐλευθέρα μὲν γε-
 νομένη σαρκῶν, ἐλευθέρα δὲ ἐπιθυμιῶν, ἐλευθέρα
 5 συμφορῶν· τότε διορᾷ καὶ λογίζεται τάληθ' αὐτά,
 θεοῖς καὶ θεῶν παισὶ συγγιγνομένη ὑπὲρ ἅκραν τὴν
 ἕραν ἁψίδα, συμπεριπολεῖσα καὶ συντεταγμένη στρα-
 τία θεῶν ὑφ' ἡγεμόνι καὶ στρατηγῷ τῷ Διὶ· καὶ μέ-
 νηται μὲν ἀληθῶς τότε, ἀναμιμνήσκειται δὲ νῦν
 10 ἐκείνων· καὶ θαρσεῖ μὲν τότε, σφάλλεται δὲ νῦν.
 Ἡ δὲ ἐρρώμενη ψυχὴ, καὶ χρηστῷ δαίμονι συγκε-
 κληρωμένη, κἀνταῦθα ἀντέχει τῷ μυκηθμῷ, καὶ κα-
 τὰ δύναμιν ἀπαλλάττεσα αὐτὴν τῆς πρὸς τὸ σῶμα
 ὁμιλίας, τὴν μνήμην ἐγείρει ἐκείνων τῶν θεαμά-
 15 των, καὶ ἐκείνων τῶν ἀκυσμάτων. Τῆτο ἄρα καὶ οἱ
 ποιηταὶ τὴν Μνημοσύνην αἰνίσσονται μεσῶν μητέ-
 ρα, μέσας μὲν τὰς ἐπισήμας ὀνομάζοντες, ἡγά-
 θεον χορὸν, καὶ ἕρπον Διὸς ὑπὸ Μνημοσύνης καὶ γεννωμέ-
 νας καὶ συνταττομένας. Θεραπεύωμεν τὰς μέσας,
 20 θεραπεύωμεν τὴν Μνημοσύνην.

(15) Τῆτο ἄρα καὶ ποιηταὶ τὴν Μνημοσύνην αἰνίσσονται
 μεσῶν μητέρα·] ἴδε Αἰχίλου Προμ. Δεσμ. στίχ. 460.

„Μνήμην δ' ἀπάντων μεσομήτορ' ἐργάτιν.

Ὁ δὲ Πλάταρχος περὶ Παίδ. ἀγωγ. Μητέρα τῶν Μεσῶν
 ἐμυθολόγησαν εἶναι τὴν Μνημοσύνην, αἰνιττόμενοι καὶ παρα-
 ραηλεῖς ὅπως οὐδὲν γεννᾶν καὶ τρέφειν, ὥς ἡ μνήμη πέ-
 φυκεν. Τὸ δὲ ἐπόμενον, μέσας μὲν, γρηπτόν μᾶλλον,
 μέσας μὲν.

Λ Ο Γ Ο Σ Ι Ζ'.

Τί ὁ Θεὸς κατὰ Πλάτωνα.

Α. Περὶ μὲν δαιμόνων ἀμφισβητῶν λόγον λόγῳ φέ-
 ρω, καὶ ἀνέχομαι τὴν εἴσιν, καὶ ἐδὲν δεινόν, ἐδὲ πλημ-
 μελές, ἐδὲ ἔξω τρέπε ἡγεῖσθαι θεῶν τὸν ἀμφισβητῶν-
 τα πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς ἄλλον, εἰ ἔστι τὸ δαιμόνιον,
 5 καὶ τί, καὶ ὁπόσον· καὶ γὰρ ἦν ἐνταῦθα τὸ μὲν ὄνομα
 δῆλον, ἡ δὲ εὐσία ἀφανές, ἡ δὲ δύναμις ἀμφισβητή-
 σιμον. Νῦν δὲ δὴ τίς γένωμαι, περὶ Θεῶν λέγων;
 ποῖον κάλλος ῥημάτων περιβαλλόμενος, ἡ ποῖον φῶς
 ἐξ ὀνομάτων σαφειῶν πορισάμενος, ἡ τίνα ἀρμο-
 10 νίαν ὥδης ἐκ λόγου ἀρμοσάμενος, δείξαιμι ἂν ἑμαυ-
 τῷ καὶ ἄλλῳ τὸ νῦν ζητούμενον; Ὅποτε γὰρ ἐδὲ ὁ
 εὐφρονότατος τῶν ὄντων Πλάτων, εἰ καὶ πρὸς Ὀμηρον
 παραβάλλειν ἐθέλοις, ἔπω καὶ νῦν ἀξιόχρεως πισεύε-
 15 ποθεῖ τὴν Πλάτωνος δόξαν, σχολῇ γ' ἂν τις ἐπι-
 τολμήσαι τῷ λόγῳ, νῦν καὶ βραχὺν ἔχων· πλην εἰ

(1) Λόγον λόγῳ φέρω] λόγον ἄλλον ἐναντίον τῷ πρῶ-
 τῳ, καὶ ἄλλως ἄλλοτε μεταπίσσομαι καὶ ἐντεῦθεν ἐννοῶ τινὰ
 εἴσιν, εἴτ' ἐν εἰσίσιν ἑμαυτῷ, ἢν καὶ ἀνέχομαι, καὶ δικαίῳ
 τὸν περὶ τῆς ζητήσεως. (5) καὶ γὰρ ἦν ἐνταῦθα] ἦν, ἔφη,
 ἐν παρατατικῷ· εἴρηται γὰρ αὐτῷ περὶ δαιμόνων καὶ ἡμφισ-
 βήτηται πρότερον· λόγῳ ΙΖ'. καὶ ΙΕ'. νῦν δὲ περὶ θεῶν αὐτῷ
 εἰρήσεται.

μὴ καὶ ἀνδρὶ διψῶντι πεταμῆ παρόντος καθαρεῖ καὶ
πολλῷ, ἰδεῖν ἡδίστη, καὶ πινεῖν πρῶτον ἑσάτη, καὶ θρέ-
ψαι γονιμωτάτη, ἄλλοθεν ποθεῖν ἐκ πηγῆς ἀδενῆς
καὶ ἵπτον τὰ αὐτὰ ἀγαθῆς ἀρυσάμενοι κομίζομεν τῷ
5 διψῶντι ἀναγκαῖον ποτόν. Ὅποιόν φασι τὴν γλαυκὰ
πάσχειν, πρὸς μὲν τὸν ἥλιον ἀμαυρωμένην, θηρεύ-
σαν δὲ ἐν νυκτὶ ἐκπυρα φῶς. Εἰ γάρ τις ἐς τὰς
Πλάτωνος φωνῆς ἐμπροσθὺν ἐτέρων δεῖται λόγων, καὶ
εἰπὼν τὸ ἐκείθεν φῶς ἀμαυρὸν δοκεῖ, καὶ ἡκιστα μετέ-
10 χον αὐγῆς σαφές, ἔτος ἔθ' ἂν τὸν ἥλιον ἴδῃ ἀνί-
χοντα, ἔθ' τὴν σελήνην λαμπρυνομένην, ἔθ' τὸν Ἑ-
σπερον καταδυσόμενον, ἔθ' τὸν Ἑωσφῆρον φθάνοντα.

β'. Ἐχ' ἀτρέμας· νῦν γάρ τοι ἡρέμα ἐννοῶ, οἷον
ἂν εἴη τὸ πάθος τῷ τοιῷδε λόγῳ. Αὐτὸ ἐκεῖνο, οἷον
15 τὸ τῶν μεταλλῶν· ἔτοι γάρ πε κόπτοιτες τὴν γῆν,
ὀρύσσοντες τὸν χερσὸν, ἔχ' ἱκανοὶ διαγιγνώσκῃ τὴν
τῷ χερσὶ φύσιν, ἀλλὰ ἐσὶν ἔργον βασανιζόντων τὸν
χερσὸν ἐν πυρὶ. Εἰκάσω δὴ τὴν μὲν πρῶτην ὁμιλίαν
τῶν Πλάτωνος λόγων μετάλλῳ τινὶ ἀτεχνῶς χερ-
20 σῇ· τὸ δὲ ἐπὶ τούτῳ, ἐτέρας δεῖται τέχνης, ἢ τὸ
ληφθὲν δοκιμάζουσα, καὶ ἐκκαθαίρουσα λόγῳ, ὥς
πυρὶ, χρῆσθαι ἥδη δύναται ἀκηράτῳ καὶ βεβασα-
νισμένῳ τῷ χερσὶ. Εἰ τοίνυν δήλη μὲν ἡ μεταλ-
λεῖα τῷ ἀληθῆς καὶ μεγαλόδωρος καὶ ἄφθορος, δεῖ
25 δὲ ἡμῖν τέχνης ἐτέρας πρὸς βάσανον τῷ ληφθέντος·
φέρει, παρακαλῶμεν τὴν τέχνην ταύτην ζυγεπιλαβέ-
σθαι ἡμῖν τῷ παρόντος λόγῳ, τί ποτ' ἐστὶ τὸ Θεῖον
κατὰ Πλάτωνα σκοπεύμεναι.

γ'. Εἰ ἔν ἐροῖτο ἡμᾶς ἡ τέχνη φωνὴν λαβῆσα,
30 πότερα τοίνυν ἔχ' ἡγούμενοι αὐτοῖσι εἶναι Θεῖον ἐν τῇ

φύσει, ἔθ' ἔχοντες καθάπαξ ἐννοίαν Θεῶν, ἀμφισ-
θητῶμεν περὶ Πλάτωνος; ἢ αὐτοῖσιν ἔχοντες οἰ-
κείας δόξας, ἔτερε' ἄττα ἡγόμεθα παρὰ ταύτας δο-
ξάζειν ἐκείνοι; κατὰ ἡμῶν φασκόντων ἔχειν, ἀξιώ-
5 σθαι ἀποκρίνασθαι ὁποῖόν τινα ἡγόμεθα εἶναι τὸν
Θεόν; Τί τοίνυν, ὦ τὰν, ἀποκρινοίμεθα, ὅτι ἐστὶν
ὁ Θεός;

Γυρὸς ἐν ὁμοίῳ, μελανόχροος, ἑλοκάριος;
Καταγέλασος ἢ ἀπόκρισις, καὶ εἰ μείζονος χαρᾶ-
10 κτηρίστis τὸν Δία, κυανᾶς μὲν ὀφρύας, χρυσᾶς δὲ
χαίτας, ἐλελιζόμενον δὲ ὑπ' αὐτῶν τὸν κρανόν. Πάν-
τα γάρ πε τὰ τοιαῦτα ἀπορία ὄψεως, καὶ ἀδενεία
διλώσεως, καὶ γνώμης ἀμβλότητι, ἐφ' ὅσον δύναται
ἕκαστος ἐξαίρομεναι τῇ φαντασίᾳ πρὸς τὸ κάλλιστον δο-
15 κῆν, καὶ φιλόσοφοι καταμαντεύονται.

(8) Γυρὸς ἐν ὁμοίῳ] ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς. Γ'. 246. τὸ
δὲ, καὶ εἰ, ἐπομένως ἐκ παραλλήλου· ἢ γὰρ τὸ, ἂν, ἢ τὸ,
Εἰ, παρέλκει ἀνάγκη. (10) κυανᾶς μὲν ὀφρύας] ὁ τρόπος
τῆς λέξεως δικαιολογεῖ τὴν Αἰτιατικὴν ὥτως ἀσυντάκτως πως
ἐνεχθεῖσαν· ἐννοεῖται ἄλλ' ἂν τὸ, ἔχοντα, ἔξωθεν· πεπαρώ-
δηται δὲ ταῦτα ἐκ τῆς Ἰλιάδος Α'. 528.

„Η“, καὶ κυανέστιν ἐποφύσει νεῦσε Κρονίαν,

„Αμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπ' ἔρρῳσαντο ἀνακτος

„Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξε Οὐλυμπον.

(15) καὶ φιλόσοφοι καταμαντεύονται] ὁ Καὶ παρέλκει· εἰ δὲ
μὴ, προσητέον ἐστὶ τὸ ποιηταί· ἢ ἢ, ποιηταί τε καὶ φιλό-
σοφοι καταμαντεύονται· εἰδότες δὲ ἐκ τῆς ἐπομένης κεφαλῆς
τὴν ἐννοίαν ἅπασαν ἀναλεξασθαι, γραπτέον μᾶλλον ἢ τῷ ἀ-
ναπληρώσαντας καὶ γραφεῖς, καὶ ἀγαλματοποιοὶ, καὶ ποιηταί καὶ
φιλόσοφοι.

δ'. Εἰ δὲ συναγαγὼν ἐκκλησίαν τῶν τεχνιτῶν τέ-
των, κελεύεις ἅπαντας ἄθροες διὰ ψηφίσματος ἐ-
νὸς ἀποκρίνασθαι περὶ τοῦ Θεοῦ· οἷοι ἄλλο μὲν ἂν τὸν
γραφεῖα εἰπεῖν, ἄλλο δὲ καὶ τὸν ἀγαλματοποιόν, καὶ
5 τὸν ποιητὴν ἄλλο, καὶ τὸν φιλόσοφον ἄλλο; Ἀλλ' ἔ-
δὲ μὰ Δία τὸν Σκύθην, ἔδὲ τὸν Ἑλλήνα, ἔδὲ τὸν
Πέρσιν, ἢ τὸν Ὑπερβορείον. Ἀλλὰ ἰδοὺς ἂν ἐν μὲν
τοῖς ἄλλα, ἐν δὲ τοῖς ἄλλα, καὶ ἔταυτὰ ψηφίζομέ-
νες τὲς αἰθρώπεις, πάντας δὲ πᾶσι διαφερομένους·
10 ἔτὸ ἀγαθὸν τὸ αὐτὸ πᾶσιν, ἔτὸ κακὸν ὁμοιον, ἔ-
τὸ αἰσχρὸν, ἔτὸ καλόν. Νόμος μὲν γὰρ δὴ καὶ δίκη
ἄνω καὶ κάτω φέρεται διασπώμενα καὶ σπαρασσόμε-
να· μὴ γὰρ ὅτι γένος γένει ὁμολογεῖ ἐν τέτοις,
ἀλλ' ἔδὲ πόλις πόλει, ἀλλ' ἔδὲ οἶκος οἴκῳ, ἔδὲ αἰὴρ
15 ἀνδρὶ, ἔδὲ αὐτὸς αὐτῷ.

Τοῖς γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,

οἷον ἐπ' ἡμᾶς ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

ε'. Ἐν τοσούτῳ δὴ πολέμῳ, καὶ σάσει, καὶ διαφω-
νίᾳ, ἕνα ἰδοὺς ἂν ἐν πάσῃ γῇ ὁμόφωνον νόμον καὶ λό-
20 γον, ὅτι Θεὸς εἰς πάντων βασιλεὺς, καὶ πατὴρ, καὶ
θεοὶ πολλοί, Θεὸν παῖδες, συνάροντες Θεῶν. Ταῦτα
δὲ ὁ Ἑλληὴν λέγει, καὶ ὁ βάρβαρος λέγει, καὶ ὁ ἡπει-

(1) Τῶν τεχνιτῶν] ἥτις ἔγραφα αὐτὴ τῇ, τεχνῶν γνώ-
μη καὶ ῥ' ἔσκε. (7) Ἀλλ' ἰδοὺς ἂν ἐν μὲν τοῖς ἄλλα, ἐν δὲ
τοῖς ἄλλα] καὶ λόγματα περὶ θεῶν· τῆτο γὰρ ἐναντίον τοῖς
εἰρημένοις· ἀλλ' ἔτιμα μάστιγα περὶ τὸν βίον ἑκάστου ἑαυτοῦ·
τὰ δὲ πρὸς τὸ θεῖον, φησι, τοῖς πᾶσι ταῦτα ὁμολόγηται·
ὅθεν ἢ πρὸς τὸ εἰρημένον ἀπόδοσις ζητηθήτω ἐν τῷ ἐπομένῳ
παραγράφῳ· τὰ δὲ ἐπόμενα ἐπὶ ἐκ τῆς Θ' οὐσσίας Σ', 135.

ρώτης, καὶ ὁ θαλάττιος, καὶ ὁ σοφός, καὶ ὁ ἄσοφος·
καὶ ἐπὶ τῇ ὠκεανῷ ἔλθῃ τὰς ἡϊόνας, καὶ κεῖ θεοί,
τοῖς μὲν ἀνίσχοντες ἀγῇ μάλα, τοῖς δὲ καταδύμε-
νοι. Οἷοι δὴ τέτοις Πλάτωνα ἀντιχειροτονεῖν καὶ ἀντι-
5 νομοθετεῖν, ἀλλ' ἔχ' ὁμόφωνον εἶναι, καὶ ὁμοπαθεῖν
καλλίστης φωνῆς, καὶ ἀληθεστάτης πάθους; Τί τῆτο;
ἥλιος, ὀφθαλμὸς λέγει· τί τῆτο; βρονταί, ἀκοὴ
λέγει· τί ταῦτα ὠραῖα, καὶ καλὰ, καὶ περίοδοι, καὶ
μεταβολαί, καὶ κρᾶσεις ἀέρων, καὶ ζώων γενέσεις, καὶ
10 καρπῶν φύσεις; Θεὸν πάντα ἔργα, ἢ ψυχὴ λέγει,
καὶ τὸν τεχνίτην ποθεῖ, καὶ καταμαντεύεται τῆς τέχ-
νης. Εἰ δὲ ἐξεγένοντο ἐν τῷ ξύμπαντι αἰῶνι δύο πε-
καὶ τρεῖς, ἄθεον, καὶ ταπεινόν, καὶ ἀναιδὲς γένος, καὶ
πεπλανημένον μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἐξυπατιμένον δὲ
15 ταῖς ἀκοαῖς, ἐκτετμημένον δὲ τὴν ψυχὴν, ἄλογον,
καὶ ἄγονον, καὶ ἄκαρπον, ὡς ἄθυμος λέων, ὡς ῥυῖς
ἄκρωτος, ὡς ὄρνις ἄπτερος, καὶ παρὰ τέττα ὅμως τῷ
γένος πεύσῃ τὸ Θεῖον· ἴσασι γὰρ ἔχ' ἐκόντες, καὶ
λέγουσιν ἄκοντες· καὶ ἀφέλῃς αὐτῷ τὸ ἀγαθόν, ὡς
20 Λεύκιππος· καὶ προδῆς τὸ ὁμοπαθές, ὡς Δημό-

(2) Καὶ κεῖ Θεοὶ] ὅσον ἐκ τῶν ἐπομένων εἰκάσαι, θεὸς
ἐνταῦθα ἥλιον, καὶ Σελήνην εὐνοεῖ, καὶ Ἀέρος· οἷς ἐλάτρευον
οἱ Ἑθνικοί. (20) Λεύκιππος μὲν ἦν Ἀβδηρίτης, μαθητὴς τῷ
Ζήνωνος, ὁ πρῶτος εὐρώων, φησι, τάτομα καὶ τὸ κενόν· ἦν δὲ
ἄθεος, μὴ δεχόμενος πρόνοιαν· ὁ δὲ Δημόκριτος Ἀβδηρίτης
καὶ αὐτός, ἐδόξαζεν μηδένα εἶναι θεὸν ἕτερον παρὰ τὰ φαινό-
μενα· ὁ δὲ Στράτων, περιπατητικὸς, λαμψακινός· φυσι-
κός, μαθητὴς Θεοφράστου· ἐρευνᾷ δὲ τῆς φύσεως τὰ ἀπόβ-
ρυτα, καὶ ἔγνω ταύτης τὴν ποιητὴν, ἀλλ' ἔπλασε θεὸν τι-
νὰ ἄνευ ψυχῆς· ὁ δὲ Ἐπίκυρος ὁ ἡδονικός, γνῆσός· ὁ δὲ

κρίτος· κἄν ὑπαλλάξῃς τὴν φύσιν, ὡς Στράτων· κἄν
δῶς τὴν ἰσοκρίαν, ὡς Ἐπικύριος· κἄν μὴ εἶπαι φῆς, ὡς
Διαγόρας· κἄν ἀγνοεῖν τί φῆς, ὡς Πρωταγόρας.

5 Ἐ. Τάτῃς μὲν ἔν εἴμεν χαίρειν, ἔδουαμένους ἔ-
παύεσθαι τῷ ἀληθὲς ὄντι καὶ ἀετίῳ, ἰόντας δὲ ἐπ'
αὐτὸ ἀσαφεῖς ὁδὸς καὶ πεπλανημένους. Αὐτοὶ δὲ δὴ τί
δράσωμεν, ἢ εἰπώμεν, ἐκ τῆς λοξῆς τὰ ἴχνη αὐτῆς
σκεψάμενοι, ἔδὲ ὅσον εἰδῶλοις ἐντυχόντες; Ἀλλ' ὁ
μὲν Ὀδυσσεύς προχῶν τῇ ξένῃ, εἰς περιωπὴν ἀνελ-
10 θῶν, ἐσκέπτετο τὰ ἴχνη τῶν ἐχόντων,

Ἡρ' οἴγ' ὑδρίζαιτε καὶ ἀγριοί, ἔδὲ δίκαιοι·

Ἡὲ φιλόξενοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεοδής·

Ἡμεῖς δὲ ἄρα ἐτολμήσομεν ἀναβιδασάμενοι τὸν λο-
γισμὸν εἰς τινὰ περιωπὴν ἄνω, τῇ ψυχῇ περισκέ-
15 ψάσθαι τὰ τῷ Θεῷ ἴχνη, τίνα χάραν ἔχει, τίνα φύ-
σιν· ἀγαπήσομεν δὲ ἀμυδρῶς ἰδόντες; Εἶδε μοι μαν-
τεῖον ἢ ἐν Διὸς, ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ λοξὰ χρησµωδῶν,

Διαγόρας ἐκ τῆς Μήλες νῆος, ἄθεος ἦν παντάπασιν· ὁ δὲ
Πρωταγόρας Ἀβδηρίτης· ἄθεος καὶ ἕτερος, ἢ γὰρ ἀμφίβολος·
ἐπειδὴ ἐν τινι συγγραμµατι αὐτὸς εἶπε ταῦτα· ἐκ ἂν ἔχοι-
μι γινῶναι εἰς τὸν Θεόν, ἢ ἔ· ἄλλα γὰρ πολλὰ καὶ ἡ τῶν ἀν-
θρώπων περὶ τῆς ἀμφιβολίας, καὶ ἡ βραχυτίης τῆς βίης ἀπαι-
ρεῖται τὸ βέλαιον· τὸ σύγγραµµα ὅπως τῆτο τὸ μυαρόν ἢ
τῶν Ἀθηναίων βολὴ παρέδωκε τῷ πυρὶ, καὶ εἰδῶξαν αὐτὸν
ὡς λοιµὸν ὄντα δημόσιον· περιελθὼν δὲ τίς τις τὰς νῆσους,
ἀπέθανεν ἐν Σικελίᾳ 400 ἔτεσι πρὸ τῆς Σατιρίας.

(1) Προχῶν τῇ ξένῃ] ὁρμιόεις ἐν λιμένι ξένης γῆς· ὁ-
περ ἡ συνείδησις, ἀράζειν, λέγει· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος ἐκ
τῆς Ὀδυσσεύς· Ζ. 120. (14) τῇ ψυχῇ] ἔτω διαρῥασα
μετὰ τῇ Μαρκιάνῳ· ἦν γὰρ πρότερον εἰς γενικὴν, τῆς

ἔδὲ ἀμφίβολα. Ἡρόκλῃς ἂν τὸν Θεόν, ἢ τὸν Κροίσου
λέβητα, τῷ βασιλείῳ ἀισθητοτάτῃ καὶ μαγείων δυσυ-
χεσάτῃ, ἀλλ' ἔδὲ θαλάττης μέτρα, ἔδὲ ἀριθμὸν
ψάμμου· ἡμέλεισα δ' ἂν καὶ τῶν σεμνῶν τέτων ἐρω-
5 τημάτων, ἐπιάσι Μῆδοι, πῶς φυλάξομαι· κἄν ὁ
Θεὸς μὴ συμβελεύῃ, τὰς τριήρεις ἔχω· ἐπιθυμῶ
Σικελίας, πῶς λάθω; κἄν γὰρ ὁ Θεὸς μὴ κωλύῃ,
ἢ Σικελία πολλή· ἐμοὶ δὲ σαφῶς ὁ Ἀπόλλων ἐκ
Δελφῶν περὶ τῷ Διὸς ἀποκρινάσθω, ἢ ὁ Ζεὺς αὐτὸς
10 ὑπὲρ αὐτῆς, ἢ τις ἐξ Ἀκαδημίας ὑποφύτης τῷ Θεῷ,
ἀνὴρ Ἀττικὸς, μαντικὸς· ἀποκρίνεται δὲ ὡδε.

Ζ. Τῇ τῷ ἀνθρώπῳ ψυχῇ δύο ὅργανων ὄντων
πρὸς σύνεσιν, τῷ μὲν ἄλλῳ, ὃν καλεῖται νῦν, τῷ δὲ
ποικίλῃ, καὶ πολυμερῆς, καὶ πολυτρίτη, ἃς αἰσθήσεις
15 καλεῖται, συνηπται μὲν αἰτῶν ἡ ἐργασία, κεχώρη-
σαι δὲ ἡ ὅστις· ὡς δὲ ταῦτα πρὸς ἄλληλα ἔχει, ἔτω
καθεῖνα ὧν ἐσι ταῦτα ὅργανα· καὶ διαφέρει νοητὸν αἰ-
σθητῶ, ὅσον νῦν αἰσθήσεως. Ἐστὶ δὲ τέτων κατὰ μὲν
τὴν ὁμιλίαν θάτερον γνωριμώτερον, τὸ αἰσθητὸν· τὰ

ψυχῆς. (1) ἢ τὸν Κροίσου Λέβητα] ἴδε ἀνωτέρω λόγῳ Θ'.
α'. καὶ Σείδαν ἐν τῷ, Κροῖτος. (5) κἄν ὁ Θεὸς μὴ συμβε-
λεύῃ, τὰς τριήρεις ἔχω.] Ἀθηναῖοις δοκεῖ μέμνησθαι, ὅτι
ἔχοντες τριήρεις, καὶ δυνάμειοι πλεῦσαι, ἐχρήσαντο τῷ Ἀ-
πόλλωνι· ὅς τῃ γ' αὐτὸ ἀνέλεν, τὸ εὐλίον τοῖχος εἰπών,
ἵνα θαλάσση κύτῃς παραδῶσιν· ἴδε καὶ λόγῳ λβ'. Ζ'. Κἄν ὁ
Θεὸς μὴ κωλύῃ, ἢ Σικελία πολλή· ἔδει γὰρ τῆς Ἀθηναίων
λογίζεσθαι τὸ πρᾶγμα ἀδύνατον, ὑποτάξαι πᾶσαν τὴν Σι-
κελίαν, καὶ εἰ Θεὸς ἐκ χρησµῶν ἢ ἐκάλυε· τίς δ' ἦν περι-
τὰς τῆς χρησµῶν τῆς βροντῆς βύλεται εἶναι· μαντικὸν δὲ
καὶ Ἀττικὸν τὸν Πλάτωνα αὐτὸν εἰρησῇ.

- δὲ νοητὰ ἀγνώσω μὲν ταῖς ὁμιλίαις, γνωριμώτερα
 δὲ τῇ φύσει· ζῶα γάρ πε, καὶ φυτὰ, καὶ λίθαι, καὶ
 φωναί, καὶ θυμοί, καὶ ὄρμαι, καὶ χήματα, καὶ
 χροαί ὑπὸ τῆ ἔθης ξυναγερόμενα, καὶ τῇ καθ' ἡ-
 5 μέραν διαίτῃ ἀνακιερόμενα, παρεσκευάκε τὴν ψυχὴν,
 καὶ ἀναπέπεικε μηδὲν ἄλλο ἡγεῖσθαι εἶναι ὅ,τι μὴ
 ταῦτα· τὸ δὲ νοητὸν ἀπηλλαγμένον τῆς τέταν ἐπα-
 φῆς καὶ ἐπερείσεως αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ὁραῖσθαι πέφυκεν
 ὑπὸ τῆ νῦ, ὃ δὲ τῇ πάσῃ ψυχῇ ἐμπεφυτευμένος δια-
 10 σπᾶται ὑπὸ τῶν αἰδήσεων, καὶ ταράττεται, καὶ ἀ-
 χολίαν ἄγει, ὥσε μὴ διορᾶν τὰ αὐτῆ θεάματα, ἡ-
 δὴ δὲ καὶ δημαγωγηθεὶς ἀναπείθεται, ὥσε συμφθέγγ-
 γεσθαι ταῖς τῶν αἰδήσεων φωναῖς, καὶ μηδὲν ἡγεῖσθαι
 ἄλλο εἶναι παρὰ τὰ ὁρατὰ, καὶ ἀκυσά, καὶ ὁσφραν-
 15 τὰ, καὶ γευσά, καὶ ἀπτά· Ὡσπερ ἔν ἐν συμποσίῳ
 μεσῷ κνίσσης πολλῆς, καὶ οἶνε χεομένε, καὶ αὐλῶν
 ἦχε, καὶ συρίγγων, καὶ ψαλμάτων, καὶ θυμιαμά-
 των, ἀνδρὸς ἂν εἴη καρτεροῦ, συναγείραντος, καὶ συ-
 εείλαντος, καὶ τὰς αἰδήσεις ἀποσρέφοντος πρὸς τὸ
 20 νηφάλιον καὶ κόσμιον· ὅτως ἀμέλει καὶ ἐν τῇ τῶν
 αἰδήσεων πολυφωνίᾳ χαλεπὸν εὐρεῖν νήφοντα νῦν,
 καὶ δυνάμενον προσβλέπειν τοῖς αὐτῆ θεάμασι. Καὶ
 μὲν δὴ καὶ ἡ τῶν αἰδητῶν φύσις πολυειδὴς τε ἔσα,
 καὶ συμπεφρονημένη, καὶ ῥέεσθ, ἐν μεταβολῇ παντοῖα
 25 σινδιатиθῆσιν αὐτῇ τὴν ψυχὴν, ὥσε καὶ μεταδιδάξε-
 σαν αὐτὴν ἐπὶ τὴν τῆ νοητῆ φύσιν, σασιμόν τε ἔσαν
 καὶ ἐδραῖαν, μὴ δύνασθαι διορᾶν ἀσφαλῶς ὑπὸ τῆ σά-
 λε καὶ τῆ ταράχε κραδανομένην. Οἷόν πε ξυμβαίνειν
 φιλεῖ καὶ τοῖς ἐκ νεὼς εἰς ἡπείρον ἀποδᾶσι· μόγις
 30 γάρ πε καὶ τέτοις ἴσεται τὸ σῶμα ὑπὸ τῆ ἐν τῷ

κλύδωνι ἔθες κινεμένον τε, καὶ περιφερόμενον, καὶ σείόμενον.

- ἦ. Ἐν ποτέρῃ δὴ τῶν φύσεων τούτων τὸν Θεὸν τακτέον; ἄρα ἢ ἐν τῇ σασιωτέρῃ, καὶ ἐδραιωτέρῃ,
 5 καὶ ἀπηλλαγμένη τῷ ρεύματος τύτῃ καὶ τῆς μεταβολῆς; τί γὰρ ἂν καὶ τῶν ὄντων σαίῃ, ὅτι μὴ τῷ Θεῷ ἐπαφισταμένε τῆς ἐκείνης φύσεως; Εἰ δέ σοι πρὸς τὸ πᾶν ὥσπερ τινος χειραγωγίας δεῖ, ἔπε τῷ λόγῳ. Οἱ δὲ ἐρίσεται διαιρέμενος τὰς γνωριμωτάτας
 10 φύσεις δίσχα, καὶ τὴν ἑτέραν τὴν τιμιωτέραν τέμνων αἰεὶ, ἔς ἃν ἐφίκηται τῷ νῦν ζητούμεν. Τῶν ὄντων τοίνυν τὰ μὲν ἄψυχα, τὰ δὲ ἔμψυχα· καὶ τὰ μὲν ἄψυχα, λίθοι, καὶ ξύλα, καὶ ὅσα τοιαῦτα· τὰ δὲ ἔμψυχα φυτὰ καὶ ζῶα· κρεῖττον δ' ἔμψυχον ἄψυχε·
 15 τῷ δ' ἔμψυχῳ τὸ μὲν φυτικόν, τὸ δὲ αἰδητικόν· τὸ αἰδητικόν τῷ φυτικῷ κρεῖττον· τῷ δὲ αἰδητικῷ, τὸ μὲν λογικόν, τὸ δὲ ἄλογον· κρεῖττον δὲ τὸ λογικόν τῷ ἀλόγῳ· ἀλλὰ καὶ ἐν λογικῇ ψυχῇ (ἐπειδὴ περ ἐστὶν ἡ πᾶσα ὥσπερ ἄθροισμά τι θρεπτικόν, αἰδη-
 20 τικόν, κινητικόν, παθητικόν) κρεῖττον τὸ νοητικόν. Οἷον ἔνθα ἔχει λόγον τὸ ἔμψυχον πρὸς τὸ ἄψυχον, τὸν αὐτὸν τῆτον ἔχει καὶ ἡ ἑννεα ψυχὴ πρὸς τὴν ὅλην ψυχὴν· καὶ δηλαδὴ ὡς κρεῖττον ἡ ἑννεα ψυχὴ τῆς ἐξ ἀπάντων τούτων ἡθροισμένης. Πᾶ τοίνυν τούτων

(18) Ἀλλὰ καὶ ἐν λογικῇ ψυχῇ (ἐπειδὴ...) κρεῖττον τὸ νοητικόν] διεφθαρμένον δοκεῖν πρότερον, ἔγω κατὰ Λαβίου διορθῶσαι ἠθέλησα· εἶχε γὰρ ἀτελῶς ἔγω· ἀλλὰ καὶ ἐν λογικῇ ψυχῇ, ἐπειδὴ περ ἐστὶν ἡ πᾶσα ὥσπερ ἄθροισμά τι (θρεπτικόν... παθητικόν) νοητικόν.

- τὸν Θεὸν τάττωμεν· πότερα ἐν τῷ ἀφροίσματι·
ἀλλὰ εὐφημεῖν ἄξιον. Λεῖπεται δὲ ὡς περ εἰς ἀκρό-
πολιν ἀναβιβασαμένους τῷ λόγῳ τὸν Θεὸν ἰδεῦσαι
κατὰ τὸν νῦν αὐτὸν ἀρχηγικώτατον. Ἀλλὰ καὶ
5 ἐνταῦθα διφυῖ ὁρῶ· τὴ γὰρ νῦν ὁ μὲν νοεῖν πέφυ-
κε, καὶ μὴ ἰοῦν· ὁ δὲ καὶ πέφυκε, καὶ νοεῖ· ἀλλὰ καὶ
ἔτος ἔπω τέλος, ἂν μὴ προδῇς αὐτῷ τὸ καὶ νοεῖν
αἰεὶ, καὶ πάντα νοεῖν, καὶ μὴ ἄλλοτε ἄλλα· ὥς εἴη
ἂν ἐντελέστατος, ὁ ἰοῦν αἰεὶ, καὶ πάντα, καὶ ἅμα.
- 10 Θ'. Εἰ δὲ βέλει, τῆδε εἰκαζέ μοι τὸ λεγόμενον·
τὸν μὲν Θεὸν νῦν τῷ ὁρᾶν, τοὶ δὲ ἀνθρώπινον τῷ
λέγειν· ὀφθαλμῷ μὲν γὰρ βολὴ ὀξύτατος, ἀθρόως
σπῶσα τὴν αἰσθησιν τῷ ὁρωμένῳ· λόγῳ δὲ ἐνέργεια
ἔσκει χολαῶ βαδίσματι. Μᾶλλον δὲ ταύτῃ εἰκαζέ-
15 θω· ὁ μὲν Θεὸς νῦν κατὰ τὴν παραβολὴν τῷ ἡλίῳ
πάντα ἐφορᾷ τὸν ἐν τῇ γῇ τόπον ἀθρόως, ὁ δὲ ἀν-
θρώπινος κατὰ τὴν πορείαν αὐτῷ ἄλλοτε ἄλλα μέρη
τῷ ὅλῳ ἐπιπορευομένη. Τέτον μὲν δὲ ὁ ἐξ Ἀκαδημίας
ἡμῖν ἀγγελος δίδωσι πατέρα καὶ γενιτην τῷ ζύμπαν-
20 τος· τέτα ὁμομα μὲν ἐ λέγει, ἐ γὰρ οἶδεν· ἑδὲ χεράν
λέγει, ἐ γὰρ εἶδεν· ἑδὲ μέγεθος λέγει, ἐ γὰρ ἠ-
ψατο· φύσεις αὐταί, σαρκῶν καὶ ὀφθαλμῶν συνέ-
σεις· τὸ δὲ Θεῖον αὐτὸ ἀόρατον ὀφθαλμοῖς, ἀρρή-
τον φωνῇ, ἀναφες σαρκί, ἀπειθές ἀκοῇ, μόνῳ δὲ
25 τῷ τῆς ψυχῆς καλλίσῳ, καὶ καθαρωτάτῳ, καὶ νοε-
ρωτάτῳ, καὶ κεφοτάτῳ, καὶ πρεσβυτάτῳ ὁρατὸν δι-
ομοιότητα. καὶ ἀκρὸν διὰ συγγένειαν, ὅλον ἀθρόον
ἀθρόα συνέσει παραγινόμενον. Ὡς περ ἂν εἴ τις ἐπι-
θυμῇ ἰδεῖν τὸν ἡλίον, ἕξι ταῖς ἀκοαῖς θηράται αὐ-
30 τῷ τὴν σύνεσιν· ἑδ' εἴ τις τῆς ἐν φωναῖς ἁρμονίας

- ἑρᾷ, τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτὴν μεταδιώκει· ἀλλ' ὄψις
μὲν ἑρᾷ χρωμάτων, ἀκοὴ δὲ ἀκρῶν· ἔτω καὶ νῦν
νοητὰ ὁρᾷ, καὶ νοητῶν ἀκείει.
1. Τὰτ' ἐστὶν ἀμέλει τὸ τῷ Συρακασίῳ αἰνύμα·
- 5 Νῦν ὁρᾷ, καὶ νῦν ἀκείει Πῶς ἂν ὁρᾷ νῦν, καὶ πῶς ἀ-
κείει· Ὁρθῇ τῇ ψυχῇ καὶ ἐρρωμένη πρὸς τὸ ἀκίερα-
τον ἐκεῖνο φῶς ἀντίδλεπων, καὶ μὴ σκοτοδινῶν, μηδὲ
εἰς γῆν καταφερόμενος, ἀλλὰ ἀποφράττων μὲν καὶ τὰ
ᾧτα, ἀποσρέφων δὲ τὰς ὀψεις καὶ τὰς ἄλλας αἰδη-
10 σεις ἔμπαλιν πρὸς ἑαυτὸν, καὶ ἐκλαθόμενος μὲν τῶν
κάτω οἰμωγῶν, καὶ σόνων, καὶ ἡδονῶν, καὶ δοξῶν, καὶ τι-
μῆς, καὶ ἀτιμίας, ἐπιτρέψας δὲ τὴν ἡγεμονίαν αὐ-
τῷ λόγῳ ἀληθεῖ, καὶ ἔρωτι ἐρρωμένῳ· τῷ μὲν λόγῳ
φράζοντι ἡ χερὶ ἵναί, τῷ δὲ ἔρωτι ἐπισαμένῳ, καὶ
15 τῆς πίστεως τῆς πορείας πειθαί καὶ χάρισιν ἐπελαφρύ-
νοντι· ἰόντι δὲ ἐκεῖσε, καὶ ἀφισαμένῳ τῶν κάτω, αἰεὶ
τὰ πρόθεν σαφῇ καὶ εὐλαμπέστατα καὶ τὴν τῷ Θεῷ
φύσιν περιμιμαζόμενα· καὶ πορευόμενος μὲν ἀκείει τὴν
φύσιν τῷ Θεῷ, ἀνελθὼν δὲ ὁρᾷ. Τέλος δὲ τῆς ὁδοῦ
20 ἔχ' ὁ ἕρπης, ἑδὲ τὰ ἐν τῷ ἕρπῳ σώματα (καλὰ μὲν
γὰρ ταῦτα καὶ θεσπέσια, ἅτε ἐκεῖθεν ἐγγονα ἀκρι-
βῆ, καὶ γνήσια, καὶ πρὸς τὸ κάλλισον ἡρμοσμένα) ἀλ-
λά καὶ τέτων ἐπέκεινα ἐλθεῖν δεῖ, καὶ ὑπερκύβει τῷ
ἕρπῳ ἐπὶ τὸν ἀληθῆ τόπον, καὶ τὴν ἐκεῖ γαλήνην,

(5) Νῦν ὁρᾷ καὶ νῦν ἀκείει] οἱ μὲν τινες τῷ Πυθαγόρᾳ
ἀποδίδουσι τέτα· ὁ δὲ Μάξιμος, Ἐπιχάρμῳ τῷ Συρακα-
σίῳ, ὡς καὶ Θεοδόρητος Θεραπ. 1'. σελ. 15. ἔτω. Κατὰ γὰρ
τὸν Ἐπιχάρμον, τὸν Πυθαγόρειον λέγω, Νῦν ὁρᾷ, καὶ νῦν

Εὐθ' ἔκ ἐς ἔτ' ἄρ' χειμῶν πολὺς, ἔδε ποτ' ὄμβρῳ
Δεύεται, ————— ἀλλὰ μάλ' αἰθρη

Πέπταται ἀνέφελος, λυκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη,
μυδενὸς ἐνοχλεῦντος τὴν θέαν πάθες σαρκίνα, οἷα
5 δεῦρο ἐνοχλεῖ τὴν δειλαίαν ψυχὴν, ὅσον αὐτῇ τῷ φρο-
νεῖν ἐνεσιν, ὑπὸ τῷ μυκηθμῷ καὶ τῷ θορύβῳ κατα-
βάλλοντα. Πῶς γὰρ ἂν τίς συνῇ Θεὸν ὑπὸ πλήθους
ἐπιθυμιῶν καὶ λογισμῶν ἀλλοκότων ταραττομένων;
καὶ μᾶλλον, ἢ ἐν δημοκρατίᾳ πολυφώνῳ καὶ συντετα-
10 ραγμένη συνῇ ἅντις νόμῳ καὶ ἄρχοντος.

Αἰνέων δ' ἐν πολλῷ ὁμάδῳ πῶς κεν τίς ἀκέσῃ;
Καταπεσῶσα γὰρ ἡ ψυχὴ εἰς τῆτονι τὸν θόρυβον,
καὶ δῶσα ἑαυτὴν ἐπ' ἀμηχανίᾳ φορεῖσθαι κύματος,
νήχεται δυσέκνευστον πέλαγος· ἐς ἂν αὐτὴ φιλοσο-
15 φία ὑποδέχεται, ὑποβαλῶσα τῆς ἑαυτῆς λογισμῶν,
ὥσπερ τὸ κρήδεμνον τῷ Ὀδυσσεὶ ἢ Λευκοθέᾳ.

ἀκέει· τὰλλα κῆρα, καὶ τυφλά. (1) Εὐθ' ἔκ ἐς ἔτε χει-
μῶν πολὺς] καὶ εἰς γυνήσια τῷ Ὀμίρῳ τὰ ἔπη ἀλλ' ἐκ πολ-
λῶν ἐκείθεν μεταπεπλάσμενα· ἐν γὰρ τῇ Ὀδυσσεΐᾳ Δ'.
566. ἔχει ἔτω.

„Οὐ νιφτός, ἔτ' ἄρ' χειμῶν πολὺς, ἔτε ποτ' ὄμβρος,

„Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνεύοντος ἀήτας

„Ὤ κεανὸς ἀνίσσι

ἐν δὲ τῷ Ζ'. 43. αὖτις ἔχει ἔτω

„ . . . ἔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, ἔτε ποτ' ὄμβρος

„Δεύεται, ἔτε χιῶν ἐπιπίλναται, ἀλλὰ μάλ' αἰθρη

„Πέπταται ἀνέφελος· λυκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη.

(8) ταραττομένων] ἄμεινον γράφειν ταραττόμενος· τὸ δὲ
ἐπομεινον ἔπος ἐκ τῆς Ἰλιάδος Τ'. 81. (16) ὥσπερ τὸ κρή-
δεμνον] ἐν Ὀδυσσεΐᾳ Ε'. 346. καὶ 372.

14. Πῶς ἔν ἂν τίς ἐκνήξαιτ' ἂν καὶ ἰδοὶ τὸν Θεόν;
Τὸ μὲν ὅλον, ὅψει τότε, ἐπειδὴν πρὸς αὐτὸν κα-
λῇ· καλέσει δὲ ἕκ εἰς μακρὰν, ἀνάμεινον τὴν κλῆ-
σιν· ἤξει σοὶ γῆρας, ὁδηγὸν ἐκεῖ· καὶ θάνατος, ὃν
5 ὁ μὲν δειλὸς οὐδύρεται καὶ προσιόντα δέδιεν, ὁ δὲ ἐρα-
σιῆς τῷ Θεῷ ἐκδέχεται ἄσμενος, καὶ προσιόντος θαρ-
σεῖ. Εἰ δὲ καὶ νῦν ἡδη μαθεῖν ἐργασίην ἐκείνη φύσιν, πῶς τίς
αὐτὴν διηγῆσθαι; Καλὸν μὲν γὰρ εἶναι τὸν Θεόν,
καὶ τῶν καλῶν τὸ φανώτατον· ἀλλ' ἐσθμα καλόν,
10 ἀλλ' ὅθεν καὶ τῷ σώματι ἐπιρρεῖ τὸ κάλλος· ἐδὲ
λειμὼν καλός, ἀλλ' ἐπόθεν καὶ ὁ λειμὼν καλός· καὶ
ποταμὸς κάλλος, καὶ θαλάττης, καὶ ἑρᾶν, καὶ τῶν
ἐν ἑρᾶν θείων, πᾶν τὸ κάλλος τῷτο ἐκείθεν βρεῖ,
ὃν ἐκ πηγῆς ἀενάῃ καὶ ἀκηράτῃ. Καθόσον αὐτῇ με-
15 τέχην ἔκαστα, καλὰ, καὶ ἐδραῖα, καὶ σωζόμενα· καὶ
καθόσον ἀπολείπεται, αἰχρὰ, καὶ διαλυόμενα, καὶ
φθειρόμενα. Εἰ μὲν ταῦτα ἱκανὰ, ἐώρακας τὸν
Θεόν· εἰ δὲ μὴ, πῶς τίς αὐτὸν αἰνίξεται; Ἐννοεῖ
γάρ μοι μήτε μέγεθος, μήτε χρῶμα, μήτε οἷον.

„Τῇ δὲ τῷδε κρήδεμνον ὑπὸ σέρνοιο τάυσσας·

„Ἀμβροτον· ἡδὲν τι πασίειν δέος, ἐδ' ἀπολέσθαι·

„

„Αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ σέρνοιο τάυσσεν.

(10) Οὐδὲ λειμὼν καλός] ἔτις ἔγραψα ἐκ τῆς ἀρχαίας
ἐκδόσεως ἀντὶ τῆς, καλόν· ἢ ἢ, καὶ δὲ λειμὼν καλός ἐστὶν ὁ
θεός, ἐδ' ἄλλο τι κτίσμα τῶν φαινομένων, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ
ὕψιλον, τὸ νοητὸν, τὸ παντοδύναμον, τὸ ἀόρατον, ἐξ ἧς
πηγαῖς τὸ κάλλος τοῖς κτίσμασι· τὸ δὲ ἀνωτέρω, Καλόν
μὲν γὰρ εἶναι τὸν Θεόν, ἐξαργύρω ἀπὸ τῆς, πάντας ὁμολο-
γεῖν, καὶ τοῖς τοῖς ἐννοεῖσθαι ἐξῶθεν.

μα, μήτε ἄλλοτι ὕλης πάθος, ἀλλ' ὥσπερ ἂν εἴ
 ἔσῳμα καλὸν ἀπεκρύπτετο πρὸς τὴν θῆαν ὑπὸ
 ἐδήτων πολλῶν καὶ ποικίλων, ἀπέδυσεν αὐτὸ ἐρασῆς,
 ἵνα εἰδῇ σαφῶς· ἔτω καὶ νῦν ἀπόδυσον καὶ ἀφελὲ τῷ
 5 λόγῳ τὴν περιβολὴν ταύτην, καὶ τὴν ἀχολίαν τῶν
 ὀφθαλμῶν, καὶ τὸ καταλειπόμενον ὀψεί, αὐτὸ ἐκεῖ-
 νο οἷον ποθεῖς.

β'. Εἰ δὲ ἐξαθενεῖς πρὸς τὴν τῷ πατρὸς καὶ δι-
 μιργῇ θῆαν, ἀρκεῖ σοι τὰ ἔργα ἐν τῷ παρόντι ὀ-
 10 ρᾶν, καὶ προσκυνεῖν τὰ ἔγγονα πολλὰ καὶ παντοδα-
 πὰ ὄντα, ἐχ' ὅσα Βοιώτιος ποιητὴς λέγει· ἐ γὰρ
 τρισμῦριοι μόνον θεοὶ Θεῷ παῖδες καὶ φίλοι, ἀλλ'
 ἄληπτοι ἀειθμῶ· τῆτο μὲν κατ' ἐρανὸν αἱ ἀσέρων
 φύσεις, τῆτο δ' αὖ κατ' αἰθέρα αἱ δαιμόνων ἐσσίαι.
 15 Βάλομαι δέ σοι δεῖξαι τὸ λεγόμενον σαφεστέρα εἰκό-
 νη. Ἐννοεῖ μεγάλῃν ἀρχὴν καὶ βασιλείαν ἐρρωμένην,
 πρὸς μίαν ψυχὴν βασιλεύς τῷ ἀρίστῳ καὶ πρεσβυτά-
 τε συμπάντων νενευκότων ἐκόντων· ὅρον δὲ τῆς ἀρ-
 χῆς ἐχ' Ἀλφειὸν ποταμὸν, ἐδὲ Ἑλκίσποντον, ἐδὲ τὴν
 20 Μαιῶτιν, ἐδὲ τὰς ἐπὶ τῷ ὠκεανῷ ἡϊόνας· ἀλλὰ
 ἐρανόν, καὶ γῆν, τὸν μὲν ὕψος, τὴν δ' ἐνεργεῖν· ἐρα-
 νὸν μὲν οἷον τεῖχος τι ἐληλαμένον ἐν κύκλῳ, ἀρρή-
 κτον, πάντα χεῖματα ἐν ἑαυτῷ σέγον, γῆν δὲ οἷον
 φρεῖαν καὶ δεσμὸς ἀλιτῶν σωματίων· βασιλεῖα δὲ
 25 αὐτὸν δὴ τὸν μέγαν ἀτρεμένοντα, ὥσπερ νόμον, πα-
 ρέχοντα τοῖς παιδομένοις σωτηρίαν ὑπάρχεσαν ἐν
 αὐτῷ· καὶ κοινῶς τῆς ἀρχῆς πολλὰς μὲν ὁρατοὺς
 θεούς, πολλὰς δὲ ἀφανεῖς, τὰς μὲν περὶ τὰ πρόθυ.

(11) Ο' Βοιώτιος ποιητῆς] ὁ Η'σίόδος· ἴδε ἀνωτέρω λό-

ρα αὐτὰ εἰλημένους, οἷον εἰσαγγελέας τινὰς καὶ βα-
 σιλεῖ συγγενεσάτας ὁμοτραπέζης αὐτὰς καὶ συνε-
 σίες, τὰς δὲ τέτων ὑπηρετάς, τὰς δὲ ἔτι τέτων
 καταδεσέζους. Διαδοχὴν ὁρᾷ καὶ τάξιν ἀρχῆς κα-
 5 καταβαίνουσαν ἐκ τῷ Θεῷ μέχρι γῆς.

ΛΟΓΟΣ ΙΗ'.

Εἰ τὸν ἀδίκησαντα ἀνταδικητέον.

α'. Πότερον δίκαια τεῖχος ὕψιον, ἢ σκολιαῖς ἀπά-
 ταις, ἀναβαίνει ἐπιχθόνιον γένος ἀνθρώπων, δίχα
 μοι νόος ἀτρέκειαν εἰπεῖν. Σὺ μὲν, ὦ Πίνδαρε, ἀμ-

γω· ἰδ'. ἢ. (1) καὶ βασιλεῖ συγγενεσάτας] ἐν ἄλλοις καὶ βα-
 σιλεῖς συγγενεσάτας· τὸ δὲ ἐν τῷ τέλει, ἐκ Θεοῦ μέχρι
 γῆς, ἄμεινον, ἢ φησὶν ὁ Μακελάνδος γράφεσθαι, ἐξ ἐρανὸς
 μέχρι γῆς.

(1) Πότερον δίκαια τεῖχος ὕψιον, ἢ σκολιαῖς ἀπάταις
 ἀναβαίνει ἐπιχθόνιον γένος ἀνθρώπων, δίχα μοι νόος ἀτρέ-
 κειαν εἰπεῖν· (ἴδε Πίνδ. ἀποσκ. ἀβεβαίοις) ὁ δὲ νῦν ἔτι
 ἂν ἔχει· πότερον, διὰ τῆς δικαιοσύνης ἀναβαίνει ὁ ἀνθρω-
 πος τὸ ὕψιον τεῖχος, ἢ διὰ τῆς ἀπάτης, τῆτό μοι ὁ νῦν
 ἀμφιρρέπει εἰπεῖν, καὶ ἐξηγήσασθαι ἀτρεκέως· τίως δ' ἐν ἡ
 ἀρχαία ἐκδοσις ἄλλως ἔχει ἐν τῷ ὅσῳ, πότερον, δι-
 κας τεῖχος ὕψιον, ἢ σκολιαῖς ἀπάτης ἀναβαίνει· ὅπερ ἐστὶν
 εἰς γενικὴν· ἀλλ' ἐκεῖνο, ὃ καὶ ἐκδίδομεν, δικαιοῦ καὶ ὁ Ἀτ-
 τικός, κατὰ τὸν Λαβίσιον, παρὰ Εὐσεβίῳ προπαρᾶσ. Εὐαγ.
 ΙΕ'. 5, λέγουσι, Πότερον δὴ κατ' ἴχνος ὕψιον, ἢ σκο-
 λιαῖς ἀπάταις ἀναβαίνει, ὁ δὲ, γραπτέον, φησὶν, ἔτω·

- φισθητεῖς πρὸς ἑαυτὸν περὶ ἀπάτης καὶ δίκης, πα-
 ραβάλλων χρυσὸν χαλκῷ· ποιητὴς γὰρ ἦδα, καὶ
 δεινὸς ὥδῃν συντιθέμεναι χορῶ, καὶ τυράννοις ποιεῖν ἐ-
 πινίκια ἄσματα, καὶ σοὶ ἐμέλησεν ὀνομάτων μέτρον,
 5 καὶ ἀρμονίας μελῶν, καὶ ῥυθμῷ χιματίων. Ἄνδρὶ δὲ
 ὁτῷ χορὸς μὲν, καὶ ὥδῃ, καὶ ἡ ἐκ μελῶν ἡδονή, χώ-
 ραν ἔχει ὅσην περὶ καὶ τοῖς παισὶ τὰ ἀθύρματα,
 μέλει δὲ αὐτῷ μέτρον ψυχῆς, καὶ ῥυθμῷ, καὶ μέλες,
 καὶ χιμάτος τῷ περὶ τὰς πράξεις, καὶ τὸν ἄλλον
 10 βίον, ἐδ' ἂν τὴν ἀρεχὴν ἐς νῦν ἔλθοι τιτὶ τὸ ἀπόρη-
 μα, Πότερον δίκῃ τεῖχος ὕψιον, ἢ μὴ· ἀλλ' ἐτῶσι
 φαίη ἂν, μεταβαλὼν τὸ ἄσμα τὸ σὸν, ὅτι ναὶ δι-
 κα τεῖχος ὕψιον, καὶ μὴ σκολιαῖς ἀπάταις, ἀνα-
 βαίνειν ἐπιχθόνιον γένος ἀνθρώπων. Ἀλλ' ἀπρόσβα-
 15 τόντι χεῖμα τῇ ἀπάτῃ ἢ δίκῃ, ὥσπερ τοῖς Ἀλκί-
 δαῖς ὁ ἑρᾶνός· καὶ ὥνησεν αὐτὰς ἐδὲν ἡ Ὅσσα ἐπιτε-
 θεῖσα τῷ Ὀλύμπῳ, καὶ ὁ Ὀλυμπος τῷ Πηλῖῳ,
 ἀλλὰ ἀπείχον τῷ ἑρᾶν ὅσον ἀπέχει ἀπάτῃ δίκης.
 Οὐκὲν τῶν μὲν ἀγαθῶν ἡ δίκη, τῶν δὲ μοχθηρῶν

Πότερον, δίκη τεῖχος ὕψιον, ἢ σκολιαῖς ἀπάταις ἀναβαί-
 νει· ταῦτα ἀλλ' ἔν παρὰ μὲν τῷ Πινδάρῳ ἄλλως ἐξελη-
 πται· ὁ δὲ Μάξιμος ἔλκει αὐτὰ πρὸς σκοπὸν οἰκείον.
 (1) παραβάλλων χρυσὸν χαλκῷ] δίκην τῇ ἀπάτῃ, εἴτ'
 ἔν ἀρετὴν τῇ κακίᾳ. (15) ὥσπερ τοῖς Ἀλκίδαῖς] τοῖς ἡσίοις
 σὺ Ἀλκίδῳ.

„Ὡτὸν τ' ἀντίθειον, τηλέκειτόν τ' Εἰφιάλτην.

„Ὅσσαν ἐπ' Ὀλύμπῳ μέγασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὅσῃ
 „Πήλιον Εἰνοσίφυλλον, ἴν' ἑρᾶνός ἀμβατος εἴη.

Ἴδε δὲ ταῦτα Ὀδυσ. Α'. 307, καὶ ἐξῆς διὰ πολλῶν.

ἡ ἀπάτη· καὶ δοκιμον μὲν ἡ δίκη, κίβδηλον δέ τι ἡ ἀπάτη· καὶ ἰχυρόν μὲν ἡ δίκη, ἀδυνάτους δέ ἡ ἀπάτη· καὶ τὸ μὲν ἀφέναιμιμον, τὸ δὲ ὤ.

β'. Ὅτῳ δὴ μέλει δίκης, καὶ περιβέβληται ταῦτ'
 5 τὸ Πινδάρου τειχίσον, ὅτος ἔλοιτο ἂν ποτε ἀδίκηθεῖς
 ἀμύνασθαι ἐκ τῆς ἴσης; Φέρ' ἴδω τί καὶ λέγω; μὴ
 γὰρ ἐδ' ἀδικεῖσθαι αὐτῷ θέμις ἦ. Εἰ μὲν γὰρ τὸ
 ἀδικεῖν καὶ τὸ ἀδικεῖσθαι τοιαῦτόν ἐστιν, ὅποιον τὸ τύ-
 πτειν καὶ τύπτεσθαι, καὶ τέμνειν καὶ τέμνεσθαι, ἐδὲν
 10 δεινὸν τὸν αὐτὸν καὶ θρασικὸν ὁμῶς εἶναι ἀδικίας καὶ πα-
 θητικόν. Εἰ δὲ ἐνταῦθα ὁ αὐτὸς μὲν τῇ κοινότητι

(6) Μὴ γὰρ ἐδ' ἀδικεῖσθαι αὐτῷ θέμις ἦ.] ἔτις ἔγρα-
 φα ἀντὶ τῆς. μὴ γὰρ ἐν καὶ ἀδικεῖσθαι καὶ τ. λ. π. τῇ τ' ἐν-
 νοία τῆς λόγου ἐπόμενος, καὶ εἰκασίᾳ τινὶ τῷ Μαρκιανῷ
 ἐνδὲς· ὁ γὰρ νῆς ἔτις ἔχει, ὡς ἔμοιγε δοκεῖ. φέρε ἴδω
 τί καὶ λέγω, πῶς ἔφην τῆτο τὸν ἀδικηζέμεν ἀμύνασθαι; ἄ-
 ρα δύναται τις ἀδικηθῆναι; ἴδωμεν ἐν, μὴ ἐδ' ἀδικεῖσθαι
 τῷ δίκῃ ἀναβαίνοντι τὸ τεῖχος τὸ ὕψιον. (11) εἰ δὲ ἐνταῦ-
 θα ὁ αὐτὸς μὲν τῇ κοινότητι τῆς φύσεως . . . καταδέχε-
 ται] ἐτάρχε ταῦτ' τὸν Μαρκιανόν, καὶ ἐντεῦθεν ἐναντίον
 τῆτο νομίσας τῷ εἰρημένῳ, προσεῖναι τὸ ἀρνητικόν, Οὐ,
 πρὸ τῆς, Καταδέχεται, ἀξιοῖ· ἀλλ' ὁ τῆς λόγου νῆς ἔχει
 ἄλλως, ἐκείνωσιν· οἷον, Εἰ δὲ ἐνταῦθα (ἐν τῷ τύπτειν καὶ
 τύπτεσθαι) ὁ αὐτὸς μὲν (φιλόσοφος, ἐνάρετος) διὰ τὴν κοι-
 νότητα τῆς φύσεως (πρὸς τῆς ἄλλης ἀνθρώπου, ἢ σώματος
 ἔχων δύναται τύπτειν καὶ τύπτεσθαι, καὶ τέμνειν καὶ τέμνεσθαι,
 ὡς σωματικά γε καὶ πεφυκώς τὰ τοιαῦτα) ἐνέργειαν (τῆς τύ-
 πτειν) καὶ πάθος (τῆς τύπτεσθαι) ἐκάτερον αὐτῶν καταδέχε-
 ται· τὸ ἀδικεῖν ὅμως καὶ ἀδικεῖσθαι ἔοικεν (ἐν τῷ τύπτειν καὶ
 τύπτεσθαι, ἅπερ ἀμοιβαδὸν ὡς σωματικὰ πέφυκεν ἀντιτρέ-
 φειν τῷ αὐτῷ, ἀλλὰ) πολὺ μᾶλλον τῷ ὁρᾶν καὶ ὁρᾶσθαι

τῆς φύσεως ἐνεργεῖαν καὶ πάθος, ἐκάτερον αὐτῶν, καταδέχεται· εἴκοι δὲ τὸ ἀδικεῖν καὶ ἀδικεῖσθαι πολὺ μᾶλλον τῷ ὁρᾶν καὶ ὁρᾶσθαι (ὁρᾶται μὲν γὰρ τὸ μετέχον ὁφείας, τὸ δὲ ὁρώμενον ἐπὶ πάντως καὶ ὁρᾶ) 5 μᾶλλον ἔτιωσι λέγωμεν, ὅτι εἴκοι τὸ ἀδικεῖν καὶ ἀδικεῖσθαι τῷ ἐλέγχειν καὶ ἐλέγχεσθαι. Ἐλέγχεται μὲν γὰρ ὁ τὸ ἀληθὲς εἰδώς, ἐλέγχεται δὲ ὁ ἀγνοῶν· καὶ ὡς ἐκ αὐτοῦ εἴη ὅτι τῷ ἀληθὲς εἰδότης τὸ ἐλέγχεσθαι, ὅτε τῷ ἀγνοῦντος τὸ ἐλέγχειν, ἔτιωσι δὲ τὸ ἀδικεῖν εἴη αὖ καὶ τὸ ἀδικεῖσθαι τῷ αὐτῷ.

γ'. Ἐπεὶ τοίνυν ἐπὶ τῷ αὐτῷ, ἀλλ' ἑτέρῃ, ὁ δὲ χρηστὸς τῷ πονηρῷ ἐκ' ὁ αὐτός· ποτέρῳ ποτέρου προδύσσομεν; ἄρα τὸ μὲν ἀδικεῖν τῷ πονηρῷ, τὸ δὲ ἀδικεῖσθαι τῷ χρηστῷ; ἢ τὸ μὲν ἀδικεῖν τῷ μοχθηρῷ, 15 τὸ δὲ ἀδικεῖσθαι ἔτιωσι δὴλον ὁποτέρῃ αὐτοῖν; Οὕτως δὲ θεασώμεθα. Ἀδικία ἐστὶν ἀφαιρέσις ἀγαθῶν· τὸ δὲ ἀγαθὸν τί αὖ εἴη ἄλλο, ἢ ἀρετὴ; ἢ δὲ ἀρετὴ ἀναφαιρέτον. Οὐκ ἀδικηθήσεται τοίνυν ὁ τὴν ἀρετὴν ἔχων, ἢ ἐκ ἐστὶν ἀδικία ἀφαιρέσις ἀγα-

(ἄπερ ἐκ αὐτοῦ ἀντιτρέφει τῷ αὐτῷ· ὁρᾶ γὰρ καὶ ὁρᾶται τὸ μετέχον τῆς ὁφείας· τὸ δὲ μὴ μετέχον, ὁρᾶται μὲν, ἐκ ὁρᾶ δὲ) διὰ τῆτο ἄρα λέγωμεν ἔτιωσι· ὅτι εἴκοι τὸ ἀδικεῖν καὶ ἀδικεῖσθαι (ἐκὶ τῷ τύπῳ καὶ τύπτεσθαι, ὅπερ αὖ εἴη κοινὸν τοῖς ἀνθρώποις πάχειν τὰς αὐτὰς καὶ ἐκάτερα, ἀλλὰ) τῷ ἐλέγχειν καὶ ἐλέγχεσθαι (ἄπερ ἐκ αὐτοῦ ἀποδοδεῖν ἐκάτερα τῷ αὐτῷ· τὸ μὲν γὰρ ἐλέγχειν ἐπὶ τῷ εἰδότης τὸ ἀληθὲς· τὸ δὲ ἐλέγχεσθαι ἴδιον μόνῃ τῷ ψευδομένῳ) ἔτιωσι ταῦτ' ἐξηγηθέντα, ἔρρηται.

(19) Ἡ' ἐκ ἐστὶν ἀδικία ἀφαιρέσις ἀγαθῶν] ἀναπλήρῳσον τὴν ἑλλειψιν ἔτιω· ἐκ ἀδικηθήσεται ὁ τὴν ἀρετὴν ἔχων,

θῆ· ἐδὲν γὰρ ἀγαθὸν ἀφαιρέτον, ἐδὲ ἀπόβλητον, ἐδὲ ἐλετόν, ἐδὲ ληϊζόν. Εἴην· ἐκ ἀδικεῖται ὁ χρηστὸς ὅτε ὑπὸ τῷ μοχθηρῷ, ἀναφαιρέτος γὰρ· λείπεται τοίνυν ἢ μηδὲνα ἀδικεῖσθαι καθάπαξ, ἢ τὸν 5 μοχθηρὸν ὑπὸ τῷ ὁμοίῳ· ἀλλὰ τῷ μοχθηρῷ ἐδενὸς μέτεστιν ἀγαθῶν, ἢ δὲ ἀδικία ἦν ἀγαθῶν ἀφαιρέσις. ὁ δὲ μὴ ἔχων ὅ, τι ἀφαιρέθῃ, ἐδὲ εἰς ὅ, τι ἀδικηθῇ ἔχει.

δ'. Μήποτε ἔν ἐ κατὰ τὴν ἀφαιρέσιν τῷ πάχον· 10 τὸς ἢ ἀδικία τέτακται, ἀλλὰ κατὰ τὴν γνώμην τῷ δρασάντος, καὶ ὁ μοχθηρὸς ὑπὸ τῷ μοχθηρῷ ἀδικεῖται, καὶ μὴ ἔχῃ τὸ ἀγαθόν· καὶ ὁ χρηστὸς ὑπὸ τῷ μοχθηρῷ, καὶ ἔχῃ μὴ ἀφαιρέτον τὸ ἀγαθόν; Ἀποδέχομαι τῷ λόγῳ τῆς γνώμης τῷ ἡμαρτημένῳ προ- 15 σιδέντος τὴν ἀδικίαν, μᾶλλον ἢ τῷ ἐπιτυχεῖ τῷ ἔργῳ· καὶ γὰρ μοιχὸν πολλαίνει ὁ νόμος, ἐπὶ τὸν δρᾶ-

ἢ (εἰ μὴ δίδως τῆτο) ἐκ ἐστὶν ἀδικία (κατὰ τὴν υπόθεσιν) ἀφαιρέσις ἀγαθῶν. (2) ἐδὲ ἐλετόν, ἐδὲ ληϊζόν·] πεπρωμένῳ δὲ τῆς Ὀμήρου Ἰλιάδος. Ε'. 408. οἶον,

Ἄνδρος δὲ ψυχὴν πάλιν ἐλθεῖν ἔτιω ληϊζή,

ἢ Οὐδ' ἐλετή,

(2) ἐκ ἀδικεῖται ὁ χρηστὸς ὅτε ὑπὸ τῷ μοχθηρῷ] τὸ δὲ πλήρως ἦν αὖ ἔτιωσι ἔχον· ἐκ ἀδικεῖται ὅτε ὁ χρηστὸς ὑπὸ τῷ μοχθηρῷ, ὅτε ὁ μοχθηρὸς ὑπὸ τῷ χρηστῷ· ὅπερ καὶ Ρ' εἰς σκιὸς ἄρις εἰκασεν.

(14) Ἀποδέχομαι τῷ λόγῳ — τῷ ἔργῳ·] ἀποδέχομαι ταῦτα, ἐπειδὴ ὁ λόγος ἀναφέρει τὴν αἰτίαν τῆς ἀδικίας εἰς τὴν ἀτασθαλίαν τῆς γνώμης τῷ μοχθηρῷ, ἀλλ' ἐκὶ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῷ ἔργῳ· τετέστιν, ὁ μὲν μοχθηρὸς τῷ μὲν γνώμῃ ἀδικεῖ, διότι θέλει ἀδικεῖν· τῷ δὲ ἔργῳ· ἐπὶ γὰρ

σαντα μοίον, ἀλλὰ καὶ τὸν βεληθέντα· καὶ τοιχω-
 εῦχον τὸν ἐπιχειρήσαντα, καὶ μὴ φθάσῃ· καὶ προ-
 δότην τὸν μέλλήσαντα, καὶ μὴ πράξῃ. Ἡξει τοί-
 νυν ὁ σύμπας λόγος εἰς τὸ θεόν. Ὁ μὲν γὰρ ἀγα-
 5 θὸς ὅτε ἀδικεῖ, ὅτε ἀδικεῖται· ἐκ ἀδικεῖ μὲν διὰ τὴν
 βέλυσιν, ἐκ ἀδικεῖται δὲ διὰ τὴν ἀρετὴν. Ὁ δὲ μοχ-
 θηρὸς ἀδικεῖ μὲν, ἐκ ἀδικεῖται δὲ· ἀδικεῖ μὲν διὰ
 μοχθηρίαν, ἐκ ἀδικεῖται δὲ διὰ τὴν ἀπορίαν ἀγα-
 θῆ. Ἔτι τοίνυν, εἰ μὲν ἀγαθὸν ἢ ἀρετὴ μόνον καὶ
 10 ἐκ ἄλλο τι, ὁ μοχθηρὸς τὴν ἀρετὴν ἐκ ἔχων, εὐ-
 εἰς ὅ, τι ἀδικήσῃ ἔχει· εἰ δὲ πρὸς τῇ ἀρετῇ καὶ ταυ-
 τὴ ἀγαθὰ τὰ περὶ σῶμα, καὶ τὴν ἐκτὸς τύχην, καὶ
 περιβολὴν, ἀρετῆς μὴ παρέσης, βέλτιον ἀπειναι
 ταῦτα, ἢ μὴ· ὥς εὐδὲ ὥς ἀδικήσῃ ἂν ὁ μοχθη-
 15 ρός, ἀφαιρέμενός τι τῶν, οἷς χρεῖται κακῶς. Οὐ-
 κὲν ἀδικεῖ μὲν, ἐκ ἀδικεῖται δὲ, προσιδέντων ἡμῶν
 τῇ βελύσει τὸ ἀδικόν.

Εἰ. Οὕτως ἐρῶ πονηρῶ νῦν· Βέλεται μὲν ὁ μοχ-
 θηρὸς ἀδικεῖν, καὶ μὴν δυνατός· βωλόμενος δὲ, ἢ

ἀφαιρῆσθαι τι τὸν μὴ ἔχοντα. (2) καὶ μὴ φθάσῃ] ἔγωγε
 διώρωταί μοι ἐκ γνώμης Μαρκιανδρε· ἦν γὰρ πρότερον
 ἔγως ἔχων· καὶ μὴ λάβῃ· ὅπερ ἂν εἴη ἀδιανοήτον· ἐν δὲ
 τῇ ἀρχαίᾳ ἐδόκει ἔχει ἔγωγε· καὶ μὴ λάβῃ δράσας· ὅπερ
 καὶ τὸ ἐναντίον ἂν εἴη τῇ τῷ λόγῳ ἐννοίᾳ. (13) βέλτιον
 ἀπειναι ταῦτα, ἢ μὴ·] βέλτιον σερεθῆναι αὐτὰ, ἢ μὴ σε-
 ρηθῆναι· ὅςτις συμφέροι ἂν αὐτῷ μᾶλλον μὴ ἔχειν, ἢ ἔχειν,
 τῷ ἀρετὴν μὴ ἔχοντι.

(18) Οὕτως ἐρῶ πονηρῶ νῦν] ἀτελῶς πως ἔχει, καὶ ἀη-
 δῶς· διὸ ἐκ ἀπιστίας Ρεῖσκιος διορθῶν ἀξιοῖ ἔγώ. Οὐ-
 πως ἐγὼ ἐπιχειρῶ νῦν· ὅ ἐστι, τοιαύτοις ἤδη ἐπιχειρήμασι

πρὸς τὸν ὅμοιον ἀποτείνεται, ἢ πρὸς τὸν κρείττονα.
 Τί δὲ τῷ κρείττονι δρασέον; ἢ ἀνταδικητέον τὸν μοχ-
 θηρὸν; καὶ μὴν εἰς ὅ, τι ἀδικῇ ἐκ ἀδικεῖ, ὅτι ἐκ
 ἔχει· ἀπιστία γὰρ ἀγαθῆ μοχθηρὸς ἐστίν· Οὐτ' ἔν
 5 κατὰ τὸ ἔργον ἀνταδικήσει ὁ ἰὺν ἔχων τὸν μοχθη-
 ρόν, καὶ γὰρ ἔχει εἰς ὅ, τι ἀδικηθήσεται· ὅτε κατὰ
 τὴν βέλυσιν, καὶ γὰρ ἐδέλει ἀδικεῖν χρεὺς ἂν, οὐ
 μᾶλλον ἢ αὐλητικὸς παρὰ μέλος αὐλεῖν. Καθόλου
 δὲ, εἰ τὸ ἀδικεῖν πονηρὸν, καὶ τὸ ἀνταδικεῖν ὅμοιον·
 10 εἰ γὰρ τῷ ὑπάρξει πλεονεκτεῖ κατὰ πονηρίαν ὁ ἀ-
 δικῶν, ἀλλὰ τῷ ἀμύνεσθαι ἐξίσταται κατὰ μοχθη-
 ρίαν ὁ ἀνταδικῶν. Καὶ μὴν, εἰ ὁ ἀδικῶν κακῶς ποιεῖ,
 ὁ ἀντιποιῶν κακῶς ἐδὲν ἥττον ποιεῖ κακῶς, καὶ
 ἀμύνεται. Ὡς περὶ γὰρ ὁ ἀποδίδος χάριν τῷ προῦ-
 25 πάρχοντι ἐδὲν ἥττον εὖ ποιεῖ, καὶ προπεπονθὼς ἢ·

χρῆμα. (3) καὶ μὴν εἰς ὅ, τι (ἂν) ἀδικῇ, ἐκ ἀδικεῖ, ὅτι
 ἐκ ἔχει·] τὸτο ὡς διεφθαρμένον, ὁ μὲν Ρεῖσκιος ἔγωγε βέλε-
 ται διορθῶσαι· καὶ μὴν εἰς ὅ, τι ἀδικήσει ἐκ ἔχων, ἐκ ἀδι-
 κεῖ· ὁ δὲ Δαβίσκιος ἔγωγε· εἰς ὅ, τι ἀδικήσῃ, ἐκ ἔχει· εἰ
 δὲ τηρήσασθαι τὸ κείμενον, ἔγωγε διερχομένου αὐτό· ὁ
 δὲ κρείττων τί δρασέει; ἢ τί ἀνταδικήσει τὸν μοχθηρὸν; καὶ
 γὰρ εἰς ὅ, τι ἂν ἀνταδικῇ τὸν μοχθηρὸν, ἐκ ἀνταδικεῖ· διό-
 τι ἐκ ἔχει ὁ μοχθηρὸς ἀγαθόν· ἀπιστία γὰρ ἔτος ἀγαθῆ.
 (10) εἰ γὰρ τῷ ὑπάρξει] ἔγως ἐγράφα μᾶλλον ἐκ τῆς ἀρ-
 χαιοτέρας ἐκδόσεως ἀντὶ τῆς, καὶ γὰρ τῷ ὑπάρξει· ὁ φέρεται
 ἔγως ἔχων ἐκ καδίκων· ἐνέκρινα δὲ τὸ ἀρχαῖον ὡς καταλ-
 ληλότερον τῇ ἐννοίᾳ τῆς λέγεται· ἡτις ἐστὶν αὕτη, ὡς ἐμοί γε
 δοκεῖ· καὶ τοι ὁ ἀδικῶν πλεονεκτεῖ κατὰ πονηρίαν, διότι
 αὐτὸς ὑπῆρξεν ἀδικῶν χειρᾶν, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀνταδικῶν ἐξίστα-
 ται αὐτῷ εἰς μοχθηρίαν, ἀμυνόμενος.

ἔτως ὁ μετατιθεῖς τὴν ἀμοιβὴν εἰς κάκωσιν ἑδὲν ἦττον κακῶς δεῖ, καὶ προπεπονθὼς ἤ.

5. Τί δὲ τοίνυν εἶναι καὶ πῆρας τῷ κακῷ; Εἰ γὰρ ὁ ἀδικηθεὶς ἀμύνεται, αἰεὶ μεταβαίνει τὸ κακὸν ἀπὸ
 5 ἑαυτοῦ πρὸς ἄλλον, καὶ μεταπηδᾷ, καὶ διαδέχεται ἀδικία ἀδικίαν. Ὡς γὰρ δικαίῳ συγχωρεῖς τῷ παθόντι ἐπεξίεναι, τῷ αὐτῷ τῷ δικαίῳ ἐπαναχωρεῖ αὐθις ἀπὸ ἐκείνου πρὸς τὸν αὐτὸν ἡ τιμωρία· τὸ γὰρ δίκαιον ἐπὶ ἀμφοῖν ἴσον. Ὡς Ζεῦ, καὶ οἷον πεποιήκας,
 10 δικαιοσύνην ἐξ ἀδικημάτων; καὶ ποῦ βαδιεῖται τὸ κακὸν, καὶ πῶς σῆσεται; Οὐκ οἶδα, ὅτι πηγὴν ταύτην αἰεὶ κινεῖς πονηρίας, καὶ γράφεις νόμον ἀρχέ-
 καν τῇ πάσῃ γῇ; Τῆτο γὰρ ἀμέλει ἐπὶ τῷ πάλαι κακῶν τοῖς ἀνθρώποις ἡγησάμενον, σόλων
 15 βαρβαρικῶν καὶ Ἑλληνικῶν ἐπὶ ἀλλήλους περιεμμένων, ἀρπαζόντων, καὶ πολεμούντων, καὶ ληϊζομένων, προκαλύμμα ποιμένων τῆς παρῆς ἀδικίας τὴν φθασασαν. Φοίνικες ἐξ Ἀργεὺς βασιλικὴν κόρην ἄγου-
 20 σιν, Ἕλληνες ἐκ Κόλχων βαρβαρικὴν παρθένον ἄγουσι, καὶ αὐθις Φρύγες ἐκ Πελοποννήσου Λακωνικὴν γυναῖκα. Ὁρᾷς τὴν διαδοχὴν τῶν κακῶν, καὶ τὰς

(6) Ὡς γὰρ δικαίῳ ἀναπλήρουν ἦτο· ὅ γὰρ δικαίῳ συγχωρεῖς τῷ ἀδικηθέντι ἐπεξίεναι (ὁ εἰς ἀμύνειν τὸν ἀδικήσαντα) τῷ αὐτῷ τῷ δικαίῳ ἡ τιμωρία ἐπαναχωρεῖ αὐθις ἀπὸ ἐκείνου πρὸς τὸν αὐτὸν (ἀπὸ τῆς ἀνταδικηθέντος πρὸς τὸν ἀνταδικήσαντα). (18) Φοίνικες ἐξ Ἀργεὺς βασιλικὴν κόρην ἄγουσιν] οἱ μὲν Φοίνικες τὴν Ἰὼ τὴν Ἰνάχην. Ἕλληνες δὲ διὰ τῆς Ἰάσωνος τὴν Μήδειαν τὴν Αἰήτην ἐκ Κόλχων. Οἱ Φρύγες δὲ διὰ τῆς Παριδος τὴν Ἑλένην· ἴδε Δι.

προφάσεις τῶν πολέμων, καὶ τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν ἀδικημάτων; Τῆτο καὶ τὴν Ἑλλάδα συνέτριψεν αὐτὴν, ἡ περὶ ἑαυτὸν δόξα ἀδικίας διαβαίνουσα ἐπὶ τὰς πλησίον, καὶ ἀπαυσοὶ θυμοὶ, καὶ ὀργαὶ ἀθάνα-
 5 τοι, καὶ τιμωρίας ἔρος, καὶ ἀμαθία δίκης.

- Ζ'. Ἀλλ' εἶπερ οἱ ἀδικέμενοι ἐπίσαντο, ὅτι τοῖς ἀδικήσιν μέγιστον κακὸν ἡ ἀδικία αὐτὴ, καὶ τῷ εἶναι πολέμου μέγιστον, καὶ τειχῶν καθαιρέσεως, καὶ γῆς δώσεως, καὶ τυρανίδος κατασάσεως, ἐκ αὐτῆς ἐμπέπλη-
 10 σο ἡ Ἑλὰς τοσούτων κακῶν. Ποτίδαιαν Ἀθηναῖοι πολιορκῶσιν. Ἐάσον, ὦ Λακεδαιμόνιε, μεταγνώσονται ποτε· μὴ μιμήσῃ τὸ κακὸν, μὴ μεταλάβῃς τῷ ψόγῳ· εἰ δὲ ἀγαπᾷς μὲν τὴν πρόφασιν, καὶ ἐπὶ Πλαταιᾶς ἔλθῃς, ἀπόλωλέ σοι Μῆλος νῆ-
 15 σος γείτων, ἀπόλωλεν Αἴγινα νῆσος φίλη, ἀπόλωλε Σκιώνη πόλις σύμμαχος· μίαν πόλιν λαβὼν

βάνιον πρεσβ. β'. καὶ Ἡρόδ. Κλειοῖ. (2) Τῆτο καὶ τὴν Ἑλλάδα συνέτριψεν αὐτὴν, ἡ περὶ ἑαυτὴν] ὁ δὲ Ρεῖσκιοις διαρθεῖ ἦτο, συνέτριψεν αὐτὴν περὶ ἑαυτῆς, δόξα καὶ τ. λ. π. καὶ ἔχει καλῶς. ὁ δὲ νῦν, τῆτο συνέτριψε πρὸς ἀλλήλους τῆς Ἑλλάδας, νομίζοντας, ὅτι εἰς τις δύναται ἀδικεῖν τὸν πλησίον· ὅπερ ἐδείχθη ἀδύνατον ἐν τοῖς εἰρημένοις.

(7) Μέγιστον κακὸν ἡ ἀδικία αὐτὴ, καὶ τῷ εἶναι] ἡ τὴν ἔγγραφον ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐκδόσεως ἀντὶ τῆς, μέγιστον κακὸν ἡ ἀδικία, τῷ εἶναι· ἴσους δὲ ὅτι τὸ, εἶναι ἐφαρτιζήσεται ἀνωτέρω ἀπὸ τῆς, ὑπίστατο, καὶ τοι φθὰς τὴν ἡγεμένην περίοδον ἀνέλυσιν εἰς τὸ, ὅτι· διώρρωταί μοι δὲ καὶ τὸ ἐπόμενον, καθαιρέσεως ἀντὶ τῆς, ἀφαιρέσεως. (10) Ποτίδαιαν Ἀθηναῖοι] ἴδε ταῦτα καὶ τὰ ἐξῆς πάντα παρὰ Θεκυδίδην.

πολλὰς πορθέσεις. Ὡς περ γὰρ τῶν ἐπὶ χερματισμῷ παραβαλλομένων ἐν θαλάττῃ οἱ τόκοι μεγάλοι τῶν δανεισμάτων, ἔτω καὶ τῶν ἐπεξιόντων τοῖς θυμοῖς οἱ τόκοι μεγάλοι τῶν συμφορῶν. Καὶ πρὸς
 5 τὸν Ἀθηναῖον λέγω, Σφακτηρίαν ἔχεις, ἀπόδος τῇ Σπάρτῃ τὰς ἀνδρας, ἕως εὐτυχεῖς, σωφρόνησον· εἰ δὲ μὴ, τὰς μὲν ἀνδρας ἔξεις, τὰς δὲ τριήρεις ἔχῃς. Λύσανδρος περὶ Ἑλλησποντον εὐτυχεῖ, καὶ ἡ Σπάρτη μεγάλη, ἀλλὰ ἀπέχεσθαι
 10 εἰ δὲ μὴ, δακρύσεις τὴν ἐν Λεύκτροις τύχην, καὶ τὴν ἐν Μαντινείᾳ συμφορὰν.

ἢ. Ὁ δίκης ἀφανὲς καὶ πλανωμένης. Διὰ τοῦτο ὁ Σωκράτης ἐκ Ἀριστοφάνει ὠργίζετο, καὶ Μελίτῳ ἐχάλεται, ἐκ Ἀνυτοῦ ἐτιμωρεῖτο· ἀλλὰ εἶδοι μέ-
 15 γα, Ἐμὲ δὲ Ἀνυτοῦ καὶ Μελίτου ἀποκτείναν μὲν δύναται, βλάβῃ δὲ ἐδύνανται· ἡ γὰρ θέμις ἀγαθῷ ἀνδρὶ ὑπὸ πονηρῷ βλαῖσθαι. Αὕτη φωνὴ δίκης, ἣν εἴπερ ἅπαντες τὴν αὐτὴν ἐφθέγγοντο, ἐκ ἧς ἦσαν αἱ τραγωδίαί, ἐδὲ τὰ ἐπὶ τῇ σκηνῇ δράματα, ἐδὲ
 20 αἱ πολλαὶ καὶ παντοδαπαὶ συμφοραί. Ὡς περ γὰρ ἐπὶ τῶν τῷ σώματος νοσημάτων χαλεπὰ τὰ ἐρπυσιακά, καὶ δεῖ τέτοις ἐπικυρίας σασίμεν, ἵνα τὸ περιλειφθὲν σωθῇ· ἔτως ἐπειδὴν ἐμπέσῃ οἴκῳ ἡ πόλις ἀδικίας ἀρχή, σῆναι δεῖ τὸ κακόν, εἰ μέλλει

(17) Ἡ γὰρ εἴπερ ἅπαντες τὴν αὐτὴν τὴν αὐτὴν ἔγραφον ἀντὶ τῆς ταύτης ἀσυνήθειας καὶ τραχέος· μεσολαβῶν γὰρ σύμφωνον ἐν τοῖς τοιούτοις, καλύψει τὴν συναίρεσιν. Οἰμοῖως καὶ κατωτέρῳ ἐν τῷ, ἐδὲ αἱ πολλαὶ ἀντὶ τῆς, ἐδὲ πολλὰ ἐκ διορθώσεως Ρεῖσκειν.

τὸ περιλειφθὲν σωθήσεσθαι. Τὸτο Πελοπίδας ἐξέτερψε, τὸτο Ἡρακλείδας ἠφάνισε, τὸτο τὴν Καδμεοὺς οἰκίαν, τὸτο Πέρσας ἀπώλεσε, τὸτο Μακεδόνας, τὸτο Ἑλλήνας. Ὡς νοσήματος δινηκὲς, καὶ ἐπὶ
 5 πολλὰς περιόδους χρόνων καταλαβόντος τὴν γῆν.

Θ'. Ἐπιτολήσεται δ' ἂν ἐγώ γε εἰπεῖν, ὅτι εἰ πέρ ἐστιν ἀδικίας πρὸς ἀδικίαν ὑπερβολή, ὁ τιμωρῶν τὴν προὔπαρξαντος ἀδικώτερος. Ὁ μὲν γὰρ ὑπὸ ἀμαθίας ἐπὶ τὸ ἀδικεῖν ἐλθὼν ἔχει τὴν δίκην ἐκ τῆς
 10 ψόγης· ὁ δὲ ἐπεξιὼν, προσλαβὼν ἐκ τῆς ὁμοῦς τὸν ἀδικόν, ἀφήρηκεν ἐκείνῳ τὸ ἐπίψογον. Ὡς περ γὰρ τῷ μαρίλῃς ἐμπεπλησμένῳ τὸν συμπλακέντα ἀνάγκη καὶ αὐτὸν συναίχυναι τὸ σῶμα· ἔτω καὶ ὅσις ἀδικῶ ἀνδρὶ συμπλέκεσθαι καὶ συγκυλιωδεῖσθαι ἀξιοῖ,
 15 ἀνάγκη τοῦτο συναπολαύειν τῷ κακῷ, καὶ συναναπύπτωσθαι τῇ μαρίλῃς. Ἀθλητῇ μὲν ὅν ἀνδρὸς προσφερομένῳ ἀθλητῇ ἐκ τῆς ἰσῆς ἀγωνίας καὶ φιλοτιμίας ἀποδέχομαι· ὁρῶ γὰρ αὐτοῖς ὁμοίαν μὲν τὴν φύσιν, παραπλησίαν δὲ τὴν μελέτην, ισότιμον δὲ
 20 τὴν ἐπιθυμίαν τῇ νικᾷ. Ὅταν δὲ ἀγαθὸς ἀνὴρ πονηρῷ συμπέσῃ, ἐκ τῆς αὐτῆς παλαίστρας προσεληλυθὼς ἐκάτερος, ἐδὲ ὑπὸ τῷ αὐτῷ παιδοτρέτῃ ἀσκηθεῖς, ἐδὲ τὴν αὐτὴν τέχνην ἐκμαθῶν, ἐδὲ τοῖς αὐτοῖς παλαίσμασιν ἐντεθραμμένος, ἐδὲ τῷ
 25 αὐτῷ σεφάνῃ ἐρῶν, ἐδὲ τῷ αὐτῷ κηρύγματος· οἰκτείρω τὴν μάχην, ἄνισος ἡ ἀγωνία. Ἀνάγκη τὸν πονηρὸν κρατεῖν ἀγωνιζόμενον ἐν τοιούτῳ σάδῳ, ὃ πονηροὶ μὲν θεωρεῖται, ἀδικοὶ δὲ οἱ ἀθλοθέται. Ὁ δὲ ἀγαθὸς ἐν τέτοις ἄτεχνος καὶ ἀμαθὴς, καὶ ἄπορος ἀπι-
 30 στίας, καὶ πανουργίας, καὶ ἀπάτης, καὶ τῶν ἄλλων πα-

λαισμάτων, ὑφ' ἧν μοχθηρία κρατῆται, καὶ ἰχυ-
ρίζεται· ὥς καὶ καταγέλαστος ἂν γίγνοιτο ἀντεπι-
χειρῶν ἀδικεῖν ὁ μὴ πεφυκὼς τῶν ἀδικῶν καὶ τῇ φύ-
σει, καὶ τῇ τέχνῃ, καὶ τῷ ἔθει.

- 5 Ἰ. Ἀλλὰ διὰ τῆτο, φαίη αὐτῖς, ὁ δίκαιος ἀνὴρ
προπηλακίζεται, καὶ συκοφαντεῖται, καὶ δικάζεται, καὶ
χρήματα ἀφαιρεῖται, καὶ εἰς δεσμωτήριον ἐμβάλλε-
ται, καὶ φεύγει, καὶ ἀτιμᾶται, καὶ ἀποθνήσκει. Τί ἔν;
Εἰ καὶ οἱ παῖδες νόμους πρὸς ἀλλήλους θέμενοι, καθί-
10 σαντες δικασήριον ἑαυτῶν, ὑπάγοιεν ἄνδρα κατὰ τὰς
αὐτῶν νόμους, κατὰ, εἰ δόξαι ἀδικεῖν, ψηφίζονται
αὐτὸν ἀτιμον εἶναι ἐν τῷ τῶν παιδῶν δήμῳ, δη-
μεύοιεν δὲ αὐτῷ τὰ παιδικὰ χρήματα, τὰς ἀσρα-
γάλας, καὶ τὰ παίγνια. Τί εἰκὸς πρᾶξαι τὸν ἄνδρα;
15 ἢ καὶ καταγελάσσεσθαι τὴν τοιῆτε δικαστήριον αὐταῖς
ψηφοῖς καὶ καταδικαῖς αὐταῖς; Οὕτω καὶ ὁ Σωκράτης
Ἀθηναίων κατεγέλα, ὡς παιδαρίων ψηφισομένων,
καὶ κελευόντων ἀποθνήσκειν ἄνδρα θνητόν. Καὶ ἄλ-
λος ὅστις ἀγαθὸς ἀνὴρ, καὶ δίκαιος, καταγελάσεται
20 γέλῳτα ἀκραιφνή, ὁρῶν τὰς ἀδικίας ἐπ' αὐτὸν ὠρμη-
μένους σπυρῇ, αἰσμένους τι δεῖν, δεῶντας δὲ ἑδέν· ἀλ-
λὰ καὶ ἀτιμαζόντων ἐκείνων, βοήσεται τὸ τῷ Ἀχιλ-
λέως,

(15) Ἡ καταγελάσσεσθαι τὴν τοιῆτε δικαστήριον αὐταῖς
ψηφοῖς καὶ καταδικαῖς αὐταῖς, ἔγραψα· εἰδὲ μὴ, ἐννοεῖσθαι ἢ
μετοχήν, ἐξελεῖσθαι· τὸ δὲ ἀπαρέμφοτον ἐν Μέλ्लων τι
χρόνῳ ἀποδοθῆναι εἰς τὸ, Εἰκὸς, ὁρῶν ἔχει· τὸ γὰρ, Εἰ-
κὸς, ὡς εἰκασίαν τινα σημαῖνον τὴν μέλλουσαν καὶ πρὸς Μέλ-
λοντα φέρεται, ἰσοδύναμον ὅν τοις ἐλπιζικοῖς τῶν ῥημάτων·
τὸ δὲ ἐκείνου ἔπος ἐκ τῆς Ἰλιάδος. 1. 604.

φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴση·
καὶ ἀφαιεμένων τὰ χρήματα, προσέεται ὡς παί-
γνια καὶ ἀσραγάλας, καὶ ἀποθανέεται ὡς ὑπὸ πυρ-
τὸ καὶ λίθου, ἑδέν ἀγαναντῶν πρὸς τὰς ἀποκτιν-
5 νύτας.

ΛΟΓΟΣ ΙΘ΄.

Εἰ μαντικῆς ἔσης, ἔσι τί ἐφ' ἡμῖν.

- Α. Οὔτε οἱ Μῆδοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐσρατεύοντο, ἐ-
χεῶντο οἱ Ἀθηναῖοι τῷ Θεῷ, τί χεὶν δεῖν, ἐπιόν-
τος αὐτοῖς βαρβαρικῷ στόλῳ, ἵππεσσι Μηδικῆς, ἀρμά-
των Περσικῶν, ἀσπίδων Αἰγυπτίων· εἶποντο δὲ καὶ
5 σφενδονῆται Κᾶρες, καὶ ἀκοντισαὶ Παφλαγόνες, καὶ
πελτασταὶ Θρᾶκες, καὶ ὀπλῖται Μακεδόνες, καὶ Θετ-
ταλικὸν ἵππικόν· ἐχεῶντο ἐν τῷ Θεῷ οἱ Ἀθηναῖοι,
τί χεὶν δεῖν, ἐπιόντος ταῖς Ἀθήναις τοσούτοις κακῷ.
Ὁ δὲ αὐτοῖς χεῖν, φράττεσθαι τὸ ἄστυ ξυλίνῳ τείχει.
10 Θεμισοκλῆς λέγει, ὅτι οἱ δοκεῖ τὸ ξύλινον τείχος αἰ-
τηνέρις εἶναι. Συνεδόκει ταῦτα τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ
ἀνασάντες ἐκ τῆ ἀσείας ἐς τὸ τείχος τὸ Θεῷ μετω-
κίδισαν. Εἰ ἔν οἱ Ἀθηναῖοι τότε τῷ μὲν Θεῷ συμ-
βελεύεσθαι περὶ τέτων ἐκ ἡθελον, νῦν δὲ ἔχοντι ἀν-
15 δεῖν, καὶ δυνάμεν ἐκλογίζεσθαι καὶ τὴν παρῆσαν δύνα-

(9) Φράττεσθαι τὸ ἄστυ ξυλίνῳ τείχει] Ἡ ῥόδοτος βιβλ.
2. 141. καὶ Θεοδόρητος θερ. 140. ἔτω παραδιδόσιν·
Τείχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύπικα Ζεύς.

μν, ἡ τὴν ἐπίστασιν παρασκευὴν, ἡ τὸν μέλλοντα
κίνδυνον, ἡ τὴν ὑποφαινομένην ἀσφάλειαν· τί εἰκὸς
συμβελεῦσθαι ἂν τὸν ἄνδρα τῆτον καταδέεσθαι τῆς
χρησιμότητος τῷ Θεῷ; Ἐγὼ μὲν οἶμαι ἔδὲ αἰνίγμα-
5 τος ἂν ἐδέεθαι πρὸς αὐτὴν, ἔδὲ τείχεος ἀμφισβητήσι-
μα· ἀλλ' εἶπεν ἂν ὧδέ πως. Ὁ Ἀθηναῖος τῶν μὲν
λίθων ἡ τῶν οἰκοδομημάτων ἐξίσταδε τῷ βαρβαρῶν,
αὐτοὶ δὲ πανοικισία, αὐτοῖς παισὶν, ἡ ἐλευθερία,
ἡ νόμοις, ἴτε ἐπὶ τὴν θάλατταν· ὑποδέχονται δὲ
10 ὑμᾶς τριήρεις, ἱκαναὶ καὶ σώζειν φέρησαι, καὶ νικᾶν
μαχόμεναι.

β'. Τί δὴ ποτ' ἔν οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τὰ μαντεῖα
παραγίγνονται, ἀμελήσαντες τῆς παρὰ τῷ ὁμοίᾳ
συμβολῆς; Ἡ δὲ γινώμη μὲν ἀνθρώπων ἐπισφαλὲς,
15 ἡ ἄπιστος, ἡ ἐπίφθορος, ἡ κίβδηλος, ἡ ἐκ αἰεὶ ὁ-
μοιον, ἡ ἐκ ἐν παντὶ εὐσοχόν· τὸ δὲ θεῖον κατὰ
μὲν τὴν ὑπεροχὴν πιστόν, κατὰ δὲ τὴν ἀλήθειαν δό-
κιμον, κατὰ δὲ τὴν πείραν εὐσοχόν, κατὰ δὲ τὴν τι-
μὴν ἀνεπίφθορον; Θεὸς δὲ μαντεῖα ἡ ἀνθρώπων νό-
20 (τολμηρὸν μὲν εἰπεῖν, φράσω δὲ ὁμῶς) χεῖμα συγ-
γενὲς, ἡ εἶπερ τι ἄλλο ἄλλω ὁμοιον, ἔδὲν ἂν εἴη ἐμ-
φερέστερον ἀρετῆς ἀνθρωπίνης γινώμη Θεῷ. Μὴ τοίνυν
ἀπορεῖ, μήθ' ὄντινα τρόπον τὸ αὐτεξέστητον τῆς ἀν-
θρωπίνης γνώμης χεῖται μαντικῇ, μήθ' ὅπως, ἀ-
35 ληθεύσης τῆς μαντικῆς, δύναται τι καὶ ἀνθρώπων
γινώμη· περὶ γὰρ ὁμοίᾳ πράγματος σκοπεῖς· τὸ
γὰρ αὐτὸ ἐρωτᾷς, ἡ ἀπορεῖς, ἡ ἀνασρέφεις, ἐξὸν
τὸ πᾶν διελέδαι, ὡς δεῖ.

γ'. Οὐτε τὸ θεῖον πάντων εὐσοχόν, ἔτε τὸ ἀν-

θρώπων πάντων ἄσοχον· ἡ περὶ μὲν τῷ ἀνθρώπῳ
νὸς καὶ αὐτῆς ῥητέον. Τὸ δὲ θεῖον δοκεῖ σοι γινώ-
σκειν πάντα ἐξῆς, ἡ τὰ καλὰ ἡ τὰ αἰχρὰ, ἡ τὰ
τίμια ἡ τὰ ἄτιμα; Φεῖδομαι τῶν ῥημάτων, ἡ αἰ-
5 δὼς με τῷ Θεῷ ἔχει· σεμνὸν γάρ τι τὸ πάντα εἶδε-
ναι, ἡ ἀριθμὸν ψάμμων, ἡ θαλάττης μέτρα, ἡ
ξυνιέναι ἀτόπῃ λέβητος ἐφομένῃ ἐν λυδοῖς· ἡ δη-
λαδὴ πᾶσι τοῖς δεομένοις θεσπίζει ὁ Θεὸς τὸ ἀλη-
θὲς μαθεῖν, ἡ συμφέρει, καὶ μέλλῃ ὁ μαθὼν, ἄ-
20 δικος ὢν, πλεονεκτήσῃν, Δεινῶς τινα πολυπράγμο-
να ἡγή τὸν Θεόν, ἡ περιεργον, ἡ εὐήθη, ἡ μηδὲν
τῶν ἐν ταῖς κύκλοις ἀγειρόντων διαφέροντα, αἱ δυοῖν
ὁβολοῖν τῷ προσυχόντι ἀποθεσπίζουσιν. Ἐγὼ δὲ μὴ
ὅτι Θεόν, ἀλλ' ἔδὲ ἄνδρα ἀγαθὸν ἀξίῳ ἐπιπηδᾶν τῷ
15 ἀληθεῖ· ἔδὲν γὰρ σεμνὸν τὸ τὰ ἀληθῆ λέγειν, εἰ μὴ

(1) Καὶ περὶ τῷ ἀνθρώπῳ νόμῳ] τὸ, νόμος, παρέλκου
ἂν εἴη ἡ ἀδιανόητος· ἀμεινον δ' ἐν γράφειν, μόνον. (6)
ἡ ξυνιέναι ἀτόπῃ λέβητος ἐφομένῃ] ὅρα ἀνωτέρω Λόγῳ ιζ'.
5. ἡ 5. α. (8) θεσπίζει... ἡ συμφέρει] ὁ μὲν λαβί-
σιος γράφειν ἀξιοῖ ἔγω· θεσπίζει ὁ θεός· ἡ τὸ ἀληθὲς μα-
θεῖν συμφέρει· ὅπερ Μαρκιανὸς ἐδ' ἔγως, φησὶ, ἐννοεῖ· ὁ
δὲ Ρ' εἰσκιος αὐτῆς ἔγω· θεσπίζει ὁ θεός τὸ ἀληθὲς· μα-
θεῖν δὲ ἡ συμφέρει· ἐμοὶ δὲ διορθώσιον εἶναι δοκεῖ ἔγως·
τρέψαι δηλονότι μόνον τὸ, ἡ δηλαδὴ εἰς τὸ, Εἰ δὲ δὴ
10 ἢ ἔγως ἔχον ἄνωθεν· σεμνὸν μὲν γὰρ τὸ τὰ πάντα εἶ-
δέναι· ἀλλ' εἰ πᾶσιν ὁ θεός θεσπίζει τὰ ἀληθῆ μαθεῖν, καὶ
συμφέρει ταῦτα, καὶ ὁ ἀδικος μέλλῃ κερδαίνειν ἐκ τῆς χρησ-
μῆς, τότε δεικνύει τὸ θεῖον δεινῶς πολυπράγμου ἡ εὐήθους·
χεῖ γὰρ ἡ ἄνδρα ἀγαθὸν ἐπὶ καλῷ χρῆσθαι τῷ ἀληθεῖ,
μή τι γε θεὸν οὕτως.

γίγναιτο ἐπ' ἀγαθῶ τῷ μαθόντος. Οὕτω καὶ ἰατροὺς
 νοσούντα ἔξαπατᾷ, καὶ στρατηγὸς στρατόπεδον, καὶ κυ-
 βερνήτης ναύτας, καὶ δεινὸν ἑδέν. Ἀλλὰ ἤδη καὶ ψευ-
 δος ὤνησεν ἀνθρώπους, καὶ τάλιφες ἐβλάψεν. Εἰ μὲν
 5 ἔν ἄλλο τι ἡγῶ εἶπαι τὴν μαντικὴν, ἢ νῦν θεῖον, δια-
 φέροντα τῷ ἀνθρωπίνῳ ἀκριβοῖα καὶ βεβαιότητι, νό-
 μιζε πολεμεῖν λόγον λόγῳ. Εἰ δέ ἐστιν ἑδέν ἄλλοιό-
 τερον, ἢ ὅσον τὸ ἐξ ἡλίου φῶς τῷ ἐκ πυρὸς, φῶς δὲ
 ἐκάτερον· ἀγάπα μὲν τὸ λαμπρότερον, μὴ ἀτίμα-
 10 ζε δὲ τῇ διαιρέσει τὸ ἀμαυρότερον. Ἀλλ' ἡγῶ τὸ
 πᾶν τῆτο ἀρμονίαν τινα εἶναι ὀργάνῳ μουσικῷ, καὶ
 τεχνίτην μὲν τὸν Θεόν, τὴν δὲ ἀρμονίαν αὐτὴν ἀρξα-
 μένην παρ' αὐτῷ, δι' αἴετος ἴεσαν, καὶ γῆς, καὶ θα-
 λάττης, καὶ ζώων, καὶ φυτῶν, ἐμπεσῶσαν μετὰ τῷ
 15 το εἰς πολλὰς καὶ ἀνομοίας φύσεις, συντάττειν τὸν
 ἐν αὐταῖς πόλεμον· ὡς κορυφαία ἀρμονία, ἐμπεσῶ-
 σα εἰς πολυφωνίαν χρεῖν, συντάττει τὸν ἐν αὐτῇ
 θόρυβον.

δ'. Τίς δὲ ὁ τρόπος τῆς θείας τέχνης, ὀνόματι
 20 μὲν εἰπεῖν ἔκ ἔχω, εἴση δὲ αὐτῆς τὴν δύναμιν ἐξ εἰ-
 κόνος, οἷα δὴ ποτε. Ἐθεάσω νεῶν ἐρεύσεις ἐκ θα-
 λάττης ἄνω, καὶ λίθων ἀγωγὰς ὑπερφυῶν κατὰ μέ-
 γεθος, παντοδαποὺς ἐλιγμοὺς καὶ ἀναστροφὰς ὀργά-
 νων, ὧν ἕκασον πρὸς τὴ πλησίον τὴν ῥώμην νειμά-
 25 μενον, ἕτερον ἐξ ἑτέρῳ διαδεχόμενον τὴν ἀγωγὴν, κι-
 νεῖ τὸ πᾶν· καὶ τὸ μὲν ὅλον ἔχει τὴν αἰτίαν τῷ ἔργῳ,
 συνεπιλαμβάνει δὲ τι αὐτῷ καὶ τὰ μερικά. Κάλει
 τοίνυν τεχνίτην μὲν τὸν Θεόν, ὄργανα δὲ τὰς λογισ-
 μὸς τὰς ἀνθρωπίνους, τέχνην δὲ τὴν ἀνθρωπίνην σπῶ-
 30 σαν ἡμᾶς ἐπὶ τὴν ἀγωγὴν τῆς εἰμαρμένης. Εἰ δέ

σοι καὶ σαφεσέρας εἰκόνος δεῖ, ἰδοὺ μοι στρατηγὸν μὲν
 τὸν Θεόν, στρατεῖαν δὲ τὴν ζωὴν, ὀπλίτην δὲ τὸν ἀν-
 θρωπον, σύνθημα δὲ τὴν εἰμαρμένην, ὅπλα δὲ τὰς
 εὐπορίας, πολεμίες δὲ τὰς συμφορὰς, σύμμαχον
 5 δὲ τὸν λογισμόν, ὀρεῖσιν δὲ τὴν ὀρετὴν, ἥτταν δὲ
 τὴν μοχθηρίαν, μαντικὴν δὲ τὴν τέχνην αὐτὴν τὴν ἐκ
 τῆς παρασκευῆς ἐπισαμένην τὸ μέλλον. Καὶ γὰρ
 κυβερνήτης ναῦν ἔχων, καὶ εἰδὼς τὰ ὄργανα, καὶ τὴν
 θαλάτταν ὀρεῶν, καὶ αἰδανόμενος τῶν πνευμάτων,
 10 οἶδε τὸ ἀποδοσόμενον· καὶ στρατηγὸς στρατόπεδον ἔ-
 χων, καὶ τὰ ὅπλα εἰδὼς, καὶ τῆς παρασκευῆς μεμ-
 νημένος, καὶ τῶν πολεμίων αἰδανόμενος, οἶδε τὸ ἀ-
 ποδοσόμενον· καὶ ἰατροὺς τὸν κάμνοντα ἰδὼν, καὶ τῆς
 νόσου ξυνεῖς, καὶ τῆς τέχνης αἰδανόμενος, οἶδε τὸ
 15 ἀποδοσόμενον. Ὅρας τὸ πλῆθος τῶν μάντεων, ὡς
 σαφές, ὡς τεχνικόν, ὡς εὖ σοχον. Εἰ μὲν ἔν τὸ ἐφ'
 ἡμῖν αὐτὸ ἦν καθ' αὐτὸ, ἀπῆλλακτο δὲ εἰμαρμένης,
 ἑδέν ἔδει μαντικῆς· εἰ δὲ ἀνακέρεται τὸ ἐφ' ἡμῖν
 τοῖς ὅλοις, μέρος ὃν καὶ τῆτο τῆς εἰμαρμένης,
 20 κατὰ μὲν τὸ ἀναγκαῖον ἡ μαντικὴ σῆσεται, κα-
 τὰ δὲ τὸ δῆλον ἡ μὴ, βεβη ἔσεται.

ε'. Ἦδη δὲ καὶ τῷ ἀναγκαίῳ γνώμη καὶ ἡ μαντικὴ
 δηλωτική. Πῶς καὶ τίνα τρόπον ἐκατέρα; Αἰχμὸς
 μὲν, καὶ ἐπομβρίας, καὶ σεισμὸς γῆς, καὶ πυρὸς ἐκδο-
 25 λὰς, καὶ πνευμάτων ἐμβολὰς, καὶ αἴετων μεταβολὰς
 ἢ Θεὸς οἶδε μόνος, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπων ὅσοι δαιμό-

(22) Ἦδη δὲ καὶ τῷ ἀναγκαίῳ γνώμη] ὅσον εἰκάζει ἐκ
 τῶν ἐπομένων, γραπτέον δεικνύει τῷ ἡμῶν καὶ τῷ ἀνθρώπῳ

μοι. Οὕτω κ' Φερεκύδης σεισμὸν Σαμίσις προεμή-
νυτε, κ' Ἰπποκράτης Οετταλοῖς προσιόντα λοιμὸν,
κ' Τιμήσιος Κλαζομενοῖς ἐκλείποντα ἥλιον, κ' ἄλ-
λοι ἄλλο τι. Πῶς δὲ δὴ κ' Θεὸς τὰ ὅσα ἐφ' ἡμῖν

5 καταμαντεύεται;

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βία,
ὁ Θεὸς λέγει·

Ἦν γὰρ φυτεύσῃ παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φύς.

Ταῦτα λέγει μὲν, ἀλλὰ οἶδεν ἀνδρὶ συμβαλεῦσθαι
10 ἀκολάσῳ κ' ἀκρατεῖ μέθης, κ' διὰ τὸτο προλέγει
τὴν συμφορὰν· ἥς παρέχε μὲν τὴν ἀρχὴν ὁ Λαῖος,
ἐγνώρισε δὲ τὴν αἰτίαν ὁ Θεός.

Κροῖστος Ἀ' λυν διαβάς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει·
ὅτι μὲν διαδῆσεται ὁ λέγει, τί δὲ πείσεται διαδῶς,
15 λέγει. Εἰ δὲ ἀπαλλάξεις τῆς συμπλοκῆς, καὶ διοι-
κίσεις μαντικὴν Θεῷ, καὶ ἀνθρώπῳ νῦν, διέλυσας
ἀρμονιῶν τὴν μεσικωτάτην.

ἡ γνώμη. (1) ἔτω Φερεκύδης σεισμὸν μηνύει Σαμίσις]
ἰδὼν γὰρ τὸ ὕδωρ ἐκλελοιπὸς ἐκ τῆ φρέατος, σεισμὸν ἔσε-
σθαι προεμήνυσσε Κικ. μαξ. Ο' δὲ Ἰπποκράτης, ἐς τὴν Ἰλ-
λυρίων κ' Παϊόνων βαρβάρων γῆν λοιμὴ κατασκήφαντος, κ'
θεομένου τῶν ἐκεῖ βασιλείων πρὸς αὐτὴς ἐλθεῖν, παρὰ τῶν
πρίσβρων, τίνα ἦν ἐκεῖ τὰ πολλὰ τῶν πνευμάτων μαζῶν,
ἐκείνης μὲν ἀπράκτης ἀπέπεμψε, συλλογισάμενος κ' ἐπὶ
τὴν Ἀττικὴν ἤξειν τὴν νόσον, κ' προειπὼν τὸ γεννησόμενον,
κ' τῶν πόλεων κ' τῶν μαθητῶν ἐπεμελήθη. — (6) μὴ
σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βία] Εὐριπ. Φοιν. 18. (13)
Κροῖστος Ἀ' λυν διαβάς] ἴδε Ἡ' ρόδ. βιβλ. Α'. 53. κ' χολῖς.
Εὐριπ. Ο'ρεῖς. εἰχ. 165. (15) εἰ δὲ ἀπαλλάξεις τῆς συμ-
πλοκῆς ὡσεὶ ἔλογεν· ὅτω μαντικὴ τῷ τῷ ἀνθρώπῳ συμπε-

5. Οἶκος ἔτος εἰς Θεῶν καὶ ἀνθρώπων, ἐρατὸς
καὶ γῆ, δυοῖν εἶναι καὶ ὀχύματα τὰ ἀθάνατα· ὧν
τὸν μὲν νέμονται Θεοὶ καὶ Θεῶν παῖδες, τὴν δὲ ὑπα-
φῆται Θεῶν ἀνθρώποι, ὃ χαμαιεῦναι, καδ' Ὀμη-
5 ρον, ἐδὲ ἀνιπτόποδες, ἀλλὰ ἄνω εἰς τὸν ἐρατὸν
ἀεῶντες ὄρθῃ τῇ ψυχῇ, καὶ ἀνητημένοι τῇ γνώ-
μῃ πρὸς τὸν Δία. Διέλαχον δὲ αὐτῶν τὲς βίας
ἐπιστάται Θεοί· γῆν τε γὰρ Θεοὶ ἐπιβάσκονται, σώ-
ζοντες τὰ τῆς γῆς ἐγγονα, ἐχ' ἀεώμενοι, ἐδὲ το-
10 ξεύοντες, ἢ τιτρωσκόμενοι·

Οὐ γὰρ σῖτον ἔδου, ὃ πίνοσ' αἰθοπα οἶον.
Ἀνθρώποι δὲ εἰς τὸν ἐρατὸν ἀφορῶντες, ἢ Θέμις,
ὄραν τὸν τῷ Διὸς πυριλαμπῇ οἶον, ὃ χερυσοῖς, καδ'
Ὀμηρον, κόσμοις καὶ κόροις δάδας μετὰ χεῖρας φέ-
15 ρεσι λαμπόμενον, ἀλλὰ ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ τῶν
τέτοις συντεταγμένων ἀκμαίῳ πυρὶ καταφθεγγόμε-
νον. Στρατὸν ὄρας ἡγεμόνων ἀγαθῶν, καὶ θερα-
πόντων ἀναγκαίων· τὲτό μοι φύλαττε τὸ σύνδη-
μα, καὶ ὅψι μὲν τὴν μαντικὴν, συνήσεις δὲ τὴν

πλεκται νῶ· εἰ δὲ διαχωρίσεις ταῦτα τῆς συμπλοκῆς, καὶ
διοικίσεις (ἔτω γὰρ ἔγραψα ἀντὶ τῆ, διοικίσεις) ματικὴν
κ' νῦν, διέλυσας ἀρμονίαν μεσικωτάτην.

(4) Οὐ χαμαιεῦναι ἐδ' ἀνιπτόποδες] ἴδε ἀνωτέρω λό-
γῳ ιθ'. α. τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος τὸ, ὃ γὰρ σῖτον ἔδουσι
ἐκ τῆς Ἰλιάδος Ε'. 341. (13) ὃ χερυσοῖς, καδ' Ὀμηρον,
κόσμοις κ' κόροις — φέρεσι] ἐπιθετικῶς εἰς δοτικὴν ἐκλι-
φθῆτω τὸ, φέρεσι· τὸ δὲ ἔπος Ὀδυσ. Η'. 100.

„Χρῦσειοι δ' ἄρα κύροι εὐδμήτων ἐπὶ βαμῶν

„Ἐΐσαν, αἰδομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες.

ἀρετήν, γνωριεῖς δὲ τὴν ἑκατέρω ἐπιμέλειαν καὶ κοινωσίαν.

- Ζ'. Πολιτείαν ὁρᾷς τὸν ἀνθρώπινον, ἔχ' ἐδραῖον, ἔδ' ἡπειρωτικόν, ἀλλὰ διὰ νεὼς ὀλκάδος ἐν πελάγει πλατεῖ περιαιόμενον· σώζει δὲ αὐτὴν ἢ μόνον κυβερνήτης τέχνη, ἀλλὰ καὶ πνευμάτων καιροί, καὶ ὑπηρεσία ναυτῶν, καὶ εὐκολία ὀργάνων, καὶ θαλάττης φύσις. Τάττε δέ μοι κατὰ μὲν τὰ ὄργανα καὶ τὰς ὑπηρεσίας τὰς λογισμὸς τῆς ψυχῆς, κα-
 10 τὰ δὲ θάλατταν καὶ τὰ πνεύματα τὸ ἄδηλον τῶν ἀνθρώπων, κατὰ δὲ τὸ προσρατικόν τῆς κυβερνητικῆς τέχνης τὸ εὖσοχον τῆς μαντικῆς. Εἰ δέ σε ἀντιπίπτει τῷ λογισμῷ τῆς πολιτείας κῆσις, ἀκῆσις Πλάτωνος ὡδὶ λέγοντος. Ὡς Θεὸς μὲν πάντα, καὶ
 15 μετὰ Θεὸς τύχη, καὶ καιρὸς, τὰ ἀνθρώπινα κυβερνῶσι τὰ ξύμπαντα· ἡμερώτερόν γε μὴν τρίτον ἐπὶ τέτοις προδεῖναι, δεῖν ἔπειδ' αὖ τὴν τέχνην. Καιρῷ γὰρ χειμῶνος συλλαβεῖσθαι κυβερνητικὴν, ἢ μὴ, μέγα πλεονέκτημα ἔγωγ' ἂν θεῖναι.²²
 20 ἢ. Ταῦτά με τὰ μαντεύματα τὴν ψυχὴν ταράττει, καὶ ἔτε καθαρῶς εἰς ὑπεροψίαν ἄγει τῆς μαντικῆς, ἔτε καθαρῶς τοῖς λογισμοῖς διαπισθεύει· ἀλλ' ὥσπερ τῶν ἀμφιβίων ζώων οἱ ὀρνίθες κοινωσι τῷ ἐν ἀέρι δρόμῳ τοῖς μεταρσίοις, τοιαύτην ὁρῶ
 25 καὶ τῷ ἀνθρώπῳ τὴν διαγωγὴν τῷ βίῃ, ἀμφιβίων καὶ κεκραμένην ἑμὲ ἐξουσία καὶ ἀνάγκη· οἷα γένοιτ' ἂν καὶ δεσμότη ἐνδρὶ ἐξουσία ἐπομένῳ αὐθαιρέτως τοῖς

(22) Οὕτε καθαρῶς τοῖς λογισμοῖς διαπισθεύει] πισθεύειν ἡμὲ ποιεῖ τοῖς λογισμοῖς· ἢ γὰρ ἐπανάλαβε εὐδεῖαν τὸ,

ἄγεσιν· ὥς ἐγὼ ἀποπτεύω μὲν τὴν ἀνάγκην, ὀνομάσαι δὲ αὐτὴν εὐπόρως ἢ ἔχω. Καὶ γὰρ πεπερωμένην φῶ, ὄνομα λέγω πλανώμενον ἐν ἀνθρώπῳ δόξαις. Τίς γὰρ ἡ πεπερωμένη; ποίας φύσεως; τίνος
 5 ὁσίας;

Εἰ μὲν τις Θεὸς ἐστὶ, τοὶ ἔργων εὐρὺν ἔχουσιν, ἔδ' ἐν τῶν δεινῶν σὸν ἔργον, ἔδ' ἐκαστὸν εἰμαρμένην αἰ ἀνθρώπων συμφορὰ· ἢ γὰρ θέμις ἀνάπτειν θεῶν αἰτίαν κακῶ.

10 Εἰ δέ τις ἐστὶ βροτῶν, τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσι, ψεύδεται μὲν ὁ Ἑλλήνων λέγων,

Ἄσέ με δαίμονος αἶσα κακῆ·

ψεύδεται δὲ ὁ Ἀγαμέμνων λέγων,

Ἐγὼ δ' ἔκ' αἰτίος εἰμι,

15 Ἀλλὰ Ζεὺς, καὶ μοῖρα, καὶ ἡεραφῶτις ἐρινύς.

Θ'. Ἐστικὲ δὲ καὶ ταυτὶ τὰ ὀνόματα εἶναι μοχθηρίας ἀνθρωπίνης εὐφημοὶ ἀποσσοφαί, ἀναθέντων αὐτῆς τὴν αἰτίαν τῷ δαιμονίῳ, καὶ ταῖς μοῖραις, καὶ ταῖς ἐρινύσιν· οἱ δὲ ἐν μὲν ταῖς τραγωδαῖς ἐχέτωσαν
 20 χῶραν (ἢ νεμεσῶ τοῖς ποιηταῖς τῶν ὀνομάτων) ἐν δὲ τῷ βίῃ δράματι μήποτε ταῦτα κενά. Ἡ δὲ

ψυχὴν, ὃ καὶ μάλλον· ἢ ἢ, ἔτε τοῖς λογισμοῖς ἡ ψυχὴ πισθεύει καθαρῶς καὶ ἄνευ ἐνδοιασμῶ (1) ὑποπτύω μὲν τὴν ἀνάγκην] ἀμυδρῶς βλέπω μὲν αὐτὴν, ἀλλ' ὑδύναμαι ἐξηγήσασθαι· τῶν δὲ ἐπομένων ἐπ' αὐτῇ,

τὸ μὲν, Εἰ μὲν τις Θεὸς ἐστὶ· ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς. Ζ'. 150.

τὸ δὲ, Εἰ δέ τις ἐστὶ βροτῶν αὐτόθι. 153.

τὸ δὲ, Ἄσέ με δαίμονος. Ἐκ τῆς Ὀδυσ. Α'. 61.

τὸ δὲ, Ἐγὼ δ' ἔκ' αἰτίος εἰμι· ἐκ τῆς Ἰλιάδος. Τ. 86.

ἐρινύς, καὶ ἡ αἴσα, καὶ οἱ δαίμονες, καὶ ὅσα ἄλλα
διανοίας εἰμαρμένης ὀνόματα ἐνδον ἐν τῇ ψυχῇ κα-
θιεργμένα, καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα ἐνοχλεῖ,

ὅτ' ἄρισον Ἀχαιῶν ἐδὼν ἔτισε·

5 ταῦτα καὶ τὸν Ἑλπήνορα εἰς μέδην ἄγει, ταῦτα καὶ
τὸν Θυέσην ὠδεῖ ἐπὶ τὸν τῷ ἀδελφεῷ γάμον, ταῦτα
δὲ τὸν Οἰδίποδα ἐπὶ τὸν τῷ πατρὸς φέον, ταῦτα
καὶ τὸν συκοφάντην ἐπὶ τὰ δικασήρια, καὶ τὸν λησὴν
ἐπὶ τὴν θάλατταν, καὶ τὸν ἀνδροφόνον ἐπὶ τὸ ξί-
10 φος, καὶ τὸν ἀκόλασον ἐφ' ἡδονάς. Αὗται πηγαὶ συμ-
φορῶν ἀνθρωπίνων· ἐντεῦθεν ρεῖ τὸ τῶν κακῶν πλη-
θος, ὡς ἀπὸ τῆς Αἵτιης τὸ πῦρ ρεῖ, ὡς ἐξ Αἰθιο-
πίας ὁ λοιμός ρεῖ· καὶ τὸ μὲν πῦρ ἐπὶ γῆν ρεῖ, καὶ
ὁ λοιμός μέχρι τῶν Ἀθηνῶν προελθὼν ἔση· οἱ δὲ

(1) Καὶ ὅσα ἄλλα διανοίας εἰμαρμένης ὀνόματα] τῷτο
ὡς δῆθεν διεφθαρμένον ὁ μὲν Εὐνυσίος διορδοῖ ἔτω· διανοίας
ἐμαρτημένης· ὁ δὲ Γρότιος διαιρεῖ ἔτω· δι' ἀνοίας εἰμαρ-
μένης· ὁ δὲ Λαβίσιος ἔτω· ὅσα ἄλλα διαδίδεται εἰμαρμέ-
νης ὀνόματα· ὁ δὲ Μαρκιάνδος ἔτω· ὅσα ἄλλα προνοίας,
ἢ εἰμαρμένης ὀνόματα ὁ δὲ Ρεῖσκιος ἔτω· καὶ ὅσα ἄλλα δὴ
ἀνοίας, ἔχ' εἰμαρμένης· βάλει δὲ προδῶ σοι· καὶ γὰρ παρὰ
ταῦτα τὴν ἐμὴν εἰκασίαν· ἔχει ἔτω· καὶ ὅσα ἄλλ' ἀδιανοή-
τα εἰμαρμένης ὀνόματα· ἀπερ τις δηλονότι κατανοῆσαι ἢ
δύναται· σὺ δ' ἐκ πασῶν τῶν εἰκασιῶν τέτων τὴν κατὰ
σαυτὸν ἔλα· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος ἐκ τῆς Ἰλιάδος Α'. 412.

(6) Θυέσην ὠδεῖ ἐπὶ τὸν τῷ ἀδελφεῷ γάμον·] ἐπὶ τὴν
Ἀερότην τὴν γυναῖκα τῷ ἀδελφεῷ Ἀτρέως· ἢ συγγενέμε-
νος ἐγέννησε δύο υἱούς· ἴδε καὶ τὰ λοιπὰ Θεκυδ· τόμῳ ἐν-
νάτῳ ἐμῇ ἐκδόσει εἰς βίον Ἀτρέως· τὰ δὲ τοῦ Οἰδίποδος,
ἴδε Σοφοκλέα Οἰδ. (12) ὡς ἐξ Αἰθιοπίας] ὡς ὁ Θεκυδίδης.

ὀχετοὶ τῆς μοχθηρίας πολλοὶ καὶ ἀέναοι, καὶ δεό-
μενοι μαντείων πολλῶν καὶ χρησμῶν μυρίων. Τίς ἂν
ἔν' ἀμάργοι μαντεύμενος τί τέλος μοχθηρίας, τί
τέλος ἀπιστίας, τί τέλος ἀκολασίας; Ταῦτα καὶ
5 Σωκράτης πρὸς λέγειν, ἔχ' ὁ Ἀπόλλων μόνον· διὰ τῆ-
το ὁ Ἀπόλλων ἐπὶ λέγει Σωκράτην, ὅτι ἦν ὁμότεχνος
αὐτῷ.

ΛΟΓΟΣ Κ.

Τίσι χωριζέαν τὸν κόλακα τῷ φίλῳ.

α. Πρόδικος μὲν Ἡρακλέα ἄγει ἐν τῷ μύθῳ ἀρετὴν
ἠδασκοντα καὶ ἀνδριζόμενον ἐπὶ διττὰς ὁδούς, ἀρετὴν
καὶ ἠδονὴν ἐπισήσας ἡγεμόνας ἑκατέρω τῇ ὁδῷ· ἡ μὲν
αὐτῷ σοδάρὰ τῶν ἡγεμόνων, ἄτε οὐκ εὐχήμεν ἰδεῖν,

βιβλ. β'. μὴ. ἴδε δὲ καὶ ἀνωτέρω λόγῳ ιγ'. δ'. (5) διὰ ταῦ-
το καὶ ὁ Ἀπόλλων ἐπὶ λέγει Σωκράτην·] ἴδε ἀνωτέρω λόγῳ,
δ'. α'.

(1) Πρόδικος τὸν Ἡρακλέα ἄγει ἐν τῷ μύθῳ.] βιβλίου
συντάξας, φασὶν, ὁ Πρόδικος, ὃ ὄνομα, ὧν φαι, πεποίηκε
τὸν Ἡρακλέα τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ κακίᾳ συντυγχάνοντα, καὶ κα-
λέσας ἑκατέρας ἐπὶ τὰ ἡδὴ αὐτῶν· καὶ προσκλίνει τῇ Ἀρε-
τῇ τὸν Ἡρακλέα, καὶ τῆς ἐκείνης ἰδρωτὰς προκρίνει τῶν προσ-
καίρων τῆς κακίας ἡδονῶν· ὁ δὲ μῦθος καὶ παρὰ Πανοφῶντι
Ἀπομν. βιβλ. Β'. Α', 20. καὶ Θεμ. περὶ φιλίας. Γ' ες. Μαρτ.
Ἀπολ. Β'. ζ'. Φίλοσφ. βίῳ Ἀπολ. ζ'. 10. (3) ἡ μὲν σο-
δάρὰ, ἄτε εὐχήμεν ἰδεῖν] ἔτως ἔγραφα γινώμη καὶ τῷ Μαρ-
κιάνδῳ· εἶχε γὰρ ἔτι ἀδιανοήτως διηρημένον· ἡ μὲν σο-

βαδίζουσα ἡρέμα, φθευγαμένη μεσικῶς, βλέμμα
 πεῖρον, ἀμπεχόνη ἀνετος· ἡ δὲ δευτέρα, θρυπτική,
 ἐπιχρίσιος, χλανιδίους ἐξηντισμένη, βλέμμα ἰτα-
 μόν, βάδισμα ἄτακτον, φωνὴ ἄμβυσος. Ταῦτα ὅρα
 5 καὶ ὁ Ἡρακλῆς, ἅτε Διὸς παῖς, καὶ ἀγαθὸς τὴν φύ-
 σιν· καὶ χαίρειν τῇ ἡδονῇ φράσας, ἐπιτρέπει ἑαυτὸν
 τῇ ἀρετῇ ἄγειν. Φέρε καὶ ἡμεῖς πλάττωμεν μῦθον,
 διττὰς ὁδὸς, καὶ ἄνδρα ἀγαθόν, καὶ ἡγεμόνας ταῖν ὁ-
 δοῖν· ἀντὶ μὲν τῆς ἀρετῆς τὸν φίλον, ἀντὶ δὲ τῆς ἡ-
 10 δοῆς τὸν κόλακα. Οὐκὲν καὶ τέτω διαφερέτων σχή-
 ματι, καὶ βλέμματι, καὶ ἀμπεχόνῃ, καὶ φωνῇ, καὶ βα-
 δίσματι· ὁ μὲν ὡς ἡδιστος ἰδεῖν ὢν, ὁ δὲ ὡς ἀληθέστα-
 τος· καὶ ὁ μὲν σεσηπῶς, ὁρέγων δεξιᾶν, παρακαλεῖ-
 τω τὸν ἄνδρα ἐπεῖθαι αὐτῷ, ἐπαινῶν, καὶ κυδαίνων,
 15 καὶ ἀντιβολῶν, καὶ θεόμενος, καὶ δηγόμενος ἐκτόπως τι-
 νὰς ἡδονὰς, ἢ λαβὼν αὐτὸν ἄξει εἰς λειμῶνας ἀν-

βαρά... ἡ δὲ εὐχήμενος· ὅπερ ἐξελέγχεται ἐκ τῶν ἐπομέ-
 ρων· μήτε δὲ ἔγραψε ποιητικώτερον Μάξιμος ἔτι καὶ ἐκ τῆ
 ποιητῆ λαβὼν, Ἡ' δὲ ἀντὶ τῆ, Ἡ' δὲ δασυνομένη; ἴσως, ἀλλ'
 ἐγὼ μετέβαλον τίως, ἵνα μὴ ἔρις περὶ ἐτιδανῶν ᾗ· ὁ δὲ
 Ρ' εἰσικός προδετέον εἰναίφρις τὸ, ἡ μὲν, μετὰ τὸ ἰδεῖν·
 καλῶς, ἀλλὰ πότερον τῶν εἰρημέων μερῶν ἀποδώσει τῇ κα-
 κίᾳ, τὸ, σοβαρὰ ἢ τὸ, εὐχήμενος; ταῦτα γὰρ ἀμφοτέρω
 σεμνὰ, καὶ ἐναντία τοῖς κατὰ τὴν τῆς κακίας μερίδος· τὸ μὲν
 σοβαρὸν τῷ ἀτάκτῳ βαδίσματι· τὸ δὲ εὐχήμενος, τῷ θρυπ-
 τικῷ καὶ ἐπιχρίσῳ, καὶ τῇ ἀκόσμῳ περιβολῇ. (14) κυδαίνων]
 ἔτις ἔγραψα ἐν γνώμῃ καὶ Ρ' εἰσικὴ ἀντὶ τῆ, κυλινδαίνων ἴδε
 κατωτέρω τὸ ἔπος, ε. (16) ἢ λαβὼν αὐτὸν ἄξει εἰς λειμῶ-
 νας.] ἐν δὲ τῇ ἀρχαίᾳ ἐκδῶσει ἐπὶ καὶ κεῖται· ἢ λαβὼν αὐ-
 τὸν ἄξειν εἰς λειμῶνας· ἐξ ἧς ἔλαβον μόνον σὴν, Εἰς πρὸ

θεῖντας, καὶ ποταμὸς ῥέοντας, καὶ ὄρεθας ἄδοντας, καὶ
 αὖρας προσηνεῖς, καὶ δένδρα ἀμφιλαφεῖ, καὶ λείας ὁδὸς,
 καὶ δρόμους εὐπετεῖς, καὶ κήπους εὐθαλεῖς, ὄχνας ἐπ'
 ὄχλαις, καὶ μῆλα ἐπὶ μήλοις, καὶ σαφυλὴν σαφυλῇ ἐ-
 5 πιφυομένην· ὁ δὲ ἕτερος τῶν ἡγεμόνων λέγει μὲν ὀλί-
 γα, τὰ δὲ ἀληθῆ αὐτὰ, ὅτι πολλὴ μὲν τῆς ὁδῆς ἡ
 τραχεῖα, ὀλίγη δὲ εὐπετής, καὶ χρὴ τὸν ἀγαθὸν ὁ-
 δοιπόρον ἡκεῖν παρεσκευασμένον, ἵνα δεῖ πόνον, μοχ-
 θήσονται, τὴν δὲ ῥαζώνην ἐκ περιστάσεως ληψόμενον.
 10 β'. Ταῦτά τοι λεγόντων, ποτέρῳ πείσεται, καὶ
 ποίαν ἄπεισιν; Α' αποκρινώμεθα τῷ ποιητῇ τῷ μύθῳ,
 ὅτι εἰ μὲν Α' σσύριός τις ἔτος εἴη κακοδαίμων ἀνὴρ,
 ἢ Φοῖνιξ Στράτων, ἢ Νικοκλῆς ὁ Κύπριος, ἢ ὁ Συ-
 βαρίτης ἐκεῖνος, τὸν μὲν καὶ μισήσει τῶν ἡγεμόνων,

τῇ λειμῶνας ἐλλείψαντες ἐν τοῖς ἄλλοις, ἵνα ἢ ῥᾶον ἀποδι-
 δόμενον προδετοπτιώτως εἰς τὸ πλησιέστερον ἄξει, ἢ ἐκ τρί-
 τε εἰς τὸ, δηγόμενος. (3) ὄχνας ἐπ' ὄχλαις] Ὀμηρος Ὀ-
 δυσ. Η'. 120.

„Ὀχνη ἐπ' ὄχνη γράσκει, μῆλον δὲ ἐπὶ μῆλῳ,
 „Αὐτὰρ ἐπὶ σαφυλῇ σαφυλῇ, σῦκον δ' ἐπὶ σῦκῳ.

(5) λέγει μὲν ὀλίγα] τί ὅτι ὑποτακτικῶς ἐχρήσατο ῥήμα-
 τι; ἐγὼ μὲν ἐκατανοῶ· ἀμείνον ἐν ἡν γράφειν, λεγέτω·
 εἶδε μὴ, εἰς Ὀρισικὴν ἔτω, λέγει. (9) τὴν δὲ Ρ' αζάνην
 ἐκ περιστάσεως ληψόμενον.] ἐκ περιστάσεως· ὁ ἔστιν, ἐκ τῶν πό-
 νων ἔσαι αὐτῷ μετὰ ταῦτα περιστάσις ἡδονῆς.

(12) Εἰ μὲν Α' σσύριός τις εἴη] οἷος ὁ Σαρδανάπαλος· ὁ
 ῥα δὲ ἀνωτέρω λόγῳ· 17'. 2'. ὁ δὲ Στράτων ὁ Φοῖνιξ τῶν
 Σιδωνίων ὁ βασιλεὺς, καὶ Νικοκλῆς ὁ Κύπριος ὁ τῆς Σαλα-
 μίτος αὐτόθι, ἡδυσταβεῖα ἐφιλοτιμύμενο ἑκάτερος ὑπερβάλ-
 λειν τὸν ἕτερον· ἀπέθανον δ' ἀμφοτέρω βασιλεῖς· ὡς παρὰ

- ἢ ἡγήσεται τίνα εἶναι ἄξιον, καὶ αἰδοῖ, καὶ ἄμυσ-
 σον, τὸν δὲ ἕτερον χαρίεντα, καὶ προσοιῶν, καὶ φι-
 λάνθρωπον δεινῶς. Ἀγέτω δὲ λαβὼν τὸν ἄνδρα τῆ-
 τον ὁ καλὸς ἡγεμὼν· ἐκὼν ἄξει τελευτῶν ἢ ἐπὶ πῦρ,
 5 ὡς τὸν Ἀσσύριον· ἢ ἐπὶ πενίαν, ὡς τὸν Φοίνικα· ἢ
 ἐπὶ δεσμὰ, ὡς τὸν Κύπριον· καὶ ἐπίτι· ἄλλο διὰ
 ψευδὲς ἡδονῆς ἀληθὲς κακόν. Βί δὲ εἴη ἄνθρωπος κατὰ
 τὸν Ἡρακλέα, αἰρήσεται τὸν ἀληθῆ τῶν ἡγεμόνων,
 τὸν φίλον, ὥσπερ ἐκεῖνος τὴν ἀρετὴν.
 10 γ'. Καὶ ὁ μὲν μῦθος ὡδὶ τελευτᾷ· μεταβαλὼν
 δὲ ὁ λόγος, πρὸς αὐτὸν σκοπεῖται, τῷ ἅντις δια-
 κρίναι τὸν κόλακα τῷ φίλῳ. Τὸν μὲν γὰρ χρυσὸν
 βασανίζει λίθος προστειβόμενον αὐτῇ, φιλίας δὲ δὴ
 ἢ κολακείας τίς ἔσαι βάσανος; Ἄρα τὸ ἐξ ἐκατέρου
 15 τέλος; Ἀλλ' εἰ ἀναμενῶμεν τὸ τέλος, ἄλλη βλάβη
 φθῆσεται τὴν γνῶσιν· δεῖ δὲ κρίναι, πρὶν ἀρξάσθαι
 χρῆσθαι· εἴαν δὲ ὑσερῇ τῆς χρήσεως ἡ κρίσις, ὁ χρή-
 σαται φθάσας ἢ μεταγνῶς εἰς ἕδεν δέον τὴν κρίσιν
 κατατίθεται. Βύλει τοίνυν ἡδονῇ ἢ λύπῃ κρινώμεν
 20 τὸν φίλον ἢ τὸν κόλακα; Καὶ μὴν ἢ ὁ κόλαξ ὑπερ-
 βολὴν λαβὼν ἀνιερύτατον ἢ ἐπαχθέςατον, ἢ ὁ φί-
 λος ἡδίστον εὐτυχίαν προσλαβὼν. Μήποτε ὅν βλάβη
 ἢ ὠφελεία τὲς ἄνδρας κριτέον; Ἀμφισβητήσιμον καὶ
 τῷτο λέγεις· ὁ μὲν γὰρ κόλαξ, καὶ βλάβη, ἢ εἰς
 25 χρήματα ἐζημιώσεν, ἢ εἰς ἡδονὴν ἐξέχεεν, ὧν τὸ

Ἀθηναίῳ βιβλ. ΙΒ'. 531. ἢ Αἰλ. Ἰσοκ. Ζ', 2. (1) ἄξι-
 νον ἢ αἰδοῖ,] ἀγὼν ἀξιοῖ γράφειν Μακκλάνδος· ἀλλ' ἐμοὶ γε
 καλῶς ἔχειν δοκεῖ, ἀντὶ τῆς, αἰχρὸς ἐκληφθῆναι, πρὸς τὸ,
 χαρίεντα, ἢ προσοιῶν κατατωτέρω ἀναφερόμενον.

μὲν εἰς χρέματα κυφώτατον, τὸ δὲ εἰς ἡδονὴν τερ-
πνότατον· διὰ δὲ φιλίας πολλοὶ ἤδη καὶ φυγῆς ἐκοιναί-
νησαν, καὶ ἀτιμίας συναπέλαυσαν, καὶ θανάτῳ περιέ-
πεσαν.

- 5 δ'. Τῷ ὅν διακρινόμεν τὸν κόλακα τῷ φίλῳ, εἰ
μήτε τῷ τέλει, μήτε ἡδονῇ, μήτε βλάβῃ; Φέρε χω-
ρὶς ἑκάτερον θεασώμεθα. Ἄρα γε ὁ πρὸς ἡδονὴν ὁ-
μιλῶν, φίλος; Καὶ πάνυ εἰκός· καὶ μὴν εἰ ἐχθρὸς ὁ
λύπης παρασκευαστικὸς, φίλος ἂν εἴη ὁ ἡδονῆς πα-
10 ρασκευασικώτατος. Τὸ δὲ ἔχ' ἕτως ἔχει· καὶ γὰρ ἰα-
τρῶν ὁ φιλανθρωπότατος, λυπηρότατος, καὶ στρατη-
γῶν ὁ ἀκριβέστατος, καὶ κυβερνητῶν ὁ ἀσφαλέστατος.
Φιλῶσι δὲ καὶ παῖδας πατέρες, καὶ διδάσκαλοι μα-
θητάς· καὶ τί ἂν εἴη ἀνιερότερον, ἢ παιδὶ πατρὸς, καὶ
15 μαθητῇ διδάσκαλος; Ἐπεὶ καὶ Ὀδυσσεὺς ἐφίλει δῆπερ
τὴς αὐτοῦ ἐταίρης, ὅς πολλὰ καὶ θεινὰ ἀνέτλη.

Ἀρνούμενος ἦν τε ψυχὴν, καὶ νόσον ἐταίρων.

Ἄλλ' ἐντυχὼν ἀνδρῶν γένει ἀκολάσῳ καὶ φιληδόνῳ, οἱ
διήγον, καθάπερ τὰ θρέμματα,

- 20 Λωτὸν ἐρεπτόμενοι μελιηδέα,
(ἔγω γάρ περ τὴν ἡδονὴν ὀνομάζει Ὀμηρος) ἀναμιχ-
θέντας αὐτῇ τὴς ἐταίρης τῇ τάτῳ τρυφῇ, καὶ γευ-
σαμένους τῆς ἀτοπίας τῇ λωτῇ, ἄκοντας καὶ δακρύον-

(9) Φίλος ἂν εἴη ὁ ἡδονῆς] προσέθηκεν τὸ ἄρθρον ὁ, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐννοίας· τὸ δ' ἐπιχείρημα ὁ ἐναντίος φαίνεται προβέβηκεν· ὁ ὁ συγγραφεὺς ἐξῆς ἀναιρεῖ· τὰ δὲ ὑπόμεινα ἔτι ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς· τὸ μὲν ἐκ τῆς Α'. 5. τὸ δὲ ἐκ τῆς Ι'. 94, 97. καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοίως περὶ τῶν μνηστῆρων ἐκτείνου.

τας λαβὼν ἐπὶ ναῦν ἄγει. Ἀλλ' ἔχ' ὁ Εὐρύμαχος
 τοῖς μνηστῆρσι τοῖστος, ἀλλὰ τῷ ἑτέρῳ γένεσ τῷ κο-
 λακευτικῷ, οἷσ' σιάλεις σῦς, ἢ αἵγας εὐτραφεῖς συγ-
 κατακόπτειν αὐτοῖς, καὶ τῷ οἶνε ἄδην συνεκροφεῖν, καὶ
 5 συγκυλινδεῖσθαι ἔαν τῆς νυκτός θεραπαυιδίῳις, καὶ
 κείρειν οἶκον ἀνδρός βασιλέως, καὶ δὴ ἐπιβυλεύειν τῷ
 γάμῳ.

Ε. Βύλει δὴ συνελών τὸν μὲν κόλακα κατὰ τὴν
 μοχθηρίαν τάξαι, τὸν δὲ φίλον κατὰ τὴν ἀρετὴν,
 10 λύπην δὲ καὶ ἡδονὴν χαίρειν ἔχῃ; Οὔτε γὰρ τὸ φιλεῖν
 ἡδονῆς ἀτυχές, ἔτε τὸ κολακεύειν λύπης ἁμοῖρον,
 ἀλλ' ἑκάτερον ἐν ἑκατέρῳ φύρεται, καὶ ἡδονὴ ἐν φιλίᾳ,
 καὶ λύπη ἐν κολακείᾳ· ἐπεὶ καὶ αἱ μητέρες καὶ αἱ τίτ-
 θαι φιλοῦσι τὰ βρέφη, καὶ πρὸς ἡδονὴν αὐτὰ θερα-
 15 πεύουσι, καὶ ἔκ ἀφαιρέσεως αὐτῶν τὸ φιλεῖν διὰ τὴν
 ἡδονήν. Ὁ Ἀγαμέμνων τῷ Μενελάῳ παραινέτ'.

Πάντας κυδαίνων, μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ.
 Ἡ, οἶε, κολακείαν αὐτῷ ὑποτίθεται; Ὁ Ὀδυσ-
 σεύς, ἐκνηζάμενος τῆς θαλάττης εἰς τὴν Φαίακων
 20 γῆν, γυμνὸς διανασὰς ἐκ τῆς εὐνῆς, ἐντυχὼν παιζέ-
 σαις κόραις, τὴν βασιλίδαν γνωρίσας, Ἀρτέμιδι εἰ-
 κάζει αὐτήν, καὶ αὐτῇς φυτῷ καλῷ, καὶ ὕδρι ἀν

(13) Καὶ λύπη ἐν κολακείᾳ] ἔτις ἐνικῶς ἐκ τῆς ἀρχαιο-
 τήρας ἐκδόσεως, ἢ ἡ ὁμοιοτέλευτον τῷ ἡγαμέμῳ· ὅτε φι-
 λοῦ ἐπιτηδεύειν μάλις Μαξίμος· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος ἐκ
 τῆς Ἰλιάδος. Κ'. 69. (21) Ἀρτέμιδι εἰκάζει αὐτήν.] τὴν
 Ναυσικάαν θυγατέραν τῇ Ἀλκινόῳ· Ὀδυσ. Ζ'. 151.

„Ἀρτέμιδι σ' ἔγωγε Διὸς κῆρη μέγαλοιο,
 „Εἶδός τε, μέγεθός τε, φωνήν τ' ἔγχις εἶσα.

διὰ ταῦτα κόλακα εἶποι τὸν Ὀδυσσεά· προθέσει
 γὰρ, καὶ χρεῖα, καὶ διαθέσει ψυχῆς ὁ κόλαξ δια-
 κρίνεται τῷ φίλῃ. Καὶ γὰρ ὁ ἀριεὺς ὅπλοις χρεῖ-
 ται, καὶ ὁ μισοφόρος, καὶ ὁδεῖς αὐτῶν εἰκάζει τὰ ἔρ-
 5 γα κατὰ τὴν χειρουργίαν, ἀλλὰ χωρίζει τὴν ἐκατέ-
 ρε χρεῖαν κατὰ τὴν πρόθεσιν· ὁ μὲν γὰρ διασωσι-
 κὸς διὰ τὴν φιλίαν, ὁ δὲ μισαρνικὸς τῶν βυλομένων·
 καὶ ὁ μὲν αὐθαίρετος, ὁ δὲ ὤνιος· καὶ ὁ μὲν τοῖς ἐν-
 σπόνδοις πιστός, ὁ δὲ καὶ τοῖς φίλοις ἄπιστος.

- 10 5. Ταύτη νόμιζε καὶ τὸν κόλακα διαφέρειν τῷ φί-
 λῃ, καὶ συμπίπτειν μὲν ἐκάτερον ἐκατέρῳ πολλάκις
 εἰς τὰς αὐτὰς πράξεις, καὶ τὰς ὁμιλίας, διαφέρειν
 δὲ ἐκάτερον ἐκατέρῃ τῇ χρεῖᾳ, καὶ τῷ τέλει, καὶ τῇ
 διαθέσει τῆς ψυχῆς. Ὁ μὲν γὰρ φίλος τὸ φαινόμε-
 15 νον αὐτῷ ἀγαθὸν εἰς κοινὸν καταθέμενος τῷ φίλῳ,
 εἴαν τε λυπηρὸν τῆτο ἦ, εἴαν τε ἡδὺ, συναπολαύει αὐ-
 τῷ ἐκ τῆς ἴσης· ὁ δὲ κόλαξ ἐπακολουθῶν τῇ αὐτῇ
 ὀρέξει οἰκονομεῖ τὴν ὁμιλίαν πρὸς τὸ ἴδιον πλεονέκτη-
 μα· καὶ ὁ μὲν φίλος ὀρέγεται τῷ ἴσῃ, ὁ δὲ κόλαξ
 20 τῷ ἴδιῳ· καὶ ὁ μὲν ἰσοτιμίας κατὰ τὴν ἀρετὴν, ὁ δὲ
 πλεονεξίας κατὰ τὴν ἡδονήν· καὶ ὁ μὲν ἰσηγορίας
 κατὰ τὴν ὁμιλίαν, ὁ δὲ ταπεινότητος κατὰ τὴν δε-
 ρατείαν· ὁ μὲν ἀληθείας ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ὁ δὲ ἀπά-
 τῃς· καὶ ὁ μὲν ὠφελείας τῆς εἰς τὸ μέλλον, ὁ δὲ
 25 χάριτος τῆς ἐν τῷ παρόντι· ὁ μὲν δεῖται μνήμης,
 ὡς ἐπραξεν, ὁ δὲ λήθης, ὡς ἐπαυτέργησεν· ὁ μὲν ὡς
 κοινῶν κήδεται, ὁ δὲ ὡς ἀλλότρια λυμαίνεται· ὁ μὲν
 φίλος καὶ εὐτυχίας κοινωνὸς κενότατος, καὶ συμ-
 φορῶν κοινωνὸς ισότατος, ὁ δὲ κόλαξ εὐτυχίας μὲν
 30 κοινωνὸς ἀπλησώτατος, ἐν δὲ ταῖς συμφοραῖς ἀμικτό-

- εὐττεται· τέλος δὲ τῆς σπεδῆς ἦττα, καὶ φυγή, καὶ
θάνατος αὐτῷ κόλακος. Κολακεύουσι καὶ Ἀλέξανδρον
Μακεδόνες· τῆς δὲ κολακείας τὰ ἔργα ἀναξυρίδες
Περσικαί, καὶ λήθη τῷ Ἡρακλέει, καὶ τῷ Φιλίππῳ,
5 καὶ τῆς Ἀργεάδων ἐσίας. Τὰς δὲ τυραννίδας τί χεὶρ
λέγειν; ὅπου γὰρ δέος καὶ ἐξουσία δεσποτική τὸ ἀρ-
χόμενον ἄγχει, ἀνάγκη δεῦρο κολακεῖαν μὲν ἀνθεῖν,
φιλίαν δὲ κατορρωρῆσθαι. Ἔσι καὶ ἐν ἐπιτιθεύμασι καὶ
τέχναις κόλακας ἰδεῖν, ὁμοίους μὲν ταῖς τέχναις κα-
10 τὰ τὸ σχῆμα, ἀνομοίους δὲ κατὰ τὰ ἔργα. Ἐκο-
λάκευσεν ἀνθρώπους καὶ μουσικὴ νόθος, ὅτε Δωριεῖς
τὴν πάτριον ἐκείνην καὶ ὄρειον μουσικὴν καταλιπόντες,
ἦν ἐπ' ἀγέλαις καὶ ποιμαῖς εἶχον, αὐλημάτων καὶ
ὄρχημάτων ἔρσασαι γενόμενοι, ἐνόθευσαν ὁμῶς τῇ μου-
15 σικῇ καὶ τὴν ἀρετὴν. Ἐκολάκευσεν αἰθερώπης καὶ ἰα-
τρικὴ νόθος, ὅτε τὴν Ἀσκληπιῶ καὶ τὴν Ἀσκλη-
πιαδῶν ἰάσιν καταλιπόντες, εὐδὲν διαφέρουσιν ἀπέστησαν
τὴν τέχνην ὀψοποιητικῆς, πονηρὰν κόλακα ποιηρῶν
σωμάτων. Κολακεύει καὶ συκοφάντης ῥήτορα, λόγον
20 λόγῳ ἐπανισῶς, καὶ ἐπιτειχίζων τὸ ἄδικον τῷ δικαίῳ,
καὶ τὸ αἰσχρὸν τῷ καλῷ. Κολακεύει καὶ σοφιστὴς φι-
λόσοφον· ἕτος μὲν κολάκων ἀκριβοῦς αὐτός.

ὁ καὶ Λίβριον· Θ'. 18. τὸ δὲ Ἀργεάδων, ἐκ τῆς Ἀργεας· ὁ-
δε ἡγεῖται κατάγειται ὁ Ἀλέξανδρος· ἴδε Ἀρρίανον Ἀναβ.
Ἀλεξ. Δ'. 14, 11. (13) ἦν ἐπ' ἀγέλαις καὶ ποιμαῖς εἶχον]
ἔτω διώρρωταί μοι, ἀντὶ τῷ διεφθαρμένῳ, ἦσαν. . . ἦσαν·
ἴδε δὲ τὰ αὐτὰ κατωτέρω λόγῳ λζ'. δ'. ὁ δὲ Ρεῖσκιος,
ἀντὶ τῆς ἦσαν, γράφειν κελεύει, ἢ συνῆσαν, ἢ ἡς συνήδεις
ἦσαν. (22) ἕτος μὲν κολάκων] ὁ, Μὲν, ἐνταῦθα ἄκυρος ἀν-
εἶη παντάπασι· εἰμή τι ἐξέλπῃ τῷ κειμένῳ ἐξῆς.

Λ Ο Γ Ο Σ Κ Α'.

Τίς ἀμείνων βίος, ὁ πρακτικός, ἢ ὁ θεωρητικός;
Ὅτι ὁ πρακτικός.

α. Χαλεπὸν εὐρεῖν ἀκριβῆ βίον, ὥσπερ καὶ ἄνδρα·
ἀλλὰ παντὶ ἀνακέρεται ἔνδειά τις πρὸς τὸ ἄκρως
καλὸν, καὶ πλεονεκτεῖ ἕτερος ἑτέρῃ, ὅτῳ ἂν ἐλάτ-
τω τὰ ἐνδέοντα ᾖ. Καὶ ἰδοὺς ἂν τὸν μὲν γεωργικὸν
5 μακαρίζοντα τὰς ἀσικὰς, ὡς συνόντας βίῳ χαλείν-
τι καὶ ἀνθρηπῷ· τὰς δὲ ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν
δικαστηρίων, καὶ τὰς πάνυ ἐν αὐταῖς εὐδοκίμους, ὀδυρο-
μένους τὰ αὐτῶν, καὶ εὐχομένους ἐπὶ σκαπάνῃ βιώσθαι,
καὶ γηδῶ σμικρῷ. Ἀκέρῃ δὲ τῇ μὲν σφατιωτικῇ τὸν
10 εἰρηνικὸν εὐδαιμονίζοντος, τῇ δὲ ἐν εἰρήνῃ τὸν σφατιω-
τικὸν τεθνηπότος. Καὶ εἴ τις θεῶν, ὥσπερ ἐν δράμα-
τι ὑποκριτὰς, ἀποκρίτας ἕκαστον τῶ παρόντος βίῃ καὶ
χήματος μεταμφιέσει τὰ τῇ πλησίον, αὐθις αὐ-
οὐ αὐτοὶ ἐκεῖνοι ποθήσασιν μὲν τὰ πρότερα, ὀδυρεῖν-
15 ται δὲ τὰ παρόντα. Οὕτω δυσάρεσόν τι ἐστὶν ὁ ἄν-
θρωπος κομιδῇ, καὶ φιλαίτιον, καὶ δεινῶς δύσκολον,
καὶ ἐδὲν τῶν αὐτῶ ἀσπάζεταιται.

β. Καὶ τὰς μὲν τῶν πολλῶν ὀρέξεις τε καὶ δυσά-
ρεσῆσεις τί χρὴ σκοπεῖν; ἢ μᾶλλον ἢ τὰς τῶν θρεμ-
20 μάτων· τὰς δὲ ἐν φιλοσοφίᾳ καὶ πάνυ ἂν τις ἢ μέμ-
ψαιτο, ἢ οἰκτεῖται, οἱ κομῶντες ἐπὶ φρονήσει, καὶ
τέχνη βίῃ, καὶ ἐπισήμῃ λόγῳ, ἐπωγεῖν νῦν παύοντα
σασιάζοντες πρὸς αὐτὰς, καὶ πρὸς ἄλλας, καὶ ἀμφι-

- σθητῆντες ποίῳ χήματι βίη φέροντες αὐτὲς ἐγχει-
 ρῶσιν. Ἀλλὰ ἀτεχνῶς εἰκάσι κυβερνήταις παρε-
 σκευασμένοις μὲν πρὸς πλὴν καλῶ μεγέθει ὀλκιά-
 δος, καὶ κατασκευῇ ὑγιῇ, καὶ πλήθει ὀργάνων, καὶ ὑ-
 5 πηρεσιῶν ἀκριβείᾳ, καὶ τέχνῃς ἀσφαλείᾳ, καὶ ἔρμα-
 τος συμμετρίᾳ· ἐν δὲ τῇ τῷ πλῶ χρεία πλανωμέ-
 νοις, καὶ ἀπορῶσι πῇ τράπωνται, πολλῶν μὲν ὑπο-
 φαυνομένων λιμένων, πάντων δὲ ἀπιστεμένων. Τὰς
 μὲν ἔν ἄλλῃς ἐῷμεν χαίρειν αὐτοῖς βίοις, τὸν μὲν
 10 ἐν ἡδονῇ τηκόμενον, τὸν δὲ ἐν γῇ πονέμενον, τὸν δὲ
 ἐν θαλάττῃ πλανώμενον, τὸν δὲ ἐν ὅπλοις μισθοφα-
 ρῶντα, τὸν δὲ ἐν ἐκκλησίαις βοῶντα, τὸν δὲ ἐν δικα-
 σινοῖς φερόμενον. Ὡς περ δὲ ἐν ἀγῶνι σωματίων οἱ
 μὲν ἀδυνεεῖς καὶ παρὰ τὸ εἰκὸς ἐπιτολμήσαντες τῇ
 15 τῷ νικᾶν ἐλπίδι ταχὺ ἀπείπον, οἱ δὲ ἐφάμιλλοι ἀ-
 ρετῇ μέντοι καὶ καρτερίᾳ, καὶ διαγωνίζονται περὶ τῆς
 νίκης· ἔγωγε καὶ τῇ τῶν βίων ἀγωνία οἱ μὲν ἄλλοι
 ἡμῖν ἐκκηρυχθέντες τε καὶ ἐπαγορεύσαντες αἰχέ-
 δωσαν· ὁ δὲ θεωρητικὸς καὶ ὁ πρακτικὸς, ἐφάμιλλοι
 20 λω ὄντε καὶ ἀμφισβητησίμῳ, δεῦρο ἰόντων ἀγωνισ-
 μένω τανῦν τῷ λόγῳ. Πότερος τοίνυν πρότερος ἡμῖν
 τοῖς δικασαῖς τὰ αὐτῇ δεισιν; Ἐγὼ μὲν οἶμαι, ὅτι
 ὁ πρακτικὸς· θαρσαλέος γάρ, καὶ ἰητικώτερος, καὶ
 ἐθαῖς ὁμιλεῖν τοῖς πολλοῖς.
- 25 γ'. Λέγοι δὲ ὧδε· Εἰ τις ἡμᾶς παρίοντας εἰς
 τὸν βίον, ὥσπερ ἄρχων πόλεως ἢ οἰκισῆς, ἔκ εἵα
 βαδίζειν εἰσὼ πυλῶν, πρὶν πυθέσθαι τὸ ἐκάστω ἔρ-
 γον, καὶ τίνα ἕκαστος ἥκει χρεῖαν εἰς κοινὸν φέρων τῇ
 πόλει, οἶμαι ἂν εἰπεῖν τὸν μὲν οἰκοδόμον, ὅτι λί-
 30 θως ἐν τάξει διὰ τέχνης ἀεμόσας, πρὸς τε χειμῶ-

κα καὶ θάλλπος ἀποχρῶντα μηχανήσεται τοῖς οἰκῶ-
 σιν ἐρύματα· τὸν δὲ ὑφαντὴν, ὅτι μίτοις καὶ σημο-
 νίοις σὺν ὕφει ἐδήματα ἐργασάμενος, σκέπην ὁμῶς
 ποιεῖ καὶ εὐχημοσύνην τοῖς σώμασι· τέκτων δὲ ἄρο-
 5 τρον φήσει, ἢ σκίμποδα, ἢ τι ἄλλο τῶν ὅσα ἡ τέ-
 χνη παρέχει, ξυνεισφέρειν· καὶ ὁ χαλκεὺς, ὅσα
 χαλκῇ ἢ σιδήρῳ δεῖται πολεμιστήριά τε καὶ εἰρηναῖα τῆς
 τέχνης ἔργα. Καὶ ὅσα πρὸς ἡδονὴν ἐπιμεργείται,
 καὶ ταῦτα ὡς τὸ εἰκὸς εἰσδέξεται· γραφέας μὲν,
 10 καὶ ἡμιεργὲς ἀγαλμάτων, ἐπὶ εὐφροσύνῃ ὀφθαλ-
 μῶν· μυροπῶλας δὲ καὶ ὀψοποιῶς, χυμῶν καὶ ὀσμῶν
 ἡμιεργὲς γενναίως· καὶ ὅσαι δὲ αὐλημάτων, ἢ δὲ
 κῶδῆς, ἢ ψαλμάτων, ἢ χορῶν τὸ τερπνὸν μηχανῶν-
 ται τῇ ἀκοῇ. Ἡ δὲ δέ τις καὶ ἐπὶ γελοίοις χρεῖα πα-
 15 ρελεύσεται, καὶ ἄλλος ἐπὶ θαυμάτων, καὶ ἄλλος λό-
 γων. Οὐ μὲν γὰρ καὶ τὸ τῷ Νηρέως κάλλος χώραν ἔοχε
 καὶ ταῦτα ἐν στρατοπέδῳ. Ἀσύμβολος δὲ, ὡς ἔπος εἰ-

(3) Σὺν ὕφει] ὁ μὲν Μαρκιάνδος συνηφῇ ἐδήματα βού-
 λεται γράφειν· ὁ δὲ Ρεῖσκιος, συνηφῆσιν, ἐπιθετικῶς
 πρὸς τὰ σημονίοις. (12) καὶ ὅσαι δὲ αὐλημάτων] ἐννοεῖται
 τὸ, τέχνη· εἶδε μὲν, γραπτέαν, ὅσοι, ἢ ὅσα. (16)
 τὸ τοῦ Νηρέως κάλλος] ἐν Ἰλιάδι. Β'. 671.

„Νηρεὺς δ' αὖ Σὺμηθεν ἄγεν τρεῖς νῆας εἴσας,

„Νηρεὺς, Ἀ' γλαίης θ' υἱὸς, Χαρόποιό τ' ἀνακτος,

„Νηρεὺς, ὅς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἰλίον ἦλθε.

Ὁ δὲ Εὐριπίδης ἐν Ἰφιγενείᾳ Αὐλ. στίχ. 204.

„ . . . ἅμα δὲ Νι-

„ρεῖα κάλλιπον Ἀ' χαίων.

(17) ἀσύμβολος] ἄνευ συμβόλου, ἢ συμβολαίᾳ, ὡς αὐτὸς
 πετωτέρω. δ'. εἴτ' ἐν ἔργῳ χαρακτηριστικῇ τῇ ἐπιτηδεύματός.

πειν, παρέρχεται ὑδεῖς εἰς τὸν βίον· ἀλλ' ὁ μὲν
 χρεῖαν τινὰ παρεχόμενος, ὁ δὲ τέχνην, ὁ δὲ ἡδονήν.
 Εἶεν.

δ'. Εἰς τί τῶτων τὸ τῷ φιλοσόφῳ ἔργον καταση-
 5 σόμεθα; ὅτι μὲν γὰρ ἐκ ἀχρεΐος ἡμῖν ὑδὲ κηφὴν
 παρέρχεται, ἀνδρωπος δὲ ἂν ζύντομος ἔσιν συνεργάτης
 κοινῷ νόμῳ, παντὶ δῆλον. Τί δὲ ἐσίποι' αὐτὰ τὰ τῆς
 κοινωνίας συμβόλαιον, ἔτι περὶ τὰ τῶτων τὸν ἄνδρα;
 εἰς τὰς δημιουργὰς ὡς τὸν Τυχίον, εἰς τὰς ὀψοποιὰς
 10 ὡς Μίδαϊκον, εἰς τὰς εὐφραίνοντας ὡς Φρυκίωνα,
 εἰς τὰς γελωτοποιὰς ὡς Φιλίππον, εἰς τὰς διμαγωγ-
 γὰς ὡς Κλέωνα; ἢ ἀφυλος καὶ ἀνέσιος ἡμῖν ἀνὴρ
 πλατύνεται; Ἀλλ' ἐστὶ μὲντι αὐτῷ ἔργον· ὅτι δὲ ἐ-
 σὶ τῶτο, ἐκ ἴσμεν. Ἡ συχίαν ἄγω, φησὶ, ἔτι ἀνα-
 15 σκοπῶ πρὸς ἑμαυτὸν τὰ ὄντα, ἔτι ἀληθείας ἐμ-
 πίπλωμαι. Μακάριος τῆς πολλῆς χολῆς· σύ μοι
 δοκεῖς καὶ νεῶς ἐπίδῃς μὴ ὅτι κυδερνήτης γενέσθαι,

(9) Ὡς τὸν Τυχίον] σκυτοτόμος μάλλον ἢν ὁ Τυχίον
 ὡς Ὀμηρος Γλ. Η'. 220.

„Αἴας δ' ἐγγύθει ἤλθε φέρων σάκος ἥντε πύργον,
 „Χάλκεον, ἑπταβοεῖον, ὃ οἱ Τυχίας κάμε τεύχων,
 „Σκυτοτόμων ὃχ' ἄριστος ὕλη ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.

Περὶ δὲ τοῦ Μίδαϊκου εἰρηταιμοὶ ἀνωτέρω λόγῳ. δ'. ε'. Ὁ
 δὲ Φρυκίων ἀγνωστὸς ἐστίν· ἔοικε δὲ ζωγράφος ἢ ἀγαλματο-
 ποιὸς τις εἶναι, ὅσον εἰκάσαι ἐκ τῆς μετοχῆς, Εὐφραίνον-
 τας· εἰρηται γὰρ αὐτῷ μικρὸν ἀνωτέρω §. γ'. γραφέας μὲν
 ἔτι δημιουργοὺς ἀγαλμάτων ἐπὶ εὐφροσύνῃ ὀψαλμῶν· περὶ
 δὲ Φιλίππου ἴδε Ξενοφῶντα συμπ. κεφ. κεφ. Α'. 11, 15.
 Γ'. 11. Δ'. 50. ὁ δὲ Κλέων εἰρηται πολλακίς ἀνωτέρω ἔτι
 ἱκανῶς διακεκριμώδηται Ἀριστοφάνει ἔτι Θεοκρίτῳ ἔτι Σπύδῳ.

ἀλλ' ἡδὲ ἐρέτης, ἡδέτις τῶν διαθεόντων καὶ ζυνεπι-
 λαμβανόντων τῇ σωτηρίᾳ τῆς νεώς, ἀλλ' ἡδὲ ἐπιβά-
 τῃς εὐκίνητος, οἷος ἢ καλωδίῃ ἐπιλαβέσθαι, ἢ προ-
 σάψασθαι κώπῃς ἐν γαλήνῃ· ἀλλά τις τῶν εἰκῇ κει-
 5 μένων καὶ φερομένων, αὐτὸ τῦτο, ἄχθος νεώς. Ἡ
 οἷε ἥττόν τι δεῖσθαι πόλιν τῶν συλληφομένων αὐτῇ
 πρὸς τὴν σωτηρίαν ἢ ναῦν ἐν θαλάττῃ; καὶ πολύγε,
 οἶμαι, μᾶλλον· ἐκεῖ μὲν γὰρ ὀλίγον τὸ ἐνεργόν, ἡδὲ
 φόρτος πολὺς. Πόλις δ' ἐς πρᾶγμα ἀνακεκραμένον
 10 ἐκ πάντων ζυνεργατῶν· καθάπερ καὶ ἡ τῷ σώματος
 χρεῖα, πολυμερές τε ἔσται καὶ πολυδεές, σώζεται τῇ
 συντελείᾳ τῶν μερῶν πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τῷ ὅλῳ,
 φέρουσι πόδες, ἐργάζονται χεῖρες, ὁρῶσιν ὀφθαλ-
 μοί, ἀκούουσιν ἀκοαί, καὶ τᾶλλα, ἵνα μὴ διατερίδω
 15 λέγων.

ε. Εἰ δὲ θελήσαι λογοποιὸς φεῦξ μῦθον πλατ-
 τεῖν, ὅτι ἄρα δυσχεράνας ὁ πῆς τῷ ἄλλῳ σώματι,
 καὶ ἀπαγορεύσας πρὸς τὸν κάμικτον, φέρων καὶ αἰω-
 ρῶν μετέωρον τοσούτον ἄχθος, χολὴν ἄγειν καὶ ἡσυ-
 20 χίαν ἐπανείλετο· ἢ αὖ τῷ γομφίῳ ὡς ἀλᾶντε καὶ
 ἐργαζομένῳ τροφήν τοσούτῳ ὀχλῷ σαρκῶν κατὰ, ἔ-
 λονται ἀπειπαμένῳ τὸ ἔργον τὸ αὐτῶν σκοπεῖν· εἰ

(8) ἐκεῖ μὲν γὰρ ὀλίγον τὸ ἐνεργόν, ὁ δὲ φόρτος πο-
 λὺς·] ἔτω διωρθώσῃ γνώμη Μαρκιανῶδε· εἶχε γὰρ ἔτω τὸ
 κείμενον· μᾶλλον ἐν γῇ· εἰ μὲν ὀλίγον τὸ ἐνεργόν, ὁ δὲ
 φόρτος πολὺς· ὅπερ ἦν ἔτις ἔχον ἀδιανόητον· ὁ δὲ Ρ' εἰ-
 σκίος, ἐν νῆϊ μὲν γὰρ βέλεται γράφειν αὐτὴ τῇ ἐν γῇ· εἰ μὲν.

(21) Κατὰ ἔλονται ἐπειπαμένῳ] ἔλονται ἔγραφα αὐτῇ
 τῇ, ἔροιτο· τὸ δὲ, ἀπειπαμένῳ ἐν δυνάμει ἀρνητικῇ ἐκλή-

- ταῦτα ἅμα γίγνοιτο, τί ἄλλο ἢ φθαρήσεται ὁ ἄν-
 θρωπος ἐν τῷ μίθῳ; Τοῦτο ἀμέλει ἐς τὸ περὶ
 τὴν κοινωνίαν τὴν πολιτικὴν γιγνόμενον· εἰ γὰρ ἐ-
 θελήσαι ἕκαστος ὅκω τῷ πωλεῖν ἀφέντος τῷ πα-
 5 ράγειν, ἐπαναχωρεῖν ἐκ τῆς κοινῆς πρὸς τὴν αἰτῷ
 χολὴν, τί κωλύει διαλυθῆναι τὸ πᾶν καὶ φθαρῆναι;
 Ἡ δὲ τὰ μὲν ἰχυρὰ τῶν οἰκοδομημάτων τῇ πρὸς ἄλ-
 ληλα ξυννεύσει τῶν ἐν αὐτοῖς λίθων ξυδέδεται καὶ
 ἔσκηκε καὶ μένει, εἰ δὲ ἐξέλοις ὅτιεν τῆς ἀρμονίας,
 10 διαλύσεις τὸ πᾶν· τὸν δὲ ξύμπαντα βίον ἔχ ἡγῶ
 τὴν σωτηρίαν ἔχειν ἐκ τῆς πρὸς ἑαυτὰ ξυννεύσεως
 τῶν ἐν αὐτῷ μερῶν; Καὶ τῶν μὲν ἄλλων τῷ πράτ-
 τεῖν ἐξισαμένων ἑδὲ λόγος· ἑδὲ γὰρ ὁ Θερασίτης
 λειποτακτῶν ἐλύπησεν ἂν τὸ Ἑλληνικόν· ὁ δὲ Ἀ-
 15 χιλλεὺς ὁ μνηίσας, καὶ ἐπὶ σκηπῆς ἀναπαυόμενος, καὶ
 δὲς αὐτὸν χολῇ, καὶ κιθάρα, καὶ ψῶν, ἀνέπλησε τὸ
 σερατόπεδον πολλῶν κακῶν· ὃ γὰρ παρόντος ἀφε-
 λείσθαι ὑπάρχει, ἀπόντος τέττε βλάπτεσθαι ἀνάγ-
 κη. Καὶ τὸ νῦν ὁ Θεωρίαν, καὶ ἀλήθειαν, καὶ χολὴν
 20 ἀσπαζόμενος, τίς ἂν εἴη ἄλλος, ἢ ὁ φρόνιμος, καὶ
 νῦν ἔχων; Ἀλλὰ τί νῦν; μὴ ὁ κυβερνητικώτατος ἐ-
 ξίσταται τῆς αὐτῷ ἑδρας τοῖς ἀτεχνοτάτοις; καὶ ὁ σερα-
 τηγὸς ἐξίσταται τῆς ἀναρχοτάτοις; Τί δὲ καὶ τὴν ἀρ-
 χὴν σεμνὸν τὸ τάληθῇ εἰδέναι, καὶ τεταμιεύειν ἐν
 25 τῇ ψυχῇ θεσφαυρὸν ἄγονον, καὶ ἀργόν, καὶ ἄκαρπον,
 μηδὲν αὐτῷ ὀνήσασθαι μέλλοντα, μηδὲ ὠφελήσειν

πτερόν, ὥς εἶναι τὸν νῦν· ἔπειτα ἔλουντο μὴ σκοπεῖν τὸ
 ἑαυτῶν ἔργον· ὃ ἐστὶν ἀμελεῖσθαι ἐκ τῆς κοπώσεως πράττειν,
 ὃ αὐτοῖς ὑπὸ τῆς φύσεως ἐς τὴν ὅλην τὴν σύστασιν τέτακται.

έτέρας; πλὴν εἰ μὴ καὶ ἀκοὴ καλὸν, ἵνα ἔχωμεν,
 ἔχ ἵνα ἀρμονίας καὶ φωνῆς συνῶμεν· καὶ ὅψις καλὸν,
 ἵνα ἔχωμεν, ἔχ ἵνα ἰδῶμεν τὸ τῷ ἡλίῳ φῶς· καὶ ὁ πλῆ-
 τος καλὸν, καὶ ἔχῃ τις αὐτὸν κατορύξας ἐν γῇ, θη-

5 σαυρὸν ἀργόν.

5. Συνελόντι δ' εἰπεῖν, τίς ὄνησις τῷ εἰδέναι, εἰς
 ἅπερ συντελεῖ τὸ εἰδέναι; τίς χρεῖα ἰατρῷ τῆς τέ-
 χνης, μὴ ὑγιαίνουν κατὰ τὴν τέχνην; τίς χρεῖα
 Φειδία τῆς τέχνης, μὴ προσιθύνει αὐτὴν τῷ ἐλέ-
 10 φαντι καὶ τῷ χερσὶ; Σοφὸς ἦν δῆπερ καὶ ὁ Νέσωρ·
 ἀλλὰ ὀρῶ τὰ τῆς σοφίας ἔργα, σωτηρίαν στρατοπέ-
 δου, εἰρήνην πόλεως, παίδων ποιθῶν, δῆμῳ ἀρετήν.
 Σοφὸς ἦν ὁ Οὔδυσσεύς· ἀλλ' ὀρῶ τὰ ἔργα, τῷτο μὲν
 ἐν γῇ, τῷτο δὲ ἐν θαλάττῃ·

15 Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἰδεῖν ἄσπερ, καὶ νόον ἔγνω,
 Ἀρνούμενος ἦν τε ψυχὴν, καὶ νόσον ἐταίρων.

Καὶ πρὸς τέτοις ἔτι ἦν σοφὸς ὁ Ἡρακλῆς· ἀλλὰ
 ἔχ αὐτῷ σοφὸς, ἀλλὰ ἐπὶ πᾶσαν γῆν καὶ θάλατ-
 ταν ἡ σοφία ἔτεινεν. Οὗτος ὁ θηρίων καθάρτης, ἔ-
 20 τος ὁ τυράννων σωφρονιστής, ὁ δουλείας ἐλευθερωτής,
 ὁ ἐλευθερίας νομοθέτης, ὁ δικαιοσύνης βεβαιωτής,
 εὐρετής νόμων, ἀληθευτής λόγων, κατορθωτής ἔρ-
 γων. Εἰ δὲ ἠθέληεν ὁ Ἡρακλῆς ἐπαναχωρήσας καθ'
 ἡσυχίαν βίβειν, καὶ χολὴν ἀγειν, καὶ διώκειν σοφίαν ἀ-

(6) Τίς ὄνησις τῷ εἰδέναι, εἰς ἅπερ] μετὰ τὸ εἰδέναι
 εἰκότως προαδεύει τὸ, μὴ ἐξεργαζομένῳ, κατὰ Πλάτωνα,
 ὡς καὶ ἐκ τῶν ἐπομένων λογικῶν συζυγιῶν δῆλον· τὸ δὲ ἐπό-
 μενον ἔπος, ἐκ τῆς Οὔδυσσεύς. Α'. 3, 5. τὸ δὲ δεύτερον
 ἐκ τῆς Ἰλιάδος. Β'. 24.

- πράγματα, ἣν ἂν δῆπευ ἄνδ' Ἡρακλῆες σοφισῆς, καὶ
 εἰδὲς αὐτὸν ἐτόλμησεν εἰπεῖν παῖδα Διός. Οὐδὲ γὰρ
 ὁ Ζεὺς χολὴν ἄγει· ἢ γὰρ ἂν ἐπαύσατο καὶ ἕρηνος
 περιφερόμενος, καὶ γῆ τρέφουσα, καὶ ποταμοὶ ῥέοντες, καὶ
 5 δεχομένη θάλαττα, καὶ ὄρεαι ἀμείβεσθαι, καὶ Μοῖραι
 διαλαγχάινεσαι, καὶ Μῆσαι ἄδεσαι· ἐπαύσαιτο δ' ἂν
 καὶ αἱ ἀνθρώπων ἀρεταί, καὶ ζώων σωτηρίαι, καὶ καρ-
 πῶν γενέσεις, καὶ τὸ πᾶν τῷτο αὖθις ἂν περὶ αὐτῷ
 σφαλλόμενον συνεχίδη καὶ συνεταράχδη. Ἀλλ' ἡ Διὸς
 10 πραγματεία ἄτρετος ἔσα, καὶ δινηκὴς, καὶ ἀκοίμυτος,
 καὶ μηδέποτε ἀπαγορεύεσα, μηδὲ ἐπαιαχωρεῖσα τῷ
 ἑαυτῆς ἔργῳ, αἰεὶ αὖτε χορηγεῖ τὴν σωτηρίαν τοῖς ἔ-
 σιν. Οὕτω περὶ καὶ βασιλέων τοῖς ἀγαθοῖς, καὶ Διὶ ὁ-
 μοίοις, παραινεῖ δι' ὀνειράτων Ζεὺς.
 15 Οὐ καὶ παννύχιον εἶδεν βεληφόρον ἄνδρα,
 ὧς λαοὶ τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμνηε.
 Ζ'. Πρὸς ταῦτα ἀπιδὼν ὁ φιλόσοφος, μὴ τὸν Δία
 μιμεῖσθαι, μὴ τὸν Ἡρακλέα, μὴ τὸς ἀγαθὸς βα-
 σιλεῖς, μὴ τὸς ἄρχοντας· ἀλλὰ βιότῳ βίον ἀνδρὸς
 20 ἐν ἐρημίᾳ γεννηθέντος, μονώτην βίον, ἐκ ἀγελασι-
 κόν, Κυκλώπειον βίον, ἐκ ἀνδρώπινον. Ἀλλὰ καὶ
 τούτοις ἔφερε μὲν ἡ γῆ πυρεὲς, καὶ κριθὰς,
 Οὔτε φυτεύουσιν χερσὶ φυτὸν, ἔτ' ἀρόωσιν·

(24) Οὔτε φυτεύουσιν] Ὀμηρος Ὀδυσ. Ι'. 108. ἐκείθεν
 δὲ πεπερφόδηται καὶ τὰ ἑξῆς. σίχ. 114.

„ θημισεύει δὲ ἕκαστος

„ Παίδων, καὶ δὲ ἀλόχων· ἐδ' ἀλλήλων ἀλέγχει.

τὸ δὲ τρίτον τὸ τῷ Βοιωτικῷ ποιητῇ· τῷ Ἡσιόδῳ. Ἐργ.
 Η' μέρ. 287, 289.

ἀλλὰ θεμιθεύει ἕκαστος ὁμῶς καὶ παίδων, καὶ γυναι-
κῶν, καὶ ὅπαντάπασιν ἀπράγμων ἦν. Τὸ δὲ ὅλον,
ἀπραγμοσύνη τίνος ἄλλῃ εἴη, πλὴν νεκρῷ; Εἰ μὲν
ἔν τῷ πράττειν ἐξημῶν ἦν ἀρετῆς, καλῶς εἶχε, διώ-
5 κοντας τὴν ἀρετὴν, ἀπολείπεσθαι αὐτὴν· εἰ δ' ἔστιν ἀν-
θρώπῳ ἀρετὴ καὶ λόγος, ἀλλ' ἔργον, καὶ πράξις ἐν
κοινωνίᾳ, καὶ χρησταί βίῃ πολιτικῇ, διωκτέον ταῦ-
τα, μεθ' ὧν ἄν τις καὶ τὴν ἀρετὴν λαβοί.

Τὴν μὲν γὰρ κακότητα καὶ ἰλαθόντες ἐλέειν,
10 ὁ Βοιωτίας ποιητὴς λέγει·

Τῆς δ' ἀρετῆς ἰδρώτα θεοὶ προπάροισεν ἔθηκεν.
Καλὸς γε ὁ ἀγωνιστὴς ἡμῶν ἀνδρωτὶ σεφανεσθαι ἐ-
θέλων.

ἢ. Ἀλλὰ τῷ προσαπτομένῳ πραγμάτων κίνδυνος
15 ἔπεται, καὶ ζημία, καὶ ἐπιπίδεσθαι, καὶ ψόνοι, καὶ φυ-
γαί, καὶ θάνατοι, καὶ ἀτιμίαι. Φέρε ἔν, εἰ καὶ τῷ κυ-
βερνήτῃ ὁ λογισμὸς ἔστος ἦν, ὅτι τὸ πλεῖν ἐπισφα-
λές, κινδύνων μεσόν, καὶ πόνων, καὶ πολλῶν τῷ ἀδή-
λῳ, καὶ χειμῶνων, καὶ πνευμάτων· φέρε, εἰ καὶ τῷ
20 στρατηγῷ τοιοῦτος λογισμὸς ἦν, ὅτι ἀδελοὶ μὲν αἱ
τῷ πολέμῳ τύχαι, τὸ δὲ σφαλερὸν ἐπ' ἀμφοῖν ἴσον,
ἐν ποσὶ δὲ ὁ κίνδυνος, καὶ ὁ θάνατος πλησίον· τί
τοῖνυν ἐκώλυεν ἐκ τέτων τῶν λογισμῶν ἄπλιν μὲν
εἶναι τὴν θάλατταν. ἐλευθερίας δὲ μηδὲ ὄναρ με-
25 τέχειν τὴς πολλῆς ἀπορίας στρατηγῶν, τὸν δὲ ξύμ-
παντα βίον εἶναι μηδὲν σκωλήκων διαφέροντα, δειλόν,
καὶ ἐπτηχότα; Σαρδαναπάλῃ μοι βίον λέγεις, Εὔ-
πικύρε μοι βίον λέγεις. Ἀντιθῶμεν αὐτοῖς, Κυρον
μὲν Σαρδαναπάλῳ, τὸν Πέρσῃ τῷ Ἀσσυρίῳ, ὃς
30 ἐξὸν αὐτῷ χολὴν ἄγειν, καὶ καθ' ἡσυχίαν βίῃν,

εἴλετο ἔλευθερῶν τὸ Περγῶν γένος, πονῶν, καὶ
 στρατευόμερος, καὶ διψῶν, καὶ λιμώττων, καὶ μὴ
 ἀνείς τὸν κάματον, μήτε νύκτωρ, μήτε μεθ' ἡμέ-
 ραν. Ἀντίθεες καὶ Ἐπικέρω πολλές, Ἕλλησι Ἕλ-
 5 ληνας· ἐκ μὲν Ἀκαδημίας Πλάτωνα, ἐκ δὲ στρατο-
 πέδου Ξενοφῶντα, ἐκ δὲ τοῦ Πόντου Διογένην.

Θ'. Οὐκὲν ὁ μὲν ὑπὲρ ἀνδρὸς φίλος, φυγάδος καὶ
 πένιτος, μεγάλη καὶ ἰχυρὰ τυραννίδι ἀντετάξατο,
 γῆν πολλὴν βαδίζων, καὶ πελάγη περαιούμενος, καὶ
 10 ἀπεχθανόμενος τῷ τυράννῳ, καὶ ἐκπίπτων, καὶ κιν-
 δυνεύων ἵνα μὴ προδῶ τὸ φιλοσοφίας ἥθος· ἐξῆν δὲ
 πρὸ αὐτῷ ἐν Ἀκαδημίᾳ θεωρεῖν, καὶ ἀληθείας ἐμ-
 πίπλασθαι. Ξενοφῶντα δὲ καλεῖ μὲν Πρόξενος, πα-
 ραπέμπει δὲ ὁ Ἀπόλλων, συνεκπέμπει δὲ ὁ Σωκρά-
 15 τής· ἐκ τῆς πολλῆς χολῆς, καὶ θεωρίας, ἐπὶ στρα-
 τείαν, καὶ στρατηγίαν, καὶ σωτηρίαν Ἑλλήνων μυ-
 ρίων. Τὰ δὲ Διογένης τί χρὴ λέγειν; ὅς ἀφόμενος
 τῆς αὐτῆς χολῆς περιήει ἐπισκοπῶν τὰ τῶν πλησίον,
 ἢ ἀργὸς ἢ δὲ ἡμελημένος ἐπισάτης· ἀλλὰ κατὰ
 20 τὸν Ὀδυσσεά ἐκείνον,

(9) Ὑπὲρ ἀνδρὸς φίλος φυγάδος] Πλάτων ταῦτα πε-
 πονθεν ὑπὲρ Δίωκος τῆ Συρακουσίᾳ, ὅς αὐτῷ ἐμαθήτευσεν· ἴδε
 κ' λόγῳ. κβ'. ε'. κ' Κορν. Νέπου κ' Πλάτῳ. ἐν βίῳ Δίωκος·
 κ' Τζέτζην χιλ. Ε'. 174. κ' Φίλοστ. ἐν βίῳ Ἀπόλ. Ζ'. 1.
 κ' Λαέρτιον. Γ'. 21. (13) παραπέμπει δὲ Ἀπόλλων] δι' ἧ
 αὐτῷ ἀνείλε χρησμῶ· ἴδε Ξενοφ. Ἀναβ. Κύρ. Γ'. α'. 4.
 τὰ δὲ ἐπόμενα ἔπη τὰ μὲν πρῶτα ἐκ τῆς Ἰλιάδος, Β'. 188.
 τὰ δὲ δεύτερα ἐκ τῆς Ὀδυσσεΐας, Δ'. 244.

ὄντινα μὲν βασιλῆα, καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχέει,
 Τόνδ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παρασάς.
 Ὀν δ' αὖ δῆμ' ἄνδρα ἴδοι, βοῶντά τ' ἐφεύροι,
 Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν·

5 ἄλλ' ἐδ' ἑαυτῇ ἀπείχετο, ἄλλ' ἐκόλαζε, καὶ πα-
 ρεῖχεν αὐτῷ πράγματα.

Αὐτόν μιν πληγῇσι ἀεικέλῃσι δαμάσσας,
 Σπείρα καὶ ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν.

ἰ. Ἐὼ λέγειν, ὅτι ὁ μὲν ἀγαθὸς ἀνὴρ πράττων,
 10 καὶ μὴ ἐπαναχωρῶν, μηδὲ ἐξιζάμενος τοῖς μοχθη-
 ροῖς, ἑαυτὸν ἂν σώζοι, καὶ τὰς ἄλλας ἐπὶ τὸ βέλ-
 τιον τρέποι· ἐπαναχωρῶν δὲ, καὶ δεικνὺς τὰ νῶτα,
 στρατιότητος μὲν καὶ ἀπειροκαλίας καὶ τόλμης τὸ μοχ-
 θηρὸν πᾶν ἐνέπλησε, τὸ δὲ ἑαυτῇ προῖεται.

15 Ποῖφεύγεις μετὰ νῶτα βαλὼν, κακὸς ὡς ἐν ὀμίλῳ;
 Μενε, καὶ ἴσασο, καὶ ἀνέχε τῶν βλημάτων, καὶ μη-
 δὲν ἐκπλαγῆς· δειλὸν τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον,
 κενὰ τὰ βλήματα, ἐπιόντα σε ἑδεῖς δέξεται, φεύ-
 γοντα πάντες βαλῶσιν, ὡς τὸν Αἴαντα οἱ Τρῶες,
 20 ὡς τὸν Σωκράτην Ἀθηναῖοι ἔβαλον, καὶ ἐκ ἀπέχον-
 το αὐτῇ, πρὶν κατέβηλον. Πῶς ἂν ἔν τις βίῃ ἀ-
 σφαλῶς ἐν μέσοις ὧν τοῖς πολεμίοις; ἑδὲν γὰρ πο-
 λεμιώτερον ἀνδρὸς ἀρετῇ μοχθηρίας ἀμφιλαφεύς.
 συνυποσαλεῖς, φησὶν ὁ Σωκράτης, ὑπὸ τειχίου, τὰς

(13) Τὸ μοχθηρὸν πᾶν ἐνέπλησε] ἐνέπλησεν ἔγραψα ἂν.
 τὴν τὴν ἀπέπλησεν, ὃ ἂν εἴη τὸναντίον μάλιστα· τὸ δ' ἐπὶ-
 μενον ἔπος ἐκ τῆς Ἰλιάδος. Θ'. 94. τὰ δὲ περὶ τοῦ Αἵαντος
 πεπαρώδηται ἐκ τῆς Α'. 543. (24) συνυποσαλεῖς ὑπὸ τοι-
 χίου] ἔτω Πλάτων Πολιτ. ζ'. Οἷον ἐν χειμῶνι κοινορτῇ καὶ

ἄλλες ὁρῶ ζάλη καὶ ἀμηχανία κυκωμέναι. Δεῖξον,
 ὦ Σώκρατες, ἀσφαλὲς τείχιον, ἐνθα εἰς ὑπερόψο-
 μαι τῶν βλημάτων· ἐὰν δέ μοι τοιοῦτον τείχιον λέ-
 γης, ὦ καὶ σὺ ὑπεσάλης, ὁρῶ τὰ βλήματα, Ἀνύ-
 5 τες πολλὰς, Μελίτες πολλὰς· ἀλώσιμον τὸ τείχιον.

Λ Ο Γ Ο Σ ΚΒ΄.

Ὅτι ὁ θεωρητικὸς βίος ἀμείνων τῷ πρακτικῷ.

α. Ἀλλ' εἰ μὲν δίκην ἐφεύγομεν, ἡχθόμεθα ἂν τῷ
 δικασῇ μὴ παρέχοντι ἑκατέρῳ ἐκ τῆς ἰσῆς τὴν ἀπο-
 λογίαν, ἀλλ' εἰκότι τυράνῳ μάλλον ἢ δικασῇ. Εἴ-
 πει δὲ ἡ μὲν ἐν δικαστηρίοις ψῆφος καὶ τύχη ἔξω τῷ
 5 κατὰ φιλοσοφίας ἦθες καὶ τρόπου, κατήγορος δὲ λό-
 γος λόγῳ, φίλος φίλῳ, ἐπὶ θῆρα γένετ' ἀληθὲς
 γίγνεται, καὶ δικαστηρίῳ τινι ἔοικεν ἡ τοιαύτη βάσανος,
 φέρε δῶμεν τήμερον τὴν ἀπολογίαν τῷ ἑτέρῳ τῶν
 λόγων, καὶ τῶν ἀνδρῶν τῷ θεωρητικῷ, ἀτεχνίᾳ ὡς-
 10 περ ἐπὶ δικαστῶν καθισταμένῳ, καὶ ἀποτελεσμένῳ πρὸς
 τὴν γραφὴν. Καὶ ἡ μὲν γραφὴ τοιαύδετις ἐστίν, ἡ ὅ-
 τι ἐγγυτάτῳ· Ἀδίκει Ἀναξαγόρας, γεγονώς μὲν
 ἐν τῇ Κλαζομενίων γῇ καὶ πόλει, καὶ μεταχρὼν ἱερῶν,
 καὶ ὁσίων, καὶ νόμων, καὶ τροφῆς, καὶ τῶν ἄλλων, ὧν καὶ

ζάλης ὑπὸ πνεύματος φερομένη, ὑπὸ τείχιον ὑποσᾶς, ὁρῶν
 τῆς ἄλλης καταπιμπλαμένης ἀνομίας, ἀγκυρᾶ, εἴπερ αὐτὸς
 καθαρὸς ἀδικίας τε καὶ ἀνοσίῳ ἔργων, τόν τε ἐνθαδε βίον
 βιώσεται καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν.

οἱ λοιποὶ Κλαζομένοι, ἐπαναχωρῶν δὲ ὥσπερ ἐκ Θη-
 ρίων, καὶ μήτε ταῖς ἐκκλησίαις ἀναμιγνύμενος μήτε
 εἰς Διονύσια ἀπαντῶν, μήτε εἰς δικαστήρια, μήτε ἄλ-
 λοθι Κλαζομένοις, ἀλλ' αὐτῶν ἡ μὲν γῆ μηλόδοτος,
 5 ἡ δὲ ἐσία ἄοικος, διατελεῖ δὲ καθ' αὐτόν, τὴν θαυ-
 μασίην σοφίαν ἄνω καὶ κάτω σφύρων καὶ διερευνώμενος.

Β. Ἡ μὲν δὴ γραφὴ ταύτη ἐχέτω. Ἀπολογεί-
 ῳ δὲ Ἀναξαρκόρχου ὡδέ πως· Ὅτι μὲν πολλὰ δέω
 ἀδικεῖν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Κλαζομένοι, εὖ τότο οἶδα·
 10 ὅτε γὰρ εἰς χρημάτων λόγον ἐπλημμελεῖσθε τι ὑ-
 πό ἐμῶ, ὅτε τὸ ἐμυτῶ μέρος ἀδοξοτέραν ὑμῖν πό-
 λιν ἐν τοῖς Ἑλλήσι προασκευίζω· ἐν τῇ αὐτῇ πρὸς
 ἕκασον ὑμῶν συμβολαίοις ἀλυπότατον ἐμυτὸν πα-
 ρέχειν οἶμι καὶ μέτριον· τῶν τε νόμων τῶν κειμένων,
 15 καὶ τῆς ποτιγείας, ὑφ' ἧς κοσμέμεθα, ἐκ ἑσιν ὅτε
 ἐλάττω ἔχω λόγον. Λείπεται δὲ, εἰ μηδὲν ἀδικῶν
 ὑμᾶς ἐγὼ ἐν τοῖς καθ' ἡμέραν ἐμυτῶ δικιτήμασι,
 καὶ τῷ τῷ βίῃ σχήματι, γνῶμητι ἀμαρτάνω, τῇ
 μὲν ἔχειν αἰτίαν, ὡς ἀδικῶ δημοσίᾳ τὴν πόλιν, ἀ-
 20 φείσθαι με, τυχεῖν δὲ εἰς τὰ ἐμυτῶ ἴδια διδισκί-
 λων, ἀλλ' ἢ κατηγορῶν. Φράσω δὲ πρὸς ὑμᾶς, οἷον

(16) Λείπεται δὲ.] σκοτεινὸν δοκεῖ τὸ χωρίον, καὶ ἑρμη-
 νευτέον αὐτὸ εἶναι ὡς· εἰ μὲν μὴ ἀδικῶ ὑμᾶς ἐν τοῖς ἐμυτῶ
 διαιτήμασιν, ἀλλὰ μόνον δοκῶ ὑμῖν γνῶμης ἐν τοῖς ἰδίοις
 ἀμαρτάνειν· εἰ μὲν ταῦθ' ἥτως ἔχει δηλονότι, λείπεται ὑ-
 μῖν ἀφείσθαι μὲν με τῆς αἰτίας καὶ ἀδικεῖν δημοσίᾳ τὴν πό-
 λιν, διδάσκειν δὲ ἐς τὰ ἐμυτῶ ἴδια, ἀλλ' ἢ κατηγορεῖν·
 τὸ δὲ, γνῶμη τί ἀμαρτάνω, ὅπως ἔγραψα αὐτὴ τῇ, γνῶμη
 ἔτι ἀμαρτάνω, ὡς καὶ Ρεῖσκιος λέγει· οἰκίῳ δὲ καὶ κατατί-

- τὸ μὲν πρᾶγμα ἐστίν, ἔδὲν ὑποσειλάμενος· εἰ καὶ μέλλει γέλωτα ὀφλισκάνειν τὸ ἐνθύμημα τὸ μὲν ῥηθέν. Ἐγὼ γάρ, ὅτι μένεσι πολλῷ ἄξιον δύνάμις ἐν πόλει, καὶ κοινωνία βίᾳ, καὶ ἔργων ἐπιφάνεια, καὶ χρεῖσις
- 5 πραγμάτων, σαφῶς οἶδα· εὖ γε μὴν ἐπίσταμαι ταυτὶ τὰ πολλὰ ἄξια, μετὰ μὲν τρόπῳ ἀρετῆς, καὶ καλοκάγαθίας, μέγα πάνυ συντελεῦντα τῷ σχόντι· εἰ δὲ μὴ, εἰς τὴν ἀντίον κατασμικρύνοντα, καὶ καταβάλλοντα, καὶ μὴδὲ τὸ λαθεῖν τοῖς ἔχουσι, μοχθη-
- 10 ροῖς ὅσι, παρεχόμενα. Ἐκλαμπρύνει γὰρ αἱ δυνάμεις τὴν ἀνδρείαν· καθ' ὅσον δ' ἀντις ἀμάετη τῷ καλῷ, κατὰ τοσούτον αὐτὴς ἐξήλεγχαν. Εἰ μὲν δὴ τις γνώμης ἔχοι καλῶς, τὴν ἐπιφάνειαν ἐν τῷ ἀσφαλεῖ κτήσάμενος, τῆς δυνάμεως ὄνατο· εἰ δὲ ταύ-
- 15 τη ἐνδέων ἐπιθοῖτο οἷς αὕτη χρῆται, ἀνάγκη πολλή, ἀμαθία τέχνης καὶ ἀπορία ὀργάνων, σφαλῆναι τὸν χρώμενον. Ταῦτά τοι ἐννοῶν, ἡγέμεν φροντισέον εἶναί μοι μᾶλλον ἄλλῃ, μὴ λάθω, προσίων παρὰ

ρω μικρὸν, Ἐνθύμημα αὐτὸ τῷ, Ἐπιθύμημα. (13) τὴν ἐπιφάνειαν ἐν τῷ ἀσφαλεῖ κτήσάμενος] ἐν ἄλλοις κατακτησάμενος· τὸ δὲ σχῆμα τῷ λόγῳ μοι δοκεῖ μετελλάχθαι· ἀπλῆστερον γὰρ αὖ εἶη ὥδ' εἰρημένον. Εἰ μὲν δὴ τις γνώμης ἔχων καλῶς, τὴν ἐπιφάνειαν (τὴν ἐκ τῶν ἔργων δόξαν) ἐν τῷ ἀσφαλεῖ (ἀσφαλῶς, μὴ ἀμαρτῶν μηδαμῇ) κτήσεται, ἡτος τῆς δυνάμεως ὄνατο· εἰ δὲ ταύτη (τῇ γνώμῃ· ἄμεινον δὲ ταύτης) ἐνδέων, ἐπιθοῖτο, οἷς αὕτη (ἡ δυνάμις, οἶμαι, ἀλλ' ἐκείνη ἡ γνώμη) χρῆται, ἀνάγκη πολλή (ὥτως ἔγραψα μᾶλλον ἀντὶ τῆς, πολλῆς) ἀμαθίας τεχν. καὶ τ. λ. π. τὸ μὲν αὖ, ἀμαθία τέχνης ἀντιρυγεί τῇ γνώμῃ· τὸ δὲ, ἀπορία ὀργάνων, τῇ δυνάμει.

δύναμιν τοῖς κοινοῖς, πταίων περί αὐτὰ καὶ σφαλλό-
 μενος. Οὐδὲ γάρ εἰ ἐν χορῷ ξυνάδειν ὑφ' ὑμῶν ἐτα-
 τόμην, ἠδίκεν ἂν, πρὶν ἔχειν φωνῆς ἐμμελῶς, ἢ ἐ-
 θέλων ἐγκαταμίγνυσθαι τῷ χορῷ. Διά τοι ταῦτα
 5 τῆς μὲν γῆς, ὅπως μοι ἔξει καλῶς, ὀλίγα ἐφρόντι-
 ζον· κατεθέμην δὲ ἐμαυτὸν φέρων εἰς τέτον τὸν βίον,
 ἐξ ἧς τὸ εἶδέναι τῇ ψυχῇ παραγενόμενον, ὥς περ φῶς
 ὀρθαλμοῖς, τὴν ἀσφάλειν τῇ λοιπῇ πορείᾳ παθα-
 σκευάσει· Τετό γε μὲν τὸ φῶς κτιτὸν ἐσιν, ἐκ οἷς
 10 τε λέγομεν Πιναθηναίαις· καὶ αἱ ὁδοὶ αἱ ἐπ' αὐτὴν
 τετμημέναι, ἢ Λῆροι, ἢ δὲ Φλυχῖαι, ἢ δὲ ἐπιμέλειαι
 γεωργικαί, ἢ δὲ ἀγοραῖοι σπυρίδι, ἢ δὲ δημῶδεις κοινω-
 νίαι· ἀλλ' ἀληθεύεις ἔρως, καὶ ἡ τῶν ὄντων θεία, καὶ
 ἡ περὶ ταῦτα φιλοτιμία. Ταύτη νομίσας ἰέναι δεῖν,
 15 εἰπομένη τοῖς ἄγασσι λόγοις, καὶ τὰ ἴχνη τῆς ὁδοῦ διε-
 σκόπην.

γ'. Καὶ τὰ μὲν ἐμὰ ταύτη ἔχει. Ὅτι δὲ καὶ περὶ
 ὑμῶν τὰ ἄριστα καὶ τὰ δικαιοτάτα βελεύομαι ταύτη
 ἰῶν, νῦν ἔρῳ. Τὰ γὰρ κοινὰ σώζεσθαι φιλεῖ, ἢ ἐάν
 20 τὰ τεῖχη ὑμῶν ἀρεστότα ἦ, ἢ δὲ νεύσοικαι σωζόμενοι,
 ἢ δὲ νῆες αὐταὶ πλέεσθαι, ἢ δέ γε σοσί, καὶ ἄλσιν, καὶ
 γυμνάσιον, καὶ τεμένη, καὶ πομπεῖα (ταῦτα γὰρ δι'
 εἰ καὶ μὴ οἱ πολέμιοι, μηδὲ πῦρ, μηδὲ ἄλλη τις συμ-
 φορὰ, ἀλλ' ὅγε χρόνος λαβὼν οἰχίσσεται) τὸ δὲ σώ-
 25 ζον τὰς πόλεις ἡ ἀρεμονία, καὶ ὁ τῆς πολιτείας κόσ-
 mos. Φημί καὶ γὰρ. Ταῦτα δὲ ὑπὸ τῆς εὐνομίας γίγ-
 νεται, τὴν δὲ εὐνομίαν ἡ τῶν χρωμένων ἀρετὴ φυ-

(26) Φημί καὶ γὰρ] ἢ καὶ αὐτὸ ὅπως ἀσυνάρτητον τὰτὶ παρὲν.
 σέφρασαν, εἰ μὴ ὑπὸ τῆς ἀντιδικίας πλάττεται βεβαιούμενον.

- λάττει, τὴν δὲ ἀρετὴν διδάσιν οἱ λόγοι, τὰς δὲ λόγους ἢ ἀσκήσεις, τὴν δὲ ἀσκήσιν ἢ ἀλήθεια, τὴν δὲ ἀλήθειαν ἢ περὶ αὐτὴν σχολή. Οὐ γάρ εἰσιν, ἐκ ἑσιν ἄλλο ὄργανον, ἢ κτητὸν ἀρετῇ, πλὴν ἀληθείας
- 5 λόγος, ὑφ' ἧ παροξύνεται ἡ ψυχὴ καὶ ζωπυρεῖται καὶ ἐκ εἰδῶ μὲν μαθόνει, μαθῶσα δὲ φυλάττει ἃ ἐμαθεν, φυλάττωνσα δὲ χρῆται, χρωμένη δὲ ἐσφάλλεται. Τέτο ἡ διατριβή, τέτο ἡ σχολή, ἀληθείας μελέτη, καὶ τέχνη βίη, καὶ ῥώμη λόγος, καὶ παρασκευὴ
- 10 ψυχῆς, καὶ ἀσκήσις καλοκαγαθίας. Εἰ μὲν ἔν ταῦτα ἐπ' ἑδὲν συντελεῖ τῶν καλῶν, ἡ συντελεντά γε ἐδιδάκται, ἡδὲ ἡσκηται, ἀλλ' εἰκὴ καὶ ὡς ἔτυχε παραγιγνόμενα, σκητὴ τὸ σχῆμα, εἰσαγγελίας ἄξιον φῆς. Εἰ δὲ τέτο μὲν ἑδείς φῆσει, ἔχ' ἔτω μέ-
- 15 μηεν, ἀλήθειαν δὲ, καὶ ὑγιὴ λόγον, καὶ ἀρετὴν, καὶ γινῶσιν νόμον καὶ δίκης, ἐκ ἑσιν ἑτέρως λαβεῖν, ἢ περὶ αὐτὰ πραγματευόμενον, ἐ μᾶλλον ἢ τὰ σκυτοτομικὰ μὴ περὶ αὐτὰ ἄγοντας σχολήν, ἢ τὰ χαλκευτικὰ μὴ πρὸς τῷ βαύνῳ καὶ τῷ πυρὶ διημερεύοντας,
- 20 ἢ τὰ κυβερνητικὰ μὴ θαλαττεργῶντας καὶ ναυτιλ-

(13) εἰσαγγελίας ἄξιον] ὁ Ρ' εἰσικός ἀσπνινώσκειν βέλεται ἔγω· ἀλλ' εἰκὴ συνέσι καὶ ὡς ἔτυχε παραγενόμενα, σκητῆς τὸ χρῆμα, ἐκ εἰσαγγελίας ἄξιον, ὡς φῆς· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ προσδετέον εἶναι μόνον τὸν Καὶ πρὸ τῆς, Εἰσαγγελίας· ἔτρεψα δὲ καὶ τὸν, γὰρ εἰς τὸν, δὲ κατωτέρω ἐν τῷ, ἀλήθειαν δὲ· ἵνα ἡ τὸ ὅλον χωρῶν συνεχῶς ἔγωσί· Εἰ δὲ τέτο μὲν ἑδείς φῆσει· ἐ γὰρ ἔτω μέμνην· ἀλήθειαν δὲ... ἐκ ἑσιν ἑτέρως λαβεῖν, ἢ περὶ... ἡδ' ἡμεῖς ἀδικῶμεν πράττοντες ταῦτα, τέναντίον δὲ λειπόμενοι αὐτῶν.

λομένους· πράττοντες μὲν ταῦτα ἀδικῶμεν ἑδὲν, ἀπολειπόμενοι δὲ αὐτῶν, καὶ μηλόδοτον ἑῶντες τὴν ψυχὴν καὶ ἄγονον, ἡμεῖς ἂν γραφῆς ἄξιοι καὶ εἰσαγγελίας. Ἐγὼ μὲν, ἃ νομίζω καὶ δίκαια ἅμα καὶ ἀληθῆ εἶναι, ἀπελογισάμην πρὸς ὑμᾶς, ὧς ἄνδρες Κλαζομένοι· ἄξιόν δὲ ὑμᾶς μὴ αὐτόθεν διενέγκαι τὴν ψῆφον, ἀλλ' ἐπιχεῖν τὸ νῦν ἔχον, αὐτόπτας δὲ καὶ θεατὰς γενομένους τῶν αὐτῶν ἔμοι, εἰ μὲν τι χηρὸν περιγίγινεσθαι δόξετε διδαχθέντες ἔργῳ, ἀφεῖναι τῆς γραφῆς, εἰ δὲ μὴ, τότε ὑμεῖς μὲν ψηφιεῖσθε τὰ ὑμῖν δοκῦντα, ἡμεῖς δὲ καὶ ὡς περὶ αὐτῶν καλῶς βελευσόμεθα.

δ'. Ταῦτα λέγοιτος καὶ ἀπολογιζομένους τῷ Ἀναξαγόρῃ, γελάσονται, ὡς τὸ εἰκὸς, οἱ Κλαζομένοι· ὁ γὰρ δὴ πιθανώτερός γε δόξει εἶναι τῆς γραφῆς, ἀληθῆ δὲ ἑδὲν ἦττον αὐτῷ λελέξεσθαι, καὶ ἐκεῖνοι καταψήφισονται. Εἰ δέ τις οἷος δικαστὴς χάραν ἔχειν μὴ κυάμῳ λαχόντος, ἀλλ', ἥπερ δὴ χειροτονία δικαστὴ μόνη, αὐτῷ τῷ εἰδέναι· πρὸς τῆτον ἔχῃ ὡς ἀδικῶν, ἑδ' ὡς φεύγων γραφὴν, ἀπολογιῇται, εἴτε Ἀναξαγόρας ἐν Κλαζομεναῖς, εἴτε ἐν Ἐφέσῳ Ἡράκλειτος, εἴτε ἐν Σάμῳ Πυθαγόρας, εἴτε ἐν Ἀδύρῳ Δημοκρίτος, εἴτε ἐν Κολοφῶνι Ξενοφάνης, εἴτε ἐν Ἐλέᾳ Παρμενίδης, εἴτε ἐν Ἀπολλωνίᾳ Διογένης, εἴτε τις ἄλλος τῶν δαιμονίων ἐκείνων ἀνδρῶν· ἀλλ' ἐξ ἰσοτιμίας ἔτῳσι πείθων καὶ διαλεγόμενος, συνετὰ συνετοῖς λέγων, καὶ πιστὰ πιστοῖς, καὶ ἔνδεα ἐνθέοις. Ὅτι τῇ τῷ ἀνδρῶν ψυχῇ ἔνειμε Θεὸς δυνάμεις τρεῖς, καὶ χάρας, καὶ φύσεις, ὥσπερ τινα ἀθεοῖζων ξυνοίκησιν πάλεως· ἥς τὸ μὲν ἄρχον καὶ προ-

- βελευόμενον εἰς ἀκρόπολιν ἀναγαγών, ἰδρύσας αὐτῷ,
 πλέον ἔδεν αὐτῷ προσέταξε λογισμῷ· τὸ δ' ἀκμά-
 ζου, καὶ πράττειν δεινόν, καὶ τελεσιεργεῖν ἱκανόν τὰ
 βελευθέντα, συνηψέ τε καὶ συνεκέρασε δι' ὑπηρεσίας
 5 προσαγμάτων τῷ βελευτικῷ· τρίτον δ' αὖ, τὸ ἀε-
 γὸν τῷτο πληθός, καὶ ἀκόλασον, καὶ βράιαισον, καὶ
 μεσὸν μὲν ἐπιθυμιῶν, μεσὸν δὲ ἐρώτων, μεσὸν δὲ ὕ-
 βρεως, μεσὸν δὲ ἡδοιῶν παντοδαπῶν, τρίτην ἔχειν
 μοῖραν, οἷον δημόντια ἀεγὸν, καὶ πολύφωνον, καὶ
 10 πολυπαθῆ, καὶ ἐμπληκτον. Ταύτη δὲ νενεμημένης
 τῆς ψυχῆς τὴν οἰκονομίαν τῆς τῷ ἀνθρώπῳ συντά-
 ξεως, εἰσὶς ἐγγίγνεται φιλεῖ, αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ἐν
 πόλει πάθος. Ὡς ἡ μὲν εὐδαίμων πόλις βασιλεύε-
 ται, τῶν ἄλλων μερῶν εἰκόντων, κατὰ τὸν τῷ Θεῷ
 15 νόμον, τῷ δυναμένῳ καὶ πεφυκότι ἐξηγεῖσθαι. Ἡ δὲ
 ταύτης ἐλλίπεσεν κατ' εὐδαιμονίαν πόλις, ἀριστο-
 κρατίαν ὀνομάζεσθαι τὴν τῶν ἐν δυνάμει ξυνεληλυθό-
 των ἀρχὴν, ἐλάττων μὲν ἐστὶ βασιλευομένης, κρείτ-
 των δὲ δημοκρατεμένης, ἰσχυρὰ μὲν τις καὶ πρακτικὴ,
 20 κατὰ τὴν Λακωνικὴν, ἢ Κρητικὴν, ἢ Μαντινικὴν, ἢ
 Πελληνικὴν, ἢ Θετταλικὴν πολιτείαν ἰσαμένη, φιλό-
 τιμος δὲ ἄγαν καὶ φιλόναικος, καὶ δύσερις, καὶ πολυ-
 πράγμων, καὶ ἱπτικὴ, καὶ θαρσαλέα. Τρίτον δ' αὖ
 πολιτείας γένος, ἢ ὄνομα μὲν εὐφημον δημοκρατία,
 25 τὰ δὲ ἀληθῆς ὀχλοκρατία, κατὰ τὴν Ἀττικὴν, ἢ
 Συρακυσίαν, ἢ Μιλησίαν, ἢ τινα ἄλλην πληθὺς ἰ-
 χυρὴν, πολύφωνόν τε καὶ ἀκόλασον καὶ παντοδαπόν.
 ε. Τριῶν δὲ πολιτειῶν τρία τ' αὖ μιμήματα βίων
 ἴσοις ἂν ἐν ἀνθρώπῳ ψυχῇ· κατὰ μὲν τὸ βελευτι-
 30 κὸν καὶ ἀρχικὸν καὶ ἐκποδὸν τῇ πράξει τε καὶ χειρουργίᾳ,

τὸ θεωρητικὸν ψυχῆς γένος· τὸ δὲ πρακτικόν, δευτέρου δευτέρως τιμώμενόν τε καὶ δοκιμαζόμενον· τήν τε ἐν ἀνδρὶ δημοκρατίαν καὶ χαλεπὸν ἰδεῖν· πολὺ γὰρ τὸ τῆς πολιτείας τῦτο γένος ἐπινέμεται πᾶσαν ψυχὴν.

- 5 Καὶ τῦτο μὲν ἐατίον, καὶ ἀποχειροτονήτεον τῷ ἀρίστῳ. Θεωρίαν δὲ πράξει παραβαλλομένην, ἐκατέραν τυγχάνουσιν τῷ καλῷ, τὴν μὲν θεωρίαν κατὰ τὴν γνῶσιν, τὴν δὲ πράξιν κατὰ τὴν ἀρετὴν, ποτέραν προτιμητέον; Ἀποκρίνεται ὁ λόγος, ὅτι εἰ μὲν κατὰ
10 τὴν χρεῖαν αὐτὴν ἰσάμεθα, τιμητέον τὴν πράξιν· εἰ δὲ κατὰ τὴν αἰτίαν τῷ γενομένῳ καλῶς, προτιμητέον τὴν θεωρίαν. Ὡς καὶ σπονδὰς ἐκατέρῳ σπείσασκεν, νείμωμεν τὰς δυνάμεις καὶ τὸ σχῆμα τῷ βίῃ τοῖς ἀνδράσιν, ἢ κατὰ φύσιν, ἢ κατὰ ἡλικίαν,
15 ἢ κατὰ τύχην. Καὶ γὰρ φύσει διαφέρει ἕτερος ἑτέρου· ὁ μὲν ἐν πράξει ἐξαδειῶν, εὐχερὲς δέ τις ὢν κατὰ τὴν ψυχὴν πρὸς θεωρίαν· ὁ δὲ ἐν μὲν θεωρίᾳ καματηρὸς ὢν, πράττειν δὲ ἐρρωμένος. Δίψῃσι δὲ καὶ ἡλικία τὴν ἀνδρᾶς· νεότητος μὲν γὰρ ἡ πράξις.
20 Ὁμηρος λέγει, καὶ γὰρ πείθομαι,

νέω δὲ τε πάντ' ἐπέοικεν.

- Νέος μὲν γὰρ ὢν ὁ φιλόσοφος πρᾶττέτω, λεγέτω, πολιτεύετω, στρατεύετω, ἀρχέτω. Καὶ γὰρ οἱ Πλάτωνος ἐπὶ Σικελίαν δρόμοι, καὶ πόνοι, καὶ περὶ Δίωνα
25 σπεδὴ, κατὰ τὴν ἀκμὴν ἐγίγνοντο τῆς ἡλικίας· γηράσαντα δ' αὐτὸν ὑπεδέξατο Ἀκαδημία, καὶ βαθεῖα

(21) Νέω δὲ τε πάντ' ἐπέοικεν] Ὁμηρος Ἰλ. Σ'. 71.

(23) οἱ Πλάτωνος ἐπὶ Σικελίαν δρόμοι] ἴδε ἀνωτέρω λόγῳ.

- σχολή, ἔς λόγους καλοὶ, καὶ θεωρία ἄπταισος, ἐν πολλῇ ἔς ἀμφιλαφεῖ ἀληθείᾳ κατατιθέμενον τὸ τῷ βίῃ τέλος. Καὶ Ξενοφῶντα ιεαυιευόμενον μὲν ἐν τοῖς ἔργοις φιλῶ, γηράσκοντα δὲ ἐν τοῖς λόγοις ἐπαινῶ.
- 5 Δίῳσσι δὲ ἤδη ἔς τύχη· τὸν μὲν γὰρ δυνάμει ἔς πρᾶξι ἀναγκαίᾳ περιέβαλε, τὸν δὲ σχολῇ καὶ ἡσυχίᾳ προσηνεῖ· ὦν τὸν μὲν ἐπαινῶ ἐν τῷ ἀναγκαίῳ ὄν. δριζόμενον, τὸν δὲ ἔς μακαρίζω ἔς ἐπαιῶ, μακαρίζω μὲν τῆς σχολῆς, ἐπαινῶ δὲ τῆς ἰσορίας.
- 10 ε'. Ἀλλὰ τὸν μὲν ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Ἀσίαν πλέοντα, ἵνα ἴδῃ τὴν Αἰγυπτίων γῆν, καὶ τῷ Νεῖλῳ τὰς ἐκβολὰς, ἢ πυραμίδας ὑψηλὰς, ἢ ὄρεϊς ξένους, ἢ βῦν, ἢ τεάγον, μακαρίζομεν τῆς θείας· καὶ ἐπὶ τὸν Ἰστρον τίς ἔλθῃ, καὶ τὸν Γάγγην ἴδῃ,
- 15 καὶ τις αὐτόπτης γένηται Βαβυλῶνας κειμένης, ἢ τῶν ἐν Σάρδεσι ποταμῶν, ἢ τῶν ἐν Ἰλίῳ τάφων, ἢ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ τόπων. Καὶ τῆς Ἀσίας ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα περαιῶνται σόλοι, ἢ ἐπὶ τὰς Ἀθήνησι τέχνης, ἢ ἐπὶ τὰς Θήβησι θυμὸς, ἢ ἐπὶ τὰς ἐν Ἀργεὶ
- 20 τόπῃς. Οὐ μὲν γὰρ ἔς Οὐδυσσεὺς σοφὸς διὰ πολλὴν πλάνην·

κά. ε'. (9) ἐπαινῶ δὲ τῆς ἰσορίας.] ἀντὶ θεωρίας φησὶν Ρ' εἰ-
σκίος· ὁ δὲ Μαρκελάνδος ἀμεινον εἶναι φησὶ γράφειν, ἡσυχίας.

(19) Η' ἐπὶ τὰς Θήβησι θυμὸς, ἢ ἐπὶ τὰς ἐν Ἀργεὶ
τόπῃς.] θυμὸς μὲν Θήβησιν ἐννοεῖ τὴν μνησικακίαν ἔς τὸ πρὸς
ἀλλήλους πάθος τῶν ἀδελφῶν Ἑγεκλέες ἔς Πολυνείκη· τόπῃς
δ' ἐν Ἀργεὶ τὰς ἐκ τῆς ἀρχαιότητος σεμνὸς ἐκεῖνος ἔς σο-
βαρὲς· ἐν οἷς οἱ Ἡρώες ἦσαν ἐκεῖνοι, Ἡρακλῆς, Ἀδρακος,
Ἀγαμέμνων, Οὐρέης· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος ἐκ τῆς Οὐδυσ-

Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἶδεν ἄσσα, καὶ νόον ἔγνων.
 Τὰ δὲ Οὐδυσσέως θεάματα ἢ Θερᾶνες ἦσαν, ἢ Κί-
 κονες οἱ ἄγριοι, ἢ Κιμμέριοι οἱ ἀνήλιοι, ἢ Κύκλωπες
 οἱ ξενοκτόνοι, ἢ γυνὴ φαρμακίς, ἢ τὰ ἐν ἄδῃ θεά-
 5 ματα, ἢ Σκύλλα, ἢ Χάρυβδις, ἢ Ἀλκινόος κῆπος,
 ἢ ἡ Εὐμαίη αὐλή· πάντα θνητὰ, πάντα ἐφήμερα,
 πάντα ἄπισα. Τὰ δὲ τῷ φιλοσόφῃ ἀνδρὸς θεάμα-
 τα τῷ εἰκάσω; Οὐεῖρῳ νὴ Δία ἐιργεῖ, καὶ παντα-
 χῶ περιφερομένῳ· ὅ τὸ μὲν σῶμα ἔδαμῦ ἐλέγεται,
 10 ἢ δὲ ψυχὴ περίεσι πᾶσαν γῆν, ἐκ γῆς δ' ἀνεισι
 ἐπ' ἔρανόν, πᾶσαν μὲν περαιεμένη θάλατταν, πᾶ-
 σαν δὲ διερχομένη γῆν, πάντα δὲ ἄερα ἀνιπταμένη,
 συνθέεσα ἡλίῳ, συμπεριφερομένη σελήνῃ, συνδεδε-
 μένῃ τῷ τῶν ἄλλων ἄστρον χορῶ, καὶ μονοεχὶ τῷ
 15 Διὶ συνοικονομῶσα τὰ ὄντα καὶ συντάττεσα. Ὡς ὁ-
 λε μακαρίε, καὶ θεαμάτων καλῶν, καὶ ὀνείρων ἀλη-
 θινῶν.

σείης. Α'. 3. (4) γυνὴ φαρμακίς.] ἐκ τῆς Οὐδυσσεΐας Κ'.
 „Αἰαΐην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ' ἔνθα δ' ἔνναϊς
 „Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
 (10) ἐκ γῆς δ' ἀνεισιν ἐπ' ἔρανόν] προσέειπα τὸ, δ' ἀνει-
 σι, γνώμη καὶ Ρ' εἰσκήε· ἄλλως γὰρ ἀτελῶς εἶχε.

P

Λ Ο Γ Ο Σ ΚΓ'.

Εἰ καλῶς Πλάτων Οἴμηρον τῆς πολιτείας παρητήσατο.

- α. Ἦλθεν εἰς Σπάρτην Συρακῆσιος σοφιστῆς οὐ
 κατὰ τὴν τῷ Περσίῳ καλλιλογίαν, ἐδὲ κατὰ τὴν
 τὴν Ἰππίῳ κενεολογίαν, ἐδὲ κατὰ τὴν Γοργίῳ ῥητο-
 ρείαν, ἐδὲ κατὰ τὴν Θρασυμάχῳ ἀδικίαν, ἐδὲ κατ'
 5 ἄλλην πραγματεῖν λόγῳ παρεσκευασμένος· ἀλλ' ἦν
 τῷ Συρακυσίῳ σοφιστῇ ἡ τέχνη, αὐτὸ ἔργον κεκρα-
 μένον ὁμῶς χρεῖα καὶ ἡδονῇ. Τὰ γὰρ ὅσα καὶ τὰ σι-
 τία ἡδυσμάτων συμμετρίαις, καὶ κρέσσει καὶ παικι-
 λiais, καὶ τῇ διὰ πυρὸς ὁμιλίᾳ, αὐτὰ ἑαυτῶν προ-
 10 σφορότατα εἶναι παρεσκεύαζε· καὶ ἦν πολὺ τὸ Μι-
 θραῖκε καὶ ὄνομα τοῖς Ἕλλησι κατὰ ὀψοποιίαν, ὥ-
 σπερ τὸ Φειδίε κατὰ ἀγαλματεργίαν. Ἦκε δὲ καὶ εἰς
 τὴν Σπάρτην ἔτος ἀνὴρ δυναστεύσας τότε, ἐν ἀρχέ-
 σῃ τῇ πόλει καὶ δυνάμει γενναίαν περιβεβλημένη εὐελ-
 15 πῖς ὧν εὐδόκιμον αὐτᾷ φανεῖσθαι τὴν τέχνην. Τὸ δὲ
 ἦν ἄρα ἐ τοιούτων· ἀλλὰ τῶν Λακεδαιμονίων τὰ τέ-
 λη ἀνακαλεσάμενοι τὸν ἄνδρα, ἐκέλευον αὐτῷ ἐξιέν-
 ναι τῆς Σπάρτης αὐτίκα μάλ' εἰς ἄλλην γῆν, καὶ ἀν-
 θρώπων ἄλλος (ἐφίεμεν γὰρ ὑπὸ τῷ ποιεῖν δεῖσθαι
 20 τροφῆς ἀναγκαίας μᾶλλον ἢ τεχνικῆς, καὶ τὰ σώμα-
 τα ἔχειν ἀκολάκευτα καὶ ἀπλά, καὶ μηδὲν ὀψοποιῆ

·(10) Τὸ Μιθραῖκε ὄνομα] ἴδε περὶ τήτου ἀνωτέρω λό-
 γου, καὶ δ'. ὁ δὲ μεσολαβῶν Καὶ Οὔβελις εἰς δοκεῖ.

δεόμενα, ἢ μᾶλλον ἢ τὰ τῶν λεόντων) ἀπείναι δὲ ἐ-
 κείσε ἔνθα καὶ εἰκὸς τιμηθήσεσθαι αὐτῷ τὴν τέχνην,
 δι' ἡδονῆς καὶ χρείας τὸς διμιθεγὲς αὐτῆς ἀσπαζόμε-
 νων. Οὕτω Μιθαικος ἐξῆλθε Σπάρτης αὐτῇ τέχνῃ·
 5 παρεδέξαντο δὲ αὐτὸν ἔχ' ἥττον οἱ ἄλλοι Ἕλληνες,
 κατὰ τὴν ἑαυτῶν ἡδονὴν ἀσπαζόμενοι, ἢ κατὰ τὴν
 παρὰ Λακεδαιμονίοις ἀτιμίαν ὑπεριδόντες.

- β'. Εἰ δὲ δεῖ καὶ ἄλλας παρακαλέσαι εἰκόνας τῷ
 παρόντι λόγῳ σεμνοτέρας τῆς Μιθαικῆ τέχνης·
 10 Θηδοῖαι αὐλητικὴν ἐπιτηδεύουσι, καὶ ἔσιν ἢ δι' αὐλῶν
 μῦσα ἐπιχώριος τοῖς Βοιωτοῖς. Ἀθηναῖοι λέγουσιν καὶ
 ἔσιν ἢ περὶ τὸς λόγους σπευδὴ τέχνην Ἀττικὴν· παι-
 δεύματα Κρητικὰ θῆραι, ὀρειδοκίαι, τοξεύειν, δρό-
 μοι· τὰ Θετταλικά ἵππικὴν, τὰ Κυζηναῖκά διφρεῖαι,
 15 τὰ Αἰτωλικά ληξείαι, ἀκοντίζουσιν Ἀκαρνανες, πελ-
 τάζουσι Θωῶκες, νησιῶται πλέουσι. Ἐὰν δὲ μεταθῇς
 τὰ ἐπιτηδεύματα ἄλλων πρὸς ἄλλας, νοθεύεις τὰς
 τέχνας. Τί γὰρ δεῖ ἡπειρώταις νεῶν, ἢ ἀμβροσίαις αὐ-
 λῶν, ἢ ὀρείοις ἵππων, ἢ πεδιάδα οἰκῆσι δρόμων, ἢ
 20 ὀπλίταις τόξων, ἢ τοξόταις ἀσπίδων; Ὡς περ' ἐν
 ἔνταυθα διεκληρώσαντο τὰς τέχνας οἱ τόποι, ἢ αἱ
 φύσεις τῶν χρωμένων, ἢ αἱ φιλῖαι τῶν ἀπ' ἀρχῆς
 ἐπιτηδευθέντων, καὶ ἔτ' αὐτῶν ἕκασον, ἔτε πᾶσι τί-
 μιον, διότι ἐνόησιν, ἔτε ἀτιμόντισιν ὅτι μὴ πᾶσιν,
 25 ἀλλὰ εὐδοκίμῃ ἕκασον κατὰ τὴν χρεῖαν τῶν λαβόν-
 των· τί κωλύει τὸς τῆς καλῆς ταύτης πόλεως πο-
 λίτας, ὥς Πλάτων θρεψάμενος τῷ λόγῳ ὑπὸ νόμοις
 ξένοις καὶ ἢ καθωμιλημένοις τῷ τῶν πολλῶν ἔθει κα-
 τώκισεν, αὐθις αὖ λόγῳ ἔχεν καὶ τέττες ἐπιχώρια
 30 ἅττα αὐτῶν νόμιμά τε καὶ ἐπιτηδεύματα, συμπεφυ-

- κότα τῇ ἐκ παίδων τροφῇ, τιμώμενα μὲν αὐτοῖς κα-
τὰ τὴν χρεῖαν αὐτῶν ἐκείνων, ἀτιμαζόμενα δὲ παρὰ
τοῖς ἄλλοις ἐπεὶ μὴ κακείοις ἤημοσεν; Εἰ μὲν γὰρ
πόλιν πόλει παραβάλλοιμεν, καὶ πολιτείαν πολι-
5 τεῖαν, καὶ νόμους νόμοις, καὶ νομοθέτην νομοθέτη,
καὶ τροφὴν τροφῇ, ἔχει ἂν τινα ἡμῖν λόγον ἢ ἐξετα-
σις τοιαύδε, διερευνημένοις τὸ παρ' ἐκάστοις ἐνδέον. Εἰ
δὲ τις μέρος τῷ ὅλῳ ἀποτεμόμενος καθ' αὐτὸ, σκο-
ποῖν διὰ μαρτύρων τῶν χωρμένων τέτῳ, ἢ μὴ, ἔτω
10 γ' ἂν καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ὅσοις ἀνθρώποι χρεῶν-
ται, κατ' ἴσον ἂν τύχοι τιμῆς καὶ ἀτιμίας,
καὶ διατελοῖ ἐν ἀμφισβητησίμῳ κρίσει πλανώμενα.
Καὶ γὰρ αἱ τροφαί, καὶ τὰ φάρμακα, καὶ τὰ διαιτή-
ματα, καὶ τὰλλα ὅσα τῇ τῶν ἀνθρώπων χρεῖαν ἀ-
15 νακέρεται, ἢ πᾶσιν ἐξῆς ὅμοια πάντα, ἀλλὰ τὸ
αὐτὸ ἤδη τὸν μὲν ἐβλαψε, τὸν δὲ ὤησε, καὶ τὸν μὲν
εὐφρανε, τὸν δὲ ἠνίασεν· ἕκαστον γὰρ τέτῳ ἢ χρεῖαν,
καὶ ὁ καιρὸς, καὶ ἡ ὑπόθεσις τῷ βίῳ ἕτερα ἐτέρῳ φαί-
νεσθαι ποιεῖ.
- 20 γ'. Οὕτω τοῖνυν ἐχόντων τέτῳ, μεταβάιντες αὖ
περὶ Ὀμήρου σκοπῶμεν ἀδεκάως μάλα· ἐθ' ὅσις
Πλάτῳ χαίρει, ἀτιμάζων Ὀμηρον· ἐθ' ὅσις Ὀμη-
ρον θαυμάζει, μεμφόμενος Πλάτῳ. Οὐ γὰρ δια-
κεκλήρωται ἐδὲ ἀπέχισται ἐκάτερον θατέρῳ, ἀλλ' ἔ-
25 ξεσίπτε καὶ τὰ τῷ Πλάτῳ τιμᾶν, καὶ θαυμάζειν
Ὀμηρον. Ἐξεσι δὲ ὧδε. Πόλιν οἰκίζει Πλάτων τῷ
λόγῳ, ἢ Κρητικὴν, ἐδὲ Δωρικὴν, ἐδὲ Πελοποννη-
σίαν, ἐδὲ Σικελικὴν, ἐδὲ μὰ Δι' Αἰττικὴν· ἢ γὰρ
ἂν τοιαύτην οἰκίζων πόλιν, μὴ ὅτι Ὀμήρῳ ἂν ἐδεήθη
30 μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς Ὀμήρῳ Ἡσιόδῳ καὶ Ὀρφέῳ, καὶ

εἴτις ἄλλη παλαιὰ μῆσα ποιητικὴ κατεπάρδειν ἱκανὴ
 τὰς τῶν νέων ψυχὰς, καὶ δημαγωγεῖν, καὶ ἡδονὴν συ-
 νήθει ἀνακινηθῆναι πρῶτως ἀληθεῖς λόγους· ἀλλ' ἔστιν
 αὐτῷ ξυνοίκισις καὶ ἡ πολιτεία γιγνομένη λόγῳ, κα-
 5 τὰ τὸ ἀκριδέσαστον μᾶλλον, ἢ χρειωδέσαστον. Οὐ περ
 τρόπον καὶ τοῖς τὰ ἀγάλματα τέτοις διαπλάττεσιν,
 οἱ πᾶν τὸ παρ' ἐκάσῃ καλὸν συναγαγόντες, κατὰ
 τὴν τέχνην ἐκ διαφόρων σωμάτων ἀθροίσαντες εἰς
 μίμησιν μίαν, κάλλος ἐν ὑγιᾶ καὶ ἄριστον καὶ ἡρμοσμέ-
 10 νον αὐτὸ αὐτῷ ἐξεργάσαντο· καὶ ἐκ αὐτοῦ εὖροις σῶμα
 ἀκριδὲς κατὰ ἀλήθειαν ἀγάλματι ὁμοῖον. Οἰεῖσθαι
 μὲν γὰρ αἱ τέχναι τῷ καλλίστῃ, αἱ δὲ ἐν ποσὶ ὁμι-
 λῆσαι καὶ χρεῖται ἀπολείπονται τῶν τεχνῶν· Οἶμαι δὲ,
 εἰ καί τις ἦν ἐν ἀνθρώποις δύναμις πλαστικὴ σωμά-
 15 των σαρκίνων, συμφορήταί τε αὐτῷ οἱ δημιουργοὶ τὰς
 δυνάμεις συμμέτρως γῆς καὶ πυρὸς, καὶ τῶν ὅσα τέ-
 τοις ἀεμοδύντα τε καὶ ὁμολογήσαντα συνίστησι τὴν
 σωμάτων φύσιν, ἀπέφηναν αὐτῷ, ὥς γε εἰκὸς, σῶμα
 ἀνευδὲς φαρμάκων καὶ μηχανευμάτων καὶ διαιτημά-
 20 των ἰατρικῶν. Εἰ ἔν τις ἐκείων τινὸς τῶν δημιουργῶν
 ἀκύντας νομοθετῆντος τοῖς ὑπ' αὐτῷ πλαθεῖσι τῷ
 λόγῳ, ὅτι ἄρα δεήσονται ἐδὲ ἱπποκράτης ἰωμένα
 σφας, ἀλλὰ χρεὶ σέψαντας ἐρίω τὸν ἄνδρα καὶ χρί-
 σαντας μυρῷ ἀποπέμπειν παρ' ἄλλες, εὐδοκίμησον-
 25 τα ἐκεῖ ὅπερ τὴν τέχνην παρακαλεῖ ἡ νόσος· κατὰ
 ἀγανακτοίῃ πρὸς αὐτὸν, ὥς ἀτιμάζοντα τὴν Α'-

(23) Ἀλλὰ χρεὶ σέψαντας ἐρίω τὸν ἄνδρα, καὶ χρίσαν-
 τας μυρῷ] ἔγω Πλάτων ἐν Πολιτείᾳ βιβλ. Γ'. τιμήσας,
 ἀπέπαμψεν Ὀμήρου· ἴδε δὲ κατωτέρω λόγῳ. ΚΕ', Ε'.

σκληπιῷ καὶ τὴν Ἀσκληπιαδῶν τέχνην· ἄρα ὁ κατα-
γέλαστος ἂν γίγνοιτο, αἰτίαν προσφέρων τῷ μὴ κα-
τὰ ἀτιμίαν παραιτημένῳ ἰατρικῇ, ἀλλὰ μήτε κα-
τὰ χρεῖαν δεομένῳ αὐτῆς, μήτε κατ' ἡδονὴν ἀσπα-
5 ζομένῳ;

δ'. Δύο γὰρ ὄντων τέτων, ὑφ' ὧν Ὁμήρος, καὶ
Ἡρόδοτος, καὶ ὅσις ἄλλος ἐν ἀρμονίᾳ ποιητικῇ εὐδόκι-
μοι ἦσαν, χρεῖας καὶ ἡδονῆς, κατ' ἑξῆς αὐτοῖς ἐ-
πιτήδεια τὰ ἔπη τῇ Πλάτωνος πολιτείᾳ, ὅτε κατὰ
10 τὸν χρεῖαν, ὅτε κατὰ τὴν ἡδονήν· Ἥτε γὰρ χρεῖα
συνελήλταται αὐτοῖς εἰς τροφὴν ἀκριβοῦ καὶ ἀκέρματα
ἀναγκαῖα, ἑδὲν αὐθαίρετον, ἑδὲ αὐτεξέσσιον, ἑδὲ
οἷον ἂν δέξαιτο παρὰ μητέρων παῖδες ὑπὸ φήμης ἀ-
λόγως πλαδέντα μῦθον. Οὐδὲν γὰρ εἰκὴ, ἑδὲ ἐκ τῷ
15 προσυχόντος, ὅτε ἀκέρμα, ὅτε παίδευμα, ὅτε ἄ-
θυρμα παρέλθοι ἂν εἰς τοιαύτην πόλιν, ὥστε καὶ δεη-
θῆναι Ὁμήρου, τὰς ἕσας περὶ θεῶν δόξας ἐμμελῶς
μεγαλύνειν, καὶ τρέποντος τὰς τῶν πολλῶν ψυχὰς
ἐκ ταπεινῆς φαντασίας εἰς ἐκπληξιν. Τῷτο γὰρ τοι
20 δύναται ποιητῷ λόγος ἐμπεσὼν ἀκοαῖς τεθραμμέ-
ναις κακῶς, περιβομβεῖν αὐτὰς, καὶ μὴ παρέχειν
χολὴν διαπιστεύειν τοῖς εἰκὴ θρυλλημένοις λόγοις·
ἀλλ' εἰδέναι μὲν ὅτι ποιητικὴ πᾶσα ἀνίττεται, κα-
ταμαντεύεσθαι δὲ τῶν αἰνιγμάτων μεγαλοπρεπῶς,
25 κατὰ τὴν θεῶν δίκην. Ὅπόθεν δὲ ἐξελήλταται τὸ
ταπεινὸν πᾶν καὶ τὸ ἡμελημένον, τί δεῖ ἐνταῦθα τοιού-

(21) Καὶ μὴ παρέχειν χολὴν διαπιστεύειν] ὁ μὲν P' εἰ-
σκιος γράφειν βέλεται, τῷ μὴ διαπιστεύειν· ἐμοὶ δὲ δοκαῖ
ἄμεινον γράφειν, διαπιστεῖν ἀντὶ τῷ διαπιστεύειν.

τε φαρμάκῃ; Τὸν Ἀνάχαρσιν ἐκεῖνον ἤρετο Ἕλληνας
 ἄνθρωποι, εἰ ἔστιν αὐλητικὴ ἐν Σκύθαις· ὁ δὲ, ἔδδ' ἀμπε-
 λοι, ἔφη. Ἄλλη γὰρ ἄλλην παρακαλεῖ ἡδονήν, καὶ
 ἔστι ξυμφυῖς τὸ χρεῖμα, καὶ ἄπαυσον, καὶ αἰένον, ἐπει-
 5 δὴν ἀρξεται ρεῖν· καὶ μία μηχανὴ πρὸς σωτηρίαν, σῆ-
 σαι τὰς πηγὰς, καὶ ἀποφράξαι τὴν ἡδονῶν γένεσιν.
 Ἡ δὲ τοιαύτη πόλις, ἣν συνεσήσατο Πλάτων, ἀθα-
 τος ἡδονῇ καὶ θεαμάτων, καὶ ἀκρομάτων· ὥς ἔτε, εἰ
 ποιητικὴ παρασκευαστικὸν ἡδονῆς, εἰσδέξαίτο ἂν αὐ-
 10 τήν, καὶ πολὺ μᾶλλον κατὰ τὴν χρεῖαν.

Εἰ. Εἴω λέγειν, ὅτι καὶ τῶν ἐν ἀνθρώποις γενῶν ὁ
 λόγος μόνον πλαττόμεναι πόλεις, ἀλλὰ καὶ ἔργω
 γενόμεναι, πολλαὶ καὶ πολιτευθεῖσαι ἰγίως, καὶ ξυ-
 νοικιδεῖσαι ἰομίμως, ἀγισταὶ τὸν Ὀμηροῦ. Ὁ ψὲς
 15 μὲν γὰρ ἡ Σπάρτη ῥαψωδεῖ, ὁ ψὲς δὲ καὶ ἡ Κρήτη,
 ὁ ψὲς δὲ καὶ τὸ Δωρικὸν ἐν Λιβύῃ γένος· ἐπακνείται δὲ
 ἐκ ὁ ψὲς, ἀλλ' ἐκ παλαιᾶς ἀρετῆς. Τὰ δ' τῶν βαρ-
 βάρων τί χρεὶ λέγειν; χορῇ γὰρ ἂν ἐκεῖνοι τὰ Ὀμή-
 ρε μάθοιεν, ἀλλ' εὐροῖς ἂν ὅμως καὶ ἐν βαρβάροις ἀρε-
 20 τὴν ἀπερχισμένην τῶν Ὀμήρων ἐπῶν· ἡ γὰρ ἂν καὶ τὸ
 τῶν ῥαψωδῶν γένος τὸ αἰοσιμώτατον εὐδαιμόνει κατὰ
 τὴν συνουσίαν τῆς τέχνης, τὸ δὲ ἔχ' ἔτως ἔχει. Κα-
 λὰ μὲν γὰρ τὰ Ὀμήρῳ ἐπη, καὶ ἐπῶν τὰ κάλλιπα,
 καὶ φανώτατα, καὶ ἀδεῖναι Μῆσαις πρέποντα· ἀλλ' ὁ
 25 πᾶσι καλὰ, ἔδδ' αἰεὶ καλὰ· ἔδδ' γὰρ τῶν ἐν μουσικῇ
 μελῶν εἰς νόμος, ἔδδ' εἰς χεῖρος. Καλὸν μὲν ἐν πο-
 λέμῳ τὸ Ὀρθιον, καλὸν δὲ ἐν συμποσίῳ τὸ Παροί-
 νιον, καὶ καλὸν μὲν Λακεδαιμονίοις τὸ Ἐμβατήριον,
 καλὸν δὲ Ἀθηναίοις τὸ Κύκλιον, καὶ καλὸν μὲν ἐν
 30 διώξει τὸ Ἐγκελευτικόν, καλὸν δὲ ἐν φυγῇ τὸ Ἀνα-

κλητικόν· ἡδεῖα μὲν πᾶσα μῦσα, ἀλλὰ τὸ τῆς
 χρείας ἔχ' ὅμοιον πᾶσιν. Ἄν τοῖον καθ' ἡδονὴν κρεί-
 νης Ὀμηρον ἄδειν ἄνδρας, εἰσκυκλεῖς ποιητῶν χοροὶ
 ἀκόλασον καὶ βακχεύοντα, κρατῆντα ἡδονῇ τῆς Ὀμή-
 5 ρε ωδῆς, ἀποχειροτανεῖς τῆς ἡδονῆς τὸν ἄνδρα. Ἡ-
 δὺς μὲν γὰρ, ἡδὺς, ἀλλὰ τὸ κάλλος ἀκμαιότερον
 τῆς ἡδονῆς, καὶ μὴ παρέχον σχολὴν εὐφραίνεισθαι,
 ἀλλ' ἐπαινεῖν· ἀλλ' ἐπαινος σὺν ἡδονῇ μὲν, ἀλλ' ἐκ
 αὐτὸ ἡδονῆ. Εἰ δὲ καθ' ἡδονὴν τὰ Ὀμίρε ἀσπαζό-
 10 μεθα, ὥς αὐλήματα, ὥς κιθαρίσματα, ἐξελαύνεις
 Ὀμηρον ὅκ' ἐκ τῶν Πλάτωνος τροφίμων μόνον, ἀλ-
 λά καὶ ἐκ τῶν Λυκέργε, καὶ ἐκ τῶν Κρητικῶν· καὶ
 παντὸς χωρεῖ, καὶ πάσης πόλεως, ὅπε μετὰ ἀρε-
 τῆς εὐδοκιμεῖσιν οἱ πόνοι.

Λ Ο Γ Ο Σ ΚΔ΄.

Τὶς ἢ Σωκράτης ἐρωτική.

α. Κορινθίω ἀνδρὶ, ὄνομα Αἰχύλῳ, παῖς ἦν Ἀκ-

(1) Ὅνομα Αἰχύλῳ] διαμαρτάνει μνήμης ὁ Μάξιμος,
 φησὶν ὁ Διαβίσιος· ὁ γὰρ πατήρ τῃ Ἀκταΐωνος ἐκ Αἰχύ-
 λος, ἀλλὰ Μελίσσος ὠνομάζετο· καὶ τότε μάρτυρα εἰσάγει
 Πλάταρχον ἱερωτ. Διηγ. καὶ ἄλλης· ἐν οἷς καὶ τὰ ἐπὶ ταυτὶ
 εἰς τὸτο ἦκειν φησὶ

„ Οὐ δὲ Μελίσσῳ

Πειρήνης τοῖον δ' ἀλφεισίβοιον ὕδωρ

„ Θαλήσει μέγαν ἦδ' ὅν, ἀφ' ἧ μέγα χάρις Κορίνθῳ

Ἔσκι, καὶ βριαροῖ, ἄλγεα Βακχιάδαις.

- ταίων, μεираκίον Κορίνθιον, ὥρα διαφέρειν. Ἐρᾷ Ἀκ-
ταίωνος νεανίας Κορίνθιος, γένος τῶν Βακχιιδῶν.
Βακχιάδαι δὲ Κορίνθιοι ἐδυνάστευον. Ὡς δὲ ἐσωφρόνει
τὸ μεираκίον καὶ ὑπερεφρόνει ὑβριστεῖ ἐρασθεῖ, ἐκώμασεν
5 εἰς Ἀκταίωνος ὁ ἐρασθεὶς ὁμῶς τοῖς Βακχιιάδαις νεανί-
σχοις· οἱ θαρσύντες μέθῃ καὶ τυραννίδι καὶ ἐρωτι, εἰ-
σπεσόντες εἰς τὸ δωμάτιον, οἱ μὲν ἐπειρῶντο ἀπά-
γειν, οἱ δὲ αἰκεῖοι κατέχειν· σπῶμενον τὸ μεираκίον
ὑπ' ἀμφοῖν, βίᾳ διαφθείρεται ἐν χερσὶν αὐτῶν. Καὶ
10 εἰκάδι τὸ ἐν Κορίνθῳ τέτο παῖθος τῷ Βασιλίῳ διὰ
τὴν ὁμωνυμίαν τῶν μεираκίων, ἀπολομένῃς ἑκατέρῃς,
τῷ μὲν ὑπὸ κυνῶν ἐν θήρᾳ, τῷ δὲ ὑπὸ ἐρασῶν ἐν μέ-
θῃ. Περιάνδρῳ τῷ Ἀμβρακιώτῃ τυράννῳ παιδικὰ ἦν
μεираκίον πολιτικόν, ἅτε δὲ καὶ σὺν δίκῃ τὴν ὁμιλίαν
15 συνησαμένῳ, ὑβρις ἦν τὸ χεῖμα, καὶ ἐρασ· θαρσύν
δὲ ὁ Περιάνδρος τῇ ἐξουσίᾳ, παροινεῖ εἰς τὸ μεира-
κίον. Ἡ παροινία αὕτη Περιάνδρον μὲν ἔπαυσεν ὑ-
βρίζοντα, τὸ δὲ μεираκίον ἐποίησεν ἐξ ἐρωμένῃς τυ-
ραννακτόνον. Αὕτη δίκη ἀδίκων ἐρώτων.
- 20 β'. Βάλεισαι λέγω καὶ τῷ ἑτέρῳ τρόπῳ τῶν ἐρώ-
των τῷ δικαίῳ μίαν γέ τινα ἢ δευτέραν εἰκόνα· Μει-
ρακίῳ Ἀττικῷ δύο ἦσαν ἐρασαί, ἰδιώτης καὶ τυραν-

ὁ δὲ νεανίας Κορίνθιος ἦν ὁ Ἀρχίας, ὡς Πλάταρχος αὐτό-
σι. (10) τῷ Βασιλίῳ] Ἀκταίωνι διλοσώτῃ περὶ τῆς ἱκανότητος
ἐν Δίῳ Χρυσῷ. λόγ. λζ'. ἢ μεταρτυρεῖται (13) Περιάν-
δρῳ τῷ Ἀμβρακιώτῃ] Περιάνδρος ὁ Ἀμβρακιώτης τυράννος
ἡρώτα τον ἐρωμένον, εἰ μήπω κύει· κακῆτος παροινυθεὶς,
ἀπέκτεινεν αὐτόν. Πλάταρ. ἐρωτ. διηγ. Ἀριστοτ. Πολιτ. Ε'. ε.
(22) Δύο ἦσαν ἐρασαί] Ἀρμοδίου Ἀριστογείτου καὶ Ἰπ-

νος· ὁ μὲν δίκαιος ἦν διὰ ἰστοιμίαν, ὁ δὲ ἄδικος δι'
 ἐξουσίαν· ἀλλὰ τό γε μειράκιον ὄντως ἦν καλὸν καὶ
 ἐράσθαι ἄξιον, ὥς ἐπεριδὸν τῷ τυράννῃ, τὸν ἰδιώτην
 ἡσπάζετο. Οἱ δὲ ὑπ' ὀργῆς, ἅλλα τε ἀμφοτέρους
 5 πρὸς ἐπιλάκισε, καὶ ἀδελφὴν Ἀεμοδίῃ Παναθηναίοις ἡ-
 κωσαν ἐπὶ τὴν πομπὴν καιηφορῶσαν ἐξήλασεν ἐκ' ἀ-
 τιμίας. Διδόασι δίκην ἐκ τέττε Πεισιπρατίδαι, καὶ ἤρ-
 ξεν ἐλευθερίας Ἀθηναίοις ὕβρις τυράννῃ, καὶ μαιρα-
 κίᾳ θάρσος, καὶ ἔρως δίκαιος, καὶ ἐρασὲ ἀρετῆ. Ε'-
 10 λευθεροῖ τὰς Θήβας Ἐπαμινώδας ἀπὸ Λακεδαιμο-
 νίων στρατηγύματι ἐρωτικῶ. Μαιρακίων πολλὰν κα-
 λῶν ἐρασάι ἦσαν Θήβῃσι πολλοὶ νεκροί· ὅπλα δὲς
 Ἐπαμινώδας τοῖς ἐρασαῖς καὶ τοῖς ἐρωμένοις, ξυνέ-
 ταξε λόχον ἱερὸν τῷ ἐρωτος, δεινὸν καὶ ἄμαχον, καὶ
 15 συνασπίζοντα ἀκριβῶς, καὶ ἄρρηκτον· οἶον ὅτε ὁ
 Νέστωρ περὶ τὸ Ἰλίου συνεστήσατο, ὁ δεινότατος τῶν
 στρατηγῶν, ὅτε Ἡρακλεῖδαι περὶ Πελοπόννησον, ὅ-
 τε Πελοπονηῆσιοι περὶ τὴν Ἀττικὴν. Ἔδει γὰρ ἔ-

παρχος ὁ Πεισιπράτης· ἴδε Θουκυδ. ε'. νς'. (6) καιηφορῶ-
 σαν] φέρεσαν τὰ καιά· ὁ δὲ Σκίδας ἔτω· Φιλοχορὸς φησι,
 ὡς Ἐρεχθονίᾳ βασιλεύοντος πρῶτον κατέστησαν αἱ ἐν ἀξιώ-
 ματι παρθένοι φέρειν τὰ καιά τῇ θεῷ· ἐφ' οἷς ἀπέκειτο τὰ
 πρὸς τὴν θυσίαν τοῖς τε Παναθηναίοις καὶ ταῖς ἄλλαις πομ-
 παῖς· ἴδε καὶ Θουκυδ. αὐτόθι· καὶ Ἡσύχιον Λεξ. (14) λόχον
 ἱερὸν· ἴδε Δίωνα Χρυσ. λόγ. κβ'. α. καὶ Ἀθήναιον. βιβλ. Η'.
 σελ. 602. (16) δεινότατος τῶν στρατηγῶν] ἐκ τῆς Ἰλιά-
 δος Β'. 553. παρῴδηται· οἶον·

„Τῷ δ' ἔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνὴρ·

„Κοσμήσαι ἵππους καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

(18) ἔδει γὰρ ἕκαστον ἀριεθύνειν] ἴδε Πλάτ. συμ. καὶ Εὐνοφ.
 συμποσ. Ε'. 32.

κασον τῶν ἐρασῶν ἀρισεύειν, καὶ διὰ φιλοτιμίαν ἐν ὧ-
 ψει τῶν παιδικῶν μαχόμενον, καὶ δι' ἀνάγκην ὑπερμα-
 χῶντα τῶν φιλτάτων. Ἦν δὲ καὶ τὰ μειράκια ἐφά-
 μιλλα τοῖς ἐρασαῖς, ὥσπερ ἐν θήρᾳ σκύλακες συμ-
 5 παραθέοντες τοῖς πρεσβυτέροις των κυνῶν.

γ'. Τί δή μοι βέλεται ὁ Ἐπαιμνωίδας καὶ ὁ Ἀρ-
 μόδιος, καὶ οἱ περὶ τῆ ἀδίκῃ ἔξωτος λόγοι; Ὅτι πρᾶγ-
 μα διττὸν, τὸ μὲν ἀρετῆς ἐπήβολον, τὸ δὲ μοχθη-
 ρία συμπεφυκός, φωνῇ μίᾳ οἱ ἄνθρωποι ἐπονομάζον-
 10 τες ἔρωτα, ἔτωσί καλεῦντες καὶ τὸν θεὸν καὶ τὴν νό-
 σον, καλλωπίζονται μὲν οἱ μοχθηροὶ ἐρασάι διὰ τὴν
 πρὸς τὸν θεὸν ὁμωνυμίαν, ἀπιστοῦνται δὲ οἱ χρηστοὶ
 διὰ τὸ ἀμφίβολον τῆ πάθους. Ἀλλ' ὥσπερ εἰ τὸς
 ἀεγυρογνώμονας ἐξετάζειν ἔδει, ὁπότερος αὐτῶν γνω-
 15 ριστικὸς τῆ δοκίμῃ καὶ μὴ, τὸν μὲν πρὸ τῆ δοκίμῃ τὸ
 φαινόμενον ἀσπαζόμενον πόρρω πάλιν ἐτίθεμεν τῆς
 τέχνης, τὸν δὲ τάληθ' αὐτὰ γνωρίζοντα, τετον καὶ
 συνιέναι αὐτῆς· ταύτῃ καὶ τὴν ἐρωτικὴν προσώμεν
 φέροντες, ὥσπερ τινι νομίσματι, τῇ τῆ καλῆ φύσει.
 20 Ἐὰν γὰρ τέτα τὸ μὲν ἢ φαινόμενον καλὸν ἔχῃ ἔτως
 ἔχον, τὸ δὲ καλὸν καὶ ὄν καὶ φαινόμενον, ἀνάγκη τὸς
 μὲν τῆ φαινομένη κάλλους καὶ μὴ ὄντος γλιχομένους
 νόθους τινὰς εἶναι καὶ κισθόλους ἐρασὰς, τὸς δὲ τῆ καὶ
 ὄντος καὶ φαινομένη γνησίους ἐρασὰς κάλλους ἀληθινῶς.
 25 Εἴεν.

δ'. Ἐπεὶ ταύτῃ βασανισέον τε καὶ ἀθροτέον τὸν

(9) Φωνῇ μίᾳ οἱ ἄνθρωποι ὀνομάζοντες . . . καλεῦντες] κινδυνεύει ἡ εὐθεΐα εἶναι Ἀπόλυτος· τρεπτέον δὲ μᾶλλον εἰς γενικὴν.

ἐρωτικὸν καὶ λόγον καὶ ἄνδρα, ἐπιτολμητέοντι καὶ περὶ
 Σωκράτους ἐκλογίσασθαι, τί ἦν αὐτῷ ταυτὶ τὰ θεω-
 λόμενα ἐν τοῖς λόγοις, ὅποια ἅττα φησὶ περὶ αὐ-
 τῷ ἐκεῖνος· ὅτι ἐστὶ θεράπων τῷ ἔρωτος, καὶ λευκὴ
 5 εἰς πρὸς τὰς καλὰς, καὶ τὴν τέχνην δεινός. Ἀλλὰ
 καὶ διδασκάλως ἐπιγέγραπται τῆς τέχνης, Ἀσπα-
 σίαν τὴν Μιλητίαν, καὶ Διοτίμαν τὴν Μαντινικὴν·
 καὶ μαθητὰς λαμβάνει τῆς τέχνης, Ἀλκιβιάδην τὸν
 γαυρότατον, καὶ Κριτόδωλον τὸν ὠραιότατον, καὶ Ἀγά-
 10 θωνα τὸν ἀβρότατον, καὶ Φαῖδρον τὴν θεῖαν κεφαλὴν,
 καὶ Λύσιν τὸν μειράκιον, καὶ Χαερμίδην τὸν καλόν. Ἀ-
 ποκρύπτεται δὲ ὅθεν τῶν τῷ ἔρωτος, ἢ τε ἔργον, ἢ
 τε πάθος, ἀλλὰ ἔοικε πάντα ἐξῆς παρρίσιαζόμε-
 νω. Πηδᾶν μὲν αὐτῷ τὴν καρδίαν ἐπὶ Χαερμίδῃ, καὶ
 15 οἰδεῖν τὸ σῶμα, ἐπτοῇσθαι δὲ καὶ ἐνθεσιᾶν, καθάπερ
 τὰς Βάκχας, ἐπὶ Ἀλκιβιάδῃ· ἐπεσεσθῆναι δὲ ἐπ'

(4) Ὅτι ἐστὶ θεράπων τῷ ἔρωτος] ἴδε Ξενοφ. συμπ. Η'.
 1. λευκὴ δὲ εἰς πρὸς τὰς καλὰς, τὸ χωρὶς ἐκλογῆς συμ-
 πάντων ἔργων τῶν καλῶν· ὡς Πλάτων Χαερμίδῃ· καὶ Εὐστάσιος
 (Ὀδυσ. Ε', σελ. 219.) φησὶ γὰρ Αἴλιος Διονύσιος ἔγω·
 λευκὴ εἰς πρὸς ὃ μὴδὲν διακρίνων μὴδὲ γινώσκων· τὴν δὲ τέχ-
 νην δεινός. ἴδε Πλατ. Θεαγ. καὶ ἐν συμπ. περὶ δὲ τῆς Ἀ-
 σπασίας ἴδε Συνέσιον ἐν Δίῳ, ὧς λέγοντα· Σωκράτης Ἀ-
 σπασία προσεφύετο κατὰ χάριν τῇ τὰ ἐρωτικά παιδεύειναι·
 ὅθεν Ἀθήναιος ἐν τῷ Ε'. ἐρωτοδιδάσκαλον αὐτὸν λέγει·
 περὶ δὲ τῆς Διοτίμης ἴδε καὶ κατωτέρω §. ζ'. καὶ Πλατ. ἐν
 συμπ. ἔγω· τὸν δὲ λόγον (διελεύσομαι) τὸν περὶ τῷ ἔρω-
 τος, ὃν ποτ' ἤκουσα γυναικὸς Μαντινικῆς Διοτίμης... ἢ δὴ
 καὶ ἐμὲ τὰ ἐρωτικά ἐδίδασκε· τὰ δὲ ἄλλα παρὰ Πλάτωνι καὶ
 Ξενοφῶντι πολλαχῇ. (16) ἐπ' Ἀλκιβιάδῃ] Διόχῳ πρὸς

- Αὐτόλυκον τὰ ὄμματα, ὥσπερ ἐν νυκτὶ ἐπὶ φέγ-
 γος· Πόλιν δὲ οἰκίζων ἀγαθῶν ἀνδρῶν, τιθεὶς νό-
 μους τοῖς ἀρισεύουσιν, ὃ σέφανον, ἐδὲ εἰκόνας, τὰς
 Ἑλληνικὰς φλυαρίας, δαρεῖται· ἀλλ' ἐξεῖναι φιλεῖν
 5 τῷ ἀρίστῳ, εἰ δὴ τινα ἂν θέλῃ, τῶν καλῶν. Ὡς τῷ
 θαυμαστῷ γέγρας. Αὐτὸς δὲ δὴ τὸν ἔρωτα, ἀναπλάτ-
 των ἐπ' αὐτῷ μῦθον, οἷον καὶ εἶναι λέγει· αἰσχρὸν
 ἰδεῖν, καὶ πένητα, ἐγγυτάτῳ τῆς ἑαυτοῦ τύχης, ἀνυ-
 πόδητον, χαμαιεύειν, ἐπίβουλον, θηρευτικόν, φαρ-
 10 μακίαν, σοφιστήν, γόνητα ἀτεχνῶς· οἷα εἰς αὐτὸν
 Σωκράτην ἔσχωπτον ἐν Διοιυσίοις οἱ κωμῶδοι. Ἐλε-
 γε δὲ ταῦτα μόνον καὶ ἐν μέσοις τοῖς Ἑλλήσιν, ἀλ-
 λά καὶ οἶκοι καὶ δημοσίαι, ἐν συμποσίοις, ἐν Ἀκαδη-
 μίᾳ, ἐν Πειραιεῖ, ἐν ὁδῷ, ὑπὸ πλατάνῳ, ἐν Λυ-
 15 κείῳ. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἅπαντα ἀποποιεῖται εἰδέ-
 ναι, καὶ τὰς περὶ ἀρετῆς λόγους, καὶ τὰς περὶ θεῶν
 δόξας, καὶ τὰ ἄλλα ἅπαντα, ἐφ' οἷς οἱ σοφισταὶ ἐκό-
 μων· τὴν δὲ ἐρωτικὴν τέχνην ὑποδύς, ταύτης καὶ ἐπι-
 σήμων εἶναι, καὶ πραγματεύεσθαι περὶ αὐτὴν ἔλεγε.
 20 Εἰ. Τί βέλεται τῷ Σωκράτει ταυτὶ τὰ κομψά,

Ἀριστείδην εἰσάγει Σωκράτην ἔτι λέγοντα. Ἐγὼ δὲ διὰ τὸν
 ἔρωτα, ὃν ἐτύγχανον ἔργων Ἀλκιβιάδου, ἐδὲν διάφορον τῶν
 Βακχῶν ἐπεκόνθειν· περὶ δὲ τῷ Αὐτολύκῳ ἔτι Σεινοφῶν (συμ-
 ποσ. Α'. 9.) ὥσπερ ὅταν φέγγος τι ἐν νυκτὶ φαῖν πάντων
 προσάγεται τὰ ὄμματα, ἔτι καὶ τότε τῷ Αὐτολύκῳ τὸ καλ-
 λος πάντων εἶλκε τὰς ὀφθαλμοὺς πρὸς αὐτόν. (4) ἐξεῖναι φι-
 λεῖν τῷ ἀρίστῳ] ἴδε Πλατ. Πολιτ. βιβλ. Ε'. τὸ ἐξ κατὰ τέ-
 ρος, αἰσχρὸν ἰδεῖν καὶ τ. λ. π. ἴδε τὸν αὐτὸν συμπ. (18) ταύ-
 της καὶ ἐπισήμων εἶναι] ἔτι παρὰ Πλάτωνα (συμπ.) Σωκρά-
 της φησὶν, ἐδὲν ἄλλο ἐπίσασθαι, ἢ τὰ ἐρωτικά.

- εἴτε ἀνίγματα, εἴτε εἰρωνεύματα, ἀποκηνάσθω
 ἡμῖν ὑπὲρ τῆ Σωκράτους Πλάτων, ἢ Ξενοφῶν, ἢ
 Αἰσχίνης, ἢ τις ἄλλος τῶν ὁμοφώνων αὐτῶ. Ἐγώ
 μὲν γὰρ θαυμάζω καὶ ἐκπλήττομαι, ὅπως τὰ μὲν
 5 Ὀμήρῳ ἔπη τῆς θαυμαστῆς πολιτείας καὶ τροφῆς
 τῶν νέων ἀπεπέμψατο αὐτῶ Ὀμύρῳ, ἐρίῳ σεφα-
 νώσας τὸν ποιητὴν καὶ χρίσας μύθῳ, αἰτιασάμε-
 νος τὴν παρρησίαν τῶν ἐπῶν· ὅτι ὁ Ζεὺς πεποιήται
 αὐτῶ τῇ Ἡῒρᾳ μισγόμενος ἐν τῇ Ἰῳῃ, νεφέλης αὐ-
 10 τὸς καλυπτέσης ἀθανάτῃ, καὶ Ἀῒρεως καὶ Ἀῒφρο-
 διτῆς συνεσία, καὶ Ἡῒφαιστος δεσμὰ, καὶ θεοὶ πίνον-
 τες, καὶ γελῶντες θεοὶ ἄσβεστον γέλωτα, καὶ Ἀῒ-
 πόλλων φεύγων, καὶ Ἀῒχιλλεύς διώκων,

Αὐτὸς θνητὸς ἐὼν, θεὸν ἄμβροτο·

- 15 καὶ ὀδυρόμενοι θεοί.

Ὡμοὶ ἐγὼν, ὅτε μοι Σαρπηδόνα φίλτατον ἀνδρῶν,

ὁ Ζεὺς λέγει· καὶ αὐθις αὖ,

(6) Ἐρίῳ σεφανώσας] προσέθηκε τὸ, ἐρίῳ· ἔγω γὰρ
 εἴθισαι τῆτο, ὡς καὶ ἀνωτέρῳ λόγῳ ΚΓ'. γ'. ἐκ τῆ Πλά-
 τανος ληφθέν· Πολιτ. Γ'. οἶον, ἀποπέμπουμέν τε εἰς ἄλλην
 πόλιν, μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέαντες, καὶ ἐρίῳ σε-
 φαντες· εἰρωνικώτερον δὲ ταῦτα πρὸς Ὀμήρου· ἔγω δὲ καὶ
 Ἰώσηπος βιβλ. Β'. 36. Ὁ Πλάτων ἦτε τῶν ἄλλων ποιητῶν
 ἡδὲνα φησὶ δεῖν εἰς τὴν πολιτείαν παραδέχεσθαι, καὶ τὸν Ὀ-
 μῆρον εὐνὴν ἀποπέμπεται, σεφανώσας, καὶ μύρον αὐτῇ
 καταχέας. Τῶν δ' ἐπομένων ἐπῶν τὸ μὲν πρῶτον ἐκ τῆς Ἰ-
 λιάδος Χ'. 9. τὸ δὲ δεύτερον ἐκ τῆς, Π'. 433. τὸ δὲ τρί-
 του ἐκ τῆς, Σ'. 54.

ὧμοι ἐγὼ δειλὴ, ὧμοι δυσαριστότεια,
 ἢ Θέτις λέγει· καὶ ὅσα ἄλλα ἐπὶ τέτοις Ὀμηρος μὲν
 ἠνέξατο, Σωκράτης δὲ ἐμέμψατο. Αὐτὸς δὲ δὴ Σω-
 κράτης ὁ ἐρασὴς μὲν τῆς σοφίας, πενίας δὲ κρείτ-
 5 των, ἡδονῆς δὲ ἐχθρὸς, ἀληθείας δὲ φίλος, ἔτω
 σφαλερὲς καὶ κινδυνώδεις λόγους ταῖς αὐτῇ ὁμιλίαις
 ἀνεκέρασεν, ὥστε τὰ Ὀμήρου αἰνίγματα πόρρω
 πάνυ εἶναι τῆς αἰτίας, ταῖς ἐκεῖθεν παραβαλλόμενα.
 Αὐτίκα γάρ οἱ μὲν περὶ τῷ Διὸς τοιαῦτα ἀκέσας, καὶ
 10 τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ τῇ Θέτιδι, καὶ τῷ Ἡφαίστῳ, κα-
 ταμαντεύεται τῷ λόγῳ, ὡς φησὶ μὲν ταῦτα, ἕτε-
 ρα δὲ αἰνίττεται· καὶ παρεῖς τῇ ἀκοῇ τὸ τερπνόν,
 συναγωνίζεται τῷ ποιητῇ, καὶ συνεξαίρεται τῇ φαν-
 τασίᾳ, καὶ συναναπλάττει τὸν λόγον, ὅπισθ' ὅμῳ καὶ
 15 χαίρων τῇ τῆς μυθολογίας ἐξουσίᾳ. Ὁ δὲ Σωκράτης
 ἡμῖν ἐπ' ἀληθείᾳ διατεθρυλλημένος, ἐπισφαλέσε-
 ρος ἐν οἷς αἰνίττεται, διὰ τὸ ἀξιόπιστον μὲν ἐν τοῖς
 λόγοις, δυνατόν δ' ἐν τῇ μιμήσει, ἀνόμοιον δ' ἐν
 τοῖς ἔργοις. Οὐδὲν γὰρ αὐτὸς αὐτῷ ὅμοιος ὁ Σω-
 20 κράτης ἐρῶν τῷ σωφρονέντι, καὶ ὁ ἐκπληττόμενος τῆς
 καλῆς τῷ ἐλέγχοντι τῆς ἄφρονας· ὁ Λυσίε τῶν
 ἐρωτικῶν ἀντίτεχνος, ὁ Κριτοβέλης ἀπτόμενος, ὁ

(9) Αὐτίκα γὰρ ὁ μὲν·] ἔτρεψα τὸν καὶ εἰς τὸν, Γάρ-
 ἄλλως γὰρ παρεῖλκε λαμπρῶς. (21) ὁ Λυσίε ἀντίτεχνος]
 ἴδε Πλατ. Φαίδρῳ· περὶ δὲ τῷ Κριτοβέλει ἔτω Ξενοφῶν
 (συμπ. Δ'. 24.) αὐτὸν δέσε ἐγὼ εἶδον, ὅτε παρὰ τῷ
 γραμματιστῇ ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ ἀμφοτέροι ἐμβατεύετέ τι,
 καὶ τὸν ὧμον γυμνὸν πρὸς γυμνῷ τῷ Κριτοβέλει ἄμω ἔχοντα
 καὶ ὁ Σωκράτης φεῦ, ἔφη, ὥσπερ ὑπὸ θηρίε τινὲς δεδιηγμέ-

ἀπὸ κυνηγεσίῃ τῆς Ἀλκιβιάδου ὥρας παραγινόμενος,
 ὁ Χαρμίδης τεθνηπῶς. Πῶς γὰρ ὅμοια ταῦτα φιλο-
 σόφῳ βίῳ; ἢ τῇ πρὸς τὸν ὄγκον παρρησία, ἐδὲ τῇ
 πρὸς τὴν τυραννίδα ἐλευθερία, ἐδὲ τῇ ἐπὶ Δηλίῳ
 5 ἀριστεία, ἐδὲ τῇ πρὸς τὴν δικαστὴν ὑπεροψία, ἐδὲ
 τῇ ἐπὶ τὸ δεσποτικόν ὁδῶ, ἐδὲ τῇ πρὸς τὸν θάνατον
 παρασκευῇ· πολλῶν γὰρ καὶ δεῖ. Εἰ μὲν γὰρ ἀληθῶς
 ταῦτα, εὐφημεῖν ἄξιον· εἰ δὲ ἀνίττεται δι' αἰσχρῶν
 ῥημάτων πρᾶξεις καλὰς, δεινὸν καὶ σφαλερὸν τὸ χρεῖ-
 10 μα. Τὸ γὰρ ὑποβαλεῖν αἰσχρῶ καλόν, καὶ τὰ ὑφε-
 λόντα διὰ τῶν βλαπτόντων ἐπιδεικνύσθαι, ἐκ ὑφε-
 λῶν βελομένον ἔργον (τὸ γὰρ ὑφελὲν ἀφανές) ἀλ-
 λά βλάπτειν, πρόχειρον γὰρ τῆτο. Ταῦτα οἶμαι
 Θρασύμαχον εἰπεῖν, ἢ Καλλικλέα ἢ Πῶλον, ἢ ὅ-
 15 σις ἄλλος τῇ Σωκράτους φιλοσοφίᾳ ἐπολέμει.

νος, τόν τε ὄγκον πλείον ἢ πέντε ἡμέρας ὥραον, καὶ ἐν τῇ
 καρδίᾳ ὥσπερ κυνέματι ἐδόκει ἔχειν· περὶ δὲ Ἀλκιβιάδου
 αὐτοῦ, Κύριλλος (Γαλ. βιβλ. 5. σελ. 181.) ἔγω. Ἐπυ-
 πόμην δὲ περὶ καὶ διὰ τῆς τῆ Πλάτωνος συγγραφῆς τῶν ἐπι-
 τηδεῶν τινὰ πρὸς αὐτὸν (Σωκράτην) εἰπεῖν· Πόθεν, ὦ
 Σώκρατες; μὲν ἀπὸ κυνηγεσίῃ τῆς Ἀλκιβιάδου ὥρας; ὁ δὲ
 Ἀθηναῖος βιβλ. Ε'. ὅτι δὲ οὕτως ἦρα (Σωκράτης) τῇ Ἀλ-
 κιβιάδου, δηλοῖ ποιοῦ Πλάτων ἐν τῷ Πρωταγόρας... λέγει
 δ' ἔγω· Πόθεν, ὦ Σώκρατες, φαίνῃ, ἢ δηλαδὴ ἀπὸ κυνη-
 γεσίῃ τῇ περὶ τὴν Ἀλκιβιάδου ὥραν; τὰ δὲ περὶ τῆ Χαρ-
 μίδου ἴδε διὰ πολλῶν Πλατ. ἐν Χαρμίδει. (14) ἢ Καλλικλέα
 ὕτως ἔγραψα ἀντὶ Καλλίου· ἔγω γὰρ Διογένης Λαῖρ. βιβλ.
 Γ'. 52. Περὶ δὲ τῶν ψευδῶν ἐλεγχόμενες εἰσάγει, οἷον
 Θρασύμαχον καὶ Καλλικλέα, καὶ Πῶλον, Γοργίαν-
 τε, καὶ Πρωταγόραν· ἴδε δὲ καὶ κατωτέρω λόγῳ

5 ἡ Φέρ ἐπαμύνωμεν τῷ λόγῳ, μὴ ἱκανὰ φλυα-
 ρῶμεν. Καὶ δὴ μοι δοκῶ βέλεσθαι μὲν ταῦτα, δύνα-
 σθαι δὲ ἥττον· χρὴ δὲ ὅμῃ τῷ βέλεσθαι καὶ δύνασθαι.
 Ὡς δὲ τοίνυν δρᾶσθωμεν περιποιοῦμενοι βρασώνῃν τοιαύτην
 10 τῷ λόγῳ, οἷαν καὶ οἱ εἰς τὰ δικαστήρια εἰσαγγελλό-
 μενοι, οἱ κινδυνεύοντες, καὶ περὶ τῆ πράγματος ἀπο-
 λογῶνται μόνον, ὑπὲρ ὅτε ἡ εἰσαγγελία ἐγένετο,
 ἀλλ' ἡρέμα εἰς ἄλλως ἀξιοχρεαυτέρως τρέψωσι τὴν
 αἰτίαν, τῇ πρὸς ἐκείνους κοινῶν κατασμικρύνοντες
 15 τὰ αὐτῶν· ἐκεῖ καὶ ἡμεῖς περὶ Σωκράτους, εἰ μὴ ὀρθῶς
 ταῦτα ἔδρα, ἢ μὴ, σκοπεῖν ἀναθισόμεθα σμικρὸν,
 ὅσον τὸ νῦν ἔχον. λέγωμεν δὲ ὧδε πρὸς ταῦτα τὰς
 δεινὲς κατηγόρους. Ὅτι ἡμῖν δοκεῖτε, ὦ ἄνδρες, ἀ-
 τοπώτεροι εἶναι συκοφάνται Ἀνύτης καὶ Μελίτης· ἐκεῖ-
 15 νοι μὲν γε ἀδικεῖν γραψάμενοι Σωκράτην, καὶ τὰς νέας
 διαφθείρειν, καὶ ὅτι μὲν Κριτίας ἐτυράννευσε, τὸτο
 ἀδικεῖν ἔλεγον τὸν Σωκράτην, καὶ ὅτι Ἀλκιβιάδης ἐ-
 ξύβριζε, καὶ ὅτι τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιεῖ, καὶ

ΑΒ'. ε. καὶ Ἀρρίανδον Διατριβὴ Δ'. Ε'. 3. περὶ Σωκράτους ἡ-
 τω λέγοντα. Ὅρα παρὰ Ξενοφῶντι ἐν συμποσίῳ, πόσας
 μάχας λέλυκε, πῶς πάλιν ὑνέχετο Θρασυμάχε, πῶς Πά-
 λε, πῶς Καλλικλέες, πῶς τῆς γυναικός.

(4) Ὡς δὲ τοίνυν δρᾶσθωμεν περιποιοῦμενοι βρασώνῃν τοιαύ-
 την τῷ λόγῳ, οἷαν οἱ... εἰσαγγελλόμενοι· οἱ κινδυνεύον-
 τες, καὶ περὶ] ἔτω διώρδωταί μοι ἀντὶ τῆ, δρᾶσθωμεν περὶ
 βρασώνῃν!... ἡ κινδυνεύοντες· καὶ περὶ καὶ τ. λ. π. ἡ δὲ γνώ-
 μη τῆ Δαβισίης· καὶ τοὶ ἄλλως ἄλλοι ἐπειράθησαν διαρδῶ-
 σαι· ἔμοι γε δὲ ἕτας ἤρεσε μάλιστα· τὸ δὲ βρασώνῃ ἐκλη-
 φθήτω ἀντὶ τῆ, ἀνάπαυλα τῆ περὶ τοῦ Σωκράτους λόγου.
 (16) Κριτίας ἐτυράννευσε] Ξενοφῶν (Ἀπομν, βιβλ. Α'. Β',

- ὁμνύει τὴν πλάτανον, καὶ τὸν κύνα· τῶν δὲ ἐρωτικῶν τῶν Σωκράτες ἀπέχοντο καὶ οἱ δεινοὶ ὅτοι συκοφάνται. Ἀλλ' ἐδὲ Ἀριστοφάνης τὰ Σωκράτες ἐν Διονυσίοις κωμῶδων, ὁ δεινότατος τῶν κατηγόρων, ἐλοι-
- 5 δορήσατο τῷ ἔρωτι τῷ Σωκράτες· καίτοι πένητα εἰπῶν, καὶ ἀδολέχην, καὶ σοφιστὴν, καὶ πάντα μᾶλλον ἢ κακῶς ἐξῶντα. Οὐ γάρ ἦν, ὡς ἔοικε, τὸ πρᾶγμα ἢ τε τοῖς συκοφάνταις, ἢ τε τοῖς κωμωδοῖς ἐπιλήψιμον.
- 10 ζ'. Διὸ δὴ τὸ μὲν Ἀθηναίων θέατρον, καὶ τὸ δικαστήριον ἐκεῖο διαπέφενγε· πρὸς τετρεσὶ δὲ τῆς ἑνὶ κατηγόρου (ὃ γάρ εἰσιν ἐκείνων ἀμαχατεροί) διαγωνισώμεθα τὸ πρῶτον τῆδε· ὡς ἐκ ἰδίου Σωκράτες τὸ ἐρωτικὸν ἐπιτήδευμα, ἀλλὰ μακρῷ πρᾶσιτε-
- 15 ρον. Μάρτυρα δὲ αὐτὸν Σωκράτην παρασιώμεθα, ἐπαινῶντα μὲν τὸ ἔργον καὶ θαυμάζοντα, αὐξανόμενον δὲ αὐτῷ τὴν εὐρεσιν. Ἐπιδειξαμένῳ γὰρ αὐ-

12.) ὅτω, ἔφυγε ὁ κατήγορος, Σωκράτης ὁμίλητὰ γνησιμῶν Κριτίας τε καὶ Ἀλκιβιάδης, πλεῖστα κακὰ τὴν πόλιν ἐποίησάτην. Κριτίας μὲν τῶν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ πάντων πλεονεκτικώτατός τε καὶ βιαιότατος ἐγένετο. Ἀλκιβιάδης δὲ ἔν τῶν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ πάντων ἀκρατέστατος, καὶ ὑβριστικώτατος, καὶ βιαιότατος.

(16) Αὐξανόμενον δὲ αὐτῷ τὴν εὐρεσιν] ὁ μὲν Δαβίσιος, ἀντὶ τῷ αὐξανόμενον ἐξαρνέμενον, ἢ ἀναινόμενον ἀξιοῖ γράφειν, ἐριδόμενος τῷ τῷ Πλάτωνα ἐν Φαίδρῳ Σωκράτην εἰσάγοντος, οἷον, ὅτι μὲν ἔν παρὰ τε ἑμαυτῷ ἢ δὲν αὐτῶν ἐννεόνηκα, εὖ οἶδα· ὁ δὲ Μαρχιάνδος προσεπιβεβαίωσεν τὸν ὅν, ἀντεισάγει ἕτερον ῥῆμα, τὸ, ἐξομνύμενον, ἐπόμενος τῷ συγγραφῇ εἰπόντι κατωτέρῳ (λέγει ΚΖ', α.) ἐξομνύμε-

τῷ τῷ Μυρρίνῳ Φαίδρῳ λόγον ὑπὸ Λυσίῳ τῷ Κε-
 φάλλῃ συγγεγραμμένον ἐρωτικόν, ἔκ ἔφη θαυμάζειν,
 πλήρες τὸ σῆθος ἔχων, ὥσπερ ἀγγεῖον, ἀλλοτρίων
 νημάτων, ἦπερ Σαπφῆς τῆς καλῆς (ἦτω γὰρ αὐτὴν
 5 ὀνομάζων) χαίρει διὰ τὴν ὥραν τῶν μελῶν, καίτοι
 μικρὰν ἔσαν καὶ μέλαιναν) ἢ Αἰακρέοντος, φησί, τῷ
 σοφῷ. Τὸν δὲ ἐν τῷ συμποσίῳ λόγον εἰς ἐρωτα ἔ-
 παινον Μαντινικῇ γυναικὶ ἀνατιθῆσιν· ἀλλὰ εἴτε
 Μαντινικὴν, εἴτε καὶ Λεσβίαν τις ἦν ἢ τῷ λόγῳ μί-
 10 της, πάντως γε ἔκ ἰδιοὶ τῷ Σωκράτῃ οἱ ἐρωτικοὶ
 λόγοι, ἔδὲ πρώτῃ· θεασώμεθα γὰρ ἔτι ἀπὸ Οἰ-
 μήρου ὀρξάμενοι.

ἦ. Οὗτος γάρ μοι δοκεῖ πολυφωνότατος ὢν καὶ δει-
 νὸς ὅμῃ τοῖς καλοῖς τὰ αἰχρὰ ἰσορρεῖν, τὰ μὲν ὅπως
 15 ἔχωμεν, τὰ δὲ ὅπως φεύγωμεν, τὰ μὲν ἄλλα εὐή-
 θως πάνυ καὶ ἀρχαίως ἐκδιδάσκει, ἰαῖναι καὶ ἡνιο-
 χεῖν καὶ τάττειν στρατεύματα· ἐν νύσῃ μὲν παραινῶν
 ἐγχειρηφθῆναι τὸν ἐπὶ λαίᾳ ἵππον, κυκεῶ δὲ Πρα-
 μνίῃ διδῶς τοῖς κάμνουσι, τὰς δὲ κακὰς ἐν μέσῳ τάτ-
 20 των τῶν ἀγαθῶν, καὶ τὰς ἱππεῖς διακρίνων τῶν πε-
 ζῶν. Ἡ γὰρ ἂν γέλωτα ὄφλοι τὰ σοφὰ ταῦτα
 τοῖς νῦν τακτικοῖς, καὶ ἰατροῖς, καὶ ἡνιόχοις· τὰ δὲ

νος τὴν ἔμπροσθεν φθῆναι· καὶ λόγῳ ΑΒ'. γ'. καὶ γὰρ ἐξο-
 μόσηται τοῦδε διδάσκαλον, ὁρῶν τὰ γινώσκοντα· τιθα-
 νώτερον γὰρ τὸ δεύτερον.

(17) Ἰαῖναι] ἀντὶ τῷ ἰδεῖν αἰνῶν, ὡς εἴκατε καὶ ἰδὲ
 Δαβίδος· ἐπιφέρει γὰρ, τακτικοῖς, καὶ ἰατροῖς καὶ ἡνιόχοις.

(18) ἐν νύσῃ μὲν παραινῶν ἐγχειρηφθῆναι] ἐκ τῆς Ἰλιά-
 δος, Ψ'. 338. Κυκεῶ δὲ Πραμνίῃ. Ἰλ. Α'. 673. τὰς δὲ κακὰς.

τῷ ἔρωτος πάντα ἐξῆς δίδεισι, καὶ ἔργα, καὶ ἡλικίας,
 καὶ εἶδη, καὶ πάθη, τὰ καλὰ, τὰ αἰχρὰ, τὸν σώ-
 φρονα ἔρωτα, τὸν ἀκόλαστον, τὸν δίκαιον, τὸν ὑ-
 βριστὴν, τὸν ἐπιμανῆ, τὸν πρῶτον· καὶ ἔστι τοῖς τοιού-
 5 τοῖς ἐκέτι ἀρχαῖος, ἀλλὰ τεχνίτης δεινός,
 Οἷοι νῦν βροτοεῖσιν.

Αὐτίκα ἐν πρώτῳ λόγῳ ἐπὶ αἰχμαλῳτῷ ἔρασαι
 δύο· ὁ μὲν θρασυὺς καὶ ἐπιμανὴς, ὁ δὲ ἡμερὸς καὶ ἐμ-
 παθής· ὁ μὲν ἀποφλογεῖται τὰ ὄρματα, καὶ λοι-
 10 πορεύεται πᾶσι, καὶ ἀπειλεῖ· ὁ δὲ ἀνοχῶρεϊ ἐφ' ἡσυ-
 χίας, καὶ δακρύει κείμενος, καὶ ἀλύει, καὶ ἀπελείσει-
 δαι φησί, καὶ ἐκ ὅππεισιν. Ἄλλη εἰκὼν ἀκολάστου ἔ-
 ρωτος· τοιοῦτος αὐτῷ Ἀλέξανδρος, οἷος ἐκ μάχης
 ἐπανιέναι εἰς τὸν θάλαμον, καὶ αἰετοῖς μοιχεῖ εοικῆναι.
 15 Ἔστιν αὐτῷ καὶ δίκαιος ἔρως παρ' ἀμφοῖν ἴσος, οἷον
 τῆς Ἀνδρομάχης καὶ τοῦ Ἑκτορος· ἡ μὲν πατέρα
 καὶ ἀδελφὸν καλεῖ τὸν ἄνδρα καὶ ἔραστὴν, καὶ πάντα δὴ
 τὰ φίλτατα ὀνόματα· ὁ δὲ, ὅτε μητρὸς τοσέτου
 αὐτῷ μέλειν, ὅσον ἐκείνης, λέγει. Ἐδείξε καὶ τὸν
 20 χαμεύειν ἔρωτα ἐπὶ τῆς Ἥρας καὶ τοῦ Διός· καὶ τὸν
 ὑβριστὴν ἐπὶ τῶν μνηστήρων· καὶ τὸν γόνιτα ἐπὶ τῆς
 Καλυψῆς· καὶ τὸν φαρμακέα ἐπὶ τῆς Κίρκης· καὶ τὸν

καὶ ἐν μέσῳ τάττων, Ἰλ. Δ'. 297. (5) ἐκ ὅτι ἀρχαῖος] ἀπλῆς, ὀλιγομαθής, ὡς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ἰατρικῇ, καὶ ἡνιοχεῖν, ἀλλ' ὡς νῦν πολύτεχνοι καὶ πολυμήχανοι ἄνθρωποι· τὸ δ' ἔπος ἐκ τῆς Ἰλιάδος, Ε'. 304. (7) αὐτίκα ἐν πρώτῳ λόγῳ] ἐν τῷ Ἀλφᾷ τῆς Ἰλιάδος. Ἀγαμέμνονα καὶ Ἀχιλλεῖα ἐννοεῖ. (13) ἐκ μάχης ἐπανιέναι εἰς τὸν θάλαμον] ἴδε Ἰλ. Γ'. 441. (16) Ἀνδρομάχης καὶ Ἑκτορος] ἴδε Ἰλ.

ἀνδρεῖον ἐπὶ τῷ Πατρόκλῳ, τὸν πόνῳ κτητὸν, καὶ
 χρόνῳ, καὶ μέγρι θανάτῳ προσερχόμενον, νέων καὶ
 καλῶν ἀμφοτέρων, καὶ σωφρόνων, τὰ μὲν παιδεύον-
 τας, τὰ δὲ παιδευομένους, ὁ μὲν ἄχθεται, ὁ δὲ πα-
 5 ραμυθεῖται, ὁ μὲν ἄδει, ὁ δὲ ἀκροῶται. Ἐρωτι-
 κὸν δὲ καὶ τὸ τυχεῖν ἐθέλοντα ἐξουσίας πρὸς μά-
 χην, δακρύσαι ὡς ἐκ ἀνεξομένους τὰ ἐρχοῦ· ὁ δὲ
 ἐφίημι, καὶ τοῖς αὐτῷ ὅπλοις κοσμεῖ, καὶ βραδύνοντας
 περιδεῶς ἔχει, καὶ ἀποθανόντας ἀποθανεῖν ἐρᾷ, καὶ
 10 τὴν ὀργὴν κατατίθεται· ἐρωτικά δὲ καὶ τὰ ἐνύπνια,
 καὶ τὰ ὀνειράτα, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὸ τελευταῖον
 δῶρον ἤδη θάπτομένῳ ἡ κόμη. Ταῦτα μὲν τὰ Ὀμή-
 ρε ἐρωτικά.

Θ'. Ἡσιόδῳ δὲ αἰεῖσθαι αἱ Μῆσαι τί ἄλλο, ἢ γυ-
 15 ναικῶν ἔρωτας καὶ ἀνδρῶν, καὶ ποταμῶν ἔρωτας καὶ
 βασιλέων καὶ φυτῶν; Τὸν δὲ Ἀρχιλόχῳ ἔρωτα (ὕ-
 βρισις γὰρ) χεῖρειν εἶναι. Ὁ δὲ τῆς Λεσβίας (εἴται
 χρὴ πρεσβύτερα τοῖς νέοις εἰκάσται) τί ἂν εἰῇ ἄλλο,
 ἢ ἡ Σωκράτους τέχνη ἐρωτική; Δικῶσι γὰρ μοι τὴν
 20 κατὰ ταῦτ' ἐκάτερος φιλίαν, ἢ μὲν γυναικῶν, ὁ

Ζ'. 429, 450. (12) ἤδη θάπτομένῳ ἡ κόμη.] Γ' λ. Ψ'. 151.

„Πατρόκλῳ ἦρωϊ κόμην ὀπάσαιμι φέρεσθαι.

„Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶν κόμην ἐτάροιο φίλοιο, κ. τ. λ.

(15) Καὶ ποταμῶν ἔρωτας καὶ βασιλέων καὶ φυτῶν] τὸ,
 καὶ βασιλέων, ὑποπτον παρὰ τοῖς φιλολόγοις ἔδοξε· διὸ ἀντ'
 αὐτῇ βοτανῶν, ἢ ποταμῶν, γράφεται ἀεὶκῶν, ἢ γυν ὀ-
 βελισίου ὅλως. (16) Ἀρχιλόχε·] καὶ δὲ θανόντος οἱ θεοὶ
 λήθην τίθενται· ἴδε Σελῖαν Ἀρχιλ. ἢ δ' ἄλλ' ἐν αἰχρολό-
 γῳ, καὶ μοιχῳς φασί, καὶ λάνγνος καὶ ὕβρισις· ἴδε δὲ τὸν

δὲ ἀρρένων, ἐπιτιθεῖσθαι. Καὶ γὰρ πολλῶν ἐρῶν ἔ-
 λεγο, καὶ ὑπὸ πάντων ἀλίσκεσθαι τῶν καλῶν· ὅτι
 γὰρ ἐκεῖν Αἰκιδιάδης, καὶ Χαρμίδης, καὶ Φαῖδρος,
 τῆτο τῇ Λεσβίᾳ Γύρηνᾳ, καὶ Αἰτῶν, καὶ Αἰνιόχο-
 5 ρια· καὶ ὅτι περ Σωκράτει οἱ ἀντίτεχνοι, Πρόδικος,
 καὶ Δοργίας, καὶ Θρασύμαχος, καὶ Πρωταγόρας, τῆ-
 το τῇ Σαπφῶ Γοργῶ καὶ Ἀνδρομέδᾳ· νῦν μὲν ἐπιτι-
 μᾷ ταύταις, νῦν δὲ ἐλέγχει, καὶ εἰρωνεύεται αὐ-
 τὰ ἐκεῖνα τα Σωκράτες. Τὸν Γῶνα χαίρειν, φησὶν
 10 ὁ Σωκράτης. Πολλά μοι τὸν Πολυανάντιδα παῖδα
 χαίρειν, Σαπφῶ λέγει. Οὐ προσίεναι φησὶν ὁ Σω-
 κράτης Αἰκιδιάδῃ, ἐκ πολλῶν ἐρῶν, πρὶν ἠγήσατο
 ἱκανὸν εἶναι πρὸς λόγους. Σμικρὰ μοι παῖς ἐτι φαί-
 νει καὶ χαρίεσσα, Σαπφῶ λέγει. Κωμωδεῖ γῆ-
 15 μά πε καὶ κατάκλισιν σοφιστῶν· καὶ αὐτῇ, Τίς δ' ἀγ-
 ροῖωτιν ἐπεμμένα σολὴν. Τὸν ἔρωτα φησὶν ἡ Διο-
 τίμα τῇ Σωκράτει, καὶ παῖδα, ἀλλ' ἀκόλεθον τῆς

αὐτὸν καὶ περὶ τῆς Σαπφῶς. (9) τὸν Γῶνα χαίρειν] ἴδε
 Πλατ. Γῶν. (11) ἡ προσίεναι... Αἰκιδιάδῃ] ἴδε τὸν αὐ-
 τὸν, Αἰκιδ. Αἰ. καὶ Αἰθναίου Εἰ. (14) καὶ χαρίεσσα] Πλά-
 τάρχης ἔρωτ. κτω φέρει τὸ αὐτὸ. Σμικρὰ μοι Παῖς ἔμμε-
 ναι φαίνεται καὶ χαρὶς· οὗ δὲ σχολιαστὴς Πινδάρου (Πυθ. Β'.
 78) ἔρωτ. Μικρὰ μοι παῖς ἔμμεναι λιθόχαρὶς· ὅθεν προσεῖ-
 ναι δέ τιν' ἐκεῖνά φησιν ὁ Εἰνσίος, καὶ (οὐκ ἔγωγε) χαρίεσσα· ὡς
 εἰ ἐποίησεν ἔρωτ. ἡ Λεσβία ποιήτρια· οἶον.

, Σμικρὰ μοι παῖς ἔμμεναι

, Φαίη, καὶ χαρίεσσα.

(16) τὸν παῖδα ἀκόλεθον] ἴδε Πλάτωνα συμπ. ὁμοίως αὐ-
 τοῦ καὶ τὸ τῆς Διοτίμας· καὶ τὰ ἑξῆς πάντα τὸ Σωκράτης σο-
 φιστῶν ἔρωτα· τὸ δὲ ἐκβακχεύεται ζητεῖ ἐν Φαίδρῳ· ὅτι

Ἀφροδίτης καὶ θεράποντα εἶναι· λέγειτε καὶ Σαπ-
 φοῖ ἢ Ἀφροδίτῃ ἐν ἄσματι, σὺ τε καλὸς θεράπων
 ἔρως. Ἡ Διοτίμα λέγει, ὅτι θάλλει μὲν ἔρως
 εὐπορῶν, ἀποθνήσκει δὲ ἀπορῶν· τὴν ἐκείνη ξυλ-
 5 λαβῶσα εἶπε, γλυκύπικρον καὶ ἀλγυσίδωρον. Τὸν
 ἔρωτα Σωκράτης σοφιστὴν λέγει. Σαπφῶ, μυθο-
 πλόκου. Ἐκβαλλέεται ἐπὶ Φαίδρῳ ὑπὸ τοῦ ἔρωτος·
 τῇ δὲ ὁ ἔρως ἐτίναξε τὰς φρένας, ὡς ἄνεμος κατ'
 ὄρος θρυσὶν ἐμπεσὼν. Μένφεται τῇ Ξανθίππῃ ὁ-
 10 δυρομένη, ὅτι ἀπέθνησεν· ἡ δὲ τῇ θυγατρὶ. Οὐ γὰρ
 θέμις ἐν μεσοπόλιν οἰκίᾳ θρῆνον εἶναι, ἐκ ἅμμι
 πρέποι τάδε. Ἡ δὲ τῇ Τηῖς σοφιστὴ τέχνη τῇ αὐτῇ
 ἡδὺς καὶ τρέπε, καὶ γὰρ πάντων ἐρᾷ τῶν καλῶν, καὶ
 ἐπαινεῖ πάντας· μετὰ δὲ αὐτῇ τὰ ἄσματα τῆς Σμέρ-
 15 διος κόμης, καὶ τῶν Κλεοδόλου ὀφθαλμῶν, καὶ τῆς
 Βρυλλῆας ὥρας· Ἀλλὰ καὶ τέτοις τὴν σωφροσύνην
 ὄρα· Ἐραμαίται συνηδῶν, χαρίεν γὰρ ἔχεις ἡδὺς·
 καὶ αὖθις, καλὸν εἶαι τῷ ἔρωτι τὰ δίκαια, φησί.
 Ἡ δὲ δὲ πε καὶ τὴν τέχνην ἀπεκαλίψατο. Ἐμὲ γὰρ

δὲ μέμφεται τῇ Ξανθίππῃ, ἴδε Ξενοφ. Ἀπομ. Γ'. Ε', 20.
 (12) Τηῖς σοφιστὴ τέχνη] ἕτως Ἀλκιανός (Ποικίλ. Ιζ. β'.
 4.) τὸν Ἀνακρέοντα ἠσπάζετο (Σμερδίδης) σεμνῶς εὖ μάλα
 ἐρωῦτα τῆς ψυχῆς, ἀλλ' οὐ τῆς σώματος· μὴ γάρ τις ἡμῶν
 διαβαλλέτω πρὸς θεῶν τὸν ποιητὴν Τηῖον, μὴδ' ἀκόλαστον
 εἶναι λεγέτω. (19) ἐμὲ γὰρ λόγων εἵνεκα παῖδες ἂν φι-
 λοῦν·] Ἀνακρεόντειος ἡ ᾠδὴ παρὰ Βαρυσσ. Ἐν ἀπαστ. 97.

„Ἐμὲ γὰρ λόγων ἔκκετι
 „Οἱ παῖδες ἂν φιλοῦν.
 „Χαρίεντα γὰρ δίδωμι,
 „Χαρίεντα δ' οἶδα λέξαι.

λόγων εἵνεκα παῖδες ἀν-φιλοῖεν· χαρίεντα μὲν γὰρ
 διδῶ, χαρίεντα δ' οἶδα λέξαι. Τῆτο γὰρ περὶ Σω-
 κράτης Ἀλκιβιάδης ἐλεγεν, εἰκάζων αὐτῷ τὴν χά-
 ριν τοῖς Ὀλύμπῃ καὶ Μαρσύῃ αὐλήμασι. Τίς ἂν, ὦ
 5 θεοί, μ-μψαίτο ἐρατὴν τοιοῦτον πλὴν Τιμάρχῃ;

Λ Ο Γ Ο Σ Κ Ε΄

Εἴ τι περὶ ἔρωτος.

α. Ἀναλαβόντες αὖθις αὖ τὰς περὶ ἔρωτος λόγους,
 ὥσπερ ἀρχὴν μακρᾶς ὁδῆ μετ' ἀνάπαντιαν, βαδί-
 ζομεν ἐπὶ τὸ τέλος, ἡγεμόνας παρακαλέσαντες τῆς
 ὁδῆ Εἰρήνῃ τὸν λόγιον, καὶ Πειθῶ, καὶ Χάριτας, καὶ
 5 τὸν Ἐρωτα αὐτόν. Οὐ γάρτοι σμικρὸν, ἐδ' ὑπὲρ
 τῶν τυχόντων, τὸ κινδύνευμα· παραθεῖ μὲν γὰρ τῇ
 λεωφόρῳ τῷ περὶ ἔρωτος λόγῳ κρημνὸς βαθυὺς, καὶ
 χερὴ δυσὶν θάτεροι, ἢ καλῶς ἐρῶντας ἰέναι ἀσφα-
 λῶς, ἢ ἐκτραπομένους τῆς ὁδῆ κακῶς ἐρᾶν καὶ ἐνεχ-

(2) Τῆτο γὰρ περὶ] ὁ μὲν Μαρκιάνδος ἀντὶ τῆς, γὰρ,
 γράφεται δεῦν φησι, καὶ ὁ δὲ Ρ'εῖσιος τρέπειν τὸ, τῆ.
 το εἰς τὸ, ταυτό. (4) τοῖς Ὀλύμπῃ καὶ Μαρσίῃ αὐλήμασι]
 Πλάτ. συμπ. (5) πλὴν Τιμάρχῃ] Τιμάρχος ἔτος γέρον
 ἂν εἶλω πορνείας ὑπὸ Αἰχίνῃ· ἔτος γὰρ εἰς κατ' ἑ τὸν λό-
 γον Αἰχίνης συνέγραψε· ἴδε καὶ Σκίδαν. Τιμάρχος.

(1) Ἀναλαβόντες αὖθις αὖ] ἀναλαβόντες αὖθις αὐτὰς,
 ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐκδόσει· ἀλλὰ καὶ Δημοθέους ἐχρήσατο ἀμ-
 ποῖν ἐκ παραλλήλου, εἰπών, καὶ ἀπτεῖ-ἰλατε αὖθις αὖ τὰς πρὸς.

- θῆναι κατὰ τῷ κρημνῷ. Τὸτότοι δέσας ἔ Σωκρά-
 τῆς ἐκεῖνος, εὐρών τὸ πάθος ἐνακμάζον τῇ τε ἄλλῃ
 Ἑλλάδι, ἔ πολὺ μάλιστα ταῖς Α' θήναις, καὶ μεσὰ
 πάντα ἀδίκων ἐρασῶν ἔ μειρακίων ἐξηπατημένων,
 5 οἰκτεῖρας τῷ πάθους ἐκατέραν τὴν ἀγέλην, ἔ μήτε
 παῦσαι δυνάμενος τὴν ὕδριν νόμῳ· (ἔ γὰρ ἦν Λυκέρ-
 γος, ἔδε Σόλων, ἔδε Κλειθένης, ἔδε τις ἄλλος τῶν
 διὰ δύναμιν ἀρχικὴν πιστευομένων ἐν τοῖς Ἑλλησι) μή-
 τε δι' ἐξουσίας βιάσασθαι πρὸς τὰ κρείττω, (Ἡρα-
 10 κλέης γὰρ αὐτοῖς πρὸς τὸτο ἔδει, ἢ Θησεύς, ἢ τινας
 ἄλλας σωφρονιστὰς ἰχυρῶς) μήτε πείσθαι λόγῳ, (ἀπει-
 θὲς γὰρ χρημα ἐπιθυμία προσλαβέστα οἴεσθον, καὶ
 προσελθέστα ἐγγύτατα μανίας) ἔτω δὲ ὁ Σωκράτης
 τὸ μὲν ὑπεριδεῖν παντάπασι τῶν νεανίσκων ἔ τῶν
 15 μειρακίων ἐκ ἡνέχετο, ἔδε πρὸς τὴν σωτηρίαν αὐτῶν
 ἐξεκάμεν, ἐξεῦρε δὲ μηχανὴν ἐκαστὶς ἀγωγῆς τοιαύδε
 τινά.

β'. Φράσω δὲ αὐτὴν κατὰ τὰς τῷ Φρυγὸς λόγους
 μῦθον πλάττων. Ποιμὴν ἀνῆλθε ἔ μάγειρος ἐξάδιζον

βεις. (7) ἔδε Κλειθένης] ἔτω Πλάταρχος (βίβ Περικλέης)
 φησὶ περὶ τέτε· Κλειθένης ἐξήλασε Πεισιπρατίδας, ἔ κα-
 τέλυσε τὴν τυραννίδα γενναίως, ἔ νόμος ἔθετο, ἔ πολιτείαν
 ἄριστα κεκραμένην πρὸς ὁμόνοιαν, καὶ σωτηρίαν κατέστησεν.
 ἴδε ἔ Η' ροῦθ. Ε'. 66. ἔ Ἀριστοτ. πολιτ. Γ'. 2. Δίωνα Χρυσ.
 λόγ. ΚΒ'. α. ἔ ΙΑ'. ιζ'. (8) διὰ δύναμιν ἀρχικὴν] γραπ-
 τέον μᾶλλον, διὰ δύναμιν ἀρχὴν. (13) ἐγγύτατα μανίας]
 ἔτας ἔγραψα ἄμεινον αὐτὴ τῷ, μανία· ὁ αὐτὸς γὰρ (λογ.
 ιγ'. δ.) λέγει ὧδε· ἐνόςθαι νόσον ἐγγύτατα μανίας· ἔ (δ.
 ζ') τὸς λογισμὸς ἐπιταράττει ἐγγύτατα μανίας· ἔ (15.
 δ.) ἐγγύτατα μὲν τείνει μανίας.

ἄμφω κοινὴν ὁδὸν· ἰδόντες δὲ ἐκ ποιμνῆς ἄρνα εὐ-
 τραφῆ πλανώμενον, ἀπολειφθέντα τῶν συνόμων,
 ὥσαντο ἐπ' αὐτὸν ἄμφω. Ἦν ἄρα τότε ὁμόφωνα καὶ
 τὰ θηρία τοῖς ἀνθρώποις· Ἐρωτᾷ ὁ ἄμνος, τις ὦν
 5 ἐκάτερος ἐθέλει αὐτὸν μεταχειρισθῆναι καὶ ἄγειν;
 Ὡς δὲ ἐπύθετο τάλιθ' αὐτὰ καὶ τὴν ἀμφοῖν τέχνην,
 φέρων ἑαυτὸν ἐπιτρέπει τῷ ποιμένι· λέγων πρὸς τὸν
 μάγειρον. Σὺ μὲν γὰρ δημῖός τις εἶ καὶ μαιφόνος τῆς
 ἀρνῶν ποιμνῆς, τίτῳ δὲ ἐξαρκέσειαν καλῶς τὰ ἡμέ-
 10 τερα ἔθῃ. Εἰκάζε, εἰ βύλει, κατὰ τὸν μῦθον, τὸς
 μὲν ἐρασὰς ἐκείνης μαγείροις πολλοῖς, τὸν δὲ Σω-
 κράτην ποιμένι ἐνὶ, τὰ δὲ μεираκια τὰ Αἰττικὰ
 θρέμμασι πλανώμένοις, ὁμοφῶσις ἀληθῶς, κα-
 τὰ τὴν ἐν τοῖς μύθοις ἐξουσίαν. Τί ἂν ἔν δρασάι ὁ
 15 ποιμὴν ἔτος ὁρῶν τὸς δημῖος τῆς τῶν μεираκιῶν ὥ-
 ρας ἐφισμένους, καὶ δρόμῳ ἐπ' αὐτὴν ἀθρομένους; ἄρα
 ἀνέξεται, καὶ τὴν ἡσυχίαν ἄγων σήσεται; ἔτῳ μὲν
 εἴη ἂν μαιφονώτερος αὐτῶν τῶν δημῶν. Οὐκᾶν θεύ-
 σεται, καὶ καινωήσει τῷ δρόμῳ, καὶ διώξεται σὺν αὐ-
 20 τοῖς, ἕκ ἐπὶ τῇ ἰσῇ. Καί τις ἰδὼν τῶν ἀπείρων τῆς
 τέχνης καὶ τῆς αἰτίας τῷ δρόμῳ, αὐτὸ ἐκεῖνο οἴσε-
 ται, ἐπ' ὀλέθρῳ καὶ τῆτον θεῖν· ἐὰν δὲ ἀναμείνῃ
 πρὸ τέλους, ἐπαινέσεται τὸν δρόμον, καὶ μιμήσεται

(9) Τίτῳ δὲ ἐξαρκέσειαν καλῶς τὰ ἡμέτερα ἔθῃ] ἐξα-
 κίσκειν ἐγράφε αὐτὴ τῇ, ἐξαρκέσει ἂν· ἡ γὰρ πάντοι δό-
 κιμος ὁ, ἂν, πρὸς Μέλλουτα χρόνον ἀποδιδόμενος· ὁ δὲ
 Εὔνπιος καὶ τὸ, ἔθῃ εἰς τὸ, ἔθῃ τρίπειν ἐθέλει· ὁ δὲ Λα-
 βίστιος πιθανώτερον εἰς τὸ, ἔθῃ· ὁ δὲ Μαρκλάνδος, ἐξα-
 κίσκει, ἂν καλῶς τὰ ἡμέτερα ἔθῃ· καὶ τῆτο ἡ πόρρω τῇ α.

τὴν σπεδὴν, καὶ θαυμάσει τὸν Θηρευτὴν, καὶ μακαρίσει τὴν ἄγρην. Διὰ τῆτο καὶ ὁ Σωκράτης ἔρᾳ ἔλεγε, καὶ πάντων ἔρᾳ· καὶ ἐκοινώνει τῷ δρόμῳ, καὶ ἐδίωκε τὰς καλὰς, καὶ τὰς συνερχομένας ἔφθανε, καὶ τὰς δημίας
 5 ὑπετέμενετο. Καὶ γὰρ ἦν αὐτῶν καὶ πονεῖν ἱκανώτερος, καὶ ἔρᾳ δεινότερος, καὶ λαμβάνειν εὐσοχώτερος· καὶ πάνυ εἰκότως. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ὁ ἔρως ἦν ὄνομα ἐπιθυμίας ἐν ὕδασι πλανώμενον, ἀρχὴ δὲ αὐτῆ ἀνδρος σώματος ἐρχόμενον εἰς ὀφθαλμούς, καὶ δι' αὐτῶν
 10 ἐπὶ τὴν ψυχὴν ῥέει· ὁδοὶ γὰρ κάλλος οἱ ὀφθαλμοί· τῷ δὲ Σωκράτει ὁ ἔρως ἦν κατὰ μὲν τὴν σπεδὴν τοῖς ἄλλοις ὁμοίως, κατὰ δὲ τὴν ἐπιθυμίαν διαφέρειν, κατὰ δὲ τὴν ὕδωρ σωφρονέστερος, κατὰ δὲ τὴν ἀρετὴν εὐσοχώτερος, ἀρχὴ δὲ αὐτῆ ψυχῆς ἀνδρος ἐν
 15 σώματι διαφανόμενον. Οἷον εἰ ξυνεῖης ποταμὸν κάλλος λειμῶν ἐπὶ ῥέειν, καλὰ μὲν τὰ ὑπ' αὐτῷ ἀνδρὶ, λαμπρύνεται δὲ ὑπὸ τῷ ὕδατος πρὸς τὴν ὄψιν· τῷτο δύναται καὶ ψυχῆς ἀνδρος ἐμπεφυτευμένον σώματι καλῶ, ἐκλαμπρύνεται ὑπ' αὐτῆ, καὶ ἐκλάμπει, καὶ διαφαίνεται. Καὶ ἐσι σωμάτων ὥρα ἔδεν ἄλλο, ἢ μελλαστὴς ἀρετῆς ἀνδρος, καὶ οἷον ἐπὶ προσίμιον κάλλος ὠραιότερον. Ὡς περὶ γὰρ τῷ Ἡλίῳ προανί-

ληθὲς. (3) πάντων ἔρᾳ] ἴδε ἀνωτέρω λόγῳ κδ'. δ', ε'. (8) ἐν ὕδασι πλανώμενον, ἀρχὴ δ' αὐτῆ] καινοπρεπὲς τὸ σχῆμα· ἔδει γὰρ εἰπεῖν· πλαναμένης, ἀρχὴ δ' αὐτῆς· ἔτω καὶ Ρεῖσκιος. (10) ὁδοὶ γὰρ κάλλος ὀφθαλμοί] ἢ προσδετέον, ἢ γὰρ ἐννοεῖται ἔτω· ὁδοὶ γὰρ κάλλος ἐπὶ τὴν ψυχὴν ὀφθαλμοί· τὰ δὲ ἐπόμενα περὶ τοῦ Σωκράτους ἴδε Ξενοφ. Ἀπομν. Δ'. α', 2. καὶ Πλάτ. συμπόσ.

χειτις αὐγὴ ὑπὲρ ἄκρων ὀφθαλμοῖς θεάμα διὰ τὴν προσδοκίαν τῷ μέλλοντος· ἔτω
 καὶ τῆς λαμπρᾶς ψυχῆς προανίχειτις ὥρα ὑπὲρ ἄ-
 κρων τῶν σωμάτων, ἀγαπητὸν φιλοσόφοις θεάμα
 5 διὰ τὴν προσδοκίαν τῷ μέλλοντος.

γ'. Ἀλλὰ Θετταλὸς μὲν ἀγαπήσει πωλίον, καὶ
 Αἰγύπτιος πόρτιν, καὶ Σπαρτιατὴς σκύλακα· φι-
 λάνθρωπος δ' ἀνὴρ καὶ φιλοφρόνμων τῷ ζῶν τέττε,
 καὶ κατὰ γεωργὸν Αἰγύπτιον, ἐδὲ κατὰ ἵππικόν Θετ-
 10 τάλον, ἐδὲ κατὰ κυνηγέτην Λακωνικόν. Τέτοις μὲν
 γὰρ ἡ θεραπεία, προοίμιά γε τοῖς ζώοις πονῆσα·
 ὁ δὲ ἐραστὴς ὁ φιλάνθρωπος θεραπεύει τὰ παιδικὰ
 ἐπὶ κοινωνίᾳ τῆς ἀρετῆς, θεραπεύει δὲ ἐπιλεξάμενος
 τὰ ἐπιτηδεύματα, ἐπιτηδεύει δὲ εἰς προσδοκίαν ἀρε-
 15 τῆς τὰ κάλλισα. Τὸ δὲ κάλλος, τὸ αὐτὸ ὄν, ἄλ-
 λαιότερον μὲν φαίνεται μοχθηροῖς ὀφθαλμοῖς, ἄλ-
 λαιότερον δὲ ἐρασταῖς νομίμοις· καὶ γὰρ τὸ ξίφος, τὸ
 αὐτὸ ὄν, ἄλλαιότερον μὲν φαίνεται τῷ ἀγριεῖ, ἄλ-
 λαιότερον δὲ τῷ δημίῳ· καὶ τὴν Πηνελόπην ἁλλοίως μὲν
 20 Ὀδυσσεὺς ὄρα, ἁλλοίως δὲ ὁ Εὐρύμαχος· καὶ τὸν ἡ-
 λίον ἄλλως μὲν ὄρα Πυθαγόρας, ἄλλως δὲ Ἀναξα-

(11) Προοίμια τοῖς ζώοις πονῆσα] ὁ Δαρίστιος διορθοῖ ἡ-
 τω τετὶ τὸ χαρίον· οἷον, προοίμια τὸ ζώοις πόνε ἡσα· καὶ
 πάλιν, προμνᾶται τοῖς ζώοις πόνε· εἶδε γε φυλάξαιμεν τὸ
 κεῖμενον ἡτῶ διερμηνευθήτω· τὸ θεραπεύειν τὰ τοιαῦτα τῶν
 ζώων ἐκ ἑστίν ἄλλο, ἢ προοίμια τῶν πόνων τοῖς ζώοις· θε-
 ραπεύει γάρ τις τὸ ζῶον, ἵν' ἔχῃ αὐτὸ ἐνεργόν· βεβιασμέ-
 νον ὅμως ἐστὶ, (21) Ἀναξαγόρας ὡς λίθον] ἡλίου καὶ σελήνης
 καὶ πάντα τὰ ἄστρα μύθους, ὅ ἐστι λίθους εἶναι ἐδόξαζε· ἴδε

γόρας, Πυθαγόρας μὲν ὡς Θεόν, Ἀναξαγόρας δὲ
ὡς Λίθον· καὶ τὴν ἀρετὴν ἄλλως μὲν διώκει Σωκρά-
της, ἄλλως δὲ Ἐπίκουρος, Σωκράτης μὲν ὡς εὐδαι-
μονίας ἐραστὴς, Ἐπίκουρος δὲ ἡδονῆς. Οὕτω καὶ καλὸν
5 σῶμα ἄλλως μὲν διώκει Σωκράτης, ἄλλως δὲ Κλει-
δένης· Σωκράτης μὲν ὡς ἀρετῆς ἐραστὴς, Κλειδέ-
νης δὲ ὡς ἡδονῆς.

δ' Οὐπόταν τοίνυν ἀκέρους ἐξαῦτα μὲν τὸν φιλό-
σοφον, ἐρώντα δὲ καὶ τὸν μοχθηρὸν ἄνδρα, μὴ προ-
10 σείπῃς τὸ γιγνόμενον οἰόματι ἐνί. Οἱ μὲν ἐφ' ἡδονὴν
αἰσθεῖ, ὁ δὲ κάλλος ἐρα· ὁ μὲν ἄκων νοσεῖ, ὁ δὲ ἐ-
κὼν ἐρα· ὁ μὲν ἐπ' ἀγαθῷ ἐρα τῷ ἐρωμένῳ, ὁ δὲ ἐπ'
ὀλέθρῳ ἀμφοῖν· ἐκεῖνος τῷ ἐρωτος ἀρετὴν ἐργον, τῷδε
τῷ ἐρωτος ἐργον ὕβρις· ἐκεῖνος τῷ ἐρωτος φιλία τέ-
15 λος, τέτῃ τῷ ἐρωτος ἐχθρὰ τέλος· ἄμιδος ὁ ἐρῶς
ἐκεῖνος, μιδοφόρος ὁ ἐρῶς ἔτος· ἐκεῖνος ὁ ἐρῶς ἐ-
παινετός, ἐπονείδιστος ἔτος· ἐκεῖνος Ἑλληνικός, βαρ-
βαρικός ἔτος· ἐκεῖνος ἄρρην, ἀπαλὸς ἔτος· ἐκεῖνος
ἐσῶς, πτηνὸς ἔτος, ἀβέβαιος. Ἐκεῖνον τὸν ἐρωτὰ ἐ-
20 ρῶν ἀνὴρ, φίλος Θεῶν, φίλος νόμῳ, μεσὸς αἰδῶς,
μεσὸς παρρησίας· ἐκεῖνος καὶ μεθ' ἡμέραν τὸν ἐρώ-
μενον περιέπει καὶ ἀγάλλεται τῷ ἐρωτι, καὶ ἐν γυμ-
νασίῳ συμπλέκεται, καὶ ἐν δρόμῳ συνθεῖ, καὶ ἐν θή-
ρα συγκυνηγετεῖ, καὶ ἐν πολέμῳ, συναρισεύει, καὶ ἐν

Ὁρίγ. φιλοσ. κεφ. ή. καὶ Σεΐδαν, Ἀναξαγ. περὶ δὲ τῇ Πυ-
θαγόρῃ ἴδε Λαέρτ. ὁ δὲ Κλειδένης ἐπὶ κιναιδίᾳ διεβέβλη-
το, καὶ ἐγυναικίζετο· ἐντεῦθεν Σοφοκλῆς, Καὶ πῶς ἂν γέ-
νοιτο εὐτακτος πόλις, ὅτε Σεῖς γυνὴ γεγονούῃα, κακοπλάν
ἔσηκεν ἔχων, Κλειδένης δὲ κερχίδα· ἴδε Σεΐδαν.

εὐτυχίαις συνευτυχεῖ, καὶ ἀποθανόντι συναποθνήσκει· καὶ ἔδεν αὐτῷ δεῖ πρὸς τὴν συνεσίαν ἢ νυκτὸς, ἢ ἐξημίας. Ὁ δὲ ἕτερος ἐρασῆς θεοῖς μὲν ἐχθρὸς, πλημμελὴς γάρ· ἐχθρὸς δὲ καὶ νόμῳ, παράνομος
 5 γάρ· ἀθαρσῆς, δύσελπις, αἰδῆς ἀπορος, ἐξημία φίλος, καὶ νυκτὶ, καὶ φωλεοῖς· μηδαμῷ ἂν ἐθέλων ὀφθῆναι συνδιημερεύων τοῖς παιδικοῖς, φεύγων ἥλιον, διώκων νύκτα καὶ ὁμίχλην,

Ποιμέσιν ἔτι φίλην,

10 κλέπτη δέ τ' ἀγαθὴν. Ὁ μὲν ποιμένι ἔοικεν, ὁ δὲ κλέπτη ἔοικεν, καὶ λανθάνειν εὐχεται· οἶδε γάρ τὸ κακὸν, ὁ δὲ ἄλῃ, ἀλλὰ εἰδὼς ὑφ' ἡδονῆς ἔλκεται. Καὶ γὰρ ἐν τοῖς εὐκάρποις φυτοῖς ὁ μὲν γνωεγὸς σπινθῆρας πρόσσεισιν, ὁ δὲ κλέπτης ἐμπεσὼν δρέπει καὶ
 15 λυμαίνεται καὶ σπαράττει.

Ἐ. Καλὸν σῶμα ὄρεας ἀνθῆν καὶ ἔγκαρπον, μὴ χράνης, μὴ μιᾶνης, μὴ προσόψῃ τῷ αἰθερὶ· ἐπαίνεσον, ὡς ὀδοιπόρος φυτόν ποτε·

Τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ Βαμῶ.

20 Φοῖνικος νέον ἔριος αἰερχόμειον ἐνόησα. Φεῖσται τῷ φυτῷ τῷ Ἀπόλλωνος καὶ τῷ Διὸς, ἀνάμεικτον τῆς καρπῆς, καὶ ἐραδίῃσιν δικαιοτέρον. Οὐ χαλεπὸν ἔργον· ἢ γὰρ Σωκράτης μόνον, ἔδὲ φιλοσόφου μόνον. Ἦδη καὶ Σπαρτιάτης ἀνὴρ ἔκ ἐν Λυ-

(9) Ποιμέσιν ἔτι φίλην] ἐκ τῆς Ἰλιάδος Γ'. 10.

„Εὐτ' ὄρεος κορυφῇσι νότος κατέχευεν ὁμίχλην,

„Ποιμέσιν ἔτι φίλην, κλέπτη δέ τε νυκτὸς ἀμείνω.

(19) Τοῖον Ἀπόλλωνος] Ὀδυσ. Ζ'. 162. (24) Σπαρτιάτης ἀνὴρ] ὁ Ἀγησίλαος ἐραοεὶς Μεγαβάτε τῷ ἱεῖ τῷ Σπι.

- κείῳ τραφεῖς, ἐδὲ ἐν Ἀκαδημίᾳ γυμνασάμενος, ἐ-
 δὲ ἐν φιλοσοφίᾳ πεπαιδευμένος, ἐντυχὼν μειρακίῳ
 βαρβαρίκῳ μὲν, ἀλλ' ἄκρως καλῶ καὶ ἀνθρῆντι ἄρ-
 τι, ἡγάσθη μὲν αὐτῷ· πᾶς δ' ἐκ ἐμελλεν· ὅλμ' ἔ-
 5 περαιτέρω τῶν ὀφθαλμῶν. Ἐπαινῶ τῆς ἀρεσείας
 τὸν Ἀγισίλαον μᾶλλον, ἢ τὸν Λεωνίδην μοχίμων·
 ἀμαχώτερος γὰρ ὁ ἔρως ἦν τῷ βαρβάρῳ, καὶ τὰ
 τῷ ἔρωτος βλήματα τιτρώσκει μᾶλλον, ἢ τὰ Κα-
 δέσια, ἢ τὰ Μηδικά· Τοιγαρὲν ὁ Ξέρξης μὲν ἐπέ-
 10 βη Λεωνίδῃ κείμεν, καὶ παρῆλθεν ἔσω Πυλῶν. Ἀ-
 γισιλᾶω δὲ μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν προσελθὼν ὁ ἔρως,
 ἐνταῦθα ἔση ἐπὶ θύραις τῆς ψυχῆς· μείζον τὸ ἔρ-
 γον. Δίδωμι τὰ ἀριεῖα. Ταῦτα δρῶντα ἐπαινῶ τὸν
 Ἀγισίλαον μᾶλλον, ἢ Τισσαφέρνην διώκοντα, ἢ Θη-
 15 βαίων κρατῆντα, ἢ τὰς μάσιγας καρτερεῖντα· ἐκεῖ-
 να μὲν γὰρ ἦν τῆς τῶν σωμάτων τροφῆς καὶ παιδα-
 γωγίας, ταῦτα δὲ ἔργα ψυχῆς τῷ ὄντι ἡσκημένης
 καὶ μεμασιγωμένης.

Σηριδάτε, προσερχόμενον φιλησαι, ἀπεγράφη· Ἰδε Ξενοφῶντα
 Ἀγισ. Δ'. 4. 5. (6) ἢ τὸν Λεωνίδην μαχίμων.] ἐννοή-
 σω ἢ μετοχή, κρατῆντα· ὁ δὲ νῆς ἐξῆς· ἐκεῖνος μὲν ἐκρά-
 τει Ἐρωτος, ἔτος δ' ἐκράτει μαχίμων· ὁ δὲ ἔρως πολεμι-
 κώτερος καὶ μᾶλλον ἀκαταμάχητος Ξέρξης, πρὸς ὃν ἠγωνίσα-
 το Λεωνίδης· τὰ δὲ ἐξῆς περὶ τῷ Ἀγισιλᾶω Ἰδε Ξενοφ. Ε' λ.
 περὶ δὲ τῶν μάσιγων ἀνωτέρω λόγῳ Τ. Σ'.

Λ Ο Γ Ο Σ Κς'.

Εἴ τι περὶ τῆς Σωκράτους ἐρωτικῆς.

- α. Σμερδίνης Θεᾶξ ὑπὸ Ἑλλήνων ἄλῆς, μειρόκιον βασιλικόν, ὁφθῆναι γαῦρον, ἐκομιδῇ δῶροι τυράν-
 ιω Ἰῶνι, Πολυκράτει τῷ Σομίῳ. Οὐ δὲ ἰδίῃ τῷ
 δάξῳ, καὶ ἑρᾷ Πολυκράτης Σμερδίν, καὶ αὐτῷ συνε-
 5 ἑρᾷ ὁ Τήϊος ποιητὴς Ἀνακρέων. Καὶ Σμερδίνης παρὰ
 μὲν Πολυκράτης ἔλαβε χρυσὸν καὶ ὄργανον, καὶ ὅσα
 εἰκὸς ἦν μειράκιον καλὸν παρὰ τυράννι ἑαυτοῦ·
 παρὰ δὲ Ἀνακρέαντος ὡδὰς καὶ ἐποίμια, καὶ ὅσα εἰ-
 κὸς ἦν παρὰ ποιητῇ ἑρασῶ. Εἰ δὴ τις παρεθελοῖ
 10 ἑρῶτα ἑρῶτι, τυραννικὸν ποιητικῷ, πότερος οἱ αὐ-
 τοῖν φανεῖν ἐνδεύτερος, καὶ ἑράνιος, καὶ ἀξίος Ἀ-
 φροδίτης ἐποιεσάμεναι, καὶ ἔργον εἶναι θεῶν; Ἐγὼ
 μὲν οἶμαι κρατεῖν ἂν τὸν Μέσαις καὶ Χάρισιν ἀνα-
 κεκραμένον μάλλον, ἢ τὸν ἀνάγκῃ καὶ δέει. Οὐ μὲν
 15 γὰρ αἰχμαλώτῳ ὅμοιον, ἢ μιθοφόρῳ, ἐ πάνυτι
 εὐτυχεῖ· ὁ δὲ ἐλευθέρῳ, καὶ Ἑλλήνι.

- β'. Διόπερ μοι δοκεῖ ἔδὲ ἐν τοῖς βαρβάροις πάνυ
 τι ἐπιχωριάσαι τὰ τῷ ἔρωτι. Ὅπως γὰρ τὸ μὲν
 πλῆθος δελεῖ, τὸ δὲ ἄρχαν δεσπίζει, τὸ διὰ
 20 μέσῃ εἰδένδε ἐξήρηται, τὸ ἰσὶ γοῶν τε καὶ ἰσότημον
 καὶ ἑὺνομον. Οὐ δὲ ἔρως ἔδεν ὅταν πολεμεῖ ὡς ἀνάγκη,
 καὶ ἔσι χεῖμα γαῦρον, καὶ δεινὰς ἐλευθεροῦν, καὶ
 τῆς Σπάρτης αὐτῆς ἐλευθερώτερον. Μόνοι γὰρ ται
 τῶν ἐν ἀνθρώποις ἔρως, ἐπειδάν τῳ καθαρῶς ξυγ-

γένηται, ἢ πλεον τέθειπεν, ἢ τύραννον δέδιεν, ἢ
 βασιλεία ἐκπλήττεται, ἢ δικασῆροι φυλάττεται, ἢ
 φεύγει θάνατον· ἢ θηρίον αὐτῷ δεινόν, ἢ πῦρ, ἢ
 κρημνός, ἢ θάλαττα, ἢ ξίφος, ἢ βερόχος· ἀλλὰ
 5 καὶ τὰ ἄπορ αὐτῷ εὐπορώτατα, καὶ τὰ δεινὰ εὐ-
 μαχώτατα, καὶ τὰ φοβερά εὐπετέστατα, καὶ τὰ χα-
 λεπὰ εὐκολώτατα. Ποταμοὶ πάντες περάσιμοι, χει-
 μῶνες πλωϊμώτατοι, ὄρη εὐδρομώτατα· παιταχῶ
 θαρσεῖ, πάντων ὑπεροχῇ, πάντων κρατεῖ. Πολλοί
 10 γε ἄξιον τὸ ἐρεῖν, τοῖόν τ' ὄν. Εἰγὼ μὲν οἶμαι καὶ
 εὐχαδαίτινα νῦν ἔχοντα μηδ' ἔτι ἀπαλλαγῆναι αὐ-
 τῷ, εἰ μῆλλοι ὁμῶς ἐρῶν ἐλεύθερός τε εἶναι καὶ ἀδελφὴς
 καὶ ἄπταιστος.

γ'. Δέδια δὲ, μὴ ἢ τοῖόν τ' ἢ πᾶσιν ἐξῆς, ἀλλὰ
 15 τις ὁμοιότης ἐπιτηδεύματος· αἰχρὸς ὑποδύσα ἔργον
 καλόν, τῇ πρὸς αὐτὸ εἰκασία καλλωπιζομένη τυγ-
 χάνη μὲν τῆς φαντασίας ὁμοίας, τῷ δὲ τέλει ἀσο-
 χῇ. Μιμεῖται πρὸς καὶ φαρμακοπώλης ἰατρον, καὶ συ-
 κοφάντης ῥήτορα, καὶ σοφιστὴς φιλόσοφον. Καὶ παν-
 20 ταχῶς εὖροις ἂν συμφυεῖς ἀγαθῶ κακόν, πολλῶ τῷ
 ὁμοίῳ ἀνακεκραμένον, ἢ προαιρέσει χωρίζομενον, ὥς
 ὁ ῥήτωρ τῷ συκοφάντι· ἢ τέλει, ὥς ὁ ἰατρός τῷ
 φαρμακῶ· ἢ ἀρετῇ, ὥς ὁ φιλόσοφος τῷ σοφιστῇ·
 προαιρέσεις δὲ καὶ ἀρετὴ καὶ τέλος ὀλίγοις γινώσκοντα.
 25 Ὅταν ἔν ἐν ἐπιτηδεύμασι διπλοῖς καὶ ἀμφιδόλοις τὰ
 μὲν ὁμοία ἔκ ἀπῇ, τὰ δ' ἀνόμοια προσῇ, ἀνάγκη
 κατὰ τὸ ἀγνοούμενον ἢ δυναμένοις χωρίζειν τὰς τέχ-
 νας, κατὰ τὸ εἰκαζόμενον αὐτὰς συναπτειν.

δ'. Μή ποτ' ἔν καὶ περὶ ἔρωτος ταύτῃ κριτέον,
 30 καὶ ἡγήτεον αὐτὸν εἶναι ὄνομα κοινὸν ἐν μεταχμῶ

R

- ὀρετῆς καὶ κακίης τεταγμένον, ὑπ' ἀμφοῖν μὲν
 διμασσοῦμενοι, χηματιζόμενον δὲ πρὸς ἑκατέραν,
 ὁποτέρᾳ συγγίνοιτο, τῇ τῆς ἐπαγομένης πάθει
 προσονομάζεσθαι. Καὶ μὴ τῆς ψυχῆς δίχα νενεμη-
 5 μένης, ὡς ὁ Πλάτωνός φησι λόγος, ἥς τῷ μὲν τῶν
 μερῶν ὅμοια λόγος, τῷ δὲ πάθος· ἀνάγκη, τὸν ἔ-
 ρωτα, εἰ μὴ κακία εἴη, πάθος τι εἶναι ἔργον λό-
 γου· εἰ δέ τι τῶν καλῶν, δυσὶν θάτερον, ἢ κατὰ τὸν
 λόγον τετάχθαι πάθος ἀπυλλαγμένον, ἢ κατὰ
 10 τὸ πάθος λόγῳ συμπεπλεγμένον. Καὶ εἰ μὲν ὁ ἔ-
 ρως φιλίας ἐστὶν ἑρμῇ, καὶ ὄρεξις τῇ ὁμοίᾳ πρὸς τὸ
 ὅμοιον ὀττεντος φύσει, καὶ ἀνακραθῆναι αὐτῷ ὀρε-
 γομένη, πάθος ἂν εἴη τῆτο, ἢ λόγος· καὶ δεῖ προσε-
 θῆναι τῷ πάθει τέτῳ ἐπιστάτην λόγον, ἵνα ὀρετῇ
 15 γένηται, καὶ μὴ νόσος. Καθάπερ γὰρ ἐπὶ τῆς τῶν
 σαμῶταν κρᾶσεως, καὶ ἡ υἷς πάθος τι ἐστὶν υἱῶν
 καὶ ξερῶν, καὶ ψυχρῶν καὶ θερμῶν δυνάμεων, ἢ ὑπὸ
 τέχνης συνηραθεῖσάν καλῶς, ἢ ὑπὸ φύσεως ἁε-
 μοδεδεισῶν τεχνικῶς· ἂν δὲ ἀφέλῃς τῆς φύσεως, ἢ
 20 τῆς τέχνης, τὸ μὲν πάθος συνετάραξας, τὴν δὲ
 υἱάν ἐξήλασας· ἔτῳ ἀμέλει καὶ ἐπὶ τῷ ἔρωτος,
 τὸ πάθος μὲν ὁμοίως ἐστὶ, καὶ ἔχῃ λόγον· ἐὰν δὲ
 ἀφέλῃς τὸν λόγον, ἐπετάραξας αὐτῷ τὴν συμμε-
 τρίαν, καὶ νόσον ἐποίησας τὸ πᾶν.
 25 εἰ. Ἐῶ δὴ ὁ ἔρως ὀρεξίς τις ψυχῆς, ἀλλὰ τῇ

(3) Ὅποτέρᾳ συγγένοιτο . . . προσονομάζεσθαι] καλὸν
 εἰς προσθεῖναι το ὡς πρὸς τῇ, Ὅποτέρᾳ εἰς ἐξαρτησιν τῇ
 ἀπαρεμφάτω.

ὀρέξει ταύτη χαλινῷ δει, καθάπερ ἵππε θυμῷ.
 Ἐὰν δὲ ἐπιτρέψῃς τῇ ψυχῇ φέρεσθαι, αὐτὸ ἐκεῖνα,
 κατὰ τὴν Ὀμηρικὴν εἰκόνα, ἵππον αἰήκας ἀδηφάγον
 διὰ πεδία κροαίνειν καὶ ὑδρίζειν, ἕκ ἐπὶ λατρὰ νόμι-
 5 μα, καὶ ἐπὶ δρόμοις τεχνικὰς θέοντα, ἀχάλινον, ἀ-
 δέσποτον. Ἀλλὰ αἰχρὸν μὲν θέαμα ἵππος ἄφетος,
 αἰχρὸν δὲ ἄκυσμα ὑδριζὲς ἔρω. Οὗτός ἐστιν ὁ ἔρω
 ὁ τὲς κημνὲς πηδῶν· ἔτος ὁ ποταμὸς περῶν, ὁ
 ξίφος λαμβάνων, ὁ ἅπτων βρόχον, ὁ μητριῶ ἐπι-
 10 τιθέμενος, ὁ προσγόνοις ἐπιβαλεύων, ὁ παράνομος,
 ὁ ἔμπληκτος, ὁ ἄδωρος· ἔτος ὁ ἐν σκηναῖς τραγω-
 δέμενος, ὁ ἐν μύθοις μισέμενος, μεσὸς Ἑρηνύων,
 μεσὸς δακρύων, οἶμοι βοῶν καὶ σένων, ὀλίγα μὲν εὐ-
 τυχῶν, ἐπαιρόμενος δὲ παρὰ τὴν ἀξίαν, καὶ τρεπό-
 15 μενος παντοδαπὰς τροπὰς καὶ αἰφνιδίως, ἐπὶ σαρκῶν
 ἡδονὰς συντεταμένος, καὶ φλεγμαίνων σῶμα σῶματι
 ἀναμιγνύειν, καὶ προσφυσόμενος ἔτε τινα εὐχήματα,
 ἔτε νόμιμον, ἔτε ἐρωτικὴν τῷ ὄντι ξυνοφὴν· Ἐπι-
 σπᾶται δὲ αὐτὸν κάλλος φήμη οἰσρέμενον, ὑπὸ δὲ
 20 τῆς ἀγνοίας πλανώμενον.

ς'. Οὐ δὲ τῷ ἐναντίος, μόνῳ τῷ τίκτοντι εἰς

(3) Κατὰ τὴν Ὀμηρικὴν εἰκόνα] Ἰλ. Ζ'. 506. καὶ Ο'. 263.

„Ὡς δ' ὅτε τις σατὸς ἵππος ἀκοήσας ἐπὶ φάγῃ,

„Δεισμὸν ἀπορρήξας θέει πεδίοιο κροαίνων.

(18) ξυνοφὴν] ξυνοφὴν γράφεσθαι δεῖν κρίνει Ρ'εῖσκιος, ἀ-
 νεφέρων εἰς τὸ προσφυσόμενος μικρὸν ἀνώτερον· ὁμοίως δὲ
 καὶ κατωτέρω τὸ, οἰσρέμενον ἀναπληρωτέον εἶναι ἀδέφῃσι
 ὑπὸ μὲν τῆς φαντασίας οἰσρέμενον· ὡς ἐκ τῶν ἐπομένων
 εἰκάζεται.

γένεσιν τῷ ὁμοίῳ ἀπὸ ἑρέξεως ἐμφύτῃ μετὰ δικαιο-
σύνης ξυνῶν, καὶ διορίζων τὸ δῆλον. Οὗτος θεῶν Γα-
μηλιάν τε καὶ Ὀμογηίων καὶ Γενεθλῶν θεομὸς, ἐπὶ
πάσῃ ζῶν φέσει τεταγμένος· τῶν μὲν αὐτομάτων
5 εἰς τὴν κοιρανίαν ὑπὸ οἰκείῃ ἑρατὸς ἐν ἑρᾷ τῇ γεν-
ιῶν ἰόντων· τῶν δὲ καὶ διὰ τέχνης ἐπισάτε ποιμενι-
κῆς τε, καὶ αἰπολικῆς, καὶ βεφόεβε, καὶ ἵπποκέμε,
ζευγνύων ἑαυτὸν κατὰ φύσιν τὰ αὐτῶν θεέμμα-
τα, καὶ διακρινόντων αἴθρις δέει ἕξεως.

10 Χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
Χωρὶς δ' αἰθ' ἔρσαι.

Ἡ δὲ τῶν αἰθράπων ἀγγελαιοτρίφος ἐπισάτις. βα-
σιλικὴ καὶ ποιμεικὴ τέχνη, ἑδεμῖαν ἐξείρει ἐν ὄλ-
λῃ ἕξεως ὀρεγὸν μηχανὴν, πρὶν αὐτὴς ἐκὰν εἶξῃ
15 τῷ λόγῳ, καὶ τὴν ψυχὴν παραδῶ πειραίνει οἰοῖ καὶ
σωφροσύνη. Ὡς περ γὰρ ὄλλο ὄλλῳ ζῶν ἀλιξήμα
ἦκει παρὰ τῆς φύσεως εἰς τὸν αὐτὸν βίον, ὑφ' ἧ
σάζεται, λένειν ἀλκή, ἐλάφοις ἐρόμοι, θῆραι κυ-
σίν, καὶ τῷ μὲν διεγῶ γένει αἰνέσεις, τῷ δὲ μετα-
20 σίῳ αἰπτήσεις, τῷ δὲ ἰλυσπαμένῳ οἱ φωλεοί· ὥς
δὲ καὶ τοῖς αἰθράποις, τὰ ἄλλα ἐλαττεμένοις τῶν
ἀπάντων, (καὶ γὰρ ὀλκὴν ὀδυνέσονται, καὶ θεῖν βρά-
δισοι, καὶ ἀνίπαδαι ἀδύιατοι, καὶ νύχτειν ὀδυνεῖς, καὶ
φωλεύειν ἀμήχανοι) λόγον δὲ αὐτοῖς Θεὸς ἔδωκε
25 πρὸς τὰς ἀπάντας εὐπορίας αἰτῖρρόπον, ὑποβάλλων
αὐτῷ τὴν ἑρατικὴν ὄρεξιν, ὥς χαλκῷ ἵπποι, ὥς το-
ξότη τόξον, ὥς οἰακίαν, καὶ τεχνίτη ὀργانون. Ὅ, τε ὅν

(10) Χωρὶς μὲν πρόγονοι] Ὁ μ. Ὀδυσ. Ι'. 221. (27)
Ὅτε λόγος αὐτὸς αὐτῇ ἀμελυτατος, καὶ ὁ ἕρως αὐτὸς αὐ-

λόγος αὐτὸς αὐτῇ ἀμβλύτατος, ἀνέραςος ὢν· ὃ, τε
 ἔρως αὐτὸς αὐτῇ ἐμπληκτότατος, ἀπειθέσατο· ὢν
 τῷ λόγῳ. Ἔσι δὲ ἡ πειθῶ συζυγία ἔρωτος καὶ λό-
 γος πρὸς τὸ καλὸν ὁρμωμένων, καὶ λαμπρυνομένων
 5 ἐπ' αὐτὸ πολλῷ δρόμῳ. Ὁ δὲ οἶσμενος ἐν τῇ σαρκῶν
 φύσει κατορρεύχθαι τὸ καλόν, ἡδονὴν κάλλος ἀλ-
 λάττεται, καὶ εξαπατάται ὑπ' αὐτῆς· πιθανὸν
 γὰρ κακὸν ἡδονή, καὶ καλῇ κείας ἀνάπλεων.

Ζ' Τῆτο καὶ μειράκιον Τρωϊκὸν Βηκίον τῶς καὶ
 10 περὶ τὴν Ἰδὴν πλανώμενον, ἐκ ἀναρχόμενον τὰς οἰκας
 ἡδονάς, ἐπὶ θάλατταν ἐκ τῶν ὁρῶν καταβιβάσμε-
 νον, εἰς ναὺν ἐνθέμενον, ἐπὶ Πελοποννήσου ἐπεραίω-
 σε, ληστὴν ἐραστὴν. Οὐ γὰρ ἦν περὶ τὴν Ἀσίαν σῶμα
 ἄλλο καλόν, ἢ Τρωϊκόν, ἢ Δαρδανικόν, ἢ Ἑλλη-
 15 σπόντιον, ἢ Λυδίον, ὁμόφρονον τῷ ἐραστῇ, ἐν τοῖς
 αὐτοῖς ἡθεσί τε καὶ νομίμοις τεθεραμμένον· ἀλλ' ἐπὶ
 τὴν Στάετιν καὶ τὸν Εὐρώταν ἐρχεται κωμικῆς δι-
 πύοντιος, ἐξ ὀνείρων ἐραστῆς, καὶ ἀδίκει τὸν ὑποδε-
 ξάμενον, καὶ ἀνδρίσσει, καὶ διαλύει γάμον Ἑλλη-

τῇ ἐμπληκτότατος·] διτταχῶς δοκεῖ σολοικοφανὲς κατὰ τε
 ταυτοπροσωπίαν τῆς παραθέσεως γενομένης, καὶ τῇ Τ' περι-
 τικῇ πρὸς ἐνικὸν φερομένη· ἀλλὰ ἀνακλυθέντος τῇ λόγῳ ἔρ-
 ῶται ἄμφω· ἐννοεῖν γὰρ χρήτι προὔπάρχον, πρὸς ὃ ἂν εἴη
 τὰ τῆς παραθέσεως καταλλήλως ἀποδιδόμενα· οἷον, ὁ μὲν
 λόγος ἀμβλύτατος τῶν προτέρων αὐτῇ ἀμβλυτήτων, καὶ
 ὁ ἔρως ἐμπληκτότατος τῶν ἄλλων αὐτῇ ἐμπληκτέων· ἔγωγε
 ἂν εἵποιμεν καὶ περὶ τῆς ἡλικίας, ὅτι φλογωδέστατος ἑαυτῇ, κα-
 τὰ τὰ κύρια γενόμενος, γίγνεται.

(9) Τῆτο Μειράκιον Τρωϊκόν . . . ἐπεραίωσε ληστὴν ἐ-
 ραστὴν·] Τῆτο τὸ πάθος ἐπαιρέωσε τὸν Ἀλέξανδρον εἰς

- νικόν. Ὡς λίχινε ἔρωτος, καὶ ἀδίκων ἐνυπνίων, καὶ
 ὀφθαλμῶν πονηρῶν, καὶ ἡδονῆς ἡγεμόνος πολλῶν
 κακῶν. Οὕτω καὶ Ξέρξην τὸν μέγαν ἐκείνον, τὸν ἐν
 Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς τοῖς Ἕλλησι παραταξα-
 5 μενον, τοσούτων σωμάτων θεατὴν καὶ δεσπότην γε-
 νόμενον, ἐκ ἐπιγαγέτο εἰς ἔρωτα ἐκ Ἰνδικῆς κόρης
 ὑψηλῆς, ἐδὲ Μηδικῆς τιταροφόρος, ἐδὲ Μακεδονικῆς μι-
 τροφόρος, ἐδὲ Καρικῆς ὀπλισμένη, ἐδὲ Λυδίας ἁδου-
 σα, ἐκ Ἰωνικῆς, ἐχ. Ἑλλησποντία· ἀλλ' ἐπὶ Ἀμ-
 10 κριν ἦξε· τὴν τῷ παιδὸς γαμετήν. Ὡς κακίστη ἔρωτος,
 ὅς παραλιπὼν τὰ ἐδώδιμα, ἐπὶ τὰ πικρὰ ἦλθε
 καὶ ἄβρωτα, ὑπ' ἀκολάστου ἐξουσίας εἰς τὴν τῷ φιλεῖν
 δύναμιν ὑβρίζουσης. Ὅταν γὰρ ψυχῆς ἀφέλῃς μὲν τὸ
 εἶδ' ἵνα, παρὰ τοῦ δὲ τὸ δύνασθαι, δίδως τοῖς ἀμαρ-
 15 τήμασιν ἐπιρροὴν καὶ ἐξουσίαν καὶ δρόμον. Ἀφ' ἑλπε Ἀλε-
 ξάνδρῳ μὲν τὴν Περσίαν δύναμιν, καὶ τὸ ἐκεῖ θάρος,
 καὶ μένει βυκολῶν, καὶ τὴν Ἑλένην ἐκ ὀνειρώττει.
 Ἀφ' ἑλπε Ξέρξῃ τὴν ἐξουσίαν, καὶ Ἀμικρις ὡς αἰχρὰ
 ἐστὶ, καὶ ἐν ἰδιώταις.
- 20 ἢ. Τυραννὶς ἀκόλαστος, ὅταν ἀπὸ μὲν ὁ λόγος,
 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ λιχνεύωσιν· ὧν ἐὰν ἀφέλῃς τὴν ἐ-
 ξουσίαν, ὅτε Κριτόβελος Εὐθυδήμῳ προσκινήσασθαι

Πελοπόννησον (9) ἀλλ' ἐπ' Ἀμικριν ἦξε τὴν τῷ παι-
 δὸς γαμετήν] ἀλλ' ἢ Ἀμικρις αὐτῇ, ἀλλ' ἐκ τῷ παιδὸς
 αὐτῇ ἦν γαμετή· ὡς Ἡρόδοτος Ζ'. 61, 114. καὶ πλάτων
 Ἀλκιβ. Α'. καὶ Πλάτ. Δίαιρειδ. ἡ δὲ ὑποκειμένη ἢ ἢ Ἀρ-
 ταύντα· ὡς Ἡρόδ. Θ'. 107, 108. (18) ὡς αἰχρὰ ἐστὶ] ὡς
 αὐτὴ τῇ, ἐκ, ἔγραψα, ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἐκδόσεως.

(22) Ὅτε Κριτόβελος Εὐθυδήμῳ προσκινήσασθαι ἐρῶ]

- ἐρᾷ, ἔτε Αὐτολύκῳ Καλλίας, ἔτε Ἀγάθωνι Παυ-
 σανίας, ἔτε ἄλλος ἄλλῳ. Διὰ τῆτο ἐγὼ ἐπαινῶ τὸν
 Κρητῶν νόμον, ὃ τὸν Ἡλείων μέμφομαι. Τὸν μὲν
 Κρητικὸν ἐπαινῶ τῆς ἀνάγκης, τὸν δὲ Ἡλείων μέμ-
 5 φομαι τῆς ἐξουσίας. Κρητικῷ μειρακιῷ αἰχρὸν ἐρα-
 σὴν εἶναι, Κρητικῷ νεαίσκῳ αἰχρὸν προσάψιδαι
 παιδικῶν. Ὡς νόμος κεκραμένε καλῶς σωφροσύνη καὶ
 ἔρωτι. Τὰ δὲ Ἡλείων ἐ λέγω, τὰ δὲ Λακεδαιμονίων
 λέγω. Ἐρᾷ Σπαρτιάτης ἀνὴρ μειρακίῃ Λακωνικῇ,
 10 ἀλλ' ἐρᾷ μόνον ὡς ἀγάλματος καλῆ· καὶ ἐνός πολ-
 λοῖ, καὶ εἰς πολλῶν. Ἡ μὲν γὰρ ἐξ ὕβρεως ἡδονὴ
 ἀκοινώνητος πρὸς ἀλλήλους· ὁ δὲ ἐξ ὀφθαλμῶν ἔρως
 κοινωτικὸς μόνον, ὃ ἐπὶ πάσας ἐξιναμένους φύσεις
 ἐρωτικές. Τί γὰρ ἂν εἴη ὠραιότερον τῇ Ἡλίῃ, καὶ
 15 ἐραστικῇ πολυχρόεστερον; ἀλλ' ὅμως ἐρώσιν Ἡλίῃ οἱ
 πάντων ὀφθαλμοί.

Ζ'. Ἐν Λακεδαιμονίᾳ τοῖς Ἰταλιώταις ἔφθονος ἦν κα-
 λός, καὶ νόμος καλός, καὶ ἐρασι ποιοῦσι· ἐρᾷ μὲν
 ἡναγκάζοντο ὑπὸ τῇ κάλῃ, εἰσγόντο δὲ ὑπὸ τῇ
 20 νόμῳ κακῶς ἐρᾷν· οἰστρομένοι δὲ ὑπὸ τῇ πάθῃ πρὸς
 τὴν ὕβριν, τὸν μὲν ἐφθον ἐκ ἔπεισαν, (νόμιμος
 γὰρ ἦν) ἤξευ δὲ οἱ δυσυχεῖς ἐπὶ βραχὺ πάντες
 ἐξῆς. Ἀῖσιοι μὲν θανάτε· τί γὰρ δεῖ ζῆν αἰδέεσθαι μηδὲ

Κριτόβελος Σωκράτει ἦν παιδικὰ κατὰ τὸν σεμνὸν καὶ λό-
 γιον ἔρωτα· ἴδε ἀνωτέρω λόγῳ κδ'. ε'. Εὐθυδημ δὲ Κρι-
 τίας ἦρα· ὃς ἦν ἄμικ καὶ τύραννος· ὡς Πενδοῦν ἀπομν. Α'.
 β', 30. τὸ αὐτὸ δὲ πεποιημένοι δοκεῖ ὁ Μάξιμος καὶ κατω-
 τέρω (λόγῳ κζ'. γ') περὶ τῇ αὐτῇ· περὶ δὲ τῇ Παυσανίῃ
 ἴδε Αἰλιακὸν Ποικ. ἰς. Β'. 21.

- ὀφθαλμῶν ἀνεχόμενον· Ἀγαλμα μέν τις ἰδὼν, καὶ
 ἐπαινέσας τὸ κάλλος, ἐκ ἐδέεθι βρόχου· ἀλλὰ καὶ
 ἵππον ἰδὼν ἱππικὸς αἶνε· καὶ τὸ κάλλος ἐπαινέσῃ, καὶ
 κτήσασθαι μὴ δυνάθῃ· ἐδεῖται βρόχου· ἐξαρκεῖ δὲ
 5 καὶ τῷ γεωργῷ, καὶ ἐν γειτόνιων ἰδὼν φυτὸν καλόν,
 ἢ ὅψις αὐτῇ· ἐξαρκεῖ καὶ τῷ θηρευτῇ, καὶ παρ' ἄλ-
 λω ἰδὼν σκύλακα ὠρεῖον, ἢ ὅψις αὐτῇ· καὶ ἔδεις τέ-
 των θανάτῳ δι' ἀπορίαν τῶν κτημάτων. Ἐβῶσι καὶ
 οἱ φιλοχρήματοι χρυσῷ μάλλον, ἢ οἱ ἐρασάει σωμα-
 10 των, καὶ συγκατορύττεσθαι ἐθέλousι τῷ χρυσῷ μάλ-
 λον, ἢ τοῖς σώμασιν οἱ ἐρασάει· ἀλλ' ἐδεῖς θανάτῳ
 τετῶν, ἐὰν μὴ τύχῃ χρυσῷ. Οὐδὲ γὰρ ὁ Πέρσης
 βασιλεὺς ἦψε βρόχον, ἀτυχήσας χρυσίῳ, ὁ πάν-
 των χρηματισῶν ἀκορεστότατος καὶ ἐπιμαίνεστος, ὅς
 15 ἄρχων τοσαύτης γῆς, καὶ ἐν τοσαύταις ἡδοναῖς φυ-
 ρόμενος, ὅσαι πληθεῖσι βασιλείῳς ἀκολάστῃ ὀρέξει,
 ἐπεβόλευσε νεκρῷ τάφῳ. Φήμη δὲ αὐτὸν ἐπεσπάσα-
 το χρυσῷ κατορυσγμένῃ σὺν τῷ νεκρῷ, καὶ ἐτυμ-
 βεύχει ὁ μέγας βασιλεὺς τὴν τιμὴν ἔχων, καὶ τὸν
 20 μὲν χρυσὸν ἔχ· εὗρεν, ἐπίγραμμα δὲ ἐνδοθὲν ἐπὶ τῷ
 τάφῳ ὁ νεκρὸς λέγει. Ὡς πάντων ἀνθρώπων ἀπλη-

(13) Ἀτυχήσας χρυσίῳ] Σειρήνις ἐτέγραψε ἐπὶ τῷ
 τάφῳ Τῶντις εὖν ὅς σου γινόμενον βασιλέων βασιλείῳν, ἢ
 σπανίῳ χρημάτων αἰδέας τὸν τάφον λαβέτω ὅσοσα βέ-
 λεται χρυσία, μὴ μὲνται γε καὶ σπανίστας γε· ἔγωγ
 ἄμεινον. Λατῖος δ' ἀνελὼν χρυσῷ μὲν ἐκ ἔτυχ· γράμμα-
 σι δ' ἐνύτuche· ταῦτα φράσσιν· εἰ μὴ ὑπλησός τε εἰς
 χρημάτων καὶ αἰσχροκερδῆς, ἐκ αὖ νεκρῶν θήκας ἀνέωγας.
 Πλντ. Ἀπομ. καὶ Ἡροδ. Ἀ'. 187. τὸ δὲ ἐν τῷ τέλει
 ἔπος παρ' Οἰμήρῳ Ἰλ. Γ'. 303. μετελλαγμένον δὲ πως.

ζότατε, ὅς ἔτλης νεκρῷ θίγειν δι' ἔρωτα χρυσῶν.
 Τῷτο εἶποι ἂν καὶ Ἑλλήνι λόγος πρὸς Ἑλληνα ἄνδρα
 ἐπὶ ὕβρει σαρκῶν ὑπὲρ ἀκορέσει ἐπιθυμίας ὀρμηθέν-
 τα, ὅταν αὐτὴν ἐπισπᾶσθαι φήμῃ κάλλες κατο-
 5 ρωρυγμένε ἐν σάματι. Ὡς παντῶν ἀνθρώπων ἀνοη-
 τότατε, νεκρὸν ἀνορύττει· ὃ γὰρ ἂν ἔτλης θίγειν
 σαρκὸς ἄρρενος, ἀθίκτην χερήματος σαρκὶ ἄρρενι.
 Ἀδίκος ἢ μίξις, ἄγονος ἢ συνουσία· ἐπὶ πετρῶν
 σπείρεις, ψάμμες ἀροῖς. Μετένεγκε τὰς εὐφροσύ-
 10 νας ἐπὶ τὴν φύσιν, τρέψον ἐπὶ τὴν γεωργίαν τὰς
 ὀφθαλμοὺς, ἐγκάλεσθε ἡδῆτι ἡδοναῖς.

Ὡς κε μὴ ἄσπερμος γενεὴ μετόπισθεν ὀληται.

ΛΟΓΟΣ ΚΖ.

Ἐπὶ περὶ ἔρωτος.

α. Οὐκ ἔς' ἔτυμος λόγος, λέγει περὶ τῶν αὐτῶν ἁσ-
 μάτων ὁ Γμεραῖος ποιητής, ἐξομνύμενος τὴν ἔμπερο-

(1) Οὐκ ἔς' ἔτυμος λόγος] ἕως ἀρχεται τῇ ἁσματος
 ὁ Στήσιχος· ὁ Γμεραῖος ἕως ποιητής· ἔστι δὲ ταῦτα πα-
 λινωδία· γράφας γὰρ καθ' Ἑλένης, ἐξερέθη τῇ· ὁ φωνῶν
 παλινωδίσας δὲ ταυτὶ, ἀνέβλεψε παρεχρήμα· ὡς Πλάτων
 ἕως ἐν φαίδρῳ· Στήσιχος τῶν ὁμμάτων ἐμμελὲς διὰ τὴν
 τῆς Ἑλένης κατηγορίαν, ἕως μετὰ τὸν ἄνδρα, ἔγωγε τὴν αἰτίαν,
 καὶ ποιεῖ εὐθύς. Οὐκ ἔς' ἔτυμος ὁ λόγος ἕως, καὶ ἔβας ἐν
 νηυσὶν εὐσελμοῖς, καὶ ἔκαστο Πέρηναι Τροίας· ποιήσας δὲ
 πᾶσαν τὴν καλημένην παλινωδία, παρεχρήμα ἀνέβλεψε·
 ἴδε καὶ Ἰσοκρ. ἐγκ. Ἑλέν. Δίμου. Χρυσ. λόγ. Κ'. ιγ'. καὶ λόγ.

Δευ ὥδῃν, ἐν ἣ περὶ τῆς Εἰλένης εἰπεῖν φησιν ἐκ ἀ-
 ληθεὶς λογῆς· ἀναμάχεται ἐν ἐπαίνῳ τὸν ἔμπροθεν
 ψόγον. Δοκῶ δὴ μοι, κατὰ τὸν πατητὴν ἐκεῖνον, δεή-
 σασθαι καὶ αὐτὸς παλινωδίας ἐν τοῖς περὶ τῆς ἔρωτος
 5 λόγοις· Θεὸς γὰρ καὶ ἔτος, καὶ ἐχ ἥττον τῆς Εἰλένης
 ἐπιτιθέσθαι δίκην τοῖς πλημμελεῦσιν εἰς αὐτὸν ἔρρω-
 μένεσσι. Τι δὴ ἔν ἐσι τὸ πλημμέλημα, ὅπερ καὶ
 ἀναμαχ-σάσθαι λίαν φησὶ ἡμᾶς; Δεινὸν καὶ μέγα καὶ
 δεόμενον γενναίῳ ποιητῇ καὶ τελεῶν, εἰ μέλλοι τις ἰκα-
 10 νῶς ἐξευμενιεῖσθαι ἀδελκασο. δαίμονα, καὶ τρίποδας ἐ-
 πτά δὲς, καὶ χρυσῆ τάλαιτα δέκα, καὶ γυναῖκας
 Λεωτιάδας, καὶ ἵππους Τρωϊκῆς, ἀλλὰ λόγον λόγῳ,
 πατητὸν χρηστῇ, καὶ ψευδῇ ἀληθεῖ ἐξαλείψας.

β'. Τοιαύτην φασὶ καὶ τὸν Ἀνακρέοντα ἐκεῖνον τὸν
 15 Τῆιον ποιητὴν δεῖναι δίκην τῷ ἔρωτι. Ἐν τῇ τῶν Ἰώ-
 νων ἀγορᾷ ἐν Πανωνίῳ ἐκόμιζε τιτθὴ βρέφος· ὁ δὲ
 Ἀνακρέων βαδίζων, μεθύων, ἄδων, ἐξεφανωμένος,
 σφαλλόμενος, ὠθεῖ τὴν τιτθὴν σὺν τῷ βρέφει, καί
 τι καὶ εἰς τὸ παιδίον ἀπερρίψε βλάσφημον ἔπος· ἡ
 20 δὲ γυνὴ ἄλλο μὲν ἔδῃν ἐχαλέπηκε τῷ Ἀνακρέοντι,
 ἐπεύξατο δὲ τὸν αὐτὸν τέτον ὑβριστὴν ἀνδρωπον το-
 σαύτα καὶ ἐτι πλείω ἐπαινέσαι ποτὲ τὸ παιδίον, ὅσα
 νῦν ἐπηγάσατο. Τελεῖ ταῦτα ὁ Θεός· τὸ γὰρ παι-

ια. ιε. καὶ λόγ. νέ. β'. καὶ Σκίδαν Στησίχ. (10) καὶ τρίποδας
 ἐπτά δὲ] ὡς Ἀχιλλεὺς Ἀγαμέμνων. Ἰλ. Ι. 120.

„Ἐπτά ὑπέρβας τρίποδας, δέκα δὲ χρυσῇ τάλαιτα,

„Ἀΐδονας δὲ λέρητας εἴκοσι, δώδεκα δὲ ἵππους

„Πηγῆς, ἀλλοτρίους· οἱ αἰθλια ποτὶν ἄροντο.

(17) Μεθύων, ἄδων, ἐξεφανωμένος] ἔδων, ἔγραφα ἀν-

δὴν ἐκεῖνο δὴ αὐξηθὲν γίνεται Κλεόβελος ὁ ὠραιό-
τατος, καὶ ἀντὶ μικρᾶς ἀρεᾶς ἔδωκεν ὁ Ἀνακρέων Κλεο-
βέλῳ δίκην δι' ἐπαίνων πολλῶν.

γ'. Τί κωλύει δὴ καὶ ἡμᾶς ἀναμαχέσασθαι τήμε-

- 5 ρον, καὶ κατὰ τὸν Ἀνακρέοντα ἐκείνον θῆναι δίκην τῷ
ἔρωτι αὐτὸς ἐκόντας γλώττης ἀδίκῃ; Τὸ γὰρ φά-
ναι, ὅτι ὁ ἔρως ἐπὶ μοιχείαν ἀνάπτει, ὥσπερ τὸν
Ἀλέξανδρον, ἢ ἐπὶ παρνομίαν, ὡς τὸν Ξέρξην, ἢ
ἐπὶ ὕδριν, ὡς Κριτοβελον, ἀνατιθῆναι θεῶν πρᾶγμα
10 ἄθεον, πῶς ἔ πλημμελές; Οὕτως δὲ αὐτὸ θεα-
σώμεθα. Ὁ ἔρως, ἄλλωτε ἔρως, ἢ κάλλος ἐστίν;
Οὐδαμῶς· σχολῇ γὰρ ἂν εἴη ἔρως, εἰ μὴ κάλλος
εἴη. Ὅπότ' ἐν λέγομεν ἐρᾶν χρημάτων Δαρειῶν, ἢ
Ξέρξην τῆς Ἑλλήνων γῆς, ἢ Κλέαρχον πολέμα, ἢ
15 Ἀγιστίλαον τιμῆς, ἢ Κριτίαν τυραννίδος, ἢ Ἀλκι-
βιάδην Σικελίας, καὶ Γύλιππον χρυσία· ἅρα κάλλος
τι ὀρῶντες ἐμφαινόμενον, τὴν πρὸς αὐτὸ ἐπαγωγὴν

τὴ τῇ, ἅκων ἀδιανοήτα γνώμη καὶ ἀκρισίᾳ. (1) Κλεόβε-
λος] ἴδε ἀνωτέρω λόγῳ· καὶ. θ'. καὶ ἄνωγα Χρυσ. λόγῳ· β'.
καὶ. ἐμὴ ἐκδοσεῖ· ὅτι ἦν παιδικὰ Κλεόβελος Ἀνακρέοντι.

(5) Καὶ κατὰ τὸν Ἀνακρέοντα] προσέθηκα τὸν Καὶ,
ἀπαιτήτος τῇ λόγῳ· εἰδὲ μὴ, προσθετοῦ τῇ, ὧς. (9)
ὡς Κριτόβελον] γραπτέον, Κριτίαν· ἴδε ἀνωτέρω λόγῳ καὶ.
ἢ. (9) ἀνατιθῆναι] ἢ προσθετοῦ τὸν Καὶ πρὸ τῇ ἀνατι-
θῆναι, ἢ τρεπτέον τάτο εἰς τὸ, ἀνατιθῆντας· ἀλλ' ὁ Μά-
ξιμος ἐν ἡθειπὼς ἀναγινώσκει, οἷον ἐπεξηγούμενος τὸ, φά-
ναι καὶ τὰ λοιπὰ. (16) καὶ Γύλιππον Χρυσία] ἦτος δόξης με-
γίστης ἔτυχεν νικῆσας τῆς Ἀθηναίων ἐν Σικελίᾳ· ἀλλ' ἐκεί-
νωσεν ἔπειτα ταύτης ὑφελόν τῶν δημοσίων χρημάτων· ἀλε-
σῶν γὰρ τῶν Ἀθηναίων, ἐπέμψεν αὐτὸν Λύσανδρος εἰς Σπάρ-

- ἔρωτα ἐπονομάζοντες, ἕκασον τέτων ἐρῶν θαμὲν, τὸν μὲν τῷδε, τὸν δὲ τῷδε, ἄλλον ἄλλῃ; Πολλοὶ γὰρ καὶ δεῖ· ἡ γὰρ ἂν τὰ αἵχισα τῶν ἐν ἀνθρώποις πραγμάτων τῷ μὴ προσήκοντι οἰόματι ἐπικοσμῶντες
- 5 πλημμελοῖμεν ἂν εἰς τὸ ἀληθὲς αὐτό. Πῶς γὰρ ἡ ἐν χρήμασι κάλλος τῷ πάντων πραγμάτων κακίῳ, ἡ ἐν πολέμῳ τῷ πάντων ἀβελαιοτάτῳ, ἡ ἐν τυραννίδι τῷ πάντων ἀγριωτάτῳ, ἡ ἐν χρευστῷ τῷ πάντων γαυροτάτῳ; Σικελίαν δὲ εἴ μοι λέγοις, ἡ τὴν Ἑλ-
- 10 λήνων γῆν, ἐλπίδας λέγεις ἡδονῶν, κάλλος δὲ ἔδαμῃ· ἔδ' μοι ἡ τὴν Αἰγυπτίων γῆν λέγοις τὴν τὰς πυραμίδας ἔχουσαν τὰς μεγάλας, καὶ τὸν πολὺν ποταμόν, ἔδ' Βαβυλῶνα αὐτὴν τὴν εὐτειχοτάτην, ἔδ' Μιδίαν τὴν εὐπποτάτην, ἔδ' τὴν Φρυγῶν γῆν τὴν
- 15 εὐδοιωτάτην, ἔδ' Σάρδεις τὰς εὐχευτοτάτας. Ἐκαστον γὰρ τέτων τοσούτῃ δεῖ εἶναι καλόν, ὅσῃ περ καὶ ἡδύ· μᾶλλον μὲν ἡδὺ τῷ δυναμείῳ πορεύεσθαι ἐξ αὐτῆς ἡδονῇ, ἡ καλόν τῷ μὴ δυναμένῳ ἐξ αὐτῆς οἰαδαι· ἡδὲν γὰρ καλὸν ἐπιδιδάδεις, ἔδ' σφαλερόν, ἔ-
- 20 δ' εἰς μοχθηρίαν συντελεῖν, ἔδ' εἰς δυσυχίαν ἄγον, ἔδ' εἰς συμφορὰν χειραγωγεῖν, ἔδ' εἰς μετάγνωσιν τελευτῶν. Ἐῖεν.

δ' Οἷ εὖρος ἡμῖν κάλλος ἦν ἔρος· ὁ δὲ ἐρῶν ἄλλυτε, καὶ μὴ κάλλος· ἡδονῆς ἐρῶ. Αἰφαιρῶμεν δὲ,

25 εἰ βέλει, τένομα καὶ ἐπιθυμεῖν λέγωμεν τέτον, ἀλλ' ἐκ ἐραν, ἵνα μὴ τῇ περὶ τὴν φωνὴν παρανομία πρᾶγμα ὑπαλλάξαντες λάθωμεν, ἀλλ' ἐ τένομα

τὴν κομίζοντα τὸ ληρὲν αὐτό τι ἀργύριον· ὁ δὲ παραλύσας κατ' ὁδὸν τὰ σκαῖα, ἀπέλεγε τέτε.

- μόνον. Ἔσω ταῦτον ἔρως μὲν κάλλος, ἐπιθυμία δὲ ἰδοῦνς. Ὁ τοῖον κάλλος ἔρῳ, ἄρα ἐκ ἐπιθυμεί αὐ-
 τῷ; καὶ μάλα· σχολῇ γὰρ ἂν εἴητι ἄλλο ὁ ἔρως,
 εἰ μὴ ὄρεξις τις. Παραίτημαι δὲ τὸς σοφὲς τῆς τῶν
 5 οἰομάτων δόξης, εἰ τὸ αὐτὸ νῦν μὲν ὄρεξιν, νῦν δὲ
 ἐπιθυμίαν καλῶ· ἐγὼ γάρ τοι τά τε ἄλλα, καὶ ἐν τῇ
 τῶν οἰομάτων ἐλευθερίᾳ, πείθομαι Πλάτῳ. Ἔσω
 δὲ, εἰ βέλονται, ὄρεξις, καὶ μὴ ἐπιθυμία, ὁ ἔρως.
 Διακρίνω δὲ τῇδε· εἰ μὲν ἐπὶ τὸ καλὸν φαινόμενον
 10 ἡ ψυχὴ ἄξῃ, ἔρως καλεῖσθαι τῷτο, ἐκ ἐπιθυμίας·
 εἰ δὲ μὴ, ἐπιθυμία καλεῖσθαι τῷτο, ἐκ ἔρως. Τί
 ἔν, εἰ ἀκόλαστος σοφιστὴς τῇ τῷ φαινόμενῳ προδήκῃ
 χρώμενος, τὸ ἡδὺ τῷτο φηὶ φαντάζεσθαι αὐτῷ κα-
 λόν, ἔρῳ καὶ τῷτο συχωρήσομεν; Καὶ πάλιν αὖ,
 15 εἴ τις ἀποβλέψας εἰς τὸς τῷ ὄντι ἐρασᾶς τὸς πρὸς
 τὸ καλὸν ὠρμημένους, καὶ θεασόμενος τὸ ἐν τῇ ὄρε-
 ξει τῷ κάλλος ἡδὺ διὰ τὴν ἐπιμιξίαν τῆς ἡδοῆς, ἐ-
 πιθυμῆν καὶ τέτῃς φῇ, ἀλλ' ἐκ ἔρῳ πῇ ἂν ταῦτα
 ἡμῖν διακριθῇ; Εἰ γὰρ τά τε ἡδέα φαντάζεται κα-
 20 λὰ, τά τε καλὰ ἀνακράται ἡδοαῖς, κίνδυνος ἔτω
 καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῷ ἔρωτι ἐπιμιχθῆναι. Βέλει τοί-
 ον τῷ μὲν καλῷ ἀφαιρῶμεν τὸ φαινόμενον, ἢ αὖ μὴ

(12) Εἰ ἀκόλαστος σοφιστὴς τῇ τῷ φαινόμενῳ προδήκῃ χρώ-
 μενος, τὸ ἡδὺ τῷτο φηὶ φαντάζεσθαι αὐτῷ καλόν] κτλ. ἔ-
 γραφα· ἦν γὰρ πρότερον· εἰ ἀκόλαστος ὁ σοφιστὴς τῷ φαινο-
 μένῳ προδήκῃ χρώμενος τὸ ἡδὺ, τῷτο καὶ τ. λ. π. ὁ δὲ νῦν·
 τί ἔν; εἰ ὁ Εὐκλείδης χρῆσταιτο τῇ παρ' ἡμῶν ἀνωτέρῳ προσε-
 δεσμένη λέξει, φαινόμενον, καὶ εἴποι, ὅτι τὸ ἡδὺ τῷτο φαί-
 νεται αὐτῷ καλόν, τί ποιῶμεν; ἔρῳ μὲν ἔρῳ αὐτόν;

ποτε λάθῃ σχηματισαμένη πρὸς αὐτὸ ἡ ἡδονή· τῆς δὲ ἡδονῆς ἐκ ἔτι· Τὸ μὲν γὰρ καλὸν, τίμιον ὃν κατὰ τὴν αὐτῆ φύσιν, εἶναι δεῖ καλὸν, ἵνα καὶ ἐράσμιον ἢ· τῇ δὲ ἡδονῇ ἀπέχρη φαίεσθαι, καὶ μὴ ἔσῃ· τῇ γὰρ
 5 τῷ πεπονθότος εὐφροσύνη λαμβάνουσα τὴν σύσασιν, ἐ τῇ αὐτῆς φύτει, ἱκανῶς ἔξει, ἐὰν τὸ δοκεῖν ὑπάβῃ αὐτῇ, καὶ μὴ ἔσῃ.

Εἰ. Οἷον τὸ τοιόνδε λέγω· (αἰδῶμαι γάρ ται ἑμαυτῷ γλιχέως τὸ πρᾶγμα διελθμένε, καὶ δεσμέιν
 10 εἰκόσις) σῶμά πε τραφῆναι ἀδύνατον, ὅτι μὴ σιτίαν προσφορᾷ, καὶ ἐργασίᾳ ὀδόντων, καὶ σπλάγχων ὑποδοχῇ, καὶ τῇ εἰδὸν οἰκονομίᾳ, προσγενομένης αὐτῷ τῆς ὑποτροφῆς. Ἦσαν δὲ πε κατὰ τὸν ἐπὶ Κρόνῳ, φασί, βίον αἱ τροφαὶ τοῖς ἀνδράποισ φηγοῖ καὶ ὀχ-
 15 ναι· καὶ διὰ τῷτο ἐπεφημιδῷ φέρειν ἡ γῆ τὰς καρπὸς αὐτομάτες, ὅτι αὐτοῖς ἔδεν ἔδει γεωπονίας, ἐξ αὐτοφύως τροφῆς βιοτεύουσιν. Ἐὰν τοίνυν προδῆς ὀψοποιὸν, καὶ ἡδύσματα, καὶ τροφὴν ποικίλην, ὀλλῶ ἄλλην, καρυκίαν Σικελικὴν, καὶ Συδαριτικὴν χλιδὴν,
 20 καὶ Περσικὴν τρυφὴν, πάντα ταῦτα ἐρεῖς ἡδονῆς ὀνόματα· καὶ κοινὸν μὲν πᾶσι τὴν τροφὴν ἐρεῖς, ἴδιον δὲ ἐκάσῳ τὴν ἡδονήν· καὶ κατὰ φύσιν μὲν τὴν τροφὴν,

(12) Προσγενομένης αὐτῷ τῆς ὑποτροφῆς] συνήθης αὐτῷ ἡ λέξις ὑποτροφή· ἴδε καὶ λόγῳ· κή, γ', καὶ κς'. α'. (20) ἡδονῆς ὀνόματα] ἔτι καὶ ἔτι εἰς πληθυντικὸν ἀντὶ τῷ, ὄνομα, ὡς φέρεται καὶ τῷ Γ'. σ'. προσέθηκα δὲ καὶ κατωτέρω τὰ, τὴν, τὴν τροφὴν (ἐν τῷ δευτέρῳ) γράψας· ὁμοίως δὲ καὶ ἔτι κατωτέρω τὸ, τοῖς, τοῖς Σικελιώταις, ἐν ἡ πάντα τοῖς ἡγεμένοις καὶ ἑπομένοις συνάδοντα.

κατὰ τέχνην δὲ τὴν ἡδοκὴν. Καὶ μεταθῆς τραπέ-
 ζας, τὴν Σικελικὴν τοῖς Πέρσαις, καὶ τὴν Περσικὴν
 τοῖς Σικελιώταις, τροφὴ μὲν ὁμοίως ἑκατέρωθεν ἑκα-
 τέρα, τὸ δὲ τῆς ἡδοκῆς ὑπαλλαχθέν, δι' αἰθέριαν
 5 εἰς λύπην μετέβαλε. Γίγνεται τοίνυν ἡ μὲν τροφὴ
 κατὰ τὴν ἑστίαν τῷ τρέφειν διαμένει, ἡ δὲ ἡδοκὴ κα-
 τὰ τὸ πάθος τῷ ἡδεῖσθαι εἰθισμένον.

Σ'. Τὸ δὲ ἔθος ἄλλο ἄλλω. Αὐτίκα Ἕλληνες μὲν,
 καὶ Πέρσαι, καὶ Λυδοί, καὶ Φοίνικες. καὶ εἴτι δὴ ἄλλο
 10 γένος, φυτευσάμενοι ἀμπέλους, ποιηθέντες περὶ αὐ-
 τὰς, ἐξελόμενοι τὸν βότρυ, εὐτρεπίσαντες τὸν οἶ-
 νον, παρεσκευάσαντο ποτὸν, κατὰ μὲν τὴν χρεῖαν
 ἐκ ἀναγκαῖον, κατὰ δὲ τὴν ἡδοκὴν ἀκμαιότατον.
 Σκυθῶν δὲ οἱ μὲν πολλοὶ γάλακτι βιοτεύουσιν, ὥς
 15 οἱ ἄλλοι ἐπὶ οἴῳ· τοῖς δὲ αἱ μέλιτται καθιδύνουν
 τὸ πόμα, ἐπὶ πετρῶν καὶ δρυῶν διαπλάττεσθαι τὰς
 σίμλους· εἰσὶ δὲ, οἱ τῇ παρὰ τῶν Νυμφῶν ὀχετεία
 καὶ ἐπιρροὴ ἔδην λυμαίνονται, ἀλλ' αὐτοφυεῖ προσ-
 χρῶνται ποτῶ ὕδατι· ἐν δέ τι, οἶμαι, Σκυθῶν γένος
 20 πίνουσι μὲν ὕδωρ, ἐπειδὴν δὲ αὐτοῖς δέη τῆς κατὰ μέ-
 θην ἡδοκῆς, νήσαντες πυρὰν, θυμίωντες εὐώδεις βο-
 τάνας, περικαθίσαντες ἐν κύκλῳ τῇ πυρᾷ, ὥς περ
 κρατῆρι, εὐωχῶνται τῆς ὁσμῆς, καθάπερ οἱ ἄλλοι
 τῷ ποτῷ, καὶ μεθύσονται γὰρ ὑπ' αὐτῆς, καὶ ἀναπη-
 25 ῶσι, καὶ ἄδουσι, καὶ ὀρχῶνται.

Ζ'. Τί δή μοι βίλεται ἡ περίοδος τῷ λόγῳ; Ἐν-
 δείξαδαι ὑμῖν διάκρισιν καλῶ καὶ ἡδοκῆς. Τίθει γάρ
 μοι, κατὰ μὲν τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ αὐτοφυεῖς τῆς

(28) Κατὰ μὲν τὸ ἀναγκαῖον] ἔτρεψα τὸν Δὲ εἰς τὸν

- τροφῆς ἢ τῷ ποτῷ, τὸ καλὸν αὐτὸ, ὅπερ εἶναι δεῖ
 ἢ μὴ δοκεῖν μόνον· κατὰ δὲ τὸ ποικίλον ἢ ἐπὶ κτή
 τον τῶν ἄλλων, ἄλλες ἄλλως εὐφραίνονται, τὴν ἡ
 δονήν· δοκεῖν γὰρ εἶναι δεῖ ταύτην μοιον. Οὕτω δὲ
 5 τέτων ἐχόντων, γίγνεται ὁ μὲν ἕως· λόγος, καὶ
 ἀρετὴ, ἢ τέχνη· λόγος μὲν κατὰ τὴν ἀλήθειαν
 ἀρετὴ δὲ κατὰ τὴν διάθεσιν, τέχνη δὲ κατὰ τὴν
 εὐσοχίαν τῷ καλῷ· ἐπιθυμία δὲ ἡδονῶν, ἄλλοι
 ἀλόγων. Ἐπεὶ τοίνυν τὸ καλὸν εἶναι δεῖ καλόν, ἢ
 10 ἔρωτα ποιῇ· ποῖόντι εἶναι αὐτὸ φῶμεν, καὶ πῶς
 ποιῆν; Βάλει σοὶ λέγω κατὰ τὴν Σωκράτης μαν
 τείαν; Ὡς τὸ καλὸν αὐτὸ ἄρρητον ὂν καὶ ἰσθαλμῷ
 κρεῖττον ἢ ψυχὴν τεθεαμένη πάλοι, καὶ οὐκ ἐξωττωσά
 αὐτῇ τὴν μνήμην, ἐν τῇ δεῖρο συνεστία ἐ πάντῃ ἐ
 15 νεργῶς ὄρεα, ἅτε ἀπολελειμμένη αὐτῇ καὶ τῷ χωρίῳ
 καὶ τῇ τύχῃ, καὶ ἀπεξενωμένη ἐκείνων τῶν θεαμάτων
 εἰς τὸν ἐν γῇ τόπον, καὶ περιβεβλημένη πολλὴν καὶ
 παντοδαπὴν ἰλὺν, ὑφ' ἧς ταράττεται, συνδεδεμένη
 ἀσαφεὶ βίῳ καὶ συγκεχυμένῳ καὶ μεσῷ ταράχῃ καὶ
 20 πλημμελείᾳ πολλῇ. Ἡ δέ γε τῷ καλῷ φύσις ἀε
 ξαμένη ἐκείθεν κατεῖσι δεῦρο πρὸς ὧ ἴσα ἡρέμα.

Μέν· ὡς ὁ λόγος ἀπαιτεῖ (10) καὶ πῶς ποιῆν] Ἀπαρέμφα
 τον τῆτο εἰναί φησιν ὁ Ρεῖσκιος ἐκ τῆς ποίω, τῆς τρίτης
 τῶν περισπωμένων. (11) κατὰ τὴν Σωκράτης μαντείαν] Βά
 λει σοὶ μαντεύσω, ὡς καὶ Σωκράτης ἐμαυτεν· ἔγω Πλάτων
 Φιλέβ. Τὸ τοίνυν τρίτον, ὡς ἡ ἐμὴ μαντεία, ἐν καὶ φρόνη
 σιν τιθεῖς, ἐκ ἂν μέγα τι τῆς ἀληθείας παρεξέλθοις· καὶ
 Γρατύλιω. Εἰ γὰρ περὶ ἔχεις συμβαλεῖν τὴν Κρατυλῆ μαντείαν,
 ἐθέλεις ἂν ἀκλόουμαι.

καὶ ἀμβλυομένη μάλλον, καὶ ἀπολείπεσα τὴν ἀρχαίαν ἀκμήν.

- ὦ. Καθάπερ γὰρ τῶν ποταμῶν οἱ γενναϊότατοι ἐξιόντες ἐπὶ τὴν θάλατταν, κατὰ μὲν τὴν πρώτην
 5 ἐκβολὴν σάζουσι τὸ ρεῦμα ἀμιγῆς ἄλλῃ φύσει πικροτέρῃ, καὶ τοῖς ναύταις, θαλαττίοις προσπλεύσασιν, ἀκραιφνὲς ποτόν· προσελθόντες δὲ οἱ ποταμοὶ πόρρω, καὶ εἰσπεσόντες εἰς πέλαγος πλατὺ, καὶ παραδόντες τὸ ρεῦμα ἀνέμοις, καὶ κύμασι, καὶ ζάλῃ, καὶ
 10 κλύδωνι, ὑφάνισαν δι' ἐπιμιξίαν τὴν ἀρχαίαν φύσιν· ἔτω καὶ τὸ κάλλος τὸ ἄρρητον καὶ ἀθάνατον ἔρχεται μὲν πρῶτον δι' ἑρανὺ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ σωμάτων, καὶ εἰσπεσὼν ἐκεῖ, ἀκραιφνὲς μένει καὶ ἀμιγῆς καὶ ὁλόκληρον· ἐπειδὰν δὲ ὑπερκύψῃ τῇ ἑρανῦ εἰς τὸν δεῦρο
 15 τόπον, ἀμβλύνεται καὶ ἀμαυρεῖται. Καὶ μόλις ἂν αὐτῇ γνωρίσῃ τὴν ἐπὶ ῥοὴν ναύτης θαλάττης, ὁρῶν αὐτὴν ἀμυδρὰν ἐν γῇ πλανωμένην καὶ ἀνακεκραμένην ἄλλοτρίᾳ φύσει· ὁ δὲ συνήθης τῷ ποταμῷ, διὰ μνήμης ἔχων τὴν ἐκείνη φύσιν, ἐπειδὰν ἐντύχῃ, καὶ γνω-
 20 εῖσῃ, καὶ ἵχνος αὐτῇ φανῇ, ὥσπερ ὁ Οὐδυσσεὺς ἀποθρῆσκοντα καπνὸν, σκιετᾶ, καὶ φλογεῖται, καὶ φαιδρύνεται, καὶ ἐρεᾷ. Τῷ δὲ κάλλος τῆς ἑλθοῦς μὲν ἂν τις μοῖρα καὶ ἐπὶ ποταμὸν εὐρωτάτον, καὶ ἐπὶ φυτὸν εὐβλαστότατον, καὶ ἐπὶ ἵππον γενναϊότατον, ἀλλ' ὅτι
 25 περ κάλλος ἀργότατον καὶ ἀμβλύτατον· εἰ δὲ τίς ἐστιν αὐτῇ ἐπιφοιτῶσα φύσις τὴν γῆν, ἰδοὺς ἂν ταύτην

(20) Ὡς περ ὁ Οὐδυσσεὺς] ἴετο (ἐκτ' ἐν ἐπίετο) καὶ καπνὸν ἀποθρῆσκοντα νοῆσαι· ἐντεῦθεν ἀεῖσις τινος τρέτειν τὸ φανῇ εἰς τὸ, νοήσῃ· ὁ δὲ Ρέισκιος αὖτις, πρὸς ἀποθρή-

- ἐκ ἄλλοθεν, ἢ ἐν ἀνθρώπῳ, τῷ καλλίσῳ καὶ νοσε-
 τάτῳ γηϊνῶν σωμάτων, καὶ τῷ ψυχῆς μεμοισμαμένῳ
 συγγενῆς αὐτῷ τῷ καλῷ. Καὶ διὰ τῆτο ἵν' ἔχων,
 ἄγαλμα μὲν ἰδὼν, ἐπαπεί τὴν τέχνην, ὁλλ' ἐκ ἐρᾶ
 5 τῆ ἀγάλατος· καὶ φυτὸν ἰδὼν, ἐπαπεί τῆ καρπῆ,
 ὁλλ' ἐκ ἐρᾶ τῆ φυτῆ· καὶ ποταμὸν ἐπαπεί τῆς περὶ-
 τητος, ὁλλ' ἐκ ἐρᾶ τῆ ποταμῆ· ἐν δὲ ἀνθρώπῳ ἐ-
 περὶδὸν ἰδὼν κάλλος ἔμπνεν καὶ νοσερὸν καὶ ἀρετὴν προσι-
 μιαζόμετον, καὶ τὴν μινύμην ἐγείρει, καὶ ἐρᾶν ἔφισι
 10 μὲν τῆ ὁρωμένῃ, τὸ δὲ ἀληθὲς ἐρᾶ κάλλος ἀληθε-
 σέρε. Διὰ ταῦτα καὶ Σωκράτης εἴρα τὰ καλὰ τῶν
 σωμάτων, καὶ ταχέως ἔβλεπε, καὶ πάντα ἔβλεπεν
 ἐκ ἐλάνθανε δὲ αὐτὸν κάλλος, ἐκ ἐν παλαίσρῃ κα-
 ταδεδουκός, ἐκ ἐν Ἀκαδημία πλανώμενον, ἐκ ἐν συμ-
 15 ποσίσις εὐαχέμενον· ὁλλ' οἷα θηρευτῆς δεινός, διὰ
 σωμάτων ἀνθρωπίνων διετελεῖ μεμνημένος κάλλος
 ἀληθινῆ.

σκοντα, βέλεται γράφειν· ὅρα ὁ μὲρ ὁ δ. Α'. 58. (9) καὶ
 ἐρᾶν ἔφισι μὲν τῆ ὁρωμένῃ, καὶ φισὶν μὴ ἐρᾶν τῆ φαινομένη
 ἐν τῷ σώματι κάλλος, τῆ δὲ ἐν τῇ ψυχῇ ἀληθεσέρε. (19)
 καταδεδουκός] ἐν τῷ ὄχλῳ σρεφόμενον· ὁ δὲ Μαρκλάνδος
 ἀποδεδουκός, ἀξιοῖ γράφειν.

Λ Ο Γ Ο Σ Κ Ζ'.

Ὅτι πάσης τῆς διὰ λόγων εὐφροσύνης ἢ διὰ φιλοσόφων λόγων ἀμείνων.

- α. **Δ**ιηγεῖται Ὅμηρος περὶ Ὀδυσσέως, ὅτι χίττει νεὺς ἐπὶ σχεδίας πλέων, χειμῶιος ἐπιγενομένη, σκεδαδεύσης τῆς σχεδίας, νηχόμενος ὑποβαλλήσης αὐτῷ κρήδεμνον τῆς Λευκαδέας, ἐμπεσὼν εἰς τὴν
 5 Φαιάκων γῆν, ἱκετεύσας βασιλικὴν παρθένον, κομιθεῖς ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸ ἄστυ, τυχὼν αἰδοῦς παρ' Ἀλκινόου, κοινωνεῖ τῆς ἐσίας τοῖς Φαιάκων ἀρίστοις, καὶ μετὰ τῆτο ἐιάρχεται τῶν πρὸς τὸν Ἀλκίνοον λόγων ἀδίπως. Ἀλκίνοε βασιλεῦ, καλὸν μὲν ἀκβεῖν αἰοῖδ' ἀγαθῶ, οἷος ἔστος τὴν τέχνην θεῖος. Τί γάρ ἂν εἴη
 10 χαριέστερον τέλος δῆμῳ εὐδυμμένῳ καὶ δαιτυμόνων οἴκοι, ἡδὺς ἀκρωμένων, καθευμένων ἑξῆς καὶ τραπεζῆς ἀφρόνους, καὶ κρατῆρος μεσῶ; Ἐρωτῶ δὲ τὸν Ὀδυσσεῖα. Τί ἡγῶ εἶναι τὴν εὐφροσύνην, ᾧ σοφώτα-
 15 τε ἀνδρῶν; τράπεζαν μεσὴν κρεῶν καὶ σίτε, καὶ κρατῆρα πλήρη, καὶ οἶνον διαχεόμενον, καὶ ἐπὶ τέτοις ἄδοντα αἰοῖδον, οἷας ἐκεῖνος ᾠδὰς ἤδεν.

Νεῖκος Ὀδυσσεὺς καὶ Πηλεΐδῳ Ἀχιλλεύῳ.
 ἢ αὐτοῖσι ἵππων, ἔνθα εἰσδύντες οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλ-

(9) Ἀλκίνοε βασιλεῦ] ἐκ τῆς Ὀδυσσειᾶς Γ'. (2. καὶ τὰ εἰρημένα ἱκέσσε ἐνεσπαρμένα· τὰ δὲ ἐπόμενα ἔπος ἐκ τῆς Θ'. 75. καὶ ἐπὶ Θ'. 514. τὸ δὲ μετ' αὐτὸ, ἐκ τῆς Γ'. 11.

λήνων, εἰς τὸ ἄσυ εἰσερχθέντες, προχυθέντες τῷ ἵππῳ, μεθύουσιν ἐπιθέμενοι, εἶλον τὸ ἄσυ;

Τὴν τότε τί σοι κάλλισον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι;

- β'. Δεινός τις εἶ, ὃ σοφώτατε Ὀδυσσεύ, ἐπαι-
 5 νέτης εὐφροσύνης θυμωδεσάτης, οἷαν καὶ βόεβαρος ἀ-
 νὴρ ἐπαπέσαι, καὶ ἄρτι ἐκ Βαβυλῶνος ἦκαν, συνή-
 θης πολυτελεῖ τραπέζῃ, καὶ οἶῳ χρομένῳ πολλῷ,
 καὶ ἄδῃ αὐτοχεδῶ καὶ ταῦτα, ἅς φθῆ, ὑπερμένων
 παρ' ἄλλοις τῷ μελιγδέος λωτῇ, καὶ τῆς Σειρήνων
 10 ᾠδῆς. Μήποτε ἔν' εἰσὶκε τι Ὀμηρος αἰνιττεσθαι ἄλλο
 κρεῖττον, ἢ ὅποιον τὰ ἔπη λέγοι ἔτῳσι ἀκέσονται
 εὐδύς; Τὸ γάρ τοι κειμένων σιτίαν ἀμφιλαφῶν, καὶ
 οἶνον πολλῆ, ταῦτα μὲν ἐπιθεῖναι ταῖς τραπέζαις,
 καὶ τὸν οἶνον τῷ κρατῇρι ἐγχεῖν, ἐπαπνεῖν δὲ τὴν
 15 δαιτυμόειαν ἐν τοσαύταις ἡδοναῖς ἀκρωμένους τῷ ἀοι-
 δῷ σπεδῇ, εὐχήμεσά τινα εἰσὶκεν εὐαχίαν διηγέσθαι
 ἡμῖν, οἷαν μιμήσαιοιτ' ἂν τις νῦν ἔχων, μεταθεῖς
 τὰς ἡδονὰς ἀπὸ τῶν αἰχίσων ἐπὶ τὰ κοσμίωτατα,
 ἀπὸ τῆς γαστρὸς ἐπὶ τὰς ἀκοὰς· ἢ ἔδὲ τῷτο ἀπό-
 20 χεν, εὐαχεῖν τὰς ἀκοὰς εἰκῇ καὶ ἀνέδην,

Αὐλῶν συείγγων τ' ἐνοπῇ,
 καὶ ἀνθρώπων ὁμάδῳ, ἀλλὰ κἀνταῦθα τέχνης δεῖ
 κατακοσμέσης τὴν ἀκοῆς εὐαχίαν ἀρμονία δεξιᾷ;

- γ'. Καὶ τίς ἂν ἡμῖν ἡ τοιαύτη ἀρμονία γένοιτο;
 25 Ἀ' γὰρ πῶ μὲν γὰρ ἔγωγε τὴν ἐκ μελῶν ἡδονὴν προ-
 σιῶσαι ταῖς ἀκοαῖς, ἢ δὲ αὐλῶν ἐμπνεομένων, ἢ διὰ

(93) Τῷ μελιγδέος λωτῇ.] Ὀδυσ. ι'. 94. (17) μιμή-
 σαιτο ἀπ' αὐτοῦ] ἕτας ἔγραψα ἀντὶ τῇ μιμήσῃται ἂν τις· τὸ
 δὲ ἐπὶ τῷτον ἔπος ἐκ τῆς Ἰλιάδος. Α'. 13.

λύρας κροσμένης, ἢ δι' ἄλλε τε μουσικῆ ὀργάνου δύνα-
 μένε χορηγεῖν καὶ ἐπιτέμπειν ἡμῖν προσηνές μέλος.
 Δέδία δέ, μὴ ταυτὶ τὰ μέλη ἡδονὴν μὲν τινα ἔχη κε-
 κραμένην ὑπὸ τῆς τέχνης καλῶς, ἄσχημα δὲ ὄντα καὶ
 5 ἄλογα καὶ ἄφωνα μηδὲν μέγα τῇ ψυχῇ εἰς εὐφροσύ-
 νην συντελῇ. Βί γάρ τις ἐθέλοι παράβλαπεν τὴν ἐκ
 μελῶν ἡδονὴν τῇ τῶν λόγων, εἰκοίαι ἂν ὁ μὲν λόγος
 σιτίοις, τὸ δὲ μέλος ὀδμαῖς· ὥν τὰ μὲν εἰς ὑποτρο-
 φὴν προσφορώτατα, ὀδμή δέ, καὶ ἡ ὀδμή, καθήλῳ-
 10 τατόνέσι χρεῖμα, καὶ ἐν τροφῇ ἀδυνέσασται· εὐωχη-
 τέον ἔν τας ἀκοὰς τρέφοντας, ὃ μὲν ἔν τας ὀδμαῖς
 ταύτας τὰς ἐκ τῶν μελῶν παραπεμπομένους, τα δὲ
 ἐκ λόγων σιτία προσάγοντας αὐταῖς. Ἐπεὶ τοίνυν
 λόγῳ, καὶ ἐκ ἄλλῳ τῷ, χαίρειν εἰκὸς δαιτυμῶνας δε-
 15 ξίης, τίνας καὶ λόγους αὐτοῖς παραθήσομεν φέροντες
 ἄρα; Οἱ μὲν μιμῶνται τὰς ἐν δικαστηρίοις ἐριδας, καὶ
 φιλονεικίας, ἐπιτεχνήσεις, καὶ μάχας, κρατύνοντες

(3) Ἡ ἡδονὴ μὲν τινα ἔχη... εἰς εὐφροσύνην δὲ ἡ συν-
 τελῇ.] διαφέρει γὰρ ἡδονῆς εὐφροσύνη, ὥς Ἀριστοτέλης· ὁ δὲ
 Πλάτων ὅπως ἐν Πρωταγόρᾳ· εὐφραίνεσθαι μὲν γὰρ ἐστὶ μαυ-
 ράνοντά τι, καὶ φρονήσεως μεταλαμβάνοντα αὐτῇ τῇ διανοίᾳ·
 ἡδεσθαι δὲ ἐδίδοντά τι, ἢ ἄλλο ἢδὲ πάχοντα αὐτῷ τῷ σώ-
 ματι. (9) καὶ ἡ ὀδμή] ἐν ἄλλοις κεῖται, καὶ εὐοδμή· ὁ δὲ
 Δαρίσιος διορθοῖ ὅτι· καὶ εὐοδμος ἢ ὁ δὲ Μαρκελλῆνος,
 καὶ εὐοδμή, ἢ εὐοσμῇ· ὁ δὲ Ρ'εῖσκιος, καὶ ἡ ἡδίστη· πάντα
 πιθανά, καὶ τὸ κύριον ἔδηλον. (11) ἡ μὲν ἔν τας ὀδμαῖς ταύ-
 τας] ὅπως ἔγραψα ἀπὸ τῆς, ὅτι τὰς μὲν ὀδμαῖς ταύτας·
 τὸ γὰρ καταφατικὸν ἐναντίον τῇ εὐνοίᾳ τῆς λόγῳ, ὥς ἔξε-
 λεγχόμενον ὑπὸ τῆς ἐπομένῃ καταφατικῶς· καὶ τὸ, ἄρα, κα-
 τὰ τὸν γραπτὸν ἂν ᾖ, ἡμεῖς, κατ' ἐμέ.

μὲν τὰ ἄδικα, ἐπικοσμῶντες δὲ τὰ αἰχρὰ, κισθι-
 λεύοντες δὲ τὰ ληθῆ, ὑγιᾶς δὲ ὑδὲν, ὑδὲ ἄδολον, ὑδὲ
 ἐν τῇ τῆς φύσεως ἐπιχωρίῳ μένειν ἑῶντες· ἀλλ' αὐ-
 τὸ ἐκεῖνο, οἷον περ οἱ τῶν ἀνδραπόδων κάπηλοι, οἱ
 5 σώματα παραλαβόντες ἀπλᾶ ὑφ' ἡλίῳ καθαρῶ καὶ
 ἀέρι ἐλευθέρῳ τετραμμένα, σκιατροφῶντες ταῦτα
 καὶ λεαίνοντες, λυμαίνονται αὐτῶν τὴν ἀπ' ἀρχῆς δη-
 μιουργίαν, ἣν ἡ φύσις αὐτοῖς περιέβαλε κρεῖττοναι
 τέχνης. Τοῦτον γάρ τι ἀμέλει καὶ οἱ πρὸς τὰς δίκας
 10 εἰλέμενοι δρῶσιν.

δ'. Ἀλλὰ τά γε τέτων μιμήματα, πρὸς τῷ κισ-
 δηλα εἶναι καὶ σκυθρωπὰ κομιδῇ, καὶ εὐωχυμέναις ψυ-
 χαῖς καὶ πάνυ τι ἀκύνει ἐπιτήδειαι. Ὡς ἐγὼ ὑδὲ τὰ
 Αἰνιάνων θεάματα ἐπαινῶ, ὅσα ἐν πότῳ εὐφραίνον-
 15 ται Αἰνιᾶνες, οἱ μὲν δρῶντες, οἱ δὲ ὀρῶντες. Ἄνδρες
 δύο μιμῶνται μάχην, ὑπαυλᾶντος ἄλλῃ· ὁ μὲν αὐ-
 τοῖν γεωργὸς τέεσι καὶ ἀροῖ, ὁ δὲ ληστής καὶ ὅπλα ἐ-
 χει, κεῖται δὲ καὶ τῷ γεωργῷ τὰ ὅπλα ἀγχι· ἐπει-
 δὲν δὲ ὁ ληστής ἔλθῃ, ἀφόμενος ὁ γεωργὸς τῇ Ζεύ-
 20 γῃ, δραμὼν ἐπὶ τὰ ὅπλα, συμπεσόντες μάχονται,
 παύει τας ὀψεις, καὶ μιμᾶμενοι τραύματα καὶ
 πτώματα· θεάματα καὶ συμποτικά. Ἐπαινῶ πρὸς
 τῶν τὸν Περσικὸν νόμον τὸν ἀρχαῖον, δι' ὃν Πέρ-
 σαι τῆς ἐλευθερίας ἐπελάβοντο. Ἀνέκειντο τοῖς Πέρ-
 25 σαις αἱ βελαὶ εἰς τὰς εὐωχίας, ὥσπερ τοῖς Ἀθη-
 ναίοις εἰς τὰς ἐκκλησίας, καὶ σπυδασιμώτερον ἢ συμ-
 πόσιον Περσικὸν ἐκκλησίας Ἀττικῆς· ἐκεῖ μὲν γὰρ

(13) Τὰ Αἰνιάνων θεάματα] Ὁμ. Γ' λ. Β'. 749. καὶ Η' ροδ.
 Ζ'. 185. τῶν δὲ τῶν Αἰνιάνων τὸν καὶ Κάρπαιον καλέ-

νόμος κολάζων τὴν μέθην, ἐπήγειρεν αὐτῶν τὰς ἀρετὰς τῇ εὐωχίᾳ, καθάπερ ἔλαιον πῦρ, ἐπιχέων τῇ ψυχῇ συμμέτρως, μὴ τελείως σβεννὺς αὐτῆς τὸ φιλότιμον, μῆτε ἐξάπτων τῆς χρείας περαιτέρω.

5 Ἐνταῦθα δὲ οἱ νήφοντες ἔτοι δημαγωγοί, μηδενὸς αὐτοῖς ἐφεσώτος νόμου κολάζοντος τὴν ἐξουσίαν τῶν λόγων, ἐξωρχήντο ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσης μέθης ἀκολασώτερον.

- ἔ. Τὰ μὲν ἄν τῶν Περσῶν καὶ τὰ Ἀττικὰ εὖ μιν, 10 ἐπανάγωμεν δὲ αὖθις ἐπὶ τὰ ἡμέτερα. Λόγοις τοιγαρὲν εὐωχιτεον τὰς ἀγαθὰς ψυχὰς, καὶ ἐ δικανικοῖς λόγοις, φησὶν ἡ λόγος. Τίσι μὲν ἄρα; Οἱ τὰς ψυχὰς ἐπὶ τὸν πρόδωκεν χρόνον ἀναβιδασάμενοι, παρέχουσιν αὐταῖς τὴν θῆσαν τῶν γενομένων πάλαι. Προ-
- 15 σινὲς γὰρ ἡ ἰσορία, καὶ τὸ μηδὲν καμόντα πανταχῶς περιπολεῖν, πάντα μὲν χωρία ἐποπτεύοντα, πᾶσι δὲ πολέμοις ἐκ τῆ ἀσφαλῆς παραγινόμενον, μῆκος δὲ ἀμήχανον χρόνον ἐν βραχεὶ ἀναλεγόμενον, πλήθος δὲ ἀπειρον πραγμάτων ἐν ὀλίγῳ μανθάνοντα, τὰ
- 20 Ἀσσύρια, τὰ Αἰγύπτια, τὰ Περσικά, τὰ Μηδικὰ, τὰ Ἑλληνικά· νῦν μὲν πολεμῶσιν ἐν γῇ παραγινόμενον, νῦν δὲ ἐν θαλάττῃ ναυμαχεῖσιν, νῦν δὲ ἐν ἐκκλησίαις βουλευομένοις· μετὰ Θεμισοκλῆες ναυμαχεῖντα, μετὰ Λεωτίδα ταττόμενον, καὶ μετὰ Ἀ-
- 25 γησιλάου διαδίκοντα, καὶ μετὰ Ξενοφάντος σωζόμενον· Ξυνερχόντα Πανθεία, συνθηρῶντα Κύρω, συμ-

μενον χρόνον διηγείται Ξενοφῶν Ἀναβ. Ε'. Γ'. 4. (2) καὶ ἄπειρ ἔλαιον (διεγείρει) πῦρ (ἐπιχερόμενον αὐτῷ).

(26) Ξυνερχόντα Πανθεία· Πάνθεια ἡ γυνὴ Ἀβραδάτη,

Βασιλεύοντα Κυαζάρη. Εἰ δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς σοφός,
ὅτι πολύτροπος ἦν, καὶ

Πολλῶν ἀνδρῶπων ἰδεῖν ἄφεα καὶ νόον ἔγνω,

Ἀρνούμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόσον ἐταίρων·

- 5 πολὺ περ σαφώτερος, ὁ τῶν μὲν κινδύνων ἐξιζάμενος,
τῆς δὲ ἰσορίας ἐμπιμπλάμενος. Χάρυδδιν ὄψεται,
ἀλλ' ἔκ ἐν ναυαγίῳ· Σειρήνων ἀκίσσεται, ἀλλ' ἔδε-
δεμένος· Κύκλωπι ἐντεύζεται, ἀλλ' εἰρηνικῶς. Εἰ δὲ
καὶ Περσεὺς εὐδαίμων, ὅτι πτηνὸς ἦν, καὶ περιεφέρετο
10 ἐν τῷ αἰθέρι πάντα ἐπαπτεύων τὰ ἐν γῇ καδήμα-
τα καὶ χωρία· πολὺ τῶν Περσέως πτερῶν ἢ ἰσορία
καφώτερον καὶ μετεωρότερον, ἢ λαβῶσα τὴν ψυχὴν
περιφέρει πανταχῶς, ἢ ἀργῶς, ἐδὲ ἡμελημένως
δεικνύουσα, ἀλλὰ καὶ ἄνδρα γενεαλογεῖ καὶ ποταμόν.
15 Κροῖστος ἦν Λυδὸς μὲν γένος, παῖς δὲ Ἀλυάττεω,
τύραννος δὲ ἐθνέων·

Δάφθανον αὖ πρῶτον τέκετο νεφελιγενέτα Ζεὺς·

Γενεαλογεῖ καὶ πόλιν· Ἐπίδαμιός ἐστι πόλις ἐν δεξιᾷ

ἡ αἰχμάλωτος Κύρως γενομένη, καλὴ ἦσα καὶ μεγάλη· ἴδε
Ξενοφ. Κύρ Παιδ. Ζ'. γ', 5. ἀλλ' ἡ Πάρισις αὕτη ἢ ἡρα-
τινός, ἀλλ' ὅς ἐστι Κύρως ἐνεπιγεύθη τὴν Σεραπείαν αὐτῆς,
ἔτος ἡράδην αὐτῆς· ὅθεν ἴσως γραπτέον. Παρθεσίας, μᾶλλον
αὐτὴ τῇ, Παρθείας· τὸ δ' ἐπόμενον ἔπος ἐν ἀρχῇ τῆς Ὀδυσ-
σείας. (9) Περσεὺς πτηνὸς ἦν] ὁ δὲ μῦθος παρ' Ἡσίοδῳ
Ἀσπίδι σίχ. 216. καὶ Ἀπολλοῦ. Β'. 4. (15) Κροῖστος
ἦν Λυδὸς μὲν γένος] ἐκ τῶν τῇ Ἡροδότῃ· Α'. 6. τὸ
δὲ περὶ τῇ Λαρδάνῃ ἐκ τῆς Ἰλιάδος Τ'. 215. τὸ δὲ τῆς
Ἐπιδάμων ἐκ τῇ Θουκυδίδῃ· Α'. κδ'. τὸ δὲ τῆς Ἐφύρας ἐκ
τῆς Ἰλιάδος Τ'. 152. τὸ δὲ τῇ Ἄλφει ποταμῷ καὶ τὸ τῇ
Σάνδῃ ἐκ τῇ Ἡροδότῃ· Α'. ε'. καὶ ἐκ τῆς Ἰλιάδος· Τ'. 74.

εἰσπλέοντι τὸν Ἰόνιον κόλπον, προσαικῶσι δ' αὐτὴν
Ταυλάντιοι βάεβαροι·

Εἰς πόλιν Εὐφύην μυχῶ Ἀργεος ἵπποδότῃα.

Γενεαλογεῖ δὲ καὶ ποταμόν· ὅς ῥέων ἐν μεσημβρίῃς
5 πρὸς βορρην ἄνεμον εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον καλεό-
μενον ἐκδίδω·

Ὀν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σιάμανδρον.

Τῷτο τὸ ἄκυσμα ἐφήμερον τὸ τῶν ἀνθρώπων γέ-
νος, καὶ φθειρόμενον ταχύ, καὶ ἀπολλύμενον, καὶ ὑ-
10 πορρέον, τῇ μνήμῃ σώζει, καὶ τὰς ἀρετὰς φυλάτ-
τει, καὶ τὰς πράξεις ταῖς δόξαις ἀθανάτους ποιεῖ.
Διὰ τῷτο ὁ Λεωνίδης ἄδεται ἔχ ὑπὸ Λακεδαιμονίων
μόνον τῶν τότε, καὶ ὁ Θεμισακλῆς ἐπαυεῖται ἔχ ὑ-
πὸ Ἀθηναίων ἐκείνων· μένει δὲ καὶ ἡ Περικλέης στρα-
15 τηγία καὶ νῦν ἔτι, καὶ ἡ Ἀριστείδης δικαιοσύνη, δίδωσι
Κριτίας καὶ νῦν δίκην, φεύγει καὶ νῦν Ἀλκιβιάδης. Συ-
νελάντι δὲ εἰπεῖν, οἱ καθ' ἰσορίαν λόγοι τῶ μὲν ἀνη-
κόω τερπνύτατον καθ' ἡδονήν, τῷ δὲ εἰδοῦτι ἐπαγω-
γύτατον κατὰ ἀνάμνησιν.

20 ε'. Τίς ἂν ἔν γένοιτο ψυχᾷς εὐωχία λόγων ταύ-
της προσηνεστέρα; Καλεπόν μὲν εἰπεῖν καὶ ἀντιτάξαι.
δαί πολλῶ καὶ γενναίῳ λογοποιῶ, ῥητέον δὲ ὁμῶς·

(8) τῷτο τὸ ἄκυσμα ἐφήμερον τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος]
συντακτέον μᾶλλον ἢτω· τῷτο τὸ ἐφήμερον ἄκυσμα, καὶ
φθειρόμενον ταχύ, καὶ ἀπολλύμενον, καὶ ὑπορρέον, τὰ τῶν
ἀνθρώπων γένος σώζει τῇ μνήμῃ· ἄδει τὰς πράξεις τῶν ἀν-
θρώπων τὰς ταχύ ἐκλιπεσας, κατέχει ὡς ἀθανάτους τῇ μνή-
μῃ ὁ ἄνθρωπος.

(21) Καλεπόν . . . ἀντιτάξασθαι . . . λογοποιῶ] ἰσορικῶ

- Ὅτι καλὴ μὲν ὤμων ἡ ἀρμονία καὶ ἄδειναι προστηνὴς,
 ἄλλο δὲ ποθεῖ ἡ ἐπιεικὴς ψυχὴ, καὶ ἔχ' οἷον παρέχε-
 δε ὑμεῖς. Τί γὰρ σεμνὸν ἡ μνήμη τῶν πάλαι κα-
 κῶν τῷ μήπω μαθόντι, ὅπως ταῦτα φυλακτέον;
 5 ἢ τί πλέον Ἀθηναίοις ἐγένετο διὰ τὴν ἰσορίαν τὴν
 Ἀττικὴν; ἢ τί πλέον Ἀλικαρνασσεῦσι διὰ τὴν ἰσο-
 ρίαν τὴν Ἰωνικὴν; ἢ τί Χίοι διὰ ταύτην εὐδαιμονέσε-
 ροι; Εἰ μὲν ἀποκρίναντες τὰ καλὰ τῶν αἰχρῶν, τὰ
 μὲν ἀπέκρυκτον, τὰ δὲ ἰσόρεν, ἦν αὖ περ τῇ ψυχῇ
 10 ὄνησις κατὰ μίμησιν τῶν ἰσορημένων, καθάπερ ἀφ-
 θαλμοῖς κατὰ μίμησιν γραφῆς· νῦν δὲ ἀναμιξ εἰσ-
 φύρεται πάντα ἐν τοῖς λόγοις, καὶ πλεονάζει τὰ χεί-
 ρω, καὶ κρατεῖ τὰ αἰχρὰ· καὶ τὸ πολὺ τῆς ἰσορίας
 πλεονέκται, τύραννοι καὶ πόλεμοι ἄδικοι, καὶ εὐτυ-
 15 χία ἄλογα, καὶ πράξεις πονηραὶ, καὶ συμφοραὶ ἀγ-
 νώμονες, καὶ περιστάσεις τραγικαί· ὧν σφαλερὰ μὲν
 ἡ μίμησις, βλαβερά δὲ ἡ μνήμη, ἀθάνατος δὲ ἡ
 δυσυχία. Ἐγὼ δὲ ποθεῖν πρὸς τὴν εὐωχίαν τροφὴν
 λόγων ὑγιεινῶν, καὶ ἀνόσει τοιέτε δέομαι σιτίε, ἀφ'
 20 ἧ καὶ Σωκράτης ὑγίανει, καὶ Πλάτων, καὶ Ξενοφῶν, καὶ
 Αἰσχίνης.

ζ'. Ἐπιθυμεῖ ἡ ἀνθρώπου ψυχὴ, καὶ δέδιε, καὶ
 λυπεῖται, καὶ φθονεῖ, καὶ ἄλλοις συνεχεται παντοδα-
 ποῖς καὶ ἀλλοκότοις παθήμασι. Στάσιν ὁρᾷς πικρὰν

τινί· πρὸς γὰρ αὐτῆς μέττεισι τὰ τῆς λόγου. (5) πλέον ἐ-
 γένετο Ἀθηναίοις διὰ τὴν ἰσορίαν] ἦν συνέγραψαν Θεκυδί-
 δης καὶ Ξενοφῶν· Ἀλικαρνασσεῦσι δὲ ὁ Ἡρόδοτος· Χίοις δὲ
 ὁ Θεόπομπτος.

(24) Στάσιν ὁρᾷς ἀκήρυκτον] ἀδιάλλακτον πόλεμον,

- καὶ ἀκήρυκτον· τοῖστί μοι διηγῶ τὸν πόλεμον, τὸν
 δὲ Μηδικὸν ἔα· ταύτην μοι διηγῶ τὴν νόσον, τὸν δὲ
 λοιμὸν ἔα. Εἰπέ, τίνι ἐπιτρέψω τὴν στρατηγίαν,
 καὶ τὴν ἴασιν; Ἰπποκράτην δὲ ἔα ταῖς σώμασι, καὶ
 5 Θεμισοκλέα τῇ θαλάττῃ· λέγε τὸν ψυχῆς ἱατρὸν,
 λέγε τὸν στρατηγόν. Κἄν ἀπορῆς ἀνδρῶν, ἐπὶ τὸς
 θεὸς ἴθι. Ἐρῶ μὴ περὶ γῆς ἀνημένης, μηδὲ περὶ
 θαλάττης ληγευσομένης, μηδὲ περὶ τειχῶν πολιορ-
 κημένων, μηδὲ περὶ σωμάτων φθειρομένων· σμικρὰ
 10 ταῦτα, ἐφήμερα ταῦτα. Τμηθῆσεται λήϊον, καὶ
 Πελοποννήσιοι ἀπόχωνται· ληγευθῆσεται θάλατ-
 τα, καὶ Ἀθηναῖοι μὴ ναυμαχῶσι· καταβαλεῖ τὰ
 τεῖχη, καὶ εἰ μὴ Φίλιππος, ἀλλ' ὁ χρόνος· φθαρή-
 σεται τὰ σώματα, καὶ ἀπέλθῃ ὁ λοιμός·
 15 ἀνδρὸς δὲ ἀρετὴ πάλιν ἐλθεῖν, ἔτε λήϊσιν,
 οὐδ' ἐλετή.
 Περὶ ταύτης ἔρη δὴ, ὅτε ψυχὴ τέμνεται, ληγεύεται,
 πολιορκεῖται, νοσεῖ. Χρησμέ σοι δεῖ, μαντείας σοι
 δεῖ, εὖξαι τῷ θεῷ.
 20 Κλυθίμεν, ἀργυρότοξε, ὃς Χεῦσιν ἀμφιβέδικας,
 κλυθι, ὦ Ἀπολλών, καὶ Ζεῦ, καὶ εἴ τις ἄλλος θεὸς
 ἱατρικὸς ψυχῆς νοσέσης,
 εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
 Ἥ· εἰ δὴ ποτέ τοι κατὰ πιάνα μηρί' ἔκηα.
 25 Ἀκῆσεται ὁ Ἀπόλλων τοιαῦτα εὐχομένη θάτταν, ἣ

ἐν ᾧ ὑδέχονται κήρυκα προβαλὼντά τι περὶ εἰρήνης. (2) τὸν
 δὲ λοιμὸν ἔα] ὃν διηγείται Θεκυδίδης· Β'. μὴ. πῶν δ' ἐπο-
 μένων ἐπ' αὐτὸ μὲν πρῶτον παρῳδῆται ἐκ τῆς Ἰλιάδος Γ'.
 408. τὸ δὲ δευτέρου ἐκ τῆς Α'. 37. τὸ δὲ τρίτου αὐτόσι.

τῷ Χρῦσι. Οὐ γὰρ ἐπὶ λοιμὸν παρακαλεῖς τὸ
 θεόν, ὑδὲ ἐπὶ τοξείαν οἰσῶν θανατηφόρων, ὑδὲ ἐπὶ
 φθορὰν κυνῶν, καὶ ἀνδρῶν, καὶ ὀρνέων· ἢ γὰρ ταῦτα
 ἔργα μουσικῆ θεῷ, καὶ σοφῆ, καὶ μαντικῆ. Ὅμηρος δ'
 5 αὐτῷ προσέθηκε τὴν φήμην, αἰνιττόμενος τὴν ὑλὴν
 ἀκτῖνα δι' αἰέρος χωρῆσαν οἷσιν θάττον, ἀκρατωτέρα
 τῆς τῶν σωμάτων συμμετρίας. Ἐμοὶ δὲ ἀδέτω εἰπὶ
 καὶ Ὅμηρος, εἴτε Ἡσίοδος, εἴτε τις ἄλλος ποιητὴς
 δαιμόνιος, θεὸν Παιᾶνα ψυχῆς παθημάτων. Ἀξία
 10 ταῦτα τῷ Ἀπόλλωνος, ἄξια τῷ Δίῳ.

Λ Ο Γ Ο Σ ΚΘ'.

Τίνες λυσιτελέεσσι πόλει, οἱ προπολεμῆντες, ἢ οἱ
 γεωργῶντες. Ὅτι οἱ προπολεμῆντες.

Α. Εἴχεις εἰπεῖν, τίνας ὀνομάζει Ὅμηρος ἐν τοῖς
 ἔπεσι διογενεῖς, καὶ θεοῖς εἰκέλους, καὶ λαῶν ποιμέ-
 νας, καὶ ἄλλα, ὅσα ποιητὴν εἰκὸς ἀποσεμνύνοντα
 τοῖς ὀνόμασιν ἀρετὴν ἀνδρός; Ἄρα τὸς ἐπὶ σκαπά-
 5 νη καὶ αὐλακι πρὸς τῇ γῇ διαπνευμένους, δεινὸς ἀρεῶν,

39. (3) καὶ ὀρνέων] καὶ μὲν Ὅμηρος ὀρνέων ἢ μέμνηται. Γ' λ.
 Δ'. 50.

„Οὐρήας μὲν πρῶτον ἐπώχετο καὶ κύνας ἀργῆς,
 „αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχευεὺς ἀφίεις, κτλ.
 γραπτεῖον ἄρα γνώμη καὶ ἑτέρων, ὀρνέων αὐτὴ τῷ ὀρνέων· ὁ-
 ρεὺς γὰρ ὁ ἡμίονος.

(2) Διογενεῖς καὶ θεοῖς εἰκέλοις.] ἴδε τὰ αὐτὰ ἀνωτέρω.

ἀγαθὸς φυτεύειν, ἐν ἀμύτῳ δεξιῇς, ἐν ὀρχάτῳ φι-
 λοποίῃς; Ἡ δὲ τέταν μὲν εἰδὲ τὴν ὀρχὴν ἠξίωσε κα-
 ταμιῆσαι τὰ ἔργα τῇ αὐτῇ ψυχῇ, ὅτι μὴ νησιώτῃ γέ-
 ροντι ἀναθεῖς αὐτὰ, ἐκπεπτωκότι τῆς ἀρχῆς ὑπὸ
 5 ὕβρις τῶν νέων, ἐν γυνὴ οἰοπέδοι ἀλῶνς ἐπὶ φύλλων
 χαμαὶ βεβλημένων ὥρα θέρους ἀναπαυομένων; Οἱ δὲ
 μακάριοι αὐτῷ αἰδοῦντες, ὅς ἐκεῖνος ἐπαινῶν χαίρει,
 ἑτεροεῖσιν ἐξ ἑτέρων ἐπιτηδευμάτων καὶ ἔργων· ἢ Ἀ-
 χilleus δαίμων, ἢ Αἴας μονομαχῶν, ἢ Τεῦκρος το-
 10 ξεύων, ἢ Διομήδης ἀριστεύων, ἢ τις ἄλλος τῶν δειπῶν
 τὰ ἀριστευτικά. Μεσὰ δὲ αὐτῷ τὰ ἔπη ἀσπίδων με-
 γάλων, καὶ κορυφῶν φαεινῶν, καὶ δοράτων μακρῶν,
 καὶ ἀεμάτων καλῶν, καὶ ἵππων θεόντων, καὶ ἀγαθῶν
 κτεινόντων, καὶ δειλῶν κτεινομένων. Τὸν μὲν γὰρ Ἀ-
 15 γαμέμνονα αὐτὸν τὸν τῶν Πανελλήνων βασιλέα ἐκ
 ἔχεν ἑτέρως ἐπαινέσαι, ἢ τὸν αἰχμητὴν προδείς
 τῷ βασιλεῖ, ὡς μόνον δὲ τῷτο ἔργον ἀεχικώτατον·
 καί φησιν, ὅτι ἦν Ἀγαμέμνων ἀμφοτέρων, βασιλεὺς
 καὶ αἰχμητῆς ἀγαθός. Ἐπεὶ καὶ ὁ Μενέλαος βασι-
 20 λεὺς μὲν ἦν, ἄχ ἦπταν, ἢ ὁ Ἀγαμέμνων, μαλθα-
 κὸς δὲ αἰχμῇ, καὶ διὰ τῷτο ὀλίγον αὐτὰ μετέδωκε

ρω λόγῳ ζ'. α'. (3) νησιώτῃ γέροντι] τῷ Διερτίῳ τῷ
 πατρὶ Ὀδυσσεὺς, τῷ ὑπὸ τῶν μνηστῆρων ἐκβληθέντι τῆς
 ἀρχῆς. (5) ἐν γυνὴ οἰοπέδοιο] ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς Α'. 191.

„Αὐτὰρ ἔπην ἔλθῃσι θερος, τεσκαλῆατ' ὀπάρη,

„Πάντη οἷ κατὰ γυνὸν ἀλῶνς οἰοπέδοιο,

„Φύλλων κεκλιμένων χεκαμαλαὶ βεβλήαται εὐναί.

(18) ὅτι ἦν Ἀγαμέμνων ἀμφοτέρων.] Γλ. Γ'. 179. οἶον

„Αμφοτέρων, βασιλεὺς ἀγαθός κρατερός τ' αἰχμητῆς·
 τὰ δὲ ἑπόμενα ἔπος ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς Ι'. 27.

πομπικῆς εὐφημίας Ὁμήρος. Ὁ γὰρ μὴν Ἀγαμέμνων
 ἕτος, τί ἦν ἂν ἐπικλεέστερος τῶν ἄλλων, εἰ κατὰ
 τὸ Ἄεργος μένων, γῆν ἀγαθὴν ἔχων, γεωργῶν τὴν
 γῆν, ἀπέφηνεν αὐτὴν εὐκαρποτέραν τῆς Αἰγυπτίας;
 5 Τῷ μὲν γὰρ Ὀδυσσεὺς ἀκίεις αὐτῷ σεμνολογεμέ-
 νῳ περὶ τῆς Ἰθάκης·

Τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κεροτόφος,
 φησὶν. Οἶδε γάρ πευ ἅτε σοφὸς ὦν, ὅσον διαφέρει
 ὁ τῆς ἀνδρείας καρπὸς ἕτος, πυρῶν καὶ κριθῶν, καὶ
 10 εἴ τις ἄλλη ὑποτροφὴ γῆς.

β'. Ὁμηρον εἴω· τάχα γὰρ καὶ δυσχεράναις ἂν τῷ
 λόγῳ προσφερομένῳ σοι μάρτυρα φιλοπόλεμον. Βά-
 λει σοι τὰ δεύτερα ἐπ' ἐκείνῳ λέγω τὰ Λακωνικά,
 ἢ τὰ Ἀττικά, ἢ τὰ Κρητικά, ἢ τὰ Περσικά; Τὴν
 15 Σπάρτην ἐπαινεῖς, ὡς εὐνοματάτην. Ὁ δὲ Δυκεῖργος
 ἐ σὺ δὴ πῶς ἐπανεῖτε δεῖσεται· ὁ γὰρ Ἀπόλλων φθά-
 νει λέγων πρὸς αὐτόν.

Δίξω, ἥ σε θεὸν μαντεύσομαι, ἢ καὶ ἄνδρα.
 Ὁ τοίνυν Δυκεῖργος ἕτος, ὃν ὁ θεὸς εἰκάζει θεῶν,
 20 τιθεῖς τῇ Σπάρτῃ νόμους, συμβουλευσάμενος τῷ Ἀ-
 πόλλωνι, ποῖόν τι πολιτείας ἥδος κατεστήσατο τοῖς
 αὐτῷ θεέμασιν, ἄρα γεωργικὸν, καὶ ταμειυτικόν,

(18) Δίξω ἥ σε θεὸν μαντεύσομαι, ἢ καὶ ἄνδρα] ἢ καὶ
 ἄνδρα ἔγραψα αὐτὴ τῇ, ἢ ἄνθρωπον· καὶ ἔγω γὰρ ἔχειν εἰς
 ἀρχῆς φασί, καὶ τὸ μέτρον ἄμεινον· σάζεται δὲ παρ' Ἡρό-
 δώτῳ I. 65. (21) ποῖόν τι πολιτείας ἥδος κατεστήσατο
 . . . ἢ ταῦτα μὲν [ἀφῆκεν ἵνα] οἱ Εἰλωτες αὐτῷ ἔχωσι
 . . . ἐπ' αἰχμῇ καὶ ἀσπίδι τεταγμένον [ἦν αὐτῷ] προμα-
 χεῖν . . . καὶ πείθεσθαι τῷ θεῷ;] ἐν τέτοις τὸ μὲν κατεστή-

ταπεινόν, καὶ γλίχρον, καὶ ἐργασικόν τὰ σμικρὰ ταῦ-
 τα· ἢ ταῦτα μὲν [ἀφῆκεν ἵνα] οἱ Εἰλωτες αὐτῷ ἔ-
 χωσι, καὶ ὁ ἀνδραποδάδης ὄμιλος, καὶ οἱ Περίοικοι
 Λακεδαιμονίων· τὸ δὲ καθαρώς Σπαρτιατικόν, ἅ-
 5 φετον ἐκ γῆς ὃν καὶ ὄρεθιαν, καὶ πρὸς ἐλευθερίαν τε-
 θραμμένον, μασιγύμενον καὶ τυπτόμενον, καὶ ἐν θή-
 ραῖς καὶ ὀρεῖθασίαις καὶ ἄλλοις παντοδαποῖς πόνοις παι-
 δεύόμενον, ἐπειδὴν ἱκανῶς τῷ καρτερεῖν ἔχη, ἐπὶ
 αἰχμῇ καὶ ἀσπίδι τεταγμένον [αὐτῷ ἦν] ὑπὸ στρατη-
 10 γῆ τῷ νόμῳ προμαχεῖν τῆς ἐλευθερίας, καὶ τὴν
 Σπάρτην σώζειν, καὶ τῷ Λυκέργῳ συναγωνίζεσθαι καὶ
 πείθεσθαι τῷ θεῷ; Εἰ δὲ ἐγεώργεν Λακεδαιμόνιοι,
 τίς ἂν ὑπὲρ αὐτῶν Λεωνίδας ἐν Θερμοπύλαις παρε-
 τάξατο· τίς ἂν Ὀδρεῦάδας ἐν Θυρέᾳ ἠρίζευσεν; Ἀλλ'
 15 ὅδε Βρασίδας γεωργὸς ἦν, ὅδε Γύλιππος ἐκ λήϊα
 ὀρμηθεὶς Συρακεσίης ἔσωζεν, ὅδε Ἀγισίλαος ἐξ
 ἀμπέλων ὀρμηθεὶς Τισσαφρείης ἐκράτει, καὶ τὴν
 βασιλέως γῆν ἔτεμνεν, καὶ Ἴωνας καὶ Εὐλήσποντον
 ἠλευθέρε· ἐκ ἀπὸ σμινύης ὁ Καλλικρατίδας, ἐκ ἀ-
 20 πό σκαπάνης ὁ Λύσανδρος, ἐκ ἀπὸ ἀρότρε ὁ Δερ-
 κυλίδας. Θητικά ταῦτα, Εἰλωτικά ταῦτα ὑπὸ ἁ-

σατο ὅτως ἔγραψα ἀντὶ τῆς, καταξήσαιτο· τὰ δὲ περιχλει-
 σθέντα προσέδηκα, ὥς καὶ τὸ ἐρωτηματικὸν κατὰ τὸ τέλος,
 ἅπορον δόξαν ἔμοιγε ἄλλως συμβιβασαὶ τὰ τῆς ἐννοίας· οἱ
 δὲ Περίοικοι τῶν Λακεδαιμονίων ἐ τῶτο εἰσὶν, οἱ περὶ τὴν
 πόλιν οἰκῶντες, ἀλλ' ἔθνος μεταξὺ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν
 Εἰλωτῶν τάξιν ἔχον κατὰ τὰς ἐν τῇ Κρήτῃ Περιοίκας, οἱ
 ἐγεώργεν Κρησὶ, κατὰ Πλέταρχον, ὡς Σπαρτιάταις οἱ
 Εἰλωτες. Τὸ δὲ μασιγύμενον καὶ τυπτόμενον, ἴδε ἀνωτέρω
 λόγῳ Γ'. β'.

σπίδων σώζεται, τέτων δάρατα ὑπερμαχεῖ, ταῦτα
 δαλεύει τοῖς κρατῶσιν. Αὐτὴ ἡ ἐν ὅπλοις ἀρετὴ καὶ
 τὴν Ἀθηναίων γῆν ἔτεμνεν, καὶ τὴν Ἀργείων ἐδήα,
 καὶ Μεσσηνίης ἐλάμβανεν· ἐπεὶ δ' ἐξέπαμεν αὐτὴ
 5 τοῖς Σπαρτιάταις, τὰ μὲν ὅπλα ἀπέθεντο, ἐγένον-
 το δὲ ἐξ ἐλευθέρων γεωργοί.

γ'. Ἐλεύθεροι Κρήτες πότε; ὅτε ὅπλα εἶχον,
 ὅτε ἐτόξευον, ὅτι ἐθήρων. Δῶλοι πότε; ὅτε καὶ γεωρ-
 γοί. Ἐλεύθεροι Ἀθηναῖοι πότε; ὅτε Καδμείσις ἐπο-
 10 λέμεν, ὅτε καὶ Ἰώνας ἐξέπεμπον, ὅτε καὶ Ἡρακλεί-
 δας ὑπέδεχοντο, ὅτε Πελασγὸς ἐξέβαλλον. Δῶλοι
 πότε; ὅτι Πεισιστράτιδας τὸν δῆμον ἐξοπλίσαντες
 γεωργεῖν ἠνάγκαζον. Αἴθρις δὲ ἐπελθόντος αὐτοῖς
 εὐλοῦ Μηδικῆ, τῆς μὲν γῆς ἐπελάθοντο, ἐπὶ τὰ
 15 ὅπλα ἑδράμον, καὶ μετ' αὐτῶν τὴν ἐλευθερίαν ἀνα-
 λάμβανον. Οὐ γεωργῶν Κυραίγειρος τὰς Ἀθήνας
 ἐλευθέρει, ἐκ ἐν ἀμύτῳ Καλλίμαχος τὰς Μήδους
 ἐξέβαλλεν, ἐκ ἐν γεωργοῖς ἐσρατήγει Μιλτιάδης.
 Οἱπλιτῶν τὰ ἔργα, μαχομένων τὸ κράτος, νικών-
 20 των ἡ ἐλευθερία. Ἐπεὶ δὲ καὶ τῆς θαλάττης ἔδει,
 χαίρειν τῇ γῇ φράσαντες, καὶ παραδόντες περὶ τὴν
 ἐκεῖ ἐσίαν, καὶ μόνον ὑπολιπόμενοι τὰ ὅπλα, εἰς τὰς
 τριήρεις μετωκίσθησαν. Ἐπλεε πόλις Ἀττικὴ, καὶ
 ὑπερῶτης δῆμος, καὶ πλέων ὁμῶς ἐναυμάχει, καὶ ναυ-
 25 μαχῶν ἐκράτει, καὶ κρατῶν εἶχε καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν
 θάλατταν. Ἐπαινῶ καὶ Περικλέα τῆς στρατηγίας, ὅς

(13) Γεωργεῖν ἠνάγκαζον·] ἄνω καὶ Δίων χρυσόστομος
 (λόγ. κέ. α. ἐμῇ ἐκδόσει) Πεισιστράτη προσάττοντος. . .
 ἐν χώρᾳ διατρίβοντες γεωργοὶ ἐγίνοντο· περὶ δὲ τῇ Κυναι.

ἀμελήσας τῶν γεωργῶν, ἣ ὀρέων τεμνομένας τὰς
 Ἀ'χάρνας, ἐφύλαττε τὰς Ἀ'θήνας ἐλευθέρας· με-
 νέσης γὰρ τῆς ἐλευθερίας, ἡ γῆ μένει, τὰ φυτὰ
 μένει, τὰ λήια.

- 5 δ' Ἐὰ μοι τὰ Ἑλληνικά, ἴθι ἐπὶ τὴς βαρβάρης.
 Γεωργῶσιν Αἰγύπτιοι, πολεμῶσι Σκύθαι· ἀνδρεῖον
 τὸ Σκυθικόν, δειλὸν τὸ Αἰγύπτιον· ἐλεύθερον τὸ
 Σκυθικόν, δειλὸν τὸ Αἰγύπτιον. Γεωργῶσιν Ἀ'σσύ-
 ριοι, πολεμῶσι Πέρσαι· δαλεύουσιν Ἀ'σσύριοι, βασι-
 10 λεύουσιν Πέρσαι. Ἐ'πολέμην Λυδοὶ πρότερον, ἐγεάρ-
 γην αὖθις Λυδοὶ· ἐλεύθεροι μὲν ὄντες ἐπολέμην,
 δαλεύσαντες δὲ ἐπὶ γεωργίαν ἐτρέποντο. Μέντιθι ἐπὶ
 τὰ ζῶα· ἣ γὰρ ἐνταῦθα ὄψει ἐλευθερίαν, ἣ δε-
 λείαν, ἣ βίον ἐξ ἀρετῆς, ἣ ἐκ γῆς βίον. Βῆς ἀρεῶν,
 15 ἵππος ἀθλεύει· εἰάν δὲ μεταθῆς τὰ ἔργα, παραιο-
 μεῖς περὶ τὴν φύσιν. Τὰ δειλὰ ποιηφάγα, τὰ ἰχυ-
 ρὰ ἀγρευτικά. Ἐ'λαφος ποιηφαγεῖ, λέων ἀγρεύει·
 σπερμολογεῖ κολοῖος, ἀγρεύουσιν αἰετοί· δειλὰ μὲν τὰ
 σπερμολόγα καὶ ποιηφάγα, ἐλεύθερα δὲ τὰ ἀ-
 20 γρευτικά.

Εἰ δὲ ἣ τῆς περὶ θεῶν μύθης παραδεκτέον,
 ἢ γεωργὸς ὁ Ζεὺς, ἐδ' ἡ Ἀ'θηνᾶ, ἐδὲ ὁ Ἀ'πόλλων,
 ἐδὲ ὁ Ἐνυάλιος, οἵπερ βασιλεύτατοι τῶν θεῶν. Ἀ'λλ'
 ὄψ' ἐμὲ μὲν Δημήτης γεωργεῖ μετὰ πολλὴν πλάνην,
 25 ὄψ' ἐμὲ Διόνυσος μετὰ τὸν Κάδμον ἣ τὸν Πειθία,
 ὄψ' ἐμὲ Τριπτόλεμος μετὰ τὸν Ἐργχθόνημον ἣ τὸν
 Κέκροπα. Εἰ δὲ ἣ τῆς Κρόνου ἀρχῆς ἐπελαδοίμεθα,

γεῖρε ἣ Καλλιμάχῃ ἴδε ἀνωτέρω λόγῳ. Ε'. Σ'. (1) ὀρέων
 τεμνομένας τὰς Ἀ'χάρνας] ἴδε Θεουδ. Β'. κ'.

τίς ἂν ἡμῖν γεωργίας λόγος; Ἀλλ' ἔδὲ νῦν δεῖ γεω-
 γίας, ἡ γὰρ ἐξέκαμεν ἡ γῆ τὰς καρπὲς αὐτομά-
 τες φέρουσα· φέρει μὲν τροφὴν, φηγὲς καὶ ὄγκια·
 φέρει δὲ ποτὸν αὐτοφυὲς, Νεῖλον καὶ Ἰῆρον καὶ Ἀχε-
 5 λῶον καὶ Μαίανδρον, καὶ ἄλλες κρατῆρας ἀεικῆες να-
 μάτων καθαρῶν καὶ ἰσχυρίων. Γεωργῶσι ταῦτα ὁ
 πρεσβύτερος Ἰκάριος, ἔδὲ Βοιωτίας αἰὲρ, ἡ Θετα-
 λικός· ἀλλ' ἥλιος αὐτὸς θερμαίνων, καὶ σελήνη θάλα-
 πρσα, καὶ ὄμβροι τρέφοντες, καὶ ἀνέμοι διαπνέοντες,
 10 καὶ ὤραι ἀμείδουσαι, καὶ γῆ βλαστάνουσα. Οὗτοι γεωρ-
 γοὶ ἀθάνατοι ἐγκάρπων σιτίων καὶ δένδρων, καὶ μηδὲν
 αἰδρωπῆς τέχνης προσδεόμενοι. Ταύτην τὴν γεωρ-
 γίαν ἔδεις παύει, ὁ λοιμὸς, ὁ λιμὸς, ὁ πόλεμος.

Ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπερτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται.
 15 σ'. Ἐάν δὲ ἐπιθυμῇς Λιβυκῇ λωτῷ, καὶ Αἰγυ-
 πτιων πυρῶν, καὶ ἐλαίας Ἀττικῆς, ἡ ἀμπέλκις Λε-
 σβίας, μετατίθης τὴν τέχνην εἰς διακοίαν ἡδονῆς,
 τὸ δ' ὅλον παραβάλλεις πόινις ἐλευθέρεσι ἀναγκαίοις
 πόνοις, καὶ ἐλευθέραν ἀρετὴν ἀναγκαίᾳ γεωργίᾳ. Οὐ
 20 γὰρ εἰρήνην παραβάλλεις πολέμῳ· εἰ γὰρ τοιῦτόν ἐ-
 σιν ἡ γεωργία, ἄφελε τὰς πολέμους, γεωργῶμεν
 πάντες· πᾶς τις ῥίψας δόρυ, ἐπὶ σμινύην ἵτω, ἀρι-
 σευέτω ἐν γῇ, κρατεῖτω ἐν γεωργοῖς, κηρύττωμεν

(6) Γεωργῶσι ταῦτα] ἔτιω ἔγραψα γνώμην καὶ ἑτέρων
 ἀντὶ τῆς γεωργίας· προσέθηκεν δὲ μετὰ τὸ ἥλιος καὶ τὸ
 θερμαίνων ἐκ εἰκασίας Ρεῖσκίη· ἔτιω γὰρ σώζεται μᾶλλον
 τὸ τῆς συγγραφῆς ἰδίωμα· τὸ δὲ ἐγκάρπων σιτίων καὶ δέν-
 δρων, ἄμενον ἢν, ἐγκάρπων δένδρων καὶ σιτίων· τὸ δὲ ἐπό-
 μινον ἵππος ἐκ τῆς Οὔδυσσειας I. 109.

- τὸν ἄνδρα τῆς εὐκαρπίας· Οὗτος ἐν ἀνθρώποις νικηφόρος, ἔτος ὁ ἄριστος. Νῦν δὲ μεσὰ πάντα πολέμευ καὶ ἀδικίας· αἱ γὰρ ἐπιθυμίαι πλανῶνται πανταχῶς, περὶ πᾶσαν γῆν τὰς πλεονεξίας ἐπεγείρεσαι,
- 5 καὶ πάντα μεσὰ στρατοπέδων ἐπὶ τὴν ἄλλοτρίαν ἵκνυνται. Κάλλος ἄδεται γυναικὸς Πελοποννησίας· πλέει βάεβαρος ἀνὴρ ἐπ' αὐτὴν ἀπὸ τῆς Ἰῶνης, ὁ γεωργός, ἀλλὰ γεωργὸς ἡμερώτερος, καὶ χολαιότερος, καὶ εἰρηνικώτερος, ποιμὴν καὶ βεκόλος. Ἐπιθυμεῖ Καμβύσης τῆς Αἰγυπτίων γῆς· πόλεμον ἢ ἐπιθυμία διανίστησιν. Ἐπιθυμεῖ Δαρείος τῆς Σκυθῶν γῆς· πολεμῶνται Σκύθαι. Μεταβαίνει ἢ ἐπιθυμία ἐπ' Ἑρετρίαν καὶ Ἀθήνας· καὶ μετὰ τῆς ἐπιθυμίας οἱ σόλοι, Ἑρετρία σαγηνεύεται, ἐπιπλεῖται Μαραθῶν. Ἐπιθυμεῖ ἢ Ξέρξης γυνὴν Φεραιαίναν Λακωνίδων, καὶ
- 15 Ἀτθίδων, καὶ Ἀργειάδων· καὶ δι' ἐπιθυμίαν γυναικὸς ἐξαερτύονται σόλοι διαπόντιοι, ἢ Ἀσία ἐξοικίζεται, ἢ Εὐρώπη ἀνίσταται. Ἐπιθυμῶσιν Ἀθηναῖοι Σικελίας, ἐπιθυμῶσι Λακεδαιμόνιοι Ἰωνίας, ἐπιθυμῶσι
- 20 Θηβαῖοι ἡγεμονίας.

ζ'. Ὡτ' ἐρώτων πικροτάτων τῇ Ἑλλάδι, πᾶσις ἐλθὼν μετὰ ἀσφαλείας γεωργῇ; πᾶ δὲ εὖρη τὸ χεῦσεον εἰρήνης πρὸς ὥπον; ποῖον γῆς μέρος ἐρασᾷς ἔκ ἔχει;

- 25 Ἄσκη χαῖμα κακὴ, θέρει ἀργαλή·
 ἴωμεν ἐπὶ τὴν Ἄσκην, ἀλλ' αἰγεροφόρος ἢ Βαιωτία. Λιβύη πόρρω μὲν, ἀλλὰ εὖετος. Ὑπερόλιος ἢ Ἰνδῶν γῆ, ἀλλὰ καὶ αὕτη ἐξεῦρε Μακεδόνα ἐρασὴν,

(25) Ἄσκη χαῖμα κακὴ,] Ἡσίοδος Ἐργ. Ἡ' μ. 640.

διὰ πολλῶν γενῶν καὶ πολέμων βαδίζοντα ἐπ' αὐ-
τῇ. Ποῖ τις τρέπηται, ποῖ τις εὖρη γεωργίαν ἀ-
σφαλῇ; Πάντα μεσὰ πολέμων, πάντα ὅπλων· Τοι-
γαροῦν,

- 5 Εὖ μέν τις δόρυ θηξάδω, εὖ δ' ἀσπίδα θείδω,
Εὖ δέ τις ἵπποισιν δερπνον δότω ὠκυπόδεσσιν.

- Καλὸν ἡ γεωργία, καλὸν, εἰ μείναι δυνηθῇ, εἰ ἂν
σχολῆς τύχη, εἰ ἂν φυλακὴν ἔχῃ· δέδια δὲ μὴ τοῖς-
τον ἢ τὸ καλὸν, τὸ τοὺς πολέμους κηοῦν καὶ τὰς
10 σάσεις. Λέγει τις παλαιὸς ἀνὴρ. „Μάλιστα γὰρ
„τῆς γῆς, φησὶν, ἡ ἀρίστη αἰεὶ τὰς μεταβολὰς τῶν
„οἰκητόρων ἐλάμβανε· τὴν γοῦν Ἀττικὴν, διὰ τὸ
„λεπτόγεων εἶναι, ἀσασίαν οἶσαν, ἀνδρωποι
„ῶκουν οἱ αὐτοὶ αἰεὶ.“ Ἀκήκοας, πῶς πόλεμος γί-
15 νεται. Μὴ γεύργει, ἀνδραπε, ἔα τὴν γῆν ἀκαλ-
λώπιον, αἰχμῶσαν· σάσιν κινεῖς, πόλεμον κηεῖς.

(1) διὰ πολλῶν γενῶν καὶ πολέμων] ἀμεινον ἦν, καὶ πολε-
μίων· τὰ δὲ ἐπόμενα ἔφη, ἐκ τῆς Ἰλιάδος β'. 382. (8)
δέδια δὲ μὴ τοῖςτον] ἐξήλειφα τὸ ἄρθρον παρέκον λαμπρῶς·
εἶχε γὰρ ἔτω· δέδια δὲ τὸ μὴ τοῖςτον· ὁ δὲ Παλαιὸς
ἀνὴρ ἐπομένως, ὁ Θεκυδίδης ἔσι Α'. β'.

Λ Ο Γ Ο Σ Α΄.

Ὅτι γεωργοὶ τῶν προπολεμένωντων λυσιτελέεσσι.

- α. Εἰπαμύνωμεν τῷ δήμῳ τῶν γεωργῶν, ἐπεὶπερ
 λόγῳ τανῦν γίγνεται ἡ δίαίτα, καὶ ἔχ' ὅπλοις· εἰ δὲ
 καὶ ὅπλων δέαι, τάχα πε φανεῖται καὶ ὁ γεωργὸς ἔδεν
 τῷ ὀπλίτῃ ἀδυνέεσσι. Ἀλλὰ τῷτο μὲν καὶ αὖθις
 5 σκεψόμεθα· λόγῳ δὲ δὴ τανῦν, καὶ ἔχ' ὅπλοις κρι-
 τέον τὰς ἀνδρας· καὶ ἔκ' εὐλαβητέον ὅτε Ὀμήρου μαρ-
 τυρεῖντα, ὅτε ὅσις Ὀμήρου εὐφωνότερος. Εἰ δέ τοι καὶ
 τῷτο δέαι, καὶ αὐτοὶ ἀναδιδασκόμεθα ἐκ τῷ Εὐκλῆως
 ποιητῇν ἄλλων ἔδεν ἀδοξότερον τῷ Ὀμήρῳ, μεμφόμε-
 10 νον τῷ νῦν γένει,

Οἱ πρῶτον κακοεργὸν ἐτεκτίναντο μάχαιραν
 Εἰνοδιον, πρῶτοι δὲ βῶν ἐπάσαντ' ἀροτήρων.
 Τὸ γάρ τοι τὰ τοιαῦτα ἐπαινεῖν, ἀνδρὸς ἂν εἴη δυ-
 χερεστέρα τῷ βίῳ τῆς τῷ πολεμεῖν χρείας· ἥς καὶ
 15 ἀφέλῃς τὸ ἀδικον, ἐλεεινὸν αὐτῆς· τὸ ἀναγκαῖον.

β. Οὕτωσί δὲ θρασυόμεθα· τῶν ἀνθρώπων οἱ
 μὲν δίκαιοι, οἱ δὲ ἀδικοὶ εἰσιν. Πολεμεῖσι δὲ ἄρα οἱ
 δίκαιοι ταῖς δικαίαις ἑαμῶς· ἴσοι γάρ ταῖς γνώμαις
 ὄντες, τί ἂν καὶ τῷ πολεμεῖν δέοιντο; Πολεμεῖσιν ἔν
 20 οἱ ἀδικοὶ ἢ τοῖς δικαίοις, ἢ τοῖς ὁμοίοις· ἄνισοι γάρ
 καὶ πρὸς ἀλλήλους, καὶ πρὸς τὰς δικαίας. Πολεμεῖσι

(11) Οἱ πρῶτον κακοεργὸν ἐχαλκεύσαντο (ἔγω γὰρ ἔχει
 τὸ ἔπος) μάχαιραν] ἴδε Ἀρατου φαινομ. σίχ. 131.

(21) Πολεμεῖσι δὲ οἱ μὲν ἀδυνεῖς.] ἔτρεψα τὸν Καὶ εἰς

- δὲ οἱ μὲν ἀδυνεῖς, ὀρεγόμενοι τῷ ἴσθι· οἱ δὲ ἰσχυροί,
τῷ πλέονος. Εἶεν. Τρία ταῦτα συστήματα ἡμῖν πε-
φώρακεν ὁ λόγος· ὦν τὸ μὲν ἐκχειρίαν ἀεὶ πρὸς
ἑαυτὸ καὶ σπονδὰς ἄγει, τὸ δίκαιον· τοῦ δὲ ἄλλου
5 πολεμεῖ ἑκάτερον, τὸ μὲν αὐτὸ αὐτῷ, τὸ δὲ τῷ δι-
καίῳ. Φαίνεται τοίνυν ὁ πόλεμος τοῖς μὲν δίκαιοις
ἀναγκαῖος ὦν, τοῖς δὲ ἀδίκτοις ἐκῆσις. Καὶ περὶ μὲν
τῶν ἀδίκτων τί χρὴ σκοπεῖν; ἔ γάρ δέος, μή τις αὐ-
τοῖς προδῇ ἐπαίνε μοῖραν. Ἐπεὶ δὲ οἱ δίκαιοι ἐ βε-
10 λήσει πολεμεῖσιν, ἀλλ' ἀνάγκη, σωφρονίζοντες τὸ
ἀδίκον πᾶν, ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς· ἢ ἐπιόντας ἀμυϊό-
μενοι, ὡς τὸς Μήδης οἱ Ἕλληνες· πότρεα δέξαντο
ἂν οἱ αὐτοὶ ἔτοι, ἀπηλλαγμένοι τῆς τῷ πολεμεῖν
ἀνάγκης ἀφρηῆσαι καὶ τὴν ἐν ὅπλοις ἀρετὴν, ἢ σὺν
15 τῷ ἀδελήτῳ τῆς χρείας τὸ ἀναγκαῖον τῆς ἀρετῆς
ἔχειν; Ἐγὼ μὲν οἶμαι θάτερον, τὸ πρότερον. Καὶ
γὰρ οἱ ἰατροί, εἴπερ δίκαιοι εἶεν καὶ φιλάνθρωποι, εὖ-
ξαινο ἂν ἀπολωλέναι τὴν τέχνην σὺν ταῖς νόσοις.
γ'. Φέρε καὶ ἐπὶ γεωργίας θεωσώμεθα, εἰ τῶτον
20 αὐτοῖς ἔχει τὸν τρόπον, ὅνπερ καὶ ἡ ἐν τῷ πολεμεῖν
χειρουργία. Ἀπτονται ἄνθρωποι γῆς, οἱ μὲν σὺν δί-
κῃ, οἱ δὲ ἄνευ δίκης· σὺν δίκῃ μὲν κατὰ χρεῖαν καρ-
πῷ, δίκης δὲ ἄνευ ἐπὶ χερματισμῷ. Εἴη ἂν ἔν καν-
ταῦθα ἡ διαίτα ἐ ξυλλήθδην περὶ πάσης γεωργίας.
25 Ἀλλὰ ἐπεὶ καὶ τῷ κοινὸν δίκαιον καὶ μὴ, κοινὸν δ' ἦν
καὶ τὸ πολεμεῖν ἑκατέρῳ τῷ γένει, δέος, μή λάθῃ
ἐξαπατήσας ἡμᾶς ὁ λόγος ἕτος, ἐ γεωργικῷ τὸ

τὸ, οἱ μὲν· εἶχε γὰρ, πρότερον ὦδε· πολεμεῖσι δὲ καὶ ἀδύ-
νεῖς· ὁ δὲ λόγος δῆλος ἐκ τῆ ἐπομένης.

- πολεμικόν, ἀλλὰ τῷ δικαίῳ τὸ ἄδικον παραβλαβεῖν ἐθέλων. Δικαίους ἔν ἄμφω ὑποθέμενοι, καὶ τὸν πολεμικόν καὶ τὸν γεωργικόν, τὸν μὲν ὑπὲρ ἀνάγκης ἐπὶ τὸ πολεμεῖν ἰόντα, τὸν δὲ ὑπὸ χρείας γεωργεῖν
- 5 ἠναγκασμένον, ἔτω σκοπῶμεν περὶ ἑκατέρου. Καί τοι τί ταῦτα λέγω; Εἰ γὰρ ἐπ' ἀμφοῖν τὸ δίκαιον ἴσον, καὶ τὸ καλὸν ἴσον, καὶ ὁ ἔπαινος ἴσος, καὶ ἀπίσιν ἡμῖν ἄμφω νικηφόροι. Βύλει τοίνυν, ἀφελὼν τὸ δίκαιον ἑκατέρου, τὸ ἄδικον προσθεῖς, ἔτω σκοπεῖν;
- 10 Ἀλλὰ κἀνταῦθα ἐπ' ἀμφοῖν ἡ κακία ἐπεξισυμένη τὸν ἔπαινον ἐξ ἀμφοῖν ἀφαιρεῖ. Τῷ ἂν ὅστις κρίνει τὸ λεγόμενον, βύλειςσι φράσω; Καὶ δὴ λέγω· Μαντεύεταιί μοι ἡ ψυχὴ, κατὰ τῆς Πλάτωνος λόγους, εἶναί τι ἀνθρώπων γένος, μήτε ἀρετῆς κομιδῇ ἐπιή-
- 15 βολον, μήτ' εἰς κακίαν ἐχάτην παντάπασιν ἐκκεκυσμένον, βιοτεῦον δὲ ἐν δόξαις ὀρθαῖς, τροφῇ καὶ παιδεύσει ὑπὸ νόμῳ σώφρονι πολιτευόμενον. Τῆτο τοίνυν τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος διελόντες δίχα, τὸ μὲν παραδόντες τῇ γῇ, τὸ δὲ εἰς τὰ ὄπλα ἀποπέμ-
- 20 ψαντες, ἅτε ἀμφίβολον ὃν καὶ ἐν μεταχμῷ ἀρετῆς καὶ κακίας καθωρμισμένον, θεασώμεθα, ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἑκάτερον ὑπὸ ἑκατέρου, πότερον ἐφ' ὁπότερον ἄγεται θᾶττον. Θεασώμεθα δὲ ἕτωςί.
- δ'. Μέγιστον ἀνθρώπῳ κακὸν ἐπιθυμία. Πότερον

(10) Ἡ κακία ἐπεξισυμένη] ἕτως ἔγραψα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐκδόσεως ἀντὶ τῆς ἐπανισχυμένη· ὅτις πρᾶκτιναι οἱ μετὰ ταῦτα ἐκδύται ἐκ τῶν κωδίκων. (21) ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἑκάτερον ὑπὸ ἑκατέρου.] ἕτως ἔγραψα ταῦτα· ἢν γὰρ, ὑπὸ τῶν ἐπιτ... ἑκάτερον. Ὡς πὸ ἑκατέρου.

- ἐπιθυμίας ἐργασικώτερον, πόλεμος, ἢ γεωργία;
 Καὶ μὴν τὸ μὲν ἀκόρεσον, τὸ δὲ φειδωλὸν ἀκόρεσον
 μὲν ὁ πόλεμος, φειδωλὸν δὲ ἡ γεωργία. Καὶ τὸ μὲν
 παντοδαπὸν ὁ πόλεμος, ἀπλὴν δὲ ἡ γεωργία· καὶ τὸ
 5 μὲν ἄδηλον, τὸ δὲ ὠμολογημένον. Τί γὰρ ἂν εἴη ἀ-
 δηλότερον τῆς ἐν πολέμῳ τύχης; βέβαιος δὲ ὁ ἐν γῇ
 πόνος. Πόλεμος ὑπ' εὐτυχίας μάλιστα θρασύνεται,
 ἡ δὲ γεωργία ὑπ' εὐκαρπίας σωφρονίζεται. Εἰ δὲ καὶ
 ὁ θυμὸς, ἀνθρώπων σύνοικος, χαλεπὸς, καὶ δρόμενος
 10 πολλῆς παιδαγωγίας· τί ἂν ᾗ θυμὸς παρὰ σκευασι-
 κώτερον πολέμου καὶ ὅπλων; τί δὲ γεωργίας ἡπιώτε-
 ρον; Πρὸς γε μὴν τὰς ἀρετὰς αὐτὰς ὅπως ἔχει ἐ-
 κιάτερον. Καὶ πρῶτόν γε πρὸς σωφροσύνην· ὅπλα
 ἔχων ἀνὴρ, ὁ μὲν ἰχυρὸς ἰταμώτερος, ὁ δὲ δειλὸς
 15 σφαλερώτερος· καὶ ὁ μὲν θρασὺς ὕβριστικώτερος, ὁ
 δὲ ἀδεινὴς θρασύτερος, ὁ δὲ φιλήδονος ἀκολασότε-
 ρος. Γεωργῶν ἀνὴρ, ὁ μὲν ἰχυρὸς εὐκαρπώτερος,
 [ὁ δὲ θρασὺς ἡπιώτερος] ὁ δὲ ἀδεινὴς ὑγιεινότερος,
 ὁ δὲ δειλὸς ἀσφαλέστερος, ὁ δὲ φιλήδονος σωφρονέστε-
 20 ρος. Εἰ δὲ καὶ πρὸς δικαιοσύνην ἐξετάζεις, πόλεμος
 μὲν διδάσκαλος ἀδικίας, γεωργία δὲ δικαιοσύνης. Ὁ
 μὲν γὰρ πλεονέκτης τέεσι, καὶ ἐπὶ τὰ ἀλλότρια ἄ-
 γει, καὶ αὐτὸς αὐτῷ κρᾶτις ἔχει, ἐπειδὴν τὰ μέ-
 γιστα ἀδικῇ, καὶ ἀδικῶν εὐσχεῖ. Παρὰ δὲ γεωργίας
 25 ἴση μὲν ἡ ἀντίδοσις, δικαία δὲ ἡ ὁμιλία. Θεραπεύεις

(15) Ὁ μὲν θρασὺς ὕβριστικώτερος] ἀντὶ τῆ ἰταμώτερος
 ὅπως ἔγραψα· ἵνα μὴ ᾗ τὰ αὐτὸ τῷ ἀνωτέρῳ παρὰ τὸ ἰδίωμα
 τῆ συγγραφέως· τὸ δὲ περικλειομένον κατωτέρῳ προσέθηκεν,
 ἵνα ᾗ σύζυγα πάντα τοῖς εἰρημένοις· ἔτρεψα δὲ καὶ τὸ ἐπὶ-

φυτὸν, τὸ δὲ ἀντιδίδωσι καρπός· θεραπεύεις λήϊον,
 τὸ δὲ εὐτραφεῖ· τημελεῖς ἄμπελον, ἡ δὲ εὐοιεῖ· τη-
 μελεῖς ἐλαίαν, ἡ δὲ εὐανθεῖ. Φοβερός γεωργὸς ἔδε-
 νι, πολέμιος ἔδενι, φίλος πᾶσιν, ἄπειρος αἵματος,
 5 ἄπειρος σφαγῆς, ἱερός καὶ παναγῆς θεῶν ἐπικαρπίων
 καὶ ἐπιληναίων καὶ ἀλώων καὶ προηροσίων. Ἴσος μὲν ἐν
 δημοκρατίᾳ, ὀλιγαρχίᾳ δὲ καὶ τυραννίδι πάντων μά-
 λιστα μισεῖ γεωργία. Οὐ γὰρ ταύτης θρέμματα ὁ
 Διόνυσος, ἔδε ὁ Φάλαρις, ἀλλ' ἐκάτερος ἀπὸ τῶν
 10 ὄπλων.

ἐ. Ἐορταῖς γε μὴν καὶ μυσηρίοις καὶ πανηγύρεσι
 ποῖον πλήθος ἐπιτηδεϊότερον; Οὐχ ὁ μὲν ὀπλίτης
 ἐορτασῆς ἄμυστος, ὁ δὲ γεωργὸς ἐμμελέστατος; καὶ
 ὁ μὲν μυσηρίοις ἀλλότριος, ὁ δὲ οἰκειότατος; καὶ ὁ
 15 μὲν πανηγύρει φοβερώτατος, ὁ δὲ εἰρηναϊότατος; Δο-
 κῶσι δέ μοι μὴδὲ τὴν ἀρχὴν συζητάσθαι ἐορτὰς καὶ τε-
 λετὰς θεῶν ἄλλοι τινές, ἢ γεωργοί· πρῶτοι μὲν ἐ-
 πὶ ληνῷ σισάμενοι Διόνυσῳ χοροὺς, πρῶτοι δὲ ἐπὶ
 ἄλῳ Δημητρὶ ὄργια, πρῶτοι δὲ τὴν ἐλαίας γένεσιν

μενου ἔτιος, ἀδελφῆς, ἀντὶ τῆς ἀδελφένεσσος. (5) θεῶν ἐπι-
 καρπίων] ἐορταῖς τινὲς γεωργικαὶ ἦσαν ἐν Ἀθήναις ἐν αἷς
 προσέφερον οἱ γεωργοὶ ἀπαρχὰς τῶν καρπῶν ἐν ἀμνητῷ, ἐν
 ἄλῳ, ἐν τρυγητῷ, ἐν ἀρότρῳ· ἔστι γὰρ προηροσία τὰ πρὸ
 τῆς ἀρότης θύματα.

(14) Πρῶτοι δὲ τῆς ἐλαίας γένεσιν τῇ Ἀθηνᾷ ἐπισημί-
 σαυτες] Ποσειδῶν γὰρ καὶ Ἀθηνᾶ περὶ τῆς Ἀττικῆς ἐφιλο-
 νεύουσιν, καὶ Ποσειδῶν μὲν ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως τῆς Ἀττικῆς
 κρήσας τῇ τριαίνῃ κύμα θαλάσσης ἐποίησεν ἀναδοξῆναι, Ἀ-
 θηνᾶ δὲ ἐλαίαν· κριτὴς δὲ αὐτῶν γενόμενος Κέκρωψ, ὁ τῶν
 τόπων τῆς Ἀττικῆς βασιλεὺς τῇ θεῇ προσέειπε τὴν χώραν

τῇ Ἀθηνᾷ ἐπιφημίσαντες, πρῶτοι δὲ τῶν ἐκ γῆς
καρπῶν τοῖς δαδωκόσι θεοῖς ἀπαρξάμενοι. Οἷς εἰκό
χαίρειν τὰς θεὰς μᾶλλον, ἢ Παντανίαν τὴν δεκάτην
ἀποθύουσι, ἢ Λυσάνδρῳ τὴν δεκάτην ἀνατιθέντι
5 ἐκ πολέμων αἱ ἀπαρχαί, ἐκ συμφορῶν αἱ εὐσέβεια
Γεωργῶν δὲ φιλάνθρωποι μὲν αἱ εὐχαί, εὐφημοὶ δὲ
αἱ θυσαί, ἀπ' οἰκείων πόνων, ἅμοιροι συμφορῶν
ἅμοιροι κακῶν.

ς'. Εἰ δὲ δὴ καὶ πρὸς σοφίαν ἀντεξετασέον τὰς ἀ
10 δρας, ἐρώμεθα ἐκάτερον. Οὐκ ἂν ὁ μὲν ἐν πολέμῳ
σοφὸς, κοσμήσαι δεινὸς

ἵππης καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας,
τὸ ἀκοσμώτατον τῶν ἐν ἀνθρώποις πραγμάτων καὶ
σκυθρωπότατον· ὁ δὲ ἐν γεωργίᾳ σοφὸς,

15 Πληιάδων Ἀτλαγενέων περιτελλομενάων
ἀμήτε ἄρχεται,

Ἀρότοις δὲ δυσσομενάων·

μέλει δὲ αὐτῶν καὶ ἐνιαυτῷ ὥρων, καὶ σελήνης δρόμῳ,
ἄστρον ἐπιτολῆς, καὶ ὅμβρον μέτρων, καὶ πνευμάτων

20 καιρῶν. Εἰ δὲ σωμάτων ἀρετῇ τὰς ἀνδρας κριτέον, καὶ

εἰπὼν, ὅτι θάλασσα μὲν ἐστὶ πανταχῇ· τὰ δὲ φυτὸν τῆς
λαίας ἴδιον Ἀθηνᾶς· Δίδυμος Γ' λ. ἴδε καὶ λόγῳ· λ. β'. (3)
περὶ δὲ Παντανίαν καὶ Λυσάνδρου ὅρα Ἡρόδ. Καλλ. καὶ Πλάτ.
εἰς Λυσάνδ.

(10) Εἰρώμεθα ἐκάτερον] ἐρώμεθα ἐκάτερον Εἵνσιος ἀ
μαγινώσκειν ἀξιοῖ· ἀλλ' εἰ τῆτα, γραπτέον ὀρώμεν, ἀλλ' ἔχ
ἐρώμεθα· τῶν δ' ἐπομένων ἐπ' αὐτὸ τὸ μὲν πρῶτον ἐκ τῆς Γ'
Πληιάδος. Β'. 554. τὸ δὲ δεύτερον ἐκ τῶν τῇ Ἡσιόδῳ Ἐργ.
Ἡ. 383.

ἀνδρεία πάνων, ὀλίγοι μὲν τῷ στρατιώτῃ οἱ καιροὶ τῷ
 πανεῖν, τῷ δὲ γεωργῷ διηνεκεῖς· ὑπαίθριος αἰεὶ, ἡ-
 λιώ φίλος, συνήθης νιφετῶν, πεπηγὼς, νηλῖπρος,
 αὐτρυγὸς, εὐπνὴς, ὄξύς δραμεῖν, ἰχυρὸς φέρειν. Εἰ
 5 δέ πῃ καὶ δεῖσαι μάχης, ὅψει στρατιώτην ἡσκημένον
 πόνοις ἀληθνοῖς, οἷον ἐπειράθῃ Δαρεῖος ἐπὶ Μαρα-
 θῶνα ἐλθῶν. Ἦν γὰρ τότε Ἀθηναίοις στρατιωτικόν,
 ἔχ' ὀπλιτικόν, ἔ' τοξικόν, ἔ' ναυτικόν, ἔχ' ἱππικόν,
 ἀλλὰ κατὰ δῆμους νενεμημένον· οἱ ἔ' γεωργεῖντες, ἔ-
 10 πιπλεύσαντος αὐτοῖς βαρβαρικῷ σόλῃ ἐπὶ Μαραθῶ-
 να, ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐδραμον στρατιῶται ὀργιζόμενοι, ὁ
 μὲν σμινύην ἔχων, ὁ δὲ ὕνιμάχος, ὁ δὲ θερεισηγεῖα
 ἀμυνόμενος. Ὡς στρατιωτικῷ καλῷ, ἔ' αὐτρυγῷ, καὶ
 μετ' ἐλευθερίας· ὧ γῆς ἔ' γεωργίας καλῇ ἔ' γεν-
 15 ναίᾳ θρέμματα, ὡς ὑμῶν ἐπαινῶ μὲν τὰς ἀρετάς,
 ἐπαινῶ δὲ ἔ' τὰ ὄπλα, αἷς ὑπὲρ τῆς οἰκείας γῆς ἐ-
 μαχεσάδε, ὑπὲρ ἀμπέλων, αἷς ἐκάμετε, ὑπὲρ ἐ-
 λαιῶν, αἷς ἐφυτεύσαδε. Ἀπὸ τοιούτων πάλιν ἐπὶ
 τὴν γῆν ἤλθετε, ἐκ πολέμων γεωργοί, ἐκ γεωργῶν
 20 ἀρεῖσεῖς. Ὡς τῆς καλῆς ἀντιδόσεως.

Ζ'. Ἀλλὰ Πέρσαις μὲν αἱ παλλακίδες ἔπονται,
 ἵνα μάχωνται καλῶς ὑπὲρ τῶν φιλτάτων· γεωρ-
 γὸς δὲ ἀνὴρ ἔκ ἀμυνεῖται καλῶς ὑπὲρ τῶν φιλτάτων,
 ὑπὲρ ἀμπέλων τεμνομένης, ὑπὲρ ἐλαιᾶς κοπτομένης,
 25 ὑπὲρ λυγῆς δηνέμενης· Ἐὰν δὲ παραβάλης τῷ στρατιω-
 τικῷ τέτῳ τὰ ὕστερα, εὐρήσεις μὲν πλείους, ἀλλ'
 ἔ' νικηφόρος ὀπλίτας, ἀλλὰ μισθοφόρος, ὀπλίτας
 ἐσχιατραφημένους, ὀπλίτας ὕβριδας, ἐν Σικελίᾳ ὑπ-
 τωμένους, ἐν Ἑλληνισπόντῳ λαμβανομένους. Τὰ δὲ
 30 Περσικὰ εἰ λέγοις, στρατιωτικόν μοι ἔ' τέτο λέγεις ἐκ

γεωργίας. Πότε γὰρ, πότε Μῆδοι μὲν ἡττῶνται,
 κρατῆσι δὲ Πέρσαι; Ὅτε Πέρσαι μὲν ἐγεώργην ἔτι,
 Μῆδοι δ' ἐπολέμουν, τότε ἦλθεν αὐτοῖς ἄγων Κῦ-
 ρος στρατιωτικὸν ἐν Πικσαργάδαις ἡσχημένον γῆ τε
 5 χεῖρα, ὑπ' αὐτεργία στρατιώτας διαπεπονημένους· ἀλλ'
 ἐπεὶ γεωργῶντες ἐπαύσαντο οἱ Πέρσαι, καὶ τῆς γῆς
 ἐπελάθοντο, καὶ τῶν ἀρότρων καὶ τῶν ἀμνητρίων,
 τότε ἀπέβαλον καὶ τὰς ἀρετὰς ὁμῶς τοῖς ὀφθαλμοῖς.

Λ Ο Γ Ο Σ Λ Α'.

Ὅτι οἱ σύμφωνοι τοῖς ἔργοις λόγοι, ἄριστοι.

- α. Ἦλθεν εἰς Ἑλλήνας ἐκ τῆς Σκυθῶν γῆς τῶν
 ἐκεῖ βαρβάρων ἀνὴρ σοφὸς σοφίαν καὶ πολυρρήμονα.
 εὐδὲ λάλον· ἀλλ' ἦν αὐτῆς τὸ κεφάλαιον βίος ἀκρι-
 βής, καὶ γνώμη ὑγιής, καὶ λόγος βραχύς, εὐσοχος.
 5 εἰκὼς καὶ πελταστῇ μιθοφόρῳ ἀπροσράτως θέοντι.
 ἀλλ' ὀπλίτῃ βάδην ἰόντι, καὶ κινεμένῳ ἀσφαλῶς.
 Ἐλθὼν δὲ Αἰθίναζε, ἐντυχθεῖν αὐτόθι ὀπλίτῃ
 μὲν ἐδενί, πελτασταῖς δὲ πολλοῖς· καὶ τὸν μὲν τέτων
 δρόμον, καὶ τὴν πτοίαν τῷ παντός ἐδέησεν ὁ Ἀνά-
 10 χρεστis ἐπαινέσαι. Περιήει δὲ τὴν Ἑλλάδα ἐν κύκλῳ,
 ποθῶν ἰδεῖν σοφίαν εἰσίσιμον καὶ ἐδραϊάν. Καὶ εἰ μὲν
 περ καὶ ἄλλοθι ἐξεύρεν, εἰπεῖν ἔκ ἑχῳ· εὖρε δ' ἔτι
 ἐν Χηναῖς, σμικρῷ καὶ ἀδυνεῖ πολίσματι, ἄνδρα
 ἀγαθόν, ὄνομα ἦν αὐτῷ Μύσων. Ἀγαθὸς δὲ ἦν
 15 ἄρα ὁ Μύσων οἶκον οἰκῆσαι καλῶς, καὶ γῆν τιμελῆ-
 σαι δεξιῶς, καὶ γάμους προσῆναι σωφρονῶς, καὶ παῖδας

ἐκθρίψαι γενικῶς. Καὶ ἐξήνεγκε τῷ Σκύθῃ ξείω
 μικρὴν σοφίαν ζητεῖν λαλίστατον, παρόντων ἔργων,
 ἃ τότε ἀκριβῶς ὅπαντα διεσκόπει. Ἐπεὶ δὲ ἰκαιῶς
 εἶχε τῆς θείας, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Χιμεὺς Μύ-
 5 σων. Διὰ ταῦτά τοι, ὦ Αἰαχάρσι, καὶ σοφοὶ δοκῶ-
 μεν, ἐκ οἷδα ὅπως τοῖς ἀνθρώποις εἶναι· εἰ δὲ ἐγὼ
 σοφὸς ταῦτα ἐπιτιθεύων, ποῖποτε οἰχίσεται φε-
 ρόμενον τὸ μὴ σοφόν; Ἢ γὰρ ἡ μάλα τῷ Ἕλλησι
 ξένῳ ὁ Αἰαχάρσις τὴν ἀφροδίαν τῶν ἔργων, καὶ τὴν
 10 φειδῶ τῶν λόγων.

β'. Ἦσαν δέ περ καὶ οἱ Πυθαγόρες λόγοι εἰσκότες
 τοῖς νόμοις, βραχεῖς καὶ ἐπίτομοι· τὰ δὲ ἔργα μα-
 κρὰ καὶ διηκεῖν, καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν μηδαμῶ
 τὴν ψυχὴν ἀνιέντα, μηδὲ εἰς ῥαθυμίαν χαλῶντα.
 15 Ὡς περ γὰρ ἐν ταῖς τῶν μελῶν ἀρμονίαις τὸ παρα-
 λειφθὲν, καὶν σμικρὸν ἢ, διαλύει τὸν κόσμον τῷ
 μέλει· ὅτω καὶ τῇ τῷ βίῃ ἀρμονίᾳ, εἴπερ μὴ ἐκ-
 μελὴς ἡμῖν ἔσαι, μηδὲ εἰκὴ διαπερανόμενος, ὁμολο-
 γίαν εἶναι δεῖ ἔργα καὶ λόγους· καὶ μήτε τὰ ἔργα εἰς
 20 ἀφάνειαν κομιδῇ ξυνεληλάσθαι, μήτε τὰς λόγους ὑ-
 πὲρ τὰ ἔργα χωρεῖν, ὥς περ ἐξ ἀγγείων σενῶ ἀπο-
 χεομένους, ἀλλ' ἐκάτερα ἐκάτεροις συτισταγμείοις

(7) Ποῖ ποτ' οἰχίσεται φερόμενον τὸ μὴ σοφόν;] ὁ
 ξευτελίζει ἑαυτὸν· εἰ γὰρ ἐγώ, φησι, σοφός εἰμι, τίς ἂν
 εἴη μὴ σοφός; τὸ δὲ, ξένος, ἐπομένως ἀντὶ τῷ, ξενοδό-
 χος, ἐκληπτέον.

(21) Ὡς περ ἐξ ἀγγείων σενῶ ἀποχεομένους·] ἡ ἐξ ἑστῇ
 ἱκανοῦ τῷ ἡγεμένῳ, ὥς τινες νομίσαντες, ἐβελύθησαν διορ-
 θῶσαι εἰς τὸ, κεῖν, τρέψαντες τὸ, σενῶ, ἢ εἰς σενῶν.

- ἰσομέτρητά τε καὶ ἰσοχειλῇ εἶναι. Οὔτις ἔν τῆς ἀρμα-
 νίας ταύτης ἔρεα, καὶ ἐθέλει ἡχεῖν τὸν τῶν ἔργων
 φθόγγον, ἔτος ἂν ποτε ἐπ' εὐγλωττία σεμνύοιτο.
 Πολλῷ μοι δοκεῖ δεῖν. Οὐδὲ γὰρ τῆς ταῶς, ἡδίστος οὐ-
 5 τας ὀρνίθων ἰδεῖν, μακαρίσαι ἂν τις τῷ κάλλει, ἂδὲν
 αὐτοῖς εἰς εὐπτησίαν συντελεῦτος, ἥπερ ἐστὶν ὀρνί-
 θων ῥώμη. Καὶ τῶν ἀηδόνων τῆς ὥδης, ὅσα μὲν ἐς
 ἡδονὴν ἀκοῆς, ἀποδεχόμεθα· τὸ δὲ ἡμῖν τετριπτόν,
 ἀσύμβολον ἐκείναις εἰς σωτηρίαν.
- 10 γ'. Αἰετῷ κλάγγζαντος, ἢ λέοντος βρυχησαμένου,
 γνωρίσαι ἂν τις τῷ λυπηρῷ τῆς ἀκοῆς τὴν ῥώμην τῷ
 φθεγγομένῳ. Εἰ δὲ μὴ φαυλότερον ἡχος ἀνδρὸς, μη-
 δὲ ἀδενέστερον ἐλέγξει τὸν ἄνδρα, τῷ βρυχηθῆναι
 τῷ λέοντος, καὶ αἰετῶν κλαγγῆς, ἄρα ἐκ ἄξιαν ἐκ-
 15 θηρᾶσθαι τῇ ἀκοῇ, πότερον ἀηδῶν τὸ φθεγγόμενον,
 γλωττα δειλὴ, καὶ ἀδὴ ἐφήμερος, ἢ αἰετός, ἢ τι ἄλ-
 λο ζῶον ἄρρεν καὶ θυμῷ μεσόν; Ἀλλ' ὁ μὲν Ζώπυ-
 ρος ἐκεῖνος δεινὸς ἦν τῇ προσβολῇ τῶν ὀφθαλμῶν,
 τοῖς τῷ σώματος τύποις ἐντυγχάνων, γνωρίζειν τὸ
 20 ἦθος, καὶ καταμαντεύεσθαι τῆς ψυχῆς διὰ τῶν ὀρω-
 μένων μαντείαν ἀσαφῇ. Τίς γὰρ ἐπιμιξία πρὸς ὁ-

ἀναλυθήσεται γὰρ ὁ λόγος εἰς τοιαύτην ἔννοιαν· οἷον, δεῖ
 τῆς λόγους ὑπὲρ τὰ ἔργα μὴ χωρεῖν, ἀλλ' ἀποχέεσθαι ὡ-
 σπερ ἐξ ἀγγείων σκευῶν, ἐκάτερα ἐκατέρωθεν . . . ἰσομετρά τε
 καὶ ἰσοχειλῇ γενόμενα, (9) ἀσύμβολον ἐκείναις εἰς σωτη-
 ρίαν] ἢ συμβάλλεται ἐκείναις εἰς σωτηρίαν.

(17) Ο' Ζώπυρος] φυσιογνώμων ἦν ἔτος· ὃ μέμνηται Α'.
 Λέξανδρος Α' φροδ. περὶ Εἰμαρμένης, σελ. 164. καὶ Κινέρω, *Εἰμαρμ.*
κεφ. Ε'. (21) τίς γὰρ ἐπιμιξία] αἰτίλογον τέτοις

μοιότητα ψυχῆς καὶ σώματος; Εἰ δ' ἔστι μαντεῖαν
 ἐπὶ ψυχῇ θεῖσθαι καὶ διὰ ἀμυδρῶν ἐδὲ ἀδενῶν συμβό-
 λων, τοῖς μὲν ὀφθαλμοῖς παραχαρητέον τὴν χρω-
 μάτων τε καὶ σχημάτων καὶ τῆς ἐν τέτοις ἡδονῆς καὶ ἀη-
 5 δίας ὁμιλίαν, τῇ δὲ ἀκοῇ ἐξιχνευτέον τὸ τῆς ψυχῆς
 ἡθος, καὶ κατὰ τὰς τῶν πολλῶν λογισμῶν· ἀπόχρη
 πρὸς ἔπαινον λόγῳ, γλῶττα εὐσοχος, ἢ οἰομάτων
 δρόμος, ῥήματα Ἀττικὰ, ἢ περίοδοι εὐκαμπεῖς, ἢ
 ἀρμονία ὕψος· τὰ δ' ἔστι πάντα, κατὰ τὸν ἐν Διο-
 10 νύσει ποιητὴν, „Επιφυλλίδες, καὶ σομύλματα, χε-
 „λιδόνων μεσεῖα, λωδῆται τέχνης.“

δ΄. Ποῖον ἔνεστι τὸ ἐν λόγοις καλόν; φαίνονται.
 Μήπω με, ὦ τάν, ἔρη· ὅψει γὰρ αὐτὸ, ἐπειδὴν
 ἰδεῖν δύνηθῃς. Οὐδὲ γὰρ τῷ Κιμμερίῳ διηγήσασθαι
 15 δύναται τις τὸ τῷ ἡλίῳ κάλλος, ἐδὲ τῷ ὑπεριώτῃ

τὴν ἀσάφειαν τῆς μαντείας. (6) ἀπόχρη πρὸς ἔπαινον λόγῳ] διέφθαρται ἐνταῦθα τὸ κεῖμενον· καὶ ἄλλως ἄλλος πειράσθαι διορθῶν· ὁ δὲ Ρεῖσκιος πιθανότερον ἔτα· καὶ κατὰ τὰς τῶν πολλῶν, λογισμῶν, (οἷς) ἐπόχρη καὶ τ. λ. π. ὁ δὲ νῆς, καὶ θηρευτέον τῆς ψυχῆς τὸ ἡθος κατὰ τὰς τῶν πολλῶν λογισμῶν, οἷς (πολλοῖς) ἱκανὴ δοκεῖ πρὸς ἔπαινον λόγῳ γλῶττα μόνον Ἀττικὴ καὶ σομύλη, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς τῷ ἐν λόγοις καλῷ. (9) κατὰ τὸν ἐν Διονύσει ποιητὴν] κατὰ τὸν Ἀριστοφάνην· ὅστις ἐποίησε κωμωδίας ἀδομένας ἐν τῇ εὐρυτῇ τῷ Διονύσει· ἴδε ἐν Βατραχίοις εἰς. 92, 93.

(12) Ποῖον ἔνεστι τὸ ἐν λόγοις καλόν] ἴξε καὶ δηλονότι θηρεύσομεν τὸ τῆς ψυχῆς ἡθος, ἀλλ' ἔκ ἐκ τῶν εὐκαμπῶν περιόδων κατὰ τὰς τῶν πολλῶν λογισμῶν. (13) μήπω με, ὦ τάν, ἔρη] ἔρη αὐτὴ τῇ, ἔρη ἔγραφα· ἐν δὲ τῷ Ε΄. ε. λόγῳ, ἔρη, φέρεται προφαντικῶς· ὁμοίως καὶ τῷ κή. ζ'. καὶ

τὴν θάλατταν, ἢ δ' Ἐπικέρω τὸν Θεόν· ἢ γὰρ δι' ἀγγέλων ἢ ἰσορῖα ἔρχεται, ἀλλ' ἐπισήμης πρὸς ταῦτα δεῖ· μέχρι δὲ ἀπισεῖς τὸ εἰδέναι, ἀνάγκη πλα-
 νᾶσθαι καὶ τὰς κρίσεις. Καὶ γὰρ τῶν ἐκ γῆς φυομέ-
 5 νων παντοδαπὸς μὲν θεατῆς ὁδοιπόρος, ὁ δὲ γεωρ-
 γὸς, ὑγιής· ὁ μὲν ἄνθος ἐπαινεῖ φυτῶν, ὁ δὲ μέ-
 γεθος, ἢ σκιάν· ὁ δὲ χρῶαν, τῷ δὲ γεωργῷ ὁ καρ-
 πὸς τὸν ἔπαινον μετὰ τῆς χρείας ἔχει. Εἰ μὲν δὴ
 τις καθ' ὁδοιπόρον πλησιάζει τῷ λόγῳ, ἢ νεμεσῶ
 10 τῆς ἡδονῆς παρατρέχοντι ἐπαινεῖν· εἰ δὲ κατὰ τῆς
 γεωργίας τάττεται, ἢκ ἀνέχομαι τῶν ἐπαίνων, πρὶν
 ἂν μοι καὶ τὴν χρεῖαν τῶν ἐπαινεμένων φράσῃ.

Ε. Λέγε, τίνας εἶδες καρπὸς ἐν τῷ λόγῳ, τίνας
 ἔλαβες, πῶς ἔχοντας; ἐπειράθης, ἐξήτασας, εἰ
 15 τελεσιουργοὶ καὶ γόνιμοι ἐτέρων καρπῶν; ἐξέφυσε τί-
 σοι ἢ ψυχὴ ἀπ' αὐτῶν χρεῶν καὶ ἔγκαρπον; ἢ ὄγ-
 χνη μὲν ἐπὶ ὄγχνῃ γηράσκει, καὶ ἐπὶ μῆλῳ μῆλον,
 καὶ σαφυλὴ σαφυλῇ ἐπιφύεται, καὶ σῦκον σύκῳ· λόγε

τῷ λζ'. ζ'. πλὴν ἐνταῦθα προσλαβὼν τὸ Μὴ, πρὸς ὑπο-
 τακτικὸν ἀποδίδεται ὡς τὸ, μὴ μὲ οἰκῆς· κατατέρω· λό-
 γῳ. λβ'. γ'. ὁμοίως δὲ διάρρωταί μοι καὶ τὸ, ὅφει γὰρ αὐ-
 τὸ, αὐτὴ τῇ, ὅφει γὰρ αὐτὸν, γνώμῃ καὶ ἐτέρων· (3) μέ-
 χρι δὲ ἀπισεῖς τὸ εἰδέναι] ἢ πόρρῃ τῇ πιθανῇ Μαρκιανῶρος
 εἰσελθεῖν γράφειν· μέχρις ἄπεισι τὸ εἰδέναι. (5) θεατῆς ὁ-
 δοιπόρος] ὁ μὲν ὁδοιπόρος ἐπιπόλαιος θεατῆς τῶν ἀνθρώπων·
 ὁ δὲ γεωργὸς ἀκριβὴς ἐξεταστὴς τῶν καρπῶν. (9) ἢ νεμεσῶ
 τῆς ἡδονῆς παρατρέχοντι] συγχωρῶ αὐτῷ παραδραμόντι τὸ
 εἰς λόγους καλὸν ἕνεκα τῆς ἀπὸ τῆς σομυλίας τῇ κομφῇ
 ἡδύτης, ἐπαινεῖν ἐκείνον.

(16) Ἡ ὄγχνῃ μὲν] ἢ ἔγραψα αὐτὴ τῇ Η'. ἔγω γὰρ

δὲ ἄρα ἰφήμερος μὲν ἡ γένεσις, ἄσπερμος δὲ ὁ καρπὸς, καὶ ὁ τροφίμος, ὃδὲ ἀνακιερόμενος τῇ ψυχῇ,

Ἀλλὰ τέ μιν καθ' ὑπερθεὺς ἐπὶ ῥέει, ἢ τ' ἔλαιον;

Ταύτην μοι διήγησαι τὴν γεωργίαν, τὸς δὲ ἐπαίνους

- 5 ἔα. Ἐὰν γὰρ ἀφέλῃς αὐτῶν τὴν χρεῖαν, ὑποπτεύω τὴν αἰτίαν, καὶ τὸν ἐπ' ἀνέτιν ἐλεῶ, καὶ τὸν ἔπαινον μέμφομαι. Τῷτον τὸν ἔπαινον φθέγγεται τὰ μέλη τῆς ψυχῆς τὰ ἀκόλασα, τὰ κρίνειν ἀδυνή, τὰ ἀπατᾶσαι πεφυκότα.

- 10 Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιῆς

Τοιῇ δ' ἄμφι γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν.

Ὅρᾳς τὲ ἐπαίνει τὴν μοχθηρίαν, ἀντικατασσομένη γύναιον ἐν, καὶ τὴν ἀπ' αὐτῆς ἡδονῇ, Ἑλληνικῶν καὶ Τρωϊκῶν κακῶν. Ἐστὶ κἀνταῦθα ἐπαινέτης

- 15 τοιῶτος, ἐπειδάν τις ἐντυχὼν ἀκολάσῃ λόγῳ, τὸ μὲν ἀπατηλὸν αὐτῆς μὴ γνωρίσῃ, τὸ δὲ ἡδὺ εἰδέῃ, κατὰ βραχὺ ὑποφερόμενος ταῖς καθ' ἡμέραν ἡδοναῖς ἀποφησί. Ὅσπερ τῶν πλεόντων οἱ πνευμάτων μὲν ἐξ ἡρίας πρὸς τὸν ἀληθῆ δρόμον ὁ τυχόντες, ρεύ-
20 μάτι δὲ γαλήνῃ δι' ἀκυμάντε τῆς θαλάττης εἰς ἡϊόνας ἐξήμευς ἢ ῥαχίας δυσχερεῖς ἐκπεπτωκότες· μετὰ τῷτο προσπνέχθῃ λαθὼν ἀμαθία, καὶ μετὰ τῷτο ὑπὸ φιληδονίας, πάσης ἡϊάνος ἐρημοτέροις χωρίοις καὶ πάσης ῥαχίας δυσχερεσέροις, ἀγαπῶν τὴν πλάνην

πολλαχῇ αὐτῷ τὸ τοιοῦτο ἐξήλειπται καὶ τῷ 15. ε. παρῳδῆται δὲ ταῦτα ἐκ τῆς Ὀδυσσεΐας Η'. 120. ταῦτα δὲ πῶς ἄλλοις λόγοις λόγῳ 15. ἐκφράζει· τῶν δ' ἐποικμένων ἐπ' αὐτῶν τὸ μὲν πρῶτον ἐκ τῆς Ἰλιάδος Β'. 754. τὸ δὲ δευτέρου ἐκ τῆς αὐτῆς Γ'. 156.

- καὶ χαίρων τῇ ψυχαγωγίᾳ. Ὡς περ οἱ πυρέττοντες,
 ἐμπιπλάμειοι ποτὶ καὶ σιτίων παρὰ τὰς τῆς τέχνης
 νόμους· παρατιθέντες γὰρ κακὸν κακῷ, νόσῳ πόνους,
 αἰεῖνται ἡδόμειοι ἰοσεῖν μᾶλλον, ἢ ποιεῖντες ὑγια-
 5 ναι. Καί τις ἤδη ἰατρὸς εὐμήχανος αἰεκέρασε
 βραχεῖαν ἡδονὴν τῷ ἀλγεινῷ τῆς ἰάσεως· περιζῆς
 δὲ ἡδονῆς, καὶ πανταίᾳς ἡδονῆς, ὅτε ὁ Ἀσκληπιὸς,
 ὅτε οἱ Ἀσκληπιάδαι, ἀλλ' ὀψοποιῶν τὸ ἔργον. Οὐ-
 δὲν δὲ σεμιότερον ἀκόλαστος λόγος τῶν τῆς γαστρὸς
 10 κολακευμάτων· εἴαν γὰρ τέτε ἀφέλῃς μὲν τὸ ὠφε-
 λὲν, τερπιδὸν δὲ προδῆς, ἰταμόν καὶ ἄκρατον ἰσοτι-
 μίαν καὶ ἰσηγορίαν χειροτονεῖς λόγῳ πρὸς τὰ αἰχρὰ
 πάντα, ὅσα δι' αἰδιώσεων ἐπὶ ψυχὴν ἔρχεται, ὅφ'
 ἡδονῆς παραπεμπόμενα.
 15 ε. Ἀλλὰ τὰς μὲν ὀψοποιὰς τέττες τοῖς συμπο-
 σίοις ἐῷμεν, καὶ γαστρὸς καὶ ἀκοῆς ὑπηρετάς ποιήρῃς·
 ἡμῖν δὲ δεῖ λόγῳ ὀρεῖ καὶ διανοηκός, μέγα βοῶν-
 τος, καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῷ συνεπαίροντος ὑπὲρ τὴν
 γῆν αἶω, καὶ ὅσα περὶ γῆν παθήματα ἡδονῶν καὶ ἐ-
 20 πιθυμιμάτων, καὶ φιλοτιμιῶν καὶ ἐρώτων, καὶ ὀργῆς καὶ
 λύπης καὶ μέθης ἐχόμενα. Ὡς συμπάντων κρείττονα
 χρὴ γενέσθαι τὸν τῷ φιλοσόφῳ λόγῳ συναϊσάμε-
 νον ῥήτορα ἀληθῆ, ἐκ ἀργόν, ἐδὲ ἐκλελυμένον, ἐδ'
 ἐπίχρῃσιν κατὰ τὴν τέχνην, ἐδὲ ἐν δικαστηρίῳ μόνον
 25 ἐν ἀμφιβόλῳ ἐπικυρία τεταγμένον· ἀλλὰ πανταχῶ
 καὶ ἐν ᾧ παντὶ ἐξεταζόμενον, ἐν μὲν ἐκκλησίαις σύμ-
 βολον φρόνιμον, ἐν δὲ δικαστηρίοις ἀγωνιστὴν δίκαιον,
 ἐν δὲ πανηγύρεσιν ἀγωνιστὴν σώφρονα, ἐν δὲ παιδείᾳ
 διδάσκαλον ἐπισήμιον· ὃ περὶ Θεμισοκλῆς μόνον
 30 τῷ μηκέτι οἷτος, ἐδ' ἐν Ἀθηναίοις τοῖς τότε, ἐδ'

ὑπὲρ ὀρεσίως τῷ μηδαμῷ, ἔδὲ κατ' ἐμοὶ χαῖ λέγοντα
 μοιχὸν ὄντα, ἔδὲ κατὰ ὑβρις ὑβρισην ὄντα· ἀλλ'
 ἀπηλλαγμένον τῶν παθῶν τέτων, ἵνα γίνηται κα-
 τήγορος ἀδικημάτων ἀληθής. Τοῦτος ἐξ ἀγαθῆς
 5 παλαίσεως ἀγωνιστὴς γίνεταί, λόγων μεσὸς ἀκολα-
 κεύτων, καὶ ἡσκημένων ὑγιῶς, καὶ δυναμένων ἀγειν
 πειθοῖ καὶ βίᾳ ἐκπληκτικῇ τὸ πλησιάζον πάντ.

ζ'. Εἰ δὲ καὶ ἡδονῆς πρὸς τὴν ἀγωγὴν ταύτην δεη-
 σόμεθα καὶ τυράννῃ, δότω μοι τις ἡδονήν, οἷα καὶ ἐπὶ
 10 σάλπιγγος ἀρμονίαν ἐν μέσοις τοῖς ὀπλίταις τε-
 ταγμένη, καὶ ἐξορμώσῃ τὰς ψυχὰς τῷ μέλει· τοιαύ-
 τῃς δέομαι ἡδονῆς λόγῃ, ἢ φυλάξει μὲν αὐτὴ τὸ μέ-
 γεθος, καὶ προδῆσει δὲ τὴν αἰχύνην· τοιαύτης δέο-
 μαι ἡδονῆς, ἣν ἐκ ἀπαξιώσει ἡ ἀρετὴ ὁπαδὸν αὐτῇ

(9) Καὶ τυράννῃ, δότω μοι τις ἡδονήν] τυράννον μὲν
 λέγει, οἷον ἐπεξηγούμενος τὴν φύσιν τῆς ἡδονῆς, ὡς ἀπὸ
 τῆ καλῆς ἐπὶ τὸ δοκεῖν ἀπαγωγῆς τῆς ἀνθρώπου· τὰ δὲ ἐ-
 ξῆς, ὡς διεφθαρμένα, διορθώσω κατ' ἐμὲ ἢ τῷ· οἷον (ἡδο-
 νήν) καὶ ἐπὶ σάλπιγγος ἀρμονίαν ἐν μέσοις τοῖς ὀπλίταις τε-
 ταγμένη, καὶ ἐξορμῶσα τὰς ψυχὰς τῷ μέλει· ὁ δὲ
 Μαρχιάνδος, ὃν προσέθεται καὶ Ρεῖσκιος, διορθοῖ ἢ τῷ· δεη-
 σόμεθα καὶ Τυρταίῃ, δότω μοι τις ἡδονήν, οἷον καὶ ἐπὶ σάλ-
 πιγγος, ἀρμονίαν ἐν μέσοις τοῖς ὀπλίταις τεταγμένην, καὶ
 ἐξορμῶσαν τὰς ψυχὰς τῷ μέλει· ἀλλ' ὅσον μὲν περὶ τῆς
 Τυρταίης (ἴδε περὶ τέτῃς Δίωνα χρυσ. λόγ. β'. κ'. ἐμῇ ἐκ-
 δόσει) πιθανὰ ταῦτα· τὰ δὲ ἐξῆς εἰς αἰτιατικὴν φερόμενα,
 μεσολαβήσαντος τῆ ἀναφορῆς, οἷον, ἐκ ἑρῶνται· ἀνωρθῶσι
 γὰρ τὰ τοιαῦτα τὸν λόγον, πλὴν εἴ τις ἐπανάλαβος αὐθις
 τὸ οἷον δίδωσι Τυρταίῃς ἀρμονίαν καὶ τ. λ. π. ἢ τῷ γὰρ ἔ-
 χει καλῶς πάντα καὶ τὰ ἐξῆς συμπερὶ καὶ ἀκόλουθα κατ' ἐταί-

- γίνεσθαι. Ἀνέγκη γὰρ παντὶ τῷ φύσει καλῷ συντε-
τάχθαι χάριτας, καὶ ἄραν, καὶ πόθον, καὶ εὐφροσύ-
νην, καὶ πάντα δὴ τὰ τερπνὰ ὀνόματα. Οὕτω καὶ ὁ
ἐρανὸς ἢ καλὸς μοῖον, ἀλλὰ καὶ ἡδίσον θεαμάτων,
5 καὶ θάλαττα πλεσμένη, καὶ λήϊα καρποτερόφα, καὶ
ὄρη δειδροφόρα, καὶ λειμῶνες ἀνθῆντες, καὶ νάματα
ρίοντα. Ἡδίσον ἦν θέαμα ὁ Ἀχιλλεύς (τῶς δὲ ἐκ
ἐμελλεν;) ἢ διὰ τὴν ξανθὴν κόμην· καὶ γὰρ ὁ Εὐφορ-
βος εὐκόμης ἦν, τῷ δὲ Ἀχιλλεῖ τὸ καλὸν ἡδίσον ἦν
10 ὑπὸ τῆς ἀρετῆς ἐξαπτόμενον. Ἡδίσον μὲν ἐν ποτα-
μοῖς θέαμα ὁ Νεῖλος, ἀλλ' ἢ δι' ἀφθονίαν ἰδατος,
καὶ γὰρ ὁ Ἴστρος εὗρε· ἀλλὰ ὁ Ἴστρος ἢ γόνιμος, ὁ
δὲ Νεῖλος γόνιμος. Ἡδίσον θέαμα ὁ Νεῖλος, ἀλλ' ἢ
τολμῷ παραπεμπάμενος τὴν ἀρετὴν τῇ θεῇ, ἡδονὴν
15 αὐτῷ ἐπιφημίσαι. Ἐγὼ καὶ τῶν Φειδίε ἀγαλμάτων
αἰδάνομαι μὲν τῆς ἡδονῆς, ἐπαινῶ δὲ τὴν τέχνην·
καὶ τῆς Ομήρου ᾠδῆς συνίημι μὲν τῆς ἡδονῆς, ἀλλ' ἐκ
τῶν σεμιωτέρων αὐτὴν ἐπαινῶ. Ἀλλ' ὅδε τὸν Ἡρα-
κλέα ἔγωγε ἠγῆμαι ἄγευσον καὶ ἀμέτοχον ἡδονῆς δια-
20 βιώναι, ἢ πείθομαι παντάπασι τῷ Προδίκῳ. Ἀλλ'
εἰσὶ γὰρ καὶ ἀνδρὸς ἡδοαὶ παραμυθέμεναι τὲς δι' ἀρε-
τῆς πόνης, ἢ διὰ σαρκῶν, ὅδε γε δι' αἰδῆσεων ἐπὶ

νετὴν ἡδονὴν (14) τὴν ἀρετὴν τῇ θεῇ] τῇ Νεΐλῳ· κατὰ
τὴν δόξαν τῶν Αἰγυπτίων, Ὅσιριν αὐτὸν θεὸν νομιζόντων,
ὡς Αἰλιαῖος· νοῦσι δὲ τὸν Ὅσιριν ἄρα τὸν αὐτὸν τῷ Νεΐ-
λῳ εἶναι· καὶ Ἡρόδοτος. Θ'. 423, 424. Βιοπλαγῆσαι τὸν
Νεῖλον Αἰγύπτιοι· καὶ Ὅσιριν τοῦ Νεΐλου καταγγέλλεσι.
(20) ἢ πείθομαι τῷ Προδίκῳ] ὅς λέγει, ὅτι παντελῶς
ἀπεστράφη τὴν ἡδονὴν Ἡρακλῆς· ἴδε καὶ ἀνωτέρω λόγῳ. κ'. α'.

ρυτοί· ἀλλ' αὐτοφρεῖς τινες, καὶ εἶδον διανοιάμεναι,
 ἐδιζομένης τῆς ψυχῆς χαίρειν τοῖς καλοῖς καὶ ἔργοις,
 καὶ ἐπιτηδεύμασι, καὶ λόγοις. Οὕτω καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἔ-
 χαιρεν ἐπὶ τὸ πῦρ ἰών· καὶ Σωκράτης ἔχαιρεν ἐν τῇ
 5 δεσμωτηρίῳ μένων, καὶ πειθόμενος τῷ νόμῳ· Παρα-
 βάλλωμεν τὴν Σωκράτους κύλικα ἐκείνῃ τῇ Ἀλκιδιδά-
 δει· πότερος αὐτῶν ἔπινεν ἀλυπότερον, Ἀλκιδιδάδης
 τὸν οἶνον, ἢ τὸ φάρμακον Σωκράτης;

Λ Ο Γ Ο Σ ΛΒ΄.

Εἰ ἔστι καθ' Ὀμηρον αἴρεσις.

α. Βέλομαι καθ' Ὀμηρον αὐτὸν παρακαλέσαι ἐπὶ
 τὸν λόγον τιὰ μέντοι θεῶν, ἢ τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ,
 τὴν Καλλιόπην.

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μῆσα, πολύτερον, ὅς μάλα
 5 πολλὰ

Πλάγχθη.

Οὐ γῆν ἄξιον ἐπιπορευόμενος, ἐδὲ θάλατταν χα-
 λεπὴν περαιέμενος, ἐδὲ ἀνθρώποις ἀγρίαις συμπερέ-
 μενος· ἀλλὰ ταῦτα μὲν αὐτῷ οἱ μῦθοι ἔχουσιν· αὐ-
 10 τὸς δὲ τῇ ψυχῇ, κέφῳ χεῖματι καὶ πολυπλανεσέσθω
 τῶν σωμάτων, πανταχῶς περιεφέρετο, πάντα ἐπε-
 σκόπει, ὅσα ἐρατὰ κινήματα, ὅσα γῆς παθήματα,

(1) Εἰ ἔστι καθ' Ὀμηρον αἴρεσις] ὅ ἐστι, τί ἂν εἴη ἡ καθ' Ὀμηρον φιλοσοφία, καὶ εἰ φιλόσοφος Ὀμηρος· τὸ δὲ ἐπιφε-
 ρόμενον ἔπος ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς Ὀδυσσεΐας. (9) αὐτὸς δὲ

θεῶν βελὰς, ἀνδρώπων φύσεις, ἡλίου φῶς, ἄστρον
 χορὸν, γενέσεις ζῶαν, ἀναχύσεις θαλάττης, πο-
 ταμῶν ἐκβολὰς, αἰέρων μεταβολὰς, τὰ πολιτικά,
 τὰ οἰκονομικά, τὰ πολεμικά, τὰ εἰρηικά, τὰ γα-
 5 μήλια, τὰ γεωργικά, τὰ ἵππικά, τὰ ναυτικά,
 τέχνας παντοίας, φωνὰς ποικίλας, εἶδη παιτοδαπὰ,
 ὀλοφυρομένους, ἡδομένους, πενθεύοντας, γελῶντας, πο-
 λεμῶντας, ὀργιζομένους, εὐωχούμενους, πλέοντας. Ὡς
 ἔγωγε εἰς τὰς Ὀμήρου φωνὰς ἐμπροσθὼν ἐκ ἔχω παρ
 10 ἑμαυτῇ τὸν ἄνδρα ἐπαινέσαι, ἀλλὰ κἀνταῦθα δεή-
 σομαι αὐτῇ ἐπιδεναι μοι τῶν ἐπῶν, ἵνα μὴ διαφθεί-
 ρω τὸν ἑπαινον ψιλῶ λόγῳ.

Ἐξοχα δὴ σε βροτῶν, ὦ Ὀμῆρ', αἰνίζομαι ἀπάν-
 των,

15 Ἡ σέ γε Μῦσα διδάξει Διὸς παῖς, ἢ σέ γ' Ἀ-
 πόλλων.

Τὰ δὲ Μουσῶν καὶ Ἀπόλλωνος διδάγματα ὑδὲ τὴν ἀρ-
 χὴν θέμις ἄλλο τι ὑπολαβεῖν, ἢ ἀφ' ὧν ψυχὴ εἰς
 κόσμον καθίσταται. Τῆτο δὲ τί ἂν εἴη ἄλλο, ἢ φι-
 20 λοσοφία; ταύτην δὲ τί ἄλλο ὑποληψόμεθα, ἢ ἐπι-

τῇ ψυχῇ] αὐτὸς ὁ Ὀμηρος δηλονότι. (8) ὥς ἔγωγε εἰς
 τὰς Πλάτωνος φωνὰς ἐμπροσθὼν] ἔγωγε διερμηνεύει Μαρκιανδρος.
 Ἐγὼ, ὅς τις ἀνατίρω ἐχρησάμην τῷ Ὀμηρικῷ ἔπει, Ἄν-
 δραμοὶ ἔννεπε, ὅν ἐπιθυμῶν ἐπαινέσαι αὐτὸν, ἀναγκάζομαι
 ζητεῖν, πόθεν ἄρξομαι τῇ ἐπαίνῃ, καὶ πλέκειν αὐτὸν ἐκ τῶν
 αὐτῇ τῆτι ἐπῶν· οἷον, Ἐξοχα δὴ σε βροτῶν καὶ τ. λ. π. ἑ-
 μοὶ δ' ἔν δοκεῖ, τὸ ἐμπροσθὼν εἰς τὰς φωνὰς, ἀποδοτέον εἶ-
 ναι μᾶλλον εἰς τὰ προσεχῶς εἰρημένα· οἷον, πολιτικά, οἰ-
 κονομικά, πολεμικά καὶ τ. λ. π. τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος παρῶν
 ζηταὶ ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς Θ'. 487.

σήμην ἀκριβῆ θείων τε περί τ' ἀνθρωπίνων, χορηγὸν ἀρετῆς, τ' λογισμῶν καλῶν, καὶ ἀρμονίας βίης, καὶ ἐπιτηδευμάτων δεξιῶν;

- β'. Τῆς δὲ ἐπισήμης ταύτης τὸ κεφάλαιον, τέως
 5 μὲν παντοδαποῖς περιβεβλημένον σχήμασι, μετεχει-
 ρίζετο τὰς τῶν ἐντυγχανόντων ψυχὰς διδασκαλίαις
 ἀλύτοις, τῶν μὲν τελετὰς τ' ὀργιασμούς τινας ἐπι-
 φημισάντων τοῖς αὐτῇ λόγοις, τῶν δὲ μύθους, τῶν
 δὲ μυσικὴν, τῶν δὲ τ' μαντικὴν. Καὶ κοινὸν μὲν ἦν ἅ-
 10 πασι τὸ ὠφελεῖν, ἴδιον δὲ τὸ σχῆμα τῷ λόγῳ. Χρό-
 νῳ δὲ ὕπερον ὑπὸ σοφίας οἱ ἀνθρωποὶ νεανιευόμενοι,
 ἀποκαλύψαντες ταυτὶ τὰ τῷ λόγῳ προκαλύμματα,
 ἀπέφηναν φιλοσοφίαν γυμνὴν, τ' ἐξωνειδισμένην, τ'
 πάγκαλον, τ' πρόχειρον εἰς συνύσιν παντί τῳ, ὅ-
 15 νομα μόνον ἔργῳ καλῶ πλανώμενον ἐν δυσήνοις σοφίς-
 μασι. Τοιγαρὲν τὰ μὲν Οἰμήρῳ τ' Ἡσίοδῳ ἔπη, τ'
 πᾶσα ἡ παλαιὰ μῦσα ἐκείνῃ τ' ἐνθεος, μύθος χώ-

(6) Διδασκαλίαις ἀλύτοις] διδασκαλεῖον μὲν τὸ σχο-
 λεῖον, ἐν ᾧ τὰ παῖδιά μανθάνουσιν ἔτι τὰ γράμματα· διδα-
 σκάλιον δὲ ὅ,τε μισθὸς τῷ διδασκάλῳ, τ' τὸ μάθημα πολ-
 λάκις κατὰ Σαῖδαν. (7) τῶν μὲν τελετὰς τ' ὀργιασμούς] τῶν
 μὲν, τῶν ἀρχαίου ποιητῶν δηλονότι· ὅθεν τρεπτέον ἴσως τὸ,
 αὐτῇ, ἐνικὸν εἰς τὸ, τοῖς αὐτῶν λόγοις, πληθυντικόν. Πλά-
 των δὲ ἐν Πρωταγόρᾳ ἔτω ταῦτά φησι (ἐξ ἧς τ' Μάξιμος ἐλ-
 ληψε.) Ἐγὼ δὲ τὴν σοφιστικὴν τέχνην φησὶ εἶναι παλαιάν,
 τὰς δὲ μεταχειριζομένης αὐτὴν τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν, φοβε-
 μένης τὸ ἐπαχθεῖς αὐτῆς, πρόχημα ποιεῖσθαι τ' προκαλύπτει-
 σθαι τὰς μὲν ποιήσιν (οἷον Οἰμῆρόν τε, τ' Ἡσίοδον, τ' Σι-
 μωνίδην,) τὰς δ' αὖ τελετὰς τε, τ' χρησμοφείας, τὰς αὐρίτε
 Ὀρφέα τ' Μυσαῖον... Μυσικὴν δὲ Ἀγαθοκλῆς τε ὁ ἡμεῖς.

ραν ἔχει, καὶ ἀγαπᾶται αὐτῶν ἡ ἰσορία μόνον, καὶ τὸ προσήκον τῶν ἐπῶν, καὶ τὸ εὐανδρὲς τῆς ἁρμονίας, ὡς αὐλήματα, ὡς κιθαρίσματα· παρορᾶται δὲ τὸ ἐν αὐτοῖς καλόν, καὶ ἀποχειροτονεῖται τῆς ἀρετῆς.

- 5 Καὶ Ὀμηρος μὲν ἀποκηρύττεται φιλοσοφίας, ὁ ἡγεμὸν τῷ γένει. Ἀφ' οὗ δὲ τὰ ἐκ Θράκης καὶ Κιλικίας σοφίσματα τὴν Ἑλλάδα παρέδωκε, καὶ ἡ Ἐπικύρεος ἄτομος, καὶ τὸ Ἡρακλείτεον πῦρ, καὶ τὸ Θαλῆος ἰδῶρ, καὶ τὸ Ἀναξίμενεος πνεῦμα, καὶ τὸ Ἐμπεδοκλέους νεῖκος,
10 καὶ ὁ Διογένης πίθος, καὶ τὰ πολλὰ τῶν φιλοσόφων στρατόπεδα ἀντιτεταγμένα ἀλλήλοις καὶ ἀντιπαιωνίζοντα· λόγων μὲν πάντα μετὰ καὶ ψευδισμάτων, σοφιστῶν σοφισαῖς συμπίκτόντων· ἔργων δὲ ἐρημία δεινὴ, καὶ τὸ θρυλλέμενον, τέτοιο τὸ ἀγαθόν, ὑπὲρ
15 οὗ διέσκηκε καὶ διεσασίαςαι τὸ Ἑλληνικόν, ὅδεῖς ὁρᾷ.

γ'. Καὶ μὴν τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα, ἐν οἷς ἔτι ἡ Ὀμήρου ὥδὴ δυνασεύει, γενναῖα καὶ ἀληθῆ καὶ γνήσια φιλοσοφίας θρέμματα ἐπαίδευέν τε καὶ ἐξέτρεφεν. Ἑκείνης τῆς ὥδης θρέμμα ἦν Πλάτων· καὶ γὰρ ἐξο-
20 μόσῃται τόνδε διδάσκαλον, ὁρῶ τὰ γνωρίσματα, καὶ συνίημι τῶν σπερμάτων·

Κεῖνε τοι τοιαῖδε πόδες, τοιαῖδε τε χεῖρες,

Ὀφθαλμῶν τε βολαί, κεφαλῇ τ', ἐφύπερθε τε
χαῖται,

ρος πρόχημα ἐποίησας· καὶ τ. λ. π. (6) ἀφ' οὗ δὲ τὰ ἐκ Θράκης καὶ Κιλικίας] ἐκ Θράκης μὲν ὁ Δημόκριτος ὡς Ἀβδηρίτης· ἐκ Κιλικίας δὲ Χρύσιππος, ὡς Σολεὺς· ἴδε Σελῖαν, ὅπως παρελογίζετο· καὶ μάλιστα Διογένην Λαέρτιον περὶ πάντων τῶν ἐπομένων ἐν τῷ λόγῳ ταύτῃ φιλοσόφων.

(22) Κεῖνε τοι] Ὀμηρος δὲ, Κεῖνε γὰρ, λέγει· ἴδε Ὀ·

ὥς τε, ἐπιτολμήσαιμι ἂν εἰπεῖν ἔγωγε, ἐμφερέστερον
 εἶναι Πλάτωνα Ὀμήρῳ μᾶλλον, ἢ Σωκράτει, καὶ
 τὸν Ὀμηρον φεύγει, καὶ διώκει τὸν Σωκράτην. Μήμε-
 οῖσθης τὰς Πλάτωνος φωνὰς εἰκάζειν Ὀμήρῳ, καὶ τὰ
 5 ὀνόματα, καὶ τὰ ῥήματα, (ἐσι μὲν γὰρ καὶ ταῦτα
 ἐκείθεν, ἐκείνης τῆς ἀρμονίας ἀπορροή, ὡς ἐξ ὠκε-
 αῦ ἢ Μαιώτις, ὡς ἐκ τῆς Μαιώτιδος ὁ Πόντος, ὡς
 ἐκ τοῦ Πόντου ὁ Ἑλλησπόντος, ὡς ἐξ Ἑλλησπόντου ἢ
 θάλασσα) ἀλλὰ τὴν γνώμην τῇ γνώμῃ προσάγω,
 10 καὶ τὴν συγγένειαν ὁρῶ. Καὶ τὰτα μέν σοι καὶ αὐθις
 παρ' ἐμὲ λελέγεται· ἐπανάγωμεν δὲ τὸν λόγον ἐπὶ
 τὴν Ὀμήρου γνώμην, διεξιόντες περὶ αὐτῆς τὰ εἰ-
 κότα.

δ'. Δοκεῖ μοι Ὀμηρος, φύσει τε κεχρημένος ἐν-
 15 θεωτάτῃ, καὶ φρονήσει δεινοτάτῃ, καὶ ἐμπειρίᾳ πολυ-
 τροπωτάτῃ, φιλοσοφίᾳ ἐπιθέμενος δημοσιεῦσαι ταύ-
 τῃν τοῖς Ἑλλήσιν ἐν ἀρμονίᾳ τῇ τότε εὐδοκίμῳ. Αὐ-
 τῇ δ' ἦν ἡ ποιητικὴ· ἔτε δὲ Ἰωνικὴν ταύτην ἐφελῆ-
 σαι εἶναι αὐτῷ, ἔτε ἀκριβοῶς Δωρίον, ἔτε Ἀττικὴν·
 20 ἀλλὰ κοινὴν τῆς Ἑλλάδος. Ἄτε ἐν ξύμπασι διαλε-
 γόμενος, ἀφροίσας ἀναμίξαι τὴν Ἑλλάδα φωνὴν καὶ

εὐσ. δ'. 149. (8) ὡς ἐξ Ἑλλησπόντου ἢ θάλασσα] τὸ
 Αἰγαῖον πέλαγος καὶ ἐξῆς τὴν Μεσόγειον εὐνοεῖ· ὡς γὰρ γε-
 νικὴν ταύτην θάλασσαν ἐκλαμβάνει, ἐν ᾗ ἔζησε, καὶ εἰδίσαι.

(18) Οὕτε δὲ Ἰωνικὴν] Δίῳ ὁ Χρυσόστομος (λόγῳ ιβ'.
 β. κς'. ἐμὴ ἐκδόσει) ἔτω λέγει· ἔχ' ἓνα χαρακτῆρα λέξεως,
 ἀλλὰ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν διηρημένον τέως ἀνέ-
 μιξεν (Ὀμηρος) Δωριέωντε καὶ Ἰώνων· ἔτι δὲ τὴν Ἀθηναίων
 εἰς ταῦτόν κεράσας μᾶλλον, ἢ τὰ χρώματα οἱ βαφεῖς· ἴδε

ἀνακείρασάμενος εἰς σχῆμα ὥδης, τὰ ἔπη εἰργάσατο προσνηῖτε ἅμα εἶναι καὶ ζυνετὰ πᾶσι, καὶ κεχαρισμένα ἑκάστοις. Εὐθυμηθεῖς δὲ, ὅτι ὀλίγον μὲν τὸ ζυνετὸν ἐν ἅπαντι, τὸ δὲ πολὺ διμαγωγεῖσθαι
 5 φιλεῖ, ἑδετέρῳ τῷ γένει ἀποκεκριμένην τὴν ποιήσιν ἐξεργάσατο· καθάπερ ὁ Ἡσίοδος, χωρὶς μὲν τῶν ἡρώων, ἀπὸ γυναικῶν ἀρχόμενος, καταλέγων τὰ γένη, ὅσις ἐξ ἧς ἔφυ· χωρὶς δὲ αὐτῷ πεποιήνται οἱ θεοὶ λόγοι, καὶ ἅμα τοῖς λόγοις θεογονία· χωρὶς δ'
 10 αὐτῷ ὠφελεῖ τὰ εἰς τὸν βίον, ἔργα τε, ἃ δρασέον, καὶ ἡμέραι, ἐν αἷς δρασέον. Οὐχ ἔτω τὰ Ὀμήρου ἔχει, ἑδὲ ἀποκρίνεται ἑκάστα χωρὶς, καὶ δ' αὐτὸ φύρεται ἀκρίτως πάντα ἐν πᾶσιν· ἀλλά γε ἦν τὸ σχῆμα αὐτῷ τῷ λόγῳ, οἱ μῦθοι· ἔχουσιν οἱ Τρωϊκοὶ λόγοι καὶ
 15 τὰ τῷ Ὀδυσσεύς παθήματα· μέμικται δὲ ἐν αὐτοῖς καὶ θεολογία σαφής, καὶ πολιτείας ἡθός, καὶ ἀρεταὶ ἀνθρώπων, καὶ μοχθηραὶ, καὶ παθήματα, καὶ συμφοραὶ, καὶ εὐτυχίαι· καὶ τέτων ἑκάστον ὑποθέσεις οἱ.

καὶ λόγῳ ια'. ζ'. ὅπως ἐν τέτοις αὐτῇ καταφέρεται. (8) ὅς τις ἐξ ἧς ἔφυ] ἢ οἷον ὅπως μοι ἐκ ἀρέσκει τῆς ἑτασὶν ἐκφραδεῖν· λεκτέον γὰρ μᾶλλον, ὅς τις ἐξ οἷας ἔφυ· ἢ ἐκ τίμος ἔφυ· ἢ γὰρ ἐξ ἡσινουσῶν ἔφυ· κατωτέρω δὲ προσέδνα τὸν Καί, καὶ ἅμα, εἰπών. (14) οἱ μῦθοι· ἔχουσιν οἱ Τρωϊκοὶ λόγοι] ἐν δὲ τῇ ἀρχαίᾳ ἐκδόσει κεῖται ἕτως, οἱ μῦθοι, καὶ ἄλλα μὲν ἔχουσιν οἱ Τρωϊκοὶ λόγοι, ἄλλα δὲ τὰ τῷ Ὀδυσσεύς παθήματα· καὶ ταῦτα μὲν καλὰ· ἀλλ' οἱ μετὰ ταῦτα ἐκδοταὶ ἐκ τῶν κωδίκων μετέβαλον ἔτω τὸ κεῖμενον· ὁ Μαρκιανδὸς ἀναπληρῶν ἔτω βύλεται· οἱ μῦθοι· ὅς ἔχουσιν οἱ Τρωϊκοὶ λόγοι (τέτεσις ἢ Ἰλιάς) καὶ τὰ Ὀδυσσεύς παθήματα (ὁ ὅσις, ἢ Ὀδυσσεύς) ἐμοὶ δ' ἐν ἐγκρίνεται τὸ τῆς ἀρ-

κείας ἔχει, οἷον εἰ ζυνῆς παναερόνιον τι ὄργανον, παντοδαπὰς μὲν φωνὰς, πάσαις δὲ ἄλλαις ὁμολογημένας. Μᾶλλον δὲ ὕτως· Ἡδὴ περ ἐθεάσω ἄθροισμα ὀργάνων, αὐλὸν ἡχέοντα, καὶ λύραν ψαλλομένην, 5 καὶ ἰδὼν χορὸν, καὶ σάλπιγγα ἀναμίξαι, καὶ σύριγγα, καὶ ἄλλ' ἅττα ὀργάνων εἶδη καὶ ὀνόματα· ὧν ἕκαστον πεποιήται μὲν κατὰ οἰκείαν τέχνην, συντέτακται δὲ πρὸς τὸ πλησίον κατὰ κοινὴν μέσσαν.

Εἰ. Συνελόντι δ' εἰπεῖν, ἡ Οἰκίη ποιήσεις ταιάδε 10 τις ἐστίν, οἷον εἰ καὶ ζωγράφον ἐννοήσῃς φιλόσοφον, Πολύγνωτον, ἢ Ζεῦξιν, μὴ γράφοντα εἰκῆ· καὶ γὰρ τέττω ἔσαι τὸ χεῖμα διπλὲν, τὸ μὲν ἐκ τῆς τέχνης, τὸ δὲ ἐκ τῆς ἀρετῆς· κατὰ μὲν τὴν τέχνην, τὰ σχήματα καὶ τὰ σώματα εἰς ὁμοιότητα τῷ ἀληθεῶς 15 διασώζοντι· κατὰ δὲ τὴν ἀρετὴν, εἰς μίμησιν τῇ κάλλεος τὴν εὐχημοσύνην τῶν γραμμάτων διατιθέντι. Ταύτη μοι καὶ τὰ Οἰκίη σκοπεῖ, ὥς ἔστι χεῖμα διπλὲν, κατὰ μὲν τὴν ποιητικὴν ἐντεταγμένον εἰς μύθεον σχῆμα, κατὰ δὲ φιλοσοφίαν εἰς ζῆλον ἀρετῆς 20 καὶ ἀληθείας γινώσκειν συντεταγμένον. Αὐτίκα πεποιήται αὐτῷ ἐν τοῖς λόγοις μειράκιον Θετταλικὸν καὶ ἀνὴρ βασιλικὸς, Ἀχιλλεὺς καὶ Ἀγαμέμνων· ὁ μὲν

χαίρας ἐκδόσεως. (2) παντοδαπὰς μὲν φωνὰς] κινδυνεύει ἡ αἰτιατικὴ εἶναι ἀναπόδοτος· ὅθεν Μαρκιάνδος γράφειν βέλγεται ὧδε· παντοδαπὰς μὲν ἰδὼν φωνὰς.

(11) Καὶ γὰρ τέττω ἔσαι] τέττω ἀντὶ τέτων ἔγραψα συμφώνως τοῖς ἐπομένοις, διασώζοντι καὶ διατιθέντι· ἐκ γνώμης Μαρκιάνδου· τὸ δὲ, γραμμάτων, κατωτέρω σημαίνει τὸ αὐτὸ τὸ, γραμμῆν· τὸ δὲ ἐντεταγμένον πολλῇ κατωτέρω,

ὕπ' ὀργῆς εἰς ὕδριν προφερόμενος ὁ Ἀγαμέμνων, ὁ δὲ Ἀχιλλεύς προπηλακισθεὶς μνηιῶν· εἰκόνες παθῶν, νεότητος καὶ ἐξασίας. Ἀντίθετοι ἐκατέρω τὸν Νέστορα, παλαιὸν χρόνῳ, ἀγαθὸν φρονεῖν, δεινὸν εἰπεῖν.

- 5 Πάλιν αὖ Θεοσίτης πεποιήται αὐτῷ αἰχρὸς ἰδεῖν, φωνὴν ἐπεσδόλος, γνώμην ἄτακτος· οἷος εἶναι εἰκὼν ἀκολάστου δήμου. Ἀλλ' ἀντίθετος καὶ τῷ ἄνδρα ἀγαθόν, ἡγεμόνα ἀκριβοῦς, ἐπιτορευόμενον·

- 10 Ὅντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἑξοχὸν ἄνδρα ἐφεύροι, Τὸν ῥ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παρσάς· Ὅν δ' αὖ δῆμους ἄνδρα ἴδοι, βοῶντά τ' ἐφεύροι, Τὸν σκῆπτρῳ ἐλάσασκεν.

- Ἄρα σοι ἐδοκεῖ αὐτὸ τέτοιο ποιεῖν καὶ Σωκράτης τῆς μὲν βασιλικῆς καὶ ἐξόχου ἄνδρας ἀγανοῖς λόγοις γε-
15 ραίρων, καὶ ἀποδεχόμενος, Τίμαιόν τινα, ἢ Παρμενίδην, ἢ ἄλλον βασιλικὸν ξένον·

- Ὅν δ' αὖ δῆμους ἄνδρα ἴδοι, βοῶντά τ' ἐφεύροι, τέτον ἐλαύνων τῷ λόγῳ, Θερασύμαχόν τινα, ἢ Πῶλον, ἢ Καλλικλέα, ἢ τινα ἄλλον λωβητῆρα καὶ ἐπεσ-
20 δόλον;

5. Πάλιν αὖ ἐπανιώνμεν ἐπὶ τὸν Ὀμηρον, καὶ τὰς παρ' αὐτῷ βαρβάρους· καὶ γὰρ ἐνταῦθα ὅψι ἀρετὴν

Ρεῖσις, ἐν συντεταγμένον, βήλεται γράφειν. (9) Ὅντινα μὲν βασιλῆα... ἐφεύροι] ἐκ τῆς Ἰλιάδος Β'. 188. τὸ δὲ ἐφεύροι, κειμή παρ' Ὀμήρῳ κεῖται· ὡς καὶ αὐτὸς Μάξιμος λέγει καὶ δ'. (13) Ἄρα σοι ἐδοκεῖ αὐτὸ τέτοιο ποιεῖν καὶ Σωκράτης] ἕτως ἔγραψα ἀντὶ τῆς, αὐτὸ τέτοιο, εἰ καὶ ὁ Σωκράτης· ὁ δὲ Μαρκιανδὸς, εἶναι ὁ Σωκράτης· ὁ δὲ Δαρβίσιος, ποιεῖν ὁ Σωκράτης, ἀξιοῦσι γράφειν.

καὶ καλίαν ἀντιτεταγμένας ἀλλήλαις· ἀκόλασόν μὲν τὸν Ἀλέξανδρον, σώφρονα δὲ τὸν Ἑκτορά· δειλὸν τὸν Ἀλέξανδρον, ἀνδρείον τὸν Ἑκτορά· καὶ τὰς γάμους αὐτῶν ἐξετάξης, ὁ μὲν ζηλωτὸς, ὁ δὲ ἐλεεινός·
 5 ὁ μὲν ἐπάρατος, ὁ δὲ ἐπαινετός· ὁ μὲν μοιχικὸς, ὁ δὲ νόμιμος. Θέασαι δὲ καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς νεμενημένας κατ' ἀνδρα, τὴν μὲν ἀνδρείαν κατὰ τὸν Αἴαντα, τὴν δὲ ἀγχίνουαν κατὰ τὸν Ὀδυσσεά, τὸ δὲ εὐρύςτος κατὰ τὸν Διομήδην, τὴν δὲ εὐβελίαν κατὰ

(9) Τὴν δ' εὐβελίαν κατὰ τὸν Νέστορα. Ὀδυσσεά δὲ αὐτὸν ἔτος] ἔτω διώρῳπαί μοι ἀντὶ τῆ, κατὰ τὸν Νέστορα αὐτόν· ἔτος· ἐπειδὴ ἔν τινι τῶν κωδίκων ἀντὶ τῆ, κατὰ τὸν Νέστορα αὐτόν, κεῖται κατὰ τὸν Ὀδυσσεά αὐτόν· ἐπειδὴ ἔμως ἀπέδωκεν Ὀδυσσεὶ ἀνατέρῳ τὴν ἀγχίνουαν, καὶ ἡ εὐβελία προσανήκει μᾶλλον τῷ Νέστορι κατὰ τὸν Ἀγαμέμνονος ἔπαινον I λ. Β'. 372.

„Τοιῦτοι δέκα μοι συμφοράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν,

„Τῷκε τάχ' ἡμύσειε πόλις Πριάμῃ ἀνακτος.

διὰ τῆτο Δαρβίσιος γράφειν ἀξιοῖ ἀμφοτέρω ἔτω κατὰ τὸν Νέστορα· Ὀδυσσεά αὐτόν· ὁ περ καὶ Μαρκιάνδος ἐπαινεῖ· τῆτ' ἂν ἔγραφα καὶ γὰρ, προσθεῖς μόνον τὸ, δὴ, παρ' ἐμαυτῷ· ἀναγκαῖον δ' ἦν εἰσαγαγεῖν ἐνταῦθα τὸν Ὀδυσσεά καὶ τῶν ἐπομένων τῶν, ὥς ἀπέδωκεν αὐτῷ ἡμισυ μέρος (τὸ, μέρος δὲ κεῖται ἐν τῇ ἀρχαίᾳ) τῶν αὐτῆ (ἔτω γὰρ ἔγραφα ἀντὶ τῆ, αὐτῆ) ἔργων· ὅπερ ἂν εἴη διερμηνευθῆν ἡτωσί· αὐτὸν δὲ τὸν Ὀδυσσεά ἔτος (ὁ Ὀμηρος) ἀρᾷ (ἀντὶ τῆ, ἄρα) εἰκόνα... ὥς τῶν δύο ποιήσαν τὴν ἑτέραν αὐτῷ ἀπέδωκε, τῆτέσι τὴν Ὀδυσσεῖαν· καὶ ἄλλως γὰρ ὁ Νέστωρ εὐβελίας ἂν εἴη εἰκὼν ἡμῖν, ἢ μὴν δ' ὄρετῆς· τῆτο γὰρ τῷ σφραγισσάτω Ὀδυσσεὶ προσανήκον ἂν εἴη· ὃν εὖδ' Κίρκη εὖδ' Κάλυ-

τὸν Νέσσορα· Οὐδυσσία δὴ αὐτὸν ἔτος ἄρα εἰκόνα ἡμῖν
 ὑποτίθεται χερσὶ βίῃ, καὶ ἀρετῆς ἀκριβοῦς, ὥς ἀπέ-
 δωκεν αὐτῷ ἡμισυ μέρος τῶν αὐτῆ ἐργῶν. Καὶ ταῦ-
 τα μὲν, ὡς συλλήθδην εἰπεῖν, ἴχνη βραχέα μακρῶν
 5 λόγων.

ζ'. Εἰ δ' ἔτι χερὶ καὶ περὶ θεῶν ὀλίγα ἄττα δειγ-
 ματα τῆς Ομήρου γνώμης ἐνέγκαθαι, ἐνὶ τῇ παρὰ
 Πλάτωνος, ὥσπερ εἰκόνι, τὰ λοιπὰ εἰκάζωμεν, κα-
 τὰ τὰ ἡθὺς τῆς λόγου, τὰ πρεσβύτερα τοῖς νεωτέ-
 10 ροις· ἐπεὶ περ ταύτῃ κριτέον. „Ὁ γὰρ δὴ μέγας ἐν
 ἑρῶν Ζεὺς,“ λέγει περ καὶ ὁ Πλάτων· καὶ ὁχεῖται
 αὐτῷ ὁ Ζεὺς ἐπὶ πτηνῷ ἄρματος, καὶ ἡγεῖται θεῶν.
 Ομῆρῳ δὲ ὁ στρατηγὸς Ζεὺς λέγει.

Μήτε τις ἔν θήλεια θεὸς τόδε, μήτε τις ἄρσιν
 15 Πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος· ἀλλ' ἅμα πάντες
 Αἰνεῖτ', ὅφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.
 Καὶ μετὰ τῷτο αὐτῷ καὶ τὸ ἄρμα ζεύγνυται, καὶ οἱ
 ἵπποι θέουσιν

Ὤκυπέτα, χρυσέησιν ἐθειρήσιν κομόωντες
 20 Ζεύγνυται δὲ καὶ Ποσειδῶνι ἄρμα ἐν θαλάττῃ·
 Βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ', ἄταλμα δὲ κήτε ὑπ'
 αὐτῷ.

Ἔχει δὲ καὶ ὁ Ἀῖδης αὐτῇ τρίτην ἀρχήν. Τερχθὰ δὲ

ψῶ, ἡδὲ Σειρήνες, ἡδ' ἄλλοτε ὁ,τιῦν τῶν ἡδονικῶν μεταβαλ-
 λῆν ἐδυήθησαν.

(11) Λέγει περ καὶ ὁ Πλάτων] ἐν Φαίδρῳ· ἴδε δὲ ἀνωτέ-
 ρω λόγῳ Γ'. δ'. τῶν δ' ἐπομένων ἐπῶν τὰ μὲν πρῶτα ἐκ τῆς
 Ἰλιάδος Θ'. 7. καὶ ἐξῆς· τὸ δὲ δεύτερον αὐτόδι· εἰχ. 42.
 τὸ δὲ τρίτον ἐκ τῆς Ν'. 27. τὰ δὲ τέταρτα, ἐκ τῆς Ο'. 189.

Ο' μὲν δ' ἐδάσαι τὰ πάντα. Ποσειδάων μὲν ἔλαχε

Πολὴν ἄλα νοιέμεν αἰεὶ,

Ἀΐης δ' ἔλαχε

Ζόφον ἱερόεντα,

5 Ζεὺς δὲ ἑρανόν. Ὡς τῆς δικαίας καὶ φιλοσόφου νομῆς.

ἢ. Εὐροῖς δ' ἂν καὶ ἄλλας παρ' Ο' μὲν ἀρχὰς καὶ γενέσεις παντοδαπῶν ὀνομάτων, ἃν ὁ μὲν ἀνόητος ὡς μύθῳ ἀκεί, ὁ δὲ φιλόσοφος ὡς πραγμάτων. Ἐσιν αὐτῷ καὶ ἀρετῆς ἀρχή· ἀλλ' Ἀθηνᾶ λέγεται,

10 καὶ τὰ ἔχοντι παρίσται ἐν πάντεσσι πόνοισιν. Ἐσιν καὶ ἔρωτος· ἀλλὰ τὴν αἰτίαν ἢ Ἀφροδίτῃ ἔχει, καὶ τῷ Κεῦ κρατεῖ, καὶ μεταδίδωσι τῷ Πόσει. Ἐσιν καὶ τέχνης· ἀλλ' ὁ Ἡφαίστος τὴν αἰτίαν ἔχει, καὶ τῷ Πυρρὸς κρατεῖ, καὶ μεταδίδωσι τῆς τέχνης. Ἀρχει δὲ αὐτῷ

15 καὶ Ἀπόλλων χορῶν, καὶ Μῦσαι ᾠδῆς, καὶ Ἄρης πολέμου, καὶ Αἰόλος πνευμάτων, καὶ Ὠκεανὸς ποταμῶν, καὶ Δημήτηρ καρπῶν· καὶ ἕδεν μέρος Ο' μὲν ἄφρον, ἕδεν δυνάσιν ἄπορον, ἕδεν ἀρχῆς ἔρημον, ἀλλὰ πάντα μετὰ θεῶν λόγων, καὶ θεῶν ὀνομάτων, καὶ θεῶν τέχ-

20 νης. Καὶ ἐπὶ τὰ σαιχεῖα ἔλθῃς καὶ τὸν τῶν πόλεμον, ὅφει μάχην ἐν τῷ Τρωϊκῷ πεδίῳ, καὶ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν, καὶ ὀλλύντων καὶ ὀλλυμένων, αἵματι ρέουσιν τῆς γῆς· ἀλλὰ πυρρὸς καὶ ποταμῷ μάχην, τῷ μὲν οἰδαίνοντος καὶ ἀνισαμένῳ λαμπρῷ καὶ συνεχεῖ τῷ κύ-
25 ματι, τῷ δὲ ταῖς δυνάεσιν ἐμπύκτοντος ἀκμαίᾳ ῥιπῇ, φλέγοντος μὲν τὰς κόμας καὶ τὸ κάλλος τῷ ποταμῷ,

(10) Καὶ τῷ ἔχοντι παρίσται ἐν πάντεσσι πόνοισιν.] ἐκ τῆς Οδυσσεΐας· Ν'. 301. (23) πυρρὸς καὶ ποταμῷ] τῷ Σκαμάνδρῳ· ἴδε ταῦτα καὶ τὰ ἐξῆς ἐπὶ Ἰλ. Φ'. 353.

ἰτίας καὶ μυρίας καὶ λωτὸν καὶ θρόνον, φλέγοντος δὲ αὐτῇ τὰ φορῆματα καὶ τὰ θρέμματα,

Τείροντ' ἐγγέλους τε καὶ ἰχθύες, οἱ κατὰ δίνας,

Οἱ κατὰ καλὰ ῥέεθρα κυδίσων ἔνθα καὶ ἔνθα.

- 5 Ἀπαυσος δ' ἂν ἦν ὁ πόλεμος ὕτος, ἀλλὰ ἡ Ἥρα σπένδεται καὶ διαλύει τὸν πόλεμον, καὶ τὰ σοιχεῖα συνάγει. Ἐὰ μοι ταυτὶ τὰ αἰνύματα· σκόπει τὰ σά, τὰ ἀνθρώπινα.

3. Οὗτός σοι πολιτείας τρόπος ἐκ ἐν Πειραιεῖ
10 πλῆττόμενος, ἐδὲ ἐν Κρήτῃ νομοθετούμενος, ἀλλ' ἐπὶ προφάσει Ἡρώϊκῃ ὑπὸ φιλοσόφου δεικνύμενος, δι' οἰκονομίας Ἡρώϊκῃς· ἄρχοντες αὐτεργοί, προδεδου-
μενοί· ἀριεῖς ἀγαθοί, προπολεμῶντες· γυνὴ σώ-
φρων, ἀντιπαττομένη ὕβρισις νεανίας· βασιλεὺς δι-
15 καιος, ξενοδοχῶν ἀλήτην ξένον· ἀνὴρ σώφρων παν-
ταίαις συμφοραῖς ἀντιτεχνώμενος. Δείξω δέ σοι καὶ
πολιτείας ἄλλας ἀντιτεταγμένας· ἐδημιῶγησε δὲ

(9) Οὐκ ἐν Πειραιεῖ πλῆττόμενος] εἰς τὰς Πλάτωνος περὶ τε Πολιτ. καὶ Νόμων διαλόγους ἀποτείνεται· ὅν οἱ μὲν ἐν Κρήτῃ, οἱ δὲ ἐν Πειραιεῖ πλάττονται. (13) ἀριεῖς ἀγαθοί] ἐκ τούτων διδάσκει τὰς τέσσαρας γενικὰς ἀρετὰς φησὶν ὁ Μαρκιάνδος· τὴν μὲν ἀνδρίαν, ἐν τῷ Ἀριεῖς ἀγαθοί· τὴν δὲ σωφροσύνην, ἐν τῷ γυνὴ σώφρων (ἡ Πηνελόπη.) τὴν δὲ δικαιοσύνην, ἐν τῷ βασιλεὺς δίκαιος (ὁ Μενέλαος.) τὴν δὲ φρόνησιν, ἐν τῷ ἀνὴρ σώφρων (ὁ Ὀδυσσεύς.) ὅθεν ὁ αὐτοῦ Μαρκιάνδος καὶ τὸ, προφάσει Ἡρώϊκῃ, προφάσει ἡδίκῃ, ἀξιοῖ γραφεῖσθαι. (17) ἐδημιῶγησε δ' αὐτὰς] ἔτι δεικνύσκει τολμηρότερον ἐκ γνώμης καὶ εἰς αὐτὰς· ἦν γὰρ πρότερον ἐκ μὲν τῶν κωδίκων, δημιουργήσας αὐτάς· ἐν δὲ τῇ ἀρχαίᾳ, ἀντιτεταγμένας δημιουργίαις αὐταῖς· Ὅμηρος· αἱ δὲ πόλεις αὐ-

αὐτὰς Ὀμηρος μὲν λόγῳ, Ἡραϊσος δὲ χρυσῷ· ἐν τῇ μὲν ῥα γάμοιτε, καὶ φῶδῃ, καὶ χοροῖ, καὶ δικάζοντες βασιλεῖς, καὶ ἐπόμενοι λαοί.

Τὴν δ' ἐτέρεην πόλιν ἀμφὶ δύο στρατοὶ εἶατο λαῶν.

- 5 Κἄν ἀπιστῆς τῷ πράγματι, ἐκ ἀπορήσεις λόγων ἀληθεσέων. Αὐταῖ σοι νησιωτικαὶ πόλεις, ἡ μὲν Φαίᾶκων, ἡ δὲ Ἰθακησίων· τῶν μὲν ἄρχει αἰδῶς, τῶν δὲ ὕβρις· τῶν μὲν βασιλεῖς ἐννομοί, τῶν δὲ ἄδικοι μνηστῆρες· οἱ μὲν τὸν βασιλέα ἐρχόμενον θεὸν ὥς εἰ-
 10 σορόωσιν, οἱ δὲ τῷ βασιλέως ἐπιβουλεύουσι τῷ γάμῳ· τέλος δὲ ἑκατέροις, τοῖς μὲν εὐφροσύνη δινηκῆς, καὶ βίος ἄλυπος, καὶ ὑποδοχὴ ξένων, καὶ θαλάττης εὐλοί, καὶ γῆς κερποί, τοῖς δὲ ἑτέροις ἕλεθρος ἀφρόος ἐν αὐταῖς ταῖς ἡδοναῖς. Τῷτο τέλος μοχθηρίας ὕβρι-
 15 ζέσης, τῷτο τέλος ἀνεπιτιμῆτε ἐξουσίας. Αὐτόν γε μὴν τὸν Ὀδυσσεά ἔχ' ὄρας, ὥς παντοιαῖς συμφοραῖς ἀντιτεχνώμενον ἀρετὴ σῶζει, καὶ τὸ δι' ἐκείνην θάρσας; Τῷτο αὐτᾶ τὸ ἐν Κίρκης μῶλυ, τῷτο τὸ ἐν θαλάττῃ κρηδέμενον, τῷτο τῶν Πολυφήμου χειρῶν
 20 τὸν ἄνδρα ἐξάγει, τῷτο ἐξ ἅδ' ἀνάγει, τῷτο πηγνυσι σχεδίαν, τῷτο πείθει Ἀλκίον, τῷτο ἀνεχε-

ται εἰσιν ἐν τῇ ἀσπίδι τῇ Ἀχιλλέως, ἃς Ὀμηρος μὲν μέτρω ποιητικῷ ὑποκόμῃ, Ἡραϊσος δ' ὡς ὁ αὐτὸς φησι, χρυσῷ· ἴδε Ἰλ. Σ'. 490. καὶ τὰ ἐξῆς 509. (5) κἄν ἀπιστῆς τῷ πράγματι] ἐκ ἀπιστίας γράφειν Μαρκλαύδος εἰκάζει ε-
 τω, πλάσματι, ἀντὶ τῷ, πράγματι. (9) ὡς εἰσορόωσιν] ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς· Θ'. 173. (18) τὸ ἐν Κίρκης μῶλυ.] ἐν δὲ τῇ ἀρχαίᾳ, τὸ ἐκ Κίρκης, κεῖται· ἴδε Ὀδυσ. Κ'. 282 καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοίως πάντα αὐτόθι διὰ πολλῶν πολλαχῇ.

ται βαλλόνταν μινεῖρων, Ἰρε παλαίοντος, Μελαν-
θίε ὑδείζοντος, τῆτο ἔλευθεροῖ τὴν ἐσίαν, τῆτο τι-
μωρεῖται γάμω, τῆτο ἄνδρα ποιεῖ διογενῆ καὶ θεοῖς
εἰκελον, οἷον ἀξιοῖ Πλάτων εἶναι τὸν εὐδαίμονα.

Λ Ο Γ Ο Σ Λ Γ'.

Εἰ τέχνη ἢ ἀρετή.

α. Καὶ πῶς ἄν τις τῷ φιλοσόφῳ ἀποδέξαιτο, ἄλλο
τι τὴν ἀρετὴν λέγοιτος εἶναι, καὶ μὴ τέχνην; Σχολῇ
γὰρ ἂν εἴη τέχνητι ἄλλο, εἶπερ μὴ ἡ ἀρετή· πλὴν
εἰ μὴ ἀρετρον μὲν τέχνης ἔργον, καὶ ἀσπὶς τέχνης,

(1) Καὶ πῶς ἄν τις τῷ φιλοσόφῳ ἀποδέξαιτο] δόκιμον
καὶ πρὸς γενικὴν προσηλικὴν· ἔγω γὰρ καὶ Δημοκρίτης· ὕμνιον
ἀποδέχεσθαι τὰν τοῖς ὅμοις καὶ ταῖς συνθήκαις διακελευμέ-
νον ἐμμένειν· καὶ Πλάτων· οἰμαῖ σε τῆς πολλῆς, ὅταν ταῦ-
τα λέγῃς, ἐκ ἀποδέχεσθαι· καὶ, εἰ ἔν νῦν ἔγω λέγει Θρα-
σύμαχος, ἔτως αὐτῷ ἐκ ἐποδεχόμεθα· καὶ Ἀριστοτέλης, ἐκ
ἀποδέχομαι τῶν λεγόντων· ὁ δὲ λόγος οἰοεῖ ἀπὸ τῆ ἐναν-
τικῆ προβάλλεται· ἢ ἡ ἀντίρρσις, οἱ καὶ τῷ Μαξίμῳ ἡ δό-
ξα ἀπὸ τῆ δευτέρου παραγράφου χωρεῖ· ὅς τὴν ἀρετὴν ἢ τέχ-
νην βέλεται εἶναι, ἀλλὰ τέχνης ἢ ἐπιστήμης τι ἀποτέλεσμα·
ὥς γὰρ τῆς κεραυευτικῆς ἀκφορεύς ἀποτέλεσμα ποιητικόν,
καὶ τῆς ἰατρικῆς ἡ υἰγεία ἀποτέλεσμα πρακτικόν. ἔγω καὶ τῆς
ἐπιστήμης ἢ ἀρετῆς, οἷον ψυχῆς υἰγεία, ἀποτέλεσμα πρα-
κτικόν, ἢ θεωρητικόν· ἴδε καταταρῶ. §. δ'. ἦσαν δέ τινες·
οἱ τὰς ἀρετὰς τέχνας ἐνόμιζον· ἴδε Ἀριστοτ. Η' 2. Νικομή-
δ. 15. ὁ δὲ Πλέταρχος ἔγραψε βιβλίον, ὅτι διδακτὸν ἄ-

ἢ ναῦς, ἢ τειχίον· τὸ δὲ τέτοις χρώμενον, ἢ ἐπι-
 σατῶν, ἢ παρέχον τὴν ἐκάσῳ χρεῖν ἅπαντι τῷ ἔ-
 χοντι εἰς δέον, ἢ τὴν ἐξ ἁπάντων ὠφέλειαν συντάτ-
 του εἰς κοινὸν τέλος, τὶ τοῦτο δὴ πρὸς τὴν ἀτεχνίαν φησο-
 5 μεν. Δεινὸν γε, ὧ θεοί, ἢ δεινὸν πέρα, εἰ ὁ μὲν κε-
 ραμεὺς ἐπὶ τέχνῃ μαθάνει, ἢ ὁ σκυτοτόμος, ἢ ὁ
 τέκτων· ὁ δὲ φιλόσοφος μαθάνει μὲν, καὶ τὸ τέ-
 λος αὐτῷ ἡ ἀρετὴ ἔχει, ἐσι δὲ τὶ τοῦτο ἢ τέχνῃ, ἀλ-
 λά τι μάθημα ὑπὸ ἀτεχνίας διδασκόμενον.

- 10 β'. Καλῶς· ἔχε ἀτρέμας. Οὐ γὰρ ἀτόπως ὕφη-
 γῃ, ἔδὲ ἀτέχνως, μὰ Δία. Ἐγὼ δέ σε τὴν μὲν τέ-
 χνην ἐπαινῶ, τὸ δὲ κεφάλαιον αὐτῆς φέρε ἰδῶ τί
 ἢ λέγεις. Κεραμεὺς, φῆς, κεραμεύειν μαθάνει
 τέχνῃ, ἢ σκυτοτόμος σκυτοτομεῖν, ἢ τεκταίνειν
 15 τέκτων. Ἐγὼ δέ σοι ταυτὶ μὲν δίδωμι, μαθάνειν
 ἕκασον τῶν διμιμεγῶν, ἃ μαθάνει δρᾶν· τῆς δὲ
 τέχνης ἐκάστης ἕκ εἶναι τέλος τὸ μαθεῖν τὴν τέχνην
 παρ' ἄλλῃ ἄλλον. Τὴν μὲν γὰρ διαδοχὴν τῷ εἶδεναι
 μαθήσεις ποιεῖ· ἡ δὲ χρεῖα τῶν τεχνῶν, ἕκ ἀπὸ τέ-
 20 χνης γενέσθαι τέχνην, ἀλλ' ὑπὸ μὲν κεραμέως ἀμ-
 φορέα, ὑπὸ δὲ αὐλητῷ αὐλημα, ὑπὸ δὲ σρατηγῷ νί-
 κην. Τέτων δὲ ἕκασον ἄλλοι παρὰ τὴν τέχνην,
 τέχνης τέλος, ἢ ἢ τέχνῃ· ἢ γὰρ ὅ, τι μὴ τέχνῃ,
 ἢ ἀτεχνία εὐθύς. Ἀτεχνία μὲν γὰρ ἀφαιρέσις τέ-

ρετή. (7) ἢ τὸ τέλος αὐτῷ ἡ ἀρετὴ ἔχει] ὁμαλώτερον
 δὲ ὡς λέγε· ὁ δὲ φιλόσοφος μαθάνει μὲν, ἢ τέλος αὐτῷ
 τῆς μαθήσεως ἡ ἀρετὴ· δεινὸν ἢ μὴ εἶναι τέχνην τὴν ἀ-
 ρετήν, ἀλλά τι μάθημα ὑπὸ ἀτεχνίας διδασκόμενον· καὶ
 ταῦτα μὲν ὡς ἀπὸ τῷ ἐναντίῳ παραλογιζομένα.

χνης, ἔνθα δὲ τέχνης· ἢ τέχνη δὲ, τὸ ὑπὸ τέχνης
μὲν γεγονὸς, ἕτερον δὲ ὢν παρὰ τὴν τέχνην.

- γ'. Ἄρ' ἡγῆμε σαφῶς λέγειν, ἢ φρασεῖν σοι ἔ-
τῳσι ἐνδηλότερον· Καλεῖς τινα τέχνην ἰατρικὴν, ἢ
5 ἄλλην αὖ ἀγαλματεργικὴν· τίλος δὲ ἑκατέρας, ἔ-
τε ἰατρικῆς ἰατρικὴ, ἔτε ἀγαλματεργικῆς ἀγαλμα-
τεργία· ἀλλὰ ἀγαλμα μὲν ἀγαλματεργίας, ὑγίεια
δὲ ἰατρικῆς. Τί ἐν, ἄλλοτι εἶναι ἡγῆ τὴν ἀρετὴν,
ἢ ψυχῆς ὑγείαν τε καὶ εὐχρημοσύνην; Οὕτως δὲ αὖ-
10 τὸ σκέψαι, Ψυχῇ, καὶ σῶματι, καὶ λίθῳ, τρεῖσι τέ-
τοις ἐπινοήμας τέχνης τρεῖς· ὥν αἱ μὲν ὕλαι κόσμῳ
ἐνδεεῖς, ἢ δὲ τέχνη προσαγαγῶσα ἐκάσῃ ἐκάσῳ τὸ
οἰκεῖον χῆμα, περιέβαλε τὸν μὲν λίθον ῥυθμοῖς
καὶ χήμασιν, εἰς μορφῆς εἶδος· τὸ δὲ σῶμα ἀρμονίαις
15 καὶ κρᾶσεσιν, εἰς ὑγείας μέτρον· τὴν δὲ ψυχὴν συμ-
μετρίαις καὶ εὐκρημοσίαις, εἰς ἀρετῆς κόσμον. Καὶ κα-
λῆς τι τέταν τέχνην, τὸ τῷ θεάσαντος ὄνομα τῷ
ποιηθέντι ὑπὸ φιλίας προσιοθεῖς, ἔτα· μοι δοκεῖς κα-
λεῖν, ὥσπερ ἂν εἰ καὶ ἥλιον καλῆς τὴν ἐξ ἡλίου αὖ-
20 γὴν, ἑτέραν ἔσαν τῷ ἡλίῳ, ποιῆμα ἡλίου, ἐκ αὐτὸν
ἥλιον.

δ'. Καὶ μὲν δὴ καὶ ἀμφοτέρωθεν σκόπει τὸ λεγό-
μενον. Εἰξετάζωμεν. τί μὲν τέχνη, τί δὲ ἀρετή.
Τέχνην τοίνυν ἄλλοτι ἡγῆ, ἢ λόγον ἐπὶ τέλος ἰόν-

(18) Ὡς τὸ φιλίας προσιοθεῖς] πιθανῶς εἰκάζει Δαβίδιος
καὶ πρὸ αὐτῶ ἑτέροι, ὅτι δεῖ γράφεσθαι μᾶλλον, ὑπ' ἀφι-
λείας, πλὴν ἔρρωται οἶμαι καὶ ἔτω· ταῦτό γάρ καὶ λόγῳ λδ'.
μ. φέρεται· ἐμοὶ δὲ διαρῶσθαι κατωτέρω τὸ, οὐκ αὐτὸν ἡ-
λίον ἀντὶ τῷ, ἐκ αὐτοῦ ἡλίου, ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐκδόσεως.

τα; τὸν μὲν χειρουργίας σῶμά τι ἀπεργαζόμενον, ὃ
καλῶμεν ποίημα, οἷον οἰκίαν οἰκοδόμῃ, καὶ ναυπηγῇ
ναῦν, καὶ γραφέως εἰκόνα· τὸν δὲ αὖ πρᾶξεώς τινος
ἐργασικόν, ἔκ ἄνευ σώματος ἀπεργαζόμενον, ἀλλ'
5 ἐν μὲν στρατηγία νίκην, ἐν δὲ ἰατρικῇ ὑγίειαν, ἐν δὲ
πολιτικῇ δικαιοσύνην· τρίτον δ' αὖ τεχνῶν εἶδος, αὐ-
τὸν λόγον ἄνευ σωμάτων ἐφ' ἑαυτῇ κρατυνόμενον,
περὶ αὐτὸν τὴν πραγματείαν ἔχοντα, ὅποιαί τέχλαι
γεωμετρικαὶ καὶ ἀριθμητικαὶ, καὶ ὅσαις τὸ τέλος δια-
10 νοητικόν, αὐτὸ τῷτο, ἢ τε δὴ πρακτικόν, ἢ δὲ ποιη-
τικόν. Εἶεν. Τριῶν οὐτῶν τέχνης γενῶν, κατὰ ποῖον
αὐτῶν τὴν ἀρετὴν τάξομεν, εἴπερ τέχνη; κατὰ τὸ
ποιητικόν; Οὐδὲ αὐτὸς φήσεις· ἀλλὰ ἀμφισβητήσι-
μον ἔσαι σοι τὸ τῆς πρᾶξεως πρὸς τὴν θεωρίαν. Ε'.
15 γὰρ δὲ ἐδέτερον μὲν ἀφαιρῶ τῆς ἀρετῆς· ἀλλ' ἐκά-

(1) Τὸν μὲν χειρουργίας] Διογένης Λαέρτιος εἰσάγει
Πλάτωνα (Γ'. 84.) λέγοντα ὡδὲ. Τῆς ἐπιστήμης εἶδη ἔσι
τρία· τὸ μὲν γὰρ ἐσι πρακτικόν· τὸ δὲ, ποιητικόν· τὸ
δὲ, θεωρητικόν· ἡ μὲν γὰρ οἰκοδομικὴ, καὶ ναυπηγικὴ, ποιη-
τικαὶ εἰσιν· ἐσι γὰρ αὐτῶν ἰδεῖν ἔργον πεποιημένον· Πολι-
τικὴ δὲ καὶ αὐλητικὴ καὶ κιθαριστικὴ καὶ αἱ τοιαῦται, πρακτι-
καί· ὃ γὰρ ἐσιν ἰδεῖν ἡδὲν θεωρεῖν αὐτῶν πεποιημένον, ἀλλὰ
πράττεσσι τι . . . ἡ δὲ γεωμετρικὴ καὶ ἀριθμητικὴ καὶ ἀστρολο-
γικὴ, θεωρητικαί· ἔτε γὰρ πράττεσιν, ἢ τε ποιῶσιν ἢ δὲ
εὐτεῦθεν ἄρα καὶ Μάξιμος ἔλαβε. (2) οἷον οἰκίαν] ἦν δὲ
πρότερον, ἢ οἷον· ἐξήλειφα τοίνυν τὸ, ἢ, γνώμη καὶ Δαβι-
σίη· ὃ δὲ Μαρκιανδὸς ἀμφω συνάπτει εἰς τὸ, ὅποσον·
ἀλλὰ τῷτογε ὀφείλει ἀνορθῶσαι εἰς εὐθείαν τὸν λόγον
(13) ἀλλ' ἀμφισβητήσιμον ἔσαι σοι τὸ τῆς πρᾶξεως πρὸς
τὴν θεωρίαν] ποικίλλει ἀεὶ τὰ τῷ λόγῳ, καὶ πικρὴν τὰς

τερον ἑκατέρῳ ἀνακεράσας, ἐπιμετρήσας τε ἐπὶ τέ-
τοις καὶ ἄλλο, τὸ ἐξ ἀπάντων ζυγὰν ἕτερον εἶναι φη-
μι ἑκάστῃ, ἀφ' ὧν συνέσι. Οἷον εἴ τις τὸ τῆ ἀνδρώ-
πυ σώμα πῦρ εἶναι λέγοι, ἢ γῆν, ἢ ἀέρα, ἢ νῦ
5 Δία ὕδωρ· εἵποιμι αἰ δῆπου, ὥς ἔτε πῦρ ἐστὶ τὸ σῶ-
μα, ἔτε γῆ, ἔτε αἶρ, ἔτε ὕδωρ· τὸ γὰρ ἐξ ἀπάν-
των μιχθὲν ἐκ ἑσὶν ἑκάστον ἐκείνων, ἀφ' ὧν ἐμίχθη.

Ἐ. Πῶς ἐν ἀρετῇ μετρίχστα θεωρίας καὶ πράξεως
ἐκ ἑσὶ τέχνη; Ταῦτη μοι λέγουσι ἐφέπῃ. Λέξω δὲ
10 ἐκ ἐμαυτοῦ λόγον, ἀλλ' ἐξ Ἀκαδημίας ὁρμηθέντα,
καὶ ἐπιχώριον τῆς Πλάτωνος μέσης τε καὶ ἐσίας, ἀπε-
δέξατο δ' αὐτὸν καὶ Ἀριστοτέλης αὐτός. Ἐγὼ δὲ καὶ
πομπωτέρῳ ἐπανάγω· ὑποπτεύω γὰρ ἐξ Ἰταλίας
Ἀθήνας ἐλθεῖν τὸν λόγον, Πυθαγορείων τινῶν

φράσεις, ἐπικυμπεῖς καὶ τερπιάς τὰς περιόδους ἀπεργαζόμε-
νος, καὶ υψος ἐντευθεν τῷ λόγῳ προηκώμενος· βῆλται δ'
ἔτω λέγειν· καὶ δὲ αὐτὸς φάσεις, ἀλλ' ἀμφιβάλλεις κατὰ
ποτέρον τῶν λοιπῶν τάξης αὐτὴν, κατὰ τὸ πρακτικόν, ἢ
κατὰ τὸ θεωρητικόν. (1) ἐπιμετρήσας τε] ἐπιμετρήσας τε
ἐν τῇ κοινῇ εἰσέρσει· καὶ ἁμίνον, οἶμαι· καὶ γὰρ τοσῆτον φαί-
νεται καταχρώμενος τῷ, τῇ, Μαξιμος

(14) Πυθαγορείων τινῶν] Θεάγης Πυθαγόριος παρὰ Στο-
ββαίῳ λόγ. Α', σελ. 8. καὶ 10. ἔτω περὶ τέτων· ἔχει δὲ
καὶ ὁ τῆς ψυχῆς διακοσμος ἔτω· τὸ μὲν γὰρ τοι αὐτὰς ἐστὶ
λογισμος, τὸ δὲ θυμωσις, τὸ δὲ ἐπιθυμία. Λογισμὸς μὲν
ὁ κρατεῖν τοῖς γνώσις, θυμὸς δὲ ὁ κρατεῖν τῇ μένῃς,
ἐπιθυμία δὲ ἡ κρατεῖν τῷ ἐπιθυμητικῷ ἀδελῷ. Ὅσα ὦν εἰς
τὰ ἐν ταῖς τρία ταῦτα μόλη, μίαν ἐπιδεξάμενα συναρμογάν,
τόκα δὲ γίνεται ἀρετὰ καὶ ὁμόνοια ἐν τῇ ψυχῇ· ὅσα δὲ σα-
διάζοντα ἀπ' ἀλλήλων ἀπέσπασαι, τόκα δὲ γίνεται κακία.

ἐμπορίαν ταύτην καλὴν· σείλαμένων εἰς τὴν ἀρχαίαν
 Ἑλλάδα, ὃ δ' ἐν λόγος ταύτῃ ἔχει. Ἡ δὲ τῷ ἀνθρώ-
 πῳ ψυχὴ νειέμεται δίχα κατὰ πρῶτην νομὴν· καὶ
 τὸ μὲν αὐτῆς ἐστὶ λόγος, τὸ δὲ πάθος· τῶν δὲ
 5 ἐκάτερον ποιητῶς ἔχον, καὶ κινούμενον ἀτάκτως. συλ-
 λήθην καλεῖται ὀνόματι ἐν τῷ αἰχίσῳ, κακία προ-
 σαγορευόμενον. Γίνονται δὲ αἱ πηγαὶ καὶ αἱ γενέσεις
 τῷ αἰχρῶ τῷ ἐκ τῆς θιχτέας τῶν μορίων πλημμύ-
 ρας τε καὶ ἐκίρρῳς, ἐπειδὴν τὰ πάθη ζέσονται ἐπι-
 10 καύσῃ τὴν ψυχὴν, καὶ τὰς τῷ λόγῳ βλαψύσεις τε καὶ
 ἐκφύσεις ἐπιταράξῃ. Καθάπερ γὰρ τῶν ποταμῶν
 οἱ χειμέριοι, ὑπὲρ τὰς νομίμους ὁδούς ἀναχέομενοι ἐπὶ
 γεωργίαν ἀρότε καὶ φυτεργίας, ἐπεθόλωσαν τὴν σω-
 τηρίαν τῶν ἐργῶν καὶ τοῦ κόσμου· ἔτω καὶ ἡ ψυχὴ
 15 ὑπὸ ἀμετρίας παθῶν ἐξίσταται τῶν λογισμῶν, καὶ
 δόξαι τότε αὐτῇ ψευδεῖς καὶ ποιηταὶ παρὰ τὴν αὐτῆς
 φύσιν διανίστανται. Αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ τῷ μεθύοντων
 πάθος, οἷς ἡ πλῆσιμονὴ ἐπεγειρεται τὰ ἐνδον νοή-
 ματα, ὥσπερ ἐκ φωλεῶς ἐρπεται, συγχέει τὸν νῦν,

(9) ἐπικαύσῃ τὴν ψυχὴν] ἐπικλύσῃ. Μαρκιάνδος εἰκά-
 ζει· προσεφθίκα δὲ καὶ κατωτέρω το, γὰρ, γνώμη τῇ αὐτῇ,
 καθάπερ γὰρ, γράφας. (18) οἷς ἡ πλῆσιμονὴ ἐγειρεται]
 ἀσύνδετον ὃν πᾶν τὸ ἥγμα, ἀνεπλήρωσα ἔτω προτεῖς το,
 οἷς, γνώμη καὶ Μαρκιάνδης· ἦν γὰρ πρότερον τὸ τῶν μεθύον-
 των πάθος· ἡ πλῆσιμονὴ καὶ τ. λ. π. ἔτω γὰρ καὶ ἀνωτέρω
 λογφίς. δ. τὰ αὐτὰ ἐκρράζει· οἷον, αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ τῶν
 μεθύοντων πάθος· τέτοις γὰρ φλεγμαίνεσα ἡ ψυχὴ ὑπὸ
 τῇ ἀνεδρὺν πότῃ· τὸ δὲ, τέτοις γὰρ, διαφέρων τῇ φωνῇ
 τῇ, οἷς, ἴσους εἰς αὐτῇ τῇ δυνάμει.

ἐξ φθέγγεσθαι προσαναγκάζει τὰς τῶν ἐρεπετῶν
τέτων φωνάς.

- ε'. Εἰ δέ σοι ἐξ σαφεσέρας εἰκόνας δεῖ, ὀχλοκρα-
τία τινὶ εἰκασέον τὴν τῆς ψυχῆς πονηρίαν· ἐπειδὴν
5 πόλεως τὸ μὲν ἐπεικὲς πᾶν βιασθὲν δελεῦν, τὸ δὲ
ἀνόητον ἐξ παντοδαπὸν ἐπιχειρῆ ἄρχειν, ὑπὸ ἐξουσίας
ἀδελῶν θρασυνομένον. Ἀνάγκη γάρ περ τὴν ταιαύτην
πόλιν πολύφωνόν τε εἶναι καὶ πολυμερῆ, ἐξ πολυ-
παθῆ, ἐξ μεσὴν παντοδαπῶν ἐπιθυμημάτων, ἀκό-
10 λασον μὲν ἐν ἡδοναῖς, ἀκατάχετον δὲ ἐν ὀρεγαῖς, ἄ-
μετρον δὲ ἐν τιμαῖς, ἀσάθμητον δὲ ἐν εὐτυχίαις,
δυσανάκλητον δὲ ἐν συμφοραῖς. Ὅταν Περικλῆς μὲν
οἷχεται, φεύγει δὲ Ἀγριεΐδης, ἀποθνήσκει δὲ Σω-
κράτης, ἀνίστηται δὲ Νικίας, ἐπιθυμῇ δὲ Κλέων μὲν
15 Σφακτηρίας, Θρασύλλος δὲ Ἰωνίας, Ἀλκιβιάδης δὲ
Σικελίας, ἐξ ἄλλος ἄλλης γῆς, ἢ θαλάττης, συ-
νεπιθυμῇ δὲ αὐτῷ πλῆθος ἀργὸν ἐξ ἄτακτον ἐξ μι-
σοφόρον, πανταχῇ περιφερόμενον· ἀνάγκη τὰς ἐπι-
θυμίας ταύτας δελεῖας γενεῶν, ἐξ συμφορὰς, ἐξ
20 τυραννίδας, ἐξ πάντα δὴ τὰ ἔκτοτα ὀνόματα. Εἰσὶ
ἐν ψυχῇ δημαγωγοὶ πονηροί, ἐξ δῆμος ἀκόλαστος,
Ἀλκιβιάδαι πολλοί, καὶ Κλέωνες, τὴν δειλαίαν ἐκ

(12) δυσανάκλητον ἐν συμφοραῖς] καθάπερ τὸν κακῶς ἔ-
χοντα ἐξ δυνατόν ἀνακαλεῖν εἰς ἀνάρθρωσιν ἀπὸ τῆς νόσε,
ὅτω ἐξ τὸν καταπεπτακότα τὴν ψυχὴν δύσκολον ἀνακαλεῖν
εἰς ἀνδρίαν. (14) ἀνίστηται δὲ Νικίας] βιάζεται πλεῖσαι ἐπὶ
Σικελίαν· ἴδε ταῦτα πάντα παρὰ Θουκυδίδην· εἰσὶ δ' ἐν οἷ
μέλει Νικίε ἀρετῆς ἄνδρες· οἱ δὲ ἐξῆς πλεονέκται ἐξ κό-
λακες ἐξ φθορεῖς.

ἔωντες ψυχὴν ἀτρεμεῖν, καὶ παραχωρεῖν τῷ ἐν αὐ-
τῇ λόγῳ καὶ νόμῳ. Αὕτη τῆς ἐν ἀνθρώπῳ πολιτείας
μοχθηρία.

- ζ'. Ἀρετὴ δὲ, ἥσπερ εἵνεκεν τὰς πολλὰς λόγους
5 κατεστησάμεθα, ἔμπαλιν ἔχει αὐτὸ ἐκεῖνο κατὰ
τὴν Λακωνικὴν πολιτείαν, ἥς τὸ τοιοῦτον μὲν πλη-
θος ἄρχεται, τὸ δὲ ὀλίγον καὶ ἐπικρὺς ἄρχει· καὶ
τὸ μὲν σώζει, τὸ δὲ σώζεται· καὶ τὸ μὲν προσάτ-
τει, τὸ δὲ πειθεται· τὸ δὲ ἐξ ἀμφοῖν ἔργον· ἐλευ-
10 θερία· ἐκάτερον δὲ ἐκατέρῃς εἰδέεσσι, καὶ τὸ ἀρχον τῶν
ἀρχομένων, καὶ τὸ ἀρχόμενον τῶν σωζόντων. Καὶ
περὶ ψυχὴν τὴν ἔχουσαν καλῶς, τὸν αὐτὸν τρόπον,
σώζει μὲν ὁ λόγος, σώζεται δὲ τὰ πάθη· καὶ με-
τρεῖ μὲν ὁ λόγος, μετρεῖται δὲ τὰ πάθη, τὸ δὲ ἐξ
15 ἀμφοῖν ἔργον, ἐλευθερία. Τάττε δὴ μοι πᾶν, ὅσον
θεωρητικὸν τέχνης εἶδος, κατὰ τὸν λόγον· τὸ δὲ
ὑπ' αὐτῇ κοσμέμενον, κατὰ τὰ πάθη· καὶ τὸ μὲν
σοφίαν κάλει, ἐπισήμην ἔσσαν· τὸ δὲ ἀρετὴν ὑπὸ
ἐπισήμης γενόμενον. Ἐὰν δὲ μεταθῇς τὰ ὀνόματα,
20 καὶ τὴν ἐπισήμην ἀρετὴν καλῆς, ἐρήσομαί σε, ὑπὸ
τίνος αὕτη γέγοιεν· ἐκεῖνο γὰρ ἔσαι ἡ ἐπισήμη, καὶ
τὸ ὑπ' αὐτῆς γενόμενον. Τέχνην τεχνῶν τὴν ἐπισή-
μην καλεῖς; Ἀκήκοα. Ἐπισήμην ἐπισημῶν; Μαν-
θάνω, καὶ ἀποδέξομαι τῆς λόγῃ, εἰάν ἐν τί μοι δῆς

(15) Ἐλευθερία] εὐδαιμονία, εἰκάζει μᾶλλον δεῖν γρά-
φειν Μαρκλάνδος· καθάπερ καὶ τῷ τέλει τῆς λόγῃ φέρεται·
τὸ γὰρ ἐν ἀριστοκρατίᾳ ὁρθῶς γενόμενον ἐλευθερία σαφές,
τὸ δὲ ἐν τῇ πειθαρχίᾳ τῶν ψυχικῶν δυνάμεων, εὐδαιμονία
καὶ μᾶλλον λέγοιτο, ἀναλογῶσα τῇ τῆς ἀριστοκρατίας ἐλευ-

μικρὸν πάνυ. Τέχνην τεχνῶν τὴν τέχνην λέγε, ἐ-
 πισήμην ἐπισημῶν τὴν ἐπισήμην λέγε· ἀπαλλάγη-
 θη τῷ ἑτέρῳ μέρει, καὶ σπείδομαι τῷ λόγῳ. Εἰ δὲ
 τὴν ἐπισήμην φυλάτταν, καὶ ἐξαίρων τὰ πάθη, τὸ
 5 τῶν χῆμα τὴ ἐπισήμῃ δίδως· ὅμοιον δεῖς, ὥς εἴ-
 τις τὴν Φειδίᾳ φυλάξας τέχνην, τὴν ὕλην ἀφελὼν
 προσδεῖν τῇ τέχνῃ τὸ τῆς ὕλης οἶομα. Ἐπισήμην ἄρ-
 χει βέλει βίη καλῇ; Ἀρχέτω λόγος· [λόγον] Ἀρ-
 χει βέλει; Ἐσὼ κοίρανος ἢ ὅς εἰς,

10 Ὡς ἔδωκε Κρόνῳ παῖς ἀγκυλομήτεω.
 Ἀλλ' ἄρχει τίτων; τίνας αὐτῷ δίδως ὑψηλτάς; τί-
 νας χειρουργὰς τῶν πράξεων; τὸ σῶμα. Εὐθύς ὅρα,
 τί δεῖς· διαπιδας τὴν τάξιν τῶν ὀρχομένων, ἀπὸ
 τῷ στρατηγῷ ἐπὶ τῆς σκευοφόρου. Οὐχ ὅρας τὸν κό-
 15 σμον; ὁ στρατηγός, εἴτα οἱ λοχαγοί, καὶ μετὰ τό-

Σερῖα κατὰ τὴν ὑπόθεσιν. (1) τέχνην τεχνῶν τὴν τέχνην
 λέγε.] σκοτεινὸν ἔμοιγε καὶ ἀκατανόητον· διὸ καὶ Ρ'εῖσκιος
 προτίθησι τὸ, ἢ· ἢ τέχνην τεχνῶν, λέγων, καὶ ἐπισήμην
 ἐπισημῶν· ἀλλὰ ἀπαλλάγηθι τῷ ἑτέρῳ μέρει, τῆτέστι τῇ,
 τεχνῶν καὶ ἐπισημῶν· καὶ λῖγε τὴν τέχνην τέχνην, καὶ τὴν ἐ-
 πισήμην ἐπισήμην· ἑκατέρω γὰρ ἔχ' αὐτῆς ἐστὶ τέχνη, ἀλλὰ
 τεχνικῇ, ἢ ἐπισημῇ (8) ἀρχέτω λόγος] καὶ τῷ το διαφ-
 ρεμενόν καὶ ἄλλως ἄλλος ἐπειρασάτο διορθῆν· ἐγὼ δὲ ἐπό-
 μενος τῇ γνώμῃ μᾶλλον τῷ Ρ'εῖσκιῳ ἐκ μέρους, προσέθηκα
 τὸ, [λόγο] εἰς ἐννοίας ἀναπλήρωσιν· καί μοι ἐννοκίσθω
 ταῦθ' ἔτω. Ἐπισήμην ἄρχην βέλει βίη καλῇ; (ἀποκρίσις ἐν
 χήματι παρασιμότητος) ἢ, ἀλλὰ ἀρχέτω λόγος· [λόγο]
 ἄρχειν βέλει· καλῶς, ἔσὼ κοίρανος ἔστος ὁ λόγος εἰς· τὸ
 δὲ ἔπος ἐκ τῆς Ἰλιάδος Β'. 205. (12) τὸ σῶμα·] ὁ εἰς
 ἔχματος σκευοφόρος τῆς ψυχῆς, ὑπεροφθειστῶν τασάτων με-

τες ἐνωμοτάρχαι, εἴτα οἱ ὀπλίται, οἱ πελταταί, οἱ τοξόται· καταβαίνει ἡρέμα ἡ ὑπηρεσία ἀπὸ τῆ ὄλας [ἐπὶ τὰ μέρη] ἀπὸ τῶν ἀρίστων ἐπὶ τὰ φαν-
λάτατα.

- 5 ἡ. Ἀλλ' ὁρῶ τὸ πρόχειρον δὴ τῆτο. Ὁ Θεὸς οἰ-
κοινομεῖ τὸ πᾶν τῆτο καλῶς, καὶ τεχνικῶς, καὶ ἐπιση-
μόνως. Τί δὲ ἐ μέλλει· τί ἔν, μᾶλλον ἢ ἐπισήμη
ἢ ἀρετή; Εἰ μὲν γὰρ τὴν ἐπισήμην τῆ Θεῷ ἀρετὴν
καλεῖς, ἐ νεμεσῶ τῶν ὀνομάτων· ἐ γάρ ἐσι Θεῷ,
10 καθάπερ ἀνθρώπῳ, τῆς ψυχῆς τὸ μὲν ἄρχον, τὸ
δὲ ἀρχόμενον· ἀλλ' ἀπλὲν τὸ θεῖον, αὐτὸ ὅ,τι περ
νῆς καὶ ἐπισήμη καὶ λόγος. Εἰ δὲ ἐν τῇ κρείσει τῆ κρείτ-
τονος πρὸς τὸ χεῖρον, τὸ τῆ ἀρχομένου ὄνομα μετα-
τίθης πρὸς τὸ κρείττον, μέχει μὲν τῆς φωνῆς ἀνέ-

ταξὺ δυνάμεων ψυχικῶν. (2) ἀπὸ τῆ ὄλας ἐπὶ τὰ μέρη] προσέεικα τὸ, ἐπὶ τὰ μέρη, γνώμη Μαρκελᾶνδου, ἵνα μὴ ἦ ἀτελές, ὡς πρὸς τὸ ἐπόμενον.

(7) Τί ἔν, μᾶλλον ἢ ἐπισήμη ἢ ἀρετή] ἐν μὲν τῇ κοι-
νῇ ἐκδόσει κεῖται ὡς· τί ἔν ἢ ἐπισήμη· ἢ ἀρετή; ἐν δ' αὖ
τοῖς κώδιξι ὡς· τί οὖν μᾶλλον ἢ ἐπισήμη, ἢ ἀρετή; ὁ
δὲ Μαρκελᾶνδος γράφειν οὕτως ἐθέλει· τί οὖν, μᾶλλον ἢ
ἐπισήμη ἢ ἀρετή; ἀπαδὲς τὸ ἄρξον ἕχῃ τῷ, ἐπισήμη, ὡς ἐν
τοῖς ἀνωτέρω, ἀλλὰ τῷ, ἀρετή, ὡς καὶ τοῖς ἐπομένοις
φαίνεται· φησὶ γὰρ παρακατιῶν, ἐπισήμην τὴν ἀρετὴν μὴ
κάλει· ἀρετὴν δὲ τὴν ἐπισήμην, εἰ βῆλει, κάλει· ἐν οἷς
ἡ διαφορὰ· καλῶς ταῦτα, ἀλλὰ διὰ τὴν ὑποτακτικὴν τὸ
ῥῆμα; τὸ, τί ἔν, μᾶλλον ἢ; ἔδει γὰρ εἶπεῖν, τί ἔν,
μᾶλλον ἔσαι (ἢ εἶσι) ἐπισήμη ἢ ἀρετή; διὸ ἄμεινον δοκεῖται
ἔγωγε γράφειν εἰς δοτικὴν· οἷον, ὁ Θεὸς οἰκονομεῖ . . . τί
ἔν, μᾶλλον ἐπισήμη ἢ ἀρετή;

- χομαι, τὸ δὲ πρᾶγμα ἐ δίδωμι. Ἀρετὴν τὴν ἐπισή-
 μην, εἰ βέλει, κάλει, ἀλλ' ἐπισήμην τὴν ἀρετὴν
 μὴ κάλει. Καὶ γὰρ ψευδὴς ὁ λόγος καὶ ἐπισφαλὴς,
 νῆ Δία, εἴ τις ἔσαι τοῖς ἀνθρώποις πῖσις, ὅτι θεω-
 5 ρημάτων ἀριθμοί, καὶ μαθήματα ἅττα ἐπὶ τὴν ψυ-
 χὴν ἐλθόντα τὴν ἀρετὴν αὐτοῖς συνεισάγει. Πολλῶ
 μὲν τ' ἂν ἦν ἄξιον τὸ τῶν σοφιστῶν γένος, τὸ πο-
 λυμαθὲς τῶτο καὶ πολυλόγον καὶ πολλῶν μεσὸν μαθη-
 μάτων, κατηλεῦον ταῦτα, καὶ ἀπεμπολοῦν τοῖς δεο-
 10 μένοις. Ἀγορὰ πρόκειται ἀρετῆς, ὥνιον τὸ χρεῖμα.
 Θ'. Εἰ δ' οἱ μὲν λόγει σαφεῖς καὶ πρόχειροι, καὶ
 μετὰ πάντα διδασκάλων καὶ μαθημάτων, αἰτιτυ-
 πεῖ δὲ ἐνδοθεν ταῖς τῶν λόγων ὁδοῖς παθήματα χα-
 λεπὰ καὶ ἀγρία, καὶ ἐθισμοὶ φαῦλοι, καὶ ἀσκήσεις ἄ-
 15 δικοί, καὶ ἐπιθυμίαι ἀλλόκοτοι, καὶ τροφαὶ ποιηραὶ·
 ἐνθυμητέον, ὅτι φύσεως δεῖ πρῶτον χρησῆς, ὥσπερ
 κρηπίδος ἀνισαμέω τειχίω· καὶ μετὰ τῶτο τροφῆς καὶ
 ἔθους πρὸς σωτηρίαν τῆς φύσεως, ὑφ' ᾧν φιλία τῇ
 ψυχῇ ἐγγίγνεται, πρὸς τὰ καλὰ πάντα συσσεφο-
 20 μένη τοῖς χρόνοις, καὶ συνθέουσα ταῖς ἡλικίαις· ἐπὶ
 δὲ τούτοις προσελθεῖν δεῖ τέχνην, ἐπισφραγιζομένην
 βεβαιότητι τὰ παθὼν μέτρα. Οὕτω γίγνεται εὐδαί-
 μων ψυχῇ, καὶ βίαις ὑγιῆς, καὶ δόξαι ὀρεσθαί, ὑπὸ ἁρ-
 μονίας καὶ κρᾶσεως συνταττόμεναι. Ταῦτα νομοθε-
 25 τεῖ Θεός· ταῦτα ἀποφαίνει ἄνδρα ἀγαθόν· ἀγωγή
 παθῶν ὑπὸ τῇ λόγῳ, καὶ πειθαρχία πρὸς ἐπισή-
 μην ἐκάσιος· μοχθηρία δὲ χρήμα ἀκάσιον, ὑφ' ἧδος
 νῆς ἐλκόμενον.

Λ Ο Γ Ο Σ Λ Δ'.

Πῶς ἂν τις ἄλυπος εἴη.

- α. Πῶς ἂν τις ἄλυπIAN τῇ ψυχῇ περιποιήσαιο; ἢ
 δεῖ κἀνταῦθα ἰατρῆ, καθάπερ ἐν ταῖς τῷ σώματος
 ὀδύναις, καὶ πρὸς τῷ ἰατρῷ φαρμάκων τιμῶν, καὶ διαί-
 τῃς κεκραμένης πρὸς ὑγίειαν καλῶς; Τίς ἔν ἡμῖν
 5 γένοιτο ψυχῆς ἰατρός, καὶ ποῖα τὰ φάρμακα, καὶ
 ποῖος τῆς διαίτης αὐτῆς τρόπος; Ἐγὼ μὲν ὑπὸ φι-
 λίας πρὸς τὰ ἀρχαῖα πάντα ἐδαιρῶ τὰς τέχνας,
 πειθομαι δὲ τοῖς ποιηταῖς, ὅτι ἦν ἐν Πηλίῳ ἀνὴρ
 ἰατρικός· Χείρωνα αὐτὸν καλῶσιν, ἡ δὲ τέχνη Χεί-
 10 ρωνι ἦν τεύχουσα ἐφ' ἐκάτερα. Καὶ γὰρ τὸ σῶμα ἐ-
 ξεπόνει τῶν πρᾶσιόντων αὐτῷ εἰς τὸ ἀκρότατον τῷ
 ὑγιεινῷ θύραις, καὶ ὀρεϊθασίαις, καὶ δρόμοις, καὶ εὐναῖς
 ἐπὶ σιβάδων, καὶ σιτίοις ἐξ ἄγρας, καὶ πόμασιν ἐκ
 ναμάτων· καὶ τὴν ψυχὴν ἐπεμελεῖτο μηδὲν ἀπολεί-
 15 πειναι τῶν σωματίων, εὐκνησίᾳ λογισμῶν, καὶ τῷ
 ἀνδρώδει τῶν παθημάτων· καὶ διὰ τῆτο ἄρα ἰατρι-
 κώτατός τε καὶ δικαιοτάτος ὁ μὲν ἔδοξεν εἶναι ὁ αὐτός,
 δύο ὀνόματα τέχνη μιᾷ ἐπιφημισάντων τῶν ποιητῶν.
 Εἰ δὲ ἐν τῷ παρόντι διέσηκέ γε πρὸς ἑαυτὴν ἡ τέχ-
 20 νη, μήπω σοι τῆτο θαυμαστὸν φανῇ, πρὶν ἂν μοι

(19) Εἰ δὲ ἐν τῷ παρόντι διέσηκέ γε πρὸς ἑαυτὴν] διέ-
 σηκέ γε αὐτὴ τῇ διέσησέ γε ἔγραψα· τὸ μὲν γὰρ ἐνεργητι.
 κόν, τὸ δὲ ἐδεδίρωγ ἐκλαμβάνεται· ὡς καὶ τῷ λβ', β'. ὦ.

δείξης ἡ τὴν τέχνην μίαν τε ἔσαν ἡ ὑδροισμένην·
 ἀλλ' ὃ διαλαχέσαν τῷ σώματος τὰ χωρία, ἄλλην
 ἄλλοτι, τὴν μὲν ὀφθαλμοῦς, τὴν δὲ νῶτα, τὴν δὲ
 ἄλλο τι μόριον, καὶ κινδυνεύσαν, κατασμικρυνόμε-
 5 νην ἐκάσποτε εἰς λεπτὰ ἡ ἀγεννῇ μόρια, ἀρανιδῆναι
 παντάπασι· καθάπερ τὴν Μακεδόνων φασὶν ἀρχὴν
 ἐμπεσέσσαν εἰς ἄνδρα πολλὸς, ἐκ ἀξιωματικῆς βασι-
 λείας ὅλης· μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον.

β'. Τί δὴ ἐν ὁ Χείρων ἦλθεν ἡμῖν δεῦρο ἐπὶ τὸν
 10 λόγον; Φέρε ἰδὼ μετὰ σοῦ, εἰ μὴ ἐν δεοντι. Εἴπερ
 γάρ μοι καλεῖς τι ὀδύνην σώματος, (καλεῖς μέντοι)
 αὕτη τοῖνυν εἰ μὲν ἐξ ἴσου τὸ σῶμα ὑποδύσαιτ' ἂν,
 ἡ ἀνακραθεῖσα ἐπιεικῶς ὅλῳ, διατάραξεν αὐτῇ τὴν
 κατὰ φύσιν ἔσιναν, καθάπερ σίδηρον πῦρ, αὐτὸ τῷ-
 15 το, ὃ καλῶμεν πῦρ· ὑποκοριζόμενοι δ' οἱ ἱατρικοὶ
 μετέβηλον τῆνομα, ὡς ἔλαττον ἡμῖν τὸ δεινὸν φανέ-
 μενον, εἰ πυρετὸς καλοῖτο, ἀλλὰ μὴ πῦρ. ἕτερον
 δ' αὐτῆσιν ὀδύνης γένος, ἐπειδὴν μόριον μὲν ἢ τὸ τὴν
 αἰτίαν ἔχον ἡ τὴν πηγὴν τῷ νοσήματος, ὀρμηθὲν δὲ

τω· δίδεσκει ἡ διεκασίαςαι πᾶν τὸ Ἑλληνικόν. (3) τὴν
 μὲν ὀφθαλμοῦς, τὴν δὲ νῶτα] ἡ ἀπιδάνας Μαρκιάνδος γρά-
 φειν βέλεται, ὡτα ἀντὶ τῷ νῶτα· μᾶλλον γὰρ ἀκόλεσον τῇ
 ἐννοίᾳ τῷ λόγῳ, ἡ προσεχέας.

(10) Εἰ μὴ ἐνδεοντι] ἦκε δηλαδὴ· ὁ δὲ ἐπόμενος, ἂν,
 μετὰ τὸ, ὑποδύσαιτο· παρέλκει· ἡ μεταδετέρος εἰς τὸ,
 διατάραξε κατωτέρω, ἐξαλειφθέντος γεμῖν τῷ. Καὶ, τῷ
 πρὸ τῷ, ἀνακραθεῖσα· ἀλλὰ ἡ ἔως ἀμφίβολα ἔτι ἡ τε-
 παραγμένα δοκεῖ δια τὸ, ὅ, ἄρδρον τὸ πρὸ τῷ, καλῶμεν·
 διὸ ἄμεινον ἢν γράφειν ὥδε· εἰ μὲν ἐξ ἴσου σῶμα ὑποδύσαι-
 το, ἡ ἀνακραθεῖσα... διαταράξειεν αὐτῇ τὴν κατὰ φύσιν

- εἰτεῖθ' ἐν τῷ δεινὸν συνελκύσῃτε καὶ συνεπισπάσονται
 τῇ δούλῃ καὶ τὸ ἄλλο σῶμα πᾶν· καὶ ἔσιν ἔτι δὴ τις
 ὀξύτατος, ὁ τῷ ἀλγεῖν δρόμος ἐπὶ τὸ ὑγιαῖν ἀπὸ
 τῷ κάμνοντος, ὡς μάθοις ἂν τῷ προσπταίσματι
 5 ἄκρω τῷ ποδὶ· ἐκ γὰρ οὐχῶν, φασιν, ἐπὶ τὴν κε-
 φαλήν τὸ ἀλγεινὸν ἐν ἀκαρεῖ θεῖ. Τῆτο δὲ οἶε γίγ-
 νεσθαι ἂν, εἰ μὴ ἐτύχαιεν ἡ ψυχὴ διεληφῆσα τὸ
 σῶμα πᾶν πάντοθεν, καὶ ἀνακεκραμένη αὐτῷ, κα-
 θάπερ τὸ φῶς τῷ ὀφεί; Ἡ μᾶλλον ἔτωσὶ λέγω-
 10 μεν· Καθάπερ αἱ τῶν θυμιαμάτων ὁμαὶ καὶ τοῖς
 πόρρω ὄσι προσέβαλον, ἀνακεράσασαι τὸν διὰ μέσθ
 αἶρα τῇ εὐωδίᾳ· ἡ καθάπερ τὰ χρώματα ἐν ὀφ-
 θαλμοῖς πόρρωθεν ἔρχεται, ὡς ἐπιγράφαντα καὶ
 ταῦτα τὸν αἶρα τῇ αὐτῶν φύσει· ταύτῃ νόμιζε καὶ
 15 τὴν ψυχὴν πανταχῶς διεληλυθῆναι, καὶ μηδὲν εἶναι
 ἄψυχον σώματος μέρος. Τρίχας δὲ καὶ οὐχας ἐ-
 ξαίρω λόγῳ, ὡς καὶ τῶν δένδρων τὰ φύλλα· καὶ γὰρ
 ταῦτά ἐσιν, ὅσα ἐν φυτοῖς τὰ αἰαιδιητότητα. Οὕτω
 δὴ πρὸς τὸ σῶμα ἡ ψυχὴ ἔχουσα, ἀνακέρεται αὐ-
 20 τῷ ταῖς λύπαις καὶ ταῖς ἡδοναῖς. Καὶ τὸ ἀλγεῖν ἐστὶν
 αἰτία μὲν σώματος, ψυχῆς δὲ πάθος. Μία μὲν δὴ
 αὕτη χορηγία οὐδύνης τῷ ἀνθρώπῳ. Δευτέρα δὲ ἡδε,
 ἔμπαλιν αὐθις αὐτὴ πρὸς τὴν προτέραν ἔχουσα· ἀπὸ
 γὰρ τῆς ψυχῆς αὕτη ἄρχεται, καὶ τελευτᾷ ἐπὶ τὸ
 25 σῶμα. Ψυχῆς γὰρ καμέσθς λύπη, συγκάμνει τὸ
 σῶμα καὶ ὑποτίηκεται· τῆτο μὲν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν
 ἀπολείβον δάκρυα, τῆτο δὲ πᾶν ἀχραινόμενον καὶ ἰ-
 χυναιόμενον· ὅποια αἱ ἐξ ἐράτων λύπαι ἀπεργά-
 ζονται, καὶ διὰ πενίαν τευχώσεις, καὶ διὰ πένθη ἀ-
 30 κομισίαι. Ἀποπέμπουσι δὲ τῷ σώματι οὐδύνας καὶ

θυμοὶ καὶ ὀργαὶ καὶ φθόνοι, καὶ τῶν τῆς ψυχῆς πα-
ρὰ μέλος κινήματων ἔδεν ὁτιῦν.

γ'. Τί δὴ ἔν τέτων ἐπιμέμνηται; Ὅτι τὸ ἀλγῆν
καὶ ἀπὸ ψυχῆς σώματι ἐπιπεμπόμενον, καὶ ἀπὸ σώ-
ματος ἐπὶ ψυχὴν παραγινόμενον, εἰκότως ἄρα δεσι-
5 ματος ἐπὶ ψυχὴν παραγινόμενον, εἰκότως ἄρα δεσι-
το αὖ καὶ ἰατρικῆς μιᾶς πρὸς ἀλυσίαν, καθὰ ὁ Εὐ-
ριπος κυβερνητικῆς μιᾶς πρὸς εὐπλοίαν. Καὶ τῶτο
μὲν ταύτη μοι ἔσω ἀποπεφασμένον. Τὴν δὲ ἰατρικὴν
αὐτὴν, ἣτις ἀμυνεῖται τὰ δεινὰ ἀμφοτέρωθεν ἐπιόν-
10 τα, τίς ἡμῖν λέξει; Εἰ γὰρ ἀπορῶ, εἴ τινα
ἐξευρήσω δεινὸν τὴν τέχνην, κατὰ τὸν Χείρωνα ἐκεί-
νου, ἵνα μοι διπλᾶ τὰ ἀγαθὰ ἔλθῃ· καὶ ὅτε πιεσῶ
τῇ τεχνιτεύματι, (τὸ γὰρ ἔργον μέγα, τῆς Ὀσ-
σης καὶ τῆ Οὐλύμπς ὑψηλότερον) ὅτε ἀπισῶ κοι-
15 ᾗ. Τί γὰρ ἐκ αὐτοῦ ἐθελήσασα ἢ πάντολμος ψυχὴ
ἐπιτεχνήσαιο;

δ'. Διὰ μέσθ δὴ ἦκων πίψεως καὶ ἀπιστίας καὶ πρὸς
ἄγνοιαν τῆ εἰδένας τῇδε μοι δοκᾷ διαιτησέιν τὴν γαστρίν.
Τί ποπτεύω τοι μίαν μὲν εἶναι τὴν τέχνην, μὴ μέτοι
20 δυοῖν, ψυχῆς καὶ σώματος· ἀλλὰ τῇ πραγματείᾳ

ἔστιν... αὐτὸ τῶτο καλέμεν πῦρ. (2) ἔδεν ὁτιῦν] γρα-
πτέον καὶ κατὰ ἄλλας, μᾶλλον ἦτω· ἔδεν ὁτι ἢ· ὁ εἶναι, ἢ-
θὲν ἔστιν ὁτι ἐπέμπτει τῇ ψυχῇ ἀλγιστοῦς.

(17) Καὶ πρὸς ἄγνοιαν τῆ εἰδένας] ὁ μὲν Μαριλάνδος
ἐκκληττέον εἶναι φησι τὸν κατάρχοντα καὶ· ὁ δὲ Ρ' εἰσικός
συναίνων τῶτο, συντάττει τὰ ἐξῆς ὡς· τὴν γαστρίν τῇ εἰδέ-
ναι πρὸς τὴν ἄγνοιαν δοκᾷ μοι ὅτε διαιτησέιν· ἐμοὶ δὲ ἢ
πάνυ δοκεῖ κινεῖν τί, ἐν τοιαύτῃ ἐννοίᾳ παραφραζόμενος
τῆ λόγῃ, οἷον· ἐν ἀμφιβόλῳ τοίνυν αὖ, καὶ πρὸς ἄγνοιαν τῆ
εἰδένας (ἐν ἀγνοίᾳ τῇ εἰδένας) ὅτε διαιτήσω τὴν γαστρίν· (ἢ

- τῷ κρείττονος τὴν τῷ ἐτέρῳ ἐλάττωσιν ἐξιωμένην. Ἦν ἤλθε γάρ με λέγοντα ὁμῶς καὶ τὸ τῷ Σωκράτῃ πρὸς τὸν Χαερμίδην, ἐκ αὐτὸ ἐκεῖνο, ἡ Θράκιος ἐπα-
 δῆ, ἀλλὰ ἀντισρόφως. Οἱ μὲν γὰρ φησι σὺν τῷ ὁ-
 5 λῶ ἰᾶσθαι καὶ τὸ μέρος, καὶ ἀδύνατον εἶναι σωτηρίαν παραγίνεσθαι τῷ μορίῳ, πρὶν καὶ τῷ παντὶ ἔλθῃ· ὁρ-
 θῶς λέγων, καὶ γὰρ πείθομαι, ὅσα γε ἐπὶ σώματος·
 ἐν δὲ τῇ ψυχῇ καὶ σώματος συζυγία ἀντισρόφως φη-
 μι ἔχειν. Ὡς γὰρ ἂν τὸ μέρος καλῶς ἔχῃ, ἀνάγκη
 10 τὸ πᾶν τέτω ἔχειν καλῶς, ἐκ ὁποτερονεὺν τοῖν με-
 ροῖν, θάτερον δέ· ἡ γὰρ τῷ χειρόνος πρὸς τὸ κρεῖτ-
 τον ὁμιλία ἐκ τῆς τῷ κρείττονος σωτηρίας ἀνάπτει
 τὸ χεῖρον. Ἦσοι δοκεῖ ἄνθρωπος ὑγιαίνειν τῇ ψυχῇ
 λόγον τινὰ ποιεῖσθαι προσπεσάσης ὁδύνης, ἢ τραυ-
 15 μάτων, ἢ τινος ἄλλης κακῆς σώματων; ἔδαμῶς
 μὰ Δία. Ἐκείνην δὲ τὴν ἰατρικὴν μασειτέον καὶ βα-
 σανιτέον, καὶ ἐκείνην τὴν ὑγίειαν πορίζεον καὶ ἐκδηρα-

τω συμβιβάσω τὸ ἅπτεον τὸ πικρῷ.) (3) ἡ Θράκιος ἐπαδῆ] Ἴδε Πλάτων Χαερμ. σελ. 236. (10) ἐκ ὁποτερονεὺν τοῖν μεροῖν, θάτερον δέ.] τῷ δ' ἔτω μεταβαλεῖν ἀξιοῖ ὁ Ρ' ἱστικός· ἐκ ὁποτερονεὺν μὲν τοῖν μεροῖν, θάτερον δ' ἡ· ἀλλὰ τῷ τό μοι δοκεῖ ἐναντίον Μαξίμῳ· φησὶ γὰρ ἀντισρόφως Σωκράτει, ὅτι εἰ ὑγιαίνει τὸ μέρος ἐκ ἀνάγκης ὑγιὲς ἔσται τὸ ὅλον· ὁ ἔστι εἰ καὶ ψυχὴ εἴη ὑγιὲς, ἔσται καὶ τὸ ὅλον, τῷ τῷ αὐτῇ μετὰ τῷ σώματος· καὶ μὴν δὲ ἀπλῶς εἰ ὁποτερονεὺν τοῖν μεροῖν ὑγιαίνει, ἀλλὰ θάτερον, ὅ ἐστιν ἡ ψυχὴ· ὥστε εἶναι τὸν νεὺν· ὑγιαίνειν τῇ ψυχῇ συνυγιαίνειν ἀνάγκη ἐστὶ καὶ τὸ σῶμα· ὑγιαίνοντος δὲ τῷ σώματος, καὶ ἀνάγκη συνυγιαίνειν καὶ τὴν ψυχὴν· δύο γὰρ τιμῶν συνημμένων, ἐκ τῆς τῷ κρείττο-
 ρος σωτηρίας ἐφαρτᾶται τὸ χεῖρον.

τέον· ἢ τάχα μὲν καὶ περὶ τῆς τοῦ σώματος ῥαζώνης ἐ-
ψεται, εἰ δὲ μὴ, πάντως γε ἡ ὑπεροψία τῶν ἐν
αὐτῷ δεινῶν.

Λ Ο Γ Ο Σ Δ Ε'.

Τ Ι Τ Ε Λ Ο Σ Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ι Α Σ.

- Α. Ο μὲν Κροτωνιάτης ἐρεῖ κοτίνῃ Ολύμπικῃς, ὁ δὲ
Αθηναῖος νίκης τειρεϊκῃς, ὁ δὲ Σπαρτιάτης ὀπλιτι-
κῃς, ὁ Κρητικὸς θήρας, ὁ Συβαρίτης χλιδῆς, ὁ Θη-
βαῖος αὐλῶν, ὁ Ἴων χορῶν· καὶ ἔτι δ' αὖ ὁ μὲν χρη-
5 ματιστὴς χρυσῆ, ὁ δὲ φίλοπος μέθης, ὁ δὲ μουσικὸς
ἔρωτος, ὁ δὲ φιλωδὸς μελῶν, ὁ δὲ ῥήτωρ λόγων. Τῶν
τῶν δὲ τὸ θρέμμα, ὃν καλεῖσιν οἱ ἄνθρωποι φιλόσο-
φον, πότερον ἀνέραςος ἡμῖν ἐσι πάντων χρημάτων
ἢ λίθη ἂν εἴη βίος, μήτι γε ζῶν ὁρῶντος καὶ ἐμπνεο-
10 μένου καὶ κινεμένου καὶ φρονέοντος, ἔχοντος ὁρμᾶς καὶ αἰ-
σθήσεις καὶ ὁρέξεις. Ἀλλὰ ἐφίεται μέν τις, εἰπεῖν
δὲ ἐκ ἔχει ξυλλήθην ὀνόματι ἐνὶ, ὅτε ἐρεῖ; εὐδαιμο-
νίας, φησί. Μακάριος τῆς εὐφροσύνης, εἰ οἷε τῶν παι-
δικῶν ἐκσήμεταί σοι ἓνα γέ τινα τῶν ἐκ τῆ καταλό-

(13) Εἰ οἷε τῶν παιδικῶν] τῶν ἔργων· ὁ γὰρ ἐπιποθε-
τις, καὶ περὶ ὃ καταγίνεται, τῆτο παιδικὰ ἐκύλην οἱ Ἕλλη-
νες· ἐν τέτοις ἂν τοῖς παιδικοῖς ἕκαστος εὐδαιμονίαν ἐλπίζει·
τὰ δὲ, τῶν ἐκ τῆ καταλόγου ἀνδρῶν, ἐννοεῖται διὰ τῆς ἐ-
κείνης τῆς λόγου καταλογέοντος· διὸ ὁ Μαρκιανδὸς τὸ μὲν
πονεῖ πίνει γράφειν ἐθέλει, τὸ δὲ, γεωργεῖ χορεύει, ἀνα-

- γε ἀνδρῶν, ἀλλ' ἐκ ἀποκρίνεσθαι ἕκαστον, ὡς εὐδαι-
 μονίας εἴνεκα ὁ μὲν ἀφλεῖ, ὁ δὲ πονεῖ, ὁ δὲ χρημα-
 τίζεται, ὁ δὲ κυνηγετεῖ, ὁ δὲ γεωργεῖ, ὁ δὲ πολεμεῖ,
 ὁ δὲ ἐρᾷ, ὁ δὲ ἄδει, ὁ δὲ λέγει. Η', οἶε, ὁ Σαρδα-
 5 νάπαλος ἐκεῖνος ὁ τὸ σῶμα ἐκτετριμμένος, καὶ τῷ
 ὀφθαλμῷ ἐκτετηκώς, καὶ τὴν χαίτην διαπεπλεγμέ-
 νος, καὶ ἐν πορφύρῃσι καταρωρυγμένος, καὶ ἐν βασι-
 λείοις κατακεκλεισμένος, καὶ παλλακίσιν ἀναμεμιγ-
 μένος, ἄλλοτι ἐδίωκεν, ἐκ εὐδαιμονίαν; ἐ γὰρ δὴ
 10 κακοδαίμων ἐκὼν ἦν. Τί δέ; Οὗ Πέρσης ὁ τὰ Αἰγυπ-
 τίων ἱερὰ ἀφανίζων πυρὶ, ὁ καὶ λοιδορούμενος τῷ πο-
 ταμῷ, καὶ καταθύων τὸν βῆν τὸν Ἀπιν, ἄλλοτι, ἢ
 καὶ ἔτος ἐπὶ ταῦτα σπεύδων, ταῦτα ἔδρα; Οὗ μὲν
 γὰρ Ξέρξης καὶ ἀμφισβητῆσαι ἂν μοι δοκεῖ πρὸς τὸν
 15 Δία περὶ εὐδαιμονίας· τοσῶτον αὐτὸν οἶμαι ἐπειλη-
 φθαι αὐτῆς, καὶ ὅτι αὐτῷ ἡ Ἀσία πρὸς τὴν Εὐρώ-
 πην ξυνεδεῖτο θαλαττίαις ὀλκάσιν εἰς γεφύρας χῆ-
 μα ἐφημέρῳ δεσμῷ. Καὶ μὴν παρ' Οὐμήρῳ ὁ Πόσει-

φέρων ταῦτα πρὸς τὰ εἰρημένα. (4) ἢ, οἶε, ὁ Σαρδανά-
 παλος] ὅπως ἔγραψα ἀντὶ τῆς, ἥτοι ὁ Σαρδανάπαλος· ὅπερ
 Μάξιμος περισπωμένουσιν ἔκωσι, ἢ, πολλαχῇ γράφει, καὶ
 τῷ ἰά. ἢ. λόγῳ· ἢ, οἶε, τῆτο εὐχετο ὁ Σωκράτης — ὅπως
 ἄρξῃ Ἀθηναίων; περὶ δὲ Σαρδαναπάλε ἴδε ἀνωτέρω λόγῳ
 ἰγ'. ζ'. περὶ δὲ τῆς Πέρσης (τῆς Κικυβύσης) ἴδε Ἡρόδοτον Γ'.
 16. καὶ Στράβωνα· ἰζ'. 1158. (16) καὶ ὅτι αὐτῷ ἡ Ἀσία]
 ἄμεινον μετατιθεῖναι ἔγωγε τὸν Καί· ὅτι αὐτῷ καὶ ἡ Ἀσία.
 (18) παρ' Οὐμήρῳ.] Ἰ' λ. Ο'. 185.

„ὦ πόποι, ἢ β', ἀγαθός περ ἐὼν ὑπέρροπλον εἶπεν,

„Εἴ μ' ὁμότιμον εἶντα βίην ἀέκοντα κατέξει.

ἴδε δὲ καὶ Ἡρόδοτον. Ζ'. 35.

δῶν τῷ Διὶ ἰσοτιμίαν ἄγει· παρὰ δὲ τέττε, ὡς φέ-
το, καὶ πληγὰς λαμβάνει, καὶ εἰς δεσμωτήριον ἐμβά-
λεται.

- βί. Τί λέγω βασιλεῖς βαρβάρους; Οὐχ ὅρας τὸν
5 Πεισίστρατον τὸν Ἑλληνα, τὸν Ἀθηναῖον, ἐπὶ τὴν
ἀκρόπολιν αἰεὶ θέοντα, ὥσπερ τῆς εὐδαιμονίας αὐ-
τῷ κατορυσυγμένης ἐκεῖ σὺν τῇ ἐλαίᾳ τῇ παλαιᾷ,
καὶ ἐκπέσῃ, μὴ ἀνεχόμενον καθ' ἡσυχίαν ζῆν; Πο-
λυκράτην μὲν γὰρ εἰδὲ τὸ ἐξ Αἰγύπτου νοθέτημα ἔ-
10 πεισε μὴ φρονεῖν μέγα ἐπὶ εὐδαιμονίᾳ, ὅτι ἐκέκ-
το θάλατταν Ἰωνικὴν, καὶ τριήρεις πολλὰς, καὶ σφεν-
δόνην καλὴν, καὶ Ἀνακρέοντα ἐταῖρον, καὶ παιδικὰ
Σμερδίων. Ἀλλ' οἶδε μὲν εἰκόασιν οἱ δυνάσαι ἐξηπα-
τημένοις ὑπὸ ἀβροτήτος καὶ ἡδονῆς εὐπροσώπων κα-
15 κῶν. Οἱ μὲν δὲ ἐκ ἀκείων ἐγκωμιάζοντες τὸς Αἰακί-
δας, ὅτι ἦσαν ἄνδρες

πολέμῳ κεχαρηότες, ἥντε δαιτί;

(7) Σὺν ἐλαίᾳ τῇ παλαιᾷ] ἢν Ἀθηναῖα φύσαι λέγεται·
ἴδε ἀνωτέρω λόγῳ λ'. ε. καὶ Τ' ἡγῆται Μυθ. 164. καὶ Λιβανίου
προλογ. σελ. 88. (9) τὸ ἐξ Αἰγύπτου νοθέτημα] ὅπερ σὺν
τῷ ἐνδύεται ὁ Ἄμασις· ἴδε ἀνωτέρω λόγῳ α'. ε. καὶ περι-
τῇ Σμερδίῳ λόγῳ κς'. α'. (15) Οἱ μὲν δὲ ἐκ ἀκείων.] μνημονι-
κὸν ἀμάρτημα Μαξίμου, φησὶν ὁ Δαβίσσιος· ἐ γὰρ Ὀμηρος,
ἀλλ' Ἡσίοδος ἐποίησεν ἕτω περὶ τῶν Αἰακιδῶν, ὡς καὶ Πο-
λύβιος. Ε'. α'. ὧδε· Οἷος Ἡσίοδος παρεισάγει τὸς Αἰακίδας

„Πολέμῳ κεχαρηότατος, ἥντε δαιτί.

ἴδε καὶ Σκίδαν ταῦτα ἐν Λέξει Δαΐτας· τὸν αὐτὸν δὲ ἐν
ἐκφράζει καὶ ἐν τέτοις Ἡσίοδος (Ἀσπίδι σίχ. 114.)

„Οἱ δὲ σοὶ σχεδὸν εἴσι· λιλαϊόμενοι πολέμοιο

„Φυλόπιδα σήσεις· τὰ σὺν πολὺ φίλτερα δοῖναι.

- Καὶ τί ἂν εἴη πολέμῳ ἀχαριστότερον; ἀλλὰ καὶ ὡς
 τὸ ἄχαρι δῆπρ πρᾶγμα ἔτυχε καὶ τῷτο ἐ φαύλων ἐ-
 ρασῶν. Οἷος ἦν καὶ ὁ Φίλιππος αὐθὺς ποτε, ὃ κατὰ
 Μακεδονίαν ἐξὸν μένειν, καὶ ζῆν ἐπὶ τοῖς Ἀμύντῃ
 5 ἀγαθοῖς, καὶ τῇ Περδίκκῃ εὐδαιμονίᾳ, ἐζήτει ταύτην
 περιῶν ἄλλοθι, ὥσπερ ἐκπεπτωκῆσαν τῆς Μακεδό-
 νων γῆς· καὶ διὰ τῷτο, ὡς ἔοικε, Τριβαλλοῖς ἐπο-
 λέμει, Ἰμβριαῖς ἐπῆει, ἐπολιόρκει Βυζάντιον, κα-
 τέσκαπτεν Ὀλυνθον, Ἀθηναίους ἐξηπάτα, Θεττα-
 10 λοῖς συνετίθετο, Θηβαίους ἐσπένδετο, Ἐλάτειαν ἐ-
 λάμβανε, Φωκέας ἀνίστη, ἐπιώρκει, ἐψεύδετο, ἐπη-
 ρεῖτο· ἔδεν ἦν Φιλίππῳ ἀπάμοτον, ἐ ρῆμα, ἐκ ἐρ-
 γον, ἐκ αἰχύνη, ἐκ ἀδοξία. Ἐρώμεθα τὸν Φίλιπ-
 πον, τίνας ἀντικταλλάττη πόινες τοσούτες, καὶ κιν-
 15 δύνες πραγμάτων, καὶ πηρώσεις σωμάτων; Κακο-
 δαιμονίας ἐρᾷς; Γελοῖον τὰ ἐρώτημα· ἀλλ' ἐχ εὔρε

(15) Καὶ πηρώσεις σωμάτων] ἔμεινον γράψαι ὁμιλίαν φη-
 σὶν ὁ Μαρκιανδός· τυφλός δὲ ἦν ὁ Φίλιππος διὰ τοιαύτην
 αἰτίαν. Ἀνὴρ γὰρ ἀμφιπολίτης τὸ γένος, προσελθὼν αὐτῷ καὶ
 πολλὰ περὶ τῆς εἰς τὸ τοξεύειν αὐτῷ ἐμπειρίας νεανισυαίμε-
 νος, ἤκουσε παρὰ τῷ Φιλίππῳ ἐκεῖνα· εἰάν τοίνυν μοί ποτε
 πρὸς ψάρας (ὄρνεον δὲ τῷτο) πόλεμος γένηται, εὖ ἴθι, ὅτι
 μισθοφόρου σε τότε ἄξομαι· ταῦτα γὰρ ἀκέσας ὠργίσθη, καὶ
 ἐπέγραψεν ἐπὶ τῇ τόξῃ, εἰς τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν τῷ Φι-
 λίππῳ, ὃ καὶ ἀληθῶς εἰς τὸν ὀφθαλμὸν αὐτῷ ἔβαλε πολιορ-
 κῆντος Μεθώνην, καὶ πρὸς τὰ τεῖχη προσαγομένῃ· ὅρα ταῦ-
 τα πλατύτερον Σειδ. ἐν λεξ. Κίρανος. Γολδσμὶδ ἐλλ. Ἰσορ.
 Κεφ. 1Γ'. καὶ Γ'ς. ζ'. 6. (16) ἀλλ' ἐχ εὔρε... ὁ Φίλιππος]
 ὑποφορὰ τῷτο ὡς ἀπ' ἄλλης προσάπτει φησὶν ὁ Μαρκιανδός·
 ἢ δὲ ἀπόκρισις· ἀλλ' ἐξανέστησεν αὐτοῦ ἡ εὐδαιμονία· τὸ

- δῆπε τὸ ζητέμενον ὁ Φίλιππος, ἀλλ' ἐξανέστησεν αὐ-
 τὸν ἢ εὐδαιμονία. Καὶ διὰ τῆτο ὁ Ἀλέξανδρος χαί-
 ρειν τῇ Εὐρώπῃ φράσας, ὡς ἐξήμῳ ἀγαθῶν, εἰς
 τὴν Ἀσίαν ἐκπεραιῖται, ὑποπτεύων τὴν εὐδαιμονίαν
 5 ἢ ἐν Σάρδεσιν ἐν τῷ χερσῷ ψήγματι κατορεωρῦχθαι,
 ἢ ἐν Καρία ἐν τοῖς Μουσουλῶ θησαυροῖς, ἢ ἐν τοῖς
 Βαθυλατιαν τείχεσιν, ἢ ἐν τοῖς Φοινίκων λιμέσιν, ἢ
 ἐν ταῖς Αἰγυπτίων ἡϊόσιν, ἢ ἐν ταῖς Ἀμμωνίων
 ψάμμοις. Οὐκ ἐξήρκεσε δ' αὐτῷ ἡ Δαρεῖος φεύγων,
 10 ἔκ Αἰγύπτου ληφθεῖσα, ἐκ Ἀμμων πατῆρ, ἡ Βα-
 θυλῶν ἀλῆσα· ἀλλ' ἐπὶ τὴν Ἰνδῶν γῆν ἔδραμεν αὐ-
 τοῖς ὅπλοις. Ἐραμεθα τὸν Ἀλέξανδρον τὴν αἰτίαν
 τῆ δόξης. Τί ποθεῖς; τίνας ἐξῆς; ἐπὶ τί σπεύδεις;
 Ἄλλο τί φησὶν, ἢ εὐδαιμονίαν;
 15 γ'. Ἐα μοι τὲς βασιλεῖς καὶ τὲς δυνάσας. Τὰ
 δημοτικὰ ἐχ' ὁρᾷς; ὡς πᾶς ἀνὴρ πανταχόθεν ἐπὶ
 ταῦτ' ὀφεί; ὁ μὲν γῆς ἀπτόμενος, ὁ δὲ περὶ θά-
 λατταν πραγματευόμενος, ὁ δὲ περὶ πολέμης ἀχο-
 λόμενος, ὁ δὲ περὶ λόγους σχολὴν ἄγων, ὁ δὲ γά-
 20 μον λαμβάνων, ὁ δὲ παῖδας τρέφων, ὁ δὲ λησεύων,
 ὁ δὲ ὑβρίζων, ὁ δὲ δωροδοκῶν, ὁ δὲ μοιχεύων, ὁ δὲ
 μισοφοβῶν; Κινδυνώδεις ὁδοὶ καὶ σφαλερεῖς οἱ πολ-
 λοὶ ἰόντες, ἐπ' αὐτῶν τῶν κημνῶν καὶ βαράθρων·

δὲ, ἐξανέστησεν, γράφειν ἐξέστη Ρ' ἔστικας ἀξιοῖ, βελόμενος
 ἴσως εἰπεῖν. ἐξέστησεν, ὁ εἰς, ἐπῆρσεν, ἐκίνησεν, ὑψώσεν.

(23) Βα(α)δ(α)ν] κτὼς ἐγγράφα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐκδόσεως
 ἀντὶ τῆ βοθρῶν· κτὼ γὰρ κἂν τῷ Ε'. β'. Ὁ ῥύματα καὶ κημνοὶ
 καὶ βοθρῶν καὶ τειχία· κἂν τῷ λδ'. γ'. ὦν αἱ μὲν ἄλλαι ἐπὶ
 κημνῶν καὶ βοθρῶν ἄγχει· τὰ δὲ ἐπομνῶν, ἐκ αὐτῶν λάβωσι,

- ἔς οἰκτεῖραι ἄντις· τὸτο δὲ ἐκ ἂν λάθωσι. Καί
 ἦτοι μὲν σπεδασικοί τινες ταῖς βίαις· τὸ δὲ ἀργὸν
 καὶ ἀλύον τὸτο πλῆθος, ἄρα καὶ τὸτο προήκατο
 τὴν τῷ ἀγαθῷ ἐλπίδα; ἑδαμῶς μὰ Δία. Οὐ γάρ
 5 ἂν ἔτε οἱ κόλακες πράγματα εἶχον τὰς τῶν πλη-
 σίων ἐπιθυμίας θραπεύοντες, ἔτε οἱ βωμολόχοι
 τῶν θαμβῶν καὶ γελώτων ἐκθηρεύμενοι γενέσεις τε
 καὶ ἀγωγὰς, ἔτε οἱ τὰ θαύματα ἐπιδεικνύμενοι,
 ἐκκλώμενοι τε καὶ σρεβλόμενοι τὰ σώματα, ἔτε αλ-
 10 λος ἄλλο τι ἐπιμηχανώμενος σπεδῇ καὶ μάταιον ἦ.
 δ'. Ἡλθὲν εἰς Βαβυλῶνα ἀνὴρ Ἰών παρὰ τὸν
 μέγαν βασιλέα, τέχνην τινὰ ἐπιδεικνύμενος διαφέρει-
 σαν εὐμηχανία· ἀμάξας τινὰς ποιέμενος μικρὰς
 σρογγύλας, κατὰ βελόνης ὀρθίς πόρρωθεν ἀφίεις,
 15 τῆς βελόνης ἄκρας ἐτύγχανε· καὶ φετο διηπε μέγα
 εἶναι αὐτῷ ἀγαθὸν τὴν εὐσοχίαν τῆς βελόνης, ἐχ-
 ῆττον, ἢ ὁ Ἀχιλλεύς τὴν τῆς μελίας τῆς ἐκ τῷ
 Πηλίδι. Καὶ ἐν Λιβύῃ ἀνὴρ Λίβυς, Ψάφωv ὄνομα,
 ἐρασὴς εὐδαιμονίας ἐ ταπεινῆς μὰ Δία, ἑδὲ τῆς πε-
 20 ριθεύσης ταύτης, ἀλλὰ ἤθελε γὰρ θεὸς εἶναι ἡ-
 κεῖν· ξυλλαβὼν ἐν τῶν ὠδικῶν ὀρνίθων πολλὰς, ἐδί-
 δασκεν ἄδειν τὰς ὀρνίθας· ΜΕΓΑΣ ΘΕΟΣ ΨΑ-

ἢ τῷ συμπληροῦ Ρ' εἰσρκιος, ἔς οἰκτεῖραι ἄντις τὸτο ποιῶντας,
 ὃ ποιῶντες ἢ ἐκ ἂν λάθωσι· μή τι γε γραπτέον, καὶ λάθωσι;
 ὃ δὲ Λατίνος μεταφράζει ἦτω· τὸτο ἐχόντες, ἀλλ' ἐκ ἀγ-
 νοῦντες ποιῶσι.

(13) Ἀμάξας τινὰς] τί δὲ βέλεται ἐνταῦθα τὸ ἀμάξας
 ἑδείς οἷα τῶν μὲν μαζῶν λεγόντων, τῶν δὲ σφαιράς· ἀλλ'
 ἑδὲν ὀγίης. (13) Ψάφωv ὄνομα] ἴδε καὶ Δίωνα Χρυσ. Λόγ.

ΦΩΝ· ἡ ἠφίει αὐθις ἐπὶ τὰ ὄρη. Οἱ δὲ οἱ αὐτοὶ τε
 ἴδον, ἡ οἱ ἄλλοι ὄρνιθες ἐδιζόμενοι τῇ φωνῇ. Λίβυες
 δὲ θείαν νομίσαντες εἶναι τὴν φήμην, ἔδυον Ψά-
 φωνι, ἡ ἦν αὐτοῖς θεὸς ὑπὸ ὀρνίθων κεχειροτονημέ-
 5 νος· ἔδεν οἶμαι τῷ Περσικῷ φαυλότερος, ὃν ἡ πρό-
 τερον προσεκύνησαν Πέρσαι, πρὶν αὐτὸν ἐχειροτόνη-
 σεν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ὑβρισιῆς ἵππος.

ἔ. Οὕτως ἄρα ἔδεν ἕτερον ἐτέρῳ ὁμολογεῖ τῶν
 ἀνδρωπίνων, ἀλλὰ πάντες ἔρωτος κοινωθέντες εἰς
 10 τῷ πρὸς τὸ ἀγαθὸν, ἵενται πολλὰς ἡ παντοδαπὰς
 ὁδούς, ἄλλος ἄλλης πράξεως νενεμημένος ἡ μοῖραν ἡ
 τύχην. Καὶ καινὸς μὲν πᾶσιν ὁ τῷ ἀγαθῷ πόθος,
 τυγχάνει δὲ τῷ ζητούμενῳ ἔδεν μᾶλλον ἄλλος ἄλλῃ·
 ἀλλὰ ὥσπερ οἱ ἐν σκότῳ χρυσὸν ἡ ἄργυρον μα-
 15 σεύοντες, ἄποροι ὄντες τῷ τὸ θηρώμενον ἐλέγξοντες
 φθόγγῳ, βρίθει ἡ ἐπαφῇ ἄπισον εἰκασίαν λαβόν-
 τες, περιπίπτοντες ἀλλήλοις ἡ διαδάκνοντες, ἔτε
 ἀφίεναι τολμῶσι, μὴ ἄρα ἔχωσιν, ἔτε παύσασθαι
 πονέμενοι, μὴ ἄρα ἔκ ἔχωσιν· ἐνθα δὲ θόρυβος,
 20 ἡ σάσεις, ἡ παρακελεύσεις, ἡ φωναὶ ζητούντων,
 σενόντων, διωκόντων, ὀδυρομένων, ἀρεπάζοντων, ἀ-
 φαιρεμένων· ἡ βοῶσι μὲν πάντες ἡ παιωνίζουσιν,
 ὡς δὴ τὰ ἐντετυχηκότες τῷ ἀγαθῷ, ἔχει δὲ ἑδείς,

Α'. δ'. 10. χόλ. ἐμῇ ἐκδόσει. (5) ἔδεν οἶμαι τῷ Περσι-
 κῇ] Δαρεΐου τὸν Γ' ἀσπερ εὐνοεῖ· ὃς χρημετίσαντος τῷ ἵπ-
 πῳ αὐτῷ πρὸ τῶν ἄλλων, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῶν Περσῶν·
 ἴδου εἰς πλάτος Η' ῥόδοτον, Γ'. 85. ἡ Γ' ἡσῖνον, Α'. 10.

ὑπὸ δὲ ἀπιστίας τὰ τῷ πλησίον ἕκαστος ῥήματα διε-
ρευνᾶται.

ς'. Τῷτο τὸ πάθος ταράττει τὴν γῆν καὶ τὴν
θάλατταν, τῷτο ἀθροίζει τὰς ἐκκλησίας, τῷτο
5 συνάγει τὰ δικαστήρια, τῷτο πληροῖ τὰ δεσμωτή-
ρια, τῷτο πῆγινυσσιν ναῦς, τῷτο τρεῖς καθέλκει,
τῷτο πολέμους συντάττει, τῷτο ἀνεδίδασεν ἐπὶ ἵππους
ἱππέας, ἐπὶ ἄρματα ἡνίοχους, ἐπὶ ἀκρόπολιν τυ-
ραίνους. Διὰ τῷτο ξεναγοί, διὰ τῷτο μισοφόροι,
10 Ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει,
Τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνες τε γυναῖκας.
Καὶ τῶν ἄλλων μυρίων κακῶν ἀνέχονται οἱ ἄνθρω-
ποι δι' ὅθεν ἄλλο, ἢ δι' ἐλπίδα ἀγαθῆ καὶ ἄγνοϊαν.
Εὐέφυσε γάρ τι ὁ Θεὸς ζώπυρον τῷ τῶν ἀνθρώπων
15 γένει τῆς προσδοκίας τῷ ἀγαθῷ, ἀπέκρυψε δὲ αὐ-
τῷ τὴν εὐρεσιν·

Ρίζη μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἵκελον ἄνθος.
Οὐ γὰρ ἐξηπατήσεται με Ὀμηρος τῷ ὀνόματι. Ὅρῳ
τὸ μῶλυ, καὶ συνίημι τῷ αἰνίγματος, καὶ σαφῶς οἶ-
20 δα, ὡς χαλεπὸν εὐρεῖν τὸ χρῆμα τῷτο

Ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασι.

ζ'. Νῦν δὲ τοῖς ἀνθρώποις περὶ μὲν ἀτόπη λέβη-

(1) ἕκαστος ῥήματα διερευνᾶται·] ἴσως εὐρήματα, ὡς εἰκάζει Μαρκιανδός.

(10) Ἄνδρας μὲν κτείνουσι·] Ὀμηρος Γ' λ. 259. τὸ δὲ ἐπόμενον αὐτίς ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς Κ'. 304. καὶ τὸ μετ' αὐτὸ αὐτόφι 306. τὸ δὲ, ἴσασι, δύναται, παρ' Ὀμήρου κεῖται· ὁ δὲ Μάξιμος ἔτρεψεν αὐτὸ εἰς τὸν οἰκεῖον σκοπόν.

(22) Περί μὲν ἀτόπη λέβητος] ἴδε ἀνωτέρω λόγῳ ιζ'.

- τος ὁ Ἀπόλλων λέγει ἐφομένε ἐν Λυδοῖς, καὶ τὸ
 ξύλινον τεῖχος λέγει, καὶ τὸν σενυγρὸν ἰθμόν, καὶ σει-
 σμὸν μέλλοντα, καὶ ἐπιόντα πόλεμον, καὶ κατιόντα
 λοιμὸν· τὸν δὲ τῶτων πρεσβύτερον χρησμὸν ἡ λέ-
 5 γει, ὅπως πόλεμος μὴ γενηται, πῶς τεῖχος μὴ δεη-
 θῶ, πῶς λοιμὸν μὴ φοβηθῶ. Ἀλλ' ὁ μὲν Ἀπόλ-
 λων ταῦτα ἐκ Δελφῶν ἡ λέγει, ἅδε ὁ Ζεὺς ἐκ Δω-
 δώνης λέγει, ἅδε ἐξ ἄλλης γῆς ἄλλο θεός· φιλο-
 σοφία δὲ λέγει. Ὡς χρησμὸς καλὸς, καὶ μαντικῆς πο-
 10 λυωφελεσάτης· πείσομαι τῇ χρησμωδίᾳ, ἐὰν ὁμολο-
 γημένην ταύτην ἰδῶ. Ἀστυαζόν μοι χρησμὸν λαγε-
 τοιαύτης δέομαι μαντικῆς, ἥ πειθεῖς βιώσομαι ἀ-
 σφαλῶς. Ποῖ πέμπεις τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος· τί-
 νας ὁδὸς, ἐπὶ ποῖον τέλος; ἐν τῷτο ἔσω, κοινὸν ἔσω.
 15 Νῦν δὲ καὶ φιλοσοφίας ὁρῶ πολλὰς ἀποικίας, ἄλλων
 ἀλλήχῃ σελλόμενον· ὥς ἐπὶ Βοιωτίαν Καδμόν, ὥς
 Ἀρχίαν ἐπὶ Συρακῆσας, ὥς Φάλανθον ἐπὶ Τάραν-

ς· καὶ μᾶλλον λόγῳ Θ'. α'. (2) καὶ τὸν σενυγρὸν.] ἐξηγεῖ-
 ται ταῦτα κατὰ τὸν Διόδοτον Οἰνόμαος παρ' Εὐσεβίῳ (πα-
 ρασ. Εὐαγ. Ε'. 20) ἔτω, Ἀριστόμαχος ὁ Ἀριδαῖα, ἐπειδὴν
 ὁ Ἀριδαῖος ἐτεβήκει ἐν τῇ εἰσβολῇ, ἔρχεται ἀκασόμενος
 παράσῃ περὶ τῆς ὁδοῦ· ἐπεθύμει δὲ, ὥσπερ καὶ ὁ πατήρ·
 σὺ δ' αὐτῷ λέγεις

„Νίχην σοι φαίνεσι θεοὶ δι' ὁδοῦ σενύγων.

καὶ ὅς κατὰ τὸν ἰθμόν ὤρμησεν ἐπιχειρεῖν, καὶ μάχη τελευτᾷ·
 τότε δὲ ἦος ὢν ὁ Τήμιευς, κακοδαίμων ἦκεν ἐκ κακοδαίμο-
 νων ὁ τρίτος· σὺ δ' αὐτῷ παρεγγυᾷς, ἃ καὶ Ἀριστομάχῳ
 τῷ πατρὶ· καὶ ὅσα ἄλλα· καὶ ἐνὶ τῇ σὺν πειθεῖς ἀπέθανεν ἐν
 τῇ εἰσβολῇ· καὶ σὺ ἴσῃς ἢ κατὰ γῆν λόγῳ σενύγων, ἀλλὰ
 κατὰ τὴν εὐρυκατορα, ἐπειδὴν χαλεπὸν ἦν εἰπεῖν, κατὰ

τα, ὡς Νηλέα ἐπὶ Μίλητον, ὡς Τληπόλεμον ἐπὶ
 Ρόδον. Ἡ τὴν μὲν γῆν ἀνάγκη νενεμῆσθαι τοῖς τό-
 ποις, καὶ οἰκεῖν ταύτης ἄλλης ἄλλην μοῖραν· τὸ δὲ
 ἀγαθὸν ἐν, ἀνέμητον, ἄφθονον, ἀνευδές, πολυαρ-
 5 κές πάσῃ φύσει λογισικῇ καὶ διανοητικῇ· ὡς ἥλιος εἰς
 ἀγαθὸν ἐν φύσεως ὁρατικῆς, καὶ μουσικῇ μία ἀγα-
 θὸν ἐν φύσεως ἀκουσικῆς, καὶ ὑγείᾳ μία φύσεως σαρ-
 κίνης. Ἀλλὰ τοῖς μὲν ἄλλοις ζώοις κατ' ἀγέλην ἐκά-
 σην ἀποκέκριται πρὸς σωτηρίαν ἀγαθὸν ἐν, καὶ κοι-
 10 νωνεῖ ἴσθι βίῃ καὶ τέλει ἐνὸς τὰ ὅμοια τοῖς ὁμοίοις,
 ἕκαστα ἑκάστοις, τὰ πετόμενα, τὰ βαδίζοντα, τὰ
 ἔρποντα, τὰ τὴν ὑγρὰν διαίταν ἀσπαζόμενα, τὰ
 σαρκοφάγα, τὰ ποιφάγα, τὰ καρποφάγα, τὰ
 ἀγελασικά, τὰ ἡμέρα, τὰ ἄγρια, τὰ εὐκέρω, τὰ
 15 ἄκέρω· καὶ μεταθῆς τὰς βίης, παρανομεῖς περὶ
 τὴν φύσιν. Τὴν δὲ τῶν ἀνθρώπων ἀγέλην, τὴν σύν-
 νομον, τὴν ἡμερωτάτην, τὴν κοινωνικωτάτην, τὴν
 λογικωτάτην, κινδυνεύει διαλύειν καὶ διασπᾶν ἐκ ἐπι-
 θυμῖα δημώδης μόνον, ἔδῃ ὀρέξεις ἄλογοι, ἔδῃ ἔρω-
 20 τες κενοί· ἀλλὰ καὶ τὸ βεδαιότατον τῶν ὄντων φιλο-
 σοφία, πολλὰς καὶ αὐτὴ δῆμους ποιεῖ καὶ νομοθέτας μυ-
 εῖς, διασπᾶ καὶ διασκίδνησι τὴν ἀγέλην, καὶ πέμπει
 ἄλλον ἀλλαχῆ, Πυθαγόραν μὲν ἐπὶ μουσικῇ, Θα-
 λῆν δὲ ἐπὶ ἀστρονομίᾳ, Ἡράκλειτον δὲ ἐπὶ ἐρημίᾳ,
 25 Σωκράτην δὲ ἐπὶ ἔρωτας, Καρνεάδην δὲ ἐπὶ ἀγνείαν,

τὴν θάλασσαν. (25) Καρνεάδην δὲ ἐπὶ ἀγνοίαν] ἐπὶ ἀγνείαν
 κεῖται ἐν τῇ ἀρχαίᾳ· ἀλλ' ἡμάρτηται· δηλοῖ γὰρ τὸν ἐ-
 πεκτικὸν φιλόσοπον· φέρεται γὰρ ἔγωγε περὶ αὐτῆς λόγος.
 Καρνεάδης καὶ Κλειτόμαχος, καὶ ὅσοι τῶν τῶν ὁμιλεῖται, πάν.

Διογένην ἐπὶ πόνης, Ἐπίκυρον ἐφ' ἡδονήν. Ὁρᾷς τὸ
 πλῆθος τῶν ἡγεμόνων; ὁρᾷς τὸ πλῆθος τῶν συν-
 δημάτων; πῆτις τρέπεται; ποῖον αὐτῶν καταδέ-
 ξομαι; τίνι παιδῶ τῶν παραγγελμάτων;

Λ Ο Γ Ο Σ ΛΕ΄.

Εἰ προηγέμενος ὁ τῇ Κυρικῇ βίος.

- Α. Βέλομαί σοι κατὰ τὴν τῇ Λυδῇ σοφίαν ποιῆσαι
 μῦθον· διαλέξονται δέ μοι ἐν τῷ μύθῳ ἕχ' ὁ λέων
 ἔδῃ ὁ αἰετὸς, ἔδῃ τὰ τέτων ἔτι ἀφωνότερα, αἱ δρυεὶς
 ἀλλ' ὠδίμοι λελέξεται· Ζεὺς ἦν καὶ ἑρανοῦ καὶ γῆς
 5 ἑρανοῦ μὲν πολῖται θεοὶ, τὰ δὲ γῆς θερέμματα
 ἀνθρώποι ἔπω τότε ἐν φωτὶ ἦσαν. Καλεῖ δὲ Ζεὺς
 Προμηθεά, καὶ αὐτῷ προσάττει κατανεῖμαι τῇ γῇ
 ἀποικίαν, ζῶον ἀπλῆν, κατὰ μὲν τὴν γνώμην ἐγ
 γύτατα ἡμῖν τοῖς θεοῖς, τὸ δὲ σῶμα αὐτῶν ἔσο
 10 λεπτόν, καὶ ὀρεθιον, καὶ σύμμετρον, καὶ ἰδεῖν ἡμέρον
 καὶ χειρουργεῖν εὐκόλον, καὶ βαδίζειν ἀσφαλές. Πείθε-
 ται ὁ Προμηθεὺς Διὶ, καὶ ποιεῖ ἀνθρώπους, καὶ οἱ

τα τῶν ἄλλων δόγματα καταπατύντες, αὐτοὶ δ' ἀποφα-
 νόμενοι διαβρῆδην ἀκατάληπτα εἶναι τὰ πάντα. καὶ τ. λ. π.

(1) Κατὰ τὴν τῇ Λυδῇ σοφίαν] προσέειπα τὸ, τῇ
 τὰ γὰρ Ἐνικὰ ὡς ἀόριστα καὶ δύνανται παραστῆσαι πρόσκαιρα
 κατὰ τὰ κύρια ἀνάρθρους προφερόμενα. Λυδὸς δ' ἐνταυθαί-
 σιν ὁ Αἴσκιππος, καὶ τοὶ Φρύγα αὐτὸν καὶ ἄλλοι μὲν, ἀλλὰ καὶ
 ὁ Μάξιμος αὐτοῦ λόγῳ. γ'. α'. καὶ κ'. ε'. ἐξέλει· ἔτρεψα

κίζει τὴν γῆν. Οἱ δὲ ἐπεὶ γενέσεως ἐπελάβαντο, ἔ-
 χαλεπῶς διέζων· καὶ γὰρ τροφὴν αὐτοῖς ἀποχεῖ-
 σαν γῆ παρείχετο, λειμῶνας δασεῖς, καὶ ὄρη κομῶν-
 τα, καὶ καρπῶν χορηγίαν, ὅσα γῆ φέρειν φιλεῖ μη-
 5 δὲν ὑπὸ γεωργῶν ἐνοχλημένη· παρείχοντο δὲ καὶ αἱ
 Νύμφαι κρήνας καθαρὰς καὶ ποταμὸς διειδείς, καὶ
 ἄλλων ναμάτων εὐπόρεε τε καὶ δαψιλεῖς πηγὰς·
 πρὸς δὲ καὶ θάλασσαν μὲν ἐξ ἡλίου τοῖς σάμασι περι-
 χεόμενον συμμέτρως αὐτὰ παρεμυθεῖτο, αὔραι δὲ
 10 ἐκ ποταμῶν ὥρα θέρης ἐπιπνέουσαι ἀνέψυχον αὐ-
 τοῖς τὰ σώματα· περιμάχιστον δ' ἦν τέτων ἐδὲν ἐν
 ἀφθόγῳ τῇ τῶν αὐτομάτων χορηγία διαιτωμένοις.
 Δοκεῖσι δέ μοι καὶ οἱ ποιηταὶ ἐγγύτατα εἶναι τῷ ἡμε-
 τέρῳ τέτῳ μύθῳ, ὑπὸ Κροίῳ θεῶν βασιλεῖ τοῦ-
 15 τόν τινα αἰνιττόμενοι βίον, ἀπόλεμον, ἀσίδηρον, ἀ-
 φύλακτον, εἰρηνικόν, ἀπεριμάχιστον, ἰγυιπὸν, ἀ-
 νευδεᾶ· καὶ τὸ χρευσθῆν γένος· τέτο, ὡς εἴοικεν, ὁ
 Ἡσίοδος καλεῖ, νεανιευόμενος πρὸς ἡμᾶς.

β'. Ἐμοὶ δὲ ὁ μῦθος ἀπελθὼν ἐκποδὸν, καὶ γε-
 20 νόμενος ἐκ μύθε αὐτὸ τέτο λόγος, πρὸίων παρα-
 βαλλέτω βίον βίῳ, τῷ προτέρῳ τὸν δεύτερον, εἴτε
 σιδηρῆν τις αὐτὸν, εἴτε καὶ ἄλλη πη ἀνομάζων χαίρει.
 Ἡνίκα ἤδη κληροχῆσαντες οἱ ἄθροποι τὴν γῆν, ἀ-

δὲ κατωτέρῳ καὶ τὸ, ποτὲ, εἰς τὸ, τότε· ὅσον, ἤτω τότε,
 διὰ τὸ ὁμαλώτερον. (18) ὁ Ἡσίοδος καλεῖ·] Ἐργ. καὶ Ἡμ.
 σίχ. 109

„Ὡς ὁμόθεν γεγάασι θεοὶ θυγατέρι· ἀνδραποί,
 „Χρύσειον μὲν πρῶτιστ' ἀνέρος μερόπων ἀνδρώπων
 „Ἀθάνατοι ποίησαν, ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.

- πετέμοντα, αὐτῆς ἄλλος ἄλλην μοῖραν, περιβάλλον-
 τες αὐτοῖς ἔρηκτο καὶ τείχη, καὶ τὰ σώματα σπαργά-
 νοις μαλθακοῖς καθειλίξαντες, καὶ τὴν πόδα σκύτε-
 σι χαρσύναντες, καὶ χρυσὸν οἱ μὲν τοῖς αὐχέσιν,
 5 οἱ δὲ ταῖς κεφαλαῖς, οἱ δὲ τοῖς δακτύλοις περιε-
 τήσαντες, εὐφημόν τινα καὶ εὐπρόσωπον δεσμὸν, καὶ
 σέγας οἰκοδομισάμενοι, καὶ κλεῖδας καὶ αὐλείας καὶ
 προπύλαια ἅττα ἐπισήσαντες· καὶ παρέχοντες τῇ
 γῇ πράγματα, μεταλλεύοντες αὐτὴν καὶ σκάπτον-
 10 τες καὶ ὀρύττοντες· καὶ μὴδὲ τὴν θάλατταν κατὰ
 χώραν ἐϋντες, ἀλλὰ ἐπιτειχίσαντες καὶ ταύτῃ σκά-
 φη πολεμιστήρια καὶ πορευτικά καὶ ἐμπορευτικά· καὶ
 μὴδὲ τῷ ἀέρος ἀπεχόμενοι, ἀλλὰ καὶ τῷτον ληϊζόμε-
 νοι, τὰς ὀρεῖδων ἀγέλας ἰξῶ καὶ ἔρκεσι καὶ παντο-
 15 δαπαῖς μηχαναῖς σαγηνεύοντες· ἀποχόμενοι δὲ μή-
 των ἡμέρων ζῶν δι' ὁδὴν, μὴτε τῶν ἀγρίων διὰ
 θέας, ἀλλὰ αἵματι καὶ φόβῳ καὶ λύθρῳ παντοδα-
 πῶ γαστριζόμενοι· καὶ αἰεὶ ταῖς ἡδοναῖς εὐρίσκου-
 τες νέον, καὶ τῶν ἐσθλῶν ὑπεροφῶντες, καὶ διώκον-
 20 τες μὲν τὰ τερπνὰ, περιπίπτοντες δὲ τοῖς λυπη-
 ροῖς· πλεῖστοι μὲν ὀρεγόμενοι, αἰεὶ δὲ τὸ παρὸν ἐνδε-
 σερον ἡγούμενοι τῷ ἀπόντῳ, καὶ τὸ κτηθὲν ἔλατ-
 τον τῷ προσδοκωμένῳ· δεδιότες μὲν ἐνδεῖαν, πλη-
 ρωθῆναι δὲ μὴ δυνάμενοι· φοβόμενοι μὲν θάνατον,
 25 μὴ φροντίζοντες δὲ τῷ ζῆν· εὐλαβέμενοι μὲν νόσες,
 τῶν δὲ νοσερῶν ἐκ ἀπεχόμενοι· ὑποπτεύοντες μὲν
 ἄλλους, ἐπιβλεπόμενοι δὲ τοῖς πλείοσι· δεινοὶ μὲν

(27) Ἐπιβλεπόμενοι δὲ τοῖς πλείοσι] γραπτέον ἀντὶ
 τῷ πλείοσι, τοῖς ἄλλοις κατὰ Μακρ. Λάνδον· ἢ, τοῖς πλη-

πρὸς τὰς ἀνόπλους, δειλοὶ δὲ πρὸς τὰς ὀπλισμένους·
 μισῶντες μὲν τυραννίδα, τυραννεῖν δὲ αὐτοὶ ἐπιθυ-
 μῶντες· ψέγοντες μὲν τὰ αἰχρᾶ, τῶν δὲ αἰχρῶν
 ἐκ ἀπεχόμενοι· τὰς εὐτυχίας θαυμάζοντες, τὰς
 5 ἀρετὰς μὴ θαυμάζοντες· τὰς δυσυχίας ἐλεῶντες,
 ἐκ ἀπεχόμενοι τῶν μοχθηρῶν· ἐν μὲν ταῖς εὐπρα-
 γίαις τολμηταί, ἐν δὲ ταῖς δυσπραγίαις δυσανά-
 κλητοι· μακαρίζοντες μὲν τὰς τεθνηκότας, γλι-
 χόμενοι δὲ τῇ ζῆν· μισῶντες μὲν τὸ ζῆν, φοβέμενοι
 10 δὲ ἀποθανεῖν· ἀποβεβλημένοι μὲν τὰς πολέμους, εἰ-
 ρηνὴν δὲ ἄγειν μὴ δυνάμειοι· ἐν μὲν δελεῖα ταπει-
 νοί, ἐν δὲ ἐλευθερίᾳ θρασεῖς· ἐν μὲν δημοκρα-
 τίᾳ ἀκατάχετοι, ἐν δὲ τυραννίδι ἐπτηχότες· παί-
 δων μὲν ἐπιθυμῶντες, γενομένων δὲ ὀλιγωρῶντες·
 15 εὐχόμενοι μὲν τοῖς θεοῖς ὡς δυναμένοις ἐπαρκεῖν,
 καταφρονῶντες δὲ ὡς ἂν δυναμένων τιμωρεῖν· καὶ
 δεδιότες μὲν ὡς κολάζοντας, ἐπιπορνεύοντες δὲ ὡς
 εὐδὲν ὄντας.

γ'. Τοιαύτης τοίνυν εἴσεως καὶ διαφωνίας τὸν
 20 δεύτερον τῆτον κατεχέσης βίον, τίνοι δῶμεν τὰ νι-
 κητήρια φέροντες; τίνα, ποῖον αὐτῶν φῶμεν ἀπλὴν
 εἶναι βίον, καὶ ἀπερίστατον, καὶ ἐλευθερίας ἐπὶ βολον;

σίον κατὰ Ρ' εἴσκιον. (7) ἐν δὲ ταῖς δυσπραγίαις δυσανά-
 κλητοι] ἔτω διώρωται μοι ἀντὶ τῆς ἀνάκλητοι, ἵνα ἡ συ-
 νάδου τοῖς εἰρημένοις λέγω λγ'. ε' (10) ἀποβεβλημένοι]
 ἀποβαλλόντες, ἀποφεύγοντες· ἔτω διώρωται μοι ἐκ τῆς
 ἀρχαίας ἐκδόσεως ἀντὶ τῆς προβεβλημένοι, καίτοι Μαρ-
 κελάνδος ἀποδέχεται τὸ πρῶτον ἐν κἀκῃ, κατὰ τὴν αὐτὴν
 σημασίαν.

- καὶ ποῖον ἔχ' ἀπλῆν, ἀλλ' ἀναγκαῖον, καὶ ἐλεεινόν, καὶ
 περιστάσεων γέμοντα; Φέρε ἔξ' ἐκατέρων ἡκέτω τις ἡμῖν
 ἀνὴρ ἐπὶ δαιτητὴν τὸν λόγον· ὁ δὲ αὐτῶν ἐρέδω ἔ-
 κάτερον, καὶ πρῶτόν γε τὸν πρῶτον, τὸν γυμνὸν ἐ-
 5 κεῖνον καὶ ἄοικον καὶ ἄτεχνον, τὸν πάσης τῆς γῆς
 πολίτην καὶ ἐφέσιον. Ἐρέδω δὲ ἀντιθεῖς αὐτῷ τὸν
 τῷ δευτέρῳ βίον καὶ τρόπον, πότερά αἰρεῖται μένειν
 ἐν τῇ πρόδιδεν τροφῇ καὶ ἐλευθερίᾳ, ἢ τὰς τῷ δευτε-
 ρῷ ἡδονὰς λαβὼν σὺν ταύταις καὶ τὰ λυπηρὰ ἔχειν;
 10 Ἴτω δὴ μετὰ τῆτον ὁ ἕτερος, ἀντιθέτω δὲ αὐτῷ ὁ
 δικαστὴς τὴν τῷ προτέρῳ δίαιταν καὶ ἐλευθερίαν· καὶ
 ἐρέδω, πότερά αἰρεῖται τὰ αὐτῷ ἔχειν, ἢ μετατί-
 θεσθαι καὶ μετοικιζέσθαι ἐπὶ τὸν εἰρηναῖον ἐκεῖνον βίον
 καὶ ἄφετον καὶ ἀδεῇ καὶ ἄλυπον; Τίς τῶν ἀνδρῶν αὐτο-
 15 μολεῖ; τίς ἐκὼν ἀλλάττεται βίον βίῳ;
 δ'. Τίς ὕτως ἀνόητος καὶ δύσεως καὶ κακοδαίμων
 ἀνὴρ, ὥς διὰ φιλίαν μικρῶν καὶ ἐφημέρων ἡδονῶν, καὶ
 ἀγαθῶν ἀμφισβητησίμων, καὶ ἀδήλων ἐλπίδων, καὶ
 ἀμφιδόλων εὐτυχημάτων, μὴ ἀσασκεύασθαι, μη-
 20 δὲ ἀνοικίσαι αὐτὸν εἰς ὁμολογημένην εὐδαιμονίαν; καὶ
 ταῦτα, εἰδὼς, ὅτι ἀπαλλάσσεται πολλαπλασίων κα-
 κῶν, ἢ τῷ δευτέρῳ τρόπῳ καὶ βίῳ ἀναπεφυρμένα,
 πῶς ὁ περιστατικὴν ποιεῖ κακοδαίμονά τε τὴν διαγω-
 γὴν τῷ βίῳ, καὶ σφόδρα ἀτυχῇ; Ὡς εἰκάσαιμι ἂν
 25 ἔγωγε ἐκάτερον τῶν βίων, τὸν μὲν γενναῖον τῆτον
 καὶ παντοδαπὸν, δεσμωτηρίῳ χαλεπῷ κακοδαιμόνων
 ἀνδρῶν καθεργγμένων ἐν ἀφεγγεῖ μυχῇ, πολὺν μὲν

(25) Τὸν μὲν γενναῖον] ἢ εἰρωνικῶς τῆτά φησιν, ἢ δειφ-
 οῦται τὸ χωρίον· ὁ Μαρκιανὸς, ἀγγελαῖον βύλεται γρά-

τοῖς ποσὶ σίδηρον περιβεβλημένων, βαρὺν δὲ κλοιὸν
 περὶ τῷ αὐχένι, καὶ ταῖν χερσὶν ἐξηρητημένων δεσμὰ
 δυχερῆ, ῥυπάντων καὶ ἀγχομένων καὶ ῥυττομένων καὶ
 σενόντων· ὑπὸ δὲ χρόνῳ καὶ ἔθες εὐημερίας τινὰς
 5 ἑαυτοῖς ἔνδον καὶ εὐθυμίας μηχανωμένων, μεθυσκο-
 μένων ἐνίοτε ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ ἄδόντων ἀναμίζ-
 καὶ γαστριζομένων, καὶ ἀφροδισιάζοντων, καὶ μὴδὲ ἡ-
 ρέμα ἐκάσθῃ ἐμπιπλαμένων διὰ δέας καὶ ἀπιστίαν καὶ
 μνήμην τῶν παρόντων κακῶν· ὥς ἀκέσαι ἂν τις παρ
 10 ἐκάσῳ δεσμωτηρίῳ οἰμωγῆς ὁμῆ καὶ ᾠδῆς, καὶ σόνου καὶ
 παιᾶνος. Τὸν δὲ ἕτερον αὖ βίον εἰκάσω ἀνδρὶ ἐν κα-
 θαρῷ φωτὶ διαιτωμένῳ, λελυμένῳ καὶ πόδε καὶ τῷ
 χεῖρε, καὶ τὴν αὐχένα πανταχῶς περιερέφοντι, καὶ τὰς
 ὄψεις πρὸς τὸν ἥλιον ἀνατείνοντι, καὶ τὰς ἀσέρας ὁ-
 15 ρῶντι, καὶ διακρίνοντι νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ τὰς ὥρας
 τῆς ἔτης ἀναμένοντι, καὶ τῶν ἀνέμων αἰδανομένῳ, καὶ
 ἀέρα σπῶντι καθαρὸν καὶ ἐλεύθερον· ἀπασεξημέειω
 δὲ τῶν ἔνδων ἐκείνων ἡδονῶν ὁμῆ τοῖς δεσμοῖς, μὴ με-
 θυσκομένῳ, μὴδὲ ἀφροδισιάζοντι, μὴ γαστριζομένῳ,
 20 μὴ σένοντι, μὴ παιανίζοντι, μὴ ἄδοντι, μὴ οἰμώζον-
 τι, μὴ ἐμπιπλαμένῳ, ἀλλ' ὅσον ἀποζῆν, λεπτῷ
 καὶ διερρήνημένῳ τὴν γαστέρα. Τίνα τῶν εἰκόνων μα-
 καρίσωμεν, τίνα οἰκτείρωμεν τῶν βίων, τίνα ἐλώ-
 μεθα; τὸν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, τὸν μικτὸν ἐκεῖνον,
 25 τὸν ἀσαφεῖ, πικραῖς καὶ ἐλεσιναῖς ἡδοναῖς δελεαζόμενος;
 "Ἐνθα δ' ἄρ' οἰμωγῆτε καὶ εὐχολὴ πέλεν ἀνδρῶν,
 ἡδομένων ὁμῆ καὶ σενόντων.

φειν. (3) καὶ ῥυττομένων] (ρυττανομένων, (ρυτῶν καὶ ἀσκήων
 γινομένων.

- 5 ἔ. Μὴ σύ γε, ὦ δειλαία ψυχὴ· ἀλλ' Ἀπολεί-
 πησά μοι ταυτὰσὶ τὰς εἰκόνας αὐτοῖς μύθαις, ἴθι
 ἐπ' ἀνδρα, ἔ κατὰ τὴν Κρόνη ἀρχὴν βιοτεύσαντα,
 ὁμ' ἐν μέσῳ τῷ σιδήρῳ τέτῳ γένει, ἐλευθερωθέν-
 10 τα ὑπὸ τῇ Διὸς καὶ τῇ Ἀπόλλωνος. Ἦν δὲ ἕτος ἐκ
 Ἀττικὸς, ἐδὲ Δωριεὺς, ἐδ' ἐκ τῆς Σόλωνος τρο-
 φῆς, ἐδ' ἐκ τῆς Λυκίης παιδαγωγίας, (ἐ γὰρ
 χειροτονῶσι τὰς ὀρετὰς οἱ τόποι, ἐδὲ οἱ νόμοι) ἀλ-
 λά ἦν μὲν Σπαρτιάς ἐκ τῇ Πόντῃ· συμβουλευσάμενος
 15 δὲ τῇ Ἀπόλλωνι τὰς περιστάσεις πάσας ἀπεδύσατο,
 καὶ τῶν δεσμῶν ἐξέλυσεν αὐτὸν, καὶ περιήει τὴν γῆν
 ἄφετος, ὄρενθος δίκην νῦν ἔχοντας, ἐ τύραννον δε-
 διώς, ἐχ' ὑπὸ νόμῳ κατηναγκασμέιος, ἐχ' ὑπὸ πο-
 λιτείας ἀχολέμειος, ἐχ' ὑπὸ παιδοτραφείας ἀγχό-
 20 μειος, ἐχ' ὑπὸ γάμῳ καθειργόμειος, ἐχ' ὑπὸ γεωρ-
 γίας κατεχόμειος, ἐχ' ὑπὸ στρατείας ἐνοχλέμειος,
 ἐχ' ὑπὸ ἐμπορίας περιφερόμειος· ἀλλὰ τέτῳ ἀ-
 πάντων τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν ἐπιτηδεύματων κατεγέ-
 λα, ὥσπερ ἡμεῖς τῶν σμικρῶν παίδων, ἐπειδὰν ὁ-
 25 ρῶμεν αὐτὰς περὶ ἀεραγάλης σπευδάζοντας, τύπ-
 τοντας καὶ τυπτομένους, ἀφαιρῶντας καὶ ἀφαιρεμένους·
 αὐτὸς δὲ βασιλέως ἀφόδῃ καὶ ἐλευθερῇ δαίταν διαι-
 τώμειος, ἐκ ἐπιτερίδων ἐν χειμῶνι Βαβυλωνίης, ἐδὲ
 Μήδοις ἐνοχλῶν ὥρα θέρους, ἀλλ' ἐκ τῆς Ἀττικῆς
 25 ἐπὶ τὸν Ἰδμόν, καὶ ἀπὸ τῇ Ἰδμῷ ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν
 αὐθις ὁμῇ ταῖς ὥραις μετανιστάμειος. Βασίλεια δ'
 ἦν αὐτῷ τάτε ἱερὰ καὶ τὰ γυμνάσια καὶ τὰ ἄλσῃ·

(26) Βασίλεια δὲ αὐτῷ τάτε ἱερὰ καὶ τὰ γυμνάσια.] ἐκ
 τῇ Δίκῃ τῇ Χρυσόσομῃ πάντα εἰληπται ταῦτα· ἴδε ε'. δ.

πλῆτος δὲ ἀφθονώτατος, καὶ ἀσφαλέςτατος, καὶ ἀνε-
 πιβύλευτος, γῆ τε πᾶσα, καὶ οἱ ἐν αὐτῇ καρποί, καὶ
 κρῆναι γῆς ἔγγονοι, παντὸς Λεσβίου καὶ Χίου πόματος
 δαψιλέσσεραι· καὶ φίλος ἦν καὶ συνήθης τῷ αἱρί, ὥσ-
 5 περ οἱ λέοντες, καὶ ἔκ ἀπεδίδρασκε τὰς ὥρας τῷ
 Διὸς, ἔδὲ ἀντεμηνιχάντο αὐτῷ, τῷ μὲν χειμῶνος
 τεχνιτεύων θάλλπος, τῷ δὲ θέρους ἀναψύχεσθαι πο-
 θῶν· ἀλλ' ἔτως ἄρα ἐθάς ἦν τῇ τῷ παντὸς φύσει,
 ὥς ἐκ τοιαύτης διαίτης ὑγιεινός τε ἦν καὶ ἰχυρός, καὶ
 10 κατεγύρα εἰς τὸ ἀκρότατον, μηδὲν φαρμάκων δεη-
 θεῖς, μὴ σιδήρεα, μὴ πυρὸς, μὴ Χείρωνος, μὴ Ἀ-
 σκληπιῷ, μὴ Ἀσκληπιαδῶν, μὴ μάντεων μαντευσ-
 μένων, μὴ ἱερέων καθαιρόντων, μὴ γούτων ἐπαδόν-
 των. Πολεμυμένης δὲ τῆς Ἑλλάδος, καὶ πάντων πᾶ-
 15 σιν ἐπιτιθεμένων,

Οἱ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυον Ἄρηα,
 ἔκεχειρίαν ἢ γέ μόνος, ἐν ὥπλισμένοις ἄσπλος, ἐν
 μαχομένοις ἐνσπονδος πᾶσιν. Ἀπείχοντο δὲ αὐτῷ καὶ
 οἱ ἄδικοι, καὶ οἱ τύραννοι, καὶ οἱ συκοφάνται. Ἦλεγχε
 20 μὲν γὰρ τὸς πονηρὸς, ἀλλ' ὃ λόγων σοφίσμασιν,
 ὅσπερ ἐλέγχων ἀνιερότατος· ἀλλὰ ἔργοις παρτι-
 θεῖς ἐκάστοτε, ὅσπερ ἐλέγχων αἰνυσιμώτατος καὶ εἰ-
 ρηνικώτατος· καὶ διὰ τῷτο ἔτε Μέλτιτός τις ἐπὶ Διο-
 γένῃ ἀνέστη, ἔτε Ἀρισοφάνης, ἔκ Αἴνυτος, ὃ Λύκων.
 25 ζ'. Πῶς ἔν ὃ προηγόμενος τῷ Διογέнейι ὁ βίος ἔ-
 τος, ὃν ἐκὼν εἴλετο, ὃν Ἀπόλλων ἐδωκεν, ὃν ὁ Ζεὺς

α. καὶ β'. δ'. ἐμῇ ἐκδόσει. (13) μὴ ἱερέων καθαιρόντων.] ἴδε
 καὶ Δίωνα Χρυσ. λόγῳ ζ'. ζ'. τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος ἐκ τῆς
 Ἰλιάδος Γ'. 132.

ἐπήνεσεν, ὃν οἱ νῦν ἔχοντες θαυμάζουσιν; Ἡ' ἄλλο
 τι ἡγόμεθα εἶναι τὴν περίσασιν, ἢ χεῖσιν πράξεως
 ἢ αὐθαιρέτον τῷ ἔχοντι; Ἐπεὶ δὴ τὸν γεγαμηκότα,
 τίνος εἵνεκα γαμεῖ, παίδων φησὶ· τὸν παιδοτροφῶν-
 5 τα, τίνος εἵνεκα ἐτεκνώσατο, διαδοχῆς ἕρᾳ· τὸν στρα-
 τευόμενοι, πλεονεξίας ἕρᾳ· τὸν γεωργῶντα, καρπῶν
 ἕρᾳ· τὸν χερματιζόμενον, εὐπορίας ἕρᾳ· τὸν πολι-
 τεύόμενον, τιμῆς ἕρᾳ. Τῶν δὲ ἐρώτων τέτων οἱ πολ-
 λαὶ ὁμολισκάνεσι, καὶ εἰς τειαντίον περιῖσανται, καὶ
 10 εὐχῆς ἔργον ἢ ἐπιτυχία, ἢ γνῶμης, ἢ δὲ τέχνης.
 Ἐκαστος δὴ τῶν ταῦτα αἰρεμένων περίσασίν τινα δια-
 περαίνεται τῇ βίῃ, καὶ ταλαιπωρίας ἀνέχεται ἔχ ἑ-
 κασίης, ἢ δὲ δι' ἄγνοίαν τῶν αὐθαιρέτων ἀγαθῶν.
 Τίνα γὰρ αἵτις καὶ φαίη τέτων ἐλεύθερον; Τὸν δη-
 15 μαγωγόν; δῆλον λέγεις πολλῶν δεσποτῶν. Τὸν ῥή-
 τορα; δῆλον λέγεις πικρῶν δικαστῶν. Τὸν τύραννον;
 δῆλον λέγεις ἀκολάσων ἡδονῶν. Τὸν στρατηγόν; δῆ-
 λον λέγεις ἀδύλῃ τύχῃ. Τὸν πλέοντα; δῆλον ἀσα-
 φμήτε τέχνης. Τὸν φιλόσοφον; ποῖον λέγεις; ἐπαι-
 20 νῶ μὲν γὰρ καὶ Σωκράτην, ἀλλ' ἀκῶ λέγοιτο· Πεί-
 θομαι τῷ νόμῳ, καὶ ἐκὼν ἐπὶ τὸ δεσποτήριον ἀπει-
 μι, καὶ λαμβάνω τὸ φόρμακον ἐκὼν. Ὡς Σώκρατες,
 ὁρᾷς, τί φῆς· ἐκὼν, ἢ πρὸς ἀκασίης τύχας εὐπρε-
 πῶς ἴσασαι; πειθόμενος νόμῳ; τί; εἰ μὲν γὰρ τῷ
 25 τῷ Διὶ, ἐπαινῶ τὸν νομοθέτην· εἰ δὲ τῷ Σόλῳ,
 τί βελτίων ἢν Σόλῳ Σωκράτης; Ἀποκρινάσθω μοι
 καὶ Πλάτων ὑπὲρ φιλοσοφίας, εἰ μηδεὶς αὐτὴν ἐπε-
 τάραξε, μὴ Δίων φεύγων, μὴ Διονύσιος ἀπειλῶν,

(28) Μὴ Δίων φεύγων, μὴ Διονύσιος ἀπειλῶν] ἴδε καὶ 4.

μὴ τὰ Σικελικὰ καὶ τὰ Γῶνια πελάγη, ἄνω καὶ κάτω πρὸς ἀνάγκην διαπλεόμενα. Καὶ ἐπὶ Ξενοφῶντα ἔλθω, βίον καὶ τέττε ὁρῶ μεσὸν πλάνης, καὶ τύχης ἀμφιβόλου, καὶ στρατιάς κατηναγκασμένης, καὶ στρατη-
 5 γίας ἀκασίης, καὶ φυγῆς εὐπρεπῆς. Ταύτας τοίνυν φημι τὰς περιστάσεις διαφεύγειν ἐκείνον τὸν βίον, δι' ὃν καὶ Διογένης ὑψηλότερος ἦν καὶ Λυκῆργος, καὶ Σόλωνος, καὶ Ἀῤῥαξέρεξ, καὶ Ἀλεξάνδρος, καὶ ἐλευθερώτερος αὐτῷ τῷ Σωκράτει, ὃ δικαστηρίῳ ὑπαχθείς, ὃδὲ ἐν
 10 δεσμοτηρίῳ κείμενος, ὃδὲ ἐκ τῶν συμφορῶν ἐπαινούμενος.

Λ Ο Γ Ο Σ Α Ζ'.

Εἰ συμβάλλεται πρὸς ἀρετὴν τὰ ἐγκύκλια μαθήματα.

- α. Σωκράτης ἐν Πειραιεῖ διαλεγόμενος πολιτικοῖς ἀνδράσιν, ἀναπλάττει τῷ λόγῳ, καθάπερ ἐν θεάματι, πόλεώς τε καὶ πολιτείας ἀγαθῆς εἰκόνα, καὶ τίθεται νόμους, καὶ παῖδας τρέφει, καὶ φερὲς τῇ
 5 πόλει, μουσικῇ καὶ γυμνασικῇ παραδὼς τὰ τῶν πολιτῶν σώματα καὶ τὰς ψυχάς· παραστήσας ἀμφοῖν τοῖν μαθημάτοις διδασκάλους ἀγαθούς, καὶ ἐκκρίτους,

κατωτέρω λόγῳ. ε. δ'. (4) καὶ στρατιάς κατηναγκασμένης] ἄμεινον γράφεσθαι στρατείας ἀντὶ τῆς στρατιάς.

(4) Καὶ φερὲς τῇ πόλει] καθίστησιν ἢ τοιούτό τι ἐλλείπειν δοκεῖ· τὸ δὲ, ἐκκρίτους κατωτέρω, βέλτιον ἢ γρά.

ὥσπερ ἀγέλης ἡγεμόνας, φύλακας ὀνομάζων τὰς
 ἡγεμόνας· ὄναρ, ἐχ ὕπαρ, ὡς δοῦναι ἀντι τῶν
 ἀγροικοτέρων, ξυνισὰς πόλιν. Ἀλλὰ γὰρ τῆς πα-
 λαιᾶς φιλοσοφίας ὁ τρόπος ὅτος ἦν, εἰκὼς τοῖς
 5 χρεσμοῖς. Εἰ δὲ βῆλει. τὸν μὲν Σωκράτην εἴωμεν,
 τὸν δὲ Ἀθηναῖον παρακαλῶμεν ξεῖον ἀποκρίνεσθαι
 ἡμῖν. Καὶ γὰρ αὐτὸς ἐ τέττε ἀκῶν ἐν Κρήτῃ διαλεγο-
 μένῃ ἐν τῇ Δικταίῃ τῷ ἄντρῳ, Μεγίλλῳ τῷ Λακε-
 δαιμονίῳ, ἐ Κλινίᾳ τῷ Κνωσίῳ, πόλει Δωρικῇ οἰ-
 10 κισομένη τιθέντος νόμους, ἵνα πείθωνται τὸ Κρητῶν
 γένος μυσικὴν εἰς τὰ τῆς ἀνδρείας ἐπιτηδεύματα εἰ-
 σοικίσαι, ἐ ἡμερῶσαι τὸν θυμὸν τῷ μέλει· ἵνα
 μὴ κολοβὸς αὐτοῖς ἡ ἀρετὴ μὴδὲ ἀτελής γίγνηται,
 πρὸς τὸν μὲν ἔξω πόλεμον παρασκευάζεσα καρτε-
 15 ρεῖν καλῶς ἐ ἀνέχεσθαι πονεμένους, ἐ ἀποθνήσκειν
 μένοντας, πρὸς δὲ τὸν ἐν τῇ ψυχῇ τὸν εἰσιωτικὸν
 μινδερμίαν παρασκευὴν πορισαμένη τοῖς αὐτῆς θρέμ-
 μασι.

β'. Πῶς τέτο λεγεις, ὦ ξένη Ἀττικέ; Οὕτω
 20 τὸ ἀγαθὸν ἡμῖν σενὸν ἐ γλίσχρον ἐ δύσληπτον καὶ
 ἄδηλον καὶ πραγματείας πολλῆς ἐμπεπλησμένον,
 ὥσε ἐκ αὐτῆς τύχοιμεν, ὅτι μὴ τερετίζοντες ἐ
 ψάλλοντες, ἐ τὰς ἐν γεωμετρίᾳ γραμμάς ἄνω ἐ

φεῖναι ἐγκρίτας (1) φύλακας ὀνομάτων τὰς ἡγεμόνας] ἴδε
 Πλάτων Πολιτ. Β'. 428 (6) τὸν δὲ Ἀθηναῖον παρα-
 καλῶμεν ξεῖον] τὸν Ἀττικόν, ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ παραγρά-
 φῳ φέρεται· τὰ δὲ ἄλλα, ὡς ἐν παρενθέσει ἀναγνωσέον·
 ὁ δὲ Ἀττικὸς πεπλασμένος ἐκ τῶν τῇ Πλάτωνα ὁρᾷ δια-
 λόγων.

- κάτω καταγράφοντες, ἔ τριβόμενοι ἐν τέτοις, ὥ-
 σπερ ἄλλοι θέλοντες, ἀλλ' ἐκ ἀνθρώποι ἀγαθοί
 εἶναι; πρᾶγμα κατὰ μὲν τὴν χρεῖαν ὑψηλὸν ἔ μέ-
 γα ἔ ἐγγύς πε τινὸς θείας ἀρετῆς, κατὰ δὲ τὴν
 5 κτήσιν ἔ χαλεπὸν τῷ ἅπαξ ἐθέλησαντι εἶξαι τῷ
 καλῷ, ἔ πρὸς τὰ αἰχρὰ ἀντιβλέψαι. Ἀποκρίνε-
 ται ὁ Ἀθηναῖος ξένος, ὅτι ἔ πόλεως τὸ καλέμενον
 δὴ τῷ νόμος ἀνευ πειθῆς τῶν χρωμένων σύγγραμ-
 μά ἐσιν ἄλλως κενόν, δεῖ δὴ αὐτῷ τῷ δήμῳ πειθο-
 10 μένε ἐκόντος· ὁ δὲ ἐν τῇ ψυχῇ δῆμος πολὺς ἔ ἐμ-
 πληκτος, ἀλλ' ἐπειδὴν ἅπαξ εἶξας ὁμολογήσῃ τῷ
 νόμῳ, ἔ ἔπνται, ἢ αὐτὸς ἐπικελεύῃ, τῷ ἂν εἴῃ
 τὸ χρεῖμα πολιτεία ψυχῆς ἢ ἀρεῖσι, ἢν καλῶσιν οἱ
 ἄνθρωποι φιλοσοφίαν.
- 15 γ'. Φέρε δὴ, νομοθέτε δίκην παρίτω φιλοσοφία,
 ψυχὴν ἄτακτον καὶ παιωμένην κοσμήσεσθαι, κα-
 θάπερ δῆμον· παρακαλείτω δὲ ξυλλήπτορας ἐ-
 σομένας αὐτῇ καὶ ἄλλας τέχνας, οὐ βαναύτους,
 μὰ Δία, ἔδὲ χειρουργικὰς, ἔδὲ οἷας συντελεῖν τὰ
 20 φαῦλα ἡμῖν· ἀλλὰ τὴν μὲν τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ πα-
 ρασκευάζουσιν ὄχημα εὐπειθὲς καὶ ἐρρωμένον τοῖς
 προσάγμασιν ὑπηρετεῖν, γυμνασικὴν ταύτην ὀνομά-
 ζουσα· τὴν δὲ ἄγγελον τῶν τῆς ψυχῆς διανοημά-
 των, ῥητορικὴν ταύτην ὀνομάζουσα· τὴν δὲ ἀγαθὴν
 25 τιθήνην ἔ τροφὸν γνῶμης νέας, παιητικὴν ταύτην

(17) Παρακαλείτω δὲ ξυλλήπτορας ἐσομένας αὐτῇ·]
 καινοπρεπὲς δοκεῖ ὁ μέλλων ἥττωσιν εἰσαχόμενος· ἀναλυ-
 θήσεται δ' ἐν ἡτῷ· παρακαλείτω ξυλλήπτορας γενέσθαι αὐ-
 τῇ πρὸς τὸ μέλλον. (24) ἀγαθὴν τιθήνην ἔ τροφὸν γνῶμης

ὀνομάζεσθαι· τὴν δὲ ἡγεμόνα τῆς ἀριθμῶν φύσεως
ἀριθμητικὴν ταύτην ὀνομάζεσθαι· τὴν δὲ καὶ λογι-
σμῶν διδάσκαλον, λογιστικὴν ταύτην ὀνομάζεσθαι
γεωμετρίαν δὲ καὶ μουσικὴν, ξυνερίθωτε καὶ ξυνί-
5 σορε φιλοσοφίας, τῶν αὐτῶν νεύματα ἐκάσθῃ μέρος
τῆ πόσι.

δ'. Καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων τάχα δὴ ἐξῆς διέ-
ξειμι· νῦν δὲ δὴ μουσικῆς πέρι τῆ πρεσβυτάτῃ τῶν
ἐν τῇ ψυχῇ ἐπιτηδευμάτων προχειρισάμενοι, λέγω-
10 μεν τὰ εἰκότα· ὥς ἔστι καλὸν μὲν καὶ ἀνδρὶ ἐν μου-
σικῇ, καλὸν δὲ αὖ καὶ πόλει καὶ γένει ξύμπαντι, καὶ
τῶν θεῶν μοῖρα μουσικὴν συνέβη ἐπιτηδεύειναι. Οὐ-
τι τοι λέγω τὴν δι' αἰλῶν καὶ ῥόδων καὶ χορῶν καὶ ψαλ-
μάτων, αἰεὶ λόγε ἐπὶ τῇ ψυχῇ ἴσαν, τῷ τε-
15 πνὶ τῆς ἀκῆς τιμηθεῖσαν. Ταύτην μὲν γὰρ ἔοικεν
ἢ ἀνδρωπίνῃ ἀγαπήσασα πλημμέλεια, ἐπομένῃ
τῷ ἡδεῖ φαινομένῳ, ἰοθεῦσαι διὰ τῆ ἔρωτος τῆ-
τε τὴν ἀκρίθειαν τῆς μουσικῆς. Τὸ γὰρ νῦν ἔχον ἐξί-

νέας.] Γαμβικὸν μέτρον ἔχει, καὶ ποιητὴς τε δοκεῖ εἶναι.
(2) ἀριθμητικὴν καὶ λογιστικὴν] ἡ δὲ διαφορὰ ἐκατέρων τίς;
τὴν μὲν ἀριθμῶν θεωρίαν, τὴν δὲ λογιστικὴν ἀριθμητῶν λέ-
γει Πλάτων· ἴδε Γοργία, Φαίδρω. Πολιτ. Ζ'. (5) τῶν
αὐτῶν νεύματα ἐκάσθῃ μέρος τῆ πόσι.] ἀναπληρωθεῖν αὐτὸν ἔ-
τω· νεύματα ἐκάσθῃ μέρος τῆ πόσι τῶν αὐτῶν, εἴτ' ἢν τῶν
πόσιων αὐτῶν· οἵτινες ἀνήκουσιν ἐκάσθῃ αὐτῶν· ἀλλὰ σκο-
τεινόν.

(7) Καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων] ἄλλων ἔγραφα ἀντὶ τῆ πό-
σι· ἄλλοι δὲ προκρίναι τὸ, λοιπῶν· προσέειπα δὲ καὶ
κατωτέρω τὸ, Τῇ, οἷον ἐν τῇ ψυχῇ· ὥς καὶ ἀνωτέρω ἐν
τῷ τέλει τῆ πρώτῃ παραγράφῃ (14) ἐπὶ τῇ ψυχῇ ἴσαν.]

τιλος ἡμῖν γενομένη οἶχεται, ἀποδυσάμενη τὸ αὐ-
 τῆς κάλλος, τὸ ὑγιὲς ἐκεῖνο καὶ ἀρχαῖον, ἐξαπατῶσα
 ἡμᾶς καθὰ περισερᾶς ἐπὶ χρεῖσον, ἔκ αὐτοφυῆς ἄν-
 θος, καὶ εἰδώλῳ τινὶ μεσικῆς ξυνόντες λανθάνομεν,
 5 αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἀληθῆ καὶ ἐκ τῆς Ἑλικῶνος μῦσαν,
 τὴν Ὀμήρῳ φίλην, τὴν Ἡσιόδῳ διδάσκαλον, τὴν
 Ὀρφῶς μητέρα, ἥτε ἔχοντες, ἥτε εἰδότες· ἡ δὲ
 παρανομία, κατὰ σμικρὸν συμφορηθεῖσα ἡμῖν, τὴν
 ψυχὴν εἰς τὸν ὀλισθόν τῆτον κατέσπασε καὶ ἰδίᾳ καὶ
 10 δημοσίᾳ. Ὅτε Δωριεῖς μὲν οἱ ἐν Σικελίᾳ, τὴν ὄρειον
 ἐκείνην καὶ ἀφελὴ μεσικὴν οἴκοι καταλιπόντες, ἦν ἐπὶ
 ἀγέλαις καὶ ποίμναις εἶχον, Συβαριτικῶν αὐλημά-
 των ἔρασαι γενόμενοι, καὶ ὄρχησιν ἐπιτηδεύσαντες,
 οἶαν ὁ αὐτὸς ἠνάγκαζεν Ἰώνων, ἀφρονέστεροι μὲν τὸ
 15 εὐφημίστατον, ἀκολαστότεροι δὲ τὸ ἀληθέστατον, ἐ-
 γένοντο. Ἀθηναίους δὲ ἡ μὲν παλαιὰ μῦσα χοροὶ

ἄμεινον ἦν, ἐπὶ τὴν ψυχὴν, ὥς καὶ Μαρκλάνδος· μετέβα-
 λον δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν καὶ τὸ νοθεύσασα κατωτέρω εἰς τὸ,
 νοθεῦσαι· ὁ δὲ λόγος δῆλος. (3) καθὰ περισερᾶς ἐπὶ χρε-
 ισον ἄνθος] ὁ ἐν ἐπικλίσει συνεχεῖ τῇ τραχύλει ἐν διαφοροῖς
 μεταχρηματίζεται χρώμασι· ὥς καὶ Δαβίδ. πτέρυγες περισε-
 ρᾶς περιηγυρωμέναι, καὶ τὰ μετὰφρενα αὐτῆς ἐν χλωρότητι
 χρυσίαι. (10) Ὅτε Δωριεῖς] ἀμφίβολον ἔχεισι τῆτο οἱ φι-
 λολόγοι· ὅθεν ἀντὶ τῆς, ὅτε, ἥτω, ἢ ὥσπερ βέλονται
 γράφουσιν· ἴδε δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ἀνωτέρω λόγῳ κ'. ἡ· τὸ δὲ
 κεκονιμένοι, πεπαυμένοι βέλονται γράφεσθαι ὁ Ρ' εἴσκιος· τὸ
 δὲ· ἡ ψυχὴ κατωτέρω, ἡσυχῇ ἐθέλει Μαρκλάνδος· τὸ
 δὲ ἀκορέσει, ἀχαρίσει, Ρ' εἴσκιος, ὥς ὁ αὐτὸς καὶ τὸ ψυχὴν
 μίαν εἰς τὸ, φυλὴν μετατρέπει· ἀλλὰ ταῦτα τῇ δέοντος
 πέρα.

- παίδων ἦσαν καὶ ἀνδρῶν, γῆς ἐργάται κατὰ δῆμους
 ἰσάμενοι, ἄρτι ἀμνητὲ καὶ ἀρότε κεκονιμένοι, ἄσμα-
 τα ἄδοντες αὐτοχέδια· μεταπεσῶσα δὲ ἡ ψυχὴ
 ἐπὶ τέχνην ἀκορῆσε χάριτος ἐν σκηνῇ καὶ θεάτροις
 5 ἀρχὴ τῆς περὶ πολιτείας αὐτοῖς πλημμελείας ἐγένε-
 νετο. Ἡ δὲ ἀληθὴς ἀρμονία, ἣν ἄδει μὲν ὁ μυσῶν
 χορὸς, ἐξάρχει δὲ αὐτῆς ὁ Ἀπόλλων ὁ μωσηγέτης,
 σώζει μὲν ψυχὴν μίαν, σώζει δὲ οἶκον, σώζει πό-
 λιν, σώζει ναῦν, σώζει στρατόπεδον.
- 10 Εἰ δὲ Πυθαγόρα πειδόμεθα, ὥσπερ ἄξιον,
 καὶ μελωδεῖ ὁ θεανός, καὶ κροόμενος, ὥσπερ λύρα,
 καὶ ἐμπνεόμενος, ὥσπερ αὐλός· ἀλλ' ἡ περιφορὰ
 τῶν ἐν αὐτῇ δαιμονίων καὶ μυσικῶν σωμάτων, σύμ-
 μετρός τε ἦσα καὶ ἀντίρροπος, ἡχόντινα ἀποτελεῖ
 15 δαιμόνιον. Τῆς ὁδοῦ ταύτης τὸ κάλλος θεοῦ μὲν
 γνωρίζον, ἡμῖν δὲ ἀναιδές, δι' ὑπερβολὴν μὲν αὐ-
 τῷ, ἐνδειαν δὲ ἡμετέρῃν. Τῷτό μοι ἄσκει, καὶ Ἡσίο-
 δος αἰνίττεται, Ἐλικῶνά τινα ὀνομάζων τῶν θεῶν
 καὶ χορὸς ἡγαθέης ἐν αὐτῷ, κορυφαῖον δὲ εἴτε Ἡ-
 20 λιον, εἴτε Ἀπόλλωνα, εἴτετι ἄλλο ὄνομα φανω-
 τάτῳ καὶ μυσικῷ πυρί. Ἡ δέ γε ἀνθρωπίνη, καὶ πε-
 ρὶ τὴν ψυχὴν ἴσα, τί ἂν εἴη ἄλλο, ἢ παιδαγωγ-

(17) Τῷτό μοι ἄσκει, καὶ Ἡσίοδος αἰνίττεται] ἅπαντες
 ἐκ συμφώνου μετατρέπουν ἀξίῃσι τὸ, τῷτό μοι ἄσκει εἰς τὸ,
 τῷτοί μοι δοκεῖ, καὶ καλῶς. (20) εἴτε τι ἄλλο ὄνομα] οἰκεῖον
 δηλονότι τῷ φωτὶ, οἶον φαέθωντα· ὁ δὲ Ἡσίοδος ἕτως ἐν
 Θεογενείᾳ στίχ. 7.

„Ἀκροτάτῳ Ἐλικῶνι χορὸς ἐνεποιήσαντο,
 „Καλῆς, ἱμερόεντας· ἐπεβρώσαντο δὲ ποσσίν.

- γημα τῶν τῆς ψυχῆς παθημάτων, τὸ μὲν ἐξά-
 τον αὐτῆς καὶ φερόμενον κατεπάδεσα, τὸ δὲ παρει-
 μέιον καὶ ἐκλελυμένον ἔμπαλιν ἐπαίρυσσα καὶ παροξύ-
 νισσα· Δεινὴ μὲν γὰρ ἐπελαφεῦναι οἶκτοι, δεινὴ δὲ
 5 ἀμβλῦναι ὀργὴν, δεινὴ δὲ ἐπιχεῖν θυμὸν, ἀγαθὴ
 ἐπιθυμίαν σωφρονίσαι, καὶ λύπην ἰάσασθαι, καὶ ἔρω-
 τα παρὰ μὲν θῆσθαι, καὶ συμφορὰν κενῆσαι· ἀγα-
 θὴ καὶ ἐν θυσίαις παρασάτις, καὶ ἐν δαιτί σύσσι-
 τος, καὶ ἐν πολέμῳ στρατηγός· δεινὴ δὲ καὶ ἐν ἑορταῖς
 10 εὐφραῖναι, καὶ ἐν Διονυσίοις κωμάσαι, καὶ ἐν τελεταῖς
 ἐπιθειάσαι· δεινὴ καὶ πολιτείαις ἡθὺς κερᾶσαι τῷ
 μέτρῳ. Οὕτω Βιωτὴς τῆς ἀγροίκης αὐλὸς ἐπιτη-
 δεύομενος ἡμέρωσε, καὶ ποιητὴς Πίνδαρος συνῶδός τῳ
 αὐλῷ· καὶ Σπαρτιάτας ἡγεῖρε τὰ Τυρταίῃς ἔπη, καὶ
 15 Ἀργεῖους τὰ Τελεσίλλης μέλη, καὶ Λεσβίους ἢ Ἀλ-
 καίῃς ὥδῃ· ἔτω καὶ Ἀνακρέων Σαμίοις Πολυκράτην

(14) τὰ Τυρταίῃς ἔπη] ἴδε Δίωνα χρυσόσομον λόπῳ Β΄. κ΄.
 εἰμὴ ἐκδόσει. Τελεσίλλῃ δὲ ποιήτρια ἦν· ἐπὶ σῆλης μὲν τὰ
 βιβλία ἀπορρίψασα, κράτος τῇ κεφαλῇ περιέθηκε· καὶ γὰρ
 ὅτε Λακεδαιμόνιοι τὴν ἐν τῷ ἱερῷ τῇ Ἀργεῖας καταφυγόν-
 τας διέφθειρον, καὶ πρὸς τὴν πόλιν ἦσαν ὡς αἰρήσαντες,
 Τελεσίλλα τὰς ἐν ἡλικία γυναικῶν ὀπλίσασα, ὑπὸ νύκτε,
 οἱ προσέειπεν· ὅπως ἰδόντες οἱ Λακεδαιμόνιοι εἰς τὴν πόλιν
 ἔλθουσιν, αἰχρὸν νομίσαντες γυναιξὶ πολεμεῖν· ὥς καὶ τὸ
 νικᾶν ἄδοξον, καὶ τὸ ἡττᾶσθαι μέγα ὄνειδος· εἰς τῆτο καὶ ὁ Χρη-
 στός πεπλήρωτο Ἀργείοις λέγων· ἀλλ’ ὅταν ἡ θήλεια τὸν
 ἄρρενα νικήσας ἐξελάσῃ, καὶ κύδος ἐν Ἀργείοισιν ἄρῃται,
 πολλὰς Ἀργείων ἀμφιδρυφείας τότε θήσει. Σειῶδας· ἴδε καὶ
 Πλάταρχον Ἀρετ. γυναικ. καὶ Πολύαινον. Η΄. 33. καὶ Κλήμ.
 Στωμ. Δ΄. 618.

ἡμέρωσε, κεράσας τῇ τυραννίδι ἔρωτα Σμερδίε, καὶ
Κλεοβύλου κόμην, καὶ αὐλὸς Βαθύλου, καὶ ῥόδον
Ἰωνικὴν.

- 5 Ὁρφεὺς ἐκεῖνος ἦν μὲν Οἰάγρου παῖς καὶ Καλλιόπης
αὐτῆς, ἐγένετο δὲ ἐν Θράκῃ ἐν τῷ Παγγαίῳ ὄρει·
νέμονται δὲ τὲτα Θρακῶν οἱ Ὀδρύσαι, ὄρειον γένος,
λησαί, καὶ ἄξενοι· ἀλλ' εἰποντό γε Ὀδρύσαι ἐκόντες
ἡγεμόνι Ὁρφεῖ, καλῇ κηλεύμενοι τῇ ἀδῇ. Τὸτο ἄρα
10 δρῦς καὶ μαινὰς ἐγένετο, ἄγειν εἰκαζόντων τὸ ἀγενεὲς
τῶ τῶν κηλυμένων τρόπῳ ἀψύχοις σώμασιν. Ἄλ-

(9) Τῆτο ἄρα δρῦς καὶ μαινὰς ἐγένετο, ἄγειν εἰκαζόν-
των τὸ ἀγενεὲς τῶ τῶν κηλυμένων τρόπῳ ἀψύχοις σώμασι.]
ὅτι μὲν Ὁρφεὰ ταῦτα θαυματουργεῖν μυθολογεῖται καὶ τῶν
ἄλλων πολλοί, ἀλλὰ καὶ Εὐριπίδης (Ἰφιγ. Αὐλ. στίχ. 1211)
οὕτω

„Εἰ μὲν τὸν Ὀρφέως εἶχον, ὦ πάτερ, λόγου
„Πείθειν ἐπάδεις, ὡς ὁμαρτεῖν μοι πέτρας.

καὶ Εὐσέβειος (ἐπαίν. Κωνσταντ. κεφ. 19. σελ. 760) Ὁρφεὰ
μὲν δὲ μῦθος Ἑλληνικὸς παντοῖα γέννη θηρίων θάλασσειν τῇ
ῥόδῃ· ἐξημαρῶντε τῶν ἀγρίων τὰς θυμὰς ἐν ὀργάνῳ πλή-
κτρῳ κρηομένῳ χορδῶν παραδίδωσι· καὶ τὰς Ἑλλήνων ἄδε-
ται χορῶ, καὶ πιεύεται ἀψυχοῦς λυρά τιθασσεύειν τὰς θῆ-
ρας· καὶ δὴ καὶ τὰ δένδρα τὰς φηγὰς μεταβάλλειν, μυσικὴ ἦ-
κοντα· καὶ ταῦτα μὲν τὰ τῇ μύθῳ, ὅπως δ' ἐνταῦθα ἔχει
τὸ κείμενον ἐ βράδιον συμβαλεῖν, διαφθαρεν, ὡς εἴοικε, καὶ
τῆτο τὸ χωρίον τῷ χρόνῳ· τῶν δὲ σχολιαστῶν ὁ μὲν τὸ,
ἐγένετο, ἄγειν· ἐλέγετο ἄγειν· ὁ δὲ, δρῦς καὶ μαινὰς, καὶ
δρῦς μαινὰς βύλεται γράφειν· ἀλλ' ἔχ. ἦττον καὶ ἔτω σκο-
τεινὰ· ὁ δὲ Ρ'εῖσκιος, ἐκτείνεται ἔτω μᾶλλον. . . .

- λος ἦν περὶ Βοιωτίαν κιθαρισῆς γενναῖος, ἢ λίθους, οἷον ὁ μῦθος φησι, προσαγόμενος τῇ τέχνῃ, (πῶς γὰρ ἂν γένοιτο ἐξ ὥδης τείχος;) ἀλλ' ὑπὸ μέλει ἐμβατηρίῳ καὶ τακτικῷ συναγαγὼν εἰς φάλαγγα τὸς
- 5 Βοιωτῶν νέες, τείχος ἄμαχον ταῖς Θηβαίς περιέβα-
λεν. Οἷον τείχος καὶ Σπαρτιάταις ἐμηχανήσατο Λυ-
κῆργος, ἐπιτάξας τοῖς νέοις αὐλὸν ἡγεμόνα ἐν ταῖς
μάχαις· οἱ δὲ ἐπείθοντο, καὶ ἐπολέμουν χορῶ νόμῳ.
Τῷτον ἔχων καὶ Θεμισοκλῆς τὸν αὐλὸν εἰς τὰς ναῦς
- 10 ἐνεβίβασε τὰς Ἀθήνας, ὅτε ὑπ' αὐλῷ οἱ μὲν ἤρεσ-
σον, οἱ δὲ ἐμάχοντο, ἐνίκων δὲ ἅμφω· ξυνεπήχυν
δὲ καὶ αἱ θεαὶ τῷ χορῷ Ἑλευσινίῳθεν. Ἐκείθεν ἐπι-
νίκια ἔσκηκεν, ἐκεῖθεν τρόπαια Λακωνικά καὶ Ἀττι-
κά, θαλάττια καὶ ἡπειρωτικά, μετ' ἐπιγραμμάτων
- 15 καλῶν. Τῷτον τὸν χορὸν ἐνίκων μὲν Λακεδαιμόνιοι,
ἐδίδασκε δὲ Λεωτίδης.

- ζ'. Καὶ τί δεῖ πλείω λέγειν, ἢ μεσικῆς περὶ ἀπο-
μηκύνειν; ἀγαθὴ δὲ ἐν πολέμῳ παρασάτις, ἀγαθὴ
δὲ ἐν πολιτείᾳ ξύνοικος, ἀγαθὴ δὲ καὶ παίδων τρο-
20 φός· Ταχεῖα γὰρ τῶν αἰδηύσεων ἡ ἀκοή, καὶ ὀξείως
ἐπὶ τὴν ψυχὴν τὰ γνωθέντα ἀναπέμπουσα, καὶ προ-
σαναγκάζουσα συμφθέρηγεσθαι καὶ συνορμᾶν τοῖς αὐ-
τῆς πάθεσιν. Ὅθεν ἄμεσοι ψυχαὶ καὶ ἐκμελεῖς παν-
τὶ τῷ ἡδεῖ φαομένῳ ἐνδιδέσθαι ἑδαμῶς ἂν ποτε γέ-
25 νοιτο μέταχοι ὄρθῃ τόμῳ, μεσικὴν δὲ ὀνομάζουσι τὴν
αὐτῶν ἡδονὴν δι' ὁμοιότητα ἢ τῷ τέλει, ἀλλὰ τῆς
περὶ τὰ μέλη πραγματείας· οἷον εἴ τις καὶ ἰατρικὴν
καλοῖ τέχνην, ἀπεληλαμένην μὲν τῷ ὑγιεῖ, περὶ
δὲ αὐτὰ τὰ φάρμακα ἐξεταζομένην. Οὕτως ἀμέλει
- 30 καὶ γεωμετρίαν, τὸ γενναϊότατον φιλοσοφίας μέρος,

οἱ μὲν πολλοὶ φαῦλον, καὶ ἐπὶ τῷ φαύλῳ τέλει,
 μέχρι τῆ περὶ τὴν χρεῖαν ἀναγκαίῃ δοκῶντος προ-
 σιένται, διαμετρεῖσθαι γῆν, καὶ ἀναστῆσαι τείχιον, κα-
 πᾶν, ὅσον εἰς χειρουργίαν αὐτῆς συντελεῖ, δοκιμά-
 5 ζοντες, πρόσθ' δὲ ἔχ' ὀρῶντες. Ἡ δὲ ἔχ' ἔτως ἔ-
 χει, πολλὰ γε καὶ δεῖ. Οὐ γὰρ ἂν ἔκειτο χεῖρον ἢ
 γῆ, μὴ διαμετρεμένων αὐτὴν ἀκριδῶς πενήτων γεωρ-
 γῶν. Ἀλλὰ τῷτο μὲν εἴη ἂν τι τῶν ἐν γεωμετρίας τὸ
 φαυλότατον· τὸ δ' ἔργον αὐτῆς, ὥσπερ τι ὀξυ-
 10 πὲς τῆς διανοίας φάσμακον, ῥώμην αὐτῇ ἐκ ἀγεννῆ
 παρασκευάζειν πρὸς τὴν θεάν τῶν ὅλων· ἀθέατοι
 δὲ οἱ πολλοὶ τῆς χρεῖας ταύτης, καθάπερ εἴ τις ἡ-
 πειρώτης ἀνὴρ ναῦν ἰδὼν ἐν λιμένι, ἀγαθεῖς τῆ σο-
 φίσματος ἔνδον τῇ νηὶ χρεῶτο, πάντα κινῶν τὰ ὀρ-
 15 γανα, τῷτο οἰόμενος εἶναι τέλος τῆς νεώς.

ἢ. Φαίη δ' ἂν, οἶμαι, πρὸς αὐτὸν ἢ Ἀθηνᾶ,
 ἢ εὐρέτις τῇ ἔργῃ τέττε· Ὀρᾶς πέλαγος πλατὺ καὶ
 ἄπειρον, κεχυμένον ὑπὲρ τῆς γῆς, συνάπτον αὐτῆς
 τὰ τέρματα, ὧν πρόδεν ἔδὲ ἀκοὴν εἵχες τε, ἔδὲ
 20 ἐλπίδα τῆς θεάς; Ἐκάσω δὲ εἰς ἣν τόπος γνῶρι-
 μος, ὥσπερ οἱ φωλεαὶ τοῖς ἔρπετοῖς· φιλία δὲ, καὶ
 ἐπιμιξία, καὶ κοινωνία, καὶ ἀμοιβὴ τῆς παρ' ἐκά-
 σοις εὐπορίας, ἐκποδῶν ἦν, ἕως ὑμῖν τὸ σόφισμα
 τοῦτο ἐμηχάνισάμην τὴν ναῦν. Τοῦτό γε τὸ ὄχημα
 25 ἀράμενον, ὄρνιθος δίκην, διαπτήσεται πανταχῶ· εἰ
 δὲ ἀπιστεῖς, πείρα μάθε τοῦτο. Καὶ περὶ γεωμε-
 τρίας λέγει τις θεῶν, ἢ ἐκείνη ἢ θεὸς ἢ Ἀθηνᾶ

(17) Ἡ εὐρέτις τῇ ἔργῃ] ὅτι αὕτη ἐφεῦρε τῷ Ἀ' ἔργῳ
 τὴν ναῦν· ἴδε Ἀ' ῥιζοῖδον λόγῳ εἰς Ἀθηνᾶν· τομ. Α', σελ.

λέγει Ἐκέῃσε βλέψον. Ὁρᾷς τουτὶ τὸ ὑπὲρ κεφαλῆς θίαμα, τὸ καλὸν, τὸ ποικίλον, ἐληλαμένον περὶ γῆν ἐν κύκλῳ, καὶ περὶ αὐτὴν ἐλιττόμενον, μεσὸν ἄστρον, ἥλιον φέρον, σελήνην ἔχον; Τῆτο ὅ,τι
 5 μένεσιν ἐκ οἷσθα, δοκεῖς δὲ ὁρᾶν καὶ εἰδέναι. Ἀλλ' ἐγώ σε, ὦ ἕτος, ἀνάξω κείσε ἡπειρώτην ὄντα, ὄχημά σοι πηξαμένη κόυφον, παραδοῦσα γεωμετερία, ἦσε τὰ μὲν πρῶτα εἶδον ἐν τῷ λιμένι ὀχίσει, ἐθίζουσα ἀνέχεσθαι τῆς πορείας, καὶ μὴ ἰλιγγιᾶν
 10 πρὸς τὸ πέλαγος, μηδὲ ἀποδειλιάν ἔπειτα ἀγαγούσα ἔξω τοῦ λιμένος, εἰς καθαρόν καὶ εὐδρομον τὸ τῶν ὀντων πέλαγος ἀνάξει, κείσε,

Ὅθι τ' ἦες ἡριγενεῖς

Οἰκία καὶ χοροίεσι, καὶ ἀντολαὶ ἡελίοιο,
 15 καὶ σελήνης αὐγαί, καὶ τῶν ἄλλων ἀκηράτων σωμάτων. Ἔως δὲ ἀθάτος τούτων εἴ, μένεις εὐδαιμονίας ἀμέτοχος, ἄμοιρος.

23, 26. (10) μηδὲ ἀποδειλιάν πρὸς τὸ πέλαγος] ἕτως ἔχον ἐξηλεῖψα τὴν δευτέραν λέξιν, ἀνδριαν ὅσην παρέχευσα δις ἐπαναληφθεῖσα· ἂν μὲ πείσειέ τις, ὡς ἕτως ἔγραψα Μάξιμος· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος ἐκ τῆς Οὔρυσσεας. Μ. 3.

Λ Ο Γ Ο Σ ΛΗ΄

Εἰ γένοιτό τις θεία μοῖρα ἀγαθός.

α. Οἴμιρος μὲν πρὸς τὸν Τηλέμαχον διαλεγόμενος
ἐν προσώπῳ Νέστορος, ἔτωσί περὶ αὐτῷ λέγει·

Οὐ γὰρ οἶω

Οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέντε.

5 Οἱ δὲ αὐτὸς καὶ τὸς ἀγαθὸς ἅπαντας διὸς καλεῖ,
διότι ἦσαν, οἶμαι, κατὰ τέχνην ἀγαθοί, ἀλλὰ
ἔργον Διός. Ὑποπτεύω δὲ αὐτῷ καὶ τὰ ἔπη, ἃ περὶ
τῷ Δημοδόκῳ λέγει, ὅτι ἦν αὐτῷ πεποιημένα μὲν εἰς
τὴν αὐτῷ τύχην, ἀνακείμενα δὲ τῷ Δημοδόκῳ. "Ε-

10 χει δὲ τὰ ἔπη ὧς λέγῃ·

Τὸν πέρι Μῆσα φίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε κα-
κόν τε·

Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ὑδῆτιν αἰοιδήν.

Εἰ γὰρ αὐτῷ περὶ μὲν τῆς ψυχῆς συντίθεμαι, περὶ
15 δὲ τῆς συμφορᾶς καὶ συντίθεμαι· καὶ γὰρ μεσικὸν τὸ
δῶρον. Ἀπίθανος δὲ καὶ ὁ Δημοδόκος, ἔτωσί περὶ
αὐτῷ λέγων·

Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί, θεοὶ δέ μοι ὠπασαν ὁμ-
φύην.

20 Καὶ πῶς ἐσσί, ὧ βέλτισε αἰοιδῶν, αὐτοδίδακτος,

(3) Οὐ γὰρ οἶω] Οἴμιρος Οἶδυσ. Γ'. 28. τὰ δὲ δεύ-
τερα ἐκ τῆς, Θ'. 63. περὶ δὲ τῷ Δημοδόκῳ ἴδε ἀνωτέρω
λόγῳ 15. εἰ.

παρὰ θεῶν τὴν ἡμφὴν ἔχων, οἵπερ διδασκάλων ἀ-
 πταιστότατοι; Ἀποκρίνεται ὁ Δημόδοκος, ὥσπερ ἂν
 τῶν πλυσίων οἱ πατέρες λαβόντες κλῆρον πρὸς τὰς
 χρηματισὰς ἀποκρίναιτο· ὡς ἐστὶν αὐτοῖς αὐτογενὴς
 5 ὁ πλῆτος, ἢ παρ' ἄλλων τέχνη καὶ πόσις συνενηνεγ-
 μέιος.

β'. Ἐπεὶ καὶ τὸν Ἡσίοδον τί οἰόμεθα ποιμαίνοντα
 περὶ τὸν Ἑλικῶνα ἐν Βοιωτίᾳ, ἀδέσαις ταῖς Μῆσαις
 ἐντυχόντα, ὀνειδιζέντα τῆς τέχνης τῆς ποιμενικῆς,
 10 παρ' αὐτῶν λαβόντα δάφνης κλάδους, εὐθύς ἄδειν,
 γενόμενον ποιητὴν ἐκ ποιμένων· ὥσπερ φασὶ τὰς κο-
 ρυθαντιῶντας, ἐπειδὴν ἀκέσσωσιν αὐλὰ, ἐνθεσίαν,
 τῶν προτέρων λογισμῶν ἐξισαμένους; Πολλὲ γὰρ καὶ
 δεῖ. Ἀλλὰ ἠνίξατο, οἶμαι, ὁ Ἡσίοδος τὸ αὐτοφυὲς
 15 τῆς αὐτῆς τέχνης, ἀναθέμενος αὐτῇ τὴν αἰτίαν τῶ
 Μισῶν χορῶ· ὥσπερ ἂν εἰ καὶ χαλκευτικός γενόμε-
 νός τις τέχνης ἄνευ ἀνετίθετο Ἡφαίσῳ φέρων τὸ αὐ-
 τόματον τῆς δημιουργίας. Τί δὲ οἱ Κεῖτες; ἦσοι ἢ
 δοκῶσιν ὑπὸ βασιλεῖ τῷ Μίῳ κοσμηθέντες καλῶς,
 20 ἀγαθύντες τῆς ἀρετῆς, διδάσκαλον αὐτῷ ἐπιφημί-
 σαι τὸν Δία· εἶναι μὲν αὐτόφει ἐν τῇ Ἰδῇ ἄντρον
 Διός, φοιτῶντα δὲ τὸν Μίνω δι' ἐννάτε ἔτεις, συγγι-

(7) Τὸν Ἡσίοδον ποιμαίνοντα] Δίῳ ὁ Χρυσόστομος λόγῳ
 λέ. §. . . φησὶν ὁ μὲν γὰρ (Ἡσίοδος) φησιν, ὅτι ποιμαίνει
 ἐν Ἑλικῶνι παρὰ Μισῶν ἔλαβεν ἐν δάφνης ὄσφ τὴν ποιήσιν·
 ἴδε δὲ ἔτι τὸν αὐτὸν καὶ λόγῳ β'. §. γ'. καὶ ἀνωτέρῳ λόγῳ
 λβ'. δ'. (22) δι' ἐννάτε] καὶ τῆτό φησι, ἀνὰ ἑνατον ἔτας,
 ἀλλὰ διὰ ἑνῆα ἐτῶν ἐξῆς· εἴρηται γὰρ αὐτῷ ἀνωτέρῳ λό-
 γῳ ιβ'. ζ'. ἐν ἑνναετῇ χρόνῳ· καὶ Ἡρακλείδης Πολιτ., Κριτ.

ιόμενοι τῷ Δῷ, μανθάνειν παρ' αὐτῷ τὰ πολιτικά·
Οὗτοι Κρητῶν λόγοι.

- γ'. Εγένετο ἔξ Ἀθηναίων αἰὴρ Ἐλευστίνος, ὄνο-
μα Μελισσαγόρας· ἔτος ἔ τέχνην μαθὼν, ἀλλ' ἐκ
5 Νυμφῶν κάτοχος θεία μοῖρα, σοφὸς ἦν ἔ μαντι-
κός, ὡς ὁ Ἀθηναίων λόγος. Ἦλθεν Ἀθήναζε καὶ
ἄλλος Κρής ἀνὴρ, ὄνομα Ἐπιμενίδης, ἐδὲ ἔτος ἔχεν
εἰπεῖν αὐτῷ διδάσκαλον· ἀλλ' ἦν μὲν δεινὸς τὰ θεία,
ᾧσε τὴν Ἀθηναίων πόλιν κακωμένην λοιμῷ ἔ σάσει
10 διεσάσατο ἐκθυσάμενος· δεινὸς δὲ ἦν ταῦτα, ἔ μα-
θὼν, ἀλλ' ὕπνοι αὐτῷ διηγέτο μακρὸν ἔ ὄνειρον δι-
δάσκαλον. Εγένετο ἔ ἐν Προκονίσῳ αἰὴρ φιλόσο-
φος, ὄνομα Ἀριεῖας· ἤπισεῖτο δ' αὐτῷ ἡ σοφία τὰ
πρῶτα, διότι μηδεὶα αὐτῆς διδάσκαλον προῦφερον.
15 Πρὸς ἔν δὴ τὴν τῶν αἰθεράπων ἀπισίαν ἐξεῦρε λό-
γον· ἔφασκε τὴν ψυχὴν αὐτῷ καταλιπεῖσαν τὸ σῶ-
μα, ἀναπτᾶσαν εὐθὺ τῷ αἰθέρος, περιπολήσαι
τὴν γῆν τὴν Ἑλλάδα ἔ τὴν Βάρβαρον, ἔ νήσους πά-

ἄτα· Μίνως ἐποιεῖτο δὲ ἐννάτε ἔτος τὴν ἐπανόρθωσιν τῆ
νόμῃ· δὲ ἐννέα γὰρ ἔτων σιγᾶν πατρὶ Δῷ παρ' αὐτὰ ἐμάν-
θανεν, ἅτινα εἶεν δίκαια· ὅθεν ἔ παρ' Οἴμ. ἐννέωρος Διὸς με-
γάλη σφριζὸς ἀλλοί ὁ Μίνως Οἰδ. Τ'. 178. ἰδ. ἔ πολ. οὗτ.

(7) Ἐπιμενίδης] φέρονται δὲ ταῦτα ἐν ὑποσημειώσει
περὶ αὐτῷ· Ἀθηναίοις ποτὲ λοιμῷ κατεχομένοις ἔχρησεν ἡ
Πυθία καθῆραι τὴν πόλιν· οἱ δὲ πέμπσαι μαῦντε ἔ Νικίαν
τὸν Νικηράτη εἰς Κρίτην, καλῶντες τὸν Ἐπιμενίδην· ἔ ὅς
ἐλθὼν Ὀλυμπιάδι τεσσαρακοστῇ ἔκτῃ, ἐκάθρεν αὐτῶν τὴν
πόλιν, ἔ ἔπαυσε τὸν λοιμὸν· ἐκ Λαερτιάδ. Α'. 110. ἴδε δὲ
ἔ ἀνωτέρω λόγῳ 15. α. αὐτόθι δὲ ἴδε ἔ περὶ τῆ Ἀριεῖας
5. β'.

σας, καὶ ποταμὸς, καὶ ὄρη, γενέσθαι δὲ τῆς περιπο-
λήσεως αὐτῇ τέρμα τὴν ὑπερβορέων γῆν· ἐποπτεύ-
σαι δὲ πάντα ἐξῆς νόμαια, καὶ ἥδη πολιτικά, καὶ φύ-
σεις χωρίων, καὶ αἰέρων μεταβολὰς, καὶ ἀναχύσεις
5 θαλάττης, καὶ ποταμῶν ἐκβολὰς, γενέσθαι δ' αὐτῇ
καὶ τὴν τῷ ἕρανθ' ἑάν πολὺ τῆς νέεσθαι σαφεσέραν.
Καὶ ἦν πιθανώτερος λέγων ταῦτα ὁ Ἀριστεύς μάλ-
λον, ἢ Ἀναξαγόρας, ἢ Ξενοφάνης ἐκεῖνος, ἢ τις ἄλ-
λος τῶν ἐξηγησαμένων τὰ ἔντα ὡς ἔχει· ὃ γάρ πε-
10 σαφῶς ἠπίσταντο οἱ ἄνθρωποι τὴν ψυχῆς περιπόλη-
σιν, ὃδὲ οἷς τισιν ὀφθαλμοῖς ἕκαστα ὄρεα, ἀλλὰ ἀτε-
χνῶς ἀποδημίας τινὸς ὥντα τῇ ψυχῇ δεῖν, εἰ μέλ-
λοι ὑπὲρ ἑκάστου φράσειν τὰ ἀληθέστατα.

δ'. Βλέπει τοῖον Ἀριστεύαν μὲν καὶ Μελησαγόραν καὶ
15 Ἐπιμενίδην καὶ τὰ τῶν ποιητῶν αἰνίγματα τοῖς μύ-
θοις ἑῶμεν, ἐπὶ δὲ τὰς φιλοσόφους τὴν γνώμην τρέ-
ψωμεν, τετρωσὶ τὰς ἐκ Λυκείου καὶ Ἀκαδημίας τῆς
καλῆς· (ὃ γὰρ μυθολόγοι, ὃδ' αἰνιγματῶδεις, ὃδὲ
τετρατεῖαν ἀσπαζόμενοι, ἀλλ' ἐν δημοτικῇ λέξετε καὶ
20 διανοίᾳ εἰδισμένοι) Αὐτῶν δὲ τὸν ἡγεμόνα πρῶτον ἑ-
δέπως· Ὅτι μὲν ἐπισήμην τιμᾶς παντὸς μάλλον, ὢ
Σώκρατες, ἀκέρω μέν σε πολλάκις διατεινομένη, προ-
ξενῶντος τὰς νέας ἄλλον ἄλλω διδασκάλῳ· ὅς γε καὶ
εἰς Ἀσπασίας τῆς Μιλησίας παρακελεύῃ Καλλιᾷ
25 τὸν ἦν πέμπειν, εἰς γυναικὸς ἄνδρα. Καὶ αὐτὸς τη-

(20) Αὐτῶν δὲ τὸν ἡγεμόνα ὡδέπως·] ἐξέτεινα τὸ ἔρω-
τηματικὸν χῆμα μέχρις ὧδε, περικλείσας αἶμα καὶ τὴν πα-
ρένθεσιν εἰς πλείω σαφήνειαν· τὸ δὲ, ἡγεμόνα ἔχει ἀπὸ
κοινῆ ἐξακοιμένην ἄνωθεν τὴν Ἐπί· εἰ δὲ μὴ, προατεῖον
τὸ, ἐρώμεθα. (25) τὸν ἦν πέμπειν] τὸν Φίλεβον· ἴδε Πλατ.

λικῆτος ὢν παρ' ἐκείνῃν φαίᾱς, ἡ ἐδὲ αὐτῆσσι ἄρ-
 κεῖ διδάσκαλος, ἀλλ' ἐρανίζεις παρὰ μὲν Διοτίμας
 τὰ ἐρωτικά, παρὰ δὲ Κόνην τὰ μουσικά, παρὰ δὲ
 Εὐήνην τὰ ποιητικά, παρὰ δὲ Ἰχομάχην τὰ γεωγε-
 5 κα, παρὰ δὲ Θεοδῶρεν τὰ γεωμετρικά. Καὶ ταῦτα
 μὲν σε τὰ εἴτε αὐ εἰρωνεύματα, εἴτε ἡ ἀνδρείσματα
 ἐπαινοῖ, ὅπως ἅντις αὐτῶν ἀποδέχεται. Ἀλλ' ἐπει-
 δὴν ἀκέω σε πρὸς Φαῖδρον διαλεγόμενε, ἡ Χαρμίδην,
 ἡ Θεαίτητον, ἡ Ἀλκιβιάδην, ὑποπτεύω σε μὴ πάν-
 10 τα ἐπισίμῃ ὕμειν. ἀλλ' ἡγεῖσθαι τοῖς ἀνθρώποις
 πρεσβύτερον εἶναι διδάσκαλον τὴν φύσιν· ἡ τῆτο εἴ-
 ναι, ὅπερ ἔτωσί φαύλως ὑπεῖπας πῃ ἐν τοῖς λόγοις,
 θεία μοῖρα δεδόσθαι μοι πρὸς Ἀλκιβιάδην ὁμιλίαν, ἡ
 πάλιν αὐτὸν Φαῖδρον καλεῖς τὴν θείαν κεφαλὴν, ἡ περὶ
 15 Ἰσοκράτης πῃ κατεμαντεύσω ἐν τοῖς λόγοις νέε ὄν-
 τος κομιδῇ. Τί ταῦτά σοι ἐθέλει, ὦ Σώκρατες; Εἰ
 βέλει, σέ μὲν ἐγώ, τὸν δὲ ποιητὴν τῶν λόγων τεταυ-
 τὸν ἐξ Ἀκαδημίας φίλον μέτειμι· ὁ δὲ ἡμῖν δεομέ-
 τοις μάλα ἀποκρινέσθω, εἰ ἡ θεία μοῖρα γένοιτ' ἂν
 20 ἀγαθαὶ αἰδῆς. Αὐτὸ τῆτο, αἰδῆς ἀγαθαί, ἡ ποιη-

ἐν Φιλέβῳ· ἴδε ἡ τὰ ἄλλα ἀναγέρω λόγῳ καὶ δ'. (13) θεία
 μοῖρα δεδόσθαι μοι πρὸς Ἀλκιβιάδην ὁμιλίαν] ἴδε Πλατ. Ἀλ-
 κιβ. Α', ὁμοίως δὲ ἡ περὶ τῆς θείας κεφαλῆς· ἐν Φαῖδρῳ·
 περὶ δὲ Ἰσοκράτης ταῦτα ἐν Φαῖδρῳ Πλατ. Φαῖδ. τί δέ σιν;
 πῶς ποιήσεις; ἴδε γὰρ ἐδὲ τὸν σὸν ἐταῖρον δεῖ παρελθεῖν;
 Σωκρ. τίνα τῶτον; Φαῖδ'. Ἰσοκράτην τὸν καλόν, ὃ τί ἀπαγ-
 γελεῖς, ὦ Σώκρατες; τίνα αὐτὸν ψήσομεν εἶναι; Σωκρ. Νέος
 ἔτι, ὦ Φαῖδρε, Ἰσοκράτης· ὁ μὲν τοι μαντεύομαι κατ' αὐ-
 τῇ, λέγειν ἐθέλω... δοκεῖ μοι ἡμεῖνων ἢ κατὰ τῆς Διαι-
 λόγως εἶναι τα τῆς φύσεως... φύσει γὰρ ἐνέστι τις φιλοσο-

ταί, λέγω, ἵνα μὴ προσφέρῃς τὸν Ἡσίοδον· ὃ δὲ μάν-
 τεις, ἵνα μὴ τὸν Μελησαγόραν λέγῃς· ὃ δὲ καθάρ-
 ται, ἵνα μὴ διηγῇσθαι Ἐπιμείδην· ἀλλ' ἀφελὼν ἐκά-
 σε τὸ τῆς τέχνης ὄνομα, τὴν ἀρετὴν προσθεῖς, ἥ ἀν-
 5 θρωποὶ ἀγαθοὶ τὰ ἀνθρώπων ἔργα, οἰκόν τε οἰκο-
 νομεῖν δεξιῶς, καὶ ἐν πόλει πολιτεύεσθαι καλῶς, περὶ
 ταύτης φάσθαι, εἰ γένοιτ' αὐτῇ ἀνευ τέχνης θεόδο-
 τος. Ἡ καί σε κατὰ χώραν ἑάσω· ἀποκρινεῖται δὲ
 ὁ λόγος αὐτὸς αὐτῷ, ὡς ἀνὴρ ἀνδρὶ, ἀπαυθαδιζό-
 10 μενος ὡδέπως;

Εἰ. ὦ σχέτλιε, τί ταῦτα ἔρεῖς, ὃς ἡγῇ τὸ καλ-
 λισεῖν τῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν παρὰ μὲν ἀνθρῶ-
 πῳ τέχνης τάχιστα ἥξειν, ἐκ δὲ θείας ἀρετῆς ἀπο-
 ρώτατα; Καίτοι μαντικὴν, καὶ τελεσικὴν, καὶ ποιητι-
 15 κήν, καὶ καθάρσεις, καὶ χρησμῳδίας, ξυλλυῖσθαι ἀ-
 παντα, ἐκ αὐτῶν εἰποῖς ἀντάξια εἶναι τῆς ἀρετῆς· εἴ-
 τα ἐκεῖνα μὲν ἡγῇ θεία τινὶ ἐπιπνοία ψυχαῖς ἀν-
 θρωπίναις ἀνακίρνασθαι, τὸ δὲ τῶν στανιώτερον,
 τὴν ἀρετὴν, ἔργον εἶναι τέχνης θνητῆς. Ἡ πολλὰ
 20 ἄξιον νομίζεις τὸ θεῖον, πρὸς μὲν τὰ φαῦλα καλῶς
 καὶ ἀφρόνως παρεσκευασμένον, πρὸς δὲ τὰ κρεῖττω

φία τῇ τῷ ἀνδρὶ δικαιοῖα. (4) ἡ ἀνθρωποὶ ἀγαθοὶ] ἥτως
 ἔτρεψα τὸ, ἢν εἰς τὸ, ἢ· γνώμη Μαρκλαύδα· ἢν καὶ καθ'
 ἢν ἀνθρωποὶ γίνονται ἀγαθοί.

(11) ὦ σχέτλιε, τί ταῦτα ἔρεῖς;] ὁ μὲν Δαβίσιος ἀν-
 τὶ τῇ, ἔρεῖς, ἐρωτᾷς, γράφειν προκρίνει· ὁ δὲ Μαρκλαύδος
 τρέπει εἰς τὸ, ληρεῖς· ἐμοὶ δὲ ἰκανόνεσι τὸ κείμενον ἐν ἰ-
 διώματι διαλόγε ἐν μέλλουσι ἀντὶ ἐνεσῶτος σαφηνίζον τὴν
 ἐννοίαν.

ἄπορον. Οὕτω λέγω, ὥς εἴπερ ἐκείνων ἕκαστον τε-
 λεσιωρεγείται, ἀνάγκη καὶ τὸ κρεῖττον. Οὐ γὰρ ὥσ-
 περ ὁ χαλκευτικός ἐκ ἂν τέκτονα ἐκδιδάξαι, ὕδὲ
 ὥσπερ ὁ γεωργὸς κυβερνητικῆς ἀπειρος, καὶ ὁ κυβερ-
 5 νήτης ἰατρικῆς, ἄλλος ἄλλης, ὁ μὲν ἔμπειρος τέχ-
 νης, ὁ δὲ ἀπειρος τῆς αὐτῆς, ἔτω καὶ ὁ θεὸς ἐν πε-
 ριγραφῇ μένει τέχνης μίᾳς· ἀλλ' εἴπερ τι παρ' ἐκεί-
 νη ἔλθῃ, πρὸς μὲν ἀνθρωπίνης ψυχῆς δύναμιν τέχ-
 νης ἂν εἴη μέτρον, πρὸς δὲ θείας ἐπισήμης παρα-
 10 σκευὴν μόριον τῷ ὅλῳ. Ὅρα δὴ, μή σοι θεός, εἰ τὰ
 τοιαῦτα δύναται κληροχεῖν καὶ νέμειν, πολὺ τούτων
 πρότερον ἀρετὴν ἵεμειν καὶ δύναίτο καὶ ἐθέλοι.

5. Οὕτως δὲ αὐτὸ σκέψαι· Τὸ θεῖον πάντως
 πῃ τίθεσθαι τελεώτατον καὶ αὐταρκέστατον καὶ ἰχυρό-
 15 ταν· ὥς, εἴ τι ἀφέλης, λυμανεῖς τῷ ὅλῳ. Εἰ γὰρ
 μὴ τέλειον, ἐκ αὐταρκῆς· εἰ δὲ ἐκ αὐταρκῆς, ἔπω
 τέλειον· εἰ δὲ μὴ αὐταρκῆς, μήτε τέλειον, πῶς ἰ-
 χυρόν; Αὐταρκῆς δὲ ὄν καὶ τέλειον καὶ ἰχυρόν, κατὰ
 μὲν τὴν τελειότητα τὰ ἀγαθὰ βέλεται, κατὰ δὲ
 20 τὴν αὐτάρκειαν ἔχει, κατὰ δὲ τὴν ἰχὺν δύναται.
 βεβλόμενος δὲ δὴ καὶ ἔχων καὶ δυνάμενος, κατὰ τί μὴ
 δῶ; Οἱ μὲν γὰρ ἔχων, ἐ δίδως, ἐ βέλεται· ὁ δὲ
 βεβλόμενος, ἐκ ἔχων, ἐ δύναται· ὁ δὲ ἔχων, καὶ βε-
 βλόμενος, πῶς ἐ δύναται; Οὐκ ἔν εἴπερ ἔχει τὰ ἀγα-
 25 θὰ, τὰ τελεώτατα ἔχει· τελεώτατον δὲ ἡ ἀρετή·
 δίδωσι τοίνυν, ὃ ἔχει. Ὡς ἐ θεός, μὴ ὕλῃσι ἀ-
 γαθὸν εἰς ἀνθρώπους ἔλθῃ, μὴ παρὰ θεῷ ὁρμη-

(24) Οὐκ ἔν εἴπερ ἔχει τὰ ἀγαθὰ, τὰ τελειότατα ἔ-
 χει.] ἀναπληροῖ Ρ' ἱστικὸς τὴν ἔν ἔτω· ἔκ ἔν εἴπερ ἔχει (πάν-
 ῃ)

θέν· ἀλλὰ μὴν, εἰ ἔδενέσιν ἄλλο ἀνθρώποις ἀγα-
 θόν, ὃ μὴ παρὰ θεῶν ἔρχεται, τίν' ἔν τῷ τρόπῳ ἀρε-
 τὴ παρὰ θεῶν ἔρχεται; Πέφυκε τὸ ἀνθρώπινον πᾶν
 ἐξαρχῆς δίχα, τὸ μὲν εἰς ἀρετῆς ἐπιτηδεύματα, τὸ
 5 δὲ εἰς μοχθηρίας· ὧν ἡ μὲν μοχθηρία ἐνδεὴς τῷ
 καλῶντος, ἡ δὲ ἀρετὴ τῷ σώζοντος. Μοχθηρὰ
 μὲν γὰρ φύσις τυχεῖσα ἐπισάτε χρεῖσθ', νόμῳ δ' ἔ-
 σθης, τὸ ἄλυτον τῷ πλησίον περιεβάλετο, καὶ πλεο-
 νεκτεῖ ἐκ ἐν μοίρᾳ ἀγαθῶν, ἀλλ' ἐν ἐλαττώσει
 10 βλάβης· αἱ δὲ ἄρισται ψυχῆς φύσεις, ἀμφισβητήσι-
 μοι, ἐν μεθορίᾳ τῆς ἀρετῆς ἀρετῆς πρὸς τὴν ἐχάτην
 μοχθηρίαν καθωρμισμένοι, δεύονται ξυναγωνισθ' θεῶν
 καὶ ξυλλήπορος τῆς ἐπὶ θάτερα τὰ κρείττω ῥοπῆς
 καὶ χειραγωγίας. Οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ αἰχρὰ ὀλιδος
 15 αὐτοφυῆς ἀφενείας ἔργον, ἡ δὲ τὰς ἐπιεικεῖς ψυχὰς
 κολακεύουσα διὰ ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμημάτων εἰς τὰς αὐ-
 τὰς ὁδὸς ταῖς μοχθηρίαις συγκαθέλκει.

Ζ'. Αἰχρὴ γὰρ τῷ Διὶ αὐτῷ λέγοντος·

Ω πόποι, οἷον δὴ νῦν θεὸς βροτοὶ αἰτιῶνται·

20 Εἴ ἡμέων γὰρ φασὶ κακ' ἔμμεται, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 Σρῆσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μέρου ἄλγος ἔχουσιν.

Περὶ δὲ τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώπων ἐκ αἰεὶ καὶ τοιαῦτον·

τα) τὰ ἀγαθὰ, (καὶ) τὰ τελειότατα ἔχει· (1) ἀλλὰ μὴν,
 εἰ ἔδεν] προσέειπα τὸν, Εἰ, γνώμη Ρεῖσκιε· ἄλλως γὰρ
 βεβιασμένον δικεῖν εἶναι.

(19) Ω πόποι] ἐκ τῆς Οὔδυσσεας· Α'. 32. τῶν δὲ δευ-
 τέρων τὸ μὲν πρῶτον ἐκ τῆς Οὔδυσσεας Δ'. 65. τὰ δὲ ὑπό-
 μενα δύο ἐκ τῆς Ἰλιάδας Κ'. 243. ἅπτερ Μάξιμος πρὸς τὸν
 οἰκτιρὸν σκοπὸν συναρμολογεῖ· τὰ δὲ ἔχματα ἐκ τῆς Οὔδυσσεας

δὲν λέγοντος, ἐδὲ ἀπώθυμένω τὴν αἰτίαν, ἐδὲ ἀποτι-
θεμένω τὴν φροντίδα, ἀλλ' αὐτὸ τέναντίον·

- Πῶς ἂν ἐπειτ' Ὀδυσσεὺς ἐγὼ θείοιο λαθαίμην,
οὐ πέρι μὲν πρόσφρων κραδίη, καὶ θυμὸς ἀγνώωρ
5 Ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ἐ Παλλὰς Ἀθήνη;
Τίς ἔν ἐκ ἂν εἰποι τὸν Ὀδυσσεῖα ἀγαθὸν εἶναι θεία
μοῖρα, ἣ μέμνεται μὲν ὁ Ζεὺς, κήδεταί δὲ ἡ Ἀθή-
νῃ, ἡγεῖται δὲ ὁ Ἑρμῆς, ἔραται δὲ Καλυψώ, σώ-
ζει δὲ ἡ Λευκοθέα, εἰ δὲ ἀγαθὸς ἦν, ὥσπερ ἦν,
10 διότι

Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἶδεν ἄεσα καὶ νόον ἔγνων,
καὶ

Πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ
θυμόν·

- 15 πῶς ἔθ' θεία μοῖρα αὐτῷ συνέχευε τὰ γυμνάσια,
ἀφ' ὧν ἀγαθὸς καὶ ἦν καὶ ἔδοξε; περισήσαντος αὐτῷ
τῷ δαιμονίῳ ἀνταγωνισὰς πολλὰς· τῶν μὲν βαρβάρων
τὸ Τρωϊκόν, τῷ δὲ Ἑλληνικῷ τὸς ἀρίστους Παλα-
μῆδην καὶ Αἴαντα, τῶν δὲ οἱκοὶ τὸς ἰχυροτάτους καὶ ἀ-
20 κολασοτάτους; Κυκλώπων τὸν ἀγριώτατον, Θρακῶν
τὸς ἀξιοτάτους, φαρμακιδῶν τὴν δεινотάτην, Ση-
ριῶν τὴν πολυκεφαλωτάτην, θάλατταν πολλήν,
χειμῶνα χαλεπὸν, συνεχῇ ναυάγια, προσαναγκά-

Α'. 3. (20) Κυκλώπων τὸν ἀγριώτατον] τὸν Πολύφημον·
φαρμακίδα δέ, τὴν δίκην· Σηριῶν δέ, τὴν Σκύλλα· τὸ δὲ
ἐπόμενον ἔπος, ἀναφερόμενον εἰς τὸν Πολύφημον ἐκ τῆς Ὀ-
δυσσειᾶς Α'. 102. αὐτόθι δὲ διὰ πολλῶν εὐρήσεις καὶ τὰ ἐ-
ξῆς. (23) προσαναγκάσαντος] ἔτιωσ' ἔτρεψα εἰς γενικὴν τὴν
προσαναγκάσαν, ὡς καὶ Ρεῖσκιος συνήει, ἢ ἢ σύμφωνα τῷ
περισήσαντος, ἀνωτέρω.

σαντος ἀλάδαι ἢ πτωχεύειν, ῥάκη ἀμπιχόμενον,
 ἢ μετὰ ταῦτα αἰτῶντα ἀκόλως, παλαιόντα, λακ-
 τιζόμενον, παροινύμενον. Ὡς ἕκασον αὐτῷ διὰ φι-
 λίαν θεὸς πρέδωκεν· ἔχ' ὁ Ποσειδῶν, ὀργιζόμενος,
 5 ὅτι οἱ φίλον υἱὸν ἐξαλάωσεν.

- ἔδ' ὁ Ἥλιος μνηιῶν τῶν βοῶν. Μὴ τοσαύτη μῆτε-
 Ποσειδῶνα ἔχοι φιλία πρὸς ἄνθρωπον ἄγριον, καὶ
 παῖδα ἄξενον, μῆτε τὸν Ἥλιον πτωχεῖα ἢ φειδῶ
 βοῶν· ἀλλὰ γὰρ τῷ Διὸς ταῦτα ἦν τὰ προσάγμα-
 10 τα. Ἦ γὰρ ἔχ' ἕτός ἐστιν, ὃ ἢ τὸν Ἡρακλέα τὸν
 αὐτῷ παῖδα μὴ εἰσας ἀργὸν καὶ τευφῶντα, ἀλλὰ
 ἐξελκύσας τῶν ἡδυνῶν· ἢ εἰς μὲν ἐκείνας τὸν Εὐρυ-
 θεά ἐμβάλων, τῷ δὲ Ἡρακλεῖ ἐπισήσας κάπρης ἢ
 λέοντας, ἢ θυάσας, ἢ τυράνους, ἢ λησάς, ἢ ὁδὸς
 15 μακρὰς, ἢ γῆν ἔρημον, ἢ ποταμὸς ἀπώρες; Ἡ
 νύκτα μὲν ἡδύνατο ποιῆσαι ὁ Ζεὺς τριπλὴν ἐκ μιᾶς,
 ὃν δὲ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἐποίησατο, τῶν δὲ τῷ βίῃ
 πόνων ἐκ ἡδύνατο ἐξελέδαι; Ἀλλ' ἐκ ἡθέλεν· ἢ γὰρ
 θεῖμις Διὶ βάλεδαι ἄλλοτι, ἢ τὰ κάλλισον. Οὕτως
 20 ἔν' ἢ ὁ Ἡρακλῆς ἀγαθὸς, ἢ Διόνυσος, ἢ Οὐδυσ-
 σεύς. Καί ἵνα μὴ πόρρωσε ἀπάγω τῶν ἐν ποσὶ,
 τὸν Σωκράτην αὐτὸν οἶμι γενέσθαι τέχνη ἀγαθὴν,
 ἀλλ' ἢ θεῖα μοῖρα; Ἦ κατὰ μὲν τὴν τέχνην ἐγένετο
 ἂν λιθοξόος, παῖς παρὰ πατρὸς λαβὼν τὸν κλῆρον·
 25 κατὰ δὲ τὴν τῷ θεῷ χειροτονίαν, τὴν μὲν τέχνην διώ-
 σατο, τὴν δὲ ἀρετὴν ἐλάμβανεν.

Λ Ο Γ Ο Σ Λ Θ'.

Εἰ ἔσιν ἀγαθὸν ἀγαθῷ μείζον. Ἐν ᾧ ὅτι ἔκ ἔσιν.

α. Οὐδὲ τῷ Οἰμήρῳ ἔγωγε ἀποδέχομαι, τῷ Λυκίῳ
Γλαύκῳ μεμφομένῳ, ἀμείβοντι ὅπλα χρυσᾶ πρὸς
τὰ τῷ Διομήδεος χαλκᾶ ὄντα, καὶ ἐνεαβοίων ἑκατόμ-
βοια ἀλλαττομένῳ. Χρηματισὺς γὰρ ἂν τῷτόγε αἰ-
5 τιάσαιτο ἐν δίκῃ,

Ἀρχὴς ναυτῶν, οἵ τε πρηνεῖς ἔασι,
Φόρτε τε μνημῶν, κερδέων τε ἀρπαλέων· μή τι γε
ἀνὴρ ποιητικὸς, καὶ ἀξίων μαθητὴς εἶναι τῆς Καλ-
λιόπης· ἢ μηδὲν θέμις μήτε ἐπαιεῖν τῶν αἰχρῶν,
10 μήτε ψέγειν τῶν καλῶν. Εἰκὸς δὴ πε, τὸν Γλαῦκον,
εἴπερ ἦν ἱππολύχῃ, τῷ Βελλεροφόντι, τῷ Σισύφῃ,
τῷ Αἰόλῃ, ἀγαθῶν ἀπάνταν, ἐντυχόντα ἀνδρὶ,
ἐχθρῷ δοκῶντι κατὰ τὴν τῷ πολέμῳ τύχην, φίλῳ
δὲ κατὰ τὴν τῶν πατέρων ξενίαν, συμβαλλόμενον φι-

(1) Τῷ Λυκίῳ Γλαύκῳ μεμφομένῳ·] ἴδε Οἰμήρον *Ιλ.*
Ζ'. 234. καὶ ἀνωτέρω λόγῳ *Ε'*. γ'. τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος ἐκ
τῆς *Οδυσσεΐας*. Θ'. 162. παρηλλαγμένον ὁμῶς τὸ δεύτε-
ρον ὡδε.

„Φόρτε τε μνημῶν, καὶ ἐπίσκοπος ἦσιν ὁδαινῶν
„Κερδέων καὶ ἀρπαλέων

τὰ δευτέρω ἔτι ἐκ τῆς *Ιλιάδος* *Η'*. 467.

„Νῆες δ' ἐκ Λίμνοιο παρέζησαν οἶνον ἄγεται
„Ἐνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηιομόωντες Ἀχαιοὶ
„Ἄλλοι μὲν χαλκῷ καὶ τ. λ. π.

λίαν αὐθις, καὶ ἀνακαλούμενον τὴν προγενῆ οἰκειότη-
τα, συμμετρήσασθαι τῷ καιρῷ καὶ μὴ τῇ ἀξίᾳ τῶν
ὅπλων τὴν ἀνταλλαγὴν· μὴ λογισμὸς συντιθέντα
χρυσῶ καὶ χαλκῶ, καθάπερ οἱ ἐκ Λήμνης οἰνίζόμενοι,

5 Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἰθωνι σιδήρῳ,

Ἄλλοι δὲ ρινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτοῖσι βόεσσι.

Μέχρι μὲν γὰρ τῆς χρείας τῆς ἐν ποσὶν ἔχει λογι-
σμὸς ἢ ἀντίδοσις, καὶ τὸ πλεον πρὸς τέλαττον τῷ
ἀντισασίῳ ἐν τοῖς ἀνομοίοις κατὰ τὴν τιμὴν ἐξετά-
10 ζεται. Καὶ ἐγκεκαλυμμένος γέν τις γνοίη, ὅτι καὶ τὸ
τάλαντον τῶν δέκα μνῶν πολλαπλάσιον, καὶ ἡ δραχ-
μὴ τῷ ὀβολῷ τιμαλφεστέρα· καὶ ἐν κτήσει γῆς κατὰ
τὸν Ἡρόδοτον οἱ μὲν γεωργοὶ ὀργυαῖς διαμετρεῖνται
τὴν γῆν, οἱ δὲ τέτων ἀμφιλαφεσέροι σαδίοις, οἱ δὲ
15 τέτων πολὺ γεωργικώτεροι χοινίοις, καθάπερ οἱ

(8) καὶ τὸ πλεον πρὸς τέλαττον] ἢ δὲ συνθήκη κατὰ τάξιν
ἔτω· ἐν τοῖς ἀνομοίοις (πράγμασι, οἷον χρυσῷ καὶ χαλκῷ)
τὸ πλεον πρὸς τέλαττον ἐξετάζεται ταῦτά τὴν τιμὴν (ἐν)
τῷ ἀντισασίῳ· ὁ δὲ Ρεῖσιος ἀντὶ τῆς ἀντισασίως, ἀναν-
τισασίῳ, ἐθέλει γράφειν, ἐκ οὗ αὖθ' ὅτε· ὁ γὰρ νῦν,
οἶμαι, ᾧδ' ἔχει· τὰ ἀνόμοια πράγματα ἐν τοῖς συναλλάγ-
μασι, χρείας μὲν παρήσις, κατὰ τὴν τιμὴν αὐτῷ ἐξ ἀν-
τισασίῃ δυνάμει συναλλάττονται· τῆς χρείας δὲ παρω-
δείσης, κατ' ἔθος, καθ' ἡδονὴν καὶ τ. λ. π. ὡς κατατέρω·
καὶ γὰρ δίδωσι μὲν ὁ Ἕλληνας λόγῃ, ἀντιδίδωσι δὲ ὁ Πέρ-
σης φάλαρα, καὶ φέλια, καὶ ἀκινάκη, ὀλίγων πολλὰ, καὶ εὐ-
τελῶν πολυτελῇ πατέρῃ λαμβάνοντος. (12) κατὰ τὸν Ἡ-
ρόδοτον] ἐξήλειψα τὸν Καὶ πρὸ τῆς, κατὰ, κείμενον ἐν
κάκῃ· ἴδε δὲ βιβλ. Β'. κεφ. ε'. ἀλλ' ἐκεῖ ἀντὶ τῆς γεωρ-
γοὶ γεωπεῖναι φέρεται· ὅπερ ἀρμόζον ἔσαι κἀνταῦθα, ὡς

Αἰγύπτιοι· ἔν κτήσει θρεμμάτων πολυκτεανώτε-
ρος τῷ Πολυφύμῃ ἢ ὁ Δάεδανος,

Τῷ τριχίλοι ἵπποι ἔλος κατεβυκολέοντο.

- Αἰ μὲν ἐπειδὴν τις τὰς χρεῖας παρωςάμενος ἀντεξε-
5 τάξη αὐταῖς τὰ ἀγαθὰ, εὖροι αἶ, οἶμαι, ταῦτα
μὲν καιρῷ, ἔ νόμῳ, ἔ ὕδονατς, ἔ ἔθεσι, ἔ τύχαις
ἀνω ἔ κάτω εἰς τιμὴν ἔ ἀτιμίαν μεταβαλλομένας
τὸ δὲ ἀγαθὸν, ἐδραῖον, βέβαιον, ἀκλίπες, ἰσόρρο-
πον, κοινόν, ἀνέμητον, ἄρθονον, ἀνευδεές, μητι-
10 αὔξησιν χωρῆν, μήτε ἐνδείας ἀνεχόμενον· τὸ γὰρ
αὐξόμενον προδίκη αὔξεται. Αἰ μὲν εἰ μὲν ἀγαθὸν
ἀγαθῷ προσελήλυθεν, ἔδεν μᾶλλον τῇ προδίκη
νόει ἀγχεθόν τὸ ἀγαθόν, ἢν γὰρ ἀγαθὸν ἔ πρότε-
ρον· εἰ δὲ ἐκ ἀγαθὸν ἢν τὸ προσελθόν εἰς αὔξησιν,
15 δεινὸν λέγεις, εἰ ἔσαιτι ἀγαθὸν μεῖζον προδίκη
κακῷ· τό,τε ἐνδεές ἐλλείψει ἐνδεές, ἀλλ' εἰ μὲν τῷ
ἀγαθῷ ἀπυσία ἐνδεῖ τὸ ἀγαθόν, ἐκ ἢν ἀγαθόν,
ὁπότε ἐνέδει, εἰ δὲ ἐτέρῳ ἐνδεῖ, ἔ μὴ τῷ ἀγαθῷ,
ἔ λυπεῖ τὸ ἀγαθὸν ἢ ἐλλείψις.
- 20 β'. Τί δὲ, ἐχί ἔ ταύτη σκοπεῖς τὸ λεγόμενον;

τῆς γῆς περὶ πάντας κατὰ τὸν Εὔτυμον, ἔ Η' σὺλ, τῆτέσι τῆς
ὀλίγον γῆς ἔχοντας τῇ λόγῃ ζητῆντος· καθὸ ἔ τὸ γεωρ-
γικώτεροι κατωτέρῳ ἀντὶ τῆ, πλεσιώτεροι ἐν χοίνοις γῆς
ἐκλαμβάνεται· χοῖνος δὲ (ἢτω γὰρ γραπτέον ἀλλ' ἐ χοινοῖς)
ἕκαστος μέτρον ἔων Αἰγύπτιον ἐξήκοντα σάδια, κατὰ τὸν
αὐτόν· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος ἐκ τῆς Γ'λιάδος. Γ'. 221.
(10) τὸ γὰρ αὐξόμενον] ἢτως ἔγραφα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐκ-
δόσεως ἀντὶ τῆ, τό,τε αὐξόμενον· καὶ τοι ἔπεται κατωτέ-
ρω τὸ δεύτερον ἐν τῷ αὐτῷ χάματι· οἶον, τό,τε ἐνδεές.

- Καλεῖς τι ὑγίαν σώματος; τί δὲ ἢ μέλεις; καλεῖς
 δὲ καὶ ἰόσον; Φέρε ἔν διαλαβὼν ἑκάτερον φᾶσι. Οὐχ
 ἡ μὲν ὑγεία μέτροντι ἐστὶ τῆς τῶν σωμάτων εὐαρ-
 5 μοσίας, ἐπειδὴν ὁμολογήσῃ τῇ πρὸς τὸ ἄριστον κρᾶ-
 σει τάναντία· πρὸς ὕδωρ πῦρ, καὶ γῆ πρὸς ἀέρα, καὶ
 ἑκάτερον αὖθις αὖ πρὸς ἑκάτερον, καὶ πάντα πᾶσιν;
 Ἔστι ἔν ὅπως ποικίλονται σοὶ ἡ ὑγεία ἔσαι, καὶ παν-
 τοδαπὸν, ἔχι ἀπλὲν καὶ ὁμολογημένον; Ἐπειδὴν γὰρ
 μέτρον εἴπῃς, εἴσιν λέγεις· ὕδεν γὰρ τῶν συμμέ-
 10 τρων μεταχωρεῖν φιλεῖ ἐφ' ἑκάτερα, ἀλλ' εἰσὶν αὐ-
 τῶν ἀκρίβεις οἱ ὅροι. Ἡ δ' αὖ νόσος τί ἄλλο ἐστίν,
 ἢ διάλυσις καὶ ταραχὴ τῆς ἐν σώματι ἐκχειρίας,
 ἐπειδὴν αὖθις συμπεσόντα ἀλλήλοις τὰ τέως περ
 ἡμωσμένα πολεμῇ, καὶ ταραττή, καὶ λυμαίνεται ὑπ'
 15 αὐτῶν σῶμα κλονέμεόν τε καὶ σπαραττόμενον καὶ σείο-
 μενον; Ἔστι ἔν, ὅπως τὸν πόλεμον τῆτον ἡγήσῃ
 ἀπλὲν καὶ ἓνα; Ολίγη μὲντ' ἂν ἦν ἡ ἰατρικὴ ἀξία.
 Νῦν δὲ τὸ πολυμερές καὶ πολίφωνον τῶ τῶν σωμά-
 των πολέμῳ, ὃς καλέμεν νόσος, ἐγέννησε τέχνην
 20 παντοδαπὴν, καὶ μεσὴν ὀργάνων ποικίλων, καὶ πολ-
 λῶν φαρμάκων, καὶ σιτίων, καὶ διαιτημάτων. Καὶ
 ἐπὶ μεσικὴν ἔλθῃς, τὸ μὲν ἡμωσμένον κἀνταῦθα
 ἐν, ὅτε κρεῖττον αὐτὸ αὐτῷ γινόμενον, ὅτε ἔλατ-
 τον· τὸ δὲ ἀνάρμοςον πολὺ, καὶ παντοδαπὸν, καὶ δη-
 25 ρημένον. Οὕτω καὶ χορὸς ὁμολογήσας μὲν εἰς ὁμοφω-
 νίαν, ἔντι ἐστὶ· μὴ ὁμολογῶν δὲ χιζεται, καὶ δια-
 χεῖται, καὶ σκεδάννυται, καὶ πλήθος γίγνεται. Οὕ-

(8) Ἐπειδὴν γὰρ μέτρον (τῶν ἐν τῷ σώματι στοιχείων)
 εἴπῃς, εἴσιν (βεβαιότητα, ἀσφάλειαν τῶν αὐτῶν, ἢ τῆς

- τω καὶ τριήρης, ἐρεσσομένη ὑπὸ αὐλῶ, τὴν πολυχερ-
 εῖαν συνάπτει τῇ ὁμοιότητι τῆς εἰρεσίας· ἐὰν δὲ
 ἀπαλλάξῃς τὸν αὐλὸν, διέλυσας αὐτῆς τὴν χειρερ-
 γίαν. Οὕτω καὶ ὑφ' ἡνίοχῳ ἄρμα εὐθύνεται κοινῶ.
 5 δρόμῳ, καὶ θυμῷ ἐνι· ἐὰν δὲ ἀφέλῃς τὸν ἡνίοχον,
 ἐσκέδασας τὸ ἄρμα. Οὕτω καὶ στρατόπεδον συντάτ-
 τεται ὑπὸ συνδήματι ἐνι· ἐὰν δὲ ἀφέλῃς τὸ σύν-
 δημα, διέλυσας τὴν φάλαγγα εἰς πλήθους φυγὴν.
 γ'. Τί τοίνυν ἀγαθὸν σωμάτων; ὑγεία. Κακόν;
 10 νόσος. Ἐν μὲν ὑγείᾳ, πολλαὶ δὲ αἱ νόσοι. Τί ἐν με-
 σικῇ τὸ ἀγαθόν; ἁρμονία. Ἐν μὲν τὸ ἡμεροσμένον,
 πολλὴ δὲ ἡ ἀναρμοςία. Καὶ ἐν χορῶ ἐν μὲν ἡ ὁμολο-
 γία, παντοδαπὸν δὲ ἡ διαφωνία. Καὶ ἐν τριήρει ὁ μὲν
 αὐλὸς ἐν, πολλὴ δὲ ἡ ἀπειθεία. Καὶ ἐν ἄρματι,
 15 ἡνίοχος τέχνη· ἐν μὲν τῆτο, παντοδαπὸν δὲ ἡ ἀτε-
 χνία. Τί δὲ ἐν φάλαγγι; φυλακὴ συνδήματος. Ἐν
 μὲν τῆτο, παντοδαπὴ δὲ ἡ ἀναρχία. Ἐν μὲν τῇ τῷ
 ἑνὸς φύσει ὑπερβολὰς καὶ ἐνδείας ἔχ ὁρῶ· σάσιμος
 γὰρ αὕτη, καὶ μηδένα ἀνεχομένη δρόμον, μήτε εἰς
 20 φυγὴν, μήτε εἰς δίωξιν· ὅταν δὲ εἰς πλήθους ἀριθ-
 μὸν ἐμπέσω, δύναμαι τότε διαμετρεῖσθαι τὰς φύ-
 σεως· καὶ γὰρ ὁδὸ μακρὰς τὸ μὲν τέρμα ἐν, πολλὰ

ὑγείας) λέγεις. (8) εἰς πλήθους φυγὴν·] φύσιν Μαρκλαύ-
 δος ἀντὶ τῆ φυγὴν γράφειν προκρίνει· ἔμοι γ' ἐν καλῶς
 ἔχειν δοκεῖ τὸ κείμενον ἢ τῷ παραφραζόμενον· διέλυσας τὴν
 φάλαγγα εἰς πολλὰ μέρη πρὸς φυγὴν· τῆτεςι διάλυσε-
 σης τῆς φάλαγγος χίγεται ξυνδήματος, οἱ μὲν εὐτεῦθεν, οἱ
 δὲ ἐκεῖθεν, ἄλλοι δ' ἄλλοθι φεύγουσιν, ἐπιόντων τῶν πο-
 λεμίων.

- δὲ αἱ ἀποσάσεις. Ἐὰν ἐπὶ Βαβυλῶνα ἦς, πλησιαι-
 τερος μὲν τῷ Ἀρμένιῳ ὁ Ἀσσύριος, καὶ τῷ Λυδῷ
 ὁ Ἀρμένιος, καὶ τῷ Ἰώνος ὁ Λυδός, καὶ τῷ ιησιώτῃ ὁ
 Ἰών· ἀλλ' ἡδεῖς ἐν Βαβυλῶνι ἔπω, ἔχ ὁ Ἀσσύριος,
 5 ἔχ ὁ Ἀρμένιος, ἔχ ὁ Λυδός, ἔχ ὁ Ἰών, ἔχ ὁ ιη-
 σιώτης. Καὶ ἐπὶ Ἐλευσίῃα ἦς, Πελοπόννησος αὕτη,
 εἴτα Μέγαρα, εἴτα Ἰθμός· ἀλλὰ ἀμύητος εἶ· καὶ
 ἐν Μεγάροις ἦς, ὁμοίως τῷ Πελοποννησίῳ, μέχρι
 μήπω τῷ ἀνακτόρῳ προσελήλυθας, ἀμύητος εἶ.
 10 Νόμιζε δὴ καὶ τὸν βίον ὁδόν τινα εἶναι μακρὰν, ἐπ'
 Ἐλευσίῃα, ἢ Βαβυλῶνα, ἄγεσαν, τέγματα δὴ τῆς
 ὁδοῦ τῇ βασιλείᾳ αὐτὰ, καὶ ἀνάκτορα, καὶ τὴν τελε-
 τήν· ὑπὸ δὲ πλήθους ὁδοιπόρων, μεσὴν τὴν ὁδὸν
 θεόντων, ὠθιζομένων, καμνόντων, ἀναπαυομένων,
 15 κειμένων, ἐκτρεπομένων, πλανωμένων· πολλαὶ γὰρ
 αἱ παρατριβαὶ καὶ ἀπατηλαί, ὧν αἱ μὲν πολλαὶ ἐπὶ
 κρημνὲς καὶ βάραθρα ἄγεσιν ἐπὶ τὴν Σειρήνων, αἱ
 δὲ ἐπὶ τὰς Λωτοφάγους, αἱ δὲ ἐπὶ τὸν Κιμμερίων
 ἤμῃον. Μία δὲ πᾶσις γενὴ καὶ ὄρεθιός καὶ τραχεῖα, καὶ
 20 καὶ πολλαῖς πάνυ ὁδεύσιμος, ἐπ' αὐτὸ ἄγει τὸ τῆς ὁ-
 δοῦ τέγμα, ἣν μόγις καὶ μετὰ πραγμάτων σὺν πολ-

(2) Καὶ Λυδῷ ὁ Ἀρμένιος] Λυδῷ ἀντὶ τῷ. ἄλλοι ἔ-
 γραψα γνώμη καὶ Λαβισίᾳ· ὡς ἐκ τῶν ἐπομένων ἦν εἰκάσαι.
 (6) Πελοπόννησος αὕτη] ἐν ἣ ὁ λόγος γίνεται κατ' ὑπό-
 θεσιν· πλὴν ἔδει προθεῖναι τὸν Ἰθμόν τῶν Μεγάρων· ἐκ
 γὰρ Πελοποννήσου διὰ τῷ Ἰθμῷ, διὰ τῶν Μεγάρων ἐν Ἐ-
 λευσίῃ παραγινόμεθα· ἀνακτόριον δὲ ὁ ἐν Ἐλευσίῃ ναός.
 (17) ἐπὶ τὴν Σειρήνων] ὡδὴν ἐννοεῖ Στέφανος· ἐμοὶ δὲ δο-
 κεῖ μᾶλλον ἐννοεῖν σκοπέλου ἔρημον· ἴδε Δίωνα χροῖσ. λβ'.

λαῷ πόνω καὶ ἰδρῶτι ἀνύεσι καματηραὶ καὶ ἐπίποναι
 ψυχαί, καὶ ἐπιθυμῆσαι τῷ χωρίῳ, καὶ ἐρῶσαι τῆς
 τελετῆς, καταμαντευόμεναι αὐτῆς τὸ κάλλος· ἐπει-
 δὴν δὲ ἀφίκωνται ἐκεῖ, παυσάμεναι τῷ πονεῖν, παύον-
 5 ται τῷ πάθῃ. Τίς γὰρ ἄλλη τελετὴ μουσικωτέρα,
 καὶ τίς ἄλλος τόπος σπεδῆς ἁξίος; Ταύτην ἔχει τοῖς
 ἀνθρώποις τὴν χώραν τὸ ἀγαθόν, ἣν τοῖς ἀμύη-
 τοις Ἐλευσὶν ἔχει. Μυθήνῃτι, ἐλθὲ, ἐπίβηθι τῷ
 χωρίῳ, λάμβανε τὰ ἀγαθὰ, καὶ ἐποθήσεις ἄλλο
 10 μείζον.

δ'. Ἐὰν δὲ τὸ ἀγαθὸν ἐποιομάζῃς τῶν μὴ ἀγα-
 θῶν φύσει, ὑγείας σωματῶν καὶ εὐμορφίας, καὶ περι-
 βολὴν χρυσῷ καὶ ἀγύρε, καὶ δόξαν προγόνων, καὶ τι-
 μὴν πολιτικὴν, πράγματα ἡδοταῖς μᾶλλον, ἢ ἀγα-
 15 θαῖς, μετρεῖσθαι πεφυκότα· ἐξαγορεύεις τὰ μυσή-
 ρια, πλημμελεῖς περὶ τὸ θεῖον. Τοιούτων ἀγαθῶν
 μεταλαβεῖν ποθεῖς, οἷον καὶ Ἀλκιβιάδης μυστηρίων,
 μεθύων δαδῆχος, καὶ ἐκ συμποσίου ἱεροφάντης, καὶ
 ἐν παιδιᾷ τελεστής. Ἀγαθὸν δὲ ἀγαθῷ ἀπορρήτοτε-

κά. (4) παύονται τῷ πάθῃ] τῇ πόθῃ φησι δεῦν γράφειν
 εἰκάζει Ἐῖνσιος, καὶ Μαρκιάνδος ἀποδέχεται τῆτο, ἐκ τῶν
 ἐπομένων εἰκάξαν. (6) σπῆδῃς ἁξίος] ἄμεινον ἢν τὸ συγκρι-
 τικόν· ἢ ἐννοητέον τὸ, μᾶλλον, κατὰ Ρ' εἰσκιον.

(12) Ὑγείας σωματῶν καὶ εὐμορφίας] εἰς αἰτιατικὴν ταῦτ'
 ἐκλάμβανε, ἵν' ἢ ἐπεξηγήσεις τῷ, ἀγαθόν. (15) ἐξαγορεύεις
 τὰ μυσήρια] κοινολογεῖς, ἐκφέρεις, ἃ εἶναι δεῖ τῇτ' αὐτὸ
 μυσήρια τῷ λαῷ· τὸ δὲ περὶ Ἀλκιβιάδου ἂν εἴη, ὃ Θεκυ-
 δίδης λέγει περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ μυσήρια κατ' οἶκον ποιεῖ-
 σθαι διεβέβλητο ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, καὶ μάλιστα ὑπὸ Ἀν-
 δροκλέους· ἴδε Πλάτωνα Ἀλκιβ. καὶ Κορν. Νεπ. κεφ. Γ'.

ρον ἢκ ἂν εὐροις μᾶλλον, ἢ κάλλος κάλλεος ὠραιότε-
 ρον· εἰάν γάρ τι τέτων ἀφέλης, ἢκ ἔτι καλὸν εἰδὲ
 ἀγαθὸν τὸ μήπω ἀγαθόν. Οὐχ ὁρᾷς τὸν ὑπὲρ κε-
 φαλῆς τέτον ἑρανόν, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἄερα, καὶ τὸν
 5 ὑπ' αὐτῷ αἰθέρα, καὶ τὸν ὑπὸ τέτῳ ἄερα, καὶ τὴν
 ὑπὸ τέτῳ θάλασσαν, διαμέτρησον αὐτῶν τὰς φύ-
 σεις. Τῆτο γῆ, μέρος τῆ ὅλης, πλατὺ, καὶ πολύ-
 τροπον, καὶ δεινδοφόρον, καὶ ζωστροφόρον· ἀλλ' εἰάν πρὸς
 τὴν θάλατταν ἐξετάζης, ἑλαττον θαλάττης, καὶ
 10 θάττα ἑλαττον ἄερος, καὶ αἰὲρ αἰθέρος, καὶ αἰθέρος
 ἑρανεῦ. Μέχρι τέτε τὰ μέρη πρόεισιν, ὑπερβάλλον-
 τα καὶ ὑπερβαλλόμενα· εἰάν δὲ ἔλθῃς ἐκεῖ, εἴσεται
 ὁμῶς τῷ μεγέθει καὶ τὸ κάλλος. Τί γὰρ ἂν εἴη ἑρα-
 νεῦ ὠραιότερον; τί ἄερων περιλαμπέστερον; τί ἡλίου
 15 ἀκμαιότερον; τί σελήνης εὐτροφώτερον; τί τῶν ἄλ-
 λων χορῶν εὐτακτότερον; τί τῶν θεῶν αὐτῶν τι-
 μιώτερον;

Εἰ. Κινδυνεύουσι δὲ οἱ ἄνθρωποι, καθάπερ τοῖς ἀ-
 γασταῖς, ἔτω καὶ τοῖς θεοῖς, ζυγοςατεῖν τὰς τιμὰς·
 20 Τίς ἔτος; Ζεὺς· Ἀρχέτω. Τίς ἔτος; Κρόνος. Δε-
 δέδω. Ἡφταῖσος χαλκεύετω, Ἑρμῆς ἀγγελλέτω,
 Ἀθηνᾶ ὑφαίνετω· [ὥς Πελοποννησίοις ἐπέδωσαν·]
 Ἀγνοῶσι γὰρ, οἶμαι, ὥς θεοῖς πᾶσιν εἰς νόμος καὶ
 βίος καὶ τρόπος, καὶ διηρημένος, εἰδὲ σασιωτικός· ἄρ-
 25 χοντες πάντες, ἡλικιωταὶ πάντες, σωτῆρες πάν-

(7) τῆτο γῆ, μέρος τῆ ὅλης, πλατὺ,] ἔτις ἔγραψα
 ἀντὶ τῆ, τῆτο γῆς μέρος τῆ ὅλης πλατὺ, ὡς καὶ Μαρκλιάν-
 δω εἰκασται· ἴσως δὲ καὶ τὸ πολύτροπον γραττίον πολυφόρον.

(22) [ὡς Πελοποννησίοις ἐπέδωσαν] τῆς' ὡς ἄτοπον καὶ

B b

τες, ἰσοτιμία καὶ ἰσηγορία συνόντες τὸν πάντα χρό-
νον· ὧν μία μὲν ἡ φύσις, πολλὰ δὲ τὰ ὀνόματα.
ὑπὸ γὰρ ἁμαθίας αὐτῶν, τὰς ὠφελείας τὰς ἑαυ-
τῶν ἐκάσταις ἐπονομάζομεν, ἄλλοις ἄλλη κλήσις
5 θεῶν· καθάπερ καὶ τὰ μέρη τῆς θαλάττης, Αἰγαῖον
τῆτο, Ἰόνιον ἐκεῖνο, Μυρτῶον ἄλλο, Κρηταῖον ἄλ-
λο, ἡ δ' ἐστὶ μία, ὁμογενὲς, καὶ ὁμοπαθὲς, καὶ συγ-
κεκραμένη. Οὕτω καὶ τὰ γαθὸν, ἐν ὧν καὶ ὅμοιον αὐ-
τῷ, καὶ ἴσον πάντοθεν, ὑπὸ ἀσθενείας τῆς πρὸς
10 αὐτὸ καὶ ἀγνοσίας, ταῖς δόξαις διαιστούμεθα. Πλε-
τεῖ Καλλίας, μακάριος τῶν ἀγαθῶν· ἀλλὰ Ἀλκι-
βιάδης· Καλλίῳ φαιότερος. Ἀντιθῶμεν τὰ γαθὰ,
πλεον κάλλει· ποῖον αὐτῶν ἐκατόμβοιον; ἐννεάβοιον
ποῖον; πότερον ἐλώμεθα; πότερον εὐξώμεθα; Οὐ-
15 κὺν ὁ μὲν Φοῖνιξ, καὶ ὁ Αἰγύπτιος, τὸ τῷ Καλλίῳ
ἀγαθὸν εὐξεται· ὁ δὲ Ἡλεῖος, καὶ ὁ Βοιώτιος, τὸ

τῷ Λατινικῇ μεταφράσει ἢ καὶ εὖρε τόπον. (3) τὰς ὠφελείας
τὰς ἑαυτῶν ἐκάσταις ἐπονομάζομεν] ὁ μὲν Μαρκιανὸς συνα-
νῆτος καὶ Ρεῖσκιν ἀπάντων ἀντὶ τῆς, ἑαυτῶν, γράφειν ἐ-
βέλει· τὸ δὲ ἐπόμενον διορθοῖ ἥτας ἐν ἀσυνδέτῳ σχήματι·
ἄλλοις ἄλλη κλήσις θεῶν· ἢ ἄλλος ἄλλη κλήσει θεός· ἢ
ἄλλοι ἄλλη κλήσει θεῶν· ὁ δὲ Ρεῖσκιος αὐθις· ἄλλοις ἄλ-
λας κλήσεις θεοῖς· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ἀναπληρῆν καὶ διορθῆν μάλ-
λον ἔγω· ὑπὸ γὰρ ἁμαθίας αὐτῶν, [κατὰ] τὰς ὠφελείας
αὐτῶν ἐκάσταις ἐπονομάζομεν ἄλλοις ἄλλην τινα κλήσιν θεῶν·
ἵνα καὶ ἐν τοιαύτῃ ἐννοίᾳ. Ἀμαθεῖς γὰρ οὗτοι τῷ τῶν θεῶν
ἀγαθῷ, ἀποδίδομεν ἐκάσταις ἄλλω ἄλλην κλήσιν θεῶν, καὶ
ὁ τὰς ὠφελείας αὐτῶν δεχόμεθα (13) ποῖον αὐτῶν ἐκατόμ-
βοιον; ἐννεάβοιον ποῖον;] ποῖον χρυσῶν; ποῖον χαλκῶν; ἐκ
τῶν ὅπλων τῷ Γλαύκῃ παρῶδεται· ἴδε Ὀμηρον Ἰλ. Ζ΄.

Α'λκιτιάδῃ. Εὐγενὴς Πausανίας, ἀλλ' ἐνδοξότερος
 Εὐρυτιάδης. Ἀντιθῶμεν εὐδοξία γένος· τίς κρατεῖ;
 τίνι δῶμεν τὰ νικητήρια φέροντες; Σωκράτης πένης,
 Σωκράτης αἰχρὸς, Σωκράτης ἄδοξος, Σωκράτης
 5 δυσγενὴς, Σωκράτης ἄτιμος. Πῶς γὰρ ἐκ αἰχρὸς,
 καὶ ἄτιμος, καὶ δυσγενὴς, καὶ ἄδοξος, καὶ πένης, ὁ τῷ
 λιθοξόῳ, ὁ σιμὸς, ὁ προγάσῳ, ὁ κωμωδόμενος,
 ὁ εἰς δεσμωτήριον ἐμβαλλόμενος, καὶ ἀποθνήσκων
 ἐκεῖ, ἐνθα καὶ Τιμαγόρας ἀπέθανεν; Ὡς τῆς ἐρημίας
 10 τῶν ἀγαθῶν· ὁκνῶ γὰρ εἰπεῖν πλῆθος κακῶν. Τί
 τέτοις ἀντιθῶμεν; τί φῶμεν; Παράβαλε τοῖς ἀν-
 ταγωνισταῖς τὸν Σωκράτην ἐν κτήσει ἀγαθῶν· ἐχ-
 ὄρεας ἡττώμενον ἐν πλέτῳ Καλλίῃ, ἐν σώμασι Α'λ-
 κιτιάδῃ, ἐν τιμῇ Περικλέῃ, ἐν δόξῃ Νικίῃ, ἐν θεά-
 15 τρι Α'ριστοφάνει, ἐν δικαστηρίῳ Μελίτῃ; Μάτην
 ἄρα αὐτῷ ὁ Α'πόλλων τὰ νικητήρια ἔδωκε, μάτην
 ἐπεψηφίσατο.

234. (9) ἔνθα καὶ Τιμαγόρας ἀπέθανεν;] ἄτιμος δηλονότι
 διὰ δωροδοκίαν; προσκυνήσας γὰρ ἦτος τὸν Περσῶν βασι-
 λεῖα παρὰ τὰ τῶν Ἑλλήνων ἔστι, καὶ δωροδοκηθεὶς, ἀνῆρέστι
 ὑπὸ Ἀθηναίων· ἴδε Σκίδαν. (15) μάτην ἐπεψηφίσατο] Ψη-
 φῶ αὐτῷ ἔδωκεν, ὅτι

„Ἄνδρῶν δ' ἀπάντων Σωκράτης σοφώτατος·
 ἴδε καὶ ἀνωτέρω ταῦτά λόγῳ Θ', γ'. καὶ Λεκιανὸς δέ, (περὶ
 Ὀρχήσ.) ἦτω· ὁ Σωκράτης δὲ σοφώτατος ἀνὴρ, εἴγε τι-
 σευτίον τῆτο περὶ αὐτῆ λέγοντι Πυθίῳ.

B b 2

Λ Ο Γ Ο Σ Μ'.

Εἰ ἔσιν ἀγαθὸν ἀγαθῷ μείζον. Ἐν ᾧ ὅτι ἐσίν.

α. Ἀλλ' ἐπεὶ τὸν Ὀμήρον αἰτιά, μεμφόμενον τῷ
Γλαύκῳ τῆς ἀμοιβῆς· πότερα καὶ σοὶ ὑπὲρ τῆ Ὀ-
μήρῳ ἀπολογητέον, ἢ Ὀμήρῳ ὑπὲρ τῆ Γλαύκῃ; Τέ-
τῳ γὰρ Δία· τιμητέος γάρ μοι καὶ πρὸ τῶν ἄλλων Ὀ-
5 μηρος, μή τι γε πρὸ δικασῶ σου. Ὡς δὲ τοῖνυν ὁ Γλαῦ-
κος λέγει· Εἰ μὲν τοι, ὦ Ὀμήρῳ, ἔλαττον ἢν ἀγα-

(1) Ἀλλ' ἐπεὶ Ὀμήρον αἰτιά] σὺ μὲν, φησὶν, ἠτιάσω
ἐν τῷ ἀνωτέρῳ λόγῳ τὸν Ὀμήρον· ὁ δ' Ὀμηρος ἐμμέψατο
τῷ Γλαυκῷ τῆς ὀπλων ἀμοιβῆς· πότερον τοῖνυν δεῖ με ποιεῖν,
σοὶ τῷ δικασῇ ἀπολογηθῆναι ὑπὲρ τῆ Ὀμήρῳ, ὃν ἠτιάσω·
ἢ τῷ Ὀμήρῳ ὑπὲρ τῆ Γλαύκῃ, ἐφ' οἷς ἐμμέψατο αὐτῷ; προ-
τιμητέον μοι δοκεῖ τὸ δεύτερον· εἶγε καὶ τῶν ἄλλων προτιμη-
τέος ἀπάντων Ὀμηρος, πολλῶ μάλλον τῆ δικασῇ, οἷος εἶ
νῦν σὺ· ὅς ὀφείλεις δικάζειν, ἀλλ' ἔκ ἀπολογίας ἰδίας ζη-
τεῖν· ἀπολογεῖται τοῖνυν ὁ Γλαῦκος ἕτως πρὸς τὸν Ὀμή-
ρον. Εἰ μὲν τοι, ὦ Ὀμήρῳ, ἔλαττον ἢν ἀγαθὸν ἀγαθῷ (κα-
τὰ τὸ ποιοῦν), ἢ ἔλαττον μείζονος (κατὰ τὸ ποσόν)· εἰκό-
τας ἂν αἰτίαν τῆ ἀμαρτήματος τὸν Δία εἶναι ἐνόμιζες· νῦν
δ' ἐν χρυσῇ καὶ τ. λ. π. καὶ ταῦτα μὲν τὰ τῆς ἐννοίας, ὡς
ἔμοιγε δυνατόν συνιέναι· ἀλλ' ἢ δύναμαι συνάψαι ταῦτα
τοῖς ἐπομένοις, καὶ τῇ ὑποχέσει τῆ λόγου, ὡς τῷ πρὸ τέτῃ
λόγῳ μάλλον συνάδοντα· εἵδα ἔκ ἧν ἔλαττον ἀγαθὸν ἀγα-
θῷ· εὐταῦτα δὲ ὁ λόγος ὑπὸ χυεῖται τὸ ἐναντίον· ἰστέον δ'
ὅτι πρὸς τὴν ἀρχαίαν ἐκδόσεως τὴν γραφὴν· ἦν γὰρ
ἕτως ἐκ τῶν κωδίκων. Εἰ μὲν τι... ἢ ἔλαττον· ἔτρεψα γὰρ

- θῶν ἀγαθῷ, ἢ ἔλαττον μείζονας, εἰκότως ἄρα σοὶ
 εἶχεν αἰτίαν ὁ Ζεὺς, ὥς τὰς φρένας μοι λυμαινόμε-
 νος· ἐν δὲ χρυτῷ καὶ χαλκῷ ἀλλαγῇ μήπω πάνυ αἰ-
 τιάσῃ μήτε τὸν Δία, μήτε ἐμέ· ὅδ' ἐν γὰρ ἔτε τῷ
 5 λαοῶντι χρυσὸς πλεόν, ἔτε τῷ ἀλλοξαμένῳ ὁ χαλ-
 κὸς ἔλαττον· ἀλλὰ ἀμφοτέροις καλῶς ἔχει ἐκάτερα
 ἐν τῷ ἀνίσῳ τῆς ὕλης, ἰσοσασίῳ τῇ γνώμῃ δοθέν-
 τα. Καὶ ὁ μὲν Γλαῦκος ἡμῖν ἀπίτω ἐκπεδῶν· ἡκέ-
 τω δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς ὁ τάττε σοφώτερος, ἀπαδειξόμε-
 10 νος ἡμῖν τὴν αὐτὴ γνώμην, ἣν περὶ ἀγαθῶν κτήσεως
 ἔχει. Ἡ γὰρ ἔχ' ὅτός ἐστιν ὁ μακαρίζων μὲν τὸν Ἀλ-
 κινόη οἶκον τῆς εὐφροσύνης καὶ τῆς ᾠδῆς, συνευχόμε-
 νος δὲ τῇ Ναυτικῇ οὐμίρρωνα αὐτῇ ξυστήναι γάμον,
 εὐδαιμονίζων δ' αὖ τῆς ἀθανασίας τὴν Καλυψώ;
 15 Οἶμαι δὲ αὐτὸν, εἰ καὶ παρ' ἄλλον τινὰ ἀφίκετο τῶν
 ἐ κατ' ὥδην καὶ κατὰ δαῖτα εὐδαιμόνων, ἐδὲ τῶν μα-
 καρίων κατὰ ἀρμονίαν γάμου, ἀλλὰ τὰ ἐτι τέτων
 μείζονα ἀγαθὰ κερτιμμένων, εἰπεῖν αὖ καὶ περὶ ἐκεί-
 νων τὰ εἰκότα. Εἰπεῖ δὲ καὶ τὸ κάλλος μοι προσφέρεις,
 20 ὥς ἐν μέτρῳ ἐνὶ τὴν χώραν ἔχον, φέρε καὶ περὶ τέ-
 τεσοι βραχέα ἅττα ἀποκρίνωμαι. Δοκεῖς γάρ μοι
 γενόμενος ἐν χώρᾳ τῇ Τρωϊκῇ ποιμένος, ἀφικομένῳ

τὸ, τί εἰς τὸ, τοι, ἐκαλείφας ἅμα καὶ τὸν, ἦ. (12) τῆς
 εὐφροσύνης καὶ τῆς ᾠδῆς. Ὀδυσ. Γ'. 5. συνευχόμενος τῇ Ναυ-
 σικῇ... γάμον· Ζ'. 180. εὐδαιμονίζων αὖ τῆς ἀθανασίας.
 Ε'. 215. ὁ δὲ Μαρκελάδος καὶ τὸ, μείζονα κατωτέρω εἰς τὸ,
 μείονα τρέπειν κελεύει· ἀλλ' ἐκ ἀναγκαίως. (19) ἐπεὶ καὶ
 τὸ κάλλος μοι προσφέρεις] ἐν τῷ ἀνωτέρῳ λόγῳ· δ'. οἷον γὰρ
 ἀπολογία τὰ τοιαῦτα πρὸς ἐκεῖνα εἰσι· τὸ δὲ, ὥς ἐν μέ-

παράσε Ἑρμῆ πομπῇ Διὸς, ἄγοντος θεᾶς τρεῖς
πρὸς δικασήν σε, προσάπτοντος βραβεῦσαι περὶ κάλ-
λους αὐταῖς, ἡδείς τῇ Ἀφροδίτῃ, καθάπερ ἐκείνος,
καταδικάσαι ἂν αἵχος τῆς Ἥρας καὶ τῆς Ἀθηνᾶς.

5 Εἰ γὰρ ἐν μὲν τὸ ἐν κάλλει καλὸν, κρατεῖ δὲ ἐκ
τῶν τριῶν μία, ἀνάγκη τὰς ἡττωμένας αἰχρῶς ἔχειν.

β'. Μὴ σύ γε, ὦ δικασῶν εὐδαιμονέσαστε, ἀλλὰ
φειδῶ ἔχε ὀνομάτων, καὶ ἡρέμα κάτιθι ἐκ τῶν ἄκρων
ἐπὶ τὰ ἔχματα· ἵνα μὴ τὸν Ὀμήρου αὐθίς σοι προ-

10 φέρω, λευκώλειον τὴν Ἥραν λέγοντα, καὶ ῥοδόπηχυν
τὴν Ἡῶ, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν γλαυκῶπιν, καὶ ἀργυρόπε-
ζαν τὴν Θέτιν, καὶ Ἥβην καλλίσφυρον· ὣν ὑδεμιάς ἀ-
φαιρήσει τὸ κάλλος, καὶ ἐν μέρει ἤ, εὐφημός γε ἐ-
δέλων εἶναι τὰ θεῖα, καὶ ἦμισα πλημμελής. Ἀκείεις

15 δ' αὐτῇ διηγούμενε χορὸν ἀγρευτικόν, παιζέσας ἐν
ὄρει τὰς νύμφας, ἐξηγυμένης τῆς Ἀρτέμιδος·

Πασάων δ' ὑπὲρ ἡγε καὶ ἔχει ἡδὲ μέτωπα,
φισί· καί,

Ρ' εἶα δ' ἀεργνώτῃ πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι.

20 Ἦ πε καταγελαῖς τῷ Ὀμήρῳ, προτιμῶντος μὲν νυμ-

τρω ἐνὶ τὴν χάραν ἔχει, ἕδεν ἄλλ' ἢ τὸ ἐν παντὶ καιρῷ ἰ-
σοστάσιον καὶ ὁμότιμον, μηδὲν τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον ἐπιδεχόμε-
νον, βῆλεται, οἶμαι, λέγειν. (1) ἄγοντος θεᾶς τρεῖς
πρὸς δικασήν σε] ὑποτίθῃσι γὰρ αὐτὸν αὐτὴ τῇ Πάριδος· ἴ-
δε Ἀγκλιανὸν Κρίσις θεῶν.

(8) Καὶ ἡρέμα κάτιθι ἐκ τῶν ἄκρων ἐπὶ τὰ ἔχματα]
διὰ πολλῶν βασιμύθων δηλονότι καὶ διαφορῶν τε κάλλους καὶ
σῶν μεταξὺ· ὅρα ἐν τῷ τέλει τῇ παραγράφῃ· τὸ δὲ, ἀφαι-
ρήσει, πρὸς τὸν Ὀμήρου ἀποδοτίου, καὶ τοι ἐν μέλλουσι
χρόνῳ· τρόπος γὰρ τοῦτο τῇ λέγειν· τὸ δὲ ἐπόμενον ἔπος

φῶν κατὰ κάλλος Ἀρετεμιν; Ἀκείεις δὲ αὐτῆ καὶ πε-
 ρὶ τῆ Μενελάου κάλλος τοιαυτὶ λέγοντος; ὅτε ἔφη
 τρωθέντος ρυῖναι τὸ αἷμα κατὰ τῆ μηρῶ, ἔπειτα
 εἰκάζει τὸ τῆ μηρῶ κάλλος γυναικὸς τέχνη ἐλέφαντα
 5 χραίνεσθαι φοίνικι, ἵππων εἶναι παρήϊον.

Ταῖοί τοι, Μενέλαε, μιάνθην αἵματι μηροί·
 εὐφυεῖς, φησὶ, καὶ κνήμαι καὶ σφυρά. Τῷ δὲ Ἀγα-
 μέμνονος αὐτοῖς αὐτοῖς ἐπαινῶν τὸ κάλλος, ἐκ ἐδεήθη
 εἰκόνας Λυδίας, ἢ Καρχηδῶν, ὅδὲ ἐλέφαντος ὑπὸ γυ-
 10 ναικὸς βαρβάρου φοίνικι ἐξηντισμένε· ἀλλὰ εἰκάζει
 αὐτῇ τῷ Διὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ ὄμματα, ὥ καὶ δῆ-
 λον, ὡς καλλίων ὁ Ἀγαμέμνων ἦν· τῷ μὲν γὰρ ἦν
 τὸ κάλλος περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ ὄμματα, τῷ δὲ
 ἀμφὶ τῆς μηρῶς καὶ τὰ σφυρά· ὁ δὲ τὰ κρεῖττω κα-
 15 λὸς, καλλίων· ὁ δὲ τὰ ἥττω καλὸς, ἥττω μὲν αἰ-
 χρὸς, καλὸς δὲ ἥττον. Τί δὲ, ἐν τῇ στρατοπέδῳ τῷ
 Ἑλληνικῷ, εἰς διέφερε μὲν ὥρα ὁ Ἀχιλλεύς, εἶχε δὲ
 τὰ δευτέρᾳ ὁ Νηρέυς; παρὰ δικαστῇ δέ σοι, ἀπολεπόμε-
 νος ὁ Νηρέυς τῷ Ἀχιλλέως ἑδὲν ἦν διαφέρων τῷ Θερ-
 20 σίτῃ; Καί ἵνα μὴ περὶ κάλλος σοι μόνον διαλέγωμαι,
 ἐκ ἀμφισδοθεῖ τῷ Ἀχιλλεῖ περὶ ἀνδρείας ὁ Αἴας,
 ὅδὲ τῷ Αἴαντι ὁ Διομήδης, ὅδὲ τῷ Διομήδῃ ὁ Σθέ-

ἐκ τῆς Ὀδυσσεύς· Ζ'. 106. (5) ἵππων εἶναι παρήϊον] ἵπ-
 πων ἔγγραφα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐκδόσεως ἀντὶ τῆς, ἵπποις· ἡ-
 τω γὰρ κεῖται καὶ παρ' Ὀμήρῳ Ἰλ. Δ'. 142. καὶ ἔξῃς τὰ λοι-
 πά. (10) ἀλλ' εἰκάζει αὐτῇ τῷ Διὶ] Ἰλιάδος Β'. 477,
 478. (18) εἶχε δὲ τὰ δευτέρᾳ ὁ Νηρέυς· παρὰ δικαστῇ]
 προσέειπέν μοι ὁ, Δο, καὶ ἡ, Παρὰ, εἰς ἀκολουθίαν καὶ σα-
 φήρειαν τῆς ἐνστάσεως.

νελος, ἔδ' τῷ Σθενέλῳ ὁ Μενεαεὺς; ἀλλ' ἑδείς διὰ
 τῆτο τὴν ἀρετὴν ἀφαιρεῖ τῷ Μενεαεὺς διὰ τὸν Σθέ-
 νελον, ἔδ' τῷ Σθενέλῳ διὰ τὸν Διομήδην, ἔδ' τῷ
 Διομήδεϊ διὰ τὸν Αἴαντα, ἔτε τῷ Αἴαντος διὰ τὸν
 5 Αἰχμείᾳ· ἀλλ' ἔσι κἀνταῦθα ἡ ὁδὸς τῆς ἀρετῆς ἢ
 διαπνύσασα τὰς διὰ μέσση φύσεις, ἀλλὰ κατιῦσα ἡ-
 ρέμα ἀπὸ τῶν ἀρίστων ἐπὶ τῆς καταδεεσέεως.

γ'. Καὶ ἵνα ποτὲ ἀπαλλαγώμεν τῶν σωμάτων,
 οἷς ἀναμείχεται ἡ ῥώμη καὶ τὸ κάλλος· εἰ τὴν Ἀν-
 10 δρομάχην τῇ Πηνελόπῃ ἀντεξετάξεις, ἔχῃ σώφρων
 μὲν ἑκατέρω καὶ φιλανδρὸς; προτιμήσεις δὲ τὴν Πη-
 νελόπην, ἔχ' ὅσα γυναικὸς βαρβαρικῆς Ἑλληνίδα,
 ἀλλὰ τῷ περιόντι κατὰ τὴν ἀρετὴν τὸ πλεῖον νέ-
 μων. Συμβάλλει δὲ καὶ ὁ Νέστωρ τῷ Ἀγαμέμνονι·
 15 ὅρ' αἰσώτῳ φρόνιμος; Ἥ ἐκ αὐτῶν ἐθελήσας τὸν τῶν
 Παιελλήνων βασιλέα, τὸν διογενῆ καὶ λαῶν ποιμένα,
 καθυδρῆσαι δυσφύμῳ αἰτία· ἀλλὰ καὶ ὡς ἐδέησεν αὐ-
 τῷ φρονίμῳ ὄντι φρονιμωτέρῳ συμβῆλη, τῷ Νέστορος.
 Πείθω δέ σε ἐδέν τι μᾶλλον περὶ τῶν ἀρετῶν διαλε-
 20 γόμενος, τὰ ὅμοια τοῖς ὁμοίοις, τῷ ἀνίσῳ κατὰ τὴν
 μετριοῖαν, εἰς ὑπεροχῆς καὶ ἐλαττώσεως μοῖραν πα-
 ραβαλεῖν ἐθέλων· ὅσγ'ε καὶ τὴν ὑγίαν ἡγῇ ἀπλῶντι

(19) Πείθω δέ σε] πείθεις δέ με, ὁ Μαρκλάυδος ἄμεινον
 εἶπαι γράφειν· ἀλλ' ἔχει καλῶς τὸ κεῖμενον· ὁ δὲ νῦν κα-
 τὰ συνθήκην ἔτω· ἡ πείθωσε περὶ τῶν ἀγαθῶν (αὐτῇ, ἀ-
 ρετῶν, ὡς ὁ αὐτός) διαλεγόμενος, ἐθέλων παραβαλεῖν τὰ
 ὅμοια τοῖς ὁμοίοις μὲν κατὰ τὴν εἰσάν, ἀνίστοις δὲ κατὰ
 τὴν μετριοῖαν εἰς διαφορὰν ὑπεροχῆς καὶ ἐλαττώσεως αὐτῶν.

εἶναι. Τί δέ εἰσιν ἀπλῆν παντὸς ἦττον; αἱ γὰρ τῶν
 σωμάτων φύσεις πολὺ τῶν τῆς ψυχῆς ἀμφιλαφέ-
 σεσαι εἰς ὑγείας μέτρον· καὶ αὐτὸ τῆναντίον. Ὁ μὲν
 διώκων ἀκρότητα ἐν ὑγιεινῷ διώκει πρᾶγμα φεῦγον,
 5 καὶ ὅτε Αἰσκληπιῶ, ὅτε Χείρωνι ἐξ ἐπιδρομῆς ἀλώ-
 σιμον· ὁ δὲ ἐν τῷ ἀνίσῳ τῷ ἐφικτῷ τὸ ληφθὲν ἀ-
 γαπῶν, εὐγνωμονέσερος μὲν πρὸς τὴν τέχνην, ἐκ
 ἀνέλπιστος δὲ πρὸς τὴν ἀκρότητα. Οὕτω τοι καὶ τοῖς
 ἀγαθοῖς ἔχει. Τριῶν γὰρ ὄντων, οἷς ἄν τις διαιτή-
 10 σαι τὸ παρὸν τετρί σκέμμα, ἐνὸς μὲν τείνοντος ἐπὶ
 τὸ ἀληθές αὐτὸ, δευτέρου δὲ ἐπὶ τὸ δυνατόν, τρίτου
 δὲ ἐπὶ τὸ ὠφέλιμον, καθ' ἕκαστον τούτων σκεψώμε-
 θα, ἀνατρέψαντες αὐτῶν τὴν ἀκολουθίαν, ἀπὸ τῷ
 ὠφελίμῳ ἀρξάμενοι· μήπω γὰρ δυνατόν ἔσω, μηδὲ
 15 ἀληθές τὸ λεγόμενον, ὡς ἔστιν ἀγαθὸν ἀγαθῷ με-
 ζον· ἀλλὰ ἰδῶμεν αὐτῷ τὸ ὠφέλιμον· πολλὰ γάρ
 πε καὶ τῶν ὅτε ἀληθῶν, ὅτε δυνατῶν, ὠφέλησε πι-
 σευθέντα.

δ'. Οὐχ ὁ μὲν Σωκράτης περιάγων τὸ ἀγαθόν,
 20 καὶ περιγράφων αὐτῷ τὴν ἔσιν ἐν τῷ ἀρίστῳ μόνῳ,
 διέσκαψε καὶ διετείχισε τὴν ἐλπίδα τῶν πολλῶν τῆς

(1) τί δέ εἰσιν ἀπλῆν παντὸς ἦττον;] ἀκατάληπτον τῆτο·
 ὁ δὲ Πλάτων μετὰ τῆς πολλῆς καὶ ἀδιανοήτης τῶν ἄλλων
 λόγου, ταυτά φησι περὶ τῆτο· ἀπλῆν ἐστὶ τὸ μὴ ὑποκείμε-
 νον ὁρμῇ τινὶ καὶ βίᾳ τινός· ἀλλ' ἐδὲν ἔμοιγε καὶ τῆτο σα-
 φές. (13) ἀνατρέψαντες αὐτῶν τὴν ἀκολουθίαν] ἀναπαδίσαν-
 τες, ἀπὸ τῷ ἑκάτῃ ἀρξάμενοι· τὸ δὲ, Ἐξω, κατωτέρω,
 ἤτοις ἐγράφα γνώμη καὶ ἐτέρη ἀντὶ τῆ, Ἐξαι· σόλοικον γάρ
 πως τὸ, μήπω πρὸς τὸ, ἔσαι.

- ἐπ' αὐτὸ ὁδῷ ; Οἱ δὲ ὑποβάθρας διδῶς, καὶ ἀναπαύ-
 λας διὰ μέγεθος, καὶ ἀναγωγὰς πολλὰς, προῦπεμψε
 πόρρω πάντας ὡς τευζόμενοι τῷ μετρίῳ, παρεμυθή-
 σατο δὲ τῇ ἐπιτυχίᾳ τὸν προσελθόντα ἤδη, ὡς προε-
 5 ληλυθότα τῷ ἀρίστῳ· ἀνεκέρυξε δὲ τὸν ἀφικόμενον
 εἰς τὸ ἄκρον, ὡς ἐν ἀγαθοῖς ἄριστον. Οἱ δὲ ἕτεροι
 τῶν λόγων ἐχὶ τὸν μὲν ἀριστεῖαν ἐν δειλοῖς σεφανοῖ,
 τὸν δὲ ἰσχυρὸν ἐν ἀδυνεστάτοις, καὶ τὸ ὅλον ἀνταγω-
 νιστὰς τοῖς ἀρίστοις ἐδίδωσιν, ἐδὲ ἐλέγχει τὰς ἀρε-
 10 τὰς ἐν τοῖς ὁμοίοις ; Καὶ τῷ μὲν ὠφελίμως παύομαι,
 τὸ δὲ δυνατόν ἤδη σκοπῶ. Χρυσὸν μὲν τὸν διαφέρον-
 τα ἐλέγχει χρυσὸς ἥττων, ἐ μόλιδος· καὶ ἄργυρος
 ἄργυρον, καὶ χαλκὸν χαλκός. Καὶ πάντως ἀπλῶς
 γίνονται αἱ ἐξετάσεις ἐν τῇ παραβολῇ τῷ ὁμοίῳ μὲν
 15 κατὰ τὴν ἑστίαν, ἀνομοίῳ δὲ κατὰ τὴν ὑπεροχὴν.
 Εἰ δὲ τὸ ἀγαθὸν εἰς τὰ κακὰ αὐτὰ ἐμβαλὼν ἔτι
 ἐξετάσεις, καὶ πῶς ἐφανεῖται σοὶ τὸ σμικρότατον
 τῶν ἀγαθῶν ἐν χώρᾳ τῷ ἀρίστῳ ; Ὡς γὰρ ἐν νυκτὶ
 φῶς ἐκ πυρὸς τῷ δι' ἡμέρας φανέντος ἀκμαιότερον
 20 ὑπὸ πολλῷ τῷ περιεχυμένῳ σκοτὺς ἐλεγχόμενον,

(4) Ὡς προεληλυθότα] ἐν δὲ τῇ ἀρχαίᾳ ἐκδόσει κεῖ-
 ται ἔτι· παρεμυθήσατο δὲ τῇ ἐπιτυχίᾳ προσελθόντα ἤδη,
 ὡς προσελθόντα τῷ ἀρίστῳ. (16) εἰ δὲ τὸ ἀγαθὸν εἰς τὰ
 κακὰ ἐμβαλὼν, ἥτις ἐξετάσεις.] εἰ δὲ παραβάλλεις ἀγα-
 θὸν πρὸς κακόν, ὡς ἀριστεῖαν πρὸς δειλὸν, καὶ ἰσχυρὸν πρὸς ἀ-
 δυνή· ἀλλ' ἂν ἀγαθὸν πρὸς ἑλαττον ἀγαθόν, ἔσαι σοὶ καὶ
 τὸ σμικρότατον ἀγαθόν, μέγιστον ἀγαθόν· εἶγε κατὰ σέ,
 ἐν τῷ ἀγαθῷ, καὶ ἐν μιᾷ χώρᾳ ἔθηκε μηδὲν τὸ μᾶλλον καὶ
 ἥττον δεχόμενον.

ἐν δὲ ἡλίῳ τὸ αὐτὸ ἀμυδρὸν καὶ ἀδενεὲς πρὸς ἀνταγω-
 νιστὴν ἰχυρότερον· ὅπως ἀμέλει καὶ τὸ ἀγαθὸν, τοῖς
 μὲν κακοῖς συνεξεταζόμενον, καὶ τὸ τυχόν, ἄριστον καὶ
 μέγιστον καὶ ἐξοχώτατον, ὡς ἐν πολλῇ ζόφῳ μικρὸν
 5 ζώπυρον, ἐν πολλῇ νυκτὶ ὀλίγον φῶς· εἰάν δὲ παρὰ-
 κης αὐτῷ πρὸς τὰ ὅμοια θεόμενον καὶ ἀμιλλαν, τότε
 ὄψει τὸ ἄριστον ὄντως· νῦν δὲ συγχέεις τὴν κρίσιν καὶ
 ταράττεις. Οὐχ ὁρᾷς καὶ τὴν σελήνην, ἄστρον ἀμφί-
 βιον πρὸς νύκτα καὶ ἡμέραν, ἐν μὲν νυκτὶ λαμπρὰν,
 10 μετὰ δὲ ἡλίου ἀμαυράν; Οὐκᾶν ἐν ἡμέρᾳ ἥλιος κρα-
 τεῖ, τὸ ἄριστον καὶ ἀκμαιότατον τῶν ἐν ἑρανῶ σωμα-
 των· ἐν δὲ νυκτὶ σελήνη κρατεῖ, τὸ ἀδενέστατον. Καὶ
 τοῖον καὶ τὸ ἀγαθόν, εἰάν μὲν εἰς νύκτα καὶ ζόφον καὶ
 ἀφέγγγειαν κακῶν ἐμβάλης, κρατεῖ τὸ ἀμαυρότατον·
 15 εἰάν δὲ παραθῇς ἀγαθὰ ἀγαθοῖς, ἀνάγκη κρατεῖν
 τὰ περιλαμπέστερα.

ἐ. Παύομαι τῷ δυνατῷ, καὶ ἐπὶ τὸ ἀληθὲς μέτει-
 μι. Τὸν γὰρ τῷ ἀνθρώπῳ βίον ἄρα ἄλλο τι ἡγη-
 τέον, ἢ διαγωγὴν ζωῆς συγκεκραμένην ἐκ ψυχῆς, καὶ
 20 σώματος, καὶ τύχης; Ἐκ δὲ τῆς τέτων ἀρμονίας κρα-
 θέντων καλῶς, ἐκάστῃ εἰς τὸ ἀκρότατον τῆς ἑαυτῷ
 ῥώμης ἀφιγμένη, τὸ ἄθροισμα τῷτο εὐδαιμονίαν κλη-
 τέον· ἀρχέσσης μὲν τῆς ψυχῆς στρατηγῷ δίκην, ὑπη-
 ρετέντος δὲ τῷ σώματος στρατιώτῃ δίκην, συνεργέ-
 25 σης δὲ τῆς τύχης ὅπλων δίκην· ἐξ ὧν ἀπάντων τὸ
 νικᾶν ἐρχεται. Εἰάν δὲ ἀφέλης τὴν τύχην, τὸν στρα-
 τιώτην ἐξοπλίζεις, καὶ τὸν στρατιώτην ἀφέλης, ἀ-
 ποχειροτονεῖς τὸν στρατηγόν, τιμιώτερον δὲ καὶ στρα-
 τιώτης ὅπλων, καὶ στρατιώτῃ στρατηγός. Εἰάν δὲ δυσὶν
 30 θάτερον, ἢ τὸν στρατηγὸν τιμῶν τὰ λοιπὰ ἀτιμά-

- σης, τί χεήσεται ὁ σερατηγὸς τῇ τύχῃ; ἢ καὶ ταῦ-
 τα εἰσάγων ἰσοτιμίαν νέμης, τί χρήσεται τύχῃ τῷ
 σερατηγῷ; Ἀρχέτω ψυχὴν, σερατεύτω τὸ σῶμα,
 συναγωνίζω ἡ τύχη· πάντα ἐπαυῶ, πάντα δέ-
 5 χομαι· ἀλλὰ τὴν ἰσοτιμίαν αὐτῶν ἀφαιρῶ. Οὐχ ὁ-
 ρᾶς ἐ τὸν ἐν θαλάττῃ πλῆν, ἐνθα ὁ μὲν κυβερνή-
 τῆς ἄρχει, ὡς ψυχὴ σώματος· ἡ δὲ ναῦς ἄρχεται,
 ὡς ὑπὸ ψυχῆς σῶμα· τὰ δὲ πνεύματα ἐπιρρεῖ, ὡς
 ταῖς ἀρεταῖς ἡ τύχη; Ἐὰν δὲ χειμῶν ἐπιγένῃται,
 10 ἐ μένῃ μὲν ἡ ναῦς, μένῃ δὲ ὁ κυβερνήτης, ἐλπίς σω-
 τηρίας, καὶ οἷχεται ἡ ναῦς ὀρθᾶ, ἡ καταδύσεται
 δια τῆς τέχνης· ἐὰν δὲ ἀπὸ τῆ κυβερνήτης ἄρξῃ, καὶ
 ἐκεῖνον ἀφέλῃς, ἀχρεῖος μὲν ἡ ναῦς, καὶ μένῃ· ἀ-
 χρεῖος δὲ ἡ ἐπιρροὴ τῶν πνευμάτων, καὶ φέρῃ. Καὶ
 15 διὰ τῆτο ἐν μὲν θαλάττῃ ἐ νῆι ἐ πλῶ τιμιώτατον
 ὁ κυβερνήτης, ἐ μετὰ τῆτον ἡ ναῦς, ἐ μετὰ ταύ-
 τιν ἡ ἔξωθεν ἐπικυρία· ἐν δὲ τῷ τῷ βίῃ τὰτα δρό-
 μῳ τιμιώτατον μὲν ἡ ψυχὴ, μετὰ δὲ ταύτην τὸ
 σῶμα, ἐ τρίτον ἡ τύχη· τὰ δὲ τῆ τιμιωτέρεα ἀγα-
 20 θὰ τῶν ἡττον τιμίῳν τιμιώτερα.

ς. Ἐγὰ ἐ τῶν αἰδήσεων τὴν ἰσοτιμίαν ἀφαιρῶ.
 Τυφλὸς ἦν Ὀμήρος, ἀλλ' ἦκε τῆς Καλλιόπης· κω-
 φὸς ἦν Ἀτὺς, ἀλλ' ἔώρα τὸν ἥλιον. Μετάφες τὰς
 συμφορὰς· ἀκνέτω Ἀτὺς μὴ ὀρῶν, βλεπέτω Ὀμη-
 25 ρος μὴ ἀκνέων. Ἀτὺϊ μὲν ἐκ ἄσεται ἡ Καλλιόπη,
 Ὀμήρεν δὲ ἐκ ἀφαιρήσεις τὴν διδάσκαλον. Ἐγὼ καὶ

(22) Κωφὸς ἦν Ἀτὺς] ὁ υἱὸς τῆ Κροίσου· ἀλλ' ὁ Ἀτὺς
 ὃν ἐφώνευσεν ὁ Ἀδρατος ἐκ. ἦν κωφός· ἀλλ' ὁ ἕτερος ὁ Ἀ-

τὴν τῶν θεῶν ἰσοτιμίαν ἀφαιρῶ· πείθομαι γὰρ ὁ-
μῆνέω λέγοντι·

Τεῖχθὰ δὲ πάντα δέδασαι, ἕκαστος δ' ἔμμορε
τιμῆς·

- 5 ἐκ ἴσης, ἡδὲ γὰρ ἀρχῆς ἴσης· ἡ γὰρ ἴση ἢ νομὴ
ἔρανθ' πρὸς θαλάτταν, ἢ θαλάττης πρὸς ἄδην·
θεὸς δὲ ὁμοίως ἢ κροῖον παῖς, ἢ Ἀΐδης, ἢ Ποσειδῶν,
ἢ Ζεὺς. Καὶ γὰρ Λύσανδρος Σπαρτιάτης, ἀλλὰ
Ἀγησίλαος Ἡρακλείδης. Εἰγὼ δὲ κατὰ τὰς ἀρετὰς
10 ἢ τὰ γένη προτιμῶ. Οὐ γὰρ ὁ μὲν πωλοδάμνης εὐ-
γενείας ἱππικῆς ἔρῃ,

Ἦς Τρωίπερ εὐρύοπα Ζεὺς

Δῶχ' ἦος ποιὴν Γανυμήδεος, ἕνεκ' ἀρεῖοι

- Ἴπποι ἔσαν; ὁ δὲ θηρευτῆς εὐγενείας σκυλάκων ἔ-
15 ρῃ; φιλάνθρωπος δὲ, ἢ φιλοφρέμμων τῷ ζῶντι τῷ-
τε, ἢ ἐξετάσει τὰ γένη; λέγων ἐκ Ἀρταξέρξην
τὸν Ξέρξου, (δειλὸν μοι γένος λέγεις) ἡδὲ Κροίσον
τὸν Ἀλυάττη, (ἀδυνάειός μοι λέγεις) ἡδὲ Ἰππῖαν τὸν Πει-
σιπράτη, (πονηρὸν μοι γένος λέγεις) ἔάν δὲ Λεωνίδα
20 λέγῃς ἢ Ἀγησίλαον γνωρίζω τὴν ἀρετὴν, ἢ μέμνη-
μαι τῷ Ἡρακλέει, ἢ ἐπαινῶ τὴν εὐγενεῖαν. Εἶθε
μοι ἢ τὸ Ἀριστείδει γένος ἦν Ἀθήνησιν, εἶθε τὸ Σω-
κράτους, ἐτίμησα ἂν τέτῃς ὡς Ἡρακλείδης, ὡς Περ-
σείδης, ὡς εὐπατρίδης. Ἡ ποταμῶν μὲν ρεύματα,

δελφὸς αὐτῇ· ἴδε Ἡρόδοτον Α'. 34, 43, 85. (3) Τεῖχ-
θὰ δὲ πάντα δέδασαι] ἐκ τῆς Ἰλιάδος· Ο'. 189. τὸ δὲ με-
τὰ τῷτο, ἐκ τῆς αὐτῆς Ε'. 265. ἢ ἔξῃς. (19) ἔάν δὲ Λεω-
νίδα λέγῃς.] ἀνάληψις τῷτο τῆς μετοχῆς ἀνωτέρω, λέγων·
ἥτις διὰ τὸν τρόπον τῷ λέγειν ἵμενεν ἀναπόδοτος· σὺνηδης

ἐὰν καθαρὰ ἐκ πηγῶν ἔλθῃ, καὶ φυτὰ ἐπαινέῖς, καὶ
 γηράσκη μὲν αὐτῶν τὰ σώματα, μένῃ δὲ τὰ σπέρ-
 ματα· εὐγένειαν δὲ ἀνθρωπίνην ἐκ ἐπαινέσεις, ἐὰν
 ἀρξαμένη ἀπὸ τῆς ἀρετῆς, ὡς ἐκ πηγῆς καθαρᾶς,
 5 γνήσιος μένῃ, ἀνεπίμικτος μένῃ; Καὶ μέχει μὲν
 ταύτης ἀνδρίζῃ, καὶ ἀξιώσις εἴ λέγων. Ἐὰν δέ σε
 καὶ περὶ πλῆτε πυνθάνωμαι, τί φῆς, ποῖ τὸ πρᾶγ-
 μα τάττεις; ἐν ποίῳ χαρῶ; Λέγε γυμνῇ τῇ κεφα-
 λῇ τὰς τῆς ψυχῆς φωνάς· λέγε, τί φῆς τὸν πλῆ-
 10 τον; Κακόν; τί ἔν ἐρεῖς; Ἀγαθόν; τί ἔν φεύγεις;
 Ἡ γλῶττ' ἐπώμοσεν, ἡ δὲ φρενὶ ἀνάμοτος.
 Ἀλλ' ὑδέρτερον ἡγῇ, ἐκ ἀγαθόν, ἐ κακόν· ἀλλ' ἐν
 μεθορία, καὶ χώρεα μέση. Τήρησον αὐτὸ ἀδιάφορον,
 μὴ προέλθῃς περαιτέρω, μὴ ὑπερβῇς τῆς ὁρῆς. Ἀν
 15 δ' ὑπαλλάξας τὸ ὄνομα ἀγαθόν μὲν μὴ καλῆς,
 προηγμένον δὲ καλῆς· τὴν μὲν φωνὴν μετέβαλες,
 τὴν δὲ τιμὴν δίδως.

δὲ τὸ τοιοῦτον ἐν ταῖς μακρᾷς παρεμβάσει. (11) ἡ γλῶττ'
 ἐπώμοσεν] Εὐριπίδης ἐν Ἰππολύτῳ σίχ. 612. ἔτω κατὰ μέ-
 τρον ὑγιές·

„Ἡ γλῶσσ' ὁμάμοχ', ἡ δὲ φρενὶ ἀνάμοτος.

(16) Προηγμένον δὲ καλεῖς] κατὰ δόξαν τῶν Σταϊκῶν·
 ἴσως δὲ γραπτέον προηγμένον· προηγμένα γὰρ ἐκεῖνοι καὶ ἀ-
 ποπροηγμένα ἔλεγον τὰ ἀναγκαῖα καὶ μὴ· ἀλλ' ἐξήλειπταί γε,
 ὡς οἶμαι, καὶ ταῦτα, ὡς καὶ τῷ ἐπομένῳ λόγῳ. §. δ'. ἴδε
 δὲ καὶ Ἀρρίανδον Διατρ. β'. 10, 3. καὶ β'. 8, 6. καὶ α'. 20,
 17. καὶ γ'. 7, 25.

Λ Ο Γ Ο Σ Μ Α ΄

Τῷ Θεῷ τὰ ἀγαθὰ παιῖντος, πόθεν τὰ κακά.

ά. Φασί, τὸν Μακεδόνα Ἀλέξανδρον, ἀφικόμενον
 εἰς Ἀμμωνος, προσειπόντος αὐτὸν τῷ Ἀμμωνος
 παῖδα, πισεῦσαι τῷ Θεῷ, κατὰ τὴν Ὀμήρου φήμιν,
 πατέρα αὐτὸν Θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὀνομάζοντος· ἁ-
 5 ποδεξάμενος δὲ τῷ μαντεῖι, ἄλλο μὲν ἠξίωσεν ἔδεν
 τὸν πατέρα μετὰ τῷτο ἐρέσθαι, καὶ περὶ τῆς Δαρείου
 φυγῆς, καὶ περὶ τῆς μελλέσης μάχης, καὶ περὶ τῆς
 Ἑλλάδος κακωμένης, καὶ περὶ τῆς Ἀσίας κυκωμένης·
 ἀλλ', ὥσπερ αὐτῷ τῶν ἄλλων καλῶς ἐχόντων, ἡ-
 10 ρώτα τὸν Θεὸν περὶ τῷ Νείλῳ, ὁπόθεν ὁρμηθεὶς
 ἐπὶ Αἰγύπτῳ κάτεισι. Πάνυ γὰρ αὐτῷ τῷτο ἐν ἔδει
 πρὸς εὐδαιμονίαν, καὶ μαθόντι εἶχεν ἂν καλῶς. Οὐδ'
 εἰ μὰ Δία πρὸς τῷ Νείλῳ τὸν Ἰῆρον ἔγνω, ἢ τὸν
 ὠκεανὸν αὐτὸν, εἴτετις ἐσὶ ποταμῷ φύσις περὶ πᾶ-
 15 σαν γῆν εἰλημένην, εἴτε ἀρχαὶ τῆς δεῦρο καὶ πηγαί

(2) Προσειπόντος αὐτὸν τῷ Ἀμμωνος παῖδα.] Ἀρρίαν-
 νος τῷτο καὶ λέγει, ἀλλ' ὅτι τῷ Θεῷ ἐχρήσατο, ἀκέσας
 ὅσα αὐτῷ πρὸς εὐμῆν ἦν, ὥς ἔλεγε· ὁ δὲ Πλάττωχος ἔ-
 τω· Φασί τὸν μὲν προφήτην Ἑλληνιστὶ βελλόμενον προσει-
 πεῖν μετὰ τινος φιλοφροσύνης, ὡ παιδίου, ἐν τῷ τελευ-
 ταίῳ τῶν φθόγγων ὑπὸ βαρβαρισμῷ πρὸς τὸ σῖγμα ἐξενεχ-
 θῆναι, καὶ εἰπεῖν, ὡ παιδίος. (13) καὶ εἰ μὰ Δία·] καὶ ὅν
 εἶχε καλῶς αὐτῷ πρὸς εὐδαιμονίαν καὶ εἰ καὶ τὸν Ἰῆρον ἔγνω
 καὶ τὰ λοιπὰ, ἐξὸν αὐτῷ... δεῖσθαι τῷ Διὶ ἐπιδῆναι ἕνα

θαλάττης, είτε λίμνη ὑποδεχομένη τὰς ἡλίου κατα-
 δύσεις ἢ σελήνης, είτε ἄλλοι, οἷον οἱ ποιηταὶ κα-
 ταμαντεύονται· ἐξόν τὴν μὲν ποταμὸν εἶναι ρεῖν, ὁ
 πόθεν αὐτὸς ἀφῆκεν ὁ Ζεὺς, αὐτὸν δὲ ἐπὶ Ἀμω-
 5 να ἀφικόμενον, ἢ ἐπὶ τὴν Θεσπεριῶν γῆν ἢ τὴν
 ἐκεῖ δρυῖν, ἢ ἐπὶ τὸν Παρνασσὸν ἢ τὴν Πυθοῖ χρη-
 σμωδίαν, ἢ ἐπὶ τὸν Ἰσμικὸν ἢ τὴν ἐκεῖ φωνήν, ἢ
 ἐπὶ Δῆλον ἢ τὰς ἐκεῖ χορὰς, ἢ εἴπε ἄλλοι μαν-
 τεῖον ἢν φθευματικὸν τῆς Ἑλλάδος, ἢ τῆς βαρβά-
 10 ρα γῆς, δέισθαι τῷ Διὶ ἢ τῷ Ἀπόλλωνος ἐπιδύ-
 ναι χρησμὸν ἓνα κοινὸν ἢ δημόσιον τῷ πάντων ἀν-
 θρώπων γένει. Ἡ γὰρ αὖ κοινωφελεσέραν θεωρίαν
 ἐξεῖλαντο οἱ ἄνθρωποι τήνδε, μᾶλλον, ἢ Δωριεῖς
 περὶ Πελοποννήσου ματτεύμενοι, ἢ Ἀθηναῖοι περὶ
 15 Ἰωνίας πυθανόμενοι, ἢ Κορίνθιοι περὶ Σικελίας
 ἀνερωτῶντες.

β'. Φέρε μιμνῶμενοι τὴν θεωρίαν ἐκείνην, τὰς
 κοινὰς, τὰς ὑπὲρ τῷ γένει ἐπὶ τὰ μαντεῖα σαλέν-
 τας, ἐρώμεθα τὸν Δία, τίς τῶν ἀνθρώπων ἀγα-
 20 θῶν πατήρ ἢ χορηγός, τίνες ἀρχαί, τίνες πηγαί,
 πόθεν ὁρμηθέντα ρεῖ. Ἡ τέτων μὲν περὶ ἑδὲν δεῖ
 τὸν Θεὸν ἐνοχλεῖν, αἰδανομένους τῆς χορηγίας, καὶ

χρησμὸν τῷ πάντων ἀνθρώπων γένει. (13) Δωριεῖς περὶ
 Πελοποννήσου] Δωριεῖς τε ἐν Ἡρακλείδαις ὁρμηθεὶς ἔτι
 Πελοπόννησον ἔχον. Οὐκ. Α'. 18. ἴδου δὲ αὐτόν· ἢ τὸν
 χρησμὸν, ὃν ἔλαβον· ἐμὴ ἐκδόσει.

(18) Ὑπὲρ τῷ γένει] δημοσίᾳ γὰρ ἐκεῖνοι οἱ θεοὶ
 ἐστέον κοινῇ ὑπὲρ πάντων τῶν σφῶν αὐτῶν γένει ἐχρῶν-
 το τῷ θεῷ· ὥς οἱ Δωριεῖς δηλονότι, εἰ Πελοποννήσου κρα-

- ὀρεῶντας τὴν αἰτίαν, καὶ συνιέντας τὴν πηγὴν, καὶ
 τὸν πατέρα καὶ παιτὴν εἰδότας, τὸν ἑρανοῦ ἄρμωσιν,
 τὸν ἡλίου καὶ σελήνης ἀγωγέα, τὸν κορυφαῖον τῆς τῶν
 ἀσέρων περιφορᾶς καὶ διησέως καὶ χορείας καὶ δρόμου,
 5 τὸν τῶν ὤρων ταμίαν, τὸν πνευμάτων οἰκονόμον,
 τὸν ποιητὴν θαλάττης, τὸν δημιεργὸν γῆς, τὸν
 ποταμῶν χορηγόν, τὸν καρπῶν τροφία, τὸν ζώων
 γεννητὴν, τὸν γενέθλιον, τὸν ὑέτιον, τὸν ἐπικάρ-
 πιον, τὸν πιστρωόν, τὸν φυτάλμιον, ὃ ὁ υἱὸς ἀρρα-
 10 γῆς ἂν καὶ ἄτρετος καὶ ἐπὶ πάσας ἐξικινέμειός φύσεις
 ἀμνηστῶν τάχει, ὡς προσβολῇ ὄψεως, πᾶν κο-
 σμεῖ, ὅτε ἂν ἐπαφήσῃται· καθάπερ καὶ αἱ παρ' ἡ-
 λίου ἀκτῖνες προσπεσῶσαι τῇ γῇ λαμπρεύουσιν αὐ-
 τῆς τὸ καταληφθῆναι πᾶν. Τίς δέ ἐστιν ὁ τῆς ἐπαφῆς
 15 ταύτης τρόπος, ἐγὼ μὲν εἶπεῖν οὐκ ἔχω· ἠνέξατο
 δὲ αὐτὴν ἡρέμα Ὀμήρος,

Ἦ καὶ κυανέησιν ἐπὶ ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.

- Ὁμοῦ δὲ τῷ Διὸς νεύματι γῇ ξυνέση, καὶ ὅσα γῆς
 θρέμματα, καὶ θάλαττα ξυνέση, καὶ ὅσα θα-
 20 λάττης γεννήματα, καὶ ἀὴρ ξυνέση, καὶ ὅσα ἀέ-
 ρος φορέματα, καὶ ἑρανοῦ ξυνέση, καὶ ὅσα ἐν ἑρα-
 νῷ κινήματα. Ταῦτα ἔργα τῶν Διὸς νευμάτων. Μέ-
 χρι τούτων ἀδεῆς εἰμι κρησιμωδίας· καὶ Ὀμήρῳ
 πείθομαι, καὶ πιστεύω Πλάτῳ, καὶ οἰκτείρω τὸν
 25 Ἐπίκουρον.

γ'. Ἐὰν δὲ εἰς τὰς τῶν κακῶν ἐννοίας παρέλ-

τήσιν. (17) ἢ καὶ κυανέησιν ἐπὶ ὀφρύσιν νεῦσε Κρονίων.]
 Γ' λ. Α'. 528.

(26) Ἐὰν δὲ εἰς τὰς τῶν κακῶν ἐννοίας παρέλθω] τὸ

δω, πόθεν ταῦτα παρέδου δεῦρο; τίνας αἱ τῶν κα-
 κῶν πηγαί, ἢ γενέσεις; πόθεν ἀρξάμενα ἔρχεται;
 ἐξ Αἰθιοπῶν, ὡς ὁ λοιμός; ἐκ Βαβυλῶνος, ὡς ὁ
 Εἰρῆνης; ἐκ Μακεδονίας, ὡς ὁ Φίλιππος; οὐ γὰρ ἐξ
 5 οὐρανοῦ μὰ Δία, οὐκ ἐξ οὐρανοῦ· φθόιος γὰρ ἔξω
 θείου χοροῦ ἴσεται. Ἐνταῦθα τοίνυν, ἐνταῦθά μοι
 δεῖ χερσημωδίας, ἐρώμεθα τὲς θεές· Ζεῦ, καὶ Ἀ-
 πολλον, καὶ ὅσις ἄλλος θεὸς μαντικό; καὶ κηδεμῶν
 τῆς τῶν ἀνδράπων ἀγέλης, δεξιμένοις εἶπατε, τίς
 10 κακῶν ἀρχή, τίς αἰτία, πῶς φυλαξάμεθα, πῶς
 λάθωμεν.

Οὐ γάρ τις νέμεσις φυγέειν κακόν, εἰδ' ὑπα-
 λίσσαι.

Ἦ ἔχ' ὁρᾶτε, ὅσα τὰ δεινὰ εἰς τὰς αἰθρωπίας κῆ-
 15 ρας ἐμπεπτακότα περὶ γῆν εἰσέφεται, παντοίων εἰ-
 ῶν καὶ οὐρεμῶν ἐμπιμπλάντα τὴν γῆν; Στείπει μὲν
 τὸ αἰθρῶπε σῶμα τὰς ἐπιτετειχισμέας αὐτῷ νό-
 στες οὐρεόμενον, καὶ τὸ ἀκροσφαλὲς τῆς σωτηρίας,
 καὶ τὸ ἀδὴλον τῷ βίῃ. Τίς γὰρ ἡλικίας καιρὸς ἀνυ-

μακροσκελὲς τῆς περιόδου διέλυσε τὴν συνέχειαν· ἦν γὰρ
 αὐτὸς ἔχων ἐκ συνεπείας αἰῶσεν κανονικῶς· οἷον, Ἡ" τέ-
 των μὲν περὶ εἶναι δεῖ τῷ θεῷ ἐνοχλεῖν, τὰς δὲ τῶν κα-
 κῶν ἐννοίας ἐξετάσομεν, πόθεν ταῦτα παρέδου δεῦρο; (5)
 φθόιος γὰρ θεὸς χορῇ ἔξω ἴσεται.] Πλάτωνος ταῦτ' ἐν
 Φαῖδρῳ· ὡς καὶ Φίλων ὁ Ἰεραῖος (ἐν τῷ ὅτι πᾶς σπεδαῖος
 ἐλεύθερος. σελ. 594.) ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸν λιγυρώτατον
 Πλάτωνα φθόιος γὰρ ἔξω θεὸς χορῇ ἴσεται· ἀλλὰ τὸ αὐ-
 τὸ μικρὸν δεῖν καὶ ἱαμβικὸν ἀμπίχεται μέτρον· τὸ δὲ ἀκό-
 λητον ἔπος ἐκ τῆς Ἰλιάδος (Ξ'. 80.) πεταρωδισμένου· οἷον,
 „Οὐ γάρ τις νέμεσις φυγέειν κακόν, εἰδ' ἀνὰ νύκτα.

- πεύθυνος ἀνθρωπίνῳ σώματι· ὁ γενόμενον μὲν εὐ-
 θύς καὶ ἀποσπαδὲν ἐκ μητρώων ὑγρῶν, ἰλυῶδες καὶ
 διαρρέον, ὀδυρμῶν καὶ κινυζιμάτων ἀνάπλεον· προϊὼν
 δὲ καὶ εἰς ὥραν ἀναφύμενον, ἔμπληκτον, καὶ ἀκρα-
 5 τές· καὶ εἰς ἥβην προσέλθῃ, ὑπὸ φλεγμονῆς ἀκα-
 τάχετον· καὶ εἰς γῆρας ἔλθῃ, κατὰ βραχὺ ἰεχεύ-
 μενον καὶ ἀποσθεννύμενον, ἐνδιαίτημα τῇ ψυχῇ ἀ-
 χρεϊότατον, δυσάρεστον, δύσκηρον, δύσεργον, ἐκ ὁμ-
 βρων ἀνεχόμενον, καὶ πνευμάτων, ὅχῳ ἡλίῳ, μεμφο-
 10 μενον ταῖς ὥραις τῆ ἡμέρας, καὶ ἀντιφρατηγῶν τῇ
 Διί. Χειμῶν ἔτος· ἀμπέχεται· θέρους, τῆτο ἀνα-
 ψύχει· πληρωθὲν μὲν, κενώσεως· κενωθὲν δὲ, πλησ-
 μονῆς ὀρεγόμενον, εὐρίπῃ καὶ ἀμπώσεως δίκην, μη-
 δέποτε ἐσὼς, μηδέποτε ἀτρεμῆν, ἀκόρεστον, ἀκατά-
 15 χετον, ἀδιθάγον, ἐνδεὲς ἀμπεχόνῃς, θεόμενον ὑπο-
 δημάτων, ἀλειμμάτων, φαρμάκων. Ἐν σῶμα θε-
 ραπεύουσι χεῖρες πολλαί, καὶ τέχναι πολλαί· χιλίας
 δὲ ἵππας ἵπποφορέας εἰς, καὶ τοσαῦτα μῦλα ποιμὴν
 εἰς, καὶ τοσούτους βῆς βοφορέας εἰς. Καὶ ἔδὲ τὰ το-

(2) Ἰλυῶδες καὶ διαρρέον] ἐκ μητρώων, ὑγρὸν καὶ ἰλυῶ-
 δες, ἢν πρότερον· ἡ δὲ ἀρχαία, ὑλῶδες, ἔχει· ἐγὼ δ' ἐξ
 ἀμφοτέρων ἔγραφα ἥτω, ὡς κεῖται. (7) ἐνδιαίτημα τῇ
 ψυχῇ ἀχρεϊότατον] ἔτρεψα τὸ συγκριτικόν, ὅτε ἄτοπον
 οὐ πικυτάσιν εἰς τὸ ὑπερθετικόν. (11) χειμῶν ἔτος,
 ἀμπέχεται] ἥτως ἔστι καὶ αὐτὴ τῇ, χειμῶν, ἔτος ἀμπέχε-
 ται· ἐννοῶ δὲ ἥτω ὡς ἐν ἡστορίῃ· λέγει γὰρ τὸ σῶμα·
 ἰδοὺ χειμῶν ἔτος, κακόν· ὅθεν ἀμπέχεται· πάλιν λέγει·
 θέρους ἐστὶ, τῆτο καλόν· ἀναψύχει γὰρ· καὶ ταῦτα μὲν ὡς
 ἐκ τῶν ἐνόντων· δοκεῖ δὲ πως τὸ χωρίον διεφθάρθαι· τὸ
 δὲ ἐπόμενον ἔπος ἐκ τῆς Ὀδυσσεΐας. Σ', 129.

σαῦτα ἱκανά· τίς γάρ ἀνθρώπινη μηχανὴ λοιμὴ
 προσβολὰς ἀλέξασθαι, ἢ ἀναρχεῖν ὄμβρες ἐξ οὐρανοῦ
 καταφερομένας, ἢ εἶσαι γῆν σειομένην, ἢ σβέσαι
 πῦρ ἐκ γῆς ἀνισάμενον; Ὁρᾷς τὸν δρόμον καὶ τὴν δια-
 5 δοχὴν τῶν κακῶν, καὶ τὴν συνέχειαν τῶν κινδύνων·

Οὐδὲν ἀκιδιότερον γαῖα τρέφει αἰθεράποιο.

Καὶ ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἔλθης, κακεῖ ὄψει ὄχλον ἰση-
 μάτων τῇ ψυχῇ ἐπιχεόμενον· εἴαν λήπῃ ἀπάσης,
 φόβος ὑπορρεῖ· ἂν ἀπέλθῃ φόβος, ὀργὴ ἀνίσταται·
 10 ἂν παύσῃται ὀργή, φόβος ἐπιεσι· παρὰ πόδας τὰ
 δυσχερῆ, ἐκ γειτόνων τὰ κακά· αἰοχὴ δὲ ἀκρεΐδης ἡ
 δαμία.

δ'. Τί ἂν ᾖ πρὸς ταῦτα ἀποκρίναιτο ὁ Ζεὺς, ἢ
 ὁ Ἀπόλλων, ἢ τις ἄλλος μαντικὸς θεός; Ἀέσω-
 15 μεν τῷ ὑποφύτῃ λέγοντος·

Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κακ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ
 αὐτοὶ

Σφῆσθ' ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχεσθαι.
 Τίς ἐν ἡ τῆς ἀτασθαλίας αἰτία; Οὐρανοῦ καὶ γῆς οὐσῶν
 20 ἐξίστη τὴν μὲν ἁμοιβὴν ἡγητέον κακῶν, τὴν δὲ ἐξ ἁμ-
 φοῶν ἐπιμεμιγμένην· ἢ τὰ μὲν ἀγαθὰ ἐπὶ ῥῦτα ἐκ
 τῆς ἐτέρας, τὰ δὲ κακὰ ἐξ αὐτοφυῆς μοχθηρίας ἀ-
 νίσταται. Διττὴ καὶ αἴτη, ἡ μὲν ὕλης πάθος, ἡ δὲ
 ψυχῆς ἐξουσία. Ρητέον δὲ δὴ τὰ πρῶτα ὑπὲρ τῆς
 25 προτέρας. Τ' ἄλλην ὁρᾷς ὑποβεβλημένην διμετργῶ ἀ-
 γαθῶ· ἥς τὸ μὲν κοσμηθὲν ἡκεῖ παρὰ τῆς τέχνης
 εἰ δέ τι ἀκρατῶς ἑαυτῶν τὰ ἐν γῇ ἔχοντα πάχε

(16) Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κακ' ἔμμενα] Ὀδυσ. δ'. 38

(27) εἰδὲ τι ἀκρατῶς] ἢ δὲ αὐτοῦ ἑτα· εἰδὲ τι τὰ ἐν

πλημμελές, ἀναίτιόν μοι τὴν τέχνην τίθει· βέλ-
 σις γὰρ ὑδεμία τεχνίτε ἄτεχνος, ὑδὲ γὰρ νομοθέτῃ
 ἄδικος· ὁ δὲ θεὸς νῆς ἀνθρωπίνης τέχνης εὐδοχώ-
 τερος. Καθάπερ ὅτι ἐν ταῖς τῶν τεχνῶν χειρῶν·
 5 ταῖς μὲν ἢ τέχνῃ προηγημένως ὁρᾷ σαχαζομένη τὰ τέ-
 λος, τὰ δὲ ἔπεται τῇ χειρουργίᾳ, ἢ τέχνης ἔργα,
 ἀλλ' ὕλης πάθη, σπινθηρὲς τε ἐξ ἄκμονος, καὶ ἐκ
 βαύνης αἰθαλάσεις, καὶ ἄλλοι ἐξ ἄλλης πάθος, ἀ-
 ναγκαῖον μὲν τῇ ἐργασίᾳ, καὶ προηγόμενον δὲ τῇ τεχ-
 10 νίτῃ· ὅτως ἀμέλει καὶ ὅσα περὶ γῆν πάθη γίνεται,
 ὥς καλεῖται κακῶν ἀνθρωπίνων ἐμβολὰς, ἐνταῦθα
 ἡγητέον ἀναίτιον καὶ τὴν τέχνην, εἶναι δὲ ταῦτα τῆς
 τοῦ ὅλου δημιουργίας ὥσπερ τινὰς ἀναγκαίας καὶ ἐπα-
 μένας φύσεις· ἃ δὲ ἡμεῖς καλεῖται κακὰ καὶ φθορὰς,
 15 καὶ ἐφ' οἷς οὐδυνόμεθα, ταῦτα ὁ τεχνίτης καλεῖ σω-
 τηρίαν τοῦ ὅλου· μελεῖ γὰρ αὐτῷ τὸ ὅλον, τὸ δὲ μέ-
 ρος ἀνάγκη κακῶσαι ὑπὲρ τοῦ ὅλου. Λοιμώττεσιν
 Ἀθηναῖοι, σείονται Λακεδαιμόνιοι, ἢ Θετταλία ἐ-
 πικλύζεται, ἢ Αἰτνὴ φλέγεται. Καὶ πότε Ἀθη-
 20 ναῖος ἀθανασίαν ὁ Ζεὺς ὑπέχετο; εἴην γὰρ ἀπέλ-
 θη ὁ λοιμὸς, Ἀλκιβιάδης ἐπὶ Σικελίαν ἐκ ἄγει;
 Πότε Λακεδαιμονίοις ὑπέχετο γῆν ἄσεισον; πότε
 Θετταλοῖς γῆν ἄκλυσον; πότε Σικελιώταις γῆν ἄ-
 πυρον; Μόρια ταῦτα σωμάτων. Οἷός ἐστιν ἐν τὰ πά-

ἢ, ἀκρατῶς ἑαυτῶν ἔχοντα, πάχει πλημμελές, ἀναίτιόν
 μοι τὴν τέχνην τίθει· ἐν δὲ τῇ ἀρχαίᾳ φέρεται ὡς· ἀγίου
 μὴ τὴν τέχνην τίθει. (1) ἢ προηγόμενον τῷ τεχνίτῃ] προ-
 γαίεται γὰρ τῆς τέχνης τὸ τέλος ἐν τῇ τῷ τεχνίτῃ ραυτα-
 σία, ἢ μὴν δὲ καὶ τὰ μεταξὺ παρασυμβάματα. (24) μόρια

θῆ, ἃ σὺ μὲν καλεῖς φθοράν, τεκμαιρόμενος τῇ
 τῶν ἀπιόντων ὁδῷ· ἐγὼ δὲ σωτηρίαν, τεκμαιρόμενος
 τῇ διαδοχῇ τῶν μελλόντων. Μεταβολὴν ὁρᾷς σω-
 μάτων γενέσεως, ἀλλαγὴν ὁδῶν ἄνω καὶ κάτω, κατὰ
 5 τὸν Ἡράκλειτον· καὶ αὖθις αὖ ζῶντας μὲν τὸν ἐ-
 κείνων θάνατον ἀποθνήσκοντας δὲ τὴν ἐκείνων ζωὴν. Ζῆ-
 πῦρ τὸν γῆς θάνατον, καὶ αἷρ ζῆ τὸν πυρὸς θάνα-
 τον· ὕδωρ ζῆ τὸν αἰέρος θάνατον, γῆ τὸν ὕδατος.
 Διαδοχὴν ὁρᾷς βίου καὶ μεταβολὴν σωμάτων, καινε-
 10 γίαν τῷ ὅλῳ.

Εἰ, ἴδι δὲ καὶ ἐπὶ τὴν τῶν ἄλλων ἀρχὴν τὴν αὐτο-
 φυῇ, ἣν ἡ ψυχῆς ἐξουσία κυύσκειτε καὶ τελεσφορεῖ,
 ἣ ὀνομαζομένη. Αὐτὴ τῷ ἐλομένῳ αἰτίᾳ, Θεὸς
 ἀναίτιος· ἐπεὶ γὰρ ἔδει γῆν γενέσθαι μὲν ἔγκαρτον,

ταῦτα σωμάτων] μοῖρα, γραπτέον φησιν ὁ Δαβίδιος (1) τῇ
 τῶν ἀπιόντων ὁδῷ] τῶν ἀποθνήσκόντων. (5) ζῶντας μὲν
 τὸν ἐκείνων θάνατον] θάνατον ἔγραψα ἀντὶ τῆς, βίου, ὡς καὶ
 ἐκ τῶν ἐπομένων ἐστὶν εἰκάσαι· καὶ ἐξ αὐτοῦ Μαρκιανδὸς ὑπεση-
 μείωσεν· εἰσάγει γὰρ ἔτος Ἰεροκλῆν ἡτῶ λέγοντα ἐν τοῖς
 εἰς τὰ χρυσᾶ ἔπι υπομνηματισμοῖς· λέγεται καλῶς ὑπὸ
 Ἡράκλειτε, ὅτι ζῶμεν τὸν ἐκείνων θάνατον· τεθνήκαμεν δὲ
 τὸν ἐκείνων βίον· καὶ Φίλανα αὖθις Ἰδαίου ἡτῶ. Ἡράκλει-
 τός φησι, ζῶμεν τὸν ἐκείνων θάνατον, τεθνήκαμεν δὲ τὸν ἐ-
 κείνων βίον· ἡ δὲ αἰτιατικὴ ζῶντας ἀποδοτέα εἰς τὸ, ὁρᾷς.

(11) ἴδι δὲ καὶ ἐπὶ τὴν τῶν ἄλλων ἀρχὴν τὴν αὐτοφυῇ.]
 διήρηται γὰρ αὐτῷ ἀνωτέρω εἰς δύο ἡ αὐτοφυῆς μοχθηρία, εἰς
 ὕλης πάθος, καὶ ψυχῆς ἐξουσίαν. (13) αὐτὴ τῷ ἐλομένῳ αἰ-
 τία.] Πλατ. Πολιτ. ι. αἰτία ἐλομένη, Θεὸς ἀναίτιος· ἐντεῦ-
 θεν κρύσσεται καὶ ὁ Ναζιανζηνός (Στηλ. Α'. σελ. 25.) ἀναί-
 τιον γὰρ τὸ θεῖον κακῶν παντάπασιν, ἀγαθοῦ τῇ φύσει

καὶ ζωοτρόφον, καὶ πολυθρέμμονα, ἔχειν δὲ ἐν ἑαυτῇ
 κακὰ ἔνδον καθειργμένα, ἐξεληλαμένα τῷ ἔργῳ,
 εἰς τὸν δεύτερον τόπον ἐμίγη. Θεὸς δὲ πολλὰς καὶ
 παντοδαπὰς ζώων κληροχίας, δίχα αὐτῶν τὴν πρῶ-
 5 τὴν φύσιν διελόμενος, τὴν μὲν εἶναι παντοδαπὴν ἐν
 τοῖς βίοις, καὶ ποικίλην τοῖς σώμασιν, ἄλογον, ἄ-
 φρονα, ἀλληλοφθόρον, ἀνόητον Θεῷ, ἀρετῆς ἀμοι-
 ρον, ὑπ' αἰδήσεως ἐφημέρη βοσκομένην καὶ δημαγω-
 γεμένην, ἰχυρεὰν μὲν τῷ σώματι, ἀμήχανον δὲ τῷ
 10 λογισμῷ· τὴν δὲ ἑτέραν αὖ τὴν ἀνθρωπίνην ἔμπα-
 λιν ὁμογενῇ καὶ ξύννομον καὶ μίαν, ἀδελφὴν μὲν τῷ σώ-
 ματι, ἀρρήκτον δὲ τῷ λόγῳ, συνετὴν Θεῷ, πολι-
 τείας μέτοχον, κοινωνίας ἐρωσαν, δίκης καὶ νόμου καὶ
 φιλίας γεγευμένην. Ἐδεῖ δὲ ἅρα τὸ γένος τῆτο κρεῖτ-
 15 τὸν μὲν εἶναι τῆς ἐν γῇ πάσης ἀγέλης, ἐλαττοῦ δὲ,
 οἶμαι, Θεῷ. Τὴν δὲ ἐλάττωσιν αὐτὴ ἐδὲ θάνατος
 ἄρα παρέξεδαι ἐμελλεν· ὃν γὰρ καλῶσιν οἱ πολλοὶ
 θάνατον, αὐτὸ τῆτο ἦν ἀθανασίας ἀρχή, καὶ γίνε-
 σις μέλλοντος βίου, τῶν μὲν σωμάτων τῷ αὐτῶν νό-
 20 μῳ καὶ χρόνῳ φθειρομένων, τῆς δὲ ψυχῆς ἐπὶ τὴν
 αὐτῆς τόπον καὶ βίον ἀνακαλεμένης. Τῆτον δὲ τῆς
 ἀνθρωπίνης ἐνδείας πρὸς τὸ θεῖον ἐξευρε Θεὸς τρό-
 πον, ἐπιθεῖς τὴν ψυχὴν γῆνι σώματι, ὡς ἡνίοχον
 ἄρματι, καὶ παραδὸς τὰς ἡνίας τῷ ἡνίοχῳ, ἀφῆκε

τυγχάνον, καὶ τῇ προελομένῃ τὸ τῆς κακίας. (3) εἰς τὸν
 δεύτερον τόπον] εἰς τὸν δεῦρα τόπον Μαρκιανὸς ἐξέρχεται,
 ὡς καὶ καὶ κ.β'. ἡ. λόγῳ φέρεται ἔτω· ἐπειδὴν δὲ ὑπερκύ-
 ψῃ τῇ κ.α.α. εἰς τὸν δεῦρο τόπον. (4) κληροχίας] δεῦρο
 καταπέμψας, ὡς προσέειπεν ὁ Ρεῖσκιος· ἡ ἔκτισε, ἡ ἐ-

- θεῖν· ἔχουσιν μὲν παρ' αὐτῷ ῥώμην τέχνης, ἔχουσιν
 δὲ καὶ ὀτεχνίας ἐξουσίαν. Ἡ δὲ ἐπειδὴν ἐπιβῇ ἀρμα-
 των, καὶ λάβηται τῶν ἡνιῶν, ἡ μὲν εὐδαίμων καὶ μα-
 καρία ψυχὴ, καὶ μεμνημένη τῇ ἐπὶ τὸ ὄχημα ταύτην
 5 ἐμδιδασαμένη Θεῷ, καὶ ἡνιοχεῖν προσάξαντος, ἔχε-
 ται τῶν ἡνιῶν, καὶ ἄρχει τῷ ἄρματος, καὶ κολάζει
 τὰς τῶν ἵππων ἀρμάς· οἱ δὲ εἰσι πάντεσσι παντο-
 δαποι, ἄλλος ἄλλα καὶ θεῖν διωρημημένοι, ὁ μὲν αὐ-
 τῶν ἀκόλαστος καὶ ἀσφάγος καὶ ὕβρις, ὁ δὲ θυμώ-
 10 δης καὶ ἰτητικός καὶ ἐμπληκτος, ὁ δὲ νωδὴς καὶ ἐκ-
 λελυμένος, ὁ δὲ ἀνελεύθερος καὶ σμικρόφων καὶ τα-
 πεινός. Οὕτως ἄρμα ἐσαφισμένον ταράττει τὸν ἡ-
 νιοχόν. Κατὰ ἣν μὲν κρατήσῃ αὐτῇ, κατὰ τὴν τῷ
 δυνασεύοντος ἵππῳ ῥώμην ἄξων φέρεται· νῦν μὲν τῷ
 15 ἀκολάσῳ ἵππῳ πᾶν τὸ ἄρμα ζυμφερόμενον αὐτῷ
 ἡνιόχῳ ἐπὶ ὕβρει, καὶ παροινίας, καὶ λαγνείας, καὶ
 ἄλλας ἔτε εὐχήμενας, ἔτε εἰλικρινεῖς ἡδονάς· νῦν
 δὲ τῷ θυμικῷ ἐπὶ κακώσεις παντοδαπὰς.

γέννητε, ὡς Δαβίστιος. (8) ὁ μὲν ἀκόλαστος] τέσσαρας δαι-
 μονας εὐταῦθα καταλέγει, τὸν ὑπερήφανον, τὸν θυμώδη,
 τὸν φιλήδονον, τὸν φιλαργύρον· ἴδε καὶ Δίωνα τὸν Χρυσό-
 σομον λόγῳ Δ'. κε. (13) κατὰ ἣν μὲν κρατήσῃ αὐτῇ] τὸ
 ἄρμα διλονότι τῇ ἡνιόχῳ· ἐν δὲ τῇ ἀρχαίᾳ ἐκδόσει· καὶ
 μὲν αὐτὴ τῇ, ἣν μὲν, κεῖται· ἀλλὰ καὶ ἕτως ὁ, μὲν, ἄτο-
 πος εἶναι, εἰμὴ τις λέγει, ὅτι τὸ τέλος τῇ λόγῳ ἐξέλιπε·
 ὑποπτον γὰρ καὶ τῆτο. (14) ἄξων φέρεται] ἰσχυρῶς, μεταχι-
 κῶς ἐκλιπτεύον τὸ, ἄξων, ἢ τὸν ἄξωνα λέγει τῷ ἄρματος·
 δῆλον ὅτι τὸ δεύτερον· ἀμείνου ἄλλῃ· ἣν ἣν, οἶμα, ἐνάρ-
 ξας προερχομένην.

Τ Ε Λ Ο Σ.

Π Ι Ν Α Ξ

τῶν ἀξιῶν μνήμης.

Ὁ μὲν Ἑλληνικὸς ἀριθμὸς δηλοῖ τὸν λόγον· ὁ δὲ
Ἀραβικὸς, τὸν παράγραφον.

Ἀβραδάτου γυνὴ Πάνθεια.
κῆ, 5.

Ἀγαμέμνων· καλύει Ἀθηνᾶ
τὸν Ἀχιλλεῖα μὴ φονεῦσαι
αὐτόν· ιδ', 5. ὅπως ἐπαινεῖ-
ται παρὰ τῷ Ὀμήρῳ· κθ', 1.
φρονιμώτερος αὐτῇ ἢ ὁ Νέ-
σωρ. μ', 3.

Ἀγάθων μαθητὴς Σωκράτης
ἐν τοῖς ἐρωτικῶς. κδ', 4.

Ἀγισίλαος φθονῶν Λύσανδρον
ς', 8. ἐπαινετὸς αὐτῷ ἔρας.
κε', 5. ἔρας αὐτῇ πρὸς τι-
μὴν, κθ', 3. Ἡρακλείδης ἦν
τὸ γένος. μ', 6. ἐμίσει τὸν
Ἀγιν. ζ', 8.

Ἀθῆναι ὅπως εἶχον ὑπὸ Πε-
ρικλεῖ. ιγ', 4. ἀπὸ δὲ Πει-

σιγράτε ὅπως ἡλευθερώθησαν
κδ', 2.

Ἀθηναῖοι, ὅπως ἐδόθησαν εἰς
ἡδονήν. γ', 10. τελεταὶ εἰς
Γλυσσὸν αὐτῶν. ἡ, 1. ἡ-
σκέυτο εἰς τὴν τέχνην τῆ
λόγῃ. κγ', 2. πότε ἐλεύθε-
ροι ἦσαν, καὶ πότε δέλοι.
κθ', 3.

Ἀθων ὄρος τῷ Ξέρξῃ διορυχ-
θεῖς. κ', 8.

Αἴας· βραδύς. ς', 5. ἀνδρείο-
τερος Διομήδεος. μ', 2.

Αἰγίτις· βασιλικὴ ναὺς αὐτῆ.
ά, 2.

Αἰγίοχος Ζεὺς. α', 3.

Αἰγύπτιοι διὰ τί σέβονται
Νεῖλον. ἡ, 1. ὅτι εἰσὶ δει-

λοῖ. κβ', 4. δεισιδαιμονία αὐ-
τῶν. ή, 5. σίτος αὐτῶν.
κβ', 6.
Αἰνιάνων θεάματα. κή, 4.
Αἰολος πρόπαππος τῆ Οἰμη-
ρικῆ Γλαυκῆ. λδ', 1.
Αἰχίνης Σωκράτης μαθητής.
κδ', 5. κή, 6.
Αἰχύλος Κορίνθιος. κδ', 1.
Αἰσωπος συγγραφεὺς τῶν μύ-
θων. γ', 1. κή, 5. κή, 6.
2. ὅποιοι οἱ μῦθοι αὐτῆ. γ',
1. μῦθος αὐτῆ περὶ λέοντος
ἐλαφν, κή, ἀλάπεκος. γ', 1.
Αἰταλοὶ διὰ τί θεραπεύουσι
τὸν Ἀχιλῆον. ή, 1. ὅπως
ἦσαν ληκυραγωγοί. κγ', 2.
Αἰκαρνάνες ἀκουτισταὶ ἄριστοι.
κγ', 2.
Αἰταίων Κορίνθιος διεσπάθη
ὑπὸ τῶν ἑρασῶν. κδ', 1.
Αἰκαῖος Λισβίης ὠδὴ ἐξημέ-
ρωσε. λδ', 5.
Αἰκισιαδης ἐρωμένος Σωκρά-
τη. γ', 8. καὶ κδ', 5. ἔχ' ὁ
Σωκράτης ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι
διέφθειραν αὐτόν. δ', 8. πό-
σον δυσυχῆς ἦν. ιβ', 6. κα-
ταραφαίς παρὰ τῶν Εὐμόλ-
πιδων αὐτόσι. ἐπετείχισεν
τὴν Δεκλείαν. ιβ', 6. φίλος
Τισαφύρης. αὐτόσι. στρατη-
γὸς Πελοποννησίων. αὐτόσι.
μαθητὴς Σωκράτης ἐν ἑρω-

τικοῖς. κδ', 4. ἐπεθύμει τὴν
Σικελείαν. κδ' 13. ἐξωρίθη.
κή, 5. μυστήρια αὐτῆ αἰχρά.
λδ', 4. ωραιότερος Καλλίην.
λδ', 5.
Αἰκίνορος· κῆποι αὐτῆ. κβ',
6. ὑποδέχεται τὸν Ὀδυσ-
σεά κή. 1. οἶκος αὐτῆ Σου-
μαρόμενος ὑπὸ τῆ Ὀδυσσεως.
μ', 1.
Αἰέξανδρος ὁ Οἰμηκὸς ἀ-
σπλγίας εἰκῶν. κδ', 4. ἀ-
κρατὴς ἦν ἅμα καὶ δειλός.
λβ', 6.
Αἰέξανδρος ὁ μέγας εἰσῆλ-
θεν εἰς Ἰνδὴς. ή, 6. κή, κδ',
7. λατρευθεὶς ὑπὸ Μακεδό-
νων. κ', 8. ἀνώτερος αὐτῆ
ἦν Διογένης. λδ', 6. ὀνομά-
ζεται παῖς παρὰ Ἀμμιανος,
μά, 1. τί ἔδει πυθέσθαι τῆ
θεῆ, αὐτόσι.
Αἰυάττης πατὴρ τῆ Κροίσου
κή, 5.
Αἰωίδαι γίγαντες, ιή, 1.
Αἰμασις βασιλεὺς Αἰγυπτίων,
ε', 4. Πολυκράτη τὴν φιλίαν
ἀπείπατο, ε', 5.
Αἰμῆρις γαμετὴ Ξέρξε. κδ'. 7
Αἰμῶν πᾶς συνέταξεν εἰς φά-
λαγγα τῇ μεσιτῇ τῆς Θη-
βαίας. λδ', 6.
Αἰνάχαρσις· ὁποία αὐτῆ ἡ
σοφία, λά, 1. ἐθαύμασε

- τὴν σοφίαν τοῦ Μύσωνος, αὐτόθι. ἀπόκρισις αὐτοῦ, κγ', 4.
- Αἰνακρέων ὁμοίος Σωκράτει ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς, κδ', 9. ἐρᾷ Σμερδίῃ, κς', 1. ὅπως ἔδωκε δίκην τῷ ἔρωτι, κς', 2. ἀγαπᾶται παρὰ Πολυκράτης, λε', 2. ἡμέρας Πολυκράτην τῇ ᾠδῇ, λς', 5.
- Αἰναξαγόρας κατηγορεῖται παρὰ Κλαζομενίων, κβ', 1. ὁ σκοπὸς αὐτῆ, αὐτόθι ἐξῆς, λίσον τὸν ἥλιον ἔλεγε εἶναι κε', 3.
- Αἰναξαμένεος πνεῦμα, λα', 2.
- Αἰνδομάχη καὶ Ἑκτωρ, κδ', 8. ἐλάττων ἀρετῇ Πηνελώπης, ι', 3.
- Αἰνδομέδα μμηγῆς Σαπῶς ἐν ἐρωτικοῖς, κδ', 9.
- Αἴντος κατηγοροῦ Σωκράτης, ε', 1. καὶ ἐξῆς, καὶ κδ', 6.
- Αἰπατέρια ἑορτὴ Ἀθηναίων, γ', 10.
- Αἴπις θεὸς Αἰγυπτίων, ὃν κατέδυσε νόταμβύσης, λε', 1.
- Αἰόλων ἐπαινεῖ τὸν Σωκράτην, ε', 3. καὶ ις', 9. μεσιχὸς καὶ ἐκηβόλος, ι', 8. χρησμὸς αὐτῇ πρὸς τὰς Ἀθηναίους περὶ τῆ ξυλίας τεύχεος, ις', 1. ἔπαινος αὐτῇ πρὸς Λυκέργον, κς', 2.
- Ἀραβες ὅπως τοὺς αὐτῶν θεὸς ἐσέβοντο, η', 8.
- Ἀρκεσίλαος στρατηγὸς Βοιωτῶν ἐν Τροίᾳ, ις', 8.
- Ἀριαῖος, ε', 9.
- Ἀριεῖας ὁποῖος μῦθος περὶ τῆς ψυχῆς αὐτῆ λέγεται, ις', 2. καὶ λή, 3.
- Ἀριεΐδης δίκαιος, κή, 5.
- Ἀρίσιππος, ἴσος, σῶφρων ὡς Διογένης, ζ', 9.
- Ἀριστοφάνης Σωκράτης ἐν κωμωδίᾳ κατήψατο, ε', 3. καὶ κδ', 9.
- Ἀρταξέρξης πόσον ἄπειρος ἦν ἀληθῆς ἡδονῆς, ε', 6. ἀνώτερος αὐτοῦ ἦν Διογένης, λς', 6.
- Ἀσκρα, κς', 7.
- Ἀσπασία Μιλησία διδάσκαλος Σωκράτης ἐν τέχνῃ ἐρωτικῇ, κδ', 4.
- Ἀσσύριοι ἦσαν γεωργοὶ καὶ δῆλοι, κς', 4.
- Ἀτλας ὄρος λατρευόμενον ὑπὸ τῶν Ἀφρων, ή, 7. περιγραφὴ αὐτῆ, αὐτόθι.
- Ἀττίς ἀγαπηθεῖσα παρὰ Σαπῶς, κδ', 9.
- Ἀττική ἐλαία, κς', 6.
- Ἀττική ἄκρπος, κς', 7.
- Ἀττις κωφός, μ', 6.
- Αὐτόλυκος ἐρώμενος Σωκράτης, κδ', 4. καὶ τῇ Καλλίᾳ, κς, 7.

Ἀφρική ἐστὶ καρποφόρος, κβ', 7.

Ἀχαρναί, κβ', 3.

Ἀχελώος ποταμὸς τιμώμενος
ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν ἡ, 1.

Ἀχέρων ποταμὸς τῇ ᾄδῃ, ι, 4.

Ἀχιλλεύς καὶ εὐνάτο ἦτο
χάσειν, ε', 7. καλῶσι αὐτὸν
Ἀθηνᾶ ἀποκτεῖναι τὸν Ἀ-
χαιεύωννα, ιδ', 5. Ἀχιλ-
λεύς νῆσος, ἐν ᾗ πολλάκις
πολλοίς ἐφάνη, λε', 7. ἐπαι-
νεῖται παρ' Ὀμήρου, κβ', 1.
ἐπαινος αὐτοῦ, λα', 7. ἀν-
δρείοτερος ἢν Ἄνατος, μ', 2.

Β.

Βαβυλὼν διαφθείρεται ὑπὸ
Σέρξῃ, γ', 6.

Βακχικαὶ ἡδοναί, γ', 7.

Βάκχος, γ', 7. καὶ ἡ, ι. ὅπως
εἶχε πρὸς γεωργικὴν, κβ', 5.

Βάρβαροι θῶν γινώσκουσιν, η, 4.

Βάθυλλος ἐρώμενος Ἀνακρέον-
τος, κδ', 9.

Βελλεροφόντης πρόγονος ἦν τῇ
Ὀμηρικῇ Γλαύκῃ, λβ', 1.

Βρασιδᾶς στρατηγὸς Λακεδαι-
μονίων, κβ', 2.

Βυκεφάλας Ἀλεξάνδρῃ, ιδ', 4.

Βυζάντιον πολιορκεῖται παρὰ
Φιλίππου, λε', 2.

Γ.

Γάγγης ποταμὸς Ἰνδοῦ, κβ, 6.

Γηρίονης πλάσμα ποιητῶν, δ, 8.

Γλαῦκε ἀνταλλαγή τῶν ὀφθαλμῶν

κατὰ τὸν Ὀμήρου, ε', 3 λβ', 1
καὶ μ', 1.

Γοργίας ῥήτωρ, κγ', 1. μιμη-
τῆς Σακράτης ἐν τοῖς ἐρωτι-
κοῖς, κδ', 9.

Γοργῶ μιμητῆς τῆς Σακράτης ἐν
ἐρωτικοῖς, αὐτόθι.

Γοργῶντες τέρας ποιητικόν, δ, 8.

Γραικῶν πρὸς ἀλλήλους πόλε-
μος καὶ δεχόμενα ε', 5. περιέ-
πεσον ἀτότοις τράξει, κβ',
6. διὰ τί ἐκινῆσαν κατὰ
τῶν Μήδων, λ, 2.

Γυλίππος φιλάργυρος, ε', 3.
Συρακεσίοις ἐβόηθησε, κδ', 2.

Γομνοτείδεϊσι ὁποῖαι παρὰ Λα-
κεδ. ε', 8.

Γυρίνα ἀγαπηθεῖσα παρὰ Σαπ-
φῆς, κδ', 9.

Δ.

Δαίδαλος, β', 3.

Δαιμόνιου Σακράτους ὁποῖον
ἦν, ιδ', 5. φύσις Δαιμόνων,
ιδ', 8. καὶ ἐξῆς, ιε', 5 καὶ ἐ-
ξῆς. Δαίμονες εἰσι διαφόρων
εἰδῶν, ιδ', 8. καθήκοντα αὐ-
τῶν, αὐτόθι, καὶ ιε', 7.

Δάρδανος, κη, 5. ὑπερέβαινε
τὸν Πολύφημον τοῖς βοσκή-
μασι, λβ', 1.

Δαρεῖος χρημάτων ἄπληστος,
κβ', 3. ἐπολέμησε Σκυθᾶς,
κβ', 6.

Δενδρεία ἐπιτειχισθεῖσα, ιβ.

5. καὶ ὑπὸ τῆ Ἀλκιβιάδου,
ιβ', 5.

Δερκυλλίδης στρατηγὸς Λακε-
δαίμονίων, κδ', 2.

Δῆλος κατὰ τὴν θείαν, ιβ', 5.

Δημαγωγοὶ Ἀθηναίων ποῖοι,
κγ', 4.

Δημοκρατία κολακείας μετ',
κ', 7.

Δημόκριτος τὴν ἐδόξαζε περὶ
θεῶν, ιζ', 5.

Διαγόρας ἀνέμμενος τὴν θεό-
τητα, ιζ', 5.

Διογένης ἐν καθαρῇ εὐθυμίᾳ
ζήσας, γ', 9. μᾶλλον ἐτέ-
ρω τὴν ἡδονὴν ἐδίωκε, γ',
9. ἐναντίος Ἐπικέρῳ, κα.
8. πῖθος αὐτῇ λα', 2. παί-
των ἀνώτερος διεγύμετο,
λς', 6.

Διομήδης ἐπαινεθεὶς παρ' Ὀ-
μήρου, κδ', 1. ἀνδρείοτερος
ἢν Σθενέλε, καὶ ἀναδρότερος
Ἀΐαντος, μ', 2.

Διονύσια, ε', 8.

Διονύσιος Συρακυσίων τύραν-
νος, ια', 5. ἀπέθανε κακῶς,
ιγ', 2.

Διοτίμα Μαντινική, διδάσκα-
λος Σωκράτους ἐν τοῖς ἐρω-
τικαῖς, κδ', δ'. καὶ λγ', 4.

Δράκωντος νόμοι, θ', 5.

Δωριεῖς Σικελιώται διεφθαι-
ραν τὴν μουσικὴν τὴν ἀρ.

χαίαν, κ', 8. καὶ λζ', 4.
Ε.

Εἰλωτες, κδ', 2.

Εἰλότες κυριεύεται ὑπὸ Φι-
λίππου, λε', 2.

Εἰμβατήριον μέλος παρὰ Λα-
κεδ. κγ', 5.

Εἰμπεδοκλῆς νεῖκος, λα', 2.

Εἰπαριναῖος ἐρωτικῶ λόγῳ
ἐλευθέρωσε τὸς Θηβαίους,
κδ', 2.

Εἰπὸς ἐπιτήδειος ἔργων, ε',
1, καὶ ζ', 5.

Εἰπὸς αἰνιγμα, ιζ', 10.

Εἰπὸς· ἡ φιλοσοφία ὁ-
μοιος τῇ νηὶ τῇ λίγῃ τῇ
βασιλείᾳ, α', ζ', ἀποβλη-
τέος, δ', 3. μήτε ποιητὴς
ἢν μήτε φιλόσοφος, ι', 8.
τί ἐδόξαζε περὶ θεῶν, ιζ', 5
ἐναντίον αὐτῷ Πλάτῳ, Σε-
νοφῶν καὶ Διογένης, κα', 8.
ἄτομα αὐτῇ, λα', 2.

Εἰπὸς πόλις, κγ', 5.

Εἰπὸς, ις', 1. καὶ λγ', 3.
τί ἐνοεῖ ὁ κατ' αὐτὸν μύ-
θος, ις', 7. ἀτήλλαξε τὰς
Ἀθῆνας λοιμὴ καὶ διαφωρίας,
λγ', 3.

Εἰρετρία, κδ', 6.

Εἰρησένης, ε', 9. καὶ κδ',
5.

Εἰρησένης ἐδίδαξε Σωκράτην τὴν
ποιητικὴν, λγ', 4.

Εὐμολπίδαι κατηράσαντο τῷ
Ἀλκιβιάδῃ ιβ', 6.

Εὐφορβος Τρῳῆς ὅς ἦν κ' Πυ-
θαγόρας, ις', 2. κ' λα', 7.

Εὐπολις Καλλίαν ἐν κωμῳδίᾳ
κ', 7.

Εὐριπὸς παραβάλλεται τύχη
ιά, 6.

Εὐράτας ποταμὸς σεβόμενος
Σπαρτιάτας, ἦ, 1.

Εὐρυβιάδης ἐνδοξότερος Παι-
σανίῃ, λς', 5.

Εὐρύμαχος μνήσας Πηνελώ-
πης, κ', 4. κ' κε', 3.

Εὐδύδημος ἐρασὴς Κριτοβέλῃ
(ἢ μᾶλλον Κριτίῃ) κς', 8.

Z.

Ζεῦξις ζωγράφος, ς', 1. καὶ
λβ', 5.

Ζώπυρος ψυτιογυμνῶν, λα', 3

H.

Η'λεῖοι· φιλόκαλοι, λθ', 5.

Η'λιαία βουλευτῆριον Ἀθη-
ναίων, ς', 5.

Η'ρακλείδης δέχονται Ἀθη-
ναῖοι, κθ', 3.

Η'ρακλῆς τὴν ἡδονὴν διὰ τῶν
πόνων ἐδίωκε γ', 7. οἱ πόνοι
αὐτῷ ἐν ἥρατι, ε', 8. ἦν
σοφός, κα', 6. διὰ τί τέ-
λος ἐπολέμει, λ', 2. ἢ κ' ἦν
ἄμειρος ἡδονῆς, λα', 7. διὰ
τί ἀνεδέξατο τοσάντας πόνας
λή, 7.

Η'ρακλεῖτα δόξα, ι, 3. πῦρ
αὐτῷ, λα', 2. δόξα αὐτῷ
περὶ τῶν μεταβλητῶν πραγ-
μάτων, μα', 4.

Η'σίοδος ἦν φιλόσοφος ὡς Ἀ-
ριστοτέλης κ' Χρύσιππος, ι,
3. ἔφαλλον αὐτῷ αἱ μῦσαι,
κδ, 9. συγγράμματα αὐτῷ,
λβ, 4. διὰ τί εἶπεν ὅτι ἐ-
διδάχθη παρὰ τῶν Μυσῶν,
λη, 2.

Θ.

Θαλῆς ὕδαρ αὐτῷ, λα', 2.
ἦν ἀστρονόμος, λς', 7.

Θεμιστοκλῆς ἐπεισεν Ἀθηναίους
ἐμβῆναι εἰς τας ναῦς, ις',
1. κ' κς', 3. λς, 6.

Θεόδωρος ἐδίδαξε Σωκράτην
τὴν γεωμετρίαν λα', 4.

Θερσίτης μιμεῖται Νέστορα,
ς', 2. ἐλαττώματα αὐτῷ,
λβ', 5.

Θηβαῖοι χαίρουσι μεσικῇ, κγ,
2. λόχος αὐτῶν ἱερὸς ἐξ ἐ-
ρασῶν, κδ, 2.

Θίσβη, ις', 7.

Θρᾶκες πελτασταί, κγ, 2.

Θράσύβηλος Μίλησιων τύραν-
νος, ια', 5.

Θρασύμαχος ἄδικος συνήγο-
ρος κγ, 1. μιμητὴς Σωκρά-
της ἐν ἔρωτι, κδ, 9.

Θυένης, ις', 9.

Θυρία, κς', 2.

Ι.

Ἰδὴ ὄρος ἐν ᾧ Ζεὺς θερα-
πύεται, ἡ, 1. ἡ κδ, 5. ἡ
κς, 7.

Ἰλλυσὸς ποταμὸς ἐν Ἀθί-
ναις, ἡ, 1.

Ἰππίας ὑπερόκαλος ῥήτωρ,
κγ, 1.

Ἰπποκράτης προφύλαξ Θεσ-
σαλλῆς τῷ λοιμῷ, ιβ, 5. αὐ-
τῷ μνήμη, κή, 7.

Ἰπτόλοχος πατὴρ τῷ Γλαύ-
κῃ, λθ, 1.

Ἰπτόνικος ἐχ' ὑπὸ Σωκράτες,
ἀλλ' ὑπ' Ἀθηναίων διαφεί-
ρεται, δ, 8. ἡ ια, 6.

Ἰχόμαχος ἐδίδαξε τὴν γεωρ-
γικὴν Σωκράτην, λή, 4.

Ἰσμηνίας αὐλητὴς, ιε, 1.

Ἰσρος τιμάται ὑπὸ Σκυθῶν,
ἡ, 1.

Ἰωνας ἀποικίζουσιν Ἀθηναῖοι,
κθ, 3. μαλακότης αὐτῶν,
γ, 3. τέχνη αὐτῶν τινός,
λε, δ.

Κ.

Καδμείας πολὺν ἀπαιτῶσιν
οἱ Ἀθηναῖοι, κθ, 3.

Κάδμος, κς, 5. ἀποίκισεν τὴν
Βοιωτίαν, λε, 7.

Κάλλης μάντις, ε, 1. καὶ
ιγ, 6.

Καλλιάν Εὐπολὶς εἰς κωμῶ-
δαν εἰσάγει, κ, 7. ἐρασῆς

ἢν Ἀυτολύκε, κς, 8. κινεῖ-
ται ὑπὸ Σωκράτης παραδε-
ναι τὸν παῖδα τῇ Ἀσπασίᾳ
πρὸς παιδεύειν, λη, 4. ἢν
πλέσιος, λς, 5.

Καλλικρατίδης στρατηγὸς Λα-
κεδαιμονίαν, κδ, 2. αἰφ' ὁ-
γῳ ἐδέξατο ἡδονήν, γ, 10.

Καλλίμαχος στρατηγὸς Ἀθι-
ναίων, ε, 9. ἡ κβ, 3.

Καλυψώ, κδ, 8. ἡ ι, 1.

Καμβύσις χεῖραν Κύρου, ὁ-
μοίως ἄκω, ιβ, 7. ἐπισυ-
μῶν τῆς Αἰγύπτου, κς, 6.
φονεύει τὸν Ἄπιν, λθ, 1.

Καππαδόκαι σέβονται ὄρος,
ἡ, 8.

Κέκρωψ τέρας ποιητικόν, δ,
8. ἡ ε, 9. ἡ κβ, 5.

Κέλται σέβονται τὸν Δία,
ἡ, 8.

Κενταύρων ἀλληγορία, δ, 8.
ἡ ἐξῆς.

Κέφαλος Λυσίην πατὴρ, κδ, 7.
Κίχονες, κβ, 6.

Κιμμερίων γῆ, ις, 9. ἡ μνή-
μη αὐτῶν, κβ, 6. ἡ ια, 4.

Κινάδων, ε, 7.

Κίρκης ἔρως, κδ, 8.

Κλέαρος τόπος Ἰωνίας ἔνθα ἦν
τὸ μαντεῖον, ιδ, 1.

Κλαζομεναί, κβ, 4.

Κλέαρχος ἐρασῆς πολέμον,
κς, 3.

- Κλειόβουλος** ἐρώμενος Ἀνακρέοντος, κδ, 9. & κζ, 9.
ἱσορία αὐτῆς, κζ, 2.
Κλέων Ἀθηναῖος, ε', 4 & ιγ, 4. καὶ κα, 4. κώλαξ ἦν, κ', 7.
Κλινίας Κυώσσιος, λς, 1.
Κλειθένης νομοθέτης, κε, 1. ἦν ἀκρατής, κε, 3.
Κλειτόμαχος Λίψφιλος, ι, 3.
Κλόμιος στρατηγὸς Βοιωτῶν ἐν Τροίᾳ, ις, 7.
Κολοφάν πόλις, κβ, 4.
Κόυνος, δ', 5. ἐδίδαξε Σωκράτην τὴν μουσικὴν, λη, 4.
Κορίνθιοι ἰδουαῖοι, γ, 10.
Κρεῖττες τίσι κατεγίνοντο, κγ, 2. νόμος αὐτῶν περὶ ἔρωτος, κς', 8. πότε ἐλευθεροί, & πότε ἦσαν δέλοι, κθ, 3. δημοκρατία αὐτῶν, κβ, 4.
Κριτίας ἔχ' ὑπὸ Σωκράτους, ἀλλ' ὑπ' Ἀθηναίων διεφθάρη, θ', 8. ὅσον ἦν τῷ σώματι ὑγιής, τόσον ἐνόσκει τῇ ψυχῇ, ιγ, 7. ἐραστὴς ἦν τυραννίδος, κγ, 3. & κη', 5.
Κριτόβελος μαθητὴς Σωκράτους ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς, κδ, 4.
Κριτόβελος (ἢ μάλλον Κριτίας) Εὐθυδήμου ἐραστὴς, κς, 8.
Κροκόδειλος τῆς θρεψάσης τὸν υἱὸν διεφθίρει, ι, 5.
Κροῖσος ἀλὲς Κύρου, ε, 5. & γ, 9. ἐρήτισε χρησίου πατρὰ τῆς πόλιν, ια, 2. ὁ λ' τῆς, ις, 3.
Κυα, βασιλεὺς, κη, 5.
Κύ αὐτὴς φονεὶς τῶν ξένων, κη, 6.
Κυναίγειρος στρατηγὸς Ἀθηναίων, ε, 9. Ἀθηναίων ἐλευθερωτὴς, κθ, 3.
Κυνικός βίος ἄριστος, λς, 5. & ἐξῆς.
Κυρηναῖοι ἔχαιρον τῇ ἡνιοχίᾳ, κγ, 2.
Κῦρος ποιμενὶ παραβαλλόμενος, ιβ, 7. ἐναντίος τῷ Σαρδαναπάλῳ, κα, 8.
Κωκυτός ποταμὸς ἐν ἄβη, ι, 4.

Λ.

Λακεδαιμόνων διὰ τὴν ἐλευθερίαν διὰ πολλῇ, ε', 9.
Λακεδαιμόνιοι ἐν αὐστηραῖς gymnasiis ἰδουῖς ἀπελάμβανον γ, 10. ἐρας αὐτῶν σάφρων, κς', 8.
Λακωνικὴ δημοκρατία, κβ, 4.
Λαδίνης, ζ, 5. & ἐξῆς.
Λέβης τῇ Κροίσῳ, ις, 3.
Λέοντά τις ἐφορταγώγει, β', 3.
Λεωνίδας, ὅπως ἰδουῖν αὐτὸν

- δέχετο, γ', 10. ἐνικήθη πα-
ρὰ τῷ Ξέρξει, θ', 8. κα', 5.
χ' κα', 2.
- Λεσβική ἄμπελος, κβ', 6. οἱ
νός ἄριστος γ', 10. γυναῖκες
κβ', 1.
- Λεύκιππος ὁπαῖόν τι περὶ θεῶ
ἐδόξαζε, ιβ', 5.
- Λευκοθέα, ιβ', 10 χ' κή, 1.
- Λεύκτρα· ἔνθα Λύσανδρος ἦτ-
τήθη, ιή, 7.
- Λήϊτος στρατηγός Βοιωτῶν ἐν
Τροίᾳ, ις', 7.
- Λιβύα θρεμματοτρόφος κβ', 7.
- Λοκρῶν νόμος ἐρωτικός, κς', 9.
- Λύκιοι Ὀλυμπον ἀντὶ θεῶ σε-
βονται, ή, 8.
- Λύκων κατήγορος Σωκράτες,
ς', 2.
- Λυκέργος· μνήμη τῶν νόμων
αὐτῆ, ιβ', 7. ἐπηνέβη παρ
Ἀπόλλωνος, κβ', 2. ἔμαθε
Λακεδαιμονίους τὰ πολεμικά,
κβ', 2. ἀνώτερος δ' αὐτῆ ἦν
Διογένης, λς', 6.
- Λυδοὶ ἀμπέλες περιποιῶνται,
κβ', 6. ἐλεύθεροι μὲν στρα-
τιῶνται, δούλοι δὲ γεωργοὶ
ἦσαν, κβ', 4.
- Λύσανδρος· ᾧ ἐφθόνηι Ἀγχι-
σίλαος, ς', 8. εὐδοκίμησεν
ἐν Ἑλλησπόντῃ, ιή, 7. ἐ-
δουλόγησεν ὅμως ἐν Λεύκτροις
χ' Μαντινείᾳ, αὐτόρι, δκ' ή-
- γάπα γεωργικὴν, κβ', 2. τὴν
δεκάτην ἔβουσε, λ', 5.
- Λυσίας, ἕ τῶν ἐρωτικῶν λό-
γων Σωκράτης ἀντίτεχνος,
κβ', 5.
- Λύσις μαθητὴς Σωκράτους,
κδ', 4.

M.

Μακεδόνες προσκυνοῦσιν Ἀλέ-
ξανδρον, κ', 8.

Μαιάνδρος ποταμὸς προσκυ-
νεῖται παρὰ τῶν Φρυγῶν, ή,
8' χ' κβ', 5.

Μαιῶτις λίμνη παρὰ Μασσα-
γετῶν τιμᾶται θείως, ή, 8.

Μαντινεία· ἔνθα Λύσανδρος
ἠττήθη, ιή, 7.

Μαντινικὴ δημοκρατία, κβ, 4.

Μαραθῶν, κβ', 6.

Μαρδόνιος Ξέρξει κόλαξε, κ, 8.

Μαρσύας χ' Μαιάνδρος ποτα-
μοὶ θείως ἐτιμῶντο παραΦρυ-
γῶν, ή, 8.

Μασσαγέται θείως τιμῶσι
Μαιῶτιδα χ' Τάναϊν ποτα-
μὸν, ή, 8.

Μαυσώλε θεσφύροι, λς', 2.

Μαχάων ἄριστος ἰατρός, ς', 1
χ' ι, 2.

Μέγιλλος Λακεδαιμόνιος, λς, 1

Μελησαγόρας Ἐλευσίνιος μάν-
τις, λή, 3.

Μέλιτος κατήγορος Σωκρά-
τες, ς', 1. χ' κδ', 6.

Μενέλαος ἢ τοσῶτον παρ' Ο'.
μήρῳ ἐπαινετός, κδ', 1.

Μενεσεύς δεξιῶς ἔχων ἐν πα-
ρατάξει, ε', 1. ἦττον ἀν-
δρεῖος Σθενέλε, μ', 2.

Μετεμψύχῳσις Πυθαγόρου,
ισ', 2.

Μῆδοι πολεμῆντι διὰ τι πα-
ρὰ τῶν Ἑλλήνων, λ', 2.

Μῆλος νῆσος, ιβ', 5. ἡ ιη', 7.

Μίδας συνέλαβε σάτυρον, ια',
1. εὐχὴ αὐτῇ ἀνόητος, ια',
1. ἀλληγορία τέτρα ια', 1.

Μιλησίας ψάλτης, δ', 5.

Μιλησίων ἐσθής, γ', 10.

Μίλων, ζ', 5.

Μιλτιάδης, ἢ ἡγάπα γεωρ-
γικήν, κδ', 3.

Μίνως ἐδέξατο νόμους παρὰ
Διός, ιβ', 7. ἡ λη', 2.

Μίθαικος ὀφιοποιός, δ', 5. ἡ
κά, 4. παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἑλ-
λησιν εὗρεν ὑποδεξίαν, διαχω-
ρεῖς μόνον τῆς Λακεδαιμόνος
κγ', 1.

Μνημοσύνη μήτηρ Μουσῶν,
ισ', 9.

Μυρμιδόνες, ε', 7.

Μύσων· ὁποῖος σοφός, λα', 1.

Μυσηρία Ἀλκιβιάδε, λθ', 4.

N.

Ναυσικάα· πῶς πρὸς αὐτὴν
Ὀδυσσεύς, μ', 1.

Νέστωρ σικπῶν ἐκ οἶδε, ε', 7.

ἄξιος ἱππότης, ε', 1. σο-
φός, κά, 6. ἔταινος αὐτῷ,
λβ', 5. φρονιμώτερος Ἀγα-
μέμνωνος, μ', 2.

Νικίας στρατηγός Ἀθηναίων,
ε', 4.

Νικοκλῆς δεσμότης, κ', 2.

Νεῖλος τιμᾶται Δεῖως, η', 1.

Νῆνος, ἡ παρὰ τῇ γραφῇ Νι-
νεύ, ε', 9.

Νιρένς εὐμορφος, ε', 1. καὶ
κά, 3.

Νισαῖος ἴππος, δ', 4.

O.

Ὀδρύσας Ὀρφεύς μουσική ἐξη-
μέρωσε, λζ', 6.

Ὀδυσσεύς ἐκ ἐδύνάτο παύειν
τῶν πόων, ε', 7. ἢ σοφός,
κά, 6. ἡ κη', 2. θεόθεν ἀ-
γαθός, λη', 7. πόθεν τοσέ-
της πόνης ὑπερήλασε λη', 7.

Ὀδρυάδης στρατηγός Λακεδαι-
μονίαν· ὅπως προσέειπε ἡδο-
νὴν, γ', 10. ἡ κδ', 2.

Οἰδίπεις φονεὺς τῆ πατρὸς,
ισ', 9.

Ὀλυμπία, ε', 7.

Ὀλυμπος ἐν ᾧ Ζεὺς τιμᾶται,
η', 1. ἀφίησι πῦρ, η', 8.

Ὀλυμπος κατασκάπτεται, λε',
2.

Ὀμηρος ὅπως τῷ Γλαύκῳ μέμ-
φεται, ε', 3. ἄριστος φιλό-
σοφος, ε', 3. ὅπως ἀποβάλλ.

- λεται ἐκ τῆς Πλάτωνος πο-
 λιτείας, κγ', 4. ἀγνωρίζαι
 ποδατὸς ἦν, κγ', 5. ἐκ ἁ-
 πειρος ἦν τῶν ἐρωτικῶν, κδ',
 8. καὶ ἔξης, ἐπαινεῖ τὴς πο-
 λεμικῆς, κδ', 1. ἔπαινος αὐ-
 τῆ, λβ, 1. ἀποβάλλεται φι-
 λασόφων, λβ, 2. διὰ τὴν ἐ-
 χρήσατο πάσαις ταῖς δια-
 λέκτοις, λβ, 4. τὰ ἔπη αὐ-
 τῆ φιλόσοφα, αὐτόσι ἐν οἷς
 δύο ἀξιόλογα, λβ, 5. θεο-
 λογία αὐτῆ, λβ, 7. διὰ τὴν
 τῆς ἀνδρείας Δίης ἀνόμασε,
 λβ, 2. ἑαυτὸν ἐπαινεῖ ὑπὸ
 τῷ Δημοδόκῳ, αὐτόσι, ἦν τυ-
 φλὸς, μ', 6.
 Οἰρεὺς ἀληθῶς σοφὸς ἦν, ι',
 3. υἱὸς Οἰάγρου καὶ Καλλιῶ-
 πης, λζ, 6. πῶς λέγεται
 κινεῖν τὰς δρῦς, λζ, 6.
 Οὔσα ὄρος, ιη', 1. καὶ λδ, 3
 Οὔφριον, καὶ ἔργον Φερικύδου, ι, 4
 Π.
 Πάκτωλος, δ, 4.
 Παιδερασία κατακριθεῖσα ἐν
 Ἑλλάδι, κε', 1.
 Πάσιονες ὅπως τὸν ἥλιον προσε-
 κύουν, η', 8.
 Παλαμίδης, ζ, 1.
 Παναθηναία, γ', 10. καὶ ε', 8
 καὶ κδ', 2.
 Πάν τιμώμενος ὑπὸ ποιμένων,
 ή, 1.
 Πανιάμιον ἀγορὰ τῶν Γ' ὧν,
 κζ, 2.
 Πάνθεια γαμετὴ Ἀβραδάτη,
 κη', 5.
 Παρθενίαι, ς', 8.
 Πασαργάδαι, δ, 4.
 Πάτροκλος, ἔρως αὐτῆ, κδ', 8
 Πausanias ἑρασῆς Ἀγάθωνος,
 κς', 8. ἔδωκε τὴν δεκάτην,
 λ', 5. ὑπερέβη αὐτὸν δόξα
 Εὐρυβιάδης, λδ', 5.
 Πάνιοι ὅπως ἐθεράπευον Ἀ-
 φροδίτην, η', 8.
 Πελασγοὶ ἐκβάλλονται ὑπ' Ἀ-
 θηναίων, κδ', 3.
 Πενθεύς, κθ', 5.
 Πέπλος ἔργον Φερικύδου, ι, 4.
 Περίανδρος Κορινθίων τυραν-
 νος, ια', 5. ἐφρονέθη παρὰ
 τῷ ἐρωμένῳ, κδ', 1.
 Περικλῆς Οὐλύμπιος ὀνομαζό-
 μενος, θ', 8. ὅπως ἦν τὰ
 πράγματα ὑπ' αὐτὸν, ιγ',
 4. μνημὴ αὐτῆ ἀγαθὴ ἐν τῇ
 ἱστορίᾳ, κη', 5. ἐθύλαξεν Ἀ-
 θηναίοις τὴν ἐλευθερίαν, κθ,
 3.
 Πέρται προσκυνοῦσι τὸ τυρ,
 η', 4. ἔκασταν τῆς ναὸς καὶ
 τὰ ἱερά τῶν Ἑλλήνων, αὐ-
 τόσι, μάγοι ἦσαν πολεμι-
 κοί, κθ', 3.
 Περσεὺς πανταχοῦ εὐτύχει.
 κη', 5.

- Πήλιον, ὄρος Θεσσαλίας, ἐν
 ᾧ ποιηταῖς μυθεύεται ἀν-
 δρώπης τερατώδεις γενέσθαι,
 ς', 8. τότε μῆμ' γίνεται,
 κ' ιη', 1.
 Πηνελόπη σωφρονεστέρα ἀνδρο-
 μάχης, μ', 3.
 Πηνειὸς ποταμὸς ἐν Θεσσαλίᾳ
 θείας τιμῆς ἐδέχετο, η', 1.
 Πεισιφρατος Ἀθηναίων τύραν-
 νος, ια', 5.
 Πειτισσασθῆναι, κθ', 3.
 Πλαταιαὶ ἀλῆσαι, ιβ', 5.
 Πλάτων τὸς ὑψηλὸς αὐτὸ λό-
 γος ἐξ Ὀμήρου ἔχει, γ', 8.
 τὰ πράγματα αὐτῇ ἐναντία,
 ε', 8. τί δὲ νοῦν περὶ τῶν
 εὐχῶν αὐτῇ, ια', 8. ἢ ἐν-
 γλωττότατος, ιζ', 1. ἐναν-
 τίος τῷ Ἐπικέρῳ, κα', 8.
 δυσυχίαι αὐτῇ ἐν Σικελίᾳ,
 κθ', 5. πολιτεία αὐτῇ, κγ',
 3. κ' ἐξῆς. κ' λζ', 1. Ὀμή-
 ρω ὁμοιος, λβ', 3. ἦττων ἐν-
 δαίμων Διογένης, λς', 6.
 Ποινὰ θεὰ, ζ', 8.
 Ποιηταὶ αἰνιγματωδῶς μὲν,
 ὅμοια δὲ τοῖς φιλοσόφοις ἔ-
 γραψαν, ε', 5. ποιητικὴ ἡ
 αὐτῇ τῇ φιλοσοφίᾳ, ε', 1 κ'
 6.
 Πολύκλητος, θ', 1. κ' ιδ', 6.
 Πολυκράτης· ἡθοναὶ αὐτῇ, α',
 5. συνελήφθη παρὰ τῷ Ὀρεί-
 τε, ε', 5. Ἀμασις ἀπαίκα-
 το αὐτῷ τὴν Φιλίαν, ε', 5.
 ἔρα Σμερδὴς, κς', 1. κ' λε',
 2. ἐξημέρωσεν αὐτὸν τῇ ᾠ-
 δῇ Ἀνακρέων, λζ', 5.
 Πολυδάμας· ἀνδρείος, ζ', 5.
 Πολύγνωτος τύκτης, κβ', 5.
 Πολύτης θαλάσσιος, δ', 5.
 Πολύζηλος κρατηγὸς Ἀθη-
 ναίων, ε', 9.
 Πολύφημος ἦττων πολυδρέμ-
 μων Δαρδάνη, λδ', 1.
 Ποτίδαιαν Ἀθηναῖοι πολιορ-
 κῆσι, ιη', 7.
 Προδίδε μῦθος, κ', 1. ῥήτωρ
 ἡδίστος κγ', 1. μιμητὴς Σω-
 κράτης, κδ', 9.
 Προμυθεύς πλάττει τὰς ἀν-
 δρώπης, λς', 1.
 Προταγόρας ἐπέχει περὶ τῆς
 θείας οὐτότητας, ιζ', 5. μι-
 μητὴς Σωκράτης ἐν ἐρωτι-
 κοῖς, κδ', 9.
 Πρωτεύς, ὅπως παρ' Ὀμήρῳ
 περιγράφεται, ζ', 1.
 Πρόνοια θεία τις, ια', 4.
 Πυριφλεγέσων ποταμὸς ἦδεν,
 ι', 4.
 Πυθαγόρας· τί ἐκ τῶν εὐχῶν
 αὐτῇ, ια', 8. πρῶτος ἔφη τὴν
 ψυχὴν προὔπαρχεσαν κ' ἀ-
 θάνατον, ις', 2. ὅπως ἔπει-
 σεν ἀνδρώπης Εὐφορβος αὐ-
 τὸς γενέσθαι, αὐτόσι· θεῶν

- εἶναι ἥλιον, κε', 3. σοφία αὐτῆ, λα', 2.
- Πῶρος ἀλῆς Ἀλεξάνδρου, ή, 6
Σ.
- Σαλμωνεύς ὁποῖος, ς', 2.
- Σαπφὼ καλὴ παρὰ Σωκράτη, κδ', 7. ὁποῖος αὐτῆς ὁ ἔρως, κδ', 9. μιμήτριαί αὐτῆς, κδ', 9. ὁμοῖος ὁ ἔρως αὐτῆς τῷ Σωκρατικῷ, αὐτόσι καὶ ἐξῆς.
- Σάραμβος, δ', 5.
- Σαρδανάπαλος ἡδονικός, α', 5 καὶ γ', 3. κατεφλέγη, γ', 9. ὑγίης σώματι, ἀρρώστως τῇ ψυχῇ, ιγ', 7. ἐναντίος αὐτῇ ὁ Κύρος, κα', 8.
- Σάρδεις μασαὶ χρυσῆ, κζ', 3.
- Σαρπηδὼν θρηνεῖται ὑπὸ τῷ Διός, κδ', 5.
- Σάτυρος, ια', 1.
- Σερχίος ποταμὸς, ς, 2.
- Σθένελος ἀνδρείότερος Μενεθεώς· ἀνανδρότερος δὲ Διομήδης, μ', 2.
- Σίσυφος ἦν πρόγονος Γλαύκη, λδ', 1.
- Σκάμανδρος ποταμὸς, κή, 5.
- Σκιάνη πόλις Θράκης, ιβ', 5. καὶ ιή, 7.
- Σκιρρόφορια, γ', 10.
- Σκύθαι ὅπως θείως τιμῶσιν Ἴσρου, Μ', 1. πόσις αὐτῶν, κζ', 6. ἦσαν πολεμικοὶ, κζ', 4.
- Σμερδῆς ἐρώμενος Ἀνακρίου-
τος καὶ Πολυκράτης, κδ', 9. καὶ κς'.
- Σμινδρῆδος ἀποβληθεὶς, γ', 1.
- Σόλων, ἀνώτερος αὐτῇ Διογένης ἦν, λς', 6.
- Σπάρτης νόμοι καλοὶ, κδ', 2.
- Σπαρτιάται θείως τιμῶσι τοῦ Εὐρώταν ποταμὸν, ή, 1.
- Στράτων, φιλόσοφος, τί ἐδόξαζε περὶ θεῶ, ιξ', 5.
- Στράτων Σιδονίαν βασιλεὺς πτωχὸς γενόμενος ἐκ πολυτελείας, κ', 3.
- Σύβαρις ἀπόλωλεν ἡδονῇ, α', 5. ὄρχησις Συβαρική, γ', 3.
- Συρακυσίων ἡδοναί, α', 5. ἐβοήθησεν αὐτοῖς Γούλιππος, κδ', 2.
- Σφακτηρία, ιγ', 4. ἐλῆσα παρὰ Ἀθηναίων, ιή, 7.
- Σωκράτης δὲ ἡδονὴν ἦρα τῶν καλῶν, γ', 8. ἀρετῆς ἀγωνιστής, ε', 9. καὶ λθ', 5. ὀλίγοι προσέχον, ὡς αὐτὸς, τῇ φιλοσοφίᾳ, ς, 9. κατήγοροι αὐτῆ, θ', 1. καὶ ἐξῆς· ἐκίων τίθνηκε, θ', 2. τοῖς ἔργοις, ἀλλ' ἐ λόγοις ἀπελογήσατο, θ', 2. καὶ ἐξῆς, ἐπαινεθεὶς παρὰ τῇ Ἀπόλλωνος, θ', 3. καὶ ιθ', 9. ἔπαινος αὐτῆ, θ'. 8. τί χρὴ νομίζειν περὶ τῶν εὐχῶν αὐτῆ, ια', 8. ὁποῖου αὐτῆ τὸ δαι-

μόνιον, ιδ', 6. πῶς ἔχει πρὸς
τῆς κατηγορίας, ιη', 8. διδά-
σκαλοι καὶ μαθηταὶ αὐτῇ ἐν
τέχνῃ ἐρωτικῇ, κδ', 4. ὅπως
περιέγραψε τὸν ἔρωτα, κδ',
4. τὴν τέχνην τῇ ἑρῶν αὐ-
τὸς μόνον εἶδέναι ἔφη, κδ',
4. τῶν ἐρωτικῶν λόγων τῇ
Λυσίᾳ ἀντίτεχνος, κδ', 5.
ἐρώμενοι καὶ μιμηταὶ αὐτῇ ἐν
τῇ τέχνῃ τῇ ἑρῶν, κδ', 9.
ὁποῖον τέλος τῷ ἰδίῳ ἐτίθει.
το ἔρωτι, κέ', 2. καὶ κζ', 8.
ὁποῖος αὐτῇ ὁ ἔρως, κέ', 2.
ἄλλως, ἢ ὁ Εὐπίκηνος, εἰ-
χετο ἀρετῆς, κέ', 3. ἀπάν-
των τῶν καλῶν ἦρα, κζ', 8.
ἦγγαν ἢν Διογένης ἐλευθε-
ρίᾳ, λς', 6. πείθει Καλλιᾶν
παραδῆναι τὸν υἱὸν τῇ Ἀσ-
πασίᾳ ἐπὶ παιδείᾳ, λη', 4.
διδάσκαλοι αὐτῇ, αὐτόθι·
ἐκ δεῦρ ἢν ἀγαθὸς, λη', 7.

Τ.

Τάναϊς ποταμὸς θείας τιμᾶ-
ται παρὰ Μασσαγετῶν, η', 8.
Τάνταλος, ἐξήγησις τῆς μύθου,
δ', 4.
Ταυλάντιοι βάρβαροι, κη', 5.
Ταξίλης διάφορος Πῶρη, η', 6.
Τεῦκρος ἐπαινετὸς τοξότης
παρ' Ὀμήρῳ, κθ', 1.
Τήλεφος, ζ', 1. 10.
Τιμαγόρας, λθ', 5.

Γ/μαρχος· καθ' ἣν Αἰσχίνης ἐ-
ξήνεγκε λόγον κδ', 9.

Τιμήσιος προεῖπε Κλαζομεν-
νίοις τῇ ἡλίᾳ τὴν ἑκλειψιν,
ιβ', 5.

Τισαφέρνης ἐπίορκος, ε', 9.
φίλος ἢν Ἀλκιβιάδῃ, ιβ', 6.
ἔφυγε τὸν Ἀγησίλαον, κέ',
5. καὶ κθ', 2.

Τίτορμος μήκει καὶ βῶμῃ σώ-
ματος εὐχήμενος ζ', 5.

Τληπόλεμος ἀποικίαν ἤγεν εἰς
Ρόδον ἡΐτον, λε', 7.

Τριβαλλοὶ ἐπολεμήθησαν Φι-
τίπῳ τῷ Μακεδόνι, λε', 2.

Τριπόλεμος ἐπιμελήθη πρῶ-
τος τῆς γῆς, κθ', 5.

Τροφώνιος· ἄντρον αὐτῇ ιδ', 2

Τύχιος, κα', 4.

Τυδεὺς, ζ', 5.

Τυρταῖος Σπαρτιάτης ἐκίνη-
σεν εἰς πόλεμον τῇ πόλῃ λζ', 5

Φ.

Φαίακες· εἰς ἧς ἦκεν Ὀδυσ-
σεύς, κη', 1. διαφορὰ αὐτῶν
καὶ τῶν Ἰθακησίων λβ', 9.

Φαῖδρος ἐρώμενος Σωκράτους,
γ', 8. καὶ κδ', 9. μαθητὴς
αὐτῇ ἐν ἐρωτικοῖς, κδ', 4.

Φάλανθος, ε', 8. ἐκτίσεν Τά-
ραντα λε', 7.

Φήμιος, ιβ', 8.

Φιλοκύδης· ἐλευθέρων αὐτῇ,
ι. 4.

- Φθειρόμενος ὑπὸ τῆς φθειριά-
σεως ἔφερε, ιγ'. 4. προεῖ-
πεν Σαμίοις σεισμόν. ιδ'. 5.
Φειδίας ἄριστος. ε'. 1. κγ'. 1.
ὅπως τὴν Ἀθηνᾶν ἐποίησε ιδ',
5. ἐπαινετὰ αὐτὴ τὰ ἀγάλ-
ματα, λα', 7.
- Φίλιππος βασιλεὺς Μακεδό-
νων ἐρασῆς ἦν πολέμων, λε', 2.
- Φιλοσοφία· ἐπαινεῖ αὐτὴν, ζ',
6. ἡ ἀρχαία αἰνιγματώδης,
ι', 3. λβ', 1. προτιμᾶται ἱ-
στορίας, κη', 5. 6. καὶ ἐξῆς·
τί ἐσι, λβ', 1. καὶ λζ', 3.
τέλος αὐτῆς, λε', 7.
- Φιλόσοφος πόθεν δοκιμασέος,
ζ', 9. ὡς οἱ ποιηταὶ καὶ αὐ-
τοὶ αἰνίγματα ἔγραψαν, ι',
5. μόνοι εὐχεσθαι ἐπιτάμμε-
νοι, ια', 8. αἱ θεωρίαι αὐ-
τῶν παραβάλλονται ἐνυπνίῳ,
κβ', 6. διάφοροι αἱ αἰρέσεις
αὐτῶν, λε', 9.
- Φοίνικες φιλόπλετοι, λθ', 5.
Φρύγες Μαρσύαν καὶ Μάσαν-
δρον τῆς ποταμῆς θείας τι-
μῶσι, ή', 8.
- Φρυγία μηλοτρόφος, κζ', 3.
Φρυνίων, κα', 4.
- Χ.
- Χαρμίδης ἐρώμενος Σακράτες,
γ', 8. καὶ κδ', 5. ἦν καὶ μαθη-
τὴς αὐτῆ ἐν τῇ τέχνῃ τῇ
ἐρᾷ, κδ', 4.
- Χειρίσοφος, ιβ', 3.
- Χείρων· Ἰατρός, λδ', 1.
- Χηναὶ, πόλισμα ἐν Ἑλλάδι,
λα', 1.
- Χρυσία Φερεκύδης, ι', 4.
- Χίμαιρα τέρας ποιητικόν, δ', 8.
- Χοάσπης ποταμὸς, ἐξ ἧς ἔ-
πινον οἱ Βασιλεῖς τῶν Περ-
σῶν, γ', 9. καὶ δ', 4.
- Χρύσης, κη', 7.
- Ψ.
- Ψάφον, λε', 4.

Π α ρ ο ρ ά μ α τ α .

Σελ. 15. εἶχ. 7. ἀντὶ ὀργάνων, γράφε ὀργάνων. 42,
 15. παρασκευάζει, παρεσκευάζει. 49, 20. οἰκότως, εἰκό-
 τως. 64, 3. μουσικῶς, μουσικῶς. 66, 15. οἰκονομεῖ, οἰκο-
 νομεῖν. 74, 15. δέινυται, δείκνυται. 80, 2. κυβερνήτην,
 κυβερνήτην. 105, 13. σώφων, σώφρων. 112, 24. ἡ δὲ Χει-
 ρίσοφος, δὲ ὁ Χειρίσοφος. 125, 5. τῷ θῷ, τῷ θεῷ. 137,
 14. οἰκομεῖ, οἰκονομεῖ. 144, 16. ἐνδένδε, ἐνδένδε. 150,
 14. ὀνοχλῆν, ὀνοχλῆν. 175, 1. ἡ ἀπάτη, ἡ ἀπάτη. αὐ.
 τόσι 3. ὠφέμιον, ὠφέλιμον. 186, 5. ἐδεῆσι, ἐδεήσι. 226,
 1. σοφιστῆς, σοφιστῆς. 227, 29. ἐπιχώρα, ἐπιχώρια. 230,
 10. τὸν χρεῖαν, τὴν χρεῖαν. 236, 10. τὸ ἀβρότατον, τὸν
 ἀβρότατον. 247, 10. ἀπέδνησεν, ἀπέδνησεν. 335, 18.
 τὰ ἀναιδητότητα, τὰ ἀναιδητότητα. 350, 15. μὴ, μήτε
 365, 28. τῇ ὑγιειῇ, τῇ ὑγιεινῇ. 385, 10. θάττα, θά-
 λαττα. αὐτόσι, 21. Ἡ΄φταισος, Ἡ΄φαισος.

Amoebic Keratitis: A Case Report

[illegible]

ἀριθ. χρ.....

Ημερομηνία
πιστοφής

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας